

AUTORUL CĂRȚII CULT *PLORI PENTRU ALGERNON*

DANIEL KEYES

MINȚILE LUI BILLY MILLIGAN

În toamna anului 1977, William Stanley Milligan, în vîrstă de 22 ani, e arestat în urma săvârșirii celor trei violuri care au dat peste cap viața campusului Universității de Stat din Ohio. În apărarea sa, Milligan invocă incapacitatea mintală provocată de tulburarea de personalitate multiplă de care suferă. Intens mediatizat, cazul lui a șocat și intrigat milioane de oameni.

Daniel Keyes spune povestea adevărată a lui Billy Milligan și a celor douăzeci și patru de personalități care-l alcătuiesc. Ambicioasa și complicata misiune a scriitorului are drept rezultat o carte captivantă, cutremurătoare, unică.

„Doar timpul ne va spune dacă Milligan a păcălit societatea sau este una dintre cele mai nefericite victime ale sale... Poate că a venit acel timp.“

Daniel Keyes

„Dramatizarea unei hoinăreli în mintea lui Billy este o lectură sfâșietoare și irezistibilă. Are forță și puterea de convingere a adevărului.“

Village Voice. Literary Supplement

DANIEL KEYES
MINȚILE LUI BILLY MILLIGAN

Daniel Keyes s-a născut la New York și a absolvit Colegiul Brooklyn. Primul lui roman, *Flori pentru Algernon*, apărut recent la Editura ART, a fost premiat și ecranizat sub numele CHARLY și este studiat în licee și facultăți din toată America. Keyes a locuit în Florida până la moartea lui, în iunie 2014.

DANIEL KEYES

MINTILE LUI
BILLY MILLIGAN

Traducere din limba engleză și note
de Iulia Arsintescu

youngart

Redactor: Roxana Coțovanu, Laura Albulescu
Corector: Theodor Zamfir
Tehnoredactor: Mariana Dumitru, Cristian Vlad
Copertă: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
KEYES, DANIEL

Mințile lui Billy Milligan / Daniel Keyes ; trad.: Iulia Arsintescu.
- Ed. a 2-a. - București : Youngart, 2016

ISBN 978-606-8811-07-9

I. Arsintescu, Iulia (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Daniel Keyes
The Minds of Billy Milligan

Copyright © 1981, 1982 by Daniel Keyes and William S. Milligan

© youngart, 2016, pentru prezenta ediție.
youngart este un imprint al Grupului Editorial Art.

Prefață

Această carte este relatarea vieții de până acum a lui William Stanley Milligan, prima persoană din istoria Statelor Unite ale Americii declarată nevinovată pentru comiterea unor delicte majore pe motiv de incapacitate mintală datorată faptului că suferea de tulburare de personalitate multiplă.

Spre deosebire de alte cazuri de personalitate multiplă despre care s-a vorbit în literatura de specialitate sau în cea populară sub diferite nume, Milligan a devenit o figură publică controversată încă din momentul arestării și al punerii sub acuzație. Chipul lui a apărut pe primele pagini ale ziarelor sau pe copertile unor reviste. Rezultatele ex-minărilor lui psihice au apărut la emisiunile de știri sau pe pagina întâi a presei din toată lumea. Este și primul pacient cu personalitate multiplă examinat non-stop în stare de internare, despre al cărui diagnostic au depus mărturie patru psihiatri și un psiholog.

L-am întâlnit prima oară pe Tânărul de douăzeci și trei de ani la Centrul de Sănătate Mintală Athens din Athens, Ohio, curând după ce fusese trimis acolo de către tribunal. Atunci când m-a rugat să-i scriu povestea, i-am răspuns că asta depinde de câte lucruri ar mai fi avut de spus care să nu fi fost dezbatute și detaliate în presă. El m-a asigurat că secretul profund al celor din interiorul lui nu fusese încă dezvăluit nimănui, nici măcar avocaților sau

psihiatrilor. Voia ca lumea să înțeleagă boala lui mintală. Am fost sceptic, dar mi-am păstrat interesul.

Câteva zile mai târziu, curiozitatea mi-a fost sporită și mai mult de ultimul paragraf al unui articol apărut în *Newsweek* cu titlul „Cele zece fețe ale lui Billy“:

„Rămân, totuși, întrebări fără răspuns: Cum a învățat Milligan să evadeze ca Houdini, pricepere demonstrată de Tommy (una dintre personalitățile lui)? Ce înseamnă, de exemplu, discuțiile cu victimele violului, în care afirma că ar fi «luptător de gherilă» și «ucigaș plătit»? Doctorii sunt de părere că Milligan ar putea avea personalități nedezvăluite încă, și poate că unele dintre ele chiar au comis delicte nedescoperite.“

Când am stat de vorbă cu el în camera de spital, în timpul orelor de vizită, am descoperit că Billy, cum ajunsese să i se spună, era foarte diferit de Tânărul cu aplomb pe care îl întâlnisem prima dată. Acum vorbea ezitant și îi tremurau genunchii. Avea o memorie slabă, cu intervale lungi și întunecate în care era lovit de amnezie. Încerca să extrapoleze acele intervale pe care nu și le aducea aminte decât vag, uneori îi tremura vocea dacă își amintea ceva dureros, dar nu putea oferi prea multe detalii. Am încercat în zadar să aflu prin ce trecuse și eram gata să renunț.

Apoi, în una dintre zile, s-a petrecut ceva extraordinar.

Billy Milligan a fuzionat pentru prima dată, dând la iveală un nou individ, un amalgam al tuturor personalităților sale. Milligan cel fuzionat își aducea aminte bine și aproape complet toate personalitățile de când apăruseră – gândurile lor, acțiunile, relațiile, experiențele tragice sau aventurile comice.

Fac această mențiune de la început pentru ca cititorul să poată înțelege cum am reușit să aflu ce a trăit Milligan,

ce a simțit și ce conversații a avut cu sine însuși. Tot materialul folosit în carte mi-a fost oferit de Milligan cel fuzionat, de celealte personalități ale lui și de șaizeci și doi de oameni cu care și-a intersectat drumul în diferite etape ale vieții lui. Scenele și dialogurile au fost recreate pe baza amintirilor lui Milligan. Ședințele de terapie sunt luate direct de pe înregistrările video. Nu am inventat nimic.

Când am început să scriu, m-am confruntat cu problema stabilirii unei cronologii. Întrucât Milligan „pierduse timp“ în mod frecvent încă din copilărie, dădea puțină importanță ceasurilor și calendarelor și era deseori prea stânjenit ca să recunoască că nu știa în ce zi sau lună era. Am reușit în cele din urmă să aranjez evenimentele bazându-mă pe chitanțe, facturi, rapoarte de asigurare, documente școlare sau de angajare și o mulțime de alte materiale pe care mi le-au furnizat mama și sora lui, angajatorii, avocații sau doctorii. Deși Milligan își data rareori scrisorile, fosta lui prietenă a păstrat sutele de epistole pe care i le-a scris în cei doi ani de închisoare și am reușit să le datez după ștampila poștei.

Cât timp am colaborat, am stabilit împreună cu Milligan două reguli de bază:

Unu: toți oamenii, toate locurile și instituțiile urmau să fie pomenite cu numele lor adevărat, cu excepția a trei grupuri de persoane a căror intimitate trebuia protejată cu pseudonime: alți pacienți bolnavi mintal; infractorii necondamnați cu care Milligan, copil sau adult, avusese contacte și cu care eu nu am avut voie să discut direct; cele trei victime ale violurilor de la Universitatea de Stat Ohio, inclusiv cele două care au acceptat să stea de vorbă cu mine.

Doi: pentru ca Milligan să nu se incrimineze singur pentru niște infracțiuni comise de diversele sale personalități și rămase nepedepsite, am fost de acord să folosesc „licențe

poetice“ în dramatizarea acelor scene. Pe de altă parte, toate delictele pentru care Milligan a fost judecat sunt prezentate în toate amănuntele cunoscute până acum.

Dintre cei care l-au cunoscut, au lucrat sau au avut de suferit de pe urma lui Billy Milligan, cei mai mulți au acceptat diagnosticul tulburării de personalitate multiplă. Majoritatea își amintesc exact ce a spus sau ce a făcut Milligan de i-a determinat să credă că „asta nu se poate simula“. Există și alții care îl consideră în continuare un șarlatan, un escroc strălucit care a făcut pe nebunul ca să scape de închisoare. Am urmărit să stau de vorbă cu cât mai mulți din ambele categorii. Mi-au povestit cu toții reacțiile și motivațiile lor.

Eu însuși am păstrat o atitudine sceptică. Aproape în fiecare zi m-am simțit ba într-o tabără, ba în cealaltă. Dar, lucrând timp de doi ani împreună cu Milligan la această carte, mi-am temperat îndoielile atunci când fapte și experiențe incredibile pe care și le amintea s-au dovedit adevărate în urma cercetărilor întreprinse de mine.

Controversa aceasta continuă să atragă atenția ziarelor din Ohio, iar asta se poate vedea și într-un articol publicat de *Dayton Daily News* pe 2 ianuarie 1981 – la trei ani și două luni după comiterea ultimelor infracțiuni:

PREFĂCUT SAU VICTIMĂ? ÎN ORICARE DIN ACESTE SITUAȚII,
CAZUL LUI MILLIGAN ESTE REVELATOR
de Joe Fenley

William Stanley Milligan este un bărbat tulburat care duce o existență tulburată.

Este fie un escroc care a tras pe sfoară lumea ca să scape de pedeapsa meritată pentru viol, fie o victimă autentică a tulburării de personalitate multiplă. Oricare dintre aceste situații este una nefericită...

Prefață

Doar timpul ne va spune dacă Milligan a păcălit societatea sau este una dintre cele mai nefericite victime ale sale...

Poate că a venit acel timp.

D. K.
Athens, Ohio
3 ianuarie 1981

Oamenii dinăuntru

Cei zece

Singurii cunoscuți de psihiatri, avocați, polițiști și presă în momentul în care a avut loc procesul.

1. *William Stanley Milligan (Billy)*, 26 de ani. Personalitatea originară sau de bază, denumit mai târziu „Billy cel nefuzionat“ sau Billy-N. A abandonat liceul. 1,83 m înălțime, 86 kg. Ochi albaștri, păr castaniu.

2. *Arthur*, 22 de ani. Englezul. Rațional, lipsit de emoții, vorbește cu accent britanic. Autodidact în domeniile fizicii și chimiei, studiază cărți de medicină. Citește și scrie fluent în arabă. Deși are opinii conservatoare și se consideră capitalist, este ateu declarat. Primul care a descoperit existența tuturor celorlați. El deține dominația în mediile sigure și hotărăște cine anume din „familie“ iese și controlează conștiința. Poartă ochelari.

3. *Ragen Vadascovinici*, 23 de ani. Purtătorul urii. Numele lui derivă din cuvintele englezești „rage-again“, adică „cel care se înfurie iarăși“. Este iugoslav și vorbește cu un puternic accent slav. Citește, scrie și vorbește sârbo-croata. Prințeput în materie de armament și muniție și expert în karate. Dă doavadă de o forță fizică extraordinară, bazată pe abilitatea de a-și controla fluxul de adrenalină. Comunist și ateu. Joacă rolul de protector al familiei, mai ales al femeilor și copiilor. Domină conștiința în situațiile periculoase. S-a întovărășit cu infractori și dependenți de

droguri și recunoaște că a avut un comportament infracțional, uneori violent. Cântărește 95 kg, are brațe enorme, păr negru și lung, mustață pe oală. Desenează schițe în creion pentru că nu distinge culorile.

4. *Allen*, 18 ani. Escrocul. Este un manipulator și, de cele mai multe ori, el este cel care tratează cu cei din afară. Agnostic. Se conduce după principiul „profită de tot ce-i mai bun cât trăiești pe pământ“. Cântă la tobe, pictează portrete și este singura dintre personalități care fumează țigarete. Are o relație apropiată cu mama lui Billy. Are aceeași înălțime ca William, dar cântărește mai puțin (75 kg). Poartă cărare pe dreapta și este singurul dreptaci.

5. *Tommy*, 16 ani. Artist al evadărilor. Deseori confundat cu Allen, Tommy este de obicei agresiv și antisocial. Cântă la saxofon, se pricepe la electronică și pictează peisaje. Păr blond-închis și ochi căprui chihlimbarii.

6. *Danny*, 14 ani. Speriatul. Se teme de oameni, în special de bărbați. A fost obligat să-și sape singur mormântul și apoi a fost îngropat de viu. Pictează numai naturi moarte. Păr blond, lung până la umeri, ochi albaștri, scund și subțire.

7. *David*, 8 ani. Păstrătorul durerii, cel responsabil cu empatia. Absoarbe toată durerea și suferința celor lalte personalități. Este foarte sensibil și receptiv, dar capacitatea lui de concentrare este foarte redusă. Este confuz mai tot timpul. Păr castaniu-roșcat închis, ochi albaștri, mărunt de statură.

8. *Christene*, 3 ani. Copilul de la colț, numită aşa pentru că ea era cea pusă să stea la colț la școală. O fetiță englezoaică vioaică și inteligentă. Știe să citească și să scrie cu litere de tipar, dar suferă de dislexie. Îi place să deseneze și să coloreze imagini cu flori și cu fluturi. Păr blond, lung până la umeri, ochi albaștri.

9. *Christopher*, 13 ani. Fratele lui Christene. Vorbește cu accent britanic. Ascultător, dar tulburat. Cântă la muzică. Păr castaniu închis, ca al surorii lui, dar mai scurt.

10. *Adalana*, 19 ani. Lesbiana. Timidă, singuratică și introvertită. Serie poezii, gătește și are grija de casă pentru ceilalți. Adalana are păr negru lung, cu firul gros. Suferă de nistagmus și îi fug uneori ochii într-o parte, aşa că se spune despre ea că „îi dansează ochii“.

Indezirabilitii

Reprimați de Arthur pentru că au trăsături indezirabile. Dezvăluiați pentru prima dată doctorului David Caul, la Centrul de Sănătate Mintală Athens.

11. *Philip*, 20 de ani. Bătăușul. Originar din New York, are un puternic accent de Brooklyn. Referirile la „Phil“ le-au furnizat polițiștilor și ziariștilor indicii că existau mai multe personalități decât cele zece cunoscute. A comis delice minore. Păr castaniu cărlionțat, ochi căprui, nas acvilin.

12. *Kevin*, 20 de ani. Planificatorul. Delicvent mărunt, el a pus la cale jaful de la farmacia Gary. Îi place să scrie. Păr blond, ochi verzi.

13. *Walter*, 22 ani. Australianul. Îi place să se considere vânător de prăzi mari. Se orientează excelent și este folosit mai ales ca să „ia urma“. Își reprimă emoțiile. Excentric. Poartă mustață.

14. *April*, 19 ani. Scorpia. Are accent de Boston. Este plină de planuri diabolice de răzbunare împotriva tatălui vitreg al lui Billy. Ceilalți spun că ar fi nebună. Coase și ajută în gospodărie. Păr negru, ochi căprui.

15. *Samuel*, 18 ani. Evreul rătăcitor. Evreu ortodox, este singurul care crede în Dumnezeu. Sculptor și cioplitor în lemn. Brunet, cu părul și barba ondulate, ochi căprui.

16. *Mark*, 16 ani. Calul de povară. Nu are niciun fel de inițiativă. Nu face decât ce-i spun ceilalți. Se ocupă de muncile monotone. Dacă nu are nimic de făcut, se holbează la pereți. Uneori este numit „zombi“.

17. *Steve*, 21 de ani. Eternul impostor. Râde de oameni și îi imită. Egocentric. Este singurul dintre personajele interne care nu a acceptat niciodată diagnosticul de personalitate multiplă. Imitațiile lui batjocoroitoare le-au dat deseori bătăi de cap celorlalți.

18. *Lee*, 20 de ani. Comedianțul. Sarlatan, bufon, glu-met. Farsele lui îi fac pe alții să se bată și astfel ajung la carceră, în închisoare. Nu-i pasă de viață și de consecințele faptelor sale. Păr castaniu-închis, ochi căprui deschis.

19. *Jason*, 13 ani. Supapa de suprapresiune. Reacțiile lui isterice și izbucnirile necontrolate de furie, care deseori ajung să fie pedepsite, reușesc să elibereze tensiunea acumulată. Preia amintirile rele, astfel încât ceilalți să le poată uita, provocând amnezie. Păr castaniu, ochi căprui.

20. *Robert (Bobby)*, 17 ani. Visătorul cu ochii deschiși. Își imaginează în permanență călătorii și aventuri. Chiar dacă visează să facă lumea un loc mai bun, nu are ambiții sau interese intelectuale.

21. *Shawn*, 4 ani. Surdul. Capacitate mică de atenție. Se presupune deseori că ar fi retardat. Emite un zgomot ca de bâzâit ca să-și simtă vibrațiile în cap.

22. *Martin*, 19 ani. Snobul. Newyorkez fanfaron. Se laudă și își dă aere. Vrea lucruri pe care nu le merita. Păr blond, ochi cenușii.

23. *Timothy (Timmy)*, 15 ani. A lucrat la o florărie, unde un homosexual i-a făcut avansuri care l-au speriat. Trăiește în lumea lui.

Profesorul

24. *Profesorul*, 26 de ani. Suma tuturor celoralte douăzeci și trei de personalități diferite, fuzionate în una singură. I-a învățat pe ceilalți tot ce știu. Scăpător de intelligent, sensibil, cu un fin simț al umorului. Spune despre sine: „Eu sunt Billy întreg“ și se referă la ceilalți numindu-i „androizii pe care i-am creat“. Profesorul își amintește aproape totul. Apariția lui și cooperarea de care a dat dovadă au făcut posibilă această carte.

CARTEA ÎNTÂI

Perioada confuziei

Capitolul unu

(1)

Sâmbătă, 22 octombrie 1977, John Kleberg, șeful poliției universitare, a pus sub pază zona facultății de medicină din cadrul Universității de Stat Ohio (USO). Agenți de poliție înarmați au început să patruleze prin campus cu mașinile sau pe jos, iar de pe acoperișuri urmăreau orice mișcare observatori înarmați. Femeile au fost avertizate să nu circule singure și să fie atente în mașina cui se urcau.

Pentru a doua oară într-un răstimp de opt zile, o Tânără fusese răpită din campus sub amenințarea armei, între orele șapte și opt dimineața. Prima studia optometria și avea 25 de ani. A doua studia să devină asistentă medicală și avea 24 de ani. Fiecare dintre ele fusese condusă în afara orașului, violată, silită să scoată bani de pe cartea de credit și apoi jefuită.

Ziarele au publicat portrete robot făcute de poliție, iar publicul a reacționat cu sute de apeluri telefonice, nume și descrieri – toate inutile. Nu existau piste de cercetare semnificative și nici suspecți. Tensiunea din comunitatea universitară a crescut enorm. Presiunea asupra lui Kleberg, șeful poliției, a devenit și mai mare după ce mai multe organizații studențești și grupuri din comunitate au cerut insistent prinderea bărbatului din Ohio pe care ziarele și televiziunile începuseră să-l numească „violatorul din campus“.

Kleberg l-a numit responsabil cu urmărirea făptașului pe Elliot Boxerbaum, un anchetator Tânăr. Boxerbaum se autocaracteriza drept liberal și se angajase în poliție după mișcările studențești care condusese că, în 1970, la închiderea campusului. Absolvise facultatea în același an și i se oferise un post în poliția universității, cu condiția să-și tundă pletele și să-și radă mustața. Se tunsese, este adevărat, dar refuzase să-și radă mustața. L-au angajat oricum.

Examinând portretele robot făcute după relatările celor două victime, Boxerbaum și Kleberg au ajuns la concluzia că suspectul părea să fie un bărbat american alb, între 23 și 27 de ani, între 80 și 84 kg, cu păr castaniu sau castaniu-roșcat. În cele două dăți când fusese văzut era îmbrăcat cu o bluză de trening maro, uzată, cu blugi și cu adidași albi.

Carrie Dryer, prima victimă, își amintea că violatorul purta mănuși și avea un revolver mic. Uneori îi fugneau ochii dintr-o parte în alta – semn al unei afecțiuni pe care ea o recunoscuse drept nistagmus. O prinsese cu cătușe de interiorul portierei și condusese în afara orașului până la o zonă rurală lăsată în paragină, unde o violase. După viol o avertizase: „În caz că te duci la poliție, să nu le spui cum arăt. Dacă văd ceva în ziare, o să trimit pe cineva după tine.“ Ca și cum ar fi vrut să-i dovedească fără dubiu că vorbea serios, i-a luat câteva nume din agenda telefonică.

Donna West, o asistentă medicală scundă și durdulie, a declarat că atacatorul o amenințase cu un pistol automat. Avea ceva pe mâini – nu murdărie sau unsoare, ci un fel de pete uleioase. La un moment dat i-a spus că îl chema Phil. Înjura mult. Purta ochelari de soare cu lentile maro închis și nu îi văzuse ochii deloc. Bărbatul îi ceruse numele unor rude și o amenințase că, dacă îl identifica, ea sau familia ei urmau să aibă de suferit de pe urma unei „frății“ care

urma să acționeze la ordinele lui. Ea și poliția presupuneau că se lăudase atunci când sugerase că făcea parte dintr-o organizație teroristă sau din Mafie.

Pe Kleberg și Boxerbaum i-a nedumerit o singură diferență între cele două descrieri. Despre primul bărbat se spunea că avea o mustață groasă, bine tunsă. Al doilea avea o barbă nerăsă de trei zile, dar nu purta mustață.

Boxerbaum a zâmbit.

— Bănuiesc că și-a ras-o între primul și al doilea viol.

Miercuri, 26 octombrie, detectivul Nikki Miller, șefa Departamentului Agresiuni Sexuale de la sediul central al poliției din Columbus, lucra în schimbul doi. A ajuns la serviciu la ora 15:00. Tocmai se întorsese dintr-un concediu de două săptămâni petrecut în Las Vegas. Se simțea și arăta revigorată. Bronzul îi scotea în evidență ochii căprui și părul nisipiu tuns în scări. Detectivul Gramlich din schimbul de dimineață i-a relatat imediat că tocmai transportase la Spitalul Universitar o femeie Tânără, victimă a unui viol. Urma să fie cazul lui Miller. Gramlich a pus-o la curent cu puținele detalii pe care le cunoștea.

Polly Newton, 21 de ani, studentă la Universitatea de Stat Ohio, fusese răpită în acea dimineață, în jurul orei 8:00, din spatele locuinței ei aflate în apropierea campusului. După ce parcase mașina Corvette de culoare albastră a iubitului ei, un bărbat o silise să se urce din nou la volan și să conducă în afara orașului până într-o zonă izolată, unde o violase. Atacatorul o obligase să se întoarcă în Columbus și să facă două extrageri de pe cardul de credit, apoi să-l conducă înapoi în campus. Îi sugerase apoi să mai facă o extragere, să sisteză plățile și să-și păstreze banii pentru ea.

Fiindcă fusese în vacanță, Nikki Miller nu citise despre violatorul din campus și nici nu văzuse portretele-robot. Detectivii din schimbul întâi au pus-o repede la curent.

„Faptele din acest caz“, a scris Miller în raport, „sunt similare celor două violuri/răpiri... de care se ocupă Poliția Universitară a Statului Ohio, pentru că s-au petrecut în jurisdicția lor.“

Nikki Miller și partenerul ei, agentul A. J. Bessell, s-au dus cu mașina la Spitalul Universitar ca să stea de vorbă cu Polly Newton, o fată cu părul castaniu.

Bărbatul care o răpise, a spus Polly, i-a zis că făcea parte din organizația The Weathermen¹, dar că mai avea o identitate – era om de afaceri și conducea un Maserati. După îngrijirile primite la spital, Polly a acceptat să-i însoțească pe Miller și pe Bessell ca să caute împreună locul unde fusese silită să conducă. Din nefericire, se întunecase și Polly n-a reușit să-l identifice. Au căzut de acord să încerce din nou în dimineața următoare.

Experții Diviziei Criminalistice au cercetat între timp mașina fetei și au reușit să recolteze trei amprente parțiale suficient de detaliate ca să poată fi comparate cu cele ale viitorilor suspecți.

Miller și Bessell au condus-o pe Polly înapoi la Biroul de Investigații ca să facă împreună cu desenatorul poliției un portret robot. Miller a rugat-o apoi să se uite peste fotografiiile unor bărbați albi cunoscuți drept agresori sexuali. Fata a cercetat trei albume a câte o sută de fotografii fără

---

¹ Organizație radicală de stânga înființată în 1969 în campusul Ann Arbor al Universității din Michigan, ca facțiune a mișcării Students for a Democratic Society (SDS – Studenții pentru o Societate Democratică), alcătuită majoritar din liderii la nivel național ai SDS și din susținătorii lor. Scopul principal al organizației era crearea unui partid revoluționar clandestin care să răstoarne Guvernul Statelor Unite ale Americii.

să recunoască pe nimeni. La ora 22.00, epuizată după șapte ore de colaborare cu polițiștii, Polly s-a oprit.

A doua zi, detectivii din schimbul de dimineață ai Departamentului Agresiuni Sexuale au luat-o de acasă pe Polly Newton la ora 10:15 și au dus-o cu mașina în Delaware County. La lumina zilei, ea a reușit să-i conducă în locul unde fusese violată, iar detectivii au descoperit pe malul iazului din apropiere tubul unui cartuș de 9 mm. Fata le-a spus că agresorul trăsese acolo cu pistolul în niște sticle de bere pe care le aruncase în apă.

Când s-au întors la sediu, Nikki Miller tocmai ajunsese la serviciu. Miller a dus-o pe Polly într-o cămăruță aflată chiar vizavi de biroul recepției și i-a dat să mai studieze încă un album cu fotografii. A lăsat-o singură și a închis ușa.

Peste câteva minute, la Biroul de Investigații au sosit Elliot Boxerbaum și asistenta medicală Donna West, cea de-a doua victimă. Boxerbaum voia să pună și pe ea să se uite peste fotografii. El și Kleberg hotărâseră să o păstreze în rezervă pe studenta la optometrie pentru o identificare directă, în caz că recunoașterea autorului pe baza fotografiei ar fi fost respinsă la tribunal.

Nikki Miller a așezat-o pe Donna West la o masă de pe hol, lângă dulapurile cu fișiere și i-a adus trei albume cu fotografii.

— Dumnezeule, există atât de mulți agresori sexuali în libertate? a exclamat Donna.

Boxerbaum și Miller au așteptat-o pe Donna să studieze fiecare chip. Femeia a analizat fotografii, furioasă și nemulțumită. A recunoscut pe cineva – nu pe bărbatul care o violase, ci un fost coleg de școală, întâlnit prin oraș

cu două zile în urmă. S-a uitat pe spatele fotografiei și a văzut că fusese arestat pentru expunere indecentă¹.

— Nu știi niciodată cu cine ai de-a face, a mormăit ea.

La jumătatea albumului, Donna a ezitat în fața fotografiei unui Tânăr arătos, cu mustață și favoriți și privire complet lipsită de expresie. Pe urmă a sărit în picioare și aproape că a răsturnat scaunul.

— El este! a strigat ea. El este! Sunt absolut sigură!

Miller a pus-o să semneze pe spatele fotografiei, apoi a verificat numărul de identificare în indicele albumului și a notat: „William S. Milligan.“ Era o fotografie veche. Au strecurat-o spre sfârșitul unui album pe care Polly Newton încă nu-l cercetase. Miller, Boxerbaum, un detectiv pe nume Brush și agentul Bessell s-au dus apoi în încăperea unde se afla Polly.

Nikki Miller și-a dat seama că Polly probabil simțiase că se așteptau de la ea să aleagă o fotografie din acel album. A parcurs toate pozele cu grijă, dând paginile încet. Când a ajuns pe la jumătate, Miller a început să devină tensionată. Dacă Polly alegea aceeași fotografie, însemna că îl identificaseră pe violatorul din campus.

Polly s-a oprit la fotografia lui Milligan, apoi a trecut mai departe. Miller își simțea umerii și brațele încordate. Pe urmă, Polly a revenit la portretul Tânărului cu mustață și favoriți.

— Ȑusta seamănă bine cu el, dar nu mă pot pronunța sigur, le-a spus ea tuturor.

Boxerbaum a ezitat să ceară mandat de arestare pe numele lui Milligan. Chiar dacă Donna West îl identificase cu certitudine, faptul că fotografia fusese făcută în urmă cu trei ani reprezenta un impediment. Voia să aștepte

---

¹ Expunere intenționată a nudității sau a organelor sexuale într-un loc public.

verificarea amprentelor. Detectivul Brush a trimis fișa lui Milligan la etajul unu, unde se afla Biroul de Identificări, pentru ca amprentele lui să fie comparate cu cele recoltate de pe mașina lui Polly.

Pe Nikki Miller această amânare a deranjat-o. Simțea că aveau un fir și voia să plece în căutarea bărbatului. Dar întrucât victimă ei, Polly Newton, nu îl identifica-se cu certitudine, nu îi rămânea decât să aștepte. Peste două ore a venit și raportul criminaliștilor. Amprentele arătătorului drept, a inelarului drept și a palmei găsite în exteriorul geamului de la portiera din dreapta a mașinii Corvette erau ale lui Milligan. Identificarea se dovedea certă, amprente corespundeau toate în zece puncte. Probă era suficientă pentru tribunal.

Dar Boxerbaum și Kleberg încă ezitau. Voiau să fie absolut siguri înainte să plece în căutarea suspectului și au cerut evaluarea amprentelor și de către un expert.

Întrucât amprentele lui Milligan se potriveau cu cele recoltate de pe mașina victimei sale, Nikki Miller s-a hotărât să ceară ea mandat de arestare, sub acuzațiile de răpire, jaf și viol. Voia să-l aresteze, să-l aducă la sediul poliției și acolo să-l poată recunoaște Polly într-o identificare directă.

Boxerbaum a discutat cu șeful lui. Kleberg a insistat ca poliția universitară să aștepte raportul expertului. Urma să dureze cel mult încă o oră sau două. Era mai bine să fie siguri. În jurul orei 20:00, expertul a confirmat și el că amprentele îi aparțineau lui Milligan.

— Voi cere mandat de arestare pentru răpire, întrucât acesta este singurul delict pe care l-a comis pe teritoriul campusului, adică în jurisdicția noastră. Violul s-a petrecut în altă parte, a declarat Boxerbaum.

A verificat apoi informația completă primită de la Biroul de Identificări: William Stanley Milligan, 22 de ani, fost

condamnat, eliberat condiționat în urmă cu șase luni din Penitenciarul Lebanon din Ohio. Ultima adresă cunoscută: Spring Street nr. 933, Lancaster, Ohio.

Miller a cerut o echipă SWAT și au stabilit împreună, în birourile Departamentului pentru Agresiuni Sexuale, un plan de abordare a arestării. Trebuiau să afle câte persoane se aflau în apartament împreună cu Milligan. Două dintre victimele violate declaraseră că le spuseseră că ar fi fost terorist și asasin plătit și chiar trăseseră cu pistolul în prezența lui Polly. Erau obligați să presupună că putea fi înarmat și periculos.

Agentul Craig din echipa SWAT a sugerat folosirea unui șiretlic. S-a oferit să se ducă el însuși cu o cutie de pizza, sub pretextul că o comandase cineva de la adresa respectivă. Când Milligan deschidea ușa, Craig se putea uita în apartament. Planul a fost acceptat.

De când aflase adresa, Boxerbaum rămăsese cu o nedumerire. De ce ar fi bătut un fost condamnat tot drumul de optzeci de kilometri dintre Lancaster și Columbus, de trei ori în două săptămâni, ca să comită niște violuri? Ceva nu se potrivea. Înainte să plece, a sunat la Informații și a întrebat dacă nu exista o nouă adresă pe numele lui William Milligan. A așteptat o clipă, apoi a notat ceva.

— S-a mutat în Reynoldsburg, pe Old Livingston Avenue, la numărul 5673, a anunțat el. Înseamnă zece minute cu mașina. În partea de est. Acum are sens!

Toată lumea a părut ușurată.

La ora 21:00, Boxerbaum, Kleberg, Miller, Bessell și patru agenți SWAT din Columbus s-au urcat în trei mașini și au pornit pe autostradă cu treizeci de kilometri pe oră, orbecăind prin cea mai densă ceată pe care o întâlniseră vreodată.

Echipa SWAT a ajuns prima. Un drum care n-ar fi trebuit să dureze mai mult de un sfert de oră le luase un ceas. Mai dură alt sfert de oră ca să găsească adresa exactă pe străzile sinuoase ale nou-construitului complex imobiliar Channingway. În timp ce așteptau sosirea celorlalți, agenții SWAT au stat de vorbă cu câțiva vecini. În apartamentul lui Milligan se vedea lumină.

Curând au apărut detectivii și anchetatorii de la poliția universitară și și-au ocupat toți pozițiile. Nikki Miller s-a ascuns în partea dreaptă a curții interioare a complexului de apartamente. Bessell s-a dus după colțul clădirii. Trei agenți SWAT s-au poziționat în stânga curții, iar Boxerbaum și Kleberg au dat fuga să asigure ușa dublă cu găuri mari din spate.

Craig a luat cutia falsă de pizza din portbagaj și a scris pe ea cu un marker negru: „Milligan – Old Livingston 5673“. Și-a scos cămașa din pantaloni ca să-și acopere pistolul și a păsit nepăsător spre una dintre cele patru uși care dădeau în curte. A sunat. Nu i-a răspuns nimeni. A sunat din nou, iar când a auzit zgomot înăuntru, a luat o mină plăcuită, cu cutia de pizza într-o mână și cu mâna cealaltă în șold, lângă pistol.

Din locul lui aflat în spatele casei, Boxerbaum a văzut un Tânăr așezat pe o canapea maro în fața unui televizor color cu ecran mare. În stânga ușii de la intrare era un fotoliu roșu. Încăperea era un living în formă de L. Nu păreau să mai fie alte persoane. L-a văzut apoi pe cel care se uita la televizor ridicându-se ca să răspundă la ușă.

După ce a sunat a doua oară, Craig a observat pe cineva uitându-se prin vizor. Ușa s-a deschis și un Tânăr arătos s-a ivit holbându-se la el.

— Ti-am adus pizza.

— Nu am comandat nicio pizza.

Craig a încercat să vadă peste el în apartament și l-a zărit pe Boxerbaum prin ușile cu geam din spate. Draperiile nu erau trase.

— Am fost trimis la această adresă. Pentru William Milligan. Așa te cheamă?

— Nu.

— Cineva de aici a comandat pizza prin telefon, a insistat Craig. Nu ești dumneata acela?

— E apartamentul unui prieten.

— Și el unde este?

— Nu-i aici, momentan.

Tânărul vorbea monoton, cu pauze.

— Păi, și unde e? Cineva a comandat această pizza. Bill Milligan. La adresa asta.

— Nu știu. Îl cunosc vecinii de alături. Poate îți spun ei, sau poate chiar ei au comandat-o.

— Îmi arăți unde să întreb?

Tânărul a încuvînțat, s-a dus la o ușă aflată la câțiva pași de a lui, a ciocănit, a așteptat câteva secunde, apoi a ciocănit din nou. N-a răspuns nimeni.

Craig a aruncat cutia de pizza, a scos pistolul și l-a înfipt în ceafa suspectului.

— Stai pe loc! Știu că tu ești Milligan!

I-a pus cătușele. Tânărul părea nedumerit.

— De ce faci asta? N-am făcut nimic.

Craig i-a vîrât pistolul între omoplați și l-a apucat de părul lung ca de un frâu.

— Hai înapoi în casă!

L-a împins în apartament, iar ceilalți agenți SWAT au apărut și ei, cu pistoalele la vedere. Boxerbaum și Kleberg au venit din spate să li se alăture.

Nikki Miller a scos fotografia lui Milligan și a arătat spre o aluniță pe care o avea pe gât.

— Are aceeași aluniță. Același chip. El este.

L-au împins pe Milligan în fotoliul roșu, iar Miller a observat că Tânărul privea fix înainte, cu o expresie năucă, de parcă ar fi fost în transă. Sergeantul Dempsey s-a aplecat și s-a uitat sub fotoliu.

— Iată și pistolul, zise el, trăgându-l afară cu un pix. Un Smith and Wesson Magnum de 9 milimetri.

Un agent SWAT a ridicat fundul canapelei maro din fața televizorului și a început să scoată un încărcător și o pungă de plastic cu muniție, dar Dempsey l-a oprit.

— Stai așa! Avem mandat de arestare, nu și de percheziție.

S-a întors spre Milligan.

— Ne lași să perchezitionăm apartamentul?

Milligan se uita în gol.

Kleberg știa că nu avea nevoie de mandat ca să cerceteze dacă mai era cineva în cealaltă cameră. S-a dus în dormitor și a văzut bluza maro de trening pe patul nefăcut. Dezordinea era maximă, peste tot zăceau împrăștiate rufe murdare. S-a uitat în dressingul a cărui ușă era deschisă și a văzut pe un raft, așezate perfect una peste alta, cărțile de credit ale Donnei West și ale lui Carrie Dryer. Erau acolo chiar și foile de hârtie luate de la femei. Pe comoda din dormitor stăteau portofelul și ochelarii de soare cu lentile maro.

S-a dus să-i spună lui Boxerbaum ce descoperise. L-a găsit într-un spațiu de luat masa transformat în atelier de pictură.

— Uită-te la asta!

Boxerbaum i-a arătat un tablou mare care reprezenta o regină sau o aristocrată din secolul al optsprezecelea, îmbrăcată într-o rochie albastră cu aplicații de dantelă, așezată lângă un pian și cu o partitură în mâna. Detaliul uimitor era semnatura pictorului: Milligan.

— Minunat, a zis Kleberg.

S-a uitat la celelalte pânze aşezate lângă perete, la pensule, la tuburile de culori. Boxerbaum s-a bătut peste frunte.

— Petele pe care le-a văzut Donna West pe mâinile lui. De aici erau! Pictase.

Nikki Miller văzuse și ea tabloul. S-a întors la suspectul rămas în fotoliu.

— Tu ești Milligan, așa-i?

Tânărul a privit-o confuz.

— Nu, a murmurat el.

— Am văzut dincolo un tablou foarte frumos. Tu l-ai pictat?

El a încuvîntat.

— Păi, este semnat Milligan, a zis ea zâmbind.

Boxerbaum s-a apropiat de Milligan.

— Bill, sunt Elliot Boxerbaum de la Poliția Universității de Stat Ohio. Vrei să stai de vorbă cu mine?

Niciun răspuns. Nu exista vreun semn că i-ar fi fugit ochii, așa cum observase Carrie Dryer.

— I-a citit cineva drepturile?

N-a răspuns nimeni. Boxerbaum a scos cartonașul cu lista oficială cu drepturile arestaților și a citit-o cu voce tare. Voia să fie sigur că proceda ca la carte.

— Ești acuzat de răpirea unor fete din campus, Bill. Vrei să vorbești despre asta?

Milligan a ridicat privirea spre el, șocat.

— Ce s-a întâmplat? Am făcut rău cuiva?

— Le-ai amenințat că le vor căuta și alții. Despre cine-i vorba?

— Sper că n-am făcut rău nimănui.

Un polițist s-a îndreptat spre dormitor. Milligan s-a uitat după el.

— Să nu lovești cutia de dincolo. S-ar putea să explodeze.

— O bombă? a întrebat iute Kleberg.

— Este... înăuntru...

— Nu vrei să mi-o arăți? a zis Boxerbaum.

Milligan s-a ridicat încet și s-a dus spre dormitor. S-a oprit în ușă și a făcut semn din cap spre o cutie mică de carton aflată pe podea, lângă comodă. Kleberg a rămas lângă Milligan, iar Boxerbaum s-a dus să vadă ce era în ea. Ceilalți polițiști s-au adunat în cadrul ușii, în spatele lui Milligan. Boxerbaum a îngenuncheat lângă cutie. Partea de deasupra era desfăcută; putea vedea fire și ceva ce semăna cu un ceas. S-a întors în living și i-a spus sergentului Dempsey:

— Mai bine ai chema echipa de geniști a pompierilor. Kleberg și cu mine ne întoarcem la secție. Îl luăm și pe Milligan.

Kleberg conducea mașina poliției universitare. Lângă el stătea Rockwell din echipa SWAT. Boxerbaum se așezase în spate împreună cu Milligan, care nu răspundea la întrebările despre violuri. Doar stătea aplecat înainte, incomodat de mâinile prinse cu cătușe la spate, și murmură lucruri fără nicio legătură:

— Fratele meu Stuart e mort... Am făcut rău cuiva?

— O cunoșteai pe vreuna dintre fete? l-a întrebat Boxerbaum. O cunoșteai pe asistenta medicală?

— Mama mea e asistentă medicală, a murmurat Milligan.

— Spune-mi de ce te-ai dus să-ți cauți victimele în campusul universității.

— Germanii o să vină după mine...

— Hai să vorbim despre ce s-a întâmplat, Bill. Te-a atras părul lung și negru al asistentei?

Milligan l-a privit.

— Ești ciudat, a zis el, apoi s-a uitat din nou fix în față. Sora mea mă va urî, când o să afle.

Boxerbaum s-a dat bătut.

Au ajuns la sediul central al poliției, au intrat cu prizonierul pe ușa din spate și au urcat la etajul trei, unde Milligan urma să fie înregistrat. Boxerbaum și Kleberg s-au dus apoi cu Nikki Miller în alt birou ca să-o ajute să pregătească documentele necesare pentru obținerea mandatului de percheziție.

La ora 23:30, Bessell i-a citit din nou drepturile lui Milligan și l-a întrebat dacă era de acord să semneze că arestarea fusese în regulă. Milligan a continuat să se uite în gol.

Nikki Miller l-a auzit pe Bessell spunând:

— Ascultă, Bill, ai violat trei femei și vrem să aflăm mai multe de la tine.

— Am făcut eu asta? a întrebat Milligan. Am făcut rău cuiva? Dacă am făcut rău cuiva, îmi cer iertare.

După aceea, Milligan a amuțit.

Bessell l-a condus la etajul patru, în camera unde urmău să-i ia amprentele și să fie fotografiat. O polițistă în uniformă a ridicat privirea atunci când au intrat. Bessell l-a apucat pe Milligan de mâna ca să înceapă să îl amprendeze, dar prizonierul s-a tras brusc înapoi, ca și cum ar fi fost îngrozit să fie atins de el și a trecut în spatele polițistei, încercând să se apere.

— Îl sperie ceva, a zis polițista.

S-a întors spre Tânărul care tremura, alb la față, și i-a vorbit bland, ca unui copil.

— Trebuie să-ți luăm amprente. Înțelegi ce-ți spun?

— Nu vreau să mă atingă el.

— Bine, a zis ea. Îți le iau eu. E mai bine așa?

Milligan a încuvîntat și a lăsat-o să-i ia amprente. După amprentare și fotografiere, un ofițer l-a dus într-o celulă.

După ce a completat toate documentele necesare obținerii mandatului de percheziție, Nikki Miller i-a telefonat

judecătorului West. Acesta a ascultat ce probe avea și, ținând cont de urgența problemei, a invitat-o să vină la el acasă. La ora 1:30 în aceeași noapte, judecătorul a semnat mandatul de percheziție.

Miller a condus din nou până la complexul imobiliar Channingway, prin ceața care devenise și mai densă. I-a sunat apoi pe cei din brigada criminalistică. O echipă a sosit la apartament la ora 2:30. Detectivul Miller le-a arătat mandatul și criminaliștii au început percheziția. Au făcut o listă cu toate obiectele ridicate din apartamentul suspectului:

COMODĂ – 343 dolari bani gheăță, ochelari de soare, cătușe și cheie, acte de identitate pe numele William Simms și William Milligan, chitanță tranzacție bancară pe numele Donna West.

DRESSING – carduri de credit pe numele Donna West și Carrie Dryer, legitimație de angajat pe numele Donna West, o fotografie a lui Carrie Dryer, pistol automat A.R.M.I. (sic), calibrul .25, (Tanfoglio Giuseppe) cu cinci gloanțe.

MĂSUTĂ DE TOALETĂ – foaie de hârtie de 9 x 28 cm cu numele și adresa lui Polly Newton. Pagină ruptă din agenda ei.

CAPUL PATULUI – cuțit cu lamă retractabilă, două pachete de pudră.

SCRIN – factură telefonică pe numele Milligan, toc Smith and Wesson.

SUB FOTOLIUL ROȘU – pistol Smith and Wesson 9 mm cu încărcător și șase cartușe.

SUB FOTOLIULUI MARO – încărcător cu 15 cartușe și pungă de plastic cu 15 cartușe.

Nikki Miller s-a întors la sediul poliției, a prezentat dovezile grefierului de serviciu, a înregistrat lista, apoi a trimis totul la depozitul de probe.

— Acum avem cu ce merge la proces, a zis ea.

Milligan s-a ghemuit într-un colț al celulei minuscule, tremurând violent. A scos brusc un zgomot slab, ca și cum s-ar fi înecat, și a leșinat. Peste un minut a deschis ochii și s-a uitat cu uimire la pereți, la tinetă, la paturile supraetajate.

— O, Doamne, nu! a strigat el. Nu din nou!

S-a aşezat pe jos, uitându-se în gol. A observat apoi niște gândaci într-un colț și expresia i s-a schimbat. Și-a încrucișat picioarele și s-a ghemuit deasupra lor, cu bărbia în mâini, urmărindu-i cu un zâmbet copilăresc cum se mișcau în cercuri.

(2)

Peste câteva ore, când au venit să-l mute de acolo, Milligan era treaz. L-au încătușat împreună cu un negru uriaș și l-au aşezat într-un sir de prizonieri care a fost condus apoi pe hol și în jos pe scări, ca să fie scos în cele din urmă pe ușa din spate în parcarea poliției. S-au urcat în dubă și au pornit spre Închisoarea Districtuală Franklin.

Duba a trecut prin zona comercială din Columbus și a ajuns la o fortăreață futuristă din inima orașului. Zidurile de beton masive și fără ferestre, construite înclinat spre interior, adăposteau cele două etaje ale închisorii. Ce se vedea deasupra lor semăna cu o clădire modernă de birouri. În curtea interioară a închisorii Franklin domnea statuia lui Benjamin Franklin.

Duba a cotit-o pe o alei din spatele închisorii și s-a oprit la ușa din oțel ondulat a garajului. Din acest unghi, închisoarea stătea în umbra clădirii mai înalte de care era lipită – Palatul de Justiție al Districtului Franklin.

Ușa de oțel a scârțâit și s-a ridicat. Duba a intrat și ușa s-a închis în spatele ei. Prizonierii încătuși au fost

debarcați în zona de siguranță dintre cele două porți metalice de acces în închisoare. Au coborât toți cu excepția lui Milligan, care se descotorosise de cătușe și rămăsese în dubă.

— Ieși de-acolo, Milligan! a strigat gardianul. Dracu' să te ia de nemernic violator! Ce crezi că faci aici?

Negrul de care fusese legat Milligan a spus:

— Eu n-am nimic de-a face cu treaba asta, jur pe Dumnezeu că numai el știe cum a scăpat!

Poarta spre închisoare s-a deschis cu un hârșăit, iar cei șase deținuți au fost conduși în pasajul-tampon dintre intrare și zona cu gratii. Printre gratii se vedea centrul de control – monitoare, calculatoare și zeci de gardieni, femei și bărbați, îmbrăcați cu fuste sau pantaloni gri și cu cămași negre. Când s-a închis în spatele lor poarta de intrare, s-a deschis poarta interioară cu gratii și au fost lăsați să intre.

Holul era plin de cămași negre care se mișcau peste tot și de zgomotul tastaturilor de calculator. La intrare, un gardian femeie le-a întins tuturor câte un plic rezistent.

— Puneți aici lucrurile de valoare, a zis ea. Inele, ceas, bijuterii, portofel.

Milligan și-a golit buzunarele și pe urmă femeia i-a luat haina și i-a verificat bine căptușeala, înainte să transfere totul gardianului răspunzător cu depozitarea lucrurilor. Pe urmă, femeia l-a percheziționat cu grijă și pe el, apoi l-a trimis împreună cu ceilalți într-o celulă de așteptare unde urmau să fie înregistrați. Prin mica fereastră pătrată a ușii se vedea ochi cercetători. Negrul voinic l-a înghiștuit pe Milligan.

— Te făcuși faimos. Ai scăpat din cătușe. Acu' să vedem cum ne mai scapi de-aci.

Milligan s-a uitat la el fără nicio expresie.

— Mai ia-te tu în coarne cu polițaii, a continuat negrul, și să vezi ce bătaie mănânci! Ascultă ce-ți zic io, c-am fost de multe ori p'acișilea. Tu ai mai stat la mititica?

Milligan a dat din cap că da.

— Tocmai de-aia nu-mi place, a zis el. Tocmai de-aia aş vrea să scap.

(3)

Când a sunat telefonul din biroul apărătorilor publici, la o stradă mai încolo de închisoare, Gary Schweickart, coordonatorul avocaților desemnați din oficiu, un bărbat de 33 ani, înalt și cu barbă, încerca să-și aprindă pipa. La telefon era Ron Redmond, unul dintre avocații cu care lucra.

— Am auzit ceva cât timp eram la tribunalul municipal, a zis Redmond. Poliția l-a arestat astă-noapte pe violatorul din campus. Tocmai l-au mutat la Închisoarea Districtuală Franklin. I-au fixat o garanție de jumătate de milion. Ar trebui să trimită pe cineva pentru asistență juridică de urgență.

— Nu-i nimeni pe-aici, Ron. Păzesc singur fortul.

— Să știi că s-a dus vorba. Peste tot încep să mișune reporteri de la *Citizen Journal* și de la *Dispatch*. Am, aşa, o presimțire că poliția intenționează să pună presiune pe tip...

În cazurile care vizau delicte grave și în care exista posibilitatea ca polițiștii să-și continue ancheta după arestare, Gary Schweickart alegea de obicei un avocat la întâmplare și îl trimitea la închisoare. Dar de data asta nu era vorba despre o arestare de rutină. Atenția foarte mare pe care presa o acorda violatorului din campus făcea din prinderea și încarcerarea lui un eveniment major pentru poliția din Columbus, iar Schweickart se aștepta ca prizonierul să fie hăituit ca să dea o declarație sau ca să facă o mărturisire. Urma să fie nevoie de mult efort pentru apărarea drepturilor lui.

Schweickart a reușit să intre în închisoare la timp ca să vadă că doi polițiști îl aduceau pe Milligan din zona-tampon și îl predau sergentului de serviciu. Schweickart i-a cerut să-l lase să stea puțin de vorbă cu prizonierul.

— Nu știu nimic despre ce spun ei că aș fi făcut, s-a plâns Milligan. Nu-mi aduc aminte. Au venit pur și simplu și...

— Ascultă, aş vrea întâi să mă înregistrez oficial ca avocat al tău, a zis Schweickart. Un hol aglomerat nu-i locul potrivit ca să intrăm direct în detaliile cazului. Vom sta de vorbă în particular cam într-o oră.

— Dar nu-mi aduc aminte. Au găsit lucrurile alea la mine în apartament...

— Hei, nu mai spune nimic! Pereții ăstaia au urechi. Când te vor duce sus, să fii atent. Polițiștii știu o mulțime de trucuri. Nu vorbi cu nimeni, nici măcar cu alți prizonieri. Unii dintre ei ar putea fi „plantați“ în jurul tău. În plus, sunt mereu prin preajmă tipi dornici de informații pe care să le vândă altora. Dacă vrei să ai parte de un proces curat, ține-ți gura!

Milligan îl aproba din cap în tot acest timp și-și freca bărbia, dar a continuat să încerce să-i vorbească despre caz.

— Pledează nevinovat, a murmurat el. Cred că s-ar putea să fiu nebun.

— Vom vedea, a zis Schweickart. Nu putem discuta aici.

— Nu există vreo doamnă avocat care s-ar putea ocupa de cazul meu?

— Avem o doamnă avocat. Să văd ce pot face.

Schweickart l-a urmărit pe gardian cum îl ia pe Milligan ca să se schimbe din hainele de stradă în uniforma albăstră purtată de toți deținuții din închisoarea districtuală. Urma să fie al naibii de greu să lucreze cu cineva atât de agitat și de speriat ca acest băiat. Nu negase, de fapt, că ar fi comis delictele. Repetase mereu, cu încăpățânare, că nu

își aducea aminte. Era un lucru obișnuit. Dar să pledeze nebunia pentru violatorul din campus? Schweickart putea bănuî cât s-ar fi distrat ziarele cu asta.

După ce a ieșit din închisoare, a cumpărat *Columbus Dispatch* și imediat i-a sărit în ochi titlul de pe prima pagină:

POLIȚIA ARESTEAZĂ UN SUSPECT ÎN CAZUL VIOLURILOR
DIN CAMPUS

Articolul relata că una dintre victime, o studentă de 26 de ani violată cu aproape două săptămâni în urmă, va fi solicitată să facă o identificare directă la poliție pentru a recunoaște suspectul. Deasupra articoului era un portret standard al acuzatului sub care scria „Milligan“.

Schweickart s-a întors în biroul apărătorilor publici și a telefonat celorlalte ziare din regiune, cerându-le să nu mai publice fotografia pentru că riscau să compromită recunoașterea care avea să aibă loc luni. L-au refuzat toate. Dacă aveau fotografia, intenționau să-o publice. Schweickart s-a scărpinat în barbă cu muștiucul pipei, apoi și-a sunat soția ca să-o anunțe că va întârzia la cină.

— Hei, s-a auzit o voce din ușa biroului. Arăți ca un urs prins cu nasul în stupul albinelor.

Schweickart a ridicat privirea și a văzut chipul zâmbitor al lui Judy Stevenson.

— Da? a mormăit el, punând receptorul în furcă și zâmbind la rândul lui. Ia ghici cine te vrea pe tine?

Femeia și-a dat părul lung și brunet de pe față, descooperind alunița fermecătoare de pe pometul stâng. Îl privea curioasă cu ochii ei căprui. Schweickart i-a împins ziarul, arătându-i fotografia și titlul, apoi micuțul birou a răsunat de râsul lui puternic.

— Recunoașterea e luni dimineață. Milligan a cerut o femeie avocat. Te-ai ales cu violatorul din campus!

(4)

Judy Stevenson a sosit la recunoașterea organizată de poliție luni, 31 octombrie, la ora 9:45. Când l-au adus pe Milligan, a remarcat cât arăta de speriat și de disperat.

— Sunt de la biroul apărătorilor publici, a zis ea. Gary Schweickart mi-a spus că ai vrut o femeie avocat, aşa că el și cu mine vom lucra împreună la cazul tău. Stai jos. Arăți ca și cum ai putea să te destrami.

Milligan i-a întins o bucată împăturită de hârtie.

— Responsabilul cu eliberarea mea condiționată mi-a trimis asta vineri.

Judy a desfăcut hârtia. Era un ordin de reținere de la Autoritatea de Supraveghere a celor eliberați condiționat. Milligan trebuia reținut și informat că urma să aibă loc o audiere preliminară pentru încălcarea termenilor eliberării, care urma să se țină la Închisoarea Districtuală Franklin. Avocata și-a dat seama că poliția descoperise arme la el acasă în timpul arestării. Însemna că eliberarea lui condiționată putea fi revocată, iar el putea fi trimis imediat înapoi la Penitenciarul Lebanon de lângă Cincinnati ca să aștepte procesul acolo.

— Audierea va fi de miercuri într-o săptămână. Vom vedea dacă putem aranja să rămîni aici. Te-aș prefera în Columbus, unde putem sta de vorbă.

— Nu vreau să mă întorc la Lebanon!

— Ușurel, nu te ambala...

— Nu-mi aduc aminte să fi făcut nimic din ce spun ei că am făcut.

— Discutăm despre asta ceva mai târziu. Deocamdată va trebui să te urci pe podiumul acela și să rămîni acolo. Crezi că te descurci?

— Bănuiesc că da.

— Dă-ți părul din ochi ca să te poată vedea bine.

Polițistul l-a condus să urce câteva trepte și să se alăture celorlalți din sir. A fost așezat în poziția a doua.

La recunoaștere erau prezente patru persoane. Donna West, asistenta care îl identificase în fotografie fusese anunțată că nu trebuia să vină și plecase cu prietenul ei la Cleveland. Cynthia Mendoza, o vânzătoare dintr-un magazin de unde ridicaseră bani de pe card, nu l-a recunoscut pe Milligan. A ales bărbatul cu numărul trei. O femeie agresată sexual în august, în împrejurări complet diferite, a spus că l-ar fi ales pe numărul doi, dar că nu putea fi absolut sigură. Carrie Dryer a declarat că nici ea nu putea fi sigură, fără mustață, dar numărul doi i se părea cunoscut. Polly Newton l-a identificat fără niciun dubiu.

Pe 3 noiembrie, tribunalul a emis o punere sub acuzare pentru trei răpiri, trei jafuri cu circumstanțe agravante și patru violuri. Toate erau infracțiuni majore, pasibile de pedepse între patru și douăzeci și cinci de ani.

Procuratura se amesteca rar în desemnarea acuzaților. Procedura normală presupunea ca șeful Diviziei Delicte Majore să desemneze unul sau doi procurori cu experiență cu două-trei săptămâni înainte de proces, după ce îi alegea la întâmplare. De data aceasta, George Smith, procurorul-șef al districtului, i-a chemat la el pe doi dintre cei mai buni acuzatori și le-a spus că zarva care însotise faptele violatorului din campus stârnise furia publicului. Le-a cerut să se ocupe serios de caz și să se bată pentru condamnări exemplare.

Terry Sherman, 32 de ani, un bărbat cu păr negru creț și cu o mustață zdravănă de străjer, avea reputația că era foarte aspru cu autorii de delictă sexuale și că nu pierduse niciodată vreun caz de viol. A răsfoit dosarul și a izbucnit în râs.

— Este un caz beton, a zis el. Documentele sunt în regulă. Îl avem pe făptaș. Apărarea nu se poate baza pe nimic.

Bernard Zalig Yavitch, un procuror de 35 de ani care făcea parte din echipa care se ocupa de crime, fusese cu doi ani mai mare decât Judy Stevenson și Gary Schweickart la Facultatea de Drept și îi cunoștea bine. Gary lucrașe pentru el. Yavitch fusese și el timp de patru ani apărător public, înainte să vină la procuratură. Era de acord cu Sherman că acuzarea avea un caz foarte bun.

— Doar foarte bun? s-a mirat Sherman. Cu toate problemele materiale, amprentele și identificarea, nu ne mai trebuie nimic. Ascultă-mă pe mine, apărarea nu are niciun capăt de ată.

Peste câteva zile, Sherman a stat de vorbă cu Judy. Se hotărâse să fie direct.

— În cazul Milligan nu vom face nicio înțelegere. Este în mâinile noastre și vom cere pedeapsa maximă. Voi nu aveți nimic.

Bernie Yavitch s-a arătat mai rezervat. Ca fost apărător, știa cum ar fi acționat dacă s-ar fi aflat în locul lui Judy și al lui Gary.

— Le mai rămâne o cale de acces. Pot să pledeze pentru incapacitate mintală.

Sherman a izbucnit în râs.

În ziua următoare, William Milligan a încercat să se sinucidă izbindu-se cu capul de peretele celulei.

— N-o să trăiască destul cât să mai prindă procesul, i-a spus Gary Schweickart lui Judy Stevenson atunci când a auzit vestea.

— Nu cred că poate face față unui proces, a zis Judy. Cred că ar trebui să-i spunem judecătorului că îl considerăm incapabil să acționeze pentru propria lui apărare.

— Vrei să fie examinat de un psihiatru?

— N-avem încotro.

— Of, Doamne, a zis Gary. Parcă văd deja titlurile din ziare.

— La naiba cu ziarele. Ceva e în neregulă cu băiatul ăsta. Nu știu ce anume, dar ai văzut cât de diferit pare de fiecare dată. Eu îl cred când spune că nu-și amintește violurile. Ar trebui examinat.

— Și cine plătește?

— Avem noi fonduri.

— Sigur, milioane...

— Ei, hai. Ne putem permite un test psihologic.

— Spune-i tu judecătorului, a mormăit Gary.

Curtea a acceptat o amânare pentru ca Billy Milligan să poată fi examinat de un psiholog. Gary Schweickart și-a concentrat atenția asupra audierii la Autoritatea de Supraveghere a Eliberărilor Condiționate programată pentru miercuri, la ora 8:30 dimineața.

— O să mă trimită înapoi la Lebanon, a zis Milligan.

— Nu și dacă facem noi ceva, a zis Gary.

— Au găsit arme la mine acasă. Asta era una dintre condițiile clare ale eliberării. Să nu cumpăr, să nu dețin, să nu folosesc sau să am la îndemâna o armă de foc sau altă armă mortală.

— Așa o fi, a zis Gary, dar dacă vrem să te apărăm, trebuie să te avem aici, în Columbus, unde putem colabora cu tine, în niciun caz în penitenciarul din Lebanon.

— Ce-ai de gând să faci?

— Ai incredere în mine...

Gary a observat că Milligan zâmbea. Avea în ochi o încântare pe care nu i-o mai văzuse niciodată. Era destins, relaxat și făcea glume. Parcă devenise cu totul altul față de pachetul de nervi care era în prima zi. Poate că urma să fie mai ușor de apărat decât crezuse.

— Bun aşa, a zis Gary. Stai calm.

L-a condus pe Milligan în sala de ședințe, unde membrilor Autorității de Supraveghere li se împărțeau deja copii ale raportului responsabilului pentru eliberarea lui

condiționată și ale mărturiei sergentului Dempsey, care afirma că în momentul arestării găsise un pistol Smith and Wesson de 9 mm și unul semiautomat de calibrul .25, încărcat cu cinci gloanțe.

— Spuneți-mi, domnilor, li s-a adresat Schweickart, frecându-și barba cu nodurile degetelor, s-a verificat dacă armele găsite funcționează?

— Nu, răsunse președintele, dar sunt arme veritabile, încărcate.

— Dacă nu s-a dovedit că sunt în stare să tragă, mai rămân ele arme?

— Vor fi testate abia săptămâna viitoare.

Gary a bătut ușor cu palma deschisă în masă.

— Insist să luați astăzi hotărârea privind revocarea eliberării, sau dacă nu, să așteptați până după audierea la tribunal. Insist să-mi spuneți dacă acesta este un pistol sau o jucarie. Nu mi-ați dovedit că acest obiect este o armă, a zis avocatul, privindu-i pe rând.

Președintele a dat din cap.

— Domnilor, nu cred că avem de ales. Vom amâna audierea pentru revocarea eliberării condiționate până când vom stabili dacă acesta este sau nu un pistol funcțional.

La ora 10:50 a dimineții următoare, polițistul responsabil de eliberarea condiționată a emis o notă că audierea privind revocarea eliberării urma să aibă loc pe 2 decembrie 1977 la Penitenciarul Lebanon. Prezența lui Milligan nu mai era necesară.

Judy s-a dus să discute cu Milligan despre probele găsite de criminaliști la percheziția din apartamentul lui.

— Crezi că eu am comis faptele, nu-i aşa? a zis Tânărul, iar femeia i-a văzut disperarea din ochi.

— Nu contează ce cred eu, Billy. Contează toate probele astea cu care avem de-a face. Trebuie să vedem cum poți justifica faptul că erau în posesia ta.

L-a văzut cum rămâne cu privirea fixă. Părea să se retragă din fața ei și să se ascundă în el însuși.

— Nu contează, a zis Billy. Nimic nu mai contează.

A doua zi, avocata a primit o scrisoare pe o foaie de hârtie galbenă liniată:

Stimată doamnă Judy,

Scriu această scrisoare pentru că uneori nu pot exprima ce simt și aş vrea mai mult decât orice să mă fac înțeles.

Mai întâi vreau să-ți mulțumesc pentru tot ce ai făcut pentru mine. Ești o persoană blândă și bună și te-ai străduit din răspunderi. Nimeni nu ți-ar fi putut cere mai mult.

De-acum înainte vei putea să mă uiți cu conștiința curată. Anunță biroul că nu mai doresc prezența niciunui avocat. Nu voi mai avea nevoie.

Dacă dumneata mă consideri vinovat, s-ar putea să fiu. Aș fi vrut să aflu asta cu certitudine. Toată viața mea i-am rănit și le-am provocat suferință celor pe care îi iubesc. Partea rea este că nu mă pot opri să fac pentru că nu mă pot abține. Statul la închisoare nu va face decât să mă înrăiască și mai mult, la fel ca data trecută. Psihiatrii nu vor ști ce să-mi facă pentru că nu își dau seama ce anume se petrece cu mine.

Trebuie să mă opresc singur. Mă dau bătut. Nu-mi mai pasă. Vrei să mai faci un ultim lucru pentru mine? Sun-o pe mama sau pe Kathy și spune-le să nu mai vină încoace. Nu vreau să mai văd pe nimeni, așa că spune-le să nu irosească benzina. Mai spune-le că le iubesc și că îmi pare rău. Ești cel mai bun avocat pe care l-am cunoscut și îmi voi aminti mereu cât ai fost de bună cu mine.

La revedere,
Billy

În aceeași seară, sergentul de serviciu l-a sunat acasă pe Gary Schweickart.

— Clientul dumneavoastră a încercat din nou să se sinucidă.

— Doamne sfinte! Ce-a făcut?

— N-o să vă vină să credeți, dar suntem siliți să-l acuzăm pentru distrugerea proprietății. A spart closetul din celula lui și a încercat să-și taie venele cu un ciob de faianță.

— Doamne sfinte!

— Vreau să vă mai spun ceva, domnule avocat. În mod clar ceva nu este în regulă cu clientul dumneavoastră. A spart closetul cu pumnul.

(5)

Schweickart și Stevenson nu au ținut cont de scrisoarea prin care Milligan îi concedia și l-au vizitat la închisoare zilnic. Biroul apărătorilor publici a aprobat fonduri pentru plata unei evaluări psihologice. Pe 8 și pe 13 ianuarie 1978, dr. Willis C. Driscoll, psiholog clinician, i-a făcut un set de teste.

Testul de inteligență arăta un IQ de 68, dar Driscoll considera că depresia contribuia la micșorarea acestui scor. În raport, psihologul l-a diagnosticat cu schizofrenie acută.

Suferă de o pierdere majoră de identitate, care merge până în punctul în care nu-și mai poate defini cu precizie limitele egoului. Are simptome de detașare de realitate de tip schizoid și o capacitate foarte redusă de a face diferență dintre identitatea lui și mediu... Aude voci care îi spun să facă anumite lucruri și care urlă la el atunci când nu se supune. Milligan și-a afirmat credința că aceste voci sunt ale unor oameni veniți din iad ca să-l tulbure. Pomenește și despre oameni buni care îi invadază periodic corpul ca să se lupte cu cei răi. În opinia mea, domnul Milligan nu este capabil în acest moment să-și apere interesele. Nu este capabil să stabilească un contact adecvat cu realitatea și să înțeleagă evenimentele prin care trece. Recomand insistent spitalizarea lui pentru o examinare ulterioară și eventuala administrare a unui tratament.

Prima confruntare legală s-a petrecut pe 19 ianuarie, când Schweickart și Stevenson i-au prezentat raportul judecătorului Jay C. Flowers, ca probă că Milligan nu putea colabora la propria lui apărare. Judecătorul a spus că va cere Centrului Comunitar de Sănătate Mintală Southwest să desemneze un grup de medici specialiști în psihiatrie legală care să-l examineze pe acuzat. Asta i-a îngrijorat pe Gary și Judy. De obicei, cei de la Southwest se situau de partea acuzării.

Gary a insistat ca orice rezultat al examinării celor de la Southwest să rămână confidențial și să nu poată fi folosit în niciun fel de circumstanțe împotriva clientului lor. Sherman și Yavitch nu au fost de acord. Apărătorii publici au amenințat atunci că îl vor sfătuia pe Milligan să nu stea de vorbă cu psihologii Centrului Southwest. Judecătorul Flowers aproape că i-a acuzat de sfidarea Curții.

Au ajuns la un compromis abia atunci când procurorii au acceptat că îl vor întreba pe Milligan despre lucrurile incriminate pe care le-ar fi putut spune psihiatrilor desemnați de tribunal doar în cazul în care urma să depună mărturie în propriul lui interes. O victorie parțială era mai bună decât nimic. Apărătorii publici au decis în cele din urmă să permită examinarea lui William Milligan de către specialiștii în psihiatrie legală, cu condiția respectării acestei înțelegeri.

— A fost o mișcare bună, a zis Sherman râzând când au ieșit cu toții din biroul judecătorului Flowers. Arată cât sunteți de disperați. Dar n-o să vă folosească la nimic. Rămân la părerea mea că acest caz e beton.

Ca să prevină alte tentative de sinucidere, biroul șerifului a ordonat mutarea lui Milligan la infirmerie, într-o celulă cu un singur pat, și legarea lui în cămașă de forță. În aceeași după-amiază, ceva mai târziu, medicul Russ

Perioada confuziei

Hill a verificat starea prizonierului și nu i-a venit să-și credă ochilor. L-a chemat pe sergentul Willis, ofițerul de serviciu din schimbul de la 15:00 la 23:00 și i l-a arătat pe Milligan printre gratii. Willis a rămas cu gura căscată. Milligan își scosese cămașa de forță, își făcuse din ea o pernă și dormea tun.

Capitolul doi

(1)

Prima discuție cu cei de la Southwest a fost programată pe 31 ianuarie 1978. Sergentul Willis l-a adus pe Milligan în camera de interrogatori și Dorothy Turner, o psihologă slabă și mămoasă, cu o expresie timidă, aproape speriată, a ridicat privirea.

A văzut un bărbat frumos, înalt de peste 1,80, îmbrăcat în salopetă albastră. Avea mustață bogată și favoriți lungi, dar în ochi i se citea o frică aproape copilărească. Părea surprins să-o vadă, dar s-a așezat pe scaunul din fața ei cu mâinile în poală și a zâmbit.

— Domnule Milligan, a zis ea, sunt Dorothy Turner de la Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Southwest și mă aflu aici ca să-ți pun câteva întrebări. Unde locuiești în prezent?

— Aici, s-a uitat Milligan în jur.

— Ce cod numeric personal ai?

El s-a încruntat și s-a gândit îndelung, privind în podea, apoi la zidul galben din blocuri de beton și la cana de tablă de pe masă, plină cu mucuri de țigară. Și-a ros pe urmă unghiile și și-a studiat cu atenție o pieliță.

— Domnule Milligan, a zis femeia, dacă vrei să te pot ajuta, trebuie să cooperezi. Trebuie să-mi răspunzi la întrebări ca să-mi dau seama ce se petrece cu dumneata. Acum, din nou, ce cod numeric personal ai?

El a ridicat din umeri.

— Nu știu.

Dorothy Turner s-a uitat la notițele ei și a citit un număr. El a cătinat din cap.

— Astă nu-i numărul meu. Cred că-i al lui Billy.

Ea l-a privit cu atenție.

— Păi, nu ești dumneata Billy?

— Nu, zise el. Nu-s eu.

Femeia s-a încruntat.

— Stai puțin... dacă nu ești Billy, atunci cine ești?

— Eu sunt David.

— Și Billy unde-i?

— Billy doarme.

— Unde doarme.

— Aici, răspunse el arătându-și pieptul. Doarme.

Dorothy Turner a oftat și și-a încrucișat brațele, dând nerăbdătoare din cap.

— Trebuie să vorbesc cu Billy.

— Să știi că Arthur n-o să te lase. Billy doarme. Arthur n-o să vrea să-l trezească. Dacă îl trezește, Billy se omoară.

Femeia a studiat îndelung chipul Tânărului, neștiind cum să procedeze mai departe. Vocea și expresia lui erau ale unui copil.

— Stai aşa puțin, a zise ea. Vreau să-mi explic și mie.

— Nu pot. Am greșit. Nu trebuia să spun la nimeni.

— De ce?

— Ca să nu dau de belea cu ceilalți.

În vocea Tânără se ghicea panica.

— Iar pe tine te cheamă David?

El a dat din cap că da.

— Cine sunt „ceilalți“?

— Nu pot să-ți spun.

Dorothy Turner a bătut încetișor cu palma în masă.

— Ar fi bine să vorbești despre lucrurile astea, David, dacă vrei să te pot ajuta.

— N-am voie, a zis el. O să se înfurie rău pe mine și n-o să mă mai lase niciodată să ies la lumină.

— Dar trebuie să-i spui cuiva, pentru că ești foarte speriat, nu-i așa?

— Da, a zise el, și ochii i s-au umplut de lacrimi.

— Este foarte important să ai încredere în mine, David. Trebuie să-mi spui ce se petrece, ca să te pot ajuta.

Milligan s-a gândit îndelung și intens, iar în cele din urmă a ridicat din umeri.

— Bine, îți spun, da' cu o condiție. Dacă-mi promiți că n-o să mai spui secretul la nimeni de pe lumea asta. La nimeni! Niciodată. Niciodată. Niciodată.

— Da, a zis Dorothy. Îți promit.

— Toată viața ta?

Ea a dat din cap că da.

— Zi „promit!”

— Promit!

— Bine, atuncea-ți spun. Eu nu știu nimic. Numai Arthur știe. Și mi-e frică, așa cum zici, pentru că de cele mai multe ori habar n-am ce se întâmplă.

— Câte ani ai, David?

— Opt, merg pe nouă.

— Și de ce ești tu cel care a venit să stea de vorbă cu mine?

— Da' eu nici n-am știut că ies la lumină. Cineva a avut de suferit în închisoare și eu am venit să preiau durerea.

— Poți să-mi explici ce înseamnă asta?

— Arthur zice că eu sunt păstrătorul durerii. Când există durere, eu sunt cel care iese la lumină s-o simtă.

— Mi se pare oribil.

Milligan a dat din cap, înlácrimat.

— Și nu-i corect.

— Ce înseamnă „să ieși la lumină“, David?

— Așa zice Arthur. Ne-a explicat cum să treaba când e să ieși. E așa, ca o lumină albă de la un reflector. Toată lumea să prin preajmă, se uită sau doarme la el în pat. Cine pășește în lumina astaiese în lume. Arthur zice mereu că cineiese la lumină controlează conștiința.

— Cine sunt *ceilalți*?

— Sunt o mulțime, nu-i cunosc pe toți. Pe unii dintre ei îi știu, da' nu pe toată lumea. Mamă! a exclamat el și a icnit de spaimă.

— Ce s-a întâmplat?

— Ti-am spus numele lui Arthur! Acuma sigur dău de belea că ti-am zis secretul!

Milligan s-a chircit în scaun.

— Nu pot să mai vorbesc. Mi-e frică!

— Bine, David. Ajunge pentru azi, dar mă întorc mâine și mai stăm de vorbă.

După ce a ieșit din Închisoarea Districtuală Franklin, Dorothy Turner s-a oprit și și-a strâns bine haina ca să se apere de vântul rece. Venise pregătită să întâlnească un delicvent Tânăr care probabil încerca să simuleze nebunia ca să evite acuzarea. Nu se așteptase nicio clipă la ce văzuse și auzise.

(2)

Dorothy Turner a observat ceva diferit în expresia lui Milligan, atunci când l-au adus a doua zi în camera de interogatorii. Evita s-o privească în ochi și stătea pe scaun cu genunchii la piept, jucându-se cu pantofii. Ea l-a întrebat cum se simtea.

La început, Milligan nu i-a răspuns. Se uita în jur și trăgea doar din când în când cu coada ochiului spre ea, fără niciun semn că ar recunoaște-o. Pe urmă a scuturat

din cap și a început să vorbească, rostind cuvintele cu un accent cockney¹.

— Tăt iî tare, a zis el. Tu. Tăte zgomotele. Io nu mi-s clar ce se-ntâmplă.

— Vocea ta sună ciudat, David. Vorbești cu accent? El o privi răutăcios.

— Io nu-s David. Io-s *Christopher*.

— Și unde-i David?

— David o fost obraznic.

— Ce vrei să spui?

— Ăilanți îs tăti ieșiți din minți de ce-o spus el.

— Vrei să-mi explici?

— Io nu pot. Io nu vreau să dau de dracu', ca David.

— Dar el de ce are probleme? l-a întrebat Dorothy, încruntându-se.

— Că tî-o zis.

— Ce mi-a spus?

— Știi tu! Ti-o zis secretu'.

— Bine, atunci spune-mi ceva despre tine, Christopher.

Câți ani ai?

— Treișpe.

— Și ce-ți place să faci?

— Io cînt oleacă la tobe, da-s mai bun la muzicuță.

— Și de unde ești?

— Anglia.

— Mai ai frați sau surori?

— Numa' pe Christene. Are 3 ani.

Dorothy l-a privit atent în timp ce-i vorbea cu accentul lui puternic. Era deschis, sincer, vesel, complet diferit de persoana cu care stătuse față în față în ziua precedentă. Milligan trebuie să fi fost un actor incredibil de bun.

---

¹ Accent din estul Londrei. Uneori semnifică vorbirea unui om mai puțin evoluat intelectual.

(3)

Pe 4 februarie, la a treia vizită, Dorothy Turner a observat că Tânărul care a intrat în camera de interviuri avea cu totul altă postură decât la întâlnirile precedente. S-a așezat dezinvolt, s-a sprijinit de spătarul scaunului și a privit-o arăgant.

— Cum te simți azi? a întrebat ea, aproape temându-se de răspuns.

El a ridicat din umeri.

— Bine.

— Ai putea să-mi spui ce fac David și Christopher?

Tânărul s-a încruntat și a fulgerat-o cu privirea.

— Hei, cucoană, nici măcar nu te cunosc!

— Am venit aici să te ajut. Trebuie să vorbim despre ce se petrece.

— Habar n-am ce se petrece.

— Nu-ți aduci aminte că ai discutat cu mine alătăieri?

— La naiba, nici gând! Nu te-am văzut în viața mea.

— Poți să-mi spui cum te cheamă?

— Tommy.

— Tommy și mai cum?

— Tommy și-atât.

— Ce vârstă ai?

— 16 ani.

— Poți să-mi povestești câte ceva despre tine?

— Cucoană, eu nu vorbesc cu străinii. Lasă-mă în pace!

Dorothy Turner a încercat un sfert de oră să scoată ceva de la el, dar „Tommy“ s-a ținut tare pe poziție. După ce a părăsit închisoarea, femeia s-a oprit o vreme pe Front Street, încurcată. S-a gândit la „Christopher“ și la promisiunea făcută lui „David“ că nu va dezvăluî nimănui secretul lui. Acum se vedea prinsă între această promisiune și faptul că trebuia să le spună ce aflase avocaților lui

Milligan. A telefonat ceva mai târziu la biroul apărătorilor publici și a cerut-o pe Judy Stevenson.

— Fii atentă, a zis ea, când Stevenson a ridicat receptorul, nu pot să-ți explic despre ce-i vorba chiar acum, dar, dacă nu ai citit cartea *Sybil*, cumpără-ți un exemplar și apucă-te imediat!

Surprinsă de telefonul lui Turner, Judy Stevenson a cumpărat cartea în aceeași seară și a început s-o citească. La un moment dat și-a dat seama încotro se îndrepta povestea și a rămas în pat, cu ochii în tavan. Ei, na! Personalitate multiplă? Asta încerca Turner să-i spună? Și l-a amintit pe Milligan și halul în care tremurase la recunoaștere. S-a gândit la alte momente, când fusese vorbăreț și manipulator, când făcuse glume și dăduse doavadă de istețime. Ea pusese mereu schimbările lui de comportament pe seama depresiei. Pe urmă și-a amintit povestea sergentului Willis despre personajul viclean în stare să scape din cămașa de fortă și comentariile medicului Russ Hill despre puterea supraomenească de care dădea doavadă uneori. I-au răsunat în minte anumite cuvinte ale lui Milligan: „Nu-mi amintesc ce-au spus că am făcut. Nu știu nimic.“

S-a gândit să-și trezească soțul și să vorbească despre asta cu el, dar știa ce-ar fi zis Al. Știa ce-ar fi zis oricine, dacă ar fi încercat să le spună la ce se gândeа. Lucra de peste trei ani ca apărător din oficiu și nu se mai întâlnise cu cineva asemănător lui Milligan. S-a hotărât să nu-i destăinuiască nimic nici măcar lui Gary. Mai întâi trebuia să verifice singură.

În dimineața următoare a sunat-o pe Dorothy Turner.

— Să știi că Milligan cel pe care l-am văzut și cu care am vorbit în ultimele săptămâni s-a purtat ciudat de mai

multe ori. Am observat mai multe schimbări de dispoziție. Este un personaj temperamental. Dar n-am văzut diferențe majore din care să pot trage concluzia că seamănă cu situația din *Sybil*.

— Există o problemă care mă frământă de zile în sir, a zis Turner. Am promis să nu dezvălu niște nimănui un anumit lucru și am de gând să mă ţin de cuvânt. Tie îmi indică doar să citești acea carte. Dar am de gând să încerc să-l conving să mă lase să-ți spun secretul lui.

Judy și-a amintit că vorbea cu un psiholog de la Southwest – adică cu unul dintre cei care se situau mereu de partea acuzării.

— Bine, fă cum vrei, a zis ea. Să-mi spui ce dorești să fac eu.

Când s-a dus să-l vadă pentru a patra oară pe Milligan, Dorothy Turner și-a dat seama că îl avea în față pe băiețelul speriat din prima zi, cel care pretindea că se numește David.

— Știi că îmi-am promis să nu dezvălu niciodată secretul, a zis ea, dar trebuie să i-l spun lui Judy Stevenson.

— Nu! a strigat el, sărind în picioare. Ai promis! Dacă-i spui lu' doamna Judy, n-o să-i mai placă de mine.

— O să-i placă în continuare... Este avocata ta, trebuie să știe secretul ca să te poată ajuta.

— Ai promis! Dacă-ți calcă promisiunea înseamnă că ai mințit. Nu poți să-i spui! Eu am pățit-o deja. Arthur și Ragen sunt furioși pe mine că am lăsat să-mi scape secretul și...

— Cine-i Ragen?

— Ai promis! Promisiunile sunt cele mai importante lucruri din lume!

— Nu înțelegi, David? Dacă nu-i spun lui Judy, ea n-o să te poată salva. S-ar putea să stai la închisoare multă vreme.

— Nu-mi pasă! Ai promis!

— Dar...

Dorothy a văzut apoi că ochii fi deveniseră sticloși și că începuse să miște buzele ca și cum ar fi vorbit cu sine însuși. Tânărul s-a ridicat imediat în picioare, și-a lipit vârfurile degetelor de la ambele palme și a fulgerat-o cu privirea.

— Doamnă, n-ai niciun drept să calci promisiunea pe care i-ai făcut-o băiatului, a zis el cu accentul sec al unui aristocrat britanic, abia mișcându-și fălcile.

— Nu cred că ne-am cunoscut, a zis Dorothy Turner, strângând tare brațele scaunului și încercând din răspunderi să nu-și arate surpriza.

— Îți-a vorbit el despre mine.

— Ești Arthur?

Tânărul a încuvîntat cu o mișcare scurtă din cap. Femeia a respirat adânc.

— Știi, Arthur, este extrem de important să le spun avocaților ce se petrece.

— Nu, a zis el. N-o să te credă.

— Ce-ar fi să ne întâlnim? O aduc încoace pe Judy Stevenson să te cunoască și...

— Nu.

— Te-ar putea salva din închisoare. Trebuie să le...

El s-a aplecat în față și a privit-o disprețuitor.

— Ascultă-mă ce-ți spun, doamnă Turner. Dacă aduci pe cineva, toți ceilalți vor rămâne ascunși și vei arăta ca o proastă.

După un sfert de oră de discuții în contradictoriu cu Arthur, Dorothy a remarcat din nou acea privire sticloasă.

Tânărul s-a lăsat pe spate și s-a sprijinit de spătarul scaunului. Când s-a îndreptat din nou, avea altă voce și o expresie relaxată și prietenoasă.

— Nu poți spune nimănu, a zis el. Ai promis. Promisiunile sunt sfinte.

— Cu cine vorbesc acum? a șoptit Dorothy Turner.

— Sunt Allen. Eu sunt cel care discută cu Judy și cu Gary de cele mai multe ori.

— Dar ei nu-l cunosc decât pe Billy Milligan.

— Răspundem toți la numele lui Billy, ca să nu se răspândească secretul. Dar Billy doarme. Doarme de foarte multă vreme. Doamnă Turner, te deranjează dacă-ți spun Dorothy? Pe mama lui Billy o cheamă tot Dorothy...

— Spui că tu ai discutat de cele mai multe ori cu Judy și cu Gary. Cu cine s-au mai întâlnit?

— Cu Tommy, dar ei nu știu, pentru că seamănă mult cu mine. L-am cunoscut și tu pe Tommy. El este cel pe care nu-l pot ține încătușat sau legat în cămașă de forță. Semănăm mult, dar de vorbit mă ocup eu, de cele mai multe ori. El tinde să fie răutăcios și sarcastic. Nu se înțelege cu oamenii la fel de bine ca mine.

— Au mai cunoscut și pe altcineva?

Tânărul a ridicat din umeri.

— Când a venit Gary prima oară aici, l-a întâlnit pe Danny. Era speriat și confuz. Nu prea înțelege ce i se întâmplă. Are numai 14 ani.

— Tu ce vârstă ai?

— Am 18.

Femeia a ofstat și a clătinat din cap.

— Bine... Allen. Pari un Tânăr inteligent. Îți dai seama că trebuie să mă eliberați de promisiunea făcută. Judy și Gary nu vă pot apăra cum se cuvine dacă nu află ce se petrece.

— Arthur și Ragen sunt împotrivă, a zis el. Spun că lumea ne va crede nebuni.

— Și n-ar merita, dacă asta ar reuși să vă țină departe de închisoare?

El a clătinat din cap.

— Nu depinde de mine. Am păstrat acest secret toată viața.

— Și de cine depinde?

— De fapt, de toți. Arthur este șeful, dar secretul ne aparține tuturor. David și l-a destăinuit ție, dar chiar nu trebuie să mai ajungă la urechile altcuiva.

Dorothy a încercat să-i explice că treaba ei de psiholog era chiar asta: să le spună avocaților ce a aflat, dar Allen a subliniat că nu aveau nicio garanție că dezvăluirea i-ar fi ajutat. Cu toată zarva din presă, mărturisirea adevărului le-ar fi făcut imposibilă viața din pușcărie.

David, pe care ajunsese să-l recunoască după comportamentul lui de băiețel, a revenit curând și a implorat-o să-și țină promisiunea. Dorothy a cerut să vorbească din nou cu Arthur, iar el a apărut, încruntat.

— Ești insistență, a zis.

Dorothy Turner a încercat din răsputeri să-l convingă și în cele din urmă a simțit că aproape l-a dovedit.

— Nu-mi place să mă cert cu o doamnă, a oftat el. Dacă și se pare că este absolut necesar, îți dau permisiunea *mea*. Dar trebuie să ajungi la o înțelegere și cu ceilalți.

I-a luat ore în sir să argumenteze și să le explice situația tuturor celor care au apărut „la lumină“, neîncetând să fie uluită de fiecare dată când Tânărul Milligan se transforma. În a cincea zi a apărut în fața ei Tommy, scobindu-se în nas.

— Îți dai seama că trebuie să-i spun doamnei Judy.

— Cucoană, nu-mi pasă nicio iota ce ai de gând să faci. Pe mine să mă lași în pace.

Apoi a apărut Allen.

— Promite-mi că nu-i vei spune nimănuia altciva de pe lumea asta în afară de Judy. Și trebuie să-ți promită și ea că nu va spune nimănuia.

— De acord, a zis Dorothy. N-o să-ți pară rău.

În aceeași după-amiază, Dorothy Turner s-a dus direct de la închisoare la biroul apărătorilor publici și a stat de vorbă cu Judy Stevenson. I-a explicat ce condiții fiindcă puse se Milligan.

— Adică nu-i pot spune lui Gary Schweickart?

— Mi-am dat cuvântul. Am avut noroc că a fost de acord să-ți spun ție.

— Sunt sceptică, a zis Judy.

— Foarte bine, a zis Turner. Așa am fost și eu. Dar te asigur că vei avea o mare surpriză când o să-ți vezi clientul.

(4)

Sergentul Willis l-a condus pe Milligan în sala de întâlniri. Judy Stevenson a observat că clientul ei era retras, ca un adolescent timid. Părea să se teamă de polițist, ca și cum nu l-ar fi cunoscut, și a dat fuga la masă ca să se așeze lângă Dorothy Turner. Nu a scos nicio vorbă până când nu a plecat Willis. Își freca tot timpul încheieturile mâinilor.

— Vrei să-i spui lui Judy Stevenson cine ești? i s-a adresat Turner.

El s-a făcut și mai mic în scaun și a clătinat din cap, uitându-se spre ușă ca și cum ar fi vrut să fie sigur că polițistul plecase.

— Judy, a zis în cele din urmă Turner, el este Danny. Am ajuns să-l cunosc destul de bine.

— Bună, Danny, a zis Stevenson, încercând să-și ascundă uluirea provocată de vocea lui schimbăță și de expresia feței.

El s-a uitat în sus la Turner și a șoptit:

— Vezi? Se uită la mine de parcă m-ar crede nebun.

— Nu-i adevărat, a zis Judy. Dar sunt foarte nedumerită. Nu-i o situație obișnuită. Câți ani ai, Danny?

El a continuat să-și frece încheieturile de parcă tocmai ar fi fost dezlegat și încerca să restabilească circulația săngelui. Nu a răspuns.

— Danny are paisprezece ani, a zis Turner. Este artist plastic.

— Ce pictezi? a întrebat Stevenson.

— Cel mai des naturi moarte, a zis Danny.

— Ai pictat și vreunul dintre peisajele pe care le-au găsit polițiștii la tine în apartament?

— Nu pictez peisaje. Nu-mi place pământul.

— De ce nu-ți place?

— Nu pot să-ți spun, că altfel mă omoară.

— Cine te omoară?

Judy Stevenson și-a dat seama surprinsă că începuse să-l interogheze. Sigur că nu credea o iota din toate astea și era hotărâtă să nu muște momeala, dar strălucita lui performanță o uluia.

El a închis ochii și pe obraji au început să-i curgă lacrimi. Tot mai încurcată de ce se petreceau, Judy l-a văzut cum părea să se închidă în sine. Își mișca buzele fără să rostească vorbe, ochii i-au deveni sticloși, apoi au alunecat într-o parte. Tânărul s-a uitat în jur, a tresărit, apoi le-a recunoscut pe cele două femei și și-a dat seama unde se afla. S-a rezemnat de spătarul scaunului, a pus picior peste picior și a tras afară o țigără din ciorapul drept, fără să scoată tot pachetul.

— Are cineva un foc?

Judy i-a aprins țigara. El a tras adânc din ea și apoi a suflat fumul în sus.

— Ce mai e nou? le-a întrebat.

— Vrei să-i spui lui Judy Stevenson cine ești tu?

Tânărul a încuviințat, scoțând rotocoale de fum.

— Sunt Allen.

— Ne-am mai întâlnit? l-a întrebat Judy, sperând că nu i se va observa tremurul din voce.

— De câteva ori, când ai venit cu Gary să vorbim despre caz.

— Eu am vorbit mereu cu Billy Milligan.

Bărbatul a ridicat din umeri.

— Toți răspundem la numele lui Billy. Ne scutește de o grămadă de explicații. Dar *eu* n-am spus niciodată că aș fi Billy. Voi ați presupus asta, iar mie nu mi s-a părut util să vă corectez.

— Pot vorbi cu Billy?

— Nu. Ceilalți îl țin adormit. Dacă îl lasă să iasă la lumină, o să se sinucidă.

— De ce?

— Se teme să nu sufere. Și nu știe de existența noastră, a celorlalți. Nu știe decât că are momente când pierde timp.

— Ce înseamnă „momente când pierde timp“? a întrebat Judy.

— Ni se întâmplă tuturor. Ești undeva și faci ceva, apoi te trezești în altă parte, făcând altceva. Îți dai seama că a trecut un timp, dar nu știi ce s-a întâmplat de la un moment la altul.

Judy a clătinat din cap.

— Trebuie să fie groaznic.

— Nu te obișnuiești niciodată, a zis Allen.

Când Willis a venit să-l conducă înapoi în celulă, Allen a ridicat privirea și a zâmbit.

— Așa-i sergeantul Willis, le-a spus Tânărul celor două femei. Îmi place de el.

Judy Stevenson a plecat de la închisoare împreună cu Turner.

— Acum ai văzut de ce te-am chemat, a zis Dorothy. Stevenson a oftat.

— Am venit înceoace sigură că o să văd o prefăcătorie. Dar acum sunt convinsă că am stat de vorbă cu două persoane diferite. Înțeleg de ce părea uneori atât de schimbător. Eu credeam că sunt doar schimbări de dispoziție. Trebuie să-i spunem lui Gary.

— Nu cred că Milligan va fi de acord. Am reușit cu mare greutate să obțin permisiunea să-ți spun ție.

— Trebuie să accepte, a zis Judy. Nu pot purta singură povara acestei informații.

Când a părăsit închisoarea, Judy Stevenson și-a dat seama cât era de tulburată, de uluită, de furioasă și de nedumerită. I se părea incredibil! Imposibil! Dar nu putea să nege că undeva în subconștiul ei începuse deja să creadă că totul era cu puțință.

Mai târziu, Gary a sunat-o acasă și a informat-o că Milligan încercase din nou să se sinucidă izbindu-se cu capul de zidul celulei.

— Știi ce-i caraghios? a zis el. M-am uitat prin dosar și mi-am dat seama că azi, pe 14 februarie, este ziua lui. Împlinește 23 de ani. Și știi ceva? E și Ziua Îndrăgostiților!

(5)

La întâlnirea de a doua zi, Dorothy și Judy i-au spus lui Allen că era foarte important ca și Gary Schweickart să afle secretul.

— Categoric, nu!

— Trebuie să fiți de acord, a insistat Judy. Ca să te scoatem din închisoare, avem nevoie să le spunem și altora.

— Ați promis. Așa a fost înțelegerea.

— Știu, dar e indispensabil, a zis Judy.

— Arthur nu este de acord.

— Lasă-mă să vorbesc cu Arthur, a zis Dorothy.

Arthur a ieșit la lumină și le-a fulgerat cu privirea pe amândouă.

— Totul a devenit foarte obositor, a zis el. Am mult de studiat și o grămadă de lucruri la care să mă gândesc. M-am saturat de hărțuiala voastră.

— Trebuie să ne dai voie să-i spunem lui Gary, a zis Judy.

— Categoric, nu! Deja știu două persoane care n-ar fi trebuit să știe.

— Este obligatoriu, dacă vrei să te ajutăm, a zis Turner.

— *Eu* nu am nevoie de ajutor, doamnă. Poate că Danny sau David au nevoie să fie ajutați, dar asta nu mă privește pe mine.

— Nu-ți pasă nici dacă Billy rămâne sau nu în viață? a întrebat Judy, înfuriată de atitudinea superioară a lui Arthur.

— Ba da, a zis el, dar cu ce preț? Se va spune că suntem nebuni. Lucrurile au început să scape de sub control. Noi am reușit să-l ținem pe Billy în viață încă de când a încercat să se arunce de pe acoperișul școlii.

— Ce vrei să spui? a întrebat Turner. Cum l-ați ținut în viață?

— Tinându-l adormit în tot acest timp.

— Nu-ți dai seama că secretul vostru ne influențează cazul? a întrebat Judy. Poate înseamna diferența dintre închisoare și libertate. N-ai avea mai mult timp și mai multă libertate să gândești și să studiezi în afara zidurilor? Sau vrei să te întorci la Lebanon?

Arthur s-a așezat picior peste picior și s-a uitat de la Judy la Dorothy și înapoi.

— Nu-mi place să mă cert cu doamnele, a oftat el. Voi fi de acord doar în aceleași condiții ca și data trecută. Trebuie să obțineți acceptul tuturor.

Peste încă trei zile, Judy Stevenson a primit în sfârșit permisiunea să-i spună lui Gary Schweickart.

Era o dimineață friguroasă de februarie. Judy a mers pe jos de la Închisoarea Districtuală Franklin până la biroul apărătorilor publici. Și-a turnat o cafea și s-a dus direct în biroul dezordonat al lui Gary. S-a așezat pe un scaun și și-a adunat forțele.

— Bun, a zis ea. Roagă-i să nu te dea o vreme la telefon. Am ceva să-ți spun despre Billy.

Când a terminat de povestit cum decurseră întâlnirile ei cu Dorothy Turner și cu Milligan, o privea de parcă ar fi fost nebună.

— Am văzut cu ochii mei, a insistat ea. Am vorbit cu ei.

Gary s-a ridicat și a început să se plimbe de colo colo prin spatele biroului. Părul nepieptănat îi atârna peste guler, iar cămașa boțită îi ieșise pe jumătate din pantaloni.

— Ei, hai! a protestat el. Nu se poate. Știu că nu-i în toate mintile, sunt de acord cu tine. Dar teoria asta n-o să țină.

— Trebuie să vii și să vezi cu ochii tăi. Nu știi despre ce este vorba... Eu sunt absolut convinsă.

— Bine, vin, dar vreau să-ți spun clar: nu cred. Procurorul n-o să credă. Și nici judecătorul n-o să credă. Am mare încredere în tine, Judy. Ești o avocată grozavă și te pricepi la oameni, dar asta-i o șmecherie. Te-a tras pe sfoară.

În ziua următoare, Gary s-a dus la Închisoarea Districtuală Franklin la ora 15:00, așteptându-se să stea doar jumătate de ceas. Respingea complet ideea că cele auzite puteau fi adevărate. Dar, pe măsură ce s-a confruntat cu o personalitate după alta, scepticismul lui s-a transformat în curiozitate. L-a văzut pe speriatul David transformându-se în sfiosul Danny, pe care și-l amintea din ziua îngrozitoare când îl aduseseră la sediu ca să-l aresteze.

— N-am înțeles deloc ce se petreceau, atunci când au năvălit la mine în apartament și m-au arestat, a zis Danny.

— Ce te-a făcut să spui că ai o bombă în casă?

— N-am spus că ar fi fost o bombă.

— I-ai spus polițistului că o să sară în aer.

— Păi, Tommy îmi spune mereu să nu mă ating de lucrurile lui pentru că s-ar putea să explodeze.

— De ce spune asta?

— Întreabă-l pe el. E specialist în electronică și mereu își face de lucru cu fire și alte chestii. Asta-i pasiunea lui.

Gary Schweickart s-a tras de barbă de mai multe ori.

— Artist al evadărilor și specialist în electronică... Bine, putem vorbi cu Tommy?

— Tommy nu vorbește decât cu cine are el chef.

— Nu poți să-l aduci pe Tommy la lumină?

— Nu pot să fac *eu* asta. Trebuie să se întâmpile. Dar cred că îl pot ruga să stea de vorbă cu voi.

— Încearcă, a zis Schweickart, ascunzându-și un zâmbet. Străduiește-te!

Corpul lui Milligan a părut să se retragă în el însuși. S-a făcut palid, ochii i-au devenit sticloși și au părut să alunece spre înăuntru. Buzele i se mișcau ca și cum ar fi vorbit singur și camera mică se umpluse de tensiunea concentrării. Schweickart își ținea răsuflarea și zâmbetul îi dispăruse. Ochii lui Milligan au fugit dintr-o parte în alta, apoi s-a uitat în jur de parcă l-ar fi trezit cineva dintr-un somn adânc. Și-a dus mâna la obrazul drept, ca și cum i-ar fi verificat concrețea, apoi s-a lăsat pe spate în scaun și i-a privit arrogант pe cei doi avocați.

Gary și-a permis în sfârșit să respire. Era impresionat.

— Tu ești Tommy? a zis el.

— Cine întreabă?

— Sunt avocatul tău.

— Nu ești *al meu*.

— Sunt cel care o va ajuta pe Judy Stevenson să scape de pușcărie corpul ăsta pe care-l porți, indiferent cine ești.

— Căcat. N-am nevoie să mă scape nimeni de nimic. Nicio pușcărie din lume nu mă poate ține pe mine închis. Pot să-o șterg oricând am chef.

Gary l-a privit atent.

— Așadar, tu ești cel care iese mereu din cămașa de forță. Înseamnă că ești Tommy.

— Mda... bine, a zis el plăcărit.

— De ce ai construit o bombă falsă?

— Nu era nicio bombă falsă. Ce să fac eu dacă blestemății de polițiști nu recunosc o derivăție de telefon!

— Ce vrei să spui?

— Exact ce-am spus. Era un dispozitiv cu care suntem compania telefonică. Încercam un nou telefon pentru mașină. Am înfășurat bobinele cu bandă roșie și cretinii de polițiști au luat cutia drept bombă.

— I-am spus lui Danny că poate exploda!

— Of, drace! Mereu le spun asta ăloră mici, ca să nu se atingă de lucrurile mele.

— Unde ai învățat electronică, Tommy? l-a întrebat Judy.

Tânărul a ridicat din umeri.

— Am învățat singur. Din cărți. De când mă știu am vrut să aflu cum funcționează toate alea.

— Și să evadezi?

— Arthur m-a încurajat să fac asta. Era nevoie de cineva care să știe să se desfacă din frânghii atunci când vreunul dintre noi ajungea să fie legat în hambar. Am învățat cum să-mi controlez mușchii de la mâini și oasele. Pe urmă au început să mă intereseze încuietorile și zăvoarele.

Schweickart s-a gândit o clipă.

— Pistoalele sunt tot ale tale?

Tommy a clătinat din cap.

— Numai Ragen are voie să umble cu pistoale.

— Are voie? Cine îi dă voie? a întrebat Judy.

— Depinde unde suntem... Auzi, m-am săturat să mă stoarceți de informații. Discuțiile sunt treaba lui Arthur sau a lui Allen. Întrebați-i pe unul dintre ei. Eu mă car.

— Așteaptă...

Dar Judy intervenise prea târziu. Ochii Tânărului au rămas uitându-se în gol și și-a schimbat poziția. Și-a lipit încet vârfurile degetelor de la ambele palme într-o piramidă. Când a ridicat bărbia, chipul avea expresia celui pe care femeia începuse să-l recunoască drept Arthur. I l-a prezentat și lui Gary.

— Iertați-l pe Tommy, a zis Arthur cu răceală. Este un Tânăr mai degrabă antisocial. Dacă nu se pricepea atât de bine la echipamente electronice și încuietori, l-aș fi declarat indezirabil de multă vreme. Deocamdată, aptitudinile lui sunt folositoare.

— Tu ce aptitudini ai? a întrebat Gary.

Arthur a fluturat disprețitor din mâna.

— Eu nu sunt decât un amator. Îmi fac de lucru cu medicina și biologia.

— Gary l-a întrebat pe Tommy despre pistoale, a zis Judy. Reprezintă o încălcare a regulilor eliberării condiționate, cred că știi asta.

Arthur a încuviințat.

— Singurul care are voie să umble cu arme este Ragen. El este păstrătorul urii. Armele sunt specialitatea lui. Dar are voie să le folosească numai pentru protecție și supraviețuire. La fel cum are voie să-și folosească forța ieșită din comun doar în scopuri de apărare, niciodată ca să facă rău altora. Are abilitatea să-și controleze și să-și concentreze fluxul de adrenalină, să știi.

— A folosit pistoalele atunci când a răpit și a violat cele patru femei, a zis Gary.

Arthur i-a răspuns cu o voce calmă, dar ca de gheăță:

— Ragen nu a violat pe nimeni, niciodată. Am vorbit cu el despre povestea asta. A început să comită jafuri pentru că îl îngrijorau facturile neplătite. Recunoaște că le-a jefuit pe cele trei femei din octombrie, dar neagă cu desăvârșire orice amestec în povestea cu femeia din august, plus toate agresiunile sexuale.

Gary s-a aplecat și a cercetat mai de aproape fața lui Arthur, conștient că scepticismul lui se topea văzând cu ochii.

— Dar probele...

— La naiba cu probele! Dacă Ragen spune că n-a făcut-o, nu mai încape nicio discuție. El nu minte. Ragen este hoț, dar nu este violator.

— Spui că ai stat de vorbă cu Ragen, a zis Judy. Cum se întâmplă asta? Vorbiți cu voce tare, sau în mintea voastră? Folosiți cuvinte, sau gânduri?

Arthur și-a împreunat palmele.

— Se întâmplă în ambele feluri. Uneori este o discuție internă și sunt aproape sigur că nimeni altcineva nu știe că are loc. Alteori, de obicei atunci când suntem singuri, vorbim categoric cu voce tare. Presupun că dacă ne-ar vedea cineva, el sau ea, ne-ar considera complet nebuni.

Gary s-a rezemnat de spătarul scaunului, a scos batista și și-a șters sprâncenele de transpirație.

— Cine o să creadă așa ceva?

Arthur a zâmbit superior.

— Așa cum am spus, Ragen, la fel ca noi toți, nu minte niciodată. Am fost acuzați de când ne știm că suntem mincinoși. A devenit o problemă de onoare pentru noi să nu spunem niciodată nimic neadevărat. Așa că nu ne pasă cine ne crede sau nu.

— Dar nu înseamnă că vă oferiți tot timpul să spuneți adevărul, a zis Judy.

— Iar asta se numește minciună prin omisiune, a adăugat Gary.

— Ei, hai, a zis Arthur, fără să se mai obosească să-și ascundă disprețul. Ești avocat și știi foarte bine că niciun martor nu simte nevoia să-ți ofere informații pe care nu îi le-ai cerut. De altfel, ai fi primul care i-ar cere să răspundă doar cu „da“ sau „nu“ și să nu dezvolte subiectul decât dacă este în interesul lui. Dacă ne adresezi o întrebare directă, vei avea parte de un răspuns cinstit sau de o tăcere. Evident, adevărul poate fi spus adesea în multe feluri. Limba engleză este ambiguă prin chiar natura ei.

Gary l-a aprobat, dând gânditor din cap.

— Voi ține minte asta, a zis el. Dar cred că ne-am îndepărtat de subiect. Vorbeam despre pistoale...

— Ragen știe mai bine decât oricine ce s-a întâmplat în dimineața tuturor celor *trei* fărădelegi. De ce nu stați de vorbă cu el?

— Nu chiar acum, a zis Gary. Încă nu.

— Am impresia că ți-e frică să-l întâlnești.

Gary l-a privit tăios.

— Nu asta vrei? Nu de-asta ne-ai spus cât e de rău și de periculos?

— N-am spus niciodată că ar fi rău.

— Ei bine, ăsta e efectul, a zis Gary.

— Cred că ar fi important pentru voi să-l cunoașteți pe Ragen, a zis Arthur. Ați deschis cutia Pandorei. Poate că e momentul să-i ridicăm capacul de tot. Dar Ragen nu va ieși la lumină decât dacă veți dori voi.

— El vrea să stea de vorbă cu noi?

— Întrebarea este dacă vreți voi să stați de vorbă cu el.

Gary și-a dat seama că gândul apariției lui Ragen îl speria.

— Probabil că ar trebui, a zis Judy, uitându-se la cole-gul ei.

— Nu vă va face niciun rău, le-a spus Arthur, zâmbind cu buzele lipite. Știe că sunteți amândoi aici ca să-l ajutați pe Billy. Am vorbit despre asta. Acum, că știți secretul, ne-am dat seama că e bine să fim deschiși față de voi. Este ultima speranță să scăpăm de închisoare, aşa cum a subliniat răspicat doamna Stevenson.

Gary a oftat și-a lăsat capul pe spate.

— Bine, Arthur. Aș vrea să-l cunosc pe Ragen.

Arthur și-a tras scaunul în colțul îndepărtat al micuței săli de interogatoriu, la distanță cât mai mare de ei. S-a așezat din nou și privirea i-a devenit străină, ca și cum s-ar fi uitat spre înăuntru. Buzele i se mișcau și a dus mâna la obraz. Maxilarul i s-a încleștat și a trecut de la postura elegantă cu spatele drept la poziția agresivă a unui luptător precaut.

— Nu-i corect. A fost greșit să dezvăluim secretul.

Vizitatorii i-au ascultat uimiți vocea devenită gravă și răgușită, cu o nuanță de forță stăpânită și de ostilitate. Bubuia de-a dreptul în încăperea micuță, cu un puternic accent slav.

— Vă spun eu sigur, a zis Ragen, fulgerându-i din priviri, cu mușchii feței încordați, cu expresia schimbată, cu ochii pătrunzători și sprâncenele încruntate. Și după ce David v-a spus secretul din greșală, eu am fost împotrivă.

Nu părea să imite accentul slav. Vocea lui folosea în mod natural consoanele siflante specifice persoanelor care au crescut în Europa de Est, au învățat engleză, dar nu și-au pierdut accentul niciodată.

— De ce ai fost împotriva dezvăluirii adevărului? l-a întrebat Judy.

— Cine va crede? a zis el, încleștând pumnul. Vor spune toți că suntem nebuni. Nu ne face bine deloc.

— V-ar putea scăpa de închisoare, a zis Gary.

— Cum ne-ar putea? a răspuns Ragen răstit. Nu sunt nebun, domnule Schweickart. Poliția are probe că eu comit jafuri. Recunosc cele trei jafuri de lângă universitate. Numai trei. În rest, ce spun ei sunt minciuni. Nu sunt violator. Voi merge la tribunal și voi recunoaște jafurile. Dar, dacă ajungem la pușcărie, eu omor copiii. Eutanasie. Pușcăria nu este loc pentru micuți.

— Dacă îi ucizi pe cei mici... asta nu înseamnă să mori și tu? a întrebat Judy.

— Nu-i obligatoriu, a zis Ragen. Suntem toți oameni diferenți.

Gary și-a trecut nerăbdător degetele prin păr.

— Uite, atunci când Billy – sau oricine ar fi fost – s-a izbit săptămâna trecută cu capul de zidul celulei, nu a făcut rău și craniului tău?

Ragen și-a atins fruntea.

— Adevărat. Dar pentru mine n-a însemnat durere.

— Cine a simțit durerea? a întrebat Judy.

— David poartă durerea. El acceptă toată suferința. David este empathic.

Gary a sărit de pe scaun, gata să înceapă să se plimbe de colo până colo, dar l-a văzut pe Ragen încordându-se și s-a așezat la loc.

— David a încercat să-și spulbere creierii?

Ragen a clătinat din cap.

— Billy a încercat.

— Aha, zise Gary. Eu am crezut că Billy a dormit tot timpul acesta.

— Adevărat. Dar era ziua lui. Micuța Christene a făcut pentru el o felicitare și a vrut să i-o dea. Arthur i-a permis lui Billy să se trezească de ziua lui și să iasă la lumină. Eu m-am împotravit. Eu sunt protectorul. Asta e responsabilitatea mea. Poate că Arthur este mai inteligent ca mine, dar este om. Arthur face greșeli.

— Ce s-a întâmplat când s-a trezit Billy? a întrebat Gary.

— S-a uitat în jur. A văzut celula de închisoare. A crezut că a făcut ceva rău. Pe urmă s-a izbit cu capul de zid.

Judy s-a cutremurat.

— Vedeți, Billy nu știe nimic de noi, a zis Ragen. Are... cum îi spuneți voi? Amnezie. Lăsați-mă să explic. Când era la școală, demult, Billy s-a urcat pe acoperiș. A încercat să sară. Eu l-am scos din lumină ca să-l opresc. Doarme din ziua aceea. Arthur și cu mine îl ținem adormit ca să-l protejăm.

— Când s-a întâmplat asta? a întrebat Judy.

— Imediat după aniversarea de 16 ani. Țin minte că era deprimat pentru că tatăl vitreg l-a pus să muncească de ziua lui.

— Doamne, a șoptit Gary. A dormit șapte ani?

— Doarme și acum. S-a trezit numai câteva minute. Am greșit să-l lăsăm la lumină.

— Și cine face toate lucrurile, de-atunci încoaace? a întrebat Gary. Cine muncește? Cine vorbește cu restul lumii? Nimeni nu ne-a spus că Billy ar fi avut vreodată accent britanic sau rusesc.

— Nu rusesc, domnule Schweickart. Iugoslav.

— Scuze.

— Nu-i nimic. Doar ca să fie clar. Vă răspund la întrebare: Allen și Tommy ies cel mai mult la lumină când vorbim cu alții.

— Vin și pleacă după bunul lor plac? a întrebat Judy.

— Vă explic. După împrejurări, lumina este controlată de mine sau de Arthur. După situație. În închisoare controlez eu – hotărăsc cine iese, cine stă – pentru că locul este periculos. Ca protector, am putere deplină și eu comand. În situații fără pericol și unde contează mai mult inteligența și logica, Arthur hotărăște.

— Acum cine o controlează? a întrebat Gary, conștient că pierduse orice brumă de detașare profesională și că devenise extrem de curios și absorbit de acel fenomen incredibil.

Ragen a ridicat din umeri și s-a uitat în jur.

— Suntem la închisoare.

Ușa sălii de întruniri s-a deschis pe neașteptate și Ragen a sărit în picioare ca o pisică, alert și gata să se apere, cu mâinile într-o poziție de karate. A văzut că nu era decât alt avocat care verifica dacă încăperea era liberă și s-a așezat la loc.

Gary se așteptase să petreacă obișnuitele cincisprezece minute, sau cel mult jumătate de oră cu clientul lui, sigur că îi va da la iveală prefăcătoria. Când a plecat în sfârșit de la închisoare după cinci ore, devenise absolut convins că Billy Milligan suferea de personalitate multiplă. A ieșit împreună cu Judy în noaptea friguroasă, cu mintea plină de gânduri absurde. Ar fi vrut să se ducă în Anglia sau în Iugoslavia și să vadă dacă nu găsea acolo vreo doavadă a existenței lui Arthur ori a lui Ragen. Nu că ar fi crezut că existau reîncarnări sau posedări diavolești, dar era complet zăpăcit și trebuia să admită că în ziua aceea, în cămăruța aceea minusculă, se întâlnise cu mai multe persoane.

I-a aruncat o privirea lui Judy, care păsează și ea la fel de uluită și de tăcută.

— Bun, a zis el. Trebuie să recunosc că sunt în stare de soc, atât intelectual, cât și psihic. Acum cred. Ba chiar cred că o să-o pot convinge și pe Jo Anne că-i adevărat, atunci când o să mă întrebă de ce am lipsit iarăși de la cină. Dar cum naiba vom reuși vreodată să convingem acuzarea și pe judecător?

(6)

Pe 21 februarie, dr. Stella Karolin, psihiatră la Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Southwest și colegă cu dr. Turner, i-a anunțat pe apărătorii publici că dr. Cornelia Wilbur, o psihiatră faimoasă în toată lumea pentru că o tratase pe Sybil, femeia cu șaisprezece personalități, acceptase să vină din Kentucky să-l vadă pe Milligan. Urma să ajungă pe 10 martie.

Dorothy Turner și Judy Stevenson s-au pregătit pentru vizita doctorului Wilbur asumându-și sarcina să-i convingă pe Arthur, pe Ragen și pe ceilalți să fie de acord ca secretul lor să mai fie spus încă unei persoane. Au petrecut din nou ore în sir discutând cu fiecare în parte. Aflaseră până acum nouă nume. Îi văzuseră pe Arthur, Allen, Tommy, Ragen, David, Danny și Christopher, dar nu se întâlniseră niciodată cu Christene, surioara de 3 ani a lui Christopher, și nici cu personalitatea originară, adică Billy, pe care ceilalți îl țineau adormit. După ce au primit în sfârșit acordul ca secretul să poată fi divulgat și altora, Dorothy și Judy au aranjat ca un grup din care făcea parte și procurorul să participe ca observator la întâlnirea care urma să aibă loc la Închisoarea Districtuală Franklin între dr. Wilbur și Milligan.

Judy și Gary au stat de vorbă cu Dorothy, mama lui Milligan, cu Kathy, sora lui mai mică și cu Jim, fratele lui mai mare. Deși niciunul nu asistase direct la presupusele abuzuri asupra lui Billy, mama le-a relatat cum fusese ea bătută de Chalmer Milligan. Profesori, prieteni și rude au descris comportamentul ciudat al lui Billy Milligan, tentativele lui de sinucidere și stările lui ca de transă.

Judy și Gary nutreau convingerea că adunau dovezi tot mai consistente că acuzatul – în conformitate cu toate testele legale în Ohio – era în incapacitate mintală de a fi judecat. Își dăduseră seama că aveau de înfruntat un

nou obstacol: dacă judecătorul Flowers admitea raportul celor de la Southwest, Billy Milligan urma să fie trimis pentru evaluare și tratament într-o instituție destinată bolnavilor psihic. N-ar fi vrut cu niciun chip să ajungă la Spitalul Psihiatric de Stat pentru Infractori din Lima. Cunoșteau reputația acestei instituții din mărturiile multor foști clienți și nu se îndoiau nicio clipă că Billy n-ar fi supraviețuit acolo.

Dr. Wilbur trebuia să îl vadă pe Milligan într-o zi de vineri, dar a amânat întâlnirea din motive personale. Judy l-a sunat pe Gary de la ea de acasă și i-a dat vestea.

— Vii la birou în după-amiaza asta? a întrebat-o el.

— N-aveam de gând, a zis ea.

— Avem de rezolvat treaba cu spitalul. Cei de la Southwest susțin în continuare că nu există altă soluție în afară de Lima, dar ceva din mintea mea îmi tot șoptește că ar trebui să existe.

— Păi, căldura e închisă, bănuiesc că la birou e frigul naibii. Al e plecat și eu am ditamai focul în cămin, a zis Judy. Vino tu încocace. Îți fac o cafea irlandeză și stăm de vorbă.

— Dacă mă momești cu chestii de-astea, vin, a spus râzând.

Jumătate de oră mai târziu, sedeau amândoi în fața focului. Gary își încălzea mâinile ținându-le în jurul cănii aburinde.

— Am rămas cu gura căscată când a apărut Ragen, să știi, a zis el. M-a uimit cât poate fi de plăcut.

— Exact la asta mă gândeam și eu, a zis Judy.

— Adică, știi, Arthur l-a numit „păstrătorul urii“. Mă așteptam la ceva cu coarne, dar e un tip fermecător și foarte interesant. Îl cred cu desăvârșire atunci când neagă

violul din august al femeii agresate în Nationwide Plaza, dar m-am mirat să-l aud spunând că nu le-a violat nici pe celealte trei.

— Sunt de acord cu primul caz. Se vede limpede că acuzația aia e băgată la grămadă. Faptele s-au desfășurat acolo în cu totul alt mod. Dar ultimele trei femei au fost clar răpite, jefuite și violate, a zis Judy.

— Nu avem decât frânturile pe care și le amintește el. E al naibii de ciudat că Ragen susține că a recunoscut-o pe cea de-a doua victimă, că unul dintre ei a mai întâlnit-o anterior.

— Iar acum aflăm că Tommy își amintește că a ieșit la lumină și s-a trezit exact la restaurantul lui Wendy, de unde a cumpărat un hamburger împreună cu cea de-a treia victimă, dându-și seama că femeia ar fi fost partenera de întâlnire a altuia dintre ei.

— Relatarea lui Polly Newton confirmă oprirea la drive-in. Tot ea e cea care povestește că agresorul se uita ciudat și că s-a oprit din partida de sex după vreo două minute. Zice că a afirmat că nu putea face asta și că și-ar fi spus lui însuși: „Ce-i cu tine, Bill? Vino-ți în fire!“ Și că pe urmă i-ar fi spus ei că avea nevoie de un duș rece ca să se răcorească.

— Dar despre povestea aceea nebunească cu The Weathermen și condusul unui Maserati ce crezi?

— Că unul dintre ei s-a dat mare.

— Bun, să admitem că nu știm tot ce s-a petrecut și că nu știe niciuna dintre personalitățile cu care am avut noi de-a face.

— Ragen recunoaște jafurile, a zis Judy.

— Da, dar neagă violurile. Povestea asta e ciudată rău. Ți-l imaginezi pe Ragen bând și luând amfetamine de trei ori în două săptămâni, pentru ca apoi să alerge dis-de-dimineață optprezece kilometri de-a curmezișul orașului până în campus? Iar după ce își alege victima, să i se rupă filmul...

— Să iasă din lumină, l-a corectat Judy.

— La asta mă refeream, a zis el, întinzându-i cana să i-o umple din nou. Adică de fiecare dată ieșe din lumină, iar mai târziu se trezește în centrul Columbusului, cu banii în buzunar și își imaginează că a comis jafurile pe care le plănuise. Numai că nu-și aduce aminte s-o fi făcut. În niciuna dintre cele trei situații. Cum spune el: cineva i-a furat timpul dintre cele două momente.

— Lipsesc niște elemente, sunt de acord, a zis Judy. De exemplu, cineva a aruncat cu sticle în iaz și a tras la țintă.

Gary i-a dat dreptate.

— Asta dovedește că nu era Ragen. După spusele femeii, n-a reușit să folosească pistolul din prima. A avut nevoie de câteva secunde ca să-i tragă piedica. Și a ratat vreo două dintre sticle. Un expert ca Ragen n-ar fi ratat.

— Dar Arthur spune că ceilalți nu au voie să se atingă de armele lui Ragen.

— Mă și văd explicându-i totul judecătorului Flowers.

— Suntem nevoiți să facem asta?

— Nu știu, a zis Gary. Mi se pare o prostie să invocăm incapacitatea mintală în cazul unei tulburări de personalitate multiplă, din moment ce tulburarea este clasificată oficial drept nevroză și nu psihoză. Până și psihiatrii spun că personalitatea multiplă nu înseamnă nebunie.

— Bun, zise Judy, atunci de ce să nu pledăm direct nevinovat, fără să mai apelăm la incapacitate mintală? Susținem că nu se poate dovedi cine a intenționat comiterea faptelor, ca în cazul acela de personalitate multiplă din California.

— Acolo era vorba despre un delict minor, a zis Gary. Într-un caz cu notorietate cum este al nostru, o apărare bazată doar pe simpla personalitate multiplă a acuzatului n-o să țină. Bag mâna în foc.

Judy a oftat și s-a uitat la focul din cămin.

— Să-ți mai spun ceva, a zis Gary, mânghindu-și barba. Chiar dacă judecătorul Flowers va fi de acord cu noi, tot îl va trimite la Lima. Billy a auzit în pușcărie ce fel de loc e Lima. Ai auzit ce-a spus Ragen despre eutanasie? Despre faptul că va omorî copiii, dacă ajunge acolo? Eu îl cred în stare.

— Atunci, trebuie să facem în aşa fel încât să ajungă în altă parte, a zis Judy.

— Cei de la Southwest spun că spitalul din Lima este singurul loc unde poate primi tratament înainte de proces.

— Nu se va duce la Lima decât peste cadavrul meu, a zis femeia.

— Dă-mi voie să te corectez, a zis Gary, ridicând cana. Peste cadavrele *noastre!*

Au ciocnit și Judy a umplut din nou cănile.

— Nu pot accepta că nu avem de ales, a zis ea.

— Atunci, hai să căutăm o soluție! a zis el.

— Ai dreptate, a zis ea, vom găsi o soluție.

— Nimeni n-a mai făcut aşa ceva vreodată, a zis Gary, stergându-și barba de frisără.

— Și ce? În Ohio n-a mai existat niciodată un Billy Milligan.

Judy Stevenson a tras de pe raft un exemplar jerpelit din *Codul de Conduitură Penală al Statului Ohio* și s-au aplecat amândoi deasupra lui, citind pe rând anumite pasaje cu voce tare.

— Mai vrei niște cafea irlandeză? a întrebat ea.

El a clătinat din cap.

— Nu, vreau o cafea neagră și foarte tare.

Peste două ore, el a rugat-o să recitească un pasaj anume. Ea a urmărit textul cu degetul și s-a dus la paragraful 2945.38.

...dacă tribunalul decide că acuzatul nu este în deplinățea sănătății mintale îl poate încredința imediat unui spital psihiatric sau pentru persoane cu retard mintal care se află

în jurisdicția respectivului tribunal. Dacă tribunalul consideră necesar, poate trimite persoana respectivă la Spitalul de Stat din Lima până la restabilirea capacitaților mentale. După restabilirea capacitații mentale, acuzatul va fi judecat conform prevederilor legii.

— Da! a strigat Gary și a sărit în picioare. „Unui spital care se află în jurisdicția respectivului tribunal.“ Nu scrie că *obligatoriu* la Lima.

— Am găsit!

— Doamne sfinte! a exclamat el. Si toată lumea susține că înainte de proces nu poate fi trimis decât la Lima!

— Acum nu ne rămâne decât să căutăm un alt spital de psihiatrie aflat în jurisdicția tribunalului.

Gary s-a bătut cu palma peste frunte.

— Doamne, știu! Incredibil. Știu un loc! Am lucrat acolo ca supraveghetor când m-am întors din armată. Spitalul Harding.

— Harding? În jurisdicția noastră?

— Sigur. Se află în Worthington, Ohio. Si să știi că e unul dintre cele mai conservatoare și mai respectabile spitale de psihiatrie din țară. E afiliat Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. I-am auzit pe cei mai duri dintre procurori spunând: „Dacă dr. George Harding Jr. afirmă că omul este bolnav, eu îl cred. Nu seamănă cu alții medici care examinează pacientul jumătate de oră ca să-i facă pe plac apărării și îl declară nebun.“

— Există procurori care spun așa ceva?

Gary a ridicat mâna dreaptă.

— Am auzit cu urechile mele, crede-mă! Nu știu dacă nu cumva l-am auzit chiar pe Terry Sherman. Si uite acum îmi amintesc că Dorothy Turner spunea că și ea a făcut deseori evaluări pentru Spitalul Harding.

— Bun, atunci îl trimitem la Harding, a zis Judy.

Dar Gary s-a aşezat repede la loc, deprimat.

— Ar mai fi ceva. Spitalul Harding este un spital privat, exclusivist și foarte scump, iar Billy nu are bani.

— Doar n-o să lăsăm să ne stea în drum atâta lucru, a zis ea.

— Da? Și cum facem să-l primească?

— Îi facem pe cei de acolo să-l vrea ei pe Billy.

— Bine, dar cum procedăm concret? a întrebat Gary.

Jumătate de oră mai târziu, Gary și-a scuturat zăpada de pe bocanci și a sunat la ușa lui Harding. Și-a dat seama brusc cum arăta: un avocat din oficiu excentric și bărbos care urma să stea de vorbă cu un psihiatru conservator din lumea bună – nici mai mult, nici mai puțin decât nepotul fratelui președintelui Warren G. Harding¹ – în locuința luxoasă a acestuia. Mai bine ar fi adus-o și pe Judy, ea ar fi reușit să facă o impresie ceva mai bună. Gary și-a strâns nodul lăbărțat al cravatei și a îndesat marginile boțite ale gulerului cămașii sub sacou. Ușa din față s-a deschis.

La 49 de ani, George Harding arăta impecabil: era zvelt, cu obrajii netezi, cu ochi blânzi și voce caldă. Gary a rămas uimit de frumusețea lui.

— Intră, domnule Schweickart.

Gary s-a luptat să-și scoată bocancii, lăsându-i într-o băltoacă de zăpadă topită în hol. Apoi s-a dezbrăcat de haina de iarnă, a atârnat-o în cuier și l-a urmat pe doctorul Harding în living.

— Numele dumitale mi s-a părut cunoscut, a zis Harding. După ce m-ai sunat, am verificat în ziare. Ești avocatul lui Milligan, cel care a atacat patru femei în campusul Universității Ohio.

---

¹ Warren Gamaliel Harding (2 nov. 1865 – 2 august 1923), al 29-lea președinte al SUA (1921–1923), de orientare republicană.

Gary a clătinat din cap.

— Trei femei. Violul din august din Nationwide Plaza a fost unul diferit și curând o să-i fie scos din cârcă. Cazul a luat o turnură foarte neobișnuită. Speram să mă ajutați cu o părere.

Harding l-a invitat să ia loc pe o sofa moale, dar el însuși s-a așezat pe un scaun tare, cu spătar înalt. Și-a apropiat vârfurile degetelor și a ascultat atent în timp ce Gary explica în detaliu ce aflaseră el și Judy în legătură cu Milligan și despre întâlnirea care urma să aibă loc duminica următoare la Închisoarea Districtuală Franklin. Harding a dat gânditor din cap, iar când i-a venit rândul să vorbească, și-a ales cuvintele cu grijă.

— Am mare respect pentru Stella Karolin și pentru Dorothy Turner, a zis el, apoi s-a uitat gânditor în tavan. Turner face testări pentru noi în calitate de colaborator și mi-a vorbit deja despre caz. Acum, dacă vine și dr. Wilbur... S-a uitat la podea printre degetele sale împreunate. Nu văd niciun motiv pentru care n-aș putea să ajung acolo. Duminică, ai zis?

Gary a încuvînțat din cap, neîndrăznind să scoată un cuvânt.

— Trebuie să-ți mărturisesc, domnule Schweickart, că am rezerve serioase în legătură cu tulburarea cunoscută sub numele de personalitate multiplă. Dr. Cornelia Wilbur a ținut o conferință despre Sybil la Spitalul Harding în 1975, dar nu sunt sigur că am crezut-o cu adevărat... Cu tot respectul pentru ea și pentru psihiatrii care lucrează cu astfel de oameni. În astfel de cazuri, pacientul are prea ușor posibilitatea să simuleze amnezia. Cu toate acestea, dacă Turner și Karolin vor fi acolo... și dacă bate atâtă drum dr. Wilbur...

Harding s-a ridicat în picioare.

— Nu-mi iau niciun angajament, nici în nume propriu, nici în numele spitalului, dar mi-ar face plăcere să particip la întâlnire.

Gary a sunat-o pe Judy imediat ce-a ajuns acasă.

— Hei, doamna avocat, a zis el râzând, îl avem pe Harding.

Sâmbătă, 11 martie, Judy s-a dus la Închisoarea Districtuală Franklin să-i spună lui Milligan că planurile se schimbaseră și că dr. Cornelia Wilbur nu putea veni decât a doua zi.

— Ar fi trebuit să te anunț de ieri, a zis ea. Îmi pare rău.

Milligan a început să tremure violent. După expresia lui, Judy și-a dat seama că vorbea cu Danny.

— Dorothy Turner nu se mai întoarce, nu-i aşa?

— Ba, cum să nu, Danny! Ce te face să crezi asta?

— Oamenii fac promisiuni și pe urmă uită. Să nu mă lași singur.

— Nu te las, dar trebuie să te stăpânești. Mâine, pe lângă dr. Wilbur, vor mai veni Stella Karolin, Dorothy Turner, eu... și încă vreo câteva persoane.

Milligan a făcut ochii mari.

— Alte persoane?

— Încă un doctor, George Harding de la Spitalul Harding, plus procurorul Bernie Yavitch.

— Bărbați? a întrebat el fără suflare și începând să tremure atât de tare, încât îi clănțăneau dinții.

— Prezența lor este indispensabilă pentru apărarea ta, a zis ea. Gary și cu mine vom fi și noi acolo. Știi, cred că ar trebui să iezi un calmant.

Danny a fost de acord.

Judy a chemat gardianul și i-a cerut să-l ducă în celulă, iar ea a plecat după medic. S-a întors peste câteva minute

și l-a găsit pe Milligan ghemuit într-un colț, cu fața plină de sânge și cu nasul spart. Se izbise din nou cu capul de zid. S-a uitat la ea cu ochii goi, iar femeia și-a dat seama că nu mai avea de-a face cu Danny. Apăruse „păstrătorul durerii”.

— David? a întrebat Judy.

El a încuviașat.

— Mă doare, doamnă Judy. Mă doare rău. Nu vreau să mai trăiesc.

Femeia l-a tras spre ea și l-a luat în brațe.

— Să nu spui asta, David. Ai o mulțime de motive să trăiești. O mulțime de oameni cred în tine. O să primești ajutor.

— Mi-e frică să merg la închisoare.

— O să ne luptăm să nu te trimită la închisoare, David.

— N-am făcut nimic rău.

— Știi, David. Te cred.

— Când vine să mă vadă Dorothy Turner?

— Ti-am spus...

S-a oprit. Și-a dat seama că îi spusesese lui Danny.

— Vine mâine, David. Împreună cu dr. Wilbur, altă psihiatră.

— N-o să-i dezvăluți secretul, da?

Judy a clătinat din cap.

— Nu, David. În ce-o privește pe dr. Wilbur, sunt sigură că nu va fi nevoie.

(7)

Dimineața de 12 martie s-a dovedit însorită, dar friguroasă. Bernie Yavitch a coborât din mașină și a intrat în Închisoarea Districtuală Franklin simțindu-se foarte ciudat. Era pentru prima oară în cariera lui de procuror când urma să fie prezent la examinarea psychiatrică a acuzatului. Citise de mai multe ori rapoartele celor de la Southwest și ale polițiștilor, dar nu știa deloc la ce să se aștepte.

Nu-i venea să credă că atâția doctori eminenți luau în serios povestea cu personalitatea multiplă. Faptul că venea Cornelia Wilbur să-l examineze pe Milligan nu-l impresiona deloc. Da, ea credea în diagnosticul ăsta și îl căuta. La dr. Harding trebuia Yavitch să fie atent. După știința lui, nu exista în tot statul Ohio un alt psihiatru mai respectat. Nimeni nu-i putea contesta autoritatea. Mulți dintre acuzatorii care nu dădeau doi bani pe testele menite să dovedească nebunia acuzațiilor făceau întotdeauna excepție când venea vorba despre George Harding Jr.

După o vreme, au apărut și ceilalți. Discuția urma să aibă loc în sala de întruniri de la parter, unde existau rânduri de scaune rabatabile, table negre și un birou în jurul căruia se strângneau polițiștii când schimbau turele.

Yavitch le-a salutat pe dr. Stella Karolin și pe Sheila Porter, asistenta socială de la Southwest, apoi le-a fost prezentat doctorilor Wilbur și Harding. Pe urmă ușa s-a deschis și l-a văzut pentru prima oară pe Billy Milligan. Judy Stevenson mergea chiar lângă el, ținându-l de mână. Dorothy Turner păsea în față, iar Gary Schweickart în spatele lui. Au intrat în încăpere, iar Milligan a șovăit când a văzut atâta lume.

Dorothy Turner l-a prezentat pe rând tuturor, apoi l-a condus să se așeze lângă Cornelia Wilbur.

— Dr. Wilbur, a zis Dorothy încet, el este Danny.

— Bună, Danny, a zis dr. Wilbur. Mă bucur să te cunosc. Cum te simți?

— Bine, a răspuns el, agățându-se de brațul lui Dorothy.

— Probabil că ești emoționat să te afli într-o încăpere cu atâția străini, dar suntem aici ca să te ajutăm, a zis Wilbur.

S-au aşezat cu toții. Schweickart s-a aplecat spre Yavitch și i-a șoptit:

— Dacă după tot ce-o să vezi vei continua să nu crezi că e adevărat, îmi dau demisia.

Wilbur a început să-i pună întrebări lui Milligan și Yavitch s-a relaxat. Cornelia Wilbur i se părea o mamă energetică și atrăgătoare, cu părul roșu aprins și ruj roșu strălucitor. Danny i-a răspuns la întrebări și i-a povestit despre Arthur, Ragen și Allen.

— Vedeți? s-a întors ea spre Yavitch. Avem un caz tipic de personalitate multiplă în care una dintre personalități este dispusă să vorbească despre ce s-a întâmplat cu celealte, dar nu și despre ce i s-a întâmplat ei.

După alte câteva întrebări și răspunsuri, dr. Wilbur s-a întors spre dr. George Harding.

— Aveți exemplul clar de stare disociativă a nevroticului istic.

Danny s-a uitat la Judy.

— Doamna a ieșit din lumină, a șoptit el.

Judy a zâmbit.

— Nu, Danny, i-a răspuns ea. În cazul ei, nu-i vorba despre aşa ceva.

— Cred că are mulți oameni înăuntru, a insistat Danny. Cu mine vorbește într-un fel, pe urmă se schimbă și începe să folosească o mulțime de cuvinte importante, aşa, ca Arthur.

— Mi-ar fi plăcut să fie de față și judecătorul Flowers, a zis Wilbur. Eu știu ce se petrece în interiorul acestui Tânăr. Știu de ce are nevoie cu adevărat.

Danny a întors capul brusc și a privit-o acuzator pe Dorothy Turner.

— I-ai spus! Mi-ai promis că păstrezi secretul, dar i-ai spus!

— Nu, Danny, a zis bland Turner. Nu i-am spus. Dr. Wilbur știe despre ce este vorba pentru că mai cunoaște și alți oameni ca tine.

Cornelia Wilbur l-a liniștit pe Danny cu voce blândă, dar fermă. L-a privit în ochi și i-a cerut să se relaxeze.

A ridicat mâna stângă la frunte, iar diamantul de la inelul ei a strălucit și s-a reflectat în ochii Tânărului.

— Ești complet relaxat și te simți bine, Danny, a zis ea. Nu te supără nimic. Relaxează-te! Poți să faci sau să spui orice dorești, fără nicio problemă. Absolut orice dorești.

— Vreau să plec, a zis Danny. Vreau să ies din lumină.

— Poți să faci ce vrei, Danny. Uite ce te rog... După ce pleci tu, aş dori să vorbesc cu Billy. Billy cel născut cu acest nume.

Danny a ridicat din umeri.

— Nu-i pot cere lui Billy să iasă. Doarme. Numai Arthur și Ragen știu să-l trezească.

— Atunci, spune-le lui Arthur și lui Ragen că trebuie să vorbesc cu Billy. Este foarte important.

Yavitch a văzut cu uimire crescândă privirea lui Danny golindu-se. Buzele i se mișcau, corpul i s-a smucit și s-a ridicat, apoi s-a uitat uluit într-o parte. Nu a zis nimic la început, dar pe urmă a cerut o țigară.

Dr. Wilbur i-a oferit una. Tânărul s-a rezemnat de spătarul scaunului. Judy Stevenson i-a șoptit lui Yavitch că numai Allen fuma.

Wilbur s-a prezentat din nou și i-a prezentat pe cei pe care Allen nu-i cunoscuse încă. Yavitch s-a minunat iarăși cât de schimbăt părea Milligan, cât de destins și de sociabil devenise. Zâmbea, vorbea deschis și fluent, foarte diferit de timidul, copilărosul Danny. Allen a răspuns întrebărilor lui Wilbur privitoare la pasiunile lui. Cânta la pian, la tobe și picta mai ales portrete. Avea 18 ani și adora baseballul, deși lui Tommy nu-i plăcea deloc.

— Bine, Allen, a zis Wilbur. Aș vrea să vorbesc cu Arthur, acum.

— Da, sigur, a zis Allen. Doar o clipă...

Yavitch l-a urmărit cum a mai tras adânc în piept două fumuri din țigară înainte să plece. Părea un detaliu

nemaipomenit de spontan, să mai pufăie puțin până să-i dea locul lui Arthur, care nu fuma țigări.

Ochii i-au devenit din nou fără expresie, pleoapele îi tremurau. Le-a deschis, s-a sprijinit de spătarul scaunului, s-a uitat în jur cu un aer trufaș și a împreunat buricele degetelor de la ambele mâini, formând o piramidă. Când a vorbit, avea un accent de aristocrat britanic.

Yavitch s-a încruntat. Cel pe care îl vedea și îl auzea discutând acum cu dr. Wilbur era o nouă persoană. Lim-bajul corporal și felul în care stabilea Arthur contactul vizual nu semănau deloc cu firea lui Allen. Yavitch avea un prieten britanic, contabil în Cleveland. A rămas uimite cât de mult semăna Arthur cu el în felul de a vorbi.

— Nu cred că i-am cunoscut pe toți cei de față, a zis Arthur.

S-au făcut prezentările. Yavitch s-a simțit caraghios să-l salute pe „Milligan“ de parcă acum ar fi intrat în încăpere. Wilbur l-a întrebat apoi pe Arthur despre ceilalți, iar el a explicat rolul fiecăruia și a precizat cine avea voie să iasă la lumină.

— Trebuie să stăm de vorbă cu Billy, a zis în cele din urmă dr. Wilbur.

— Ar fi foarte periculos să-l trezim, a zis Arthur. Vrea neapărat să se sinucidă.

— Este foarte important ca dr. Harding să-l cunoască. De asta ar putea depinde rezultatul întregului proces. Fie libertate și tratament, fie închisoare.

Arthur s-a gândit, apoi a țuguiat buzele și a zis:

— Ei bine, nu sunt eu cel care hotărăște. Întrucât ne aflăm la închisoare, adică într-un mediu ostil, conducătorul este Ragen. Numai el ia decizia finală în legătură cu cine poate ieși sau nu la lumină.

— Ce rol are Ragen în viețile voastre?

— Ragen este protectorul tuturor și păstrătorul urii.

— Bine, atunci, a zis scurt dr. Wilbur. Vreau să vorbesc cu Ragen.

— Doamnă, v-aș sugera...

— Arthur, nu avem mult timp la dispoziție. O mulțime de oameni ocupăți și-au sacrificat dimineața de duminică doar ca să vină încoace și să vă ajute. Ragen trebuie să fie de acord să-l lase pe Billy să stea de vorbă cu noi.

Fața lui Milligan s-a golit din nou de orice expresie și a rămas cu ochii fixați în gol, ca în transă. Buzele i se mișcau de parcă ar fi vorbit în sinea lui. Pe urmă și-a încleștat maxilarul și a încruntat din sprâncene.

— Nu se poate, s-a auzit vocea gravă cu accent slav.

— Ce vrei să spui? a întrebat dr. Wilbur.

— Nu se poate să vorbești cu Billy.

— Cine ești tu?

— Eu sunt Ragen Vadascovinici. Aștia cine sunt?

Dr. Wilbur i-a prezentat pe toți. Pe Yavitch l-a uluit din nou schimbarea și pronunțatul accent slav. Își dorea să fi știut măcar câteva cuvinte în sârbo-croată, ca să vadă dacă era vorba doar de un accent, sau dacă Ragen chiar cunoștea limba. Și-ar fi dorit ca dr. Wilbur să încerce să afle asta. Ar fi vrut să-o roage, dar li se ceruse tuturor să nu vorbească decât atunci când se prezentau.

— De unde ai știut că vreau să vorbesc cu Billy? a întrebat dr. Wilbur.

Ragen a clătinat amuzat din cap.

— Arthur mi-a cerut părerea. Eu m-am opus. Este dreptul meu de protector să decid cine ieșe la lumină. Billy nu poate.

— De ce?

— Tu ești doctor, nu? Îți spun. Nu se poate fiindcă dacă Billy se trezește, se sinucide.

— Cum de ești atât de sigur?

Ragen a ridicat din umeri.

— De fiecare dată când ieșe la lumină, Billy crede că a făcut ceva rău și încearcă să se sinucidă. Este responsabilitatea mea. Eu spun nu.

— Care sunt responsabilitățile tale?

— Să-i protejez pe toți, în special pe cei mici.

— Înțeleg. Și n-ai dat niciodată greș până acum? I-ai protejat pe cei mici atât de bine încât n-au suferit deloc și n-au simțit durerea?

— Nu-i cu totul exact. David simte durerea.

— Iar tu îi *permiți* lui David să preia durerea celorlalți?

— Este menirea lui.

— Un bărbat voinic și puternic ca tine lasă un copil să îndure toată durerea și suferința?

— Dr. Wilbur, nu sunt unul care...

— Ar trebui să-ți fie rușine de tine, Ragen. Nu cred că ai cădereea să te pretinzi o autoritate. Eu sunt doctor în medicină și-am mai tratat astfel de cazuri. Cred că *eu* ar trebui să decid dacă Billy poate să apară și în niciun caz cineva care lasă un copil fără apărare să suporte toată durerea, mai ales când e și el prin preajmă și ar putea prelua o parte din suferință.

Ragen s-a foit pe scaun. Părea să se simtă stânenit și vinovat. A mormăit ceva, spunându-i că nu înțelegea situația câtuși de puțin, însă femeia a continuat să spună tot ce avea de spus, cu voce blandă, dar convingătoare.

— Bine, a zis el. Tu ești responsabila. Dar mai întâi, toți bărbații să iasă din sală. Billy se teme de bărbați din cauză că tatăl lui i-a făcut ce i-a făcut.

Gary, Bernie Yavitch și dr. Harding s-au ridicat să plece, dar Judy a intervenit imediat:

— Ragen, este foarte important ca dr. Harding să rămână și să-l vadă pe Billy. Ai incredere în mine! Dr. Harding este foarte interesat de aspectele medicale ale acestui caz. Ar trebui să aibă voie să rămână.

— Noi ieșim, a zis Gary, arătând spre el și spre Yavitch. Ragen s-a uitat în jurul încăperii, evaluând situația.

— Eu îi permit, a zis el, apoi a arătat un scaun din colțul cel mai îndepărtat al sălii mari. Dar trebuie să se ducă și să stea jos acolo.

George Harding a zâmbit slab. Părea să nu se simtă în largul lui. S-a dus și s-a așezat în colțul indicat.

— Nu te miști! i-a zis Ragen.

— Bine.

Gary și Bernie Yavitch au ieșit pe hol.

— N-am întâlnit niciodată personalitatea de bază, adică pe Billy, a zis Gary. Nu știu dacă va apărea. Ce părere ai despre ce-ai văzut și ai auzit?

Yavitch a oftat.

— La început, am fost foarte sceptic. Acum nu știu ce să cred. Dar nu mi se pare o prefăcătorie.

Cei rămași în încăpere se uitau atenții la Milligan. Fața lui a pălit și ochii parcă i s-au întors spre înăuntru. Buzele i se mișcau ca și cum ar fi vorbit în somn. A deschis din-tr-odată ochii mari.

— Doamne! a exclamat. Credeam că am murit!

S-a foit în scaun. Văzând că mai mulți oameni îl priveau, a sărit jos în patru labe, apoi s-a târât ca un crab spre peretele opus, cât mai departe cu puțință de ceilalți. S-a strecurat sub măsuța pliantă de scris deschisă între două scaune și s-a ghemuit acolo, hohotind.

— Ce-am făcut acum?

Cornelia Wilbur i s-a adresat cu voce blândă, dar fermă.

— N-ai făcut nimic greșit, tinere. Nu ai de ce să fii neliniștit.

Billy tremura și se împingea cu spatele în zid de parcă ar fi vrut să treacă prin el. Îi căzuse părul în ochi și se uita printre șuvițe, fără să încerce vreo clipă să-l aranjeze.

— Îmi dau seama că n-ai de unde să știi, Billy, dar toți cei din această încăpere sunt aici ca să te ajute. Ar fi bine să te ridici de pe podea și să stai pe scaun, ca să putem vorbi cu tine.

Toată lumea din sală și-a dat seama că Wilbur domina situația. Știa exact ce avea de făcut și atingea butoanele mintale potrivite ca să-l facă să reacționeze.

Billy s-a ridicat și s-a așezat pe scaun. Tremura din tot corpul, iar genunchii i se loveau unul de celălalt.

— N-am murit? a întrebat el.

— Ești cât se poate de viu, Billy. Noi știm că ai probleme și că ai nevoie de ajutor. Ai nevoie de ajutor, nu-i aşa?

Tânărul a încuviințat, cu ochii mari.

— Spune-mi, Billy, de ce te-ai izbit cu capul de perete al altăieri?

— Credeam că am murit, a zis el, dar pe urmă m-am trezit și am descoperit că sunt la închisoare.

— Care este ultimul lucru pe care îți-l aduci aminte înainte de asta?

— M-am urcat pe acoperișul școlii. Nu voiam să mai văd alții doctori. Doctorul Brown de la Centrul de Sănătate Mentală Lancaster n-a putut să mă vindece. Credeam că am sărit. Cum de nu sunt mort? Voi cine sunteți? De ce vă uitați aşa la mine?

— Suntem doctori și avocați, Billy. Suntem aici să te ajutăm.

— Doctori? Tati Chal mă omoară dacă vorbesc cu voi!

— De ce, Billy?

— Nu vrea să spun ce mi-a făcut.

Wilbur a privit-o întrebător pe Judy Stevenson.

— Tatăl lui adoptiv, explică Judy. Mama lui a divorțat de Chalmer Milligan acum șase ani.

Billy s-a uitat uluit în jur.

— A divorțat? Șase ani? Și-a pipăit fața, ca și cum ar fi vrut să se convingă că există cu adevărat. Cum e posibil?

— Avem multe de vorbit, Billy. Multe piese lipsă de adunat.

Tânărul s-a uitat din nou în jur, cu o privire sălbatică.

— Cum am ajuns aici? Ce se întâmplă?

A început să hohotească și să se legene în față și în spate.

— Știi că ești obosit, Billy, a zis Wilbur. Poți să te duci acum să te odihnești.

Plânsul s-a oprit brusc. Expresia de pe chip i s-a transformat într-un fel de atitudine vigilantă, dar nedumerită. Și-a atins lacrimile care îi curgeau pe față și s-a încruntat.

— Ce se-ntâmplă aici? Cine a fost ăsta? Am auzit pe cineva plângând, dar nu mi-am dat seama de unde. Isuse, nu știi cine a fost, dar era gata s-o ia la fugă și să se izbească cu capul de perete. Cine a fost?

— Billy, a zis Wilbur. Billy cel original, cunoscut uneori sub numele de „gazdă“ sau de „personalitate de bază“. Tu cine ești?

— N-am știut că Billy a avut voie să iasă. Nu mi-a spus nimeni. Eu sunt Tommy.

Gary și Bernie Yavitch au primit permisiunea să se întoarcă și ei în sală. S-au făcut prezentările, lui Tommy i s-au pus câteva întrebări, apoi a fost condus înapoi în celulă. Când Yavitch a aflat ce se petrecuse acolo în absența lor a cătinat din cap. Totul părea ireal, parcă ar fi fost vorba despre un trup posedat de spirite sau demoni.

— Nu știi ce înseamnă asta, le-a spus el lui Gary și lui Judy, dar încep să fiu de acord cu voi. Nu mi se pare că se preface.

Numai dr. Harding nu s-a pronunțat în niciun fel. Era rezervat, aşa le-a spus tuturor. Voia să se gândească la tot ce văzuse și auzise. Urma să-și exprime a doua zi opinia în scris și s-o trimîtă judecătorului Flowers.

(8)

Russ Hill, medicul care îl însoțise pe Tommy înapoi în celulă, habar n-avea de situația lui Milligan. Știa doar că o mulțime de doctori și de avocați veneau mereu să-i vadă pacientul și că acesta era un Tânăr extrem de schimbător, care desena bine. Câteva zile după marea întâlnire de duminică, a trecut pe lângă celula lui și l-a văzut desenând. S-a uitat printre gratii. Era un desen foarte copilăresc, cu câteva cuvinte scrise cu majuscule alături.

Un gardian s-a apropiat și el. A început să râdă.

— Puștiul meu de 2 ani desenează mai bine ca violatorul astă blestemat, a zis el.

— Lasă-l în pace! a zis Hill.

Gardianul avea un pahar cu apă în mâna. A aruncat-o printre gratii și a udat desenul.

— De ce-ai făcut asta? a izbucnit Hill. Ce naiba e cu tine?

Gardianul care aruncase apa a văzut expresia de pe chipul lui Milligan și s-a tras înapoi. Pe fața prizonierului se citea ură pură. Părea să se uite după ceva cu care să arunce în el. A apucat brusc closetul, l-a smuls din perete și l-a aruncat asupra gratiilor, făcându-l țandări.

Gardianul s-a întors și a dat fuga să apese butonul de alarmă.

— La naiba, Milligan! a strigat Hill.

— A aruncat apă peste desenul lui Christene. Nu-i corect să distrugi lucrurile celor mici.

Șase polițiști au venit în fugă pe corridor. L-au găsit pe Milligan așezat direct pe jos, cu o expresie nedumerită.

— Ai să plătești pentru asta, nenorocitule! a urlat gardianul. E proprietate districtuală!

Tommy s-a rezemăt cu spatele de perete și și-a pus sfidător mâinile sub cap.

— Mă doare-n cur de proprietatea districtuală! a zis el.

În scrisoarea datată 13 martie 1978, dr. George Harding Jr. i-a transmis judecătorului Flowers următoarele:

„În baza discuției la care am participat, sunt de părește că William S. Milligan se află în incapacitate de a fi judecat, datorită imposibilității de a colabora cu propriul avocat în vederea propriei apărări și datorită lipsei de integrare emoțională care să-i permită să depună mărturie în apărarea sa, să se confrunte cu alții martori și să dea dovadă de o prezență psihică eficientă la tribunal, alta decât simpla lui prezență fizică.“

Dr. Harding avea de luat acum o altă hotărâre. Atât Gary Schweickart, cât și Bernie Yavitch îi ceruseră să meargă mai departe de evaluarea competenței și îl rugaseră ca Spitalul Harding să-l accepte pe Milligan pentru evaluare și tratament.

Pentru George Harding, asta era o hotărâre dificilă. Faptul că la discuția din ziua precedentă participase și Yavitch îl impresionase, procurorii veneau extrem de rar la astfel de evaluări. Schweickart și Yavitch îl asiguraseră că nu se vor plasa pe poziții adverse în ce-l privea. Recomandarea lui nu urma să devină „a acuzării“ sau „a apărării“. I-au promis că va fi adoptată în dosar de comun acord. Cum s-ar fi putut opune, când ambele părți îi cereau deopotrivă opinia profesională?

În calitate de director medical al Spitalului Harding, le-a prezentat cererea de internare directorului administrativ și celui finanțiar.

— Nu ne-am ferit niciodată să abordăm probleme dificile, le-a spus el. Spitalul Harding nu acceptă doar cazuri ușoare.

Pe baza asigurării ferme a doctorului Harding că internarea lui Milligan ar fi reprezentat o bună ocazie de dezvoltare profesională a medicilor spitalului, precum și o contribuție adusă la progresul psihiatriei, comitetul a

acceptat internarea lui William Milligan pentru cele trei luni stabilite de tribunal.

Pe 14 martie, Hill s-a dus să-l ia pe Milligan împreună cu un gardian.

— Te aşteaptă jos, a zis gardianul, dar şeriful vrea să te duci în cămaşă de forţă.

Milligan n-a opus nicio rezistenţă. S-a lăsat legat şi condus la lift.

Gary şi Judy îl aşteptau pe hol, nerăbdători să-i dea vestea cea bună. Uşa liftului s-a deschis şi i-au văzut pe Russ Hill şi pe gardian uitându-se cu gura căscată cum se desfăcea Milligan din cămaşa de forţă. Se eliberase aproape complet.

— Nu se poate! a exclamat gardianul.

— V-am spus că nu rămân legat. Nicio puşcărie şi niciun spital nu mă poate reține!

— Tommy? a întrebat Judy.

— Te-ai prins, a râs el.

— Vino încoace, a zis Gary, trăgându-l în sala de întreniri. Trebuie să vorbim.

Tommy şi-a tras braţul din strânsoarea avocatului.

— Despre ce?

— Avem veşti bune, a zis Judy.

— Dr. George Harding s-a oferit să te primească la Spitalul Harding pentru observaţie şi tratament înaintea procesului, a zis Gary.

— Şi asta ce înseamnă?

— Unul din două lucruri, i-a explicat Judy. Fie că la un moment dat vei fi declarat capabil să rezişti unui proces şi se va stabili data lui, fie că, după o anumită perioadă, vei fi declarat incapabil de a fi judecat şi atunci acuzaţiile

vor fi retrase. Procurorii au fost de acord, iar judecătorul Flowers a dispus să fii mutat săptămâna viitoare la Spitalul Harding. Cu o singură condiție.

— Întotdeauna există o condiție, a mormăit Tommy.

Gary s-a aplecat în față și a împuns masa cu arătătorul.

— Dr. Wilbur i-a spus judecătorului că personalitățile multiple își respectă promisiunile. Știe cât sunt de importante promisiunile pentru voi.

— Și?

— Judecătorul Flowers a spus că, dacă promiți că nu vei încerca să evadezi de la Spitalul Harding, te elibereză imediat și te trimit acolo.

Tommy a încrucișat brațele la piept.

— Căcat. Nu promit aşa ceva.

— Ești obligat! a strigat Gary. La naiba, am muncit pe rupte ca să nu ajungi la Lima, iar acum te porți în halul ăsta?

— Nu-i corect, a zis Tommy. Eu mă pricep cel mai bine să evadez. Asta-i principalul motiv pentru care mă aflu aici. Iar acum vreți să-mi interziceți să-mi folosesc talentul?

Gary și-a trecut degetele prin păr de parcă voia să și-l smulgă. Judy a pus mâna pe umărul lui Tommy.

— Trebuie să promiți, Tommy. Dacă nu o faci pentru tine, fă-o pentru copii! Pentru cei mici. Știi bine că ăsta-i un loc nepotrivit pentru ei. Vor fi bine îngrijiți la Spitalul Harding.

— Bine, a zis Tânărul, fără tragere de inimă. Promit.

Tommy nu le-a spus însă că, de îndată ce auzise de posibilitatea mutării la Lima, cumpărase o lamă de la o persoană de încredere. O ținea lipită de talpa stângă. Nu era nevoie să dezvăluie asta pentru că nu îl întrebăse nimeni. Învățase cu mult timp în urmă că era bine să ai la tine o armă de fiecare dată când te transferau dintr-o instituție în alta. Chiar dacă nu-și încalca promisiunea și

nu evada, putea măcar să se apere de un eventual viol. Sau putea să i-o dea lui Billy și să-l lase să-și taie gâtul.

Cu patru zile înainte de transferul la Spitalul Harding sergentul Willis a intrat în celula lui. Voia ca Tommy să-i arate cum reușea să iasă din cămașă de forță.

Tommy s-a uitat la polițistul slab și cheal, căruia un tiv de păr cărunt îi punea în evidență tenul întunecat.

— De ce ți-aș arăta? a zis el, încruntându-se.

— Oricum pleci de-aici, a răspuns Willis. Cred că nu-s prea bătrân ca să mai învăț lucruri noi.

— Te-ai purtat bine cu mine, sergent, a zis Tommy, dar nu-mi vând secretele aşa ușor.

— Păi, ia-o altfel. Să zicem că ai putea salva viața cuiva.

Tommy se îndepărtașe, dar acum s-a întors și l-a privit curios.

— Cum aşa?

— Tu nu ești bolnav, mi-am dat seama. Dar avem pe-aici oameni care chiar sunt. Îi legăm în cămașă de forță ca să-i protejăm. În caz că scapă, s-ar putea sinucide. Dacă îmi arăți cum procedezi tu, i-aș putea împiedica pe ceilalți să se dezlege. Ai salva vieți.

Tommy a ridicat din umeri. Voia să demonstreze că nu-i păsa. A două zi, însă, i-a arătat amănunțit sergentului Willis cum se elibera din cămașă de forță, apoi l-a învățat cum s-o lege pentru ca nimeni să nu mai poată scăpa din ea.

Seară târziu, Judy a primit un telefon de la Dorothy Turner.

— Mai există încă una, a zis Turner.

— Una, ce?

— O personalitate despre care n-am știut până acum. Este o fată de 19 ani și o cheamă Adalana.

— Of, Doamne, a șoptit Judy. S-au făcut zece.

Dorothy i-a spus ce se întâmplase. Se dusese la închi-soare mai târziu ca de obicei. Milligan se așezase direct pe podea și îi vorbise cu voce blândă despre nevoia de dragoste și de afecțiune pe care o simțea. Dorothy stătuse lângă el, încercase să-l liniștească, îi ștersese lacrimile. Apoi „Adalana” îi mărturisise că scria în taină poezii. Îi explicase, printre lacrimi, că era singura care avea abilitatea de a face ca oricare dintre ei să *iasă* din lumină. Până în acel moment, doar Arthur și Christene știuseră de existența ei.

Judy a încercat să și-o imagineze pe Dorothy așezată pe podea și ținându-l în brațe pe Milligan.

— De ce a hotărât să-și dezvăluie identitatea tocmai acum? a întrebat ea.

— Adalana se învinuiește pe sine pentru ce li s-a întâmplat băieților, a zis Dorothy. Ea este cea care i-a furat timp lui Ragen și i s-a substituit în momentul violurilor.

— Ce vrei să spui?

— Adalana susține că a făcut-o pentru că dorea cu desperare să fie îmbrățișată, mângaiată și iubită.

— Adică Adalana a comis...

— Adalana e lesbiană.

După ce a închis, Judy a rămas multă vreme uitându-se întă la telefon. Soțul ei a întrebat-o despre ce vorbise. Ea a deschis gura să-i spună, dar apoi a clătinat din cap și a stins lumina.

Capitolul trei

(1)

Transferul lui Billy Milligan de la Închisoarea Districtuală Franklin la Spitalul Harding a avut loc cu două zile înainte de data programată, în dimineața zilei de 16 martie. Dr. George Harding desemnase și instruise o echipă de terapie pentru Milligan, dar, cum Billy a ajuns acolo pe neașteptate, dr. Harding era plecat la o conferință de psihiatrie în Chicago.

Judy Stevenson și Dorothy Turner veniseră și ele la Spitalul Harding imediat după mașina poliției și își dădeau seama ce lovitură teribilă ar fi fost pentru Danny să fie dus înapoi la închisoare. Dr. Shoemaker, medic în spital, a acceptat să preia pacientul pe răspunderea lui până la întoarcerea doctorului Harding, iar polițistul însoțitor a semnat hârtiile și i l-a dat în primire.

Judy și Dorothy l-au însoțit pe Danny până la Wakefield Cottage, o secție închisă a spitalului de psihiatrie, echipată să primească paisprezece pacienți dificili, care necesitau observație permanentă și îngrijire personalizată. Acolo i s-a dat un pat într-una din cele două rezerve „de îngrijire specială“, cu uși grele de stejar și vizete prin care putea fi observat fără întrerupere. Un supraveghetor (la Spitalul Harding li se spunea „tehnicieni“) i-a adus o tavă cu masa de prânz și cele două femei au rămas alături de el cât a mâncat.

După masă li s-a alăturat dr. Shoemaker și trei asistenți. Lui Turner i se părea important ca echipa să vadă cu ochii ei tulburarea de personalitate multiplă și i-a sugerat lui Danny să-i spună lui Arthur să iasă la lumină și să îi cunoască pe oamenii care urmau să lucreze cu el.

Asistenta Adrienne McCann, coordonatoarea secției, fusese instruită, ca membru al echipei de terapie, în legătură cu afecțiunea pacientului, dar celelalte două asistente medicale s-au trezit complet luate prin surprindere.

Donna Egger, mamă a cinci fete, și-a stăpânit cu greu emoțiile la întâlnirea cu violatorul din campus. L-a privit cu atenție pe băiat vorbind, apoi l-a văzut întrând într-un fel de transă, cu privirea fixă, cu buzele mișcându-se mut, de parcă purta o conversație interioară. Când a ridicat din nou ochii, avea o expresie sobră și trufașă și vorbea cu accent britanic.

Donna s-a abținut să nu izbucnească în râs. Nu era deloc convinsă de existența lui Danny, a lui Arthur sau a oricui altcuiva – i se părea că totul seamănă cu reprezentarea unui actor strălucit, dornic să scape de închisoare. O interesa, însă, cum era Billy Milligan; voia să știe ce fel de om fusese în stare să comită acele fapte.

Dorothy și Judy au vorbit cu Arthur și l-au asigurat din nou că se afla într-un loc sigur. Dorothy i-a spus că se va întoarce peste câteva zile ca să facă niște teste psihologice. Judy și Gary urmau să-l viziteze și ei din când în când și să lucreze la caz.

Tehnicianul Tim Sheppard avea datoria să îl urmăreasă prin vizetă pe noul pacient la fiecare sfert de oră și să noteze în raportul de procedură tot ce vedea. În prima zi, a făcut următoarele însemnări:

- 17:00 stă cu picioarele încrucișate pe pat, liniștit;
- 17:15 stă cu picioarele încrucișate pe pat și se uită în gol;
- 17:30 stă în picioare și se uită pe fereastră;

17:45 i se servește cina;

18:02 stă pe marginea patului și se uită în gol;

18:07 i se ia tava, a mâncat bine;

La ora 19:15, Milligan a început să se plimbe;

La ora 20:00, asistenta Helen Yaeger a intrat în camera lui și a rămas cu el timp de patruzeci de minute. Prima ei însemnare în raportul asistentelor a fost succintă:

16/03/1978, Dl. Milligan rămâne în îngrijire specială – sub observație atentă și precauții deosebite. Am vorbit despre personalitățile lui. Cel mai mult a vorbit „Arthur“ – are accent englezesc. Afirmă că una dintre persoane – pe nume Billy – are tendințe sinucigașe și este ținut adormit de la vîrsta de 16 ani, pentru a-i proteja pe ceilalți. Mănâncă bine. Are digestie bună. Îi place mâncarea. Este plăcut și cooperant.

După plecarea asistentei Yaeger, Arthur i-a informat în tăcere pe ceilalți că Spitalul Harding era un mediu sigur și prietenos. Întrucât urma să fie nevoie de discernământ și de logică, dacă voiau să-i ajute pe medici în terapie, de acum încolo el, Arthur, își asuma controlul complet al ieșitului la lumină.

În acea noapte, la ora 02:25, tehnicianul Chris Cann a auzit un zgomot puternic. Când s-a dus să verifice, l-a văzut pe pacient stând pe podea.

Tommy era supărat pentru că alunecase din pat. Câteva secunde mai târziu, a auzit pași pe corridor și a văzut un ochi uitându-se prin vizetă. Când pașii s-au îndepărtat, Tommy a dezlipit lama de pe talpa pantofului și a ascuns-o cu grijă, lipind-o de una dintre scândurile somierei. Avea să știe de unde s-o ia când va veni timpul.

(2)

Dr. George Harding Jr. s-a întors de la Chicago pe 19 martie. S-a arătat nemulțumit că transferul timpuriu al deținutului i-a dat peste cap planurile făcute cu grijă.

Intenționase să-l întâmpine personal pe Milligan. Se străduise cu multă bătaie de cap să adune o echipă de terapie completă: psiholog, terapeut artistic, terapeut complementar, asistent social psihiatric, medici, asistente și coordonatoarea secției Wakefield. Discutase cu ei complexitatea cazului de personalitate multiplă. Când unii dintre membrii echipei recunoscuseră deschis că nu credeau în acest diagnostic, îi ascultase cu răbdare, le vorbise despre propriul lui scepticism și îi rugase să-l ajute să ducă la îndeplinire însărcinarea primită de la tribunal. Trebuiau să lucreze împreună, cu mintea deschisă, și să încerce să-l înțeleagă pe William Stanley Milligan.

A doua zi după întoarcerea doctorului Harding, dr. Perry Ayres i-a făcut lui Milligan un control medical amănuntit. A consemnat în foaia de observație că buzele pacientului se mișcau frecvent și că ochii îi alunecau spre dreapta, mai ales înainte să răspundă la o întrebare. Ayres a notat că l-a întrebat pe pacient de ce făcea asta, iar acesta i-a răspuns că vorbea cu alții, în special cu Arthur, ca să obțină răspunsurile la întrebări.

— Ar fi bine să ne spui Billy, a adăugat Milligan, ca să nu fim considerați nebuni. Eu sunt Danny. Cel care a completat formularul a fost Allen. Dar n-am voie să vorbesc despre ceilalți.

Dr. Ayres l-a citat în raport și a adăugat:

Am convenit repede că vom încerca să vorbim numai despre Billy, înțelegând că Danny va oferi informațiile medicale privitoare la toți ceilalți. Incapacitatea lui de a furniza aceste date a condus la dezvăluirea numelor altora. Singura suferință medicală de care și-a amintit a fost o operație de hernie suferită de Billy la vîrstă de 9 ani. Dar „David are tot timpul 9 ani“ și el era cel care avusese hernie. Allen suferă de vedere tunelară, dar toți ceilalți văd normal...

Notă: Înainte de a intra în cabinet, am discutat cu el și i-am explicat în amănunt în ce constă examenul medical. Am subliniat că ar fi important un control al cicatricei operației de hernie și al prostatei prin examinare rectală, cea din urmă din cauza anomaliei urinare (piurie¹). A devenit foarte îngrijorat, iar buzele și ochii au început să își miște rapid, ca și cum ar fi purtat o discuție cu ceilalți. Mi-a spus nervos, dar politic, că „asta îl-ar da peste cap pe Billy și pe David, pentru că Chalmer îl-a violat pe amândoi de patru ori, când locuiau la fermă. Chalmer era tatăl nostru vitreg.“ A adăugat, tot pe atunci, că mama descrisă în istoricul familiei este mama lui Billy, „dar nu și mama mea – eu nu-mi cunosc mama.“

Rosalie Drake și Nick Cicco, terapeuți care se ocupau de mini-grupul de la secția Wakefield Cottage, se întâlneau cu Milligan zilnic. În fiecare dimineață la ora zece și în fiecare după-amiază la ora trei, șapte sau opt dintre pacienții de la Wakefield se adunau pentru activități comune.

Pe 21 martie, Nick l-a adus pe Milligan din rezerva lui specială, acum încuiată numai noaptea, în camera pentru activități. Tânărul terapeut de 27 de ani, slab, cu o barbă mare și cu doi cercei în lobul urechii stângi – unul delicat din aur și o piatră de jad – auzise de ostilitatea lui Milligan față de bărbați datorată abuzului sexual pe care-l suferise în copilarie. Ideea de personalitate multiplă îi stârnea curiozitatea, în ciuda scepticismului față de diagnostic.

Rosalie, blondă cu ochi albaștri, specialistă în terapie ocupațională, nu mai avusese niciodată de-a face cu un caz de personalitate multiplă. După instructajul doctorului Harding, își dăduse seama că personalul se împărțise repede în două tabere: cei care credeau că Milligan suferea de personalitate multiplă și cei care îl considerau un delișios care simula o afecțiune exotică doar ca să atragă

---

¹ Stare patologică provocată de infecția căilor urinare și caracterizată prin prezența puroiului, a leucocitelor și a germenilor microbieni în urină.

atenția asupra sa și să nu fie încis pentru viol. Rosalie se străduia din greu să-și păstreze mintea deschisă.

Milligan s-a așezat în capătul mesei, de departe de ceilalți. Rosalie i-a spus că restul membrilor grupului hotărâseră cu o zi înainte să confectioneze colaje care să spună cuiva iubit ceva despre ei însiși.

— Eu nu iubesc pe nimeni, n-am pentru cine face colajul, a zis Milligan.

— Nu-i nimic, îl faci pentru noi, a zis Rosalie. Toți lucrăm la asta, inclusiv Nick și cu mine.

I-a arătat bucata ei de carton, apoi l-a urmărit cum și-a ales și el un suport asemănător și a început să decupeze fotografii din reviste. Rosalie auzise de abilitățile artistice ale lui Milligan și s-a uitat curioasă la pacientul timid și tăcut. Lucra calm, în liniste. Când a terminat, ea s-a dus să vadă rezultatul.

Colajul lui a făcut-o să tresără. În centrul paginii era un copil speriat, în lacrimi, iar sub el, numele MORRISON. Asupra lui se apleca amenințător un bărbat furios, lângă care scria cu roșu PERICOL. În colțul din dreapta jos se vedea un craniu.

Rosalie a fost impresionată de simplitatea mesajului și de profunzimea emoției. Nu-i ceruse să facă nimic asemănător și nu se aștepta la aşa ceva. Colajul dezvăluia o istorie personală dureroasă, i s-a părut ei. A trecut-o un fior privindu-l și și-a dat seama pe loc că o convinse. Indiferent de îndoielile celorlalți din spital în privința lui, ce vedea acum nu era produsul unui sociopat fără sentimente. Nick Cicco împărtășea și el aceeași convingere.

Dr. George (așa îl numeau angajații și pacienții ca să-l deosebească de tatăl lui, dr. George Harding Sr.) a început să citească articolele psihiatricre relevante pentru cazul lui

și a descoperit că afecțiunea cunoscută drept tulburare de personalitate multiplă părea să se întâlnească mai frecvent decât înainte. A vorbit la telefon cu mai mulți psihiatri și toți i-au transmis cam același lucru: „Îți vom împărtăși puținul pe care îl știm, dar este un domeniu pe care nu îl înțelegem pe deplin. Va trebui să-ți croiești drum singur.“

Urma să fie nevoie de mai mult timp și mai mult efort decât își imaginase la început. S-a întrebat dacă procedase bine acceptând pacientul în plină campanie de strângere de fonduri pentru extinderea spitalului, dar și-a spus că era important atât pentru Billy Milligan, cât și pentru profesie să ajute psihiatria să extindă limitele cunoașterii în privința minții omenești.

Înainte să poată oferi o evaluare tribunalului, trebuia să afle istoria lui Billy Milligan. Ținând cont de amnezia extinsă, asta reprezenta o problemă considerabilă.

Marți, 23 martie, Gary Schweickart și Judy Stevenson și-au vizitat timp de o oră clientul și au comparat ce își amintea el despre evenimente cu declarațiile celor trei victime, plănuind diverse strategii legale, în funcție de raportul pe care urma să-l înainteze dr. Harding curții.

Amândoi avocații considerau că Milligan părea să se simtă mai în largul lui, deși se plângea că era închis în secția specială și că trebuia să poarte preventiv haine „pentru situații deosebite“.

— Dr. George spune că pot fi tratat la fel ca toți ceilalți pacienți, dar nimeni nu are încredere în mine. Ceilalți au voie să iasă în curte și pleacă în excursii cu microbuzul, în timp ce eu sunt obligat să rămân aici. Și mă scoate din sărite că insistă să-mi spună Billy.

Au încercat să-l liniștească și i-au explicat că dr. George riscase mult acceptându-l acolo și că n-ar fi fost bine deloc

să-i pună răbdarea la încercare. Judy avea impresia că stăteau de vorbă cu Allen, dar nu l-a întrebat, temându-se că Tânărul s-ar putea simți jignit că nu-l recunoștea.

— Cred că ar trebui să încerci să colaborezi cu cei de aici, a zis Gary. Este singura ta șansă să nu ajungi la închisoare.

După ce-au plecat, amândoi avocații s-au declarat de acord că Milligan se afla în siguranță și că o vreme nu mai trebuiau să-și facă tot timpul griji pentru el.

Prima ședință de terapie a avut loc tot în aceeași zi și a reprezentat pentru dr. Harding cincizeci de minute foarte solicitante. Milligan s-a așezat pe scaunul din fața fereștrei, în cabinetul din secția Wakefield, dar la început a evitat să-l privească pe doctor în ochi. Părea să-și amintească foarte puțin din propriul trecut, deși vorbea fără rezerve despre abuzul comis asupra lui de tatăl adoptiv.

Dr. Harding a încercat o abordare foarte precaută. Dr. Wilbur îi spusese să afle cât mai repede câte personalități erau, să le stabilească identitatea. „Ceilalți“ trebuiau încurajați să spună în ce scop existau și să dezvăluie situațiile anume care conduseseră la apariția lor.

Pe urmă, toate personalitățile suplimentare trebuiau încurajate să se cunoască, să comunice și să se ajute reciproc în diferite probleme, adică să le împărtășească, în loc să le trateze separat. Strategia, susținea Wilbur, era aducerea laolaltă a celorlalți pentru ca în cele din urmă lui Billy – personalitatea de bază – să-i fie dezvăluite amintirile legate de toate evenimentele. Abia atunci putea fi încercată fuziunea. Deși modalitatea propusă de ea suna ispititor, mai ales după pricoperea cu care reușise să scoată la iveală personalitățile cu prilejul întâlnirii de la închisoare, George Harding învățase de multă vreme că metodele altora nu i se potriveau întotdeauna și lui. El se considera un om foarte conservator și trebuia să afle cum știa el, în ritmul lui, cu cine și cu ce avea de-a face.

Cu trecerea zilelor, asistenta Donna Egger și-a dat seama că devenise destul de apropiată de Milligan. Tânărul dormea foarte puțin, mult mai puțin decât ceilalți pacienți. Se trezea devreme, iar ea se ducea în rezerva lui și stăteau de vorbă îndelung. I-a povestit despre ceilalți oameni care trăiau împreună cu el în același corp.

Într-o zi i-a înmânat o foaie de hârtie scrisă mărunt și semnată „Arthur“. Părea speriat.

— Nu cunosc niciun Arthur și nu înțeleg ce scrie pe hârtie, a zis el.

Curând, angajații au început să i se plângă doctorului Harding că le venea tot mai greu să lucreze cu cineva care spunea în permanență: „N-am făcut eu asta, a făcut-o altcineva“, când ei văzuseră cu ochii lor ce se întâmplase. Susțineau că Milligan punea în pericol tratamentul celor-lalți pacienți, manipulând personalul și ducându-se de la unul la altul ca să obțină ce voia. Insinua mereu că ar putea veni un anume Ragen să rezolve lucrurile, iar angajații vedeaau în această afirmație o amenințare voalată.

Dr. George le-a spus că el era singurul în măsură să discute cu celealte personalități ale lui Milligan și asta doar în ședințele de terapie. Personalul nu trebuia să pomenească celealte nume sau să discute despre ele, mai ales în fața altor pacienți.

Helen Yaeger, cea care discutase cu Arthur în prima zi, a consegnat în programul asistentelor din data de 28 martie următorul plan de tratament:

În decursul lunii următoare, dl. Milligan trebuie să accepte să-și asume responsabilitatea pentru anumite fapte pe care le neagă demonstrându-i-se că nu are temeiuri să le nege.

Plan: (1) Când neagă că ar ști să cânte la pian, personalul îi va răspunde că l-a văzut sau l-a auzit cântând și se va comporta ca și cum acesta ar fi un lucru cert.

(2) Când va fi văzut că scrie bilete despre care apoi neagă că ar avea cunoștință, personalul îi va atrage atenția că l-a văzut scriind respectivele bilete.

(3) Când pacientul se referă la sine însuși ca la altcineva, personalul îi va reaminti că se numește Billy.

Dr. George i-a explicat lui Allen noua abordare în timpul ședinței de terapie, insistând asupra faptului că ceilalți pacienți din secție erau încurcați atunci când cineva li se adresa folosind numele celorlalte personalități.

— Păi, unii dintre ei își spun Napoleon sau Isus Cristos, a zis Allen.

— Este adevărat, dar e altceva dacă folosesc eu sau personalul aceste nume. Nu pot să-ți spun într-o zi Billy și altă dată să te strig Arthur, Ragen, Tommy sau Allen. Îți sugerez ca în fața personalului și a celorlalți pacienți toate personalitățile tale să răspundă la numele Billy, întrucât...

— Nu sunt „personalități“, dr. George. Sunt persoane.

— De ce faci această distincție?

— Când le spui personalități, sună ca și cum n-ai crede că sunt reale.

(3)

Pe 8 aprilie, la câteva zile după ce Dorothy Turner începuse programul de teste psihologice, Donna Egar l-a văzut pe Milligan plimbându-se furios prin rezervă. L-a întrebat ce se întâmplase, iar el i-a răspuns cu accent britanic:

— Nu pricepe nimeni.

I-a văzut apoi chipul schimbându-se, urmat de întreaga postură, de mers și modul de a vorbi. Și-a dat seama că acum devenise Danny. În acel moment, observând cât de consistente, cât de reale erau aceste personalități diferite, Donna a încetat să mai presupună că se preface. Și-a dat seama că devenise singura asistentă care îl credea.

Peste câteva zile, Milligan a căutat-o, foarte supărat. Femeia și-a dat seama imediat că era Danny. A privit-o și a întrebat-o cu jale:

— De ce mă aflu aici?

— Ce vrei să spui? a zis ea. Aici, în această încăpere, sau în această clădire?

El a clătinat din cap.

— Unii dintre ceilalți pacienți m-au întrebat de ce mă aflu în acest spital.

— Poată că îți explică Dorothy Turner când vine pentru teste, a zis Donna.

În seara aceea, după ce s-a încheiat ședința de teste cu Dorothy Turner, Milligan n-a mai vorbit cu nimeni. A dat fuga în camera lui, a intrat în baie și s-a spălat pe față. Peste câteva secunde, a auzit ușa rezervei deschizându-se. S-a uitat și a văzut o Tânără pacientă pe nume Dorine. Deși îi ascultase înțelegător problemele și el i le împărtășise pe ale lui, pe Danny nu-l interesa în mod special.

— De ce-ai venit? a întrebat el.

— Voiam să vorbim. De ce te-ai supărat așa de rău în seara asta?

— Știi că nu ai voie să vii aici. Este împotriva regulilor.

— Dar pari atât de deprimat...

— Am aflat despre niște fapte pe care le-a făcut cineva. E groaznic. Nu merit să trăiesc.

S-au auzit pași, urmați de bătăi în ușă. Dorine s-a năpustit în baie lângă el și a închis ușa.

— De ce faci asta? a șoptit el furios. Mă bagi în mare belea. Acum totul o s-o ia razna.

Ea a chicotit.

— Gata, Billy și Dorine, a strigat asistenta Yaeger. Ieșiți când sunteți pregătiți.

În raportul asistentelor din 9 aprilie 1979, Yaeger a notat:

L-am găsit pe dl. Milligan în baie împreună cu o persoană de sex feminin, cu lumina stinsă. Întrebai despre această situație, a răspuns că a vrut să discute între patru ochi cu ea despre ceva ce descoperise că ar fi făcut. A spus că în timpul ședinței de testare psihologică cu doamna Turner, a aflat că a violat trei femei. A izbucnit în lacrimi și a spus: „Aș vrea ca Ragen și Adalana să moară!“ L-am chemat pe dr. George și i-am explicat situația. Pacientul a fost mutat într-o cameră de îngrijire specială, sub supraveghere. Peste câteva minute a fost observat stând pe pat cu cordonul halatului de baie în mână. Încă plângând, a afirmat că vrea să-i omoare pe ei. După ce am vorbit un timp cu el, mi-a dat cordonul halatului, dar înainte de asta și l-a trecut pe după gât.

Testele lui Dorothy Turner descopereau diferențe semnificative de coeficient de inteligență (IQ) între diferitele personalități.

	Inteligență verbală	Inteligență practică	Coeficient general
Allen	105	130	120
Ragen	114	120	119
David	68	72	69
Danny	69	75	71
Tommy	81	96	87
Christopher	98	108	102

Christene era prea mică pentru a putea fi testată, Adalana nu a ieșit la lumină, iar Arthur a refuzat să facă testele de inteligență, spunând că ar fi fost sub demnitatea lui.

Din răspunsurile la testele Rorschach, Turner a ajuns la concluzia că Allen manifesta o ostilitate prost camuflată și avea nevoie de sprijin exterior ca să compenseze sentimentele de inferioritate și de neadecvare. Tommy dovedea mai multă maturitate decât Allen și un potențial de manifestare mai mare. Avea cele mai multe trăsături schizoide și îi păsa cel mai puțin de ceilalți. Ragen dovedea cel mai mare potențial pentru comportament violent.

Arthur se dovedea foarte puternic intelectual, iar Dorothy considera că exact pe asta se baza ca să-și păstreze poziția de control asupra celorlalți. Manifesta un sentiment compensator de superioritate față de lume în general, dar nu era în largul lui și se simțea amenințat în situațiile emoționale. Allen, dimpotrivă, părea să fie complet detașat emoțional.

Dorothy Turner a găsit câteva caracteristici comune: prezența unei laturi feminine și a unui supraveu puternic, pe care furia amenință să-l domine. Nu a descoperit însă niciun semn de proces psihotic sau de tulburare schizofrenică.

Pe 19 aprilie, Rosalie Drake și Nick Cicco au anunțat că grupul de terapie urma să facă exerciții de încredere. Arthur l-a lăsat pe Danny să iasă la lumină. Personalul a aranjat în sala comună mese, scaune, canapele și panouri, transformând-o într-un traseu cu obstacole.

Nick cunoștea spaima de bărbați a lui Milligan. I-a propus lui Rosalie să-l lege ea la ochi și să-l conducă printre ele.

— Trebuie să colaborezi cu mine, Billy, i-a spus femeia. Doar aşa vei putea căpăta suficientă încredere în ceilalți oameni și vei reuși să te integrez în lumea reală.

În cele din urmă, Milligan s-a lăsat legat la ochi.

— Acum, ia-mă de mâna, a zis Rosalie, conducându-l în sala comună. Te voi îndruma printre și pe deasupra obstacolelor și voi avea grija să nu pătești nimic.

Pe măsură ce-l conducea, a simțit teroarea necontrolată care l-a cuprins pentru că nu știa unde se afla și de ce se putea izbi. La început s-au mișcat încet, apoi mai repede, pe lângă scaune și pe sub mese, urcând și coborând scări. Nick și Rosalie văzuseră amândoi cât era de speriat și l-au lăudat că reușise să termine proba.

— Nu te-am lăsat să te lovești, nu-i aşa, Billy?

Danny a încuviințat.

— Trebuie să îneveți că există oameni în care poți avea incredere. Nu în toți, desigur, dar în unii, da.

Rosalie remarcase că, în prezența ei, Milligan își asuma tot mai des rolul băiețelului pe care ea îl recunoștea drept Danny. O supără că majoritatea desenelor lui conțineau reprezentări ale morții.

În marțea următoare, lui Allen i s-a permis să meargă pentru prima oară în clădirea auxiliară pentru terapie și să participe la orele de arte frumoase, unde putea desena și picta.

Don Jones, un terapeut artistic politic și bland, a rămas impresionat de talentul natural al lui Milligan, dar a observat cât de îngrijorat și de neliniștit îl făcea prezența într-un grup nou. Și-a dat seama că desenele lui bizare erau un mod prin care Billy încerca să atragă atenția și să primească aprobarea celorlați.

Jones a arătat spre schița unei pietre de mormânt pe care scria: „Să nu se odihnească în pace.“

— Poți să ne spui ceva despre acest crochiu, Billy? Ce-ai simțit când l-ai desenat?

— Este mormântul tatălui adevărat al lui *Billy*, a zis Allen. A fost actor comic și maestru de ceremonii în Miami, Florida, înainte să se sinucidă.

— Povestește-ne ce-ai simțit, Billy. În acest moment vrem să înțelegem mai degrabă sentimentele tale, decât detaliile desenului.

Allen a aruncat creionul, nemulțumit că Billy continua să fie considerat autorul schiței lui și s-a uitat la ceas.

— Trebuie să mă întorc în secție și să-mi fac patul, a zis el.

A doua zi a vorbit cu asistenta Yaeger și s-a plâns că primea un tratament greșit. Ea i-a spus că el îi deranja pe ceilalți pacienți și pe angajați și Allen s-a supărat.

— Nu sunt eu vinovat de ce fac ceilalți ai mei, a zis Allen.

— Noi nu ne putem raporta la ceilalți, a răspuns Yaeger. Pentru noi ești doar Billy.

— Dr. Harding nu mă tratează aşa cum i-a spus dr. Wilbur s-o facă! a strigat el. Tratamentul ăsta nu este bun!

A cerut să-și citească fișa. Yaeger a refuzat, iar el i-a spus că știa sigur că putea obliga spitalul să-i permită accesul la toate documentele care-l priveau. Susținea că era convins că personalul nu înregistra toate schimbările lui de comportament, iar el nu putea da socoteală pentru pierderile lui de timp.

În aceeași seară, după vizita doctorului Harding, Tommy a anunțat personalul că și-a concediat medicul. Ceva mai târziu Allen a ieșit din cameră și a spus că l-a reangajat.

După ce a primit permisiunea să-și viziteze fiul, Dorothy Moore, mama lui Milligan, a venit în vizită aproape în fiecare săptămână, deseori împreună cu fiica ei, Kathy. Reacțiile lui Billy erau imprevizibile. Uneori devinea vesel și sociabil după vizita ei, alteori se deprima și mai rău.

Joan Winslow, asistenta socială, a relatat în ședințele echipei discuțiile pe care le-a avut cu Dorothy după fiecare dintre aceste întâlniri. Winslow o considera o persoană caldă și generoasă, dar bănuia că firea ei timidă și dependentă o împiedicase să se amestece atunci când aflase de abuzuri. Dorothy îi spuse că simțise mereu că existau doi Billy – unul bun și iubitor, celălalt nepăsător dacă rănea sentimentele altora.

Nick Cicco a notat în fișă că, după vizita doamnei Moore din 18 aprilie, Milligan părea foarte supărat. Se izolase la el în cameră și își pusese perna peste cap.

La sfârșitul lui aprilie, după ce trecuseră șase dintre cele douăsprezece săptămâni de evaluare, dr. George s-a gândit că lucrurile se mișcau prea încet. Avea nevoie să stabilească linii de comunicare între celelalte personalități și Billy, personalitatea originară. Mai întâi, însă, trebuia să ajungă cumva la Billy. Nu-l mai văzuse din duminica în care dr. Wilbur îl convinse pe Ragen să-l lase să iasă la lumină.

Dr. George a considerat că putea fi util să confrunte personalitatea de bază și alter-egourile ei cu înregistrări video ale discuțiilor și comportamentelor lor. I-a comunicat lui Allen această idee și i-a explicat ce important ar fi fost pentru personalități să comunice unele cu altele și cu Billy. Allen s-a declarat de acord.

Mai târziu, Allen i-a spus lui Rosalie cât de încântat era de faptul că avea să fie filmat. Era agitat din cauza asta, dar dr. George îl convinse că avea să afle multe despre el însuși în felul acesta.

Dr. George a ținut prima ședință video pe 1 mai. Se afla de față și Dorothy Turner, fiindcă doctorul știa că Billy se simțea în largul lui de față cu ea și pentru că voia să înceerce să-o scoată la lumină pe Adalana. Deși se împotrivese inițial aducerii la lumină a altor personalități, Harding își dăduse seama că era absolut necesar să înțeleagă semnificația acestei ipostaze feminine a lui Milligan.

A spus de mai multe ori cât ar fi fost de important să apară Adalana și să stea de vorbă cu ei. În cele din urmă, după mai multe treceri ale altora, fața lui Milligan a căpătat o expresie blândă și îndurerată. Avea o voce nazală, gâtuită, chip aproape feminin și îi fugeau ochii.

— Mă doare să vorbesc, a zis Adalana.

Dr. George a încercat să-și ascundă încântarea. Dorise ca fata să apară și o așteptase, dar, acum că se întâmpla, rămăsese surprins.

- De ce te doare? a întrebat doctorul.
- Din cauză băieților. I-am băgat în necaz.
- Ce-ai făcut? a insistat Harding.

Dorothy Turner, care o întâlnise pe Adalana în închisoare în seara dinaintea transferului, urmărea discuția în tăcere.

— Ei nu înțeleg ce este dragostea, a zis Adalana, ce înseamnă să fii ținut în brațe și iubit. Le-am furat acel timp. Am simțit alcoolul și pastilele lui Ragen. Oh, mă doare să vorbesc despre asta...

— Știu, dar trebuie să vorbim, ca să ne ajută să înțelegem, a zis dr. George.

— Eu am făcut-o. E cam Tânziu să spun acum că-mi pare rău, nu-i aşa? Le-am distrus băieților viețile... Dar pur și simplu n-au înțeles...

— Ce să înțeleagă? a întrebat Turner.

— Ce este dragostea. Ce înseamnă nevoia de dragoste. Să te țină cineva în brațe. Să te iubească și să simți căldură. Nu știu ce m-a împins să fac ce-am făcut.

— În acele momente, ai simțit căldură? Te-ai simțit iubită? a întrebat Turner.

Adalana a făcut o pauză și a oftat.

— Doar pentru câteva clipe... Am furat acel timp. Arthur nu m-a lăsat să ies la lumină. L-am scos eu pe Ragen...

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

— Nu-mi place să trec prin toate astea. Nu se poate să merg la tribunal. Nu vreau să-i spun nimic lui Ragen... Aș vrea să ies din viețile băieților. Nu vreau să-i mai bag în belea... Mă simt al naibii de vinovată... De ce-am făcut asta?

— Când ai ieșit la lumină prima dată? a întrebat dr. George.

— Vara trecută am început să fur timp. Când erau băgați la carceră, în închisoarea Lebanon. Am furat timp

ca să scriu poezii. Îmi place să scriu poezii... Ce-or să le facă băieților? s-a tânguit ea.

— Nu știm, a zis încet dr. George. Încercăm să înțelegem cât de mult putem.

— Să nu-i facă să sufere prea tare, a zis Adalana.

— În octombrie anul trecut, când s-au întâmplat incidentele, știai ce se punea la cale? a întrebat doctorul.

— Da. Eu știu totul. Știu lucruri pe care nu le știe nici Arthur. Dar nu le-am putut împiedica. Simțeam pastilele și alcoolul. Nu știu de ce-am făcut-o. Eram atât de singură...

Și-a simțit nasul înfundat și a cerut un șervețel.

Dr. George a privit atent chipul Adalanei și a întrebat-o cu mare grijă, temându-se să n-o sperie și să dispară:

— Au existat prieteni care... ți-au oferit plăcere? Ca să-ți mai treacă singurătatea?

— Nu vorbesc niciodată cu nimeni. Nici măcar cu băieții... Vorbesc doar cu Christene.

— Ai spus că în timpul verii ai ieșit la lumină de câteva ori, la Lebanon. Mai ieșiseși și înainte?

— Nu. Dar eram acolo. Am fost acolo de multă vreme.

— Când Chalmer...

— Da! a izbucnit. Nu vorbi despre el!

— Poți să vorbești cu mama lui Billy?

— Nu! Ea nu putea să vorbească nici măcar cu băieții.

— Dar cu Kathy, sora lui?

— Am vorbit cu Kathy, dar nu cred că știe. Am fost împreună la cumpărături.

— Cu James, fratele lui Billy?

— Nu... Nu-mi place de el.

Adalana și-a șters ochii și s-a sprijinit de spătarul scaunului. A văzut aparatul video și a tresărit, pufnind pe nas. S-a lăsat o liniște îndelungată și dr. George a știut că plecase. A urmărit privirea împietrită a Tânărului, așteptând să vadă cine urma să apară.

— Ne-ar fi de mare ajutor dacă am putea vorbi cu Billy, a zis el blând și persuasiv.

Chipul băiatului a tresărit și a căpătat o mină speriată. S-a uitat în jur, cercetând camera. Dr. George a recunoscut expresia pe care o văzuse la Închisoarea Districtuală Franklin, în ziua când dr. Wilbur îl chemase pe Billy, personalitatea de bază.

Dr. George i-a vorbit cu blândețe, temându-se să nu dispară înainte de a reuși să stabilească un contact. Lui Billy îi tremurau genunchii și arunca priviri îngrozite în jur.

— Știi unde ești? a întrebat dr. George.

— Nu? a răspuns nesigur băiatul și a ridicat din umeri, ca și cum ar fi fost la un examen și nu știa răspunsul corect.

— Ne aflăm într-un spital, iar eu sunt doctorul tău.

— Doamne, mă omoară dacă vorbesc cu un doctor!

— Cine te omoară?

Billy s-a uitat în jur și a văzut camera video îndreptată spre el.

— Ce-i asta?

— Un dispozitiv cu care înregistrăm discuția noastră. Ne-am gândit că ar fi util să avem o înregistrare video pe care s-o poți vedea mai târziu.

Dar Billy plecase deja.

— S-a speriat de chestia aia, a zis disprețuitor Tommy.

— I-am explicat că este un aparat video și...

Tommy a râs înfundat.

— Probabil că habar n-are despre ce vorbeai.

După ce ședința s-a terminat și Tommy a plecat înapoi la Wakefield Cottage, dr. George a rămas singur în birou și s-a gândit multă vreme la caz. Știa deja ce-ar fi trebuit să răspundă la solicitarea tribunalului: că William S. Milligan nu era nebun în sensul obișnuit al termenului, adică psihotic (întrucât tulburarea de identitate disociativă era considerată nevroză), dar că îl considera atât de rupt de

realitate, încât nu se putea adapta cerințelor legii și nu era responsabil pentru delictele comise.

Nu-i mai rămânea decât să continue să-l trateze și să-l facă, eventual, capabil să suporte un proces. Dar mai avea la dispoziție mai puțin de șase săptămâni din cele două-sprezece acordate de curte. Cum ar fi putut vindeca atât de repede o boală care îi luase zece ani unei psihanaliste de talia Corneliei Wilbur, atunci când se ocupase de Sybil?

În dimineața următoare, Arthur a decis că era important să-i spună și lui Ragen ce aflase despre Adalana în timpul ședinței înregistrate de dr. George. S-a plimbat încocă și încolo prin rezervă și a vorbit cu Ragen cu voce tare.

— Misterul violurilor a fost rezolvat, a zis el. Acum știu cine le-a comis.

Voceea s-a schimbat brusc în cea a lui Ragen:

— De unde știi?

— Am aflat câteva informații noi și am pus lucrurile cap la cap.

— Cine a fost?

— Cred că ai dreptul să știi, din moment ce ai fost învinovățit de niște fapte pe care nu le-ai comis.

Conversația a continuat cu schimbări în mare viteză, uneori cu voce tare, alteori în minte, fără să se rostească cuvinte.

— Ragen, îți aduci aminte că în trecut am auzit voci de femei?

— Da. Am auzit-o pe Christene. Și alte voci de femei, da.

— Ei bine, când te-ai dus să furi în cele trei dăți din luna octombrie, a fost implicată una dintre femeile noastre.

— Cum adică?

— Există o Tânără pe care n-ai cunoscut-o niciodată. Se numește Adalana.

— N-am auzit de ea.

— E blândă și foarte de treabă. Ea este cea care gătește și face mereu curat pentru noi. Ea aranja buchetele de flori, atunci când lucra Allen la florar. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că ar putea...

— Ce legătură are? A luat bani?

— Nu, Ragen. Ea le-a violat pe victimele tale.

— Ea a violat fete? Arthur, cum poate o ea să violeze o fată?

— Ragen, ai auzit vreodată de lesbiene?

— Știu de ele, zise Ragen. Dar cum poate o lesbiană să violeze altă fată?

— Tocmai de aceea te acuză pe tine. Unii dintre băieți, când ies la iveală, au abilitatea fizică de a face sex, deși știm amândoi că am impus tuturor regula celibatului. S-a folosit de corpul tău.

— Vrei să spui că m-au acuzat tot timpul de un viol comis de cățeaua asta?

— Da, dar vreau să vorbești cu ea și s-o lași să-ți explice.

— De asta tot tărăboiul despre violuri? O omor!

— Ragen, fii rezonabil!

— Rezonabil?

— Adalana, vreau să te întâlnești cu Ragen. Din moment ce Ragen este protectorul nostru, are dreptul să știe ce s-a întâmplat. Trebuie să te explici și să îți motivezi faptele.

În mintea lui răsună o voce moale și delicată, venită parcă de undeva din întunericul din spate. Era ca vocea dintr-un vis sau dintr-o halucinație.

— Ragen, îmi pare rău pentru necazurile...

— Îți pare rău! a explodat Ragen, plimbându-se furios încolo și încوace. Curvă ordinară! La ce umbli în jur să violezi femei? Îți dai seama în ce ne-ai băgat pe toți?

S-a întors iute, a ieșit din lumină și brusc rezerva s-a umplut de plânsul unei femei.

În vizetă a apărut chipul Helenei Yaeger.

— Billy, pot să te ajut cu ceva? a întrebat ea.

— Cară-te, cucoană! a strigat Arthur. Lasă-ne în pace!

Yaeger a plecat, supărată că Arthur se răstise la ea. Adalana a încercat din nou să se explice.

— Trebuie să înțelegi, Ragen, că am nevoi diferite decât voi.

— De ce naiba să faci sex cu femei? Ești și tu femeie.

— Voi, bărbații, nu înțelegeți. Măcar copiii știu ce înseamnă dragostea, ce înseamnă compasiunea, ce înseamnă să cuprinzi pe cineva în brațe și să-i spui „Te iubesc, țin la tine, te port în suflet“.

— Dă-mi voie să te intrerup, a intervenit Arthur. Mereu am considerat iubirea fizică lipsită de logică și anacronică, mai ales în lumina descoperirilor științifice recente...

— Sunteți nebuni! a strigat Adalana. Amândoai!

Voceea i s-a îmblânzit din nou.

— Dacă ați ști ce înseamnă să fii ținut în brațe, să fii dezmiertat, ați înțelege...

— Ascultă, cătea! s-a răstit Ragen. Nu-mi pasă cine sau ce ești. Dacă mai vorbești vreodată cu cineva din spitalul asta, sau cu oricine în general, am eu grija să mori.

— O clipă, a zis Arthur. Nu iei *tu* deciziile la Harding. Aici, eu sunt șeful. Tu ascultă de mine.

— Ai de gând s-o lași să scape cu mizeria asta?

— În niciun caz. O să mă ocup de ea. Dar nu ești tu în măsură să-i spui că nu mai poate ieși la iveală. Nu ai nimic de zis în chestiunea asta. Ai fost destul de idiot că i-ai permis să fure timp de la tine. Nu te controlezi suficient. Tânărta ta de vodcă, marijuana și amfetaminele te-au făcut vulnerabil și ai pus în pericol viața lui Billy și pe a celorlalți. Da, Adalana a comis faptele, dar responsabilitatea este a ta, pentru că tu ești protectorul. Când

devii vulnerabil, nu te pui în pericol doar pe tine, ci și pe toți ceilalți.

Ragen a dat să vorbească, dar s-a oprit. A văzut planta în ghiveciul de pe pervazul ferestrei și a măturat-o cu mâna, izbind-o de podea.

— Acestea fiind zise, a continuat Arthur, sunt de acord ca Adalana să fie clasificată de-acum înapoi drept indezirabilă. Adalana, nu vei mai ieși niciodată la lumină și nu vei mai beneficia niciodată de timp!

Fata s-a dus într-un colț, s-a întors cu fața la perete și a așteptat până când a dispărut.

A urmat o liniște lungă. A apărut David și și-a șters lacrimile. A văzut planta ruptă din ghiveciul spart. Știa că floarea va muri. Îl dorea să vadă acolo, cu rădăcinile scoase la vedere. Putea simți cum se veștejea.

Asistenta Yaeger a revenit la ușă cu o tavă cu mâncare.

— Ești sigur că nu pot să te ajut în vreun fel? a întrebat ea.

David s-a ghemuit într-un colț.

— O să mă trimiteți la închisoare pentru că am omorât planta?

Femeia a lăsat tava jos și i-a pus bland mâna pe umăr, îmbărbătându-l.

— Nu, Billy, n-o să te trimită nimeni la închisoare. Vom avea grija de tine aici, să te simți mai bine.

Dr. George și-a făcut timp în programul lui aglomerat și s-a dus luni, 8 mai, la întâlnirea din Atlanta a Asociației Americane de Psihiatrie. Îl văzuse pe Milligan în vinerea precedentă și stabilise, pe perioada absenței lui, să facă terapie intensivă cu dr. Marlene Kocan, directorul Secției de psihologie de la Harding.

Marlene Kocan, originară din New York, era dintre cei care puseseră de la început sub semnul întrebării diagnosticul de personalitate multiplă, deși nu își exprimase opinia deschis. Într-o după-amiază, în timp ce stătea de vorbă cu Allen în biroul ei, asistenta Donna Egar a salutat-o.

— Bună, Marlene, ce mai faci?

Allen s-a întors imediat.

— Marlene o cheamă pe prietena lui Tommy, a exclamat el.

Remarca fusese spontană, Tânărul nu avusese timp să se gândească. Dr. Kocan și-a dat seama că nu se prefăcea.

— Ca pe mine, a zis ea. Spui că este prietena lui Tommy?

— Ea nu știe că e Tommy. Ne spune la toți Billy. Dar Tommy e cel care i-a dat inelul de logodnă. Ea n-a aflat secretul.

— O să aibă un adevărat șoc când o să afle, a zis gânditoare dr. Kocan.

La întâlnirea AAP, dr. Harding a pus-o la curent pe dr. Cornelia Wilbur cu evoluția cazului Milligan. I-a mărturisit că acum credea cu desăvârșire că Milligan suferea de personalitate multiplă și i-a povestit refuzul lui de a recunoaște în public existența celorlalți și dificultățile pe care le provoca.

— A participat la terapia de grup a doctorului Pugliese și i-a bulversat pe restul pacienților. Când a fost rugat să vorbească despre problemele lui, a declarat: „Doctorul meu mi-a spus să nu vorbesc despre ele.“ Îți dai seama ce efect a avut asta, pe lângă tendința lui de a se juca de-a ucenicul terapeut. A fost eliminat din grup.

— Trebuie să înțelegi ce le face personalităților suplimentare să nu fie recunoscute, a zis Wilbur. Sigur, sunt

obișnuite să răspundă la un singur nume, dar de îndată ce lumea le-a aflat secretul, le face să se simtă nedorite.

Dr. George a reflectat la acest aspect, apoi a întrebat-o pe dr. Wilbur ce părere avea despre încercarea lui de a-l trata pe Milligan în timpul scurt care îi mai rămăsese.

— Cred că ar trebui să-i ceri curții măcar încă nouăzeci de zile, a zis ea. Pe urmă ar fi bine să încerci să faci personalitățile să fuzioneze, ca să-și poată ajuta avocații și să facă față procesului.

— Procuratura statului Ohio va trimite un psihiatru criminalist să-l vadă peste două săptămâni, pe 26 mai. Mă întrebam dacă n-ai putea veni la spital pentru o consultătie. Mi-ar prinde bine sprijinul tău.

Wilbur s-a declarat de acord.

Deși întâlnirea AAP era programată să dureze până vineri, dr. George Harding a plecat din Atlanta miercuri. A convocat o ședință la Wakefield pentru ziua următoare și a anunțat tot personalul că, în urma discuției cu dr. Wilbur, ajunsese la concluzia că nerecunoașterea personalităților suplimentare era contraterapeutică.

— Am considerat că dacă le ignorăm, poate că vor ajunge să se integreze, dar de fapt asta nu le-a făcut decât să se ascundă mai profund. Trebuie să solicităm în continuare responsabilitate și răspundere, dar vom evita să reprimăm personalitățile ca atare.

A subliniat faptul că, dacă exista vreo speranță să se fuzioneze pentru ca Milligan să se poată prezenta la tribunal, toate personalitățile trebuiau să fie recunoscute și tratate ca indivizi.

Rosalie Drake s-a simțit ușurată. În secret, ea oricum reacționa diferit la fiecare, mai ales la Danny. Era mai ușor pentru toată lumea s-o facă deschis, fără să se prefacă și să pretindă că n-ar fi existat, numai pentru că mai erau câțiva care nu credeau în diagnostic.

Donna Egger a zâmbit când a notat noul plan de tratament în programul asistentelor, pe 12 mai 1978:

Dl. Milligan va avea libertatea să se refere la celealte personalități pentru a-și putea discuta sentimentele, pe care oricum le exprimă cu dificultate. Dovadă vor sta conversațiile lui deschise cu personalul.

Plan: (A) Nu se va nega faptul că aceste disocieri există.

(B) Când crede că este o altă personalitate, se vor stimula sentimentele lui în respectiva situație.

(4)

La mijlocul lui mai, grupul de la Wakefield a început să lucreze în grădină. Rosalie Drake și Nick Cicco au descoperit că pe Danny îl îngrozea prășitoarea mecanică. Au început un program de decondiționare, cerându-i să vină din ce în ce mai aproape de mașină. Când Nick i-a spus într-una din zile că va scăpa de frică și va putea folosi unealta, Danny aproape că a leșinat.

Câteva zile mai târziu, unul dintre pacienții lui Rosalie a refuzat să coopereze la proiectul de grădinărit. Allen remarcase că uneori bărbatului îi plăcea să se ia de terapeută.

— E o prostie, a strigat pacientul. Se vede de la o poștă că nu te pricepi la grădinărit.

— Nu ne rămâne decât să încercăm, a zis Rosalie.

— Nu ești decât o curvă proastă, a zis pacientul. Nu știi nicio iota despre grădinărit, cum nu știi nici despre terapia de grup.

Allen a văzut-o pe Rosalie gata să izbucnească în lacrimi, dar n-a spus nimic. L-a lăsat o vreme pe Danny să lucreze cu Nick. Când s-a întors mai târziu în cameră, Allen a dat să iasă la iveală, dar s-a simțit înșfăcat și izbit de perete. Numai Ragen putea face asta și numai foarte aproape de momentul schimbării.

— La naiba, ce-i asta? a șoptit Allen.

— Azi dimineață, în grădină, i-ai permis guralivului
ăluia să jignească o doamnă!

— Păi, nu era treaba mea...

— Cunoști regulile. Nu te uiți cum atacă cineva o femeie sau un copil fără să intervii.

— De ce n-ai intervenit *tu*?

— Nu eram eu la lumină. Era responsabilitatea ta.
Ține minte asta, altfel, data viitoare când dai să ieși, îți
rup gâtul!

A două zi, pacientul agresiv a insultat-o din nou pe Rosalie. Allen l-a apucat de guler și l-a privit fioros.

— Ai grijă cum vorbești! l-a amenințat el.

Speră că bărbatul nu va reacționa nicicum. Dacă intenționa să sară la bătaie, Allen era hotărât să plece și să-l lase pe Ragen să se descurce cu el. Nici n-ar fi stat pe gânduri.

Rosalie Drake a descoperit că trebuia să-l apere mereu pe Milligan în fața celor din spital care încă mai susțineau că nu era decât un delicvent care se prefăcea bolnav ca să scape de închisoare, sau a celor care se simțeau jigniți de arogența lui Arthur, de atitudinea antisocială a lui Tommy ori de ceea ce ei numeau „permanentele cereri de favoruri“ ale lui Allen, făcând membrii personalului să se certe între ei. Se înfuria auzind unele asistente plângându-se că „pacientul favorit“ al doctorului George consuma prea mult din timpul și resursele spitalului și se crispa când repetau iar și iar aceeași remarcă: „Le pasă mai mult de un violator decât de victimele lui.“ Când încercai să tratezi afecțiuni mintale, insista ea, trebuia să lași deoparte sentimentele de răzbunare și să te ocupi exclusiv de persoana suferindă.

Într-o dimineată, Rosalie l-a surprins pe Billy Milligan aşezat pe trepte de la Wakefield Cottage. Îşi mişca buzele ca şi cum ar fi vorbit singur. Pe urmă a intervenit o schimbare. A ridicat privirea, a clătinat din cap şi s-a atins obrazul.

A observat un fluture, s-a întins şi l-a prins. În timp ce îl ținea în palmele făcute căuș, a sărit în picioare şi a țipat. A ridicat palmele desfăcute în sus, ca şi cum voia să ajute fluturele să zboare din nou, dar fluturele a căzut pe pământ şi a rămas acolo. Tânărul s-a uitat îndurerat la el.

Rosalie s-a apropiat. El s-a întors, evident însăjumât, cu lacrimi în ochi. Fără să ştie de ce, femeia a avut sentimentul că era altcineva decât cei pe care îi cunoscuse.

Băiatul a ridicat fluturele.

— Nu mai zboară, a zis el.

Rosalie i-a zâmbit cu căldură, întrebându-se dacă putea risca să-i spună pe numele lui adevărat.

— Bună, Billy, a şoptit ea în cele din urmă. Așteptam de mult să te cunosc.

S-a aşezat lângă el pe trepte, iar Tânărul şi-a strâns genunchii la piept şi s-a uitat uimit la iarbă, la copaci şi la cer.

Câteva zile mai târziu, în grup, Arthur i-a permis din nou lui Billy să iasă la lumină, ca să lucreze cu lut. Nick l-a încurajat să modeleze un cap iar Billy a lucrat aproape o oră. A făcut mai întâi o bilă, apoi i-a croit ochi şi nas şi i-a pus două biluţe mici pe post de irişi.

— Am făcut un cap, a zis el mândru.

— E foarte frumos, a zis Nick. Cine este?

— Trebuie să fie cineva?

— Nu. M-am gândit doar că ar putea fi.

Lui Billy i-a alunecat privirea în gol și i-a luat locul Allen, care s-a uitat disprețitor la cap. Nu era decât o sferă cenușie cu bucăți de lut lipite de ea. A luat uneltele potrivite și a început să-l remodeleze într-un bust al lui Abraham Lincoln sau poate al doctorului George, ca să-i arate lui Nick ce însemna o sculptură adevărată.

În timp ce lucra la față, dalta i-a alunecat, i s-a înfipăt în braț și i-a dat sângele. Allen a rămas cu gura căscată. Nu avea cum să fie atât de stângaci. Dintr-o dată s-a simțit din nou izbit de zid. La naiba! Era tot Ragen.

— Acum ce-am mai făcut? a șoptit Allen.

— *Niciodată să nu atingi munca lui Billy!* i-a răsunat răspunsul în cap.

— La naiba, n-am vrut decât...

— Ai vrut să te dai mare. Să arăți ce artist talentat ești. Acum e mai important să facă Billy terapie.

În aceeași seară, singur în cameră, Allen i s-a plâns lui Arthur că se saturase să tot fie burdușit de Ragen.

— Dacă-i atât de pretențios, n-are decât să se ocupe de treaba asta el sau altul.

— Ai devenit foarte certăret, a zis Arthur. Creezi disensiuni. Din cauza ta, dr. Pugliese ne-a dat afară de la terapia de grup. Manipulările tale permanente au stârnit ostilitatea multora dintre membrii personalului de la Wakefield.

— Foarte bine, atunci desemnează pe altcineva în locul meu. Cineva care nu vorbește atât de mult. Billy și copiii au nevoie de tratament. Lasă-i pe ei să se descurce cu oamenii ăștia.

— Intenționez să-i permit lui Billy să iasă la lumină mai des, a zis Arthur. După ce îl cunoaște pe dr. George, va veni vremea să ne cunoască și pe noi, ceilalți.

(5)

Miercuri, 24 mai, când Milligan a intrat în birou, dr. George a remarcat în privirea lui o spaimă uriașă, aproape disperată. Părea gata în orice clipă să rupă la fugă sau să se prăbușească. Se holba la podea și părea că un fir foarte subțire îl ținea acolo, ancorat în prezent. O vreme n-au vorbit. Genunchii lui Billy tremurau nervos.

— Poate-mi spui câte ceva despre cum te simți că ai venit să stai de vorbă cu mine aici, a zis în cele din urmă cu blândețe dr. George.

— Nu știu nimic despre asta, a zis Billy, cu vocea lui nazală și plângăcioasă.

— N-ai știut că urma să vii și să te întâlnești cu mine? Când ai ieșit la lumină?

Billy a părut încurcat.

— La lumină?

— Când ți-ai dat seama că noi doi o să stăm de vorbă?

— Când a venit tipul ăla și mi-a spus să vin cu el.

— Ce credeai că se va întâmpla?

— Mi-a spus că merg să mă întâlnesc cu doctorul. N-am știut de ce.

Genunchii i se bătaiau incontrabil în toate părțile.

Discuția a înaintat lent, cu pauze chinuitoare, în timp ce dr. George încerca să stabilească o relație cu cel despre care știa sigur că era adevăratul Billy. S-a purtat ca un pescar, mânuind undița ferm, dar cu delicatețe, încercând să lase fir și prăzii, fără să scape, însă.

— Cum te simți acum? a întrebat el.

— Bine, cred.

— Cu ce probleme te confrunți?

— Păi... Fac lucruri de care nu-mi aduc aminte... Eu dorm, iar lumea îmi spune că am făcut lucruri.

— Ce fel de lucruri ți se spune că ai făcut?

— Lucruri rele... Infracțiuni.

— Sunt lucruri pe care te-ai gândit să le faci? Mulți dintre noi ne gândim uneori să facem anumite fapte.

— De fiecare dată când mă trezesc, cineva îmi spune că am făcut ceva rău.

— Și tu la ce te gândești, când îți se spune că ai făcut ceva rău?

— Eu vreau să mor... pen' că nu vreau să fac rău nimănui.

Tremura groaznic. Dr. George a schimbat imediat subiectul.

— Mi-ai vorbit despre somn. Cât de mult dormi?

— O, nu mi se pare mult, dar este. Tot aud lucruri... lume care încearcă să vorbească cu mine.

— Ce încearcă să-ți spună?

— Nu prea înțeleg.

— Pentru că vorbesc în șoaptă? Sau trunchiat? Sau nu suficient de clar încât să înțelegi cuvintele?

— Foarte încet... și sună de parcă ar fi din altă parte.

— Din altă cameră, sau din altă țară?

— Da, a aprobat Billy. Parcă din altă țară.

— O țară anume?

Billy a tăcut și a scormonit îndelung prin memorie.

— Unii sună ca personajele din James Bond. Alții par că sunt ruși. Știai sună oamenii despre care mi-a spus doamna că stau în mine?

— S-ar putea, a șoptit dr. George, aproape neauzibil, îngrijorat să vadă expresia alarmată apărută pe chipul lui Billy.

— *Ce caută acolo?* aproape că a țipat el.

— Ce-ți spun? Poate că asta ne va ajuta să înțelegem. Îți spun ce să faci, te îndrumă, te sfătuiesc?

— Parcă ar spune tot timpul: „Ascultă ce spune el! Ascultă ce spune el!“

— La cine se referă? La mine?

— Cred că da.

— Când nu ești cu mine, când ești singur, îi mai auzi vorbind?

— Atunci parcă vorbesc despre mine, a oftat Billy. Cu alții oameni.

— Se poartă ca și cum ar vrea să te protejeze? Vorbesc cu alții despre cum să te păzească?

— Cred că ei mă fac să dorm.

— Când te fac să dormi?

— Când sunt prea supărat.

— Îți se pare că nu poți îndura să fii prea supărat? Asta este unul dintre motivele pentru care oamenii vor să doarmă, ca să scape de ce îi supără. Simți că de-acum ai ajuns destul de puternic cât să nu se mai poarte atât de protector cu tine?

— Cine sunt *ei*? a strigat din nou Billy, cu vocea subțiată de frică. Cine sunt acești oameni? De ce nu mă lasă să stau treaz?

Dr. George și-a dat seama că era momentul să conducă discuția în altă direcție.

— Care sunt lucrurile la care faci față cel mai greu?

— Când vrea să-mi facă rău cineva.

— Asta te sperie?

— Mă face să adorm.

— Dar și aşa îți se poate face rău, a insistat dr. George. Chiar dacă tu nu știi.

Billy și-a pus palmele pe genunchii tremurători.

— Dacă dormi, nu te doare.

— Dar ce se întâmplă, atunci?

— Nu știi... De fiecare dată când mă trezesc, nu mă doare.

Billy a tăcut îndelung, apoi a ridicat din nou privirea:

— Nu mi-a spus nimenei de ce sunt oamenii ăștia aici.

— Cei care vorbesc cu tine?

— Da.

— Poate că e din cauza a ce tocmai ai spus. Adică, atunci când tu nu știi să te aperi de pericol, o altă parte a ta găsește soluția să te protejeze de suferință.

— O altă parte a mea?

Dr. George a zâmbit și a încuvînțat, așteptând o reacție. Billy a răspuns, cu voce tremurândă:

— Și eu cum de nu știu de cealaltă parte?

— S-ar putea să fie înăuntrul tău o frică uriasă, a zis dr. George, una care te împiedică să faci acele acțiuni care te-ar apăra. Adică, dintr-un motiv anume, ești prea speriat să le faci. Așa că tu trebuie să dormi pentru ca cealaltă parte a ta să ia măsurile necesare.

Billy a părut să se gândească la asta, apoi a ridicat privirea, ca și cum se străduia să înțeleagă.

— De ce sunt eu așa?

— Probabil că au existat anumite lucruri care te-au însășimântat teribil când erai foarte mic.

După o tacere îndelungată, Billy a oftat.

— Nu vreau să mă gândesc la lucrurile acelea. Mă fac să sufăr.

— Tu m-ai întrebat de ce trebuie să adormi atunci când apar situații în care te temi să nu îți se întâmpile ceva rău.

Billy s-a uitat în jur și a întrebat cu vocea gâtuită:

— Cum am ajuns în spitalul acesta?

— Doamna Turner, dr. Karolin și dr. Wilbur s-au gândit că, dacă vîi l-a spital, poate că n-o să mai fie nevoie să dormi. Că vei putea să înveți cum să te descurci cu problemele și cu experiențele tale însășimântătoare, cum să le faci față.

— Adică puteți voi să faceți asta? a susținut Billy.

— Vrem să te ajutăm să faci asta, cu siguranță. Ai vrea să ne lași să încercăm?

Vocea lui Billy s-a subțiat din nou a plâns.

— Adică, să scoateți oamenii ăia afară din mine?

Dr. George s-a rezemăt de spătarul scaunului. Trebuia să aibă grijă să nu promită prea mult.

— Am vrea să te ajutăm să nu mai fie nevoie să dormi, iar celealte laturi ale tale să te ajute și ele să devii o persoană puternică și sănătoasă.

— Adică n-o să le mai aud? Și n-o să mă mai țină adormit?

Dr. George a zăbovit ca să-și aleagă cuvintele cu grijă.

— Dacă devii destul de puternic, nu va mai fi nevoie să te adoarmă.

— N-am crezut niciodată că m-ar putea ajuta cineva.

N-am... n-am știut... De fiecare dată când m-am întors, când m-am trezit... Eram încuiat într-o cameră, închis într-o cușcă...

S-a înechat și ochii i-au fugit disperați în toate direcțiile.

— Trebuie să fi fost însășimântător, a zis dr. George, încercând să-l liniștească. Teribil de însășimântător!

— *Mereu mă închidea într-o cușcă*, a zis Billy, ridicând tonul. El știe că sunt aici?

— Cine?

— Tata.

— Nu țin legătura cu el. Habar n-am dacă știe că ești aici.

— N-am voie să spun lucruri... Dacă ar ști că ai vorbit cu mine, m-ar... O! M-ar ucide... și m-ar îngropă în hambar...

Billy s-a chircit și s-a uitat în jos. Durerea care i se ctea pe chip era un spectacol îngrozitor. Firul subțire dintre ei se rupsese. Dr. George și-a dat seama că îl pierduse.

S-a auzit apoi încet vocea lui Allen.

— Billy doarme. Nici măcar nu l-a adormit Arthur, s-a dus singur să doarmă pentru că a început să-și aducă aminte din nou.

— I-a fost prea greu să vorbească despre acele lucruri, aşa este?

— Despre ce vorbeați?

— Despre Chalmer.

— Păi, asta-i...

Allen a observat camera video. Ce faci cu mașinăria aia?

— I-am spus lui Billy că mi-ar plăcea să-l înregistrez.

I-am explicat despre ce este vorba. A fost de acord. Ce te-a făcut să vii încocoace?

— Arthur mi-a spus să ies la lumină. Cred că l-am spriat pe Billy cu amintirile alea. S-a simțit încolțit.

Dr. George a început să-i explice despre ce vorbise cu Billy, apoi i-a venit o idee.

— Spune-mi, ar fi posibil să vorbesc și cu tine, și cu Arthur în același timp? Să discutăm toți trei despre ce s-a întâmplat?

— Să-l întreb pe Arthur.

— Întreabă-l și dacă, după părerea lui, Billy este mai puternic acum, dacă mai vrea să se sinucidă și dacă nu-ar putea suporta mai multe...

— Nu mai vrea să se sinucidă.

Voceea a răsunat bland, clar, cu accent britanic de aristocrat. Dr. George și-a dat seama că Arthur hotărâse să vină și să răspundă singur. Nu-l mai văzuse din duminița în care dr. Wilbur îl examinase pe Billy la închisoare. Doctorul a încercat să nu dea niciun semn de surpriză și a continuat discuția:

— Dar încă trebuie tratat cu mănuși? Continuă să fie vulnerabil?

— Da, zise Arthur, împreunându-și vârfurile degetelor. Se sperie ușor. Devine paranoic.

Dr. George a subliniat că el nu intenționase încă să vorbească despre Chalmer, dar că Billy părea să aibă nevoie să aducă discuția spre el.

— Ai provocat o amintire din trecut, a zis Arthur, aleğându-și cuvintele cu grijă, iar acesta a fost primul lucru care i-a venit în minte. Frica obișnuită a triumfat din

nou și a fost mai mult decât suficient să-l facă să vrea să doarmă. Eu nu am intervenit în niciun fel. I-am permis să se trezească înainte de a veni încoace...

— Tu știi tot ce spune când este treaz?

— Partjal și nu întotdeauna. Dar știu exact ce gândește. Și când gândește, îi simt frica. Din nu știu ce motiv, el nu poate auzi foarte limpede ce îi spun eu. Dar pare să știe că sunt momente când îl adormim noi și că sunt altele în care *poate* să adoarmă singur.

Dr. George și Arthur au început să treacă în revistă trecutul cătorva dintre celealte personalități, dar Arthur, care abia începuse să-și evoce amintirile, a ridicat bărbia și s-a oprit brusc.

— E cineva la ușă, a zis el, apoi a dispărut.

Era supraveghetorul Jeff Janata, care spuse că se va întoarce la ora douăsprezece fără un sfert.

Arthur l-a lăsat pe Tommy să se întoarcă alături de Jeff la Wakefield Cottage.

În ziua următoare, cu două zile înainte să vină dr. Wilbur, dr. George și-a dat seama după tremuratul genunchilor că îl avea din nou la ședința de terapie pe Billy cel originar. Billy auzise numele Arthur și Ragen și voia acum să știe cine erau.

Cum să-i fi spus? se întreba Harding. Îi venea în minte imaginea oribilă cu Billy luându-și viața când afla adevărul. Pacientul unui coleg din Baltimore se spânzurase în închisoare când aflase că suferea de personalitate multiplă. Dr. George a respirat adânc.

— Vocea aceea care sună ca în filmele cu James Bond e a lui Arthur, a zis el. Arthur este unul dintre numele tale.

Genunchii s-au oprit din tremurat. Billy făcuse ochii mari.

— Arthur e o parte din tine. Ți-ar plăcea să-l cunoști?

Billy a început să tremure din nou. Genunchii i se ciocneau de-a dreptul violent. A băgat de seamă și a încercat să-i opreasă apăsându-i cu palmele.

— Nu. Mă face să vreau să adorm.

— Billy, cred că dacă te străduiești, ai putea rămâne treaz când apare și vorbește Arthur. L-ai auzi ce spune și ai înțelege care este problema ta.

— Mi-e frică.

— Ai incredere în mine?

Billy a dat din cap în semn că da.

— Bine, atunci. Rămâi aici, iar Arthur va ieși la lumină și va vorbi cu mine. N-o să adormi. O să auzi tot ce spune și o să ții minte, la fel cum fac și ceilalți. Tu nu vei fi în lumină, dar vei rămâne conștient.

— Ce înseamnă „la lumină“ sau „în lumină“? Ai spus asta și data trecută, dar nu mi-ai explicat ce înseamnă.

— Așa numește Arthur ce se întâmplă atunci când unul dintre voi apare în realitate și preia controlul. Este ca un con mare de lumină, iar cine pășește în el controlează conștientul. Închide ochii și o să vezi.

Billy a închis ochii și Harding și-a ținut respirația.

— Văd raza de lumină! Parcă aş fi pe o scenă și reflectorul m-ar lumina direct pe mine.

— Bine, Billy. Dacă faci doar un pas într-o parte, sunt sigur că Arthur va veni să vorbească cu noi.

— Am ieșit din lumină, a zis Billy, și genunchii au încetat să-i mai tremure.

— Arthur, Billy vrea să vorbiți, a zis Harding. Regret că te deranjez și te chem să ieși, dar este esențial pentru terapia lui Billy să afle despre tine și despre ceilalți.

Harding a simțit că i s-au umezit palmele. Pacientul a deschis ochii și încruntarea lui Billy s-a transformat în trufia lui Arthur, care îl privea cu pleoapele deschise doar

pe jumătate. S-a auzit imediat și vocea cu accent britanic de cu o zi înainte: o vorbire de aristocrat englez, cu fălcile strânse și buzele abia mișcându-se.

— William, eu sunt Arthur. Vreau să știi că te afli într-un loc sigur și că oamenii de-aici încearcă să te ajute.

Expresia de pe chipul lui Billy s-a schimbat instantaneu, ochii i s-au deschis larg. S-a uitat în jur, a tresărit și a întrebat:

— De ce n-am știut înainte despre voi?

Imediat s-a transformat înapoi în Arthur.

— Eu am decis că n-ar folosi la nimic să afli înainte să fii pregătit. Voiai mereu să te sinucizi. Am fost nevoiți să aşteptăm momentul potrivit înainte să-ți împărtăşim secretul.

Dr. George l-a urmărit uluit și încântat pe Arthur vorbind cu Billy mai mult de zece minute, spunându-i despre Ragen și despre celelalte opt persoane și explicându-i că doctorul se străduia să adune laolaltă toate mintile în una singură și să-l facă pe Billy întreg din nou.

— Poți face asta? a întrebat Billy, întorcându-se spre dr. George.

— Se numește fuziune, Billy. O facem încet. Mai întâi fuzionează Allen cu Tommy, pentru că au foarte multe în comun. Pe urmă David și Danny, care au amândoi nevoie de multă terapie. Pe urmă se vor adăuga și ceilalți, pe rând, până vei ajunge din nou întreg.

— Dar de ce trebuie să fuzioneze cu mine? De ce nu te descotorosești pur și simplu de ei?

Dr. George și-a lipit la rândul lui vârfurile degetelor.

— Pentru că alții terapeuți au încercat această soluție mai înainte, în cazuri ca al tău, Billy. Și n-a părut să dea rezultate. Șansa noastră cea mai bună ca să progresezi este să aduni laolaltă toate aceste reprezentări ale tale, mai întâi comunicând cu ele, apoi încercând să-ți amintești

ce anume a făcut fiecare și să scapi de amnezie. Numim acest fenomen stare co-conștientă. În cele din urmă, te vei strădui să faci din toate acele persoane diferite una singură. Asta se numește fuziune.

— Și când o să se-ntâmplice?

— Dr. Wilbur vine să te vadă poimâine după-amiază. Vom face o prezentare și o discuție a cazului cu majoritatea celor din spital care au lucrat cu tine. Vom prezenta și înregistrări video, pentru cei care nu au avut niciodată de-a face cu această tulburare mintală. Îi ajutăm să te înțeleagă ca să te poată ajuta și ei mai bine.

Billy a încuviașat, apoi a făcut ochii mari, atent la ceva dinăuntrul lui. A dat din cap de mai multe ori, apoi a ridicat privirea uimit spre dr. George.

— Ce s-a întâmplat, Billy?

— Arthur a zis să-ți spun că vrea să aprobe el cine poate veni să mă vadă la întâlnire.

(6)

Spitalul Harding zumzăia de emoție. Dr. Cornelia Wilbur mai ținuse o conferință aici în vara anului 1955, dar de data asta era altceva. Acum aveau un pacient faimos, primul om cu personalitate multiplă ținut în permanență sub observație într-un spital de psihiatrie. Personalul continua să fie împărțit între cei care credeau și cei care nu credeau în diagnostic, dar toți voiau să participe la întâlnire și s-o audă pe dr. Wilbur vorbind despre Billy Milligan.

Deși cei de la Wakefield fuseseră lăsați să credă că vor fi prezenți doar zece-cincisprezece oameni, în sala de la subsolul clădirii administrative se îngheșuiau aproape o sută. Medicii și cei din conducerea spitalului își adusaseră soțiile. Mulți angajați ai spitalului care nu aveau nicio legătură cu tratamentul lui Milligan se adunaseră

în spatele sălii, se însirau pe lângă perete sau aşteptau în holul din faţa sălii.

Dr. George a prezentat audienței recentele înregistrări video cu el și cu Dorothy Turner lucrând cu diferite personalități. Arthur și Ragen au stârnit un mare interes, iar Adalana, pe care doar Dorothy Turner o mai întâlnise, i-a lăsat pe toți cu gura căscată. Când a apărut pe monitor adevăratul Billy Milligan, s-a lăsat o liniște mormântală, iar când l-au auzit strigând: „Cine *sunt* acești oameni? De ce nu mă lasă să stau treaz?”, Rosalie Drake și alții câțiva s-au luptat să-și înăbușe lacrimile.

După ce vizionarea a luat sfârșit, dr. Wilbur l-a adus în încăpere pe Billy și l-a interviewat rapid. A vorbit apoi cu Arthur, cu Ragen, cu Danny și cu David. Toți au răspuns la întrebări, dar Rosalie și-a dat seama că erau extrem de supărați. La sfârșitul întâlnirii, Rosalie a auzit zumzetul discuțiilor celorlalți și a înțeles că personalul de la Wakefield era nemulțumit. Asistentele Adrienne McCann și Laura Fisher se plângeau că iar i se dăduse ocazia lui Milligan să se simtă special și să iasă la rampă, în timp ce Rosalie, Nick Cicco și Donna Egger se înfuriaseră că Billy fusese expus în halul ăla.

După vizita făcută de dr. Wilbur, strategia terapeutică s-a schimbat din nou. Dr. George s-a concentrat asupra fuzionării personalităților.

Dr. Marlene Kocan a inițiat un sir de ședințe regulate de terapie, iar personalitățile au început să-și amintească episoadele de abuz și de tortură și să lucreze asupra lor, ca să descarce angoasa care condusese la disocierea majoră de la vîrstă de 8 ani.

Dr. Kocan nu era de acord cu fuziunea. Știa că era metoda folosită de dr. Wilbur în cazul lui Sybil și considera

că în alte circumstanțe putea fi corectă. În acest caz, însă, ar fi trebuit să țină cont ce urma să se întâmpile dacă Ragen fuziona și el cu ceilalți, iar Milligan ajungea la închisoare. Într-un mediu ostil, nu i-ar mai fi rămas nicio posibilitate să se apere. Ragen era singurul lui avantaj. Fără el, Billy putea fi ucis.

— A mai supraviețuit în închisoare și înainte, a zis cineva.

— Da, dar cu Ragen în preajmă, gata să-l apere. Dacă va fi violat din nou – știți că în închisoare se întâmplă frecvent – Billy probabil că se va sinucide.

— Datoria noastră este să-l fuzionăm, a zis dr. Harding. Asta ne-a cerut tribunalul.

Billy-originarul era încurajat să-i asculte pe ceilalți și să le răspundă, să încerce să-i cunoască. Prin sugestie permanentă, Billy reușea să rămână în lumină tot mai mult. Fuziunea avea să se petreacă în mai multe stadii. Primii urmau să fuzioneze cei asemănători sau cu caracteristici compatibile, doi câte doi, apoi cei rezultați după fuziunea acestor perechi urmau să fuzioneze și ei, prin sugestie intensivă, până când se adunau cu toții în personalitatea de bază, cea a lui Billy.

Allen și Tommy semănau cel mai mult, aşa că ei trebuiau să fuzioneze primii. Au urmat multe ore de argumentări și de analiză cu dr. George și, după spusele lui Allen, și mai multe ore de discuții interne cu Arthur și Ragen. Allen și Tommy se străduiau din greu, dar le era dificil să fuzioneze pentru că Tommy avea spaime pe care Allen nu le împărtășea. Allen, de exemplu, iubea baseballul, în timp ce Tommy se temea să joace; jucase la baza a doua când era mai Tânăr și fusese bătut pentru niște greșeli. Dr. George le-a propus lui Nick Cicco, lui Allen și celorlalți să încerce să-l ajute pe Tommy discutând cu el despre frica lui și încurajându-l să joace baseball. În același timp, Tommy continua și terapia prin artă, inclusiv pictura în ulei.

Cei mai mici, a explicat apoi Allen, nu reușeau deloc să înțeleagă ce însemna fuziunea. În cele din urmă, Arthur a reușit să le explice folosind o analogie. Le-a vorbit copiilor despre Kool-Aid¹, ceva ce cunoșteau cu toții. Le-a explicat apoi că pulberea de Kool-Aid era alcătuită din cristale individuale, adică din granule separate. Dacă adăugai apă peste ea, pulberea se dizolva. Dacă lăsai apa să se evapore, băutura se transforma din nou într-o masă solidă, adică în pulberea din care fusese făcută. Nimic nu se adăugase, nimic nu se pierduse. Totul se transformase.

— Acum a priceput toată lumea, a zis Allen. Fuziunea înseamnă să dizolvi Kool-Aid în apă.

Asistenta Nan Graves a consemnat pe data de 5 iunie:
„Dl. Milligan a declarat că «Tommy» și «Allen» au fuzionat timp de o oră și că s-a simțit «ciudat».”

Donna Eggar a raportat că Milligan i-a spus că fuziunea îl îngrijora, pentru că nu voia să moară niciunul dintre ceilalți, nici să li se diminueze forța sau talentele.

— Dar ne dăm toată silința, o asigurase Allen.

În ziua următoare au venit în vizită Gary Schweickart și Judy Stevenson. Aduceau vești bune. Curtea aprobase prelungirea perioadei de observație și de tratament a lui Billy la Spitalul Harding. Li se mai acordau cel puțin încă trei luni ca să desăvârșească fuziunea.

În seara de miercuri, 14 iunie, Rosalie Drake l-a urmărit și l-a ascultat pe Tommy bătând la tobe în sala de muzică. Știa sigur că înainte cântase doar Allen, iar ce rezultase din fuziune nu suna la fel de bine ca Allen de unul singur.

— Simt că-i fur talentul lui Allen, a zis el.

---

¹ Marcă de băutură răcoritoare făcută dintr-o pulbere care se dizolvă în apă.

- Ești în continuare Tommy?
  - Sunt o combinație și încă n-am nume, iar asta mă scoate din sărite.
  - Dar răspunzi când îți se spune Billy.
  - Mereu am făcut aşa, a zis el, bătând un pasaj mai lent.
  - Există vreun motiv să nu faci la fel și mai departe?
- Tânărul a ridicat din umeri.
- Probabil că aşa ar fi mai simplu pentru toată lumea.
- Bine, a zis el, iuțind ritmul. Poți să-mi spui Billy.

Fuziunea nu s-a petrecut dintr-o dată. În momente diferite și pentru diverse perioade de timp, șapte dintre personalitățile suplimentare – adică toate în afară de Arthur, Ragen și Billy – au fuzionat într-o singură. Ca să evite orice confuzie, Arthur a numit fuziunea „Kevin“, dar numele n-a avut succes. Toată lumea a continuat să-i spună Billy.

Într-o seară, alt pacient i-a adus asistentei Yaeger o hârtiuță găsită în coșul de gunoi al lui Milligan. Semăna destul de mult cu biletul unui sinucigaș. Billy a fost pus imediat sub supraveghere specială. În zilele care au urmat, Yaeger a raportat că, deși fuziona și se disocia la loc, Billy părea să rămână fuzionat perioade din ce în ce mai lungi. Pe 14 iulie a rămas fuzionat aproape toată ziua și a părut împăcat.

Cu trecerea zilelor, fuziunile parțiale au continuat să reziste majoritatea timpului, dar existau perioade scurte în care Billy se pierdea complet, incapabil să controleze ieșitul la lumină.

Pe 28 august, Judy și Gary și-au vizitat din nou clientul la spital. Raportul întocmit de dr. George trebuia să ajungă la tribunal în circa trei săptămâni. Dacă doctorul

considera că Billy fuzionase și era apt, judecătorului Flowers nu-i mai rămânea decât să stabilească data începerii procesului.

— Cred că ar trebui să discutăm strategia cu care ne vom prezenta la proces, a zis Arthur. Am vrea să schimbăm pledoaria. Ragen este dispus să pledeze vinovat și să accepte pedeapsa cuvenită pentru cele trei jafuri, dar nu intenționează câtuși de puțin să admită că ar fi comis vreun viol.

— Dar patru dintre cele zece capete de acuzare se referă la viol, a zis Gary.

— După cum povestește Adalana, fiecare dintre cele trei femei a cooperat, a zis Arthur. Niciuna nu a fost rănită. Fiecare a avut posibilitatea să fugă. Iar Adalana susține că le-a dat tuturor câte o parte din bani înapoi, aşa că au rămas cu un profit atunci când le-au despăgubit companiile de asigurări.

— Femeile au declarat altceva, a zis Judy.

— Tu pe cine crezi? a pufnit Arthur. Pe ele, sau pe mine?

— Am putea ridica această problemă dacă numai una dintre ele ar contrazice relatarea Adalanei. Dar o contrazic toate trei și îți dai seama că aceste femei nu se cunoșteau și nu țineau legătura între ele.

— Poate că niciuna nu vrea să recunoască adevărul.

— De unde știi cum s-au întâmplat lucrurile cu adevărat? a întrebat Judy. N-ai fost acolo tu însuți.

— Dar a fost Adalana, a zis Arthur.

Nici Judy, nici Gary nu puteau accepta ideea că victimele cooperaseră, dar și-au dat seama apoi că Arthur vorbea despre felul cum percepuse Adalana lucrurile.

— Putem discuta cu ea? a întrebat Gary.

Arthur a clătinat din cap.

— Este pedepsită. Nu mai are voie să iasă niciodată la lumină, după ce-a făcut. Nu există excepții.

— Atunci, mă tem că vom rămâne la pledoaria inițială, a zis Gary.

Arthur l-a privit cu răceală și abia dacă și-a mișcat buzele:

— Nu veți susține niciodată despre mine că sunt nebun.

— Este singura noastră speranță, a zis Judy.

— Eu nu sunt nebun, a insistat Arthur, și cu asta am terminat discuția!

A doua zi, Judy și Gary au primit din nou o foaie de hârtie galbenă. William S. Milligan îi anunța că nu dorea să mai fie reprezentat de ei și că intenționa să se apere singur.

— Iar ne-a dat afară, a zis Gary. Ce părere ai?

— N-am văzut niciodată hârtia asta, a zis Judy, vârând foaia într-un dosar. Hârtiile se pierd și se rătăcesc. La sistemul nostru de îndosariere, ar dura șase-șapte luni până să dăm de ea.

În zilele următoare au fost îndosariate greșit încă alte patru scrisori de concediere. Când a văzut că avocații refuzau să reacționeze, Arthur a renunțat să-i mai dea afară.

— Putem câștiga dacă pledăm pentru nebunie? a întrebat Judy.

Gary și-a aprins pipa și a pufăit din ea.

— Dacă Turner, Karolin, Kocan, Harding și Wilbur vor depune mărturie că Billy era nebun în momentul faptelelor, în conformitatea cu definiția legală acceptată în Ohio, avem o șansă destul de bună.

— Chiar tu mi-ai spus că nicio persoană cu tulburări de personalitate multiplă nu a fost vreodată declarată nevinovată pe motiv de incapacitate mintală.

— Atunci, a zis Gary, rânjind în barbă, William Stanley Milligan va fi primul.

(7)

Dr. George Harding Jr. se lupta acum cu propria conștiință. Nu se îndoia în sinea lui că Billy fuzionase sau era aproape să fuzioneze suficient cât să fie apt pentru proces. Nu asta era problema pentru care dr. George stătea treaz noaptea, la sfârșitul lui august, și revedea materialul adunat pentru raportul către judecătorul Flowers. Se întreba dacă era corect din punct de vedere moral să folosească diagnosticul de personalitate multiplă ca apărare pentru delictele majore care fuseseră comise.

Chestiunea responsabilității infractorului îl interesa profund. Se gândeau că vorbele îi puteau fi interpretate, că putea discredită diagnosticul de personalitate multiplă în defavoarea celorlalți pacienți care suferă de această tulburare, a profesiei însăși și a mărturilor psihiatrice în procese. Dacă judecătorul Flowers acceptă motivația lui că această tulburare disociativă clasificată până atunci în categoria nevrozelor putea face ca pacientul să fie considerat nevinovat pe motiv de lipsă de discernământ, stabilea un precedent legal în statul Ohio, poate chiar în întreaga țară.

Dar dr. George credea sincer că Billy Milligan nu avusese control asupra faptelor lui în cele trei zile fatale din octombrie. Meseria îi cerea să învețe mai mult din acest caz, să împingă mai departe limitele profesiei. Era responsabilitatea lui să-l înțeleagă pe Billy într-un fel care să facă mai ușoară societății abordarea unor probleme similare.

A telefonat din nou altor colegi, ca să se sfătuiască și să primească îndrumări, apoi s-a consultat cu personalul. Pe 12 septembrie 1978, s-a așezat și a scris un raport de nouă pagini pentru judecătorul Flowers, în care a detaliat istoricul medical, social și psihiatric al lui Billy Milligan.

„Pacientul relatează“, a scris el, „că mama și copiii au fost subiectul unor abuzuri fizice și că el a suferit și un abuz sexual sadic, inclusiv prin penetrare anală, din partea domnului Milligan. După spusele lui, asta s-a întâmplat în decurs de un an, pe când avea 8 sau 9 ani, în general la o fermă unde rămânea singur cu tatăl său vitreg. Pacientul indică în prezent că se temea foarte tare că tatăl vitreg îl va omorî, întrucât îl amenințase că îl va îngropa în hambar și îi va spune mamei lui că a fugit de acasă“.

Analizând psihodinamica acestui caz, Harding sublinia că sinuciderea tatălui său natural îl privase pe Milligan de implicarea și atenția paternă, lăsându-l cu „un sentiment irațional și copleșitor de vinovăție care a condus la anxietate, conflict și fantasmări tot mai numeroase“. A fost, în consecință, „vulnerabil să fie folosit de Chalmer Milligan, tatăl său vitreg, care s-a bazat pe nevoia lui de apropiere și afecțiune pentru a-și satisfacă propriile frustrări, exploatându-l sexual în mod sadic...“

Întrucât, copil fiind, Milligan se identifica cu mama lui, când aceasta era bătută de soțul ei, băiatul „simțea și el spaima și durerea mamei...“ Asta a condus, de asemenea, la o „anxietate de separare care l-a introdus într-o lume fantastică instabilă, cu toate caracteristicile impredictibile și ininteligibile ale unui vis. Aceasta, împreună cu exploatarea sexuală și cu abuzurile opresive și sadice ale tatălui său vitreg, au condus la disocieri recurente...“

Concluzia lui George Harding era următoarea: „În opinia mea, pacientul este apt să fie judecat, întrucât a reușit fuzionarea multiplelor sale personalități... În același timp, consider pacientul bolnav mintal, iar ca rezultat al acestei boli mentale consider că nu a fost responsabil de conduită infracțională de la momentul comiterii delictelor din a doua jumătate a lunii octombrie 1977.“

Pe 19 septembrie, Judy Stevenson a depus o moțiune în care specifica faptul că deținutul pleda acum „nevinovat, pe motiv de incapacitate mintală“.

(8)

Până în acel moment, în cazul Milligan nu fusese făcut public diagnosticul de personalitate multiplă. Îl cunoșteau doar cei care-l tratau, procurorii și judecătorul. Apărătorii publici au insistat ca diagnosticul să rămână secret, întrucât dezvăluirea lui către presă ar fi îngreunat tratamentul și judecarea acuzatului.

Bernie Yavitch a fost de acord, simțind că era un lucru absolut în conformitate cu etica lui profesională de acuzator să nu dezvăluie situația suspectului, cu atât mai mult cu cât nu urmau să existe mărturii la proces care să o invoce.

Dar, în dimineața de 27 septembrie, *Columbus Citizen Journal* a titrat cu litere mari:

PERSONALITĂȚI,,FUZIONATE“ ÎN VEDEREA PROCESULUI.
ÎN SUSPECTUL DE VIOL EXISTĂ „ZECE PERSOANE“

La Spitalul Harding s-a răspândit imediat vesteasă despre articol. Personalul l-a încurajat pe Billy să le mărturisească el totul celorlalți pacienți, înainte să afle ei din alte surse. Le-a spus celor din grupul de la Wakefield că fusese acuzat de acele delicte, dar că nu era sigur dacă le comisese, pentru că în acel moment era disociat.

Știrile de seară au prezentat povestea la televiziune, iar Billy s-a dus în camera lui plângând.

Peste câteva zile, Billy a pictat o Tânără femeie foarte frumoasă, cu o privire chinuită. Asistenta Nan Graves a consemnat declarația Tânărului că femeia era Adalana.

Gary Schweickart l-a vizitat pe Milligan pe 3 octombrie. Venise cu furgoneta lui, ca să poată lua la întoarcere

câteva picturi de-ale lui Billy. Judy Stevenson plecase în vacanță în Italia împreună cu soțul ei, i-a explicat Gary, și urma să lipsească la audierea care stabilea dacă era apt să fie judecat, dar se întorcea până la proces. S-au plimbat și au stat de vorbă. Gary a încercat să-l pregătească pe Billy pentru transferul la Închisoarea Districtuală Franklin, unde urma să aștepte audierea, și pentru eventualitatea că ar fi putut pierde procesul.

Dr. George era sigur că Billy fuzionase. Își dădea seamă din lipsa observabilă a episoadelor de disociere, dar și din faptul că Billy părea să fi preluat caracteristicile specifice ale celoralte personalități. La început văzuse anumite aspecte ale unora sau altora, dar cu timpul se amestecaseră și se omogenizaseră. Personalul remarcase același lucru. Toate caracteristicile celoralte personalități se întâlneau acum în una singură – Billy Milligan. Dr. George a declarat că pacientul era gata.

Pe 4 octombrie, cu două zile înainte ca Billy să se întoarcă la Închisoarea Districtuală Franklin, Harry Franken de la *Citizen-Journal* a publicat un al doilea articol amplu despre Milligan. Obținuse de la o sursă pe care n-o numea o copie a raportului Harding și venise să le ceară lui Gary și lui Judy să-l comenteze, anunțându-i că îl va da publicitatei. Gary și Judy l-au informat pe judecătorul Flowers, care a hotărât ca raportul să ajungă și la *Columbus Dispatch*. Din moment ce devenise public, apărătorii puteau face comentarii asupra lui. Le-au permis fotoreporterilor să fotografieze picturile pe care le adusese Gary de la spital – Moise pe punctul să spargă tabla celor zece porunci, un muzician evreu cântând la corn, un peisaj și portretul Adalanei.

Articolele din ziare l-au supărat pe Billy, care s-a arătat foarte deprimat la ultima ședință de terapie cu dr. Kocan. Se temea de ce i-ar fi putut face ceilalți deținuți, acum, când aflaseră că una dintre personalitățile lui era o lesbiană.

— Dacă mă consideră vinovat și mă trimit înapoi la Lebanon, știu sigur c-o să mor, a zis el.

— Atunci înseamnă că Chalmer va ieși victorios.

— Și ce să fac? Am toată ura asta adunată și închisă în mine. Nu-i pot face față.

Dr. Kocan dădea extrem de rar sfaturi. Prefera o abordare nondirectivă, care îi permitea pacientului să-și găsească singur calea. Dar acum nu mai avea timp pentru acest gen de terapie.

— Ți-ai putea canaliza ura în mod pozitiv, i-a sugerat ea. Ai fost un copil abuzat. Poți înfrunta acele amintiri oribile și pe omul care ti le-a provocat dedicându-ți viața luprei împotriva abuzării copiilor. Dacă ești viu, poți lupta pentru o cauză și poți învinge. Dacă mori, câștigă cel care te-a abuzat, iar tu pierzi.

În aceeași zi, mai târziu, în timp ce vorbea cu Donna Eggar în rezerva lui, Billy a cotrobăit sub pat și a scos lama de ras pe care Tommy o lipise de o stinghie a somierei cu aproape șapte luni în urmă.

— Poftim, a zis el și i-a întins-o asistentei. Nu mai am nevoie de ea. Vreau să trăiesc.

Femeii i-au dat lacrimile și l-a îmbrățișat.

Pe urmă, Billy a anunțat-o pe Rosalie că nu mai venea la grupul ei.

— Nu mai vin pentru că trebuie să mă pregătesc să fiu singur. Trebuie să mă întăresc. Fără rămas-bun.

Dar grupul i-a confectionat felicitări cu ocazia plecării, iar când Rosalie i le-a adus, Billy a izbucnit în plâns.

— Cred că este prima dată în viața mea când am o reacție omenească normală. Am auzit vorbindu-se de „senteamente amestecate“, dar abia acum înțeleg ce înseamnă.

Vineri, 6 octombrie, când Billy trebuia să plece, Rosalie era în ziua ei liberă, dar a venit la spital ca să fie alături de el. Știa că o parte din cei de la Wakefield aveau să întâmpine ridicând din sprâncene și comentând sarcastic, dar nu-i păsa. A intrat în sala de activități recreative și l-a văzut pe Tânăr îmbrăcat într-un costum albastru cu vestă, plimbându-se, așteptând, aparent calm și stăpânit.

Ea și Donna Egger l-au condus până la clădirea administrativă, unde îl aștepta la recepție un polițist cu ochelari fumurii. Polițistul a scos cătușele, dar Rosalie a pășit în fața lui Billy și a întrebat dacă era într-adevăr necesar să-l încătușeze ca pe un animal.

— Da, doamnă, a zis polițistul. Așa spune legea.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a strigat Donna. L-am adus încocoace două femei, iar acum vrei să faci pe polițistul fioros și să-i pui cătușe?

— Așa sunt obligat să procedez, doamnă. Îmi pare rău.

Billy a întins mâinile. Cătușele s-au închis cu un țăcănit. Rosalie l-a văzut tresăriind. Tânărul s-a urcat în dubă, iar ele au pășit pe lângă mașina care a luat încet curba și s-a îndreptat spre podul de piatră. I-au făcut cu mâna până când s-a îndepărtat, apoi s-au întors în secție și au plâns zdravăn, îndelung.

Capitolul patru

(1)

Bernie Yavitch și Terry Sherman au citit raportul doctorului George Harding și au căzut de acord că era una dintre cele mai complete examinări psihiatricice pe care le văzuseră vreodată. Toate lucrurile pe care obișnuiau, ca acuzatorii, să le conteste în mărturiile medicale și toate afirmațiile la care obiectau de obicei, în raportul Harding se dovedea inatacabile. Nu fusese o simplă verificare de trei-patru ore, era un studiu clinic desfășurat în spital timp de peste șapte luni. Nu conținea doar opinia lui Harding, ci și părerile multor alți psihologi și psihiatri importanți.

Pe 6 octombrie 1978, după o scurtă audiere, judecătorul Flowers a stabilit, bazându-se pe raportul Harding, că Milligan era apt să apară în fața tribunalului. A fixat începutul procesului pentru data de 4 decembrie.

Schweickart s-a declarat de acord, cu o condiție: judecata trebuie să aibă loc în conformitate cu prevederile legale de la data comiterii infracțiunilor. (Legea din Ohio urma să se schimbe începând cu 1 noiembrie. Până atunci, acuzarea era obligată să dovedească sănătatea mintală a acuzatului. Noile prevederi stabilieau că acuzatul trebuie acum să aducă dovezi el însuși în legătură cu propria lui incapacitate mintală.)

Yavitch s-a opus.

— Voi lua în considerare această moțiune cu titlu de avantaj, a zis judecătorul Flowers. Știu moțiuni în care s-au făcut amendamente similare – cu privire la schimbarea codului penal, de exemplu. Majoritatea instanțelor acceptă varianta cea mai avantajoasă pentru acuzat, dar nu știu ca tribunalul să se fi pronunțat explicit în acest sens înainte de proces.

În timp ce ieșeau din tribunal, Schweickart le-a spus procurorilor Yavitch și Sherman că intenționa să ceară renunțarea judecării clientului său în fața unui juru și că îi va cere judecătorului Flowers să decidă singur în acest caz.

— Și uite-așa se duce cazul nostru, a zis Yavitch, după ce Schweickart s-a îndepărtat.

— Nu mai e la fel de beton ca la început, a admis Sherman.

Judecătorul Flowers a afirmat ulterior că, în momentul în care acuzatorii au acceptat raportul doctorului Harding, dar nu au fost de acord că Milligan era nebun, „am simțit că mi-au aruncat mie pisica“.

Gary și Judy s-au întors la Închisoarea Districtuală Franklin și au observat că Billy devenise din nou deprimat și își petrecea mai tot timpul desenând și stând pe gânduri. Publicitatea tot mai mare îl deranja. Începuse să doarmă din ce în ce mai mult, retrăgându-se din locul rece și neprietenos care îl înconjura.

— De ce n-am rămas la Harding până la proces? a întrebat-o el pe Judy.

— Nu se poate, i-a răspuns ea. Am avut noroc că îi au permis să stai acolo șapte luni. Încearcă să rezisti. Până la proces au rămas mai puțin de două luni.

— Încearcă să te aduni, a zis Gary. Sunt aproape convinсă că, dacă faci față procesului, vei fi declarat nevinovat.

Dacă cedezi și nu te dovedești apt pentru proces, te vor trimite la Lima.

Într-o după-amiază, unul dintre gardieni l-a văzut pe Milligan întins pe pat, desenând ceva în creion. S-a uitat mai bine la schiță: era o păpușă dintr-o carte pentru copii spânzurată de un ștreang, atârnând în fața unei oglinzi sparte.

— De ce ai desenat asta, Milligan?

— Pentru că sunt furios, s-a auzit răspunsul, cu un puternic accent slav. A venit vremea să moară cineva.

Gardianul, auzindu-i accentul, a apăsat imediat butonul de alarmă. Ragen l-a urmărit cu privirea, aproape amuzat.

— Dă-te jos din pat, oricine-ai fi! a zis gardianul. Lasă desenul acolo și du-te cu spatele la perete!

Ragen l-a ascultat. A văzut mai mulți gardieni adunându-se dincolo de gratii. Unul a deschis ușa celulei, a înșfăcat desenul și a încuiat iute ușa la loc.

— Doamne sfinte! a exclamat unul dintre paznici. Ce desen bolnav!

— Sună-l pe avocatul lui, a zis altul. S-a rupt din nou.

Gary și Judy au fost întâmpinați la sosire de Arthur, care le-a explicat imediat că Billy nu fuzionase niciodată complet.

— Se ține laolaltă suficient de bine ca să poată merge la proces, i-a asigurat Arthur. Billy înțelege acum ce acuzații i se aduc și poate coopera pentru propria lui apărare. Ragen și cu mine am rămas, însă, separați de el. Ne aflăm într-un mediu ostil, după cum vedeți, iar Ragen este personalitatea dominantă. Aș vrea să înțelegeți un lucru: dacă Billy nu este mutat din închisoare la un spital, nu pot garanta că va rămâne nici măcar parțial fuzionat.

Harry Berkemer, șeriful-șef al ținutului Franklin, i-a spus unui reporter de la *Columbus Dispatch* că adjuncții

lui remarcaseră că, atunci când era Ragen, Milligan dădea dovadă de o forță și o rezistență extraordinare. Ragen fusese dus în zona de recreere a închisorii, unde alesese să boxeze cu sacul.

— L-a lovit cu putere timp de nouăsprezece minute și jumătate, fără să se oprească, a susținut Berkemer. Un bărbat obișnuit nu poate lovi mai mult de trei minute fără să devină complet epuizat. El a lovit atât de tare, încât ne-am temut să nu-și fi rupt brațul aşa că l-am dus la doctor și i-am făcut un control.

Dar Ragen nu pățise nimic.

Pe 24 octombrie, judecătorul Flowers a hotărât ca Milligan să fie examinat din nou de Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Southwest, care să ateste dacă era sau nu apt să fie judecat. Dr. George Harding avea libertate deplină să îl asiste pe acuzat. Judecătorul a dispus de asemenea ca Milligan să fie transferat imediat din închisoare la Spitalul Psihiatric Central Ohio.

Pe 15 noiembrie, Marion J. Koloski, directoarea Programului de Asistență a Tribunalului din cadrul Departamentului de Psihiatrie Legală Southwest, a raportat că la ultima lor vizită, dr. Stella Karolin și Dorothy Turner îl găsiseră pe Milligan apt să fie judecat și să colaboreze cu avocații în vederea propriei sale apărări, dar a adăugat:

„Cu toate acestea, starea lui mintală este considerată fragilă și există posibilitatea ca în orice moment personalitatea lui fuzionată de acum să se dezintegreze în personalitățile disociate evidențiate anterior.“

Pe 29 noiembrie, *Dayton Daily News* și *Columbus Dispatch* au publicat dezmințirea lui Chalmer Milligan cu privire la informația foarte vehiculată că și-ar fi abuzat

sexual fiul vitreg. În *Columbus Dispatch* a apărut următorul articol, preluat de la Associated Press:

**TATĂL VITREG SUSȚINE CĂ NU L-A ABUZAT
PE Tânărul MILLIGAN**

Chalmers (sic) Milligan spune că a fost „foarte supărat“ de relatările făcute publice în care se afirmă că l-ar fi abuzat fizic și sexual pe fiul său vitreg, William S. Milligan, despre care doctorii susțin că are zece personalități.

„Nimeni nu a stat de vorbă și cu mine“, se plângă Milligan, care susține că acuzațiile de abuz aduse de fiul său vitreg sunt „complet false“...

Conform unui raport semnat de dr. George T. Harding, psihiatrii au ajuns la concluzia că Milligan suferă de tulburare de personalitate multiplă și că unele dintre personalitățile lui nu sunt conștiente de acțiunile altora. Medicii au pus parțial această afecțiune pe seama abuzurilor suferite în copilărie...

Chalmers Milligan susține că publicarea acestor afirmații l-au făcut să se confrunte cu multe dificultăți.

„Există întotdeauna oameni care înțeleg greșit, iar asta e foarte supărător“, a declarat el.

Dl. Milligan afirmă că este deranjat în special de acele publicații care omit să precizeze că afirmațiile privind abuzul îi aparțin doar lui William sau psihiatrilor.

„Totul se învârte doar în jurul băiatului“, declară Milligan. „Toți (toate publicațiile) nu fac decât să repete ce-au spus ei (psihiatrii și Tânărul Milligan)“, adaugă el.

Dl. Milligan nu a precizat dacă intenționează să acționeze legal împotriva acuzațiilor de abuz.

Judy și Gary au devenit tot mai încrezători că Billy avea să fie declarat nevinovat pe motiv de incapacitate mintală, dar și-au dat seama că îi aștepta o nouă problemă. Până în acel moment, în toate verdictele de acest fel acuzatul fusese trimis ulterior la Lima. Peste trei zile, însă, pe 1 decembrie, urma să intre în vigoare o nouă lege referitoare la pacienții cu boli mintale. Conform noilor

prevederi, un acuzat găsit nevinovat pe motiv de incapacitate mintală urma să fie tratat ca un pacient și nu ca un infractor. Noua lege cerea trimiterea acestuia într-un mediu mai puțin restrictiv, unde atât el, cât și ceilalți, să poată fi în siguranță. Încredințarea lui către un spital de psihiatrie cădea în sarcina unei instanțe civile.

Întrucât procesul era stabilit pentru data de 4 decembrie, Billy urma să fie primul acuzat care cădea sub incidența acestei legi. Existau șanse mari ca după proces instanța civilă să accepte trimiterea lui în altă parte decât la Lima, dacă apărarea putea propune o alternativă unde ar fi primit tratamentul potrivit.

Spitalul Harding ieșea din discuție din cauza prețurilor. Trebuia să fie un spital de stat, unde să existe cineva priceput în tratarea tulburării de personalitate multiplă.

Dr. Cornelia Wilbur le-a spus avocaților că știa un astfel de specialist la un spital psihiatric de stat aflat la mai puțin de 120 km de Columbus. Tratase mai multe cazuri de personalitate multiplă și era recunoscut în domeniu. L-a recomandat pe dr. David Caul, director medical la Centrul de Sănătate Mintală Athens din Athens, Ohio.

Procuratura a cerut o întâlnire înainte de proces cu Richard B. Metcalf, judecătorul instanței civile, ca să clarifice procedurile în lumina noii legi din Ohio. Judecătorul Jay Flowers s-a declarat de acord și a aranjat întâlnirea. Dar Judy și Gary știau că la întâlnire urma să se discute mult mai mult de atât. Judecătorul Flowers intenționa să participe și el. Voia să decidă chiar el ce probe intenționa să accepte la procesul de luni și unde va fi trimis Billy Milligan în caz că era declarat nevinovat pe motiv de incapacitate mintală.

Avocații au considerat important să afle înaintea acestei întâlniri dacă dr. Caul l-ar fi acceptat pe Billy ca pacient la Centrul de Sănătate Mintală Athens. Judy mai auzise

și înainte numele doctorului Caul și îi scrisese în iulie, solicitându-i informații despre tulburarea de personalitate multiplă, dar nu pomenise numele lui Billy. De data aceasta i-a telefonat și l-a întrebat dacă l-ar fi acceptat pe Billy Milligan ca pacient și dacă putea veni și el în Columbus la întâlnirea stabilită pentru vineri.

Caul i-a spus că va vorbi cu directorul spitalului, Sue Foster, care urma apoi să discute cu superiorii ei de la Departamentul de Stat pentru Sănătate Mintală. Caul i-a zis că era dispus să-l acorde pe Milligan ca pacient și că urma să vină vineri cu mașina la Columbus, ca să participe la întâlnire.

Pe 1 decembrie, Judy l-a așteptat nerăbdătoare pe dr. Caul. Alte persoane implicate acum în caz aglomerau holul din fața biroului judecătorului Metcalf; printre ele se aflau dr. George Harding, dr. Stella Karolin, Dorothy Turner și Bernie Yavitch. Curând după ora zece, recepționera i-a arătat un omuleț scund și dolofan de vîrstă mijlocie. Șuvițe de păr cărunt îi înconjurau fața cărnoasă și măslinie. Avea ochi iscuditori și pătrunzători, o privire de vultur.

Judy l-a prezentat pe doctorul Caul lui Gary și celor lalți, apoi l-a condus în biroul judecătorului Metcalf.

Dr. David Caul s-a așezat în rândul al doilea și i-a ascultat pe avocați vorbind despre felul în care se aplică noua lege în cazul lui Milligan. Ceva mai târziu a sosit și judecătorul Flowers, care, împreună cu Metcalf, au descris evoluția cazului și a procedurilor aplicate până în acel moment. Bernie Yavitch a vorbit despre informațiile profesionale apărute până atunci și s-a declarat de acord că ar fi fost greu de respins dovezile referitoare la starea psihică a lui Milligan din momentul comiterii faptelor. Nu intenționa să pună la îndoială rapoartele specialiștilor de

la Centrul de Sănătate Mintală Southwest și de la Spitalul Harding. Gary Schweickart a subliniat faptul că nici apărarea nu intenționa să conteste dovezile acuzării că Milligan era cu adevărat autorul acelor infracțiuni.

David Caul s-a lămurit că vorbeau cu toții despre ce urma să se întâpte la procesul de luni. Cei care aveau să fie implicați discutau scenariul viitorului proces. Gary și Judy au acceptat ca numele victimelor să fie șterse din rapoarte. Mai rămăsese de hotărât ce urma să se întâpte cu Billy dacă judecătorul Flowers l-ar fi considerat nevinovat pe motiv de incapacitate mintală.

Gary s-a ridicat și-a spus:

— Îl avem de față pe dr. Caul de la Centrul de Sănătate Mintală Athens, un spital de stat. Ne-a fost recomandat cu căldură atât de dr. Ralph Allison din California, cât și de dr. Cornelia Wilbur din Kentucky, două somități recunoscute în acest domeniu al psihiatriei.

Toate privirile s-au îndreptat asupra lui Caul.

— Dr. Caul, ați accepta să-l tratați pe Billy Milligan? a întrebat judecătorul Flowers.

Ceva l-a făcut pe doctor să se alarmeze brusc. Și-a dat seama că toți cei de față își pasau unii altora un cartof fierbinte și s-a gândit că ar fi fost indicat să-și clarifice poziția.

— Da, îl accept la tratament, a zis dr. Caul. Dar, dacă vine la Athens, vreau să-l pot trata în aceeași manieră ca pe ceilalți pacienți cu personalitate multiplă, adică în cel mai deschis – și cel mai terapeutic – cadru pe care-l avem.

S-a uitat în jur la ceilalți, apoi din nou la judecătorii Flowers și Metcalf, și a adăugat cu emfază:

— Dacă nu pot face asta, nu mi-l trimiteți!

Când a privit din nou la cei din jurul lui, a văzut că toți aprobau din cap.

În timp ce se întorcea cu mașina la Athens, dr. Caul a reflectat la tot ce văzuse și auzise în întâlnirea cu pricina.

Își dăduse seama că aproape toată lumea, chiar și procurorul Yavitch, accepta faptul că Milligan suferea de tulburare de personalitate multiplă. Dacă lucrurile urmau să decurgă la proces aşa cum păreau să fi mers la întâlnire, Milligan avea șansa să devină prima persoană diagnosticată cu personalitate multiplă și acuzată de delicte majore care urma să fie declarată nevinovată pe motiv de incapacitate mintală. Doctorul a înțeles că întâlnirea din acea zi fusese doar preambulul momentului de cotitură din istoria dreptului și a psihiatriei care urma să aibă loc luni la tribunal.

(2)

Billy Milligan s-a trezit pe 4 decembrie, în dimineața zilei când urma să fie dus de la Spitalul Psihiatric Central Ohio la Tribunalul Districtual Franklin și s-a uitat în oglindă. A rămas surprins să vadă că nu mai avea mustață. *Nu își amintea să și-o fi ras și se întreba cine-o făcuse.* Mustața dispăruse mai întâi între primul și al doilea viol, apoi el o lăsase din nou să crească. Acum pierduse din nou timp. Avea aceeași senzație stranie pe care o încercase în ultimele zile de la Spitalul Harding și apoi în Închisoarea Districtuală Franklin – că Ragen și Arthur reușeau cumva să se țină deoparte și nu puteau sau nu voiau să fuzioneze până când nu aveau certitudinea că Billy nu urma să fie trimis la închisoare. Ei bine, măcar fuzionase parțial și putea să fie judecat.

Continua să răspundă la numele de Billy, deși nu era nici personalitatea de bază Billy, nici un Billy complet fuzionat. Se situa undeva între aceste două limite. În timp ce păsea spre duba poliției, s-a întrebat cum s-ar fi simțit dacă ar fi fost complet fuzionat.

A băgat de seamă, când s-a urcat în duba trasă în fața spitalului, că gardienii îl priveau ciudat. În drum spre

tribunal, duba a făcut un ocol de vreo zece kilometri ca să scape de toți reporterii sau operatorii de televiziune care i-ar fi urmărit. Dar, după ce au trecut de poarta exterioară a închisorii, o femeie Tânără și un cameraman au apărut ca din pământ chiar înainte să se fi închis poarta în spatele lor.

— Hai, Milligan, am ajuns! a zis șoferul, deschizând ușa dubei.

— Nu mă dau jos, a zis Billy. Nu de față cu reporteri sau cameramani. Dacă nu mă protejați de ei aici, în închisoare, o să-mi anunț avocații de îndată ce intrăm.

Șoferul s-a întors și i-a văzut și el pe ziariști.

— Cine sunteți?

— Channel Four News. Am primit permisiunea să fim aici.

Șoferul s-a uitat din nou la Billy, care a cătinat sfidător din cap.

— Avocații mi-au spus să nu mă apropii de niciun reporter. Nu ies din mașină.

— Nu se dă jos dacă sunteți și voi aici, le-a transmis șoferul ziariștilor.

— Avem dreptul... a început femeia.

— Este o violare a drepturilor mele! a strigat Billy din dubă.

— Ce se petrece acolo? a întrebat un gardian de după poarta de siguranță.

— Milligan refuză să coboare din mașină dacă sunt și ziariști aici, a zis șoferul.

— Oameni buni, a intervenit sergentul Willis, mă tem că trebuie să plecați, ca să-l putem duce înăuntru.

Reporteră și cameramanul au ieșit afară pe poartă, care s-a închis în urma lor cu un zgomot metalic. Billy l-a lăsat pe sergentul Willis să-l conducă pe ușa închisorii. Înăuntru, gardienii cu cămași negre se adunaseră toți să-l vadă pe Milligan. Willis și-a croit drum printre ei, apoi l-a condus la etajul trei.

— Îți mai aduci aminte de mine, băiete? a întrebat el.
Au ieșit din lift. Billy a încuviațat.

— Te-ai purtat destul de bine cu mine.

— Nici tu nu mi-ai dat bătăi de cap, în afara de toaletele alea sparte, a zis Willis, întinzându-i o țigară. Ai ajuns faimos, să știi.

— Eu nu mă simt faimos, a zis Billy. Mă simt detestat.

— I-am văzut pe cei de la Channel Four. În față mai sunt și Channel Ten, ABC, NBC, CBS. Sunt mai mulți reporteri și camere video decât am văzut vreodată la cele mai mari procese de crimă.

S-au oprit în fața gratiilor unei săli mici, dincolo de care se întindea culoarul de trecere între închisoare și tribunal. Gardianul de la birou a dat din cap spre Billy.

— Mai să nu te recunosc fără mustață, a zis el, apoi a apăsat un buton și le-a comunicat celor din camera de control să deschidă grăile pentru ca Milligan să poată trece în clădirea tribunalului.

Ușa s-a deschis. Polițistul care urma să-l conducă la judecată l-a împins cu fața la perete și l-a percheziționat amănușit.

— Bine, a zis el, acum mergi pe hol în fața mea.

Au ajuns la etajul şapte al tribunalului, unde s-au întâlnit cu Judy și cu Gary, care au remarcat imediat că Billy nu mai avea mustață.

— Arăți mai bine fără, a zis Judy. Pari mai îngrijit.

Billy a dus degetul la buze, iar Gary a avut imediat senzația că ceva nu era în regulă. A dat să vorbească, dar a apărut imediat un polițist cu stație și cu cască în ureche, l-a luat pe Billy de braț și i-a anunțat pe toți că seriful ceruse ca Milligan să fie condus la etajul doi.

— Stai o clipă! a zis Gary. Procesul are loc la etajul asta.

— Eu nu știu despre ce este vorba, domnule, a zis polițistul. Seriful vrea să fie dus jos imediat.

— Rămâi aici, i-a spus Gary lui Judy. Eu mă duc cu el să văd despre ce e vorba.

A intrat în lift împreună cu Billy și cu polițistul. La etajul doi, când au ieșit pe hol, Gary și-a dat seama imediat ce se întâmpla. S-a aprins un bliț. Îi așteptau un fotograf și un reporter de la *Columbus Dispatch*.

— Ce naiba se petrece aici? a strigat Gary. Mă credeți idiot? Nu permit aşa ceva!

Reporterul i-a spus că voiau să facă niște fotografii în care să nu se vadă cătușele. Șeriful le acordase această permisiune.

— O, la naiba! a izbucnit Gary. Nu aveți dreptul să-l fotografiați pe clientul meu!

L-a întors pe Billy și l-a băgat înapoi în lift. Polițistul a urcat din nou la etajul șapte și i-a condus în camera de așteptare destinată acuzatului, de lângă sala de judecată.

Li s-au alăturat Dorothy Turner și Stela Karolin, care l-au îmbrățișat și l-au liniștit pe Billy. Pe urmă s-au dus cu toții în sala de judecată. Rămas singur cu polițistul, Billy a început să tremure și s-a prins cu putere de brațele scaunului.

— Gata, Milligan, a zis pe urmă polițistul, acum poți intra și tu.

Când acuzatul a apărut în sala de judecată, Gary a observat că toți desenatorii angajați de ziare l-au privit nedumeriți. Pe urmă au scos radierele și au început să frece colile de hârtie cu ele. Avocatul a zâmbit. Îi ștergeau lui Billy mustața.

— Domnule judecător, a zis Gary Schweickart luând cuvântul, acuzarea și apărarea au convenit că nu este

nevoie să cităm martori și nici să îl chemăm pe dl. Milligan să depună mărturie în legătură cu faptele de care este acuzat. Cele consemnate în dosar pot fi înregistrate ca atare, conform raportului redactat cu acordul ambelor părți.

Judecătorul Flowers și-a consultat însemnările.

— Nu contestați acuzațiile și nu negați că făptașul infracțiunilor menționate este chiar clientul dumneavoastră, cu excepția acuzației de agresiune sexuală.

— Exact, domnule judecător, dar pledăm nevinovat pe motiv de incapacitate mintală.

— Domnule Yavitch, acuzarea intenționează să conteste concluziile psihiastrilor de la Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Southwest și de la Spitalul Harding?

Bernie Yavitch s-a ridicat în picioare.

— Nu, domnule judecător. Acuzarea acceptă ca probe rapoartele prezentate de către dr. Harding, dr. Turner, dr. Karolin și dr. Wilbur, care atestă starea mintală în care se afla pacientul la momentul comiterii infracțiunilor.

Judy Stevenson a citit depoziția apărării, ca să fie consemnată de către tribunal. În timp ce ctea, în liniștea impresionantă din sala de judecată, s-a uitat din când în când la Billy. Era foarte palid. Judy spera ca suferința de a fi auzit toatea astea să nu-l facă iar să se disocieze.

Doamna Margaret Changett putea depune mărturie că o văzuse de câteva ori pe mama lui Billy după ce fusese bătută de domnul Milligan. Își amintea că odată Billy o sunase și îi spusese că mama lui fusese bătută rău de tot. Doamna Changett se dusese acasă la Milligan și o găsise pe doamna Moore în pat. Conform declarației ei, doamna Moore stătea în pat, tremurând și ruptă în bătaie. Doamna Changett chemase imediat un doctor și un preot. Rămăsese toată ziua alături de doamna Moore.

Dorothy Moore, mama acuzatului putea depune mărturie, chemată la bară, că fostul ei soț, Chalmer Milligan, era extrem de violent cu ea și o bătea deseori atunci când se îmbăta. De obicei încuia copiii în camera lor, cât timp o snopea în bătaie. Mărturisea că, după bătăi, „Chalmer se excita de cele mai multe ori“. Doamna Moore susținea că domnul Milligan era bănuitor față de Billy și îl bătea adesea ca să-l „pedepsească“. Odată îl legase pe Billy de o prășitoare mecanică, iar ulterior îl legase de o ușă din hambar, ca să-l „aducă pe drumul cel bun“. Doamna Moore susținea că nu avusese cunoștință de gravitatea acelor bătăi și de faptul că Billy fusese sodomizat până când nu se ajunsese la situația din prezent...

Gary l-a văzut pe Billy ducând mâinile la ochi în timp ce asculta depoziția mamei lui.

— Aveți o batistă? a întrebat el.

Gary s-a întors și a văzut mai multe de zece persoane înghesuindu-se să-și ofere batistele.

Doamna Moore putea depune mărturie că observase odată latura efeminată a lui Billy, când el îi pregătise micul dejun. Bill mergea ca o fată și chiar vorbea ca una. Mai mărturisea și că îl găsise pe scara de incendiu a unei clădiri din Lancaster, „ca în transă“. Plecase de la școală fără să ceară voie, iar directorul îi telefonase mamei ca să-o anunțe. Doamna Moore afirma că îl găsise pe Billy „în transă“ în nenumărate ocazii. Putea depune mărturie că, atunci când ieșea din „transă“, nu-și putea aminti nimic din ce se petrecuse în perioada respectivă.

Doamna Moore a mărturisit, de asemenea, că nu luase nicio măsură privind raporturile ei maritale cu domnul Milligan pentru că voia să păstreze familia unită. Divorțase de el abia după ce copiii îi dăduseră un ultimatum.

S-a citit apoi în mod oficial raportul întocmit de Karolin și de Turner din partea Centrului Southwest.

A urmat imediat depoziția lui Jim, fratele lui Billy:

Dacă James Milligan ar fi fost chemat să depună mărturie, ar fi afirmat că Chalmer Milligan îi ducea deseori pe James și pe Billy pe un teren al familiei unde exista un hambar. Pe urmă, el, James, era trimis pe câmp să vâneze iepuri, în timp ce fratelui său i se spunea mereu să rămână cu tatăl lui vitreg, Chalmer. Absolut de fiecare dată când se întorcea la hambar, James îl găsea pe Bill plângând. În mai multe ocazii îi mărturisise că tatăl vitreg îi făcuse rău. De fiecare dată când Chalmer îl vedea pe Bill povestindu-i aceste incidente lui James, el, Chalmer Milligan, îi spunea lui Bill: „Haide, nu s-a întâmplat nimic, nu-i aşa?” Bill se temea foarte tare de tatăl său vitreg și răspundea că nu. Chalmer le spunea apoi că nu trebuiau să supere pe mama lor cu asemenea povești. Înainte să meargă acasă îi scotea pe James și pe Bill la o înghețată.

James putea să confirme și toate suferințele îndurate de Billy acasă.

La ora 12:30, judecătorul Flowers a întrebat ambele părți dacă doreau să susțină o pledoarie finală. Ambele părți au renunțat la acest drept.

Judecătorul a respins primul cap de acuzare pentru viol, subliniind că probele nu confirmau acuzația și că nu exista un *modus operandi* similar.

— În ce privește incompetența mintală, a continuat judecătorul Flowers, ea este stipulată în toate documentele medicale și, fără urmă de îndoială, medicii ar depune mărturie cu toții că, în timpul producerii respectivelor infracțiuni, acuzatul era bolnav mintal și nu avea capacitatea să discearnă în legătură cu faptele de care este acuzat. Din cauza acestei suferințe mintale, a fost incapabil să discearnă între bine și rău și nu a avut capacitatea de a împiedica comiterea acelor fapte.

Gary și-a ținut respirația.

— Întrucât nu există dovezi contrare acestor afirmații, a continuat Flowers, curtea nu poate decât să decidă, în ce privește capetele de acuzare de la doi la zece inclusiv, că acuzatul nu este vinovat, din motiv de incapacitate mintală.

Judecătorul Flowers l-a plasat pe Billy Milligan sub autoritatea instanței civile a districtului Franklin, a bătut de trei ori cu ciocanelul în masă și a pus capăt ședinței.

Lui Judy iu venea să plângă, dar s-a abținut. L-a strâns de mână pe Billy și l-a împins spre boxa deținuților, ca să-l ferească de mulțime. Dorothy Turner a venit imediat să-l felicite, apoi Stella Karolin și alții. Judy a văzut că toți plângneau.

Doar Gary a rămas deoparte, rezemnat gânditor de perte, cu brațele încrucișate la piept. Fusese o bătălie lungă, cu nopți nedormite, iar căsnicia lui fusese pe punctul să se destrame, dar acum aproape că se terminase.

— Bine, Billy, a zis el. Urmează să mergem la tribunul civil și să apărem în fața judecătorului Metcalf. Dar înainte de asta vom ieși pe hol și vom înfrunta hoarda de ziariști și de camere de televiziune.

— Nu putem ieși prin spate?

Gary a clătinat din cap.

— Nu. Nu vreau să ai relații proaste cu presa. Te așteaptă de multă vreme. Vei sta în fața camerelor și vei răspunde la câteva întrebări. Nu vrem să se spună că ne-am strecurat pe ușă din dos.

Gary l-a condus pe Billy în hol, iar reporterii și operatorii s-au adunat imediat în jurul lor, filmându-i din mers.

— Cum vă simțiți, domnule Milligan?

— Bine.

— Sunteți optimist acum, la terminarea procesului?

— Nu.

— De ce spuneți asta?

— Mă mai așteaptă multe, a zis Billy.

— Ce vă doriți pentru viitor?

— Să devin din nou cetățean. Să învăț să trăiesc.

Gary l-a împins ușor cu palma în mijlocul spatelui și Billy a luat-o din loc. Au urcat la tribunalul civil de la etajul opt și s-au dus la biroul judecătorului Metcalf. Judecătorul plecase la masă. Urma să revină la ora unu.

Bernie Yavitch le-a telefonat tuturor victimelor, aşa cum promisese, și le-a relatat tot ce se petrecuse la tribunal.

— Înținând cont de dovezi și de lege, eu nu am nicio îndoială că judecătorul Flowers a decis corect, a zis el.

Terry Sherman s-a declarat și el de acord.

După masă, judecătorul Metcalf a revăzut recomandările psihiatrilor și l-a încredințat pe Milligan Centrului de Sănătate Mintală Athens, în custodia doctorului David Caul.

Ulterior, Billy a fost dus din nou în sala de conferințe, unde Jan Ryan de la Channel 6, care făcea un documentar despre viața lui Billy pentru Fundația pentru Protecția Copiilor Abuzați, i-a pus din nou câteva întrebări și a mai filmat niște cadre pentru jurnalul de știri. Judy și Gary fuseseră chemați în altă parte, iar gardianul a bătut la ușă înainte să se fi întors ei și i-a spus lui Billy că trebuie să plece la Athens.

Tânărul n-ar fi vrut să plece fără să-și poată lăra rămas-bun de la Judy și de la Gary, dar gardianul l-a încătușat exagerat de strâns și l-a zorit spre duba poliției. Un al doilea gardian i-a îndesat în mână un pahar de cafea fierbinte și a trântit ușa.

Când duba a virat la colțul străzii, o parte din cafeaua fierbinte s-a vărsat pe costumul cel nou, iar Billy a aruncat paharul în spatele banchetei. Se simțea oribil și sentimentul nu făcea decât să se înrăutățească. Nu știa

de loc la ce să se aștepte de la Centrul de Sănătate Mintală Athens. Putea fi tot un fel de închisoare.

Era nevoie să-și amintească mereu că suferința nu se terminase încă și că mulți oameni continuau să-l vrea după gratii. Știa că Autoritatea de Supraveghere a Eliberărilor Condiționate îl anunțase pe Gary că pistolul găsit asupra lui încălcă regulile eliberării condiționate și că urma să fie trimis din nou la pușcărie, imediat după terminarea tratamentului. Probabil că nici măcar nu l-ar mai fi închis la Lebanon. Din cauza comportamentului său violent, urma să ajungă mai degrabă în iadul de la închisoarea Lucasville. Unde era Arthur? Dar Ragen? Urmau să fuzioneze și ei la un moment dat?

Duba o luase pe autostrada 33, acoperită de zăpadă, și trecea acum prin Lancaster, unde crescuse, mersese la școală și încercase să se sinucidă. Era mult prea greu de suportat. Billy se simțea epuizat, trebuia să se dea bătut. A închis ochii și a lăsat să-i fugă din minte orice gând...

Peste câteva secunde, Danny s-a uitat în jur, întrebându-se încotro îl duceau. Îi era frig, se simțea singur și îi era frică.

Capitolul cinci

(1)

Au ieșit de pe autostradă și au intrat în Athens când deja aproape că se întunecase. Spitalul de boli mintale era un complex de construcții victoriene situate pe un deal plin de zăpadă de pe care se vedea campusul Universității Ohio. Duba a traversat un bulevard larg, apoi a virat pe o străduță îngustă. Danny a început să tremure. Cei doi gardieni l-au dat jos din mașină și l-au condus pe trepte spre intrarea unei clădiri vechi din cărămidă roșie, cu coloane subțiri și albe în față. L-au condus pe ușa veche și direct la lift, și apoi au urcat până la etajul trei.

— Ai noroc cu carul, dom'le, i-a spus gardianul după ce s-a deschis ușa ascensorului.

Danny a încercat să mai zăbovească, dar gardianul l-a împins printr-o ușă grea de metal pe care scria: SECTIA PRIMIRI ȘI TRATAMENT INTENSIV.

Locul în care au intrat nu semăna deloc a închisoare sau a spital. Părea mai degrabă holul unui hotel; avea covoare, candelabre, draperii și fotolii de piele. Pe pereți, de amândouă părțile se înșirau uși. Biroul asistentelor semăna cu o recepție.

— Doamne sfinte, a exclamat polițistul, asta-i stațiune de odihnă în toată regula!

O doamnă voinică și în vîrstă stătea la intrarea unui birou din stânga. Fața ei lată, prietenoasă, era încadrată

de cărlionți negri, de parcă tocmai s-ar fi vopsit și și-ar fi făcut un permanent. Au intrat cu toții în micul birou de primire și ea le-a zâmbit.

— Îmi spuneți cum vă cheamă, vă rog? i s-a adresat ea polițistului.

— Nu-s eu ăla de mă internez, doamnă.

— Dumneata îmi predai pacientul, a zis femeia, iar eu trebuie să înregistrez numele persoanei care l-a adus.

Gardianul și-a spus morocănos numele. Danny stătea stângaci lângă el și își întindea degetele. Îi amortișera mâinile de la strânsoarea cătușelor.

Dr. David Caul, care îl văzuse pe polițist împingându-l pe Milligan în birou, s-a încruntat.

— Scoate-i imediat cătușele! i s-a adresat el tăios.

Gardianul a scormonit după cheie și a desfăcut în cele din urmă cătușele. Danny și-a frecat încheieturile și s-a uitat la urmele adânci pe care i le lăsaseră în carne.

— Ce-o să se întâmple cu mine? s-a văicărit el.

— Cum te numești, tinere? a întrebat dr. Caul.

— Danny.

Polițistul care tocmai îi scosese cătușele a izbucnit în râs.

— Pe naiba! a zis el.

Dr. Caul a sărit de pe scaun și i-a trântit ușa în nas. Nu era deloc surprins că se petrecuse disocierea. Dr. Harding îl avertizase că fuziunea părea cel puțin fragilă. Propria lui experiență în cazurile de personalitate multiplă îl învățase că o situație stresantă, cum e un proces, putea prejudicia fuziunea. Trebuia, deocamdată, să-i câștige încrederea lui Danny.

— Mă bucur să te cunosc, Danny, a zis dr. Caul. Câți ani ai?

— 14.

— Unde te-ai născut?

— Nu mai țin minte, a ridicat băiatul din umeri. La Lancaster, cred...

Caul s-a gândit câteva minute, apoi, văzând cât de epuizat părea Milligan, a lăsat stiloul jos.

— Cred că putem amâna întrebările pentru altă dată. În seara asta, liniștește-te! Dânsa este doamna Katherine Gillott, una dintre supraveghetoarele noastre. O să-ți arate camera ta. Îți vei putea lăsa valiza și atârna haina în cuier.

Dr. Caul a plecat, iar doamna Gillott l-a condus prin hol spre prima cameră din stânga. Ușa era deschisă.

— Camera mea? Nu se poate să fie pentru mine.

— Ei, hai, tinere, a zis doamna Gillott, ducându-se să deschidă fereastră. Uite, ai o vedere frumoasă asupra orașului Athens și a Universității Ohio. Acum e întuneric, dar mâine dimineață o să le vezi mai bine. Fă-te comod și simte-te ca acasă!

După ce doamna Gillott l-a lăsat singur, Danny a ieșit și a stat pe un scaun lângă ușa camerei. A rămas acolo până când alt supraveghetor a început să stingă luminile de pe corridor. S-a dus apoi în camera lui și s-a așezat pe pat, tremurând din tot corpul, cu ochii plini de lacrimi. Știa el bine că, de câte ori oamenii se purtau frumos cu tine, mai devreme sau mai târziu tot trebuia să plătești. Întotdeauna exista un clenci.

S-a întins apoi pe pat, întrebându-se ce se va întâmpla cu el. A încercat să rămână treaz, dar ziua fusese lungă și grea, aşa că în cele din urmă a adormit.

(2)

În dimineața de 5 decembrie 1978, Danny a deschis ochii și a băgat de seamă că se luminase. S-a uitat afară și a văzut râul și, de cealaltă parte a lui, clădirile universității.

În timp ce stătea la fereastră, cineva a ciocănit la ușă. Era o femeie frumoasă, matură, cu părul tuns scurt și ochi mari.

— Sunt Norma Dishong și mă ocup de cazul tău. Dacă vii cu mine, îți voi prezenta locul și o să-ți arăt unde să iezi micul dejun.

Băiatul a urmat-o, iar ea i-a arătat camera cu televizor, salonul de biliard și sala de mese. Dincolo de o ușă dublă era o cantină micuță, cu o masă lungă în centru și alte patru mese de-a lungul unui perete, toate de mărimea unor mese de jucat cărți. În capătul îndepărtat se afla zona de autoservire.

— Ia-ți o tavă și niște veselă, apoi alege singur ce vrei.

Danny a luat o tavă și a întins mâna să ia o furculiță, dar a nimerit din întâmplare un cuțit. A tresărit și l-a scăpat imediat. Cuțitul a căzut cu zgomot pe pardoseală. Toată lumea a ridicat privirea.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Dishong.

— Eu... Mie mi-e frică de cuțite. Nu-mi plac.

Femeia a ridicat cuțitul de jos, apoi a ales o furculiță și i-a pus-o pe tavă.

— Haide, ia-ți ceva de mâncare, a zis ea.

După micul dejun, Dishong i-a făcut semn din nou când a trecut pe lângă biroul asistentelor și i-a spus:

— Dacă vrei să pleci să te plimbi prin clădire, trebuie numai să-ți scrii numele pe bucata aceea de hârtie de pe perete, ca să se știe că nu ești în secție.

Danny a privit-o uluit.

— Adică pot să ies de aici?

— Este o secție deschisă. Atâtă timp cât nu părăsești spitalul, poți să vii și să pleci când dorești. Când dr. Caul va crede că ești pregătit, vei putea să ieși din clădire și să te plimbi prin împrejurimi.

— Prin împrejurimi? a întrebat el uimit. Păi, nu sunt ziduri și garduri?

— Nu sunt, a zâmbit femeia. Ești într-un spital, nu într-o închisoare.

După amiază, dr. Caul l-a vizitat pe Billy în camera lui.

— Cum te simți?

— Bine, dar nu credeam că îi lăsați pe cei ca mine să umble pe unde vor fără să fie supravegheați aşa cum mă supravegheau pe mine la Spitalul Harding.

— Asta a fost înainte de proces, a zis dr. Caul. Vreau să ții minte un lucru. Ai fost judecat la tribunal și ai fost declarat *nevinovat*. Pentru noi nu ești un infractor. Indiferent ce ai făcut în trecut sau indiferent ce a făcut *oricine din interiorul tău*, povestea aceea s-a terminat. Ai început o nouă viață. Vei reuși să te faci bine în funcție de cum vei acționa de acum înainte, de cum vei progresă, de felul în care vei accepta lucrurile, de felul în care vei lucra asupra lui Billy și vei reuși să te aduni laolaltă. Trebuie să vrei să te faci bine. Nimeni de aici nu te va trata de sus.

În aceeași zi, ziarul *Columbus Dispatch* a relatat despre transferul lui Milligan la Athens și a rezumat cazul, menționând și dovezile prezentate curții despre presupusele abuzuri ale lui Chalmer Milligan asupra soției și copiilor lui. În completare, a publicat o declarație oficială transmisă ziarului de către Chalmer Milligan și avocatul acestuia:

Subsemnatul Chalmer J. Milligan m-am căsătorit cu mama lui William Stanley Milligan în octombrie 1963. Curând după aceea i-am adoptat pe William, pe fratele și pe sora lui.

William mă acuză că l-am amenințat, l-am agresat și l-am sodomizat, mai ales în perioada dintre 8 și 9 ani. Acuzația menționată este complet falsă. Mai mult decât atât, niciunul dintre psihiatrii și psihologii care l-au examinat pe William în vederea raportului prezentat judecătorului Flowers nu a

stat de vorbă cu mine înainte de a întocmi și elibera acest document.

În ce mă privește, nu am nicio îndoială că William i-a mințit în mod repetat și exagerat pe toți cei care l-au examinat. În timpul celor zece ani cât am fost căsătorit cu mama lui, William mințea în mod regulat. Cred că în acest moment William continuă comportamentul mincinos ale cărui baze le-a pus cu ani în urmă.

Acuzațiile pe care mi le-a adus William și care ulterior au fost preluate și relatate de numeroase ziere și reviste mi-au provocat o nemărginită rușine și o intensă suferință psihică. Fac această declarație cu scopul de a lămuri lucrurile și de a-mi reabilita numele.

Într-o dimineață, la o săptămână după sosirea lui Milligan la spital, dr. Caul a trecut din nou pe la el.

— M-am gândit la tine și am decis să începem terapia azi. Hai să mergem, te rog, la mine în birou.

Danny l-a urmat însărcinat. Dr. Caul i-a indicat un scaun comod și s-a așezat în fața lui, încrucișându-și palmele pe burtă.

— Vreau să înțelegi că știu multe lucruri despre tine. Le-am aflat din dosar, și este unul al naibii de gros. Vom face acum ceva ce-a făcut și dr. Wilbur. Am discutat cu ea și am aflat că a reușit să te facă să te relaxezi și că a vorbit apoi cu Arthur, cu Ragen și cu ceilalți. Asta vom încerca și azi.

— Cum? Nu-i pot face să vină.

— Tu nu trebuie decât să stai comod și să-mi asculti vocea. Sunt sigur că Arthur o să înțeleagă că dr. Wilbur și cu mine suntem prieteni. Ea a sugerat să fii trimis aici pentru tratament și are încredere în mine. Sper să ai și tu.

Danny s-a foit în scaun, apoi s-a rezemat de spătar și s-a relaxat, iar ochii au început să-i alunece dintr-o parte în alta. Câteva secunde mai târziu a ridicat privirea, alert dintr-o dată.

— Da, doctore Caul, a zis el, lipindu-și laolaltă buricele degetelor. Apreciez faptul că dr. Wilbur te-a recomandat pe dumneata. Vei avea parte de tot sprijinul meu.

Caul se așteptase să iasă la iveală englezul și schimbarea nu l-a luat prin surprindere. Văzuse prea multe cazuri de personalitate multiplă ca să se mai mire de apariția unui alter ego.

— Da... Bine... Vrei să-mi spui, te rog, cum te cheamă, ca să consemnez?

— Sunt Arthur. Ai vrut să vorbești cu mine.

— Da, Arthur. Te-am recunoscut după accentul britanic, dar sunt sigur că îți dai seama că nu-mi pot permite să mă bazez pe presupuneri...

— Eu nu am accent, doctore Caul. Dumneata ai.

Caul l-a privit o clipă nedumerit.

— Da, așa este, a zis el. Îmi cer scuze. Sper că nu te deranjează să-mi răspunzi la câteva întrebări.

— Câtuși de puțin. De asta sunt aici, să te ajut cât pot.

— Aș vrea să recapitulăm împreună trăsăturile esențiale ale diferitelor personalități care...

— *Persoane*, doctore Caul. Nu „personalități“. Așa cum i-a explicat Allen doctorului Harding, când ne numiți „personalități“, ne lăsați impresia că nu acceptați faptul că existăm cu adevărat. Asta ar îngreuna terapie.

Caul l-a studiat atent pe Arthur și a decis să nu facă mare caz de aroganța lui snoabă.

— Mă corectez, atunci, a zis dr. Caul. Aș vrea să știu mai multe lucruri despre acele *persoane*.

— Îți voi furniza toate informațiile pe care le dețin.

Caul a început să pună întrebări și au trecut în revistă din nou vârstele, înfățișările, trăsăturile, talentele și motivele apariției tuturor celor nouă „persoane“ consemnate de dr. Harding.

— De ce a apărut fetița Christene? Ce rol avea?

— Să-i țină de urât unui copil singuratic.

— Ce fel de fire are?

— E timidă, dar nu se teme niciodată că Ragen va face ceva rău sau violent. El o adoră, iar ea îi poate schimba intențiile rele încruntându-se și bătând din picior.

— De ce rămâne la vîrsta de 3 ani?

Arthur a zâmbit cu un aer cunoșcător.

— Este important să avem pe cineva care știe puțin sau nimic din tot ce se petrece. Neștiința ei ne protejează. Dacă William e nevoie să ascundă ceva, va ieși ea la lumină, va desena, va juca șotron sau va ține în brațe păpușă de cărpă pe care i-a făcut-o Adalana. Este un copil încântător. Am o slăbiciune specială pentru ea. Și e englezoaică, să știi.

— Asta nu aflasem.

— O, da! Este sora lui Christopher.

Caul l-a privit atent o vreme.

— Arthur, tu îi cunoști pe toți ceilalți?

— Da.

— I-ai cunoscut întotdeauna pe toți?

— Nu.

— Și cum ai aflat de existența lor?

— Prin deducție. Mi-am dat seama că aveam sincope, că pierdeam timp. Am început să mă uit atent la alți oameni, mi-am dat seama că erau diferiți și am căzut pe gânduri. Pe urmă am pus mai multe întrebări, mie însuși sau altora, și am descoperit adevarul. Încet, de-a lungul mai multor ani, am reușit să stabilesc legătura cu toți ceilalți.

— Mă bucur foarte mult că ne-am cunoscut. Ca să-l pot ajuta pe Billy – de fapt, pe voi toți – o să am nevoie de sprijinul tău.

— Mă poți chema oricând dorești.

— Vreau să-ți mai pun o întrebare foarte importantă, înainte să pleci.

— Ascult.

— Gary Schweickart a menționat un lucru care între timp a fost speculat și de presă. A spus că din faptele petrecute, din declarațiile date de voi toți și din comentariile victimelor – au pomenit de un limbaj grosolan, de anumite referiri la activități criminale și de menționarea numelui „Phil“ –, el crede că s-ar putea să existe mai multe personalități decât cele zece descoperite deja. Tu știi ceva despre asta?

În loc să-i răspundă, Arthur a început să miște mărunt din buze și privirea i-a devenit sticloasă. S-a retras încet, aproape imperceptibil. După câteva secunde, Tânărul din fața doctorului a clipit și s-a uitat în jur.

— Of, Doamne, nu! Nu din nou!

— Salut, sunt dr. Caul, a zis doctorul. Vrei, te rog, să-mi spui cum te cheamă, ca să notez?

— Billy.

— Înțeleg... Atunci, salut, Billy. Sunt doctorul tău. Ai fost trimis încoace și mi te-au dat în grija.

Billy a dus o mâna la cap, destul de confuz.

— Am ieșit de la tribunal. M-am urcat în dubă...

S-a uitat imediat la încheieturile mâinilor și la haine.

— Ce-ți aduci aminte, Billy?

— Gardianul mi-a pus cătușele foarte strâns. Mi-a dat un pahar cu cafea și a trântit ușa. Când a pornit mașina, am vărsat cafeaua peste costumul cel nou. Ăsta-i ultimul lucru pe care... Unde-i costumul meu?

— La tine în dulap, Billy. Îl putem trimite la curățat. Petele ar trebui să iasă.

— Mă simt foarte ciudat, a zis el.

— Poți descrie cum anume?

— Ca și cum mi-ar lipsi ceva în cap.

— O amintire?

— Nu. Înainte de proces am fost legat mai mult de ceilalți, dar acum parcă ar lipsi niște elemente aici, a zis el, bătându-și ușurel țeasta.

— Ei bine, Billy, poate că în săptămânile următoare vom reuși să găsim acele elemente și să le punem la locul lor.

— Unde sunt?

— La Centrul de Sănătate Mintală Athens din Athens, Ohio.

— Aha, aşa a spus judecătorul Metcalf, a zis Billy și s-a rezemat de spătarul scaunului. În minte că a hotărât să fiu trimis aici.

Caul a simțit că vorbea acum cu personalitatea parțial fuzionată a lui Billy. I s-a adresat cu blândețe, punându-i cu grija întrebări neutre. Îi sărișe în ochi cât de mult modifica schimbarea de personalitate înfățișarea Tânărului. Maxilarile încordate, buzele lipite și pleoapele pe jumătate căzute care îl făceau pe Arthur să pară arogant fuseseră înlocuite acum de ochii mari și de aspectul ezitant al lui Billy. Părea slab și vulnerabil. Dar, dacă Danny părea mereu speriat și îngrijorat, Billy dădea mai degrabă impresia că era mereu dezorientat. Răspundea săritor la întrebări și era dornic să-i facă doctorului pe plac, dar se vedea clar că nu-și amintea sau pur și simplu nu cunoștea informația cerută.

— Îmi pare rău, domnule doctor. Uneori mă întrebî ceva și mi se pare că știu răspunsul, dar când încerc să-i dau glas, nu mai e acolo. Arthur sau Ragen știu mai bine. Sunt mai deștepți decât mine și în minte mai multe lucruri. Nu știu însă unde-au dispărut.

— Nu-i nimic, Billy, ai să vezi că o să-ți revină memoria. Vei descoperi că știi mai multe decât te-aștepți.

— La fel mi-a spus și dr. Harding. Tot el mi-a spus că voi fuziona și aşa s-a întâmplat. Dar pe urmă, după proces, iar m-am împrăștiat. De ce?

— Nu știu răspunsul, Billy. Tu de ce crezi că s-a petrecut asta?

Billy a clătinat din cap.

— Eu nu știu decât că Arthur și Ragen nu sunt cu mine în clipa asta, iar când nu sunt ei, nu-mi aduc aminte prea multe lucruri. Am lipsit la mare parte din viața mea pentru că m-au ținut adormit multă vreme. Mi-a spus Arthur.

— Arthur vorbește mult cu tine?

Billy a dat din cap că da.

— Chiar de când ne-a făcut cunoștință dr. George la Spitalul Harding. Acum, Arthur îmi spune ce să fac.

— Cred că ar trebui să-l asculti. Oamenii cu personalitate multiplă au de obicei înăuntrul lor pe cineva care îi cunoaște pe toți ceilalți și încearcă să fie folositor. Noi îi spunem „ajutorul interior“.

— Arthur? El e „ajutorul interior“?

— Așa cred, Billy. Se potrivește acestui rol: este inteligent, conștient de ceilalți, foarte moral...

— Arthur chiar că-i foarte moral. El a inventat regulile.

— Care reguli?

— Cum să ne purtăm, ce să facem, ce să nu facem...

— Eu cred că Arthur ne poate ajuta mult să te facem bine, dacă va accepta să coopereze cu noi.

— Sunt sigur că va accepta, a zis Billy. Arthur spune mereu că este foarte important să fim uniți și să facem ce trebuie, pentru că eu să pot deveni un cetățean folositor și un membru de nădejde al societății. Numai că nu știu unde s-a dus acum.

Pe măsură ce vorbeau, Caul a simțit că Billy căpăta incredere în el. Doctorul l-a condus înapoi în secție, i-a arătat camera, l-a prezentat din nou asistentei care se ocupa de cazul lui și altor persoane aflate prin preajmă.

— Norma, el este Billy, a zis dr. Caul. E nou la noi. Trebuie să-i arătăm care-i treaba prin SPTI.

— Sigur că da, domnule doctor.

Femeia l-a condus în camera lui, dar după aceea l-a privit hotărâtă.

— Deja știi care-i treaba pe-aici, Billy, nu trebuie să-ți mai arăt din nou, a zis ea.

— Ce înseamnă SPTI?

Femeia l-a condus la intrarea principală în secție, a deschis ușa grea de metal și i-a arătat inscripția de pe ea.

— Secția de Primiri și Tratament Intensiv. Îi spunem, pe scurt, SPTI.

Pe urmă s-a întors pe călcâie și a plecat.

Billy s-a întrebat ce făcuse oare de era atât de tăioasă cu el. Oricât s-ar fi străduit, nu reușea să-și dea seama.

Billy a aflat că în seara aceea urmau să-l viziteze mama și sora lui și a devenit încordat. O văzuse pe sora lui, Kathy, la proces. Fusese șocat să descopere că fetița de 14 ani se transformase într-o femeie atrăgătoare de 21, dar pe urmă se simțise în largul lui alături de ea. Mama, însă, la insistențele lui, nu participase la proces. Deși Kathy îl asigurase că mama îl vizitase deseori la Spitalul Harding sau la închisoarea Lebanon, el nu-și amintea nimic.

Ultima dată își văzuse mama când avea 16 ani, înainte să-l adoarmă ceilalți, dar imaginea pe care o avea cu ea în mintea lui era încă și mai de demult: chipul ei frumos plin de sânge și un smoc de păr smuls complet de pe țeastă... Asta își aducea el aminte, de la 14 ani.

Oaspeții au sosit la SPTI și Billy a rămas șocat să vadă cât de mult îmbătrânise mama. Avea față plină de riduri. Părul doldora de bucle mărunte, negre, părea o perucă. Dar ochii ei albaștri și buzele pline încă arătau minunat.

Ea și Kathy au rememorat lucruri din trecut, încercând care mai de care să evoce evenimente nedumeritoare din

copilăria lui, pe care și le explicau acum punându-le pe seama uneia sau alteia dintre personalități.

— Eu am știut întotdeauna că erați doi, a zis mama. Am spus mereu că există Billy *al meu* și încă unul. Am încercat să le spun și altora că aveai nevoie de ajutor, dar nu m-a ascultat nimeni. Le-am spus doctorilor, i-am spus și avocatului ăluia care te-a băgat la Lebanon. Nu m-a ascultat nimeni.

Kathy i-a aruncat mamei o privire aspră.

— Să știi că te-ar fi ascultat cineva dacă le-ai fi povestit despre Chalmer.

— N-am știut, a zis Dorothy Moore. Kathy, Dumnezeu mi-e martor, dacă aș fi știut ce-i făcea lui Billy, i-aș fi smuls inima din piept. Nu ți-aș mai fi luat cuțitul din mâna atunci, Billy.

— Ce cuțit? s-a încruntat Billy.

— Îmi amintesc de parcă ar fi fost ieri, a zis mama, netezindu-și fusta peste picioarele lungi și bronzate. Aveai vreo 14 ani. Am găsit un cuțit de bucătărie la tine sub pernă și te-am întrebat ce-i cu el. Știi ce mi-ai spus? Dar cred că a vorbit *celălalt*. A zis: „Doamnă, soțul dumitale o să fie mort mâine dimineață.“ Exact cuvintele astea, Dumnezeu mi-e martor.

— Ce face Challal? a întrebat Billy ca să schimbe subiectul.

Mama s-a uitat în podea.

— Ceva nu-i în regulă, a zis Billy.

— E bine, a zis mama.

— Simt eu că ceva nu-i în regulă.

— E gravidă, a zis Kathy. Și-a părăsit bărbatul și vine în Ohio să stea cu mama până naște.

Billy s-a frecat la ochi de parcă ar fi vrut să alunge fumul sau ceața.

— Știam eu că s-a întâmplat ceva. Am simțit.

Mama a dat din cap.

— Mereu ai avut tu un fel de a-ți da seama de anumite lucruri. Ai darul ăsta. Cum îi spun doctorii?

— Percepție extrasenzorială, a zis Kathy.

— O ai și tu, a zis mama. Voi doi mereu ați știut lucruri. Și știați mereu ce se întâmplă în mintea celuilalt fără să vorbiți. Pe mine mă cam speria treaba asta, sinceră să fiu.

Femeile au stat mai mult de o oră. După plecarea lor, Billy s-a întins pe pat și a rămas să privească pe fereastră luminile orașului Athens.

(3)

În zilele următoare, Billy a alergat în curtea spitalului, a citit, s-a uitat la televizor și a participat la ședințe de terapie. Ziarele din Columbus publicau mereu câte ceva despre el. În revista *People* a apărut un articol lung despre viața lui, iar *Columbus Monthly* i-a pus fotografia pe copertă. La spital au început să curgă telefoane din partea unor persoane care să văzuseră picturile lui sau să citiseră despre ele și voiau să cumpere lucrări. Cu permisiunea doctorului Caul, a comandat materiale de desen, a instalat un șevalet la el în cameră și a pictat zeci de portrete, de naturi moarte și de peisaje.

Billy i-a spus doctorului că mai multă lume îi contactase pe Gary și Judy cerând drepturile pentru povestea vieții lui. Alții voiau să îl invite la emisiuni de televiziune precum *The Phil Donahue Show*, *Dinah!* sau *60 de minute*.

— Vrei să scrie cineva despre tine, Billy? l-a întrebat dr. Caul.

— Cred că banii mi-ar prinde bine. Când o să mă fac bine și o să mă întorc în societate, voi avea nevoie să mă întrețin. Cine mi-ar da mie o slujbă?

— În afara de bani, cum crezi că te-ai simți dacă ar citi toată lumea despre viața ta?

Billy s-a încruntat.

— Cred că oamenii ar trebui să știe. I-ar putea ajuta să înțeleagă unde poate duce abuzul asupra unui copil.

— Ei bine, dacă te hotărăști cu adevărat că vrei să-ți aștearnă cineva povestea pe hârtie, poate că ai vrea să te întâlnești cu un scriitor pe care îl cunosc și în care am incredere. Este profesor la Ohio University, aici în oraș. S-a făcut un film după una dintre cărțile lui. Îți spun asta doar ca să poți lua în considerare toate posibilitățile.

— Crezi că un scriitor adevărat și-ar dori să scrie o carte despre mine?

— Nu strică să-l cunoști și să vezi ce părere are.

— Mi se pare o idee grozavă. Mi-ar plăcea să ne întâlnim.

În seara aceea, Billy a încercat să-și imagineze cum ar fi fost să stea de vorbă cu un scriitor. Se străduia să îi dea un chip. Probabil că purta sacou de tweed și fuma pipă, ca Arthur. Cât de priceput o fi fost, dacă era nevoie să predea la universitate? Un scriitor adevărat trebuia să locuiască la New York sau în Beverly Hills. Oare de ce i-l recomandase dr. Caul tocmai pe el? Mai bine să fie cu băgare de seamă. Gary îi spuse că drepturile pentru o carte însemnau mulți bani. Sau pentru un film... Se întreba cine i-ar fi jucat rolul.

S-a foit și s-a răsucit toată noaptea, încântat și însăpământat de perspectiva de a sta de vorbă cu un autor adevărat, căruia i se ecranizase o carte. După ce a adormit cu greu în zori, Arthur a decis că Billy nu era în stare să facă față discuției cu scriitorul. Urma să-i ia locul Allen.

— De ce eu? a întrebat Allen.

— Tu ești manipulatorul. Cine s-ar pricepe mai bine să aibă grija ca Billy să nu fie tras pe sfoară?

— Sigur, eu sunt ăla scos mereu la înaintare, a bombardat Allen.

— La asta te pricepi cel mai bine, a zis Arthur.

A doua zi, Allen s-a întâlnit cu scriitorul și a rămas uimit și dezamăgit. În loc de autorul înalt și fermecător la care se aștepta, a văzut un omuleț scund și slab, cu barbă și cu ochelari, îmbrăcat într-o haină sport de catifea reiată.

Dr. Caul a făcut prezentările și s-au dus să stea de vorbă la el în birou. Allen s-a tolănit pe canapeaua de piele și și-a aprins o țigară. Scriitorul s-a așezat în fața lui și și-a aprins pipa. Exact ca Arthur. O vreme au vorbit nimicuri, apoi Allen a abordat subiectul principal.

— Dr. Caul spune că s-ar putea să fii interesat de drepturile pentru povestea mea, a zis Allen. Cât crezi că ar face asta?

Scriitorul a zâmbit și a pufăit din pipă.

— Depinde. Ar trebui mai întâi să te cunosc mai bine, ca să-mi dau seama dacă povestea ta ar interesa un editor. Vreau să spun că este nevoie de o poveste mai complexă decât cea apărută deja în *Time* și în *Newsweek*.

Dr. Caul a zâmbit și și-a împletit degetele pe burtă.

— Poți fi sigur de asta, a zis el.

Allen s-a aplecat în față și s-a sprijinit cu coatele pe genunchi.

— E mai complexă. Mult mai complexă. Dar nu ți-o ofer pe gratis. Avocații mei din Columbus mi-au spus că multă lume se interesează de drepturi. A venit chiar un tip de la Hollywood cu o ofertă pentru drepturile de televiziune și film, iar săptămâna asta a apărut un scriitor cu un contract gata făcut.

— Sună promițător, a zis scriitorul. Ai avut parte de publicitate din belșug, sunt sigur că multă lume ar vrea să citească povestea vieții tale.

Allen a zâmbit și a încuviințat. S-a hotărât să întindă coarda și mai mult.

— Aș vrea să citesc ceva din ce-ai scris, să-mi fac o idee despre munca ta. Dr. Caul spune că ți s-a ecranizat o carte.

— O să-ți trimit un exemplar, a zis scriitorul. După ce citești romanul, dacă mai ești interesat, putem vorbi din nou.

După plecarea scriitorului, dr. Caul i-a sugerat lui Allen că ar fi bine să-și caute un avocat local, înainte ca lucrurile să avanseze în vreun fel. Apărătorii publici din Columbus nu-l mai puteau reprezenta, de-acum încolo.

În săptămâna următoare, Allen, Arthur și Billy au citit pe rând romanul trimis de scriitor. După ce l-au terminat, Billy a spus:

— Cred că el ar trebui să scrie cartea.

— Sunt de acord, a zis Arthur. Felul în care intră în mintea personajelor este exact acela în care aş vrea să fie spusă povestea noastră. Dacă vrem ca problema lui Billy să fie înțeleasă, e bine să fie relatată din interior. Scriitorul trebuie să se pună în pielea lui.

— Eu nu sunt de acord, a intervenit Ragen. Nu cred că ar trebui scrisă nicio carte.

— De ce nu? a întrebat Allen.

— Să vă explic. Billy va vorbi cu omul ăsta. La fel și voi sau ceilalți. S-ar putea să spunem lucruri pentru care o să fiu condamnat eu. Alte infracțiuni.

Arthur s-a gândit o vreme.

— Nu trebuie să i le spunem pe toate, a zis el.

— În plus, a intervenit Allen, avem oricând o portiță de scăpare. Dacă apar în discuție lucruri care să fie folosite împotriva noastră, Billy poate oricând să desființeze cartea.

— Cum aşa?

— Negând totul. Pot să apar eu și să spun că m-am prefăcut că ar exista mai multe personalități, a zis Allen. Dacă susțin că toată cartea e un fals, n-o s-o cumpere nimeni.

— Cine te-ar crede? a zis Ragen.

— Nu contează, a ridicat din umeri Allen. Ce editor ar risca să publice o carte, dacă personajul din ea susține că e mincinoasă?

— Allen are dreptate, a zis Arthur.

— La fel putem proceda cu orice contract semnat de Billy, a adăugat Allen.

— Adică să susținem că n-ar fi fost în măsură să-l primești? întrebă Ragen.

Allen a zâmbit.

— „Nevinovat pe motiv de incapacitate mintală“, nu așa a zis judecătorul? Am vorbit despre asta la telefon cu Gary Schweickart. Spune că pot să susțin oricând că sunt prea nebun să semnez un contract, sau că am fost influențat de dr. Caul. Asta l-ar face nul și neavenit.

Arthur a încuviințat.

— Atunci, cred că putem merge mai departe fără probleme. Îi spunem scriitorului să caute un editor.

— Eu tot nu cred că-i o mișcare înțeleaptă, a zis Ragen.

— Mie mi se pare foarte important ca povestea noastră să fie spusă lumii, a zis Arthur. S-au mai scris cărți despre cazuri de personalitate multiplă, dar niciuna nu se compară cu povestea lui Billy. Dacă oamenii pot fi făcuți să înțeleagă cum se ajunge la boala asta, am putea aduce o contribuție importantă domeniului sănătății mintale.

— Pe lângă asta, am câștiga o grămadă de bani, a zis Allen.

— Asta e cel mai bun și mai intelligent argument pe care l-am auzit până acum, a zis Ragen.

— Mă gândeam eu că banii te-ar putea convinge și pe tine, a zis Allen.

— Iată una dintre cele mai interesante contradicții din viața lui Ragen, a zis Arthur. Este un comunist convins, dar îi plac banii atât de mult, încât îi fură.

— Trebuie să recunoașteți, a zis Ragen, că întotdeauna am împărțit celor nevoiași ce-a rămas după ce ne-am plătit facturile.

— Da? a râs Allen. Păi, poate obținem o reducere de impozit pentru că suntem milostivi.

(4)

Pe 19 decembrie, redactorul pentru știri locale al ziarului *Athens Messenger* a telefonat la spital și a solicitat un interviu cu Billy Milligan. Billy și dr. Caul au acceptat.

Caul l-a condus pe Billy în sala de întuniri și i-a făcut cunoștință cu redactorul Herb Amey, cu reporterul Bob Ekey și cu fotograful Gail Fisher. Caul le-a arătat tablourile pictate de Billy, iar el a răspuns la mai multe întrebări despre trecutul lui, despre abuzurile la care fusese supus, despre tentativa de sinucidere și despre cum preluaseră celelalte personalități controlul.

— Ce ai de spus despre faptele tale violente? l-a întrebat Amey. Cum ar putea fi siguri locuitorii din Athens că, dacă vei fi liber să ieși din curtea spitalului, aşa cum sunt mulți pacienți, nu vei reprezenta o amenințare pentru copiii lor?

— Cred că la întrebările referitoare la violență n-ar trebui să răspundă Billy, ci o altă personalitate a lui, a intervenit doctorul Caul.

L-a luat pe Billy la el în birou și l-a rugat să se așeze.

— Billy, a zis doctorul, mi se pare important pentru tine să stabilești relații bune cu presa din Athens. E bine ca oamenii să afle că nu reprezinți un pericol pentru ei. În curând vei dori să mergi în oraș fără însotitor ca să-ți cumperi materiale de desen, să te duci la film sau să mănânci un hamburger. Ziariștii care-au venit azi mi se par în mod evident binevoitori. Cred că ar trebui să le dăm posibilitatea să stea de vorbă cu Ragen.

Billy a rămas tăcut. Buzele i se mișcau mute. După câteva momente s-a aplecat înainte, cu o privire furioasă.

— Ești nebun, doctore Caul?

Vocea aspră aproape că i-a tăiat doctorului răsuflarea.

— De ce spui asta, Ragen?

— E greșit ce faci. Abia am reușit să-l ținem treaz pe Billy.

— Nu te-aș fi chemat dacă nu mi s-ar fi părut important.

— Nu e important. Înseamnă exploatare din partea presei. Mă opun. Sunt furios.

— Ai dreptate, a zis Caul, urmărindu-l cu grijă, dar publicul trebuie asigurat că ești așa cum s-a spus despre tine la tribunal.

— Mă doare în cot ce crede publicul. Nu vreau să fiu exploatat și făcut de râs în paginile ziarelor.

— Este foarte important să fii în relații bune cu presa din Athens. Părerea locuitorilor din oraș despre tine va avea consecințe importante asupra terapiei și a privilegiilor tale.

Ragen a stat puțin pe gânduri. Simțea că doctorul Caul se folosea de el ca să dea greutate declarațiilor pe care le oferea presei, dar argumentele lui erau logice.

— Crezi că e un lucru bun? a întrebat el.

— Nu ți-aș fi sugerat asta, dacă n-aș fi crezut-o.

— Bine, a zis Ragen. Voi vorbi cu reporterii.

Caul l-a condus înapoi în sala de întuniri, iar ziariștii l-au privit neliniștiți.

— Vă voi răspunde la întrebări, a zis Ragen.

Surprins de accent, Ekey a șovăit.

— Întrebam dacă... Am vrea să asigurăm comunitatea că tu... Că Billy nu este violent.

— Aș fi violent numai dacă cineva ar încerca să-i facă rău lui Billy sau să rănească o femeie ori un copil în prezența lui, a zis Ragen. Doar în acest caz aş interveni. Hai să-o luăm altfel! Voi ați permite cuiva să-i facă rău copilului

vostru? Nu. V-ați apăra soția, copilul sau orice femeie. Dacă cineva încearcă să-i facă rău lui Billy, eu îl voi apăra. Să ataci pe cineva care nu te provoacă este un act barbar. Eu nu sunt barbar.

După alte câteva întrebări, reporterii au cerut să stea de vorbă cu Arthur. Caul a transmis mai departe cererea lor, iar ziariștii au văzut expresia dușmănoasă a lui Ragen dispărând ca și cum s-ar fi topit. Într-o clipă s-a transformat într-o figură care se-ncreunța superior, cu buzele strânse. Arthur s-a uitat preocupaț în jur, a scos din buzunar o pipă, a aprins-o și a suflat apoi un fuior lung de fum.

— Astă-i curată nebunie, a zis el.

— Ce anume? a întrebat dr. Caul.

— Să-l adormi pe William ca să ne scoți la iveală pe noi. M-am străduit din greu să-l țin treaz. Este extrem de important pentru el să rămână la cărmă. Dar, ca să răspund întrebării voastre despre violență, și-a întors el apoi atenția către ziariști, le asigur pe mamele din această comunitate că nu vor fi nevoie să-și baricadeze ușile. William progresează. Capătă logică de la mine și capacitatea de a-și exprima furia de la Ragen. Îl învățăm toate aceste lucruri, iar el le preia de la noi. Când William va deprinde tot ce știm, noi vom dispărea.

Reporterii au notat repede în carnete vorbele lui Arthur.

Caul l-a adus înapoi pe Billy, care a început imediat să tușească din cauza pipei.

— Doamne, chestia asta-i oribilă! a zis el și a aruncat-o pe masă. Eu nu fumez.

Continuând să răspundă la întrebări, Billy a spus că nu-și amintea nimic din ce se întâmplase de când doctorul Caul îl duse la el în birou. A vorbit ezitant despre aspirațiile lui. Speră să vândă câteva tablouri și să doneze o parte din bani unui centru pentru prevenirea abuzurilor împotriva copiilor.

Când ziariștii de la *Messenger* au părăsit încăperea, Caul a remarcat imediat că toți trei păreau destul de năuci.

— Cred că am mai convins câțiva oameni, a zis doctorul, conducându-l pe Billy înapoi în camera lui.

Judy Stevenson era prinsă cu un caz, aşa că Gary Schweickart l-a adus cu el la Athens, în vizită la Billy, pe șeful biroului apărătorilor publici. Gary voia să afle mai multe despre autorul care urma să scrie cartea și despre L. Alan Goldsberry, avocatul local angajat să se ocupe de interesele lui Billy. S-au întâlnit la ora 11:00 în sala de întruniri, împreună cu dr. Caul, cu sora lui Billy și cu Bob, logodnicul ei. Billy a insistat că luase o decizie de unul singur și că voia ca acel autor să-i scrie cartea. Schweickart i-a dat lui Goldsberry o listă de editori, de posibili scriitori și de producători interesați de drepturile asupra povestii.

După întâlnire, Gary s-a dus să stea puțin de vorbă singur cu Billy.

— Am un alt caz de prima pagină, a zis Gary. Ucigașul cu pistol de calibrul 22.

Billy l-a privit foarte serios.

— Trebuie să-mi promiți un lucru, a zis.

— Ce anume?

— Dacă a comis crima, nu-l apăra!

Gary a zâmbit.

— Dacă spui tu asta, Billy, e lucru mare!

Gary a plecat de la Centrul de Sănătate Mintală Athens cu sentimente contradictorii. Billy se afla acum pe mâinile altcuiva. Trăiseră împreună paisprezece luni incredibile, deosebit de solicitante, de-a dreptul devoratoare. Toată povestea contribuise la eșecul căsniciei lui cu Jo Anne. Cazul îl ținuse departe de familie, iar notorietatea lui – cu telefoane primite în miez de noapte de la oameni care îl acuzau că făcuse scăpat un violator – devenise o povară

insuportabilă. Unul dintre copiii lui fusese hărțuit la școală pentru că tatăl său îl apărase pe Milligan.

Pe toată durata cazului, se întrebăse câți alți clienți nu fuseseră neglijati pentru că el și cu Judy nu le putuseră acorda timpul și atenția necesare din cauză că acordaseră prioritate problemelor complicate ale lui Billy Milligan. Judy o spusese foarte clar: „De frică să nu-i neglijăm pe ceilalți, am muncit de zece ori mai mult, iar prețul l-au plătit căminele și familiile noastre.“

În timp ce urca în mașină, Gary s-a uitat la clădirea victoriană uriașă, urâtă și a cătinat din cap. Billy Milligan era de-acum în grija și responsabilitatea altcuiva.

(5)

Pe 23 decembrie, Billy s-a trezit agitat la gândul că urma să discute cu scriitorul. Din anii copilăriei lui își amintea foarte puțin, doar frânturi izolate, lucruri pe care mai degrabă le aflase de la alții. Cum i-ar fi putut istorisi scriitorului povestea vieții lui?

După micul dejun s-a dus în capătul holului, și-a umplut din nou cana de cafea și s-a așezat într-un fotoliu, așteptând. Allan Goldsberry, noul lui avocat, purtase negocieri săptămâna trecută și semnase contracte cu scriitorul și cu editorul lui. Fusese o perioadă destul de grea, dar acum se simțea de-a dreptul cuprins de panică.

— Billy, ai un vizitator.

Vocea Normei Dishong l-a făcut să tresără și să-și verse cafea pe blugi. L-a văzut pe scriitor intrând pe ușa secției și păsind pe corridor. Doamne, în ce se băgase?

— Bună, a zis zâmbind scriitorul. Ești gata să începem?

Billy l-a condus în camera lui, apoi a urmărit cum scriitorul subțirel și bărbos își pregătea reportofonul, carnetul, creioanele, pipa și tutunul, după care s-a așezat, rezemându-se de spătarul scaunului.

— Hai să ne facem un obicei și să începem fiecare discuție prin a-ți spune numele. Cu cine stau de vorbă acum?

— Billy.

— Bun. Când ne-am întâlnit prima dată în biroul doctorului Caul, el spunea ceva despre „ieșitul la lumină”, iar tu ai spus că nu mă cunoști destul de bine ca să vorbești despre asta. Ce părere ai acum?

Billy s-a uitat în jos, făstăcit.

— Nu cu mine te-ai întâlnit în prima zi. Eu eram prea timid ca să stau de vorbă cu tine.

— Da? Și cine a fost atunci?

— Allen.

Scriitorul s-a încruntat și a pufăit gânditor din pipă.

— Bun, a zis el, notând ceva în carnet. Acum poți să-mi vorbești despre lumină?

— Am aflat despre asta la fel cum am aflat despre multe alte lucruri din viața mea la Spitalul Harding, unde am fuzionat parțial. Așa le explica Arthur celor mai tineri ce înseamnă să ieși în lumea reală.

— Cum arată lumina asta? Ce vezi, de fapt?

— E o pată mare de lumină care strălucește pe podea. Toată lumea stă în jurul ei sau zace în paturile din apropiere, în întuneric. Unii se uită, alții dorm sau își văd de treburile lor. Cine pășește în lumină controlează conștiința.

— Toate celelalte personalități ale tale răspund la numele de Billy?

— Când eu dormeam și cineva din afară îl striga pe Billy, *oamenii* mei au început să răspundă la acest nume. Așa cum mi-a explicat cândva dr. Wilbur, ceilalți făceau tot ce se putea să ascundă faptul că sufăr de personalitate multiplă. Adevarul despre mine s-a aflat din greșeală, atunci când David s-a speriat și i-a spus lui Dorothy Turner.

— Știi când au apărut prima dată *oamenii* tăi?

Billy a dat din cap în semn că da și a căzut pe gânduri.

— Christene a apărut când eram foarte mic. Nu-mi aduc aminte exact. Majoritatea celorlalți au apărut între 8 și 9 ani. Când Chalmer... Când tata Chal...

Cuvintele i-au rămas în gât.

— Dacă îți vine greu, nu vorbi despre asta.

— Nu-i nimic, a zis Billy. Doctorii spun că e important să exprim aceste amintiri. În minte că era săptămâna de după 1 aprilie, ziua păcălelor. Eram în clasa a patra. M-a luat cu el la fermă ca să-l ajut să pregătească grădina pentru semănat. M-a dus în hambar și m-a legat de prășitoarea mecanică. Pe urmă... Pe urmă...

Ochii i s-au umplut de lacrimi, vocea i-a devenit tulbure și ezitantă, copilăroasă.

— Poate că n-ar trebui...

— M-a bătut, a zis el, frecându-și încheieturile mâinilor. A pornit motorul, iar eu am crezut că o să mă tragă dedesubt și o să mă facă bucăți cu lamele. A zis că dacă-i spun mamei, mă îngroapă în hambar și pe urmă îi spune că am fugit de-acasă din cauză că o uram.

În timp ce vorbea, lui Billy i se rostogoleau lacrimi pe obrajii.

— A doua oară când s-a întâmplat, am închis ochii și am dispărut. Acum știu, pentru că dr. George m-a ajutat să-mi aduc aminte, la Spitalul Harding, că Danny a fost legat de tractor și pe urmă a venit David să îndure durerea.

Scriitorul a observat că tremura de furie.

— Dumnezeule, e uimitor că ai supraviețuit unor asemenea grozăvii.

— Acum îmi dau seama, a zis Billy în șoaptă, că atunci când au venit polițiștii după mine în Channingway, nu m-au *arestat*. De fapt, m-au *salvat*. Îmi pare rău că am făcut alți oameni să sufere înainte de asta, dar simt că, după douăzeci și doi de ani, Dumnezeu mi-a zâmbit în sfârșit.

Capitolul șase

(1)

A doua zi după Crăciun, scriitorul a urcat șoseaua lungă și sinuoasă spre Centrul de Sănătate Mintală Athens pentru al doilea interviu cu Billy Milligan. Bănuia că îl va găsi pe Billy deprimat pentru că și petrecuse sărbătoarea în spital.

Scriitorul aflase că în săptămâna dinainte de Crăciun, Billy insistase pe lângă doctorul Caul să-i dea voie să petreacă ziua de sărbătoare împreună cu familia acasă la sora lui, în Logan, Ohio. Caul îi răspunse că era prea devreme, venise la Centru abia de două săptămâni. Dar Billy insistase. Altor pacienți li se permitea să plece acasă în mici vacanțe. Dacă doctorul îl trata la fel ca pe ceilalți, aşa cum susținea, atunci trebuia să-i permită și lui o vacanță.

Dr. Caul și-a dat seama că Billy îl punea la încercare. Era important să-i câștige încrederea, aşa că a acceptat să ceară acordul autorităților. Era sigur că nu-l va primi.

Cererea lui a făcut furori la Autoritatea de Supraveghere a Eliberărilor Condiționate, la Departamentul de Sănătate Mintală a statului Ohio și la procuratura din Columbus. Yavitch i-a telefonat lui Gary Schweickart și l-a întrebat ce naiba se întâmpla la Athens. Gary a promis că va încerca să afle.

— Dar nu mai sunt avocatul lui, să știi, a adăugat el.

— În locul tău, l-aș suna pe doctorul de la Athens și i-aș spune să stea în banca lui. O „vacanță“ acordată lui Milligan la două săptămâni după internare ar pune paie pe foc și ar isca adevărate proteste pentru schimbarea legislației privind controlul criminalilor aflați în incapacitate mintală.

Așa cum se așteptase Caul, cererea a fost respinsă.

Scriitorul a împins ușa grea de metal și, îndreptându-se spre camera lui Billy, a băgat de seamă că în SPTI nu era aproape nimeni. A ciocănit la ușa Tânărului.

— O secundă, a răspuns dinăuntru o voce somnoroasă.

Când ușa s-a deschis, scriitorul a văzut că Billy arăta ca și cum abia s-ar fi dat jos din pat. Se uita la ceasul electronic de la mână și părea nedumerit.

— Nu-mi amintesc de ceasul acesta, a zis el.

S-a dus la birou și s-a uitat pe o foaie de hârtie, apoi i-a arătat-o scriitorului. Era o chitanță în valoare de 26 de dolari.

— Nu țin minte să-l fi cumpărat, a zis el. Cineva îmi cheltuiește banii – bani câștigați din vânzarea tablourilor. Nu mi se pare corect.

— Poate reușești să-l returnezi, i-a sugerat scriitorul.

Billy l-a examinat mai atent.

— Cred că o să-l păstrez. Am nevoie de un ceas. Nu-i prea grozav, dar voi vedea...

— Dacă nu l-ai cumpărat tu, cine crezi că l-a cumpărat?

S-a uitat în jur, cercetând camera cu ochii lui albastri-cenușii ca și cum voia să vadă dacă mai era cineva acolo.

— Am auzit nume ciudate.

— Adică?

— Kevin. și Philip.

Scriitorul s-a străduit să nu pară surprins. Citise despre cele zece personalități, dar numele pomenite de Billy

acum nu fuseseră menționate niciodată. A verificat dacă reportofonul mergea.

— I-ai spus asta doctorului Caul?

— Încă nu. Cred că o să-i spun. Dar nu înțeleg ce înseamnă. Cine sunt ăștia? De ce mă gândesc la ei?

În timp ce Billy vorbea, scriitorul și-a amintit ultimul pasaj din articolul publicat pe 18 decembrie în *Newsweek*: „Rămân, totuși, destule întrebări fără răspuns... Ce înseamnă, de exemplu, discuțiile cu victimele violului în care a afirmat că ar fi «luptător de gherilă» și «ucigaș plătit»? Doctorii sunt de părere că Milligan ar putea avea personalități nedezvăluite încă, și poate că unele dintre ele chiar au comis delicte nedescoperite.“

— Înainte să mai spui și altceva, Billy, cred că ar trebui să stabilim câteva reguli de bază. Vreau să fii sigur că nimic din ce-mi spui nu va fi folosit vreodată împotriva ta. Dacă vrei vreodată să-mi vorbești despre lucruri care crezi că ți-ar aduce prejudicii, e suficient să spui că e o informație neoficială, iar eu voi opri reportofonul. Nu va exista nimic care să te incrimineze în ceea ce consemnez eu. Dacă uiți tu să-mi atragi atenția, te voi întrerupe și voi opri înregistrarea. E limpede?

Billy a încuviințat.

— Încă ceva, a zis scriitorul. Dacă ai de gând vreodată să încalci legea în vreun fel, nu-mi spune. Altminteri voi fi nevoit să mă duc direct la poliție, ca să nu mă fac vinovat de complicitate.

Billy a părut şocat.

— Nu intenționez să mai comit niciun fel de infracțiune.

— Mă bucur să aud asta. Acum, să revenim la cele două nume.

— Kevin și Philip.

— Ce înseamnă aceste nume pentru tine?

Billy s-a privit în oglinda de deasupra biroului.

— Nimic. Nu-mi aduc aminte. Tot îmi vine în minte un cuvânt: „îndezirabilită“. Are legătură cu Arthur, dar nu știu mai mult.

Scriitorul s-a aplecat în față.

— Vorbește-mi despre Arthur. Ce fel de persoană este?

— Nu arată niciun fel de emoții. Îmi aduce aminte de Spock din *Star Trek*. E genul de individ care nu ezită să se plângă într-un restaurant. Nu-și bate capul să le explice nimic celorlalți, dar se supără dacă cineva nu înțelege ce spune. Pur și simplu nu are timp să fie înțelegător. Spune că este foarte ocupat – are lucruri de aranjat, de planificat, de organizat.

— Nu se relaxează niciodată?

— Uneori joacă șah – de obicei cu Ragen, însă Allen mută piesele –, dar nu-i place să piardă timpul.

— Aș zice că nu-ți place de el.

Billy a ridicat din umeri.

— Arthur nu e cineva care îți place sau îți displace. E genul de persoană pe care o respectă.

— Arthur arată altfel decât tine?

— Are aproximativ înălțimea și greutatea mea – 1,83 m și 86 kilograme –, dar poartă ochelari cu rame metalice.

A doua discuție a durat trei ore și s-a referit la câteva dintre personalitățile pomenite în ziare, la fapte legate de adevărata familie a lui Billy și la amintiri din copilăria lui. Scriitorul a început să caute o metodă de organizare a informațiilor pe care le primea. Principala problemă o reprezenta amnezia. În memoria lui Billy existau nenumărate goluri și era imposibil să afle prea multe despre copilăria lui sau despre cei șapte ani cruciali în care fusese adormit și celealte personalități ii trăiseră viața. Scriitorul era hotărât să respecte întrutotul faptele relatate de Billy, chiar dacă urma să dramatizeze întrucâtva anumite

situării. Cu excepția delictelor nepedepsite, totul urma să apară aşa cum le povestea Tânărul. Dar scriitorul se temea că urma să audă o poveste plină de goluri inacceptabile. Își în cauză asta, nu putea scrie nicio carte.

(2)

Dr. Caul a ridicat privirea. Îi atrăseseră atenția voci puternice venite din afara biroului. Secretara lui vorbea cu un bărbat având un puternic accent de Brooklyn.

— Dr. Caul este ocupat. Nu te poate primi chiar acum.

— La naiba, cucoană, mă doare-n cot că-i ocupat! Tre' să-l văd. Tre' să-i dau ceva.

Caul s-a ridicat de pe scaun și chiar atunci s-a deschis și ușa biroului. În cadrul ei stătea Billy Milligan.

— Ești psihiatru' lu' Billy?

— Sunt doctorul Caul.

— Mda, aşa. Eu îs Philip. Unii dintre noi cred că ar trebui să ai asta.

I-a pus pe birou o foaie de hârtie galbenă, apoi s-a întors și a plecat. Caul a privit foaia de hârtie și a văzut că e o listă lungă de nume: cele zece personalități ale lui Billy, alături de altele. Ultimul nu era un nume adevărat, scrisă doar „Profesorul“.

Dr. Caul a pornit pe urmele pacientului său, dar s-a răzgândit. A ridicat receptorul și l-a sunat pe unul dintre tehnicienii de la unitatea de electroterapie.

— George, a spus el, am programată pentru azi o ședință cu Billy Milligan și cu Dave Malawista. Aș vrea să-o filmezi.

A închis telefonul și a început să studieze lista. Erau în total douăzeci și patru de nume, multe necunoscute lui. Caul nu îndrăznea să credă ideea care începea să-i răsără în minte. Cum s-ar fi putut descurca un singur om cu aşa ceva? și cine dumnezeu era Profesorul?

După prânz, dr. Caul s-a dus în secție și a bătut la ușa lui Milligan. Peste câteva secunde i-a deschis Billy, somnoros și ciufulit.

— Da?

— Avem ședință de terapie în după-amiaza asta, Billy. Hai, dezmeticește-te!

— Da, sigur! Bine, dr. Caul!

Billy l-a urmat pe scări pe doctorul cel energetic și au ieșit pe ușa secției. Au coborât pe corridor spre clădirea modernă a secției de geriatrie, au trecut pe lângă automatele cu sucuri și dulciuri și au intrat pe ușile care duceau spre încăperea unde se țineau ședințele de electroterapie.

George era deja în sala de ședințe, pregătea camera de luat vederi. I-a salutat dând din cap pe Billy și pe dr. Caul. În partea dreaptă, scaunele erau aranjate ca pentru un public nonexistent. În stânga, chiar dincolo de o ușă-burduf deschisă, se afla aparatul de înregistrat și un pupitru electronic de comandă. Billy s-a așezat pe scaunul indicat de dr. Caul, iar George l-a ajutat să-și treacă pe după gât cablul microfonului. În acel moment a intrat în încăpere un Tânăr cu părul negru, iar Caul s-a întors și l-a salutat pe Dave Malawista, membru al corpului de psihologi.

George a făcut semn că aparatul video era pregătit și dr. Caul a început ședința de terapie.

— Spune-ne cine ești, te rog, ca să consemnăm.

— Billy.

— Bine, Billy. Am nevoie de niște informații de la tine. Cunoaștem câteva nume ale celor pe care tu îi numești „oamenii tăi” și care apar tot timpul. După știința ta, mai există și alții?

Billy a părut surprins. Și-a mutat privirea de la Caul la Malawista și înapoi.

— A fost un psiholog în Columbus care m-a întrebat despre cineva pe nume Philip.

Caul a băgat de seamă că genunchii lui Billy se mișcau în sus și-n jos într-un tremur nervos.

— Numele Shawn, Mark sau Robert îți spun ceva?

Billy a rămas pe gânduri, părând absorbit și mișcându-și buzele într-un fel de dialog interior.

— Le-am auzit pomenite în mintea mea. Se certă Arthur cu cineva. Au apărut și numele astea. Nu știu ce înseamnă. Arthur parcă spunea că Shawn n-a fost retardat. Nu mîntal. Că s-a născut surd și asta l-a încetinit și că nu-i normal pentru vîrstă lui... În mine se dă un război de când m-a trezit dr. Wilbur și s-a dat și înainte să mă adoarmă ei.

Buzele i s-au mișcat din nou, iar Caul i-a făcut semn din priviri lui George să apropie camera și să surprindă expresia de pe chipul lui Billy.

— Vreți să vă explice cineva? a întrebat Billy nervos.

— Cu cine crezi că ar trebui să vorbesc?

— Nu sunt sigur. În ultimele zile a fost multă confuzie.

Nu sunt sigur de la cine ați putea obține informații.

— Tu poți să ieși singur din lumină, Billy?

Billy a părut surprins și oarecum rănit, ca și cum dr. Caul l-ar fi expediat pentru că era inutil.

— Nu, Billy, n-am vrut să...

Privirea lui Billy a devenit fixă. A rămas țeapăn câteva clipe, apoi s-a uitat în jur ca și cum tocmai s-ar fi trezit, deosebit de atent. Și-a trosnit degetele și i-a fulgerat cu privirea.

— Ți-ai făcut câțiva dușmani, doctore Caul.

— Poți să-mi explici ce vrei să spui cu asta?

— Nu sunt eu acela. Arthur poate.

— De ce?

— A avut loc o infiltrare a indezirabililor.

— Cine sunt acești indezirabili?

— Cei reduși la tăcere de Arthur pentru că nu mai era nevoie de ei.

— Dacă nu mai era nevoie de ei, de ce mai există?

Ragen l-a privit disprețitor.

— Ce-ai fi vrut să facem, să-i omorâm?

— Am înțeles, a zis doctorul Caul. Continuă.

— Eu nu sunt mulțumit de hotărârile lui Arthur. Ar trebui să fie și el protector, la fel ca mine. Nu pot să fac eu totul.

— Poți să-mi spui mai multe despre indezirabili? Sunt violenti? Infraactori?

— Singurul violent sunt eu. Și pentru un singur motiv.

A băgat brusc de seamă ceasul de la încheietură și a părut surprins.

— Este ceasul tău? l-a întrebat Caul.

— Nu știu cum a ajuns aici. Probabil că l-a cumpărat Billy când n-am fost atent. Cum ți-am spus, ceilalți nu sunt hoți, a zâmbit el. Arthur îi tratează de sus pe indezirabili, iar celorlalți li s-a spus să nu-i pomenească. Trebuiau să rămână un secret.

— Cum de nu s-a pomenit mai înainte că există și alții?

— N-a întrebat nimeni.

— Niciodată?

Ragen a ridicat din umeri.

— Poate i-au întrebat pe Billy sau pe David, care nu știu de ei. Indezirabili nu trebuiau să fie dezvăluși decât după ce ajungeam la încredere deplină.

— Atunci, de ce mi-au fost dezvăluși mie?

— Arthur pierde puterea. Indezirabili s-au revoltat și au hotărât să-ți spună ei singuri că există. Kevin a făcut lista. Era un pas foarte necesar. Dar este rău să dezvălu prea mult când încă lipsește încrederea. Am pierdut mecanismul de apărare. Am jurat să nu-ți spun, dar eu nu mint.

— Și ce-o să se întâmple, Ragen?

— O să ne „solidificăm“. Sau fuzionăm, cum spuneți voi. Toți împreună. În control complet. Nu va mai exista amnezie. Doar unul singur va fi dominant.

— Și cine va fi acela?

— Profesorul.

— Cine este Profesorul?

— O persoană foarte agreabilă. Are bune și rele, ca toți oamenii. Tu îl cunoști pe Billy aşa cum e acum. I se schimbă emoțiile în funcție de împrejurări. Profesorul nu-și spune numele adevărat, dar eu știu cine este. Dacă ai ști și tu, ne-ai considera nebuni pe toți.

— Ce înseamnă asta?

— Tu ai cunoscut anumite părți din Profesor, doctore Caul. Să-ți spun cum stă treaba. Prima întrebare ar fi: cum am învățat noi toți lucrurile pe care le știm? De la Profesor. El l-a învățat pe Tommy electronică și cum să evadeze. El l-a învățat pe Arthur biologie, fizică și chimie. El m-a învățat pe mine despre arme și cum să-mi controlez adrenalina ca să am putere maximă. El ne-a învățat pe toți să desenăm și să pictăm. Profesorul știe totul.

— Ragen, cine este Profesorul?

— Profesorul este Billy întreg. Dar Billy nu știe asta.

— De ce-ai ieșit tu la lumină să-mi spui asta acum?

— Pentru că Arthur e furios. A greșit relaxând controlul, lăsându-i pe Kevin și pe Philip să-i dea în vîleag pe indezirabili. Arthur e inteligent, dar e și el om. Acum, înăuntru are loc o rebeliune.

Caul i-a făcut semn lui Malawista să-și tragă scaunul mai aproape.

— Te deranjează dacă Dave Malawista vine lângă noi?

— Billy s-ar fi temut să vă vadă pe amândoi, dar mie nu mi-e frică.

Ragen s-a uitat în jur, la colacii de cabluri, la echipamentul electronic și a clătinat din cap.

— Parcă ar fi camera de joacă a lui Tommy.

— Poți să-mi spui mai multe despre Profesor? a întrebat Malawista.

— Uite cum stă treaba. Billy a fost un copil-minune când era mic. Era noi toți în unul. Acum nu mai știe asta.

— Atunci, de ce-a avut nevoie de voi?

— Eu am fost creat pentru protecție fizică.

— Dar știi, nu-i aşa, că ești doar o plăsmuire a imaginăriei lui Billy.

Ragen s-a rezemnat de spătarul scaunului și a zâmbit.

— Mi s-a spus. Am acceptat că sunt doar o plăsmuire a imaginăriei lui Billy, dar Billy nu este de-acord cu asta. Billy a dat greș în multe lucruri. De aceea există indezirabilității.

— Tu crezi că Billy ar trebui să știe că el este Profesorul? a întrebat Malawista.

— S-ar supără dacă ar afla. Dar când vorbiți cu Profesorul, o să vorbiți cu Billy într-o singură persoană. Ragen s-a uitat din nou la ceas. Nu-i corect ca banii lui Billy să fie cheltuiți fără știrea lui. Dar aşa măcar o să știe cât timp pierde.

— Ragen, a zis doctorul Caul, nu crezi că a venit vremea să încruntați cu toții realitatea și să încercați să vă rezolvați problemele?

— Eu *nu am* nicio problemă. Eu sunt *o parte* a problemei.

— Cum crezi că ar reacționa Billy dacă și-ar da seama că el este Profesorul?

— L-ar distruge dacă ar afla.

La următoarea ședință de terapie, Ragen i-a spus doctorului Caul că el și Arthur, după o discuție lungă și încinsă, căzuseră de acord că lui Billy ar fi trebuit să i se spună că el era Profesorul. La început, Arthur fusese de părere că șocul urma să fie insuportabil pentru Billy și că ar fi înnebunit dacă afla. Dar până la urmă acceptaseră amândoi că, dacă voiau să se facă bine, era nevoie să afle adevărul.

Dr. Caul a fost încântat de această decizie. Relatăriile lui Ragen despre conflictul dintre el și Arthur și despre rebeliunea indezirabililor sugerau că lucrurile ajungeau la un punct de criză. Venise timpul, simțea doctorul, ca Billy să-i vadă pe ceilalți și să afle că *el* era acela care adunase toate cunoștințele și deprinsese toată pricoperea pe care le-o trecuse pe urmă lor. Urma să devină mai puternic, dacă află că *el* era Profesorul.

Caul a cerut să vorbească cu Billy. Când i-a văzut genunchii tremurând, și-a dat seama cine stătea în fața lui. I-a spus ce hotărâseră Arthur și Ragen. Billy a încuvianțat și a declarat că era pregătit, iar doctorul a citit pe chipul lui un amestec de încântare și de frică. A pus caseta video în aparat, a reglat sunetul și s-a pregătit să urmărească reacțiile pacientului.

Billy, zâmbind timid, s-a uitat pe monitor la *el* însuși. A văzut cum îi tremurau genunchii și și-a dat seama că la fel se întâmpla și acum, aşa că și-a pus mâinile deasupra lor, ca să-i opreasca. Când a văzut cum i se mișcau buzele fără să scoată vreun sunet, a dus mâna la gură, cu ochii mari, fără să înțeleagă exact ce se petrece. Pe urmă a apărut chipul lui Ragen, aidoma cu *al* lui, și a auzit vocea lui Ragen, pentru prima oară în realitate și nu în cap, rostind cuvintele: „Ți-ai făcut câțiva dușmani, doctore Caul.“

Până în acel moment, Billy luase de bună credință ceea ce îi spuseseră alții – că avea personalitate multiplă – chiar dacă nu simțea nimic în sinea lui care să-l convingă de acest adevăr. Nu știuse până acum decât că auzea ocazional voci și că pierdea timp. Crezuse ce-i spuneau doctorii, dar nu simțise nimic. Acum vedea pentru prima oară cu ochii lui cum se manifesta și, pentru prima oară, înțelegea.

L-a urmărit cu o fascinație îngrozită pe Ragen vorbind despre hârtia cu cele douăzeci și patru de nume și despre

indezirabili. A rămas cu gura căscată când Ragen a povestit despre Profesor și despre faptul că el îi învățase tot ce știau. Dar cine era Profesorul? „Profesorul este Billy întreg. Dar Billy nu știe“, l-a auzit pe Ragen vorbind pe ecran.

Caul l-a văzut pe Billy pierzându-și vлага. Părea slăbit. Transpira.

A ieșit din sala de electroterapie și a urcat pe scări până la etajul al treilea. Oamenii treceau pe lângă el și-l salutau, dar el nu le răspundea. A intrat în holul aproape pustiu de la SPTI. Rămas brusc fără puteri, tremurând, s-a prăbușit într-un fotoliu.

El era Profesorul.

El era cel cu inteligență, cu talentul artistic, cu forța, cu priceperea de a evada.

Încerca să înțeleagă. La început, fusese doar Billy, personalitatea originară, cel care se născuse și avea certificat ca s-o dovedească. Pe urmă se spârsese în mai multe bucăți, dar în tot acest timp, în spatele acestor „bucăți“ existase o prezență fără nume – cineva căruia Ragen îi spunea Profesorul. Acest personaj nevăzut, fragmentat, un fel de spirit numit Profesorul, îi crease pe toți ceilalți – atât pe copii, cât și pe monștri – și, în consecință, el era responsabil de toate infracțiunile lor.

Dacă toți cei douăzeci și patru de oameni se uneau în unul singur, acela urma să fie Profesorul. Acela urma să fie Billy întreg. Cum s-ar fi simțit? Și-ar fi dat seama? Dr. Caul trebuia să-l întâlnească pe Profesor. Era important pentru terapie. Iar scriitorul avea și el nevoie de Profesor, ca să afle tot ce se petrecuse...

Billy a închis ochii și s-a simțit cuprins de o căldură stranie care-i urca în corp dinspre picioare, apoi îi cuprindea trunchiul și brațele, umerii și capul. S-a simțit vibrând și pulsând. S-a uitat în jos și a văzut lumina, cercul strălucitor și alb de lumină care îi rănea ochii. Și-a dat seama că

trebuiau să iasă în lumină cu toții, împreună și în același timp. Pe urmă ceilalți au apărut și ei în lumină, acolo unde era el... au pătruns în lumină... cădeau... străbăteau în viteză spațiul interior... toți plutind laolaltă... alunecând laolaltă... unindu-se...

Apoi a ieșit de partea cealaltă.

Și-a apropiat mâinile și le-a întins în față, să se uite la ele. Știa de ce nu fuzionase pe deplin înainte. Nu se arătaseră ceilalți. Acum îi veneau în minte toți cei pe care îi crease, toate faptele, gândurile, amintirile lor, de când Billy era foarte mic și până acum. Îi cunoștea acum și pe cei care avuseseră succes și eșecurile – indezirabilii pe care Arthur încercase să-i controleze și apoi, în van, să-i ascundă. Acum le cunoștea istoria: absurditățile lor, tragediile lor, ticăloșiiile lor nedezvăluite erau toate ale lui. Și-a dat seama că dacă gândeau ceva sau își amintea ceva și vorbea despre asta cu scriitorul, ceilalți douăzeci și trei urmau să afle și ei și să audă povestea vieții lor. Dar de îndată ce știau, după ce dispărea amnezia, nu mai puteau rămâne niciodată la fel. Asta îl întrista, de parcă ar fi pierdut ceva, dar pentru câtă vreme?

Și-a dat seama că intrase cineva în hol și s-a întors să vadă cine vine. Unele părți din el, și-a dat seama acum, îl cunoșteau deja pe doctorul cel măruntel.

Dr. Caul a trecut prin hol către biroul asistentelor și l-a văzut la început pe Billy stând pe un fotoliu, lângă camera în care era televizorul. Însă în momentul când pacientul s-a ridicat și s-a întors, Caul și-a dat seama că nu era Billy, nici vreo altă personalitate pe care s-o fi văzut înainte. Avea o atitudine oarecum dezinvoltă, o privire dezarmant de deschisă. Caul a bănuit că se petrecuse ceva și i s-a părut că e important să-i arate pacientului că doctorul lui era destul de sensibil ca să-și dea seama

de asta fără să întrebe și fără să i se spună. Trebuia să riște. Și-a încrucișat brațele la piept și l-a privit direct în ochii pătrunzători.

— Tu ești Profesorul, nu-i aşa? Te așteptam.

Profesorul s-a uitat la el și a încuviațat, lăsând o anumită forță tăcută să răzbată din jumătatea de zâmbet pe care o schița.

— Mi-ați doborât toate mijloacele de apărare, doctore Caul.

— N-am făcut-o eu, știi prea bine. Timpul e de vină.

— Lucrurile nu vor mai fi niciodată la fel.

— Ai vrea să rămână aşa?

— Bănuiesc că nu.

— Acum vei fi în stare să-i spui scriitorului întreaga poveste. Începând de când iți aduci aminte?

Profesorul l-a privit hotărât.

— Îmi aduc aminte totul. Mi-l amintesc pe Billy dus la un spital din Florida când avea o lună și era gata să moară din cauza unei obstrucții în gât. Mi-l amintesc pe tatăl lui adevărat, Johnny Morrison, actor evreu și maestru de ceremonii, care s-a sinucis. Mi-l amintesc pe primul tovarăș de joacă imaginar al lui Billy.

Caul a dat din cap zâmbind și l-a bătut pe umăr.

— Mă bucur că ești alături de noi, Profesore... Avem cu toții multe de învățat.

CARTEA A DOUA

Devenind profesorul

Capitolul șapte

(1)

Dorothy Sands își amintea că-n martie 1955 își ținea în brațe copilul de o lună după ce-i dăduse medicamentul și l-a văzut făcându-se roșu la față, cu un cerc alb în jurul gurii.

— Johnny! a țipat ea. Trebuie să-l ducem pe Billy la spital!

Johnny Morrison s-a repezit în bucătărie.

— Nu poate înghiți nimic, a zis Dorothy. Vomită înconținuu. Și uite ce i-a făcut medicamentul!

Johnny i-a strigat lui Mimi, menajera, să aibă grija de Jim, celălalt copil, și a dat fuga să pornească mașina. Dorothy l-a urmat cu bebelușul Billy în brațe și au mers la Spitalul Mount Sinai din Miami Beach.

La Urgențe, un rezident Tânăr i-a aruncat copilului o privire și a zis:

— Doamnă, ați venit prea târziu.

— Trăiește! a strigat ea. Ticălosule, pune mâna și fă ceva pentru copilul meu!

Îmboldit de cuvintele mamei, rezidentul a luat copilul și a mormătit:

— Facem ce putem.

Asistenta de la recepție a completat fișa de internare.

— Numele și adresa copilului?

— William Stanley Morrison, a zis Johnny. Strada 145 numărul 1311, North Miami Beach.

— Religia?

Bărbatul s-a oprit și s-a uitat la Dorothy. Ea și-a dat seamă că tocmai voia să spună „evreu“, dar îi văzuse expresia de pe chip și a ezitat.

— Catolic, a zis ea.

Johnny Morrison s-a întors și s-a dus în sala de așteptare. Dorothy l-a urmat. S-a așezat lângă el pe canapeaua sintetică și l-a urmărit fumând țigară de la țigară. Bănuia că încă se întreba dacă Billy chiar era al lui. Billy arăta cu totul altfel decât Jim cel cu părul negru și ten întunecat, care se născuse cu aproape un an și jumătate înainte. Johnny fusese nemaipomenit de fericit la nașterea lui Jimbo. Spusese chiar că o să-și caute soția și o să divorceze. N-a făcut-o niciodată. Dar a cumpărat totuși o casă roz de stuc cu un palmier în curtea din spate. Era important, a spus el, ca oamenii din industria spectacolului să aibă un cămin. Pentru ea, căminul asta însemna oricum o viață mai bună decât avusesese cu fostul ei soț, Dick Jonas, în Circleville, Ohio.

Dar Johnny trecea acum printr-o perioadă proastă, își dăduse ea seama. Glumele lui nu mai aveau succes. Actořii de comedie mai tineri rădeau tot, iar lui Johnny abia dacă îi mai rămâneau firimiturile. Fusese un maestru de ceremonii și un muzician renomă, dar acum, în loc să-și pregătească numerele, juca și bea. Ajunsese în punctul în care bea un pahar înainte de prima reprezentăție din clubul de noapte, „ca aperitiv“, iar pe urmă nu mai era în stare să reziste până la ultimul număr. Continua să-și facă reclamă cu sloganul „jumătate muzică, jumătate râs“, dar acum ar fi putut să adauge și „jumătate de bourbon“.

Nu era același Johnny Morrison care îi compunea pe vremuri mici piese muzicale și o conducea acasă, „ca să-mi protejez puicuța de 20 de ani cu obrajii roșii, venită direct

de la ferma din Ohio". Nu era același Johnny Morrison în care avea atâtă încredere, încât le spunea celor care se dădeau la ea: „Ai grijă, sunt fata lui Johnny Morrison!”

La 36 de ani, chior de ochiul stâng, masiv și îndesat ca un luptător, Johnny i se părea acum mai mult ca un tată.

— N-ar trebui să fumezi atât de mult, i-a zis ea.

El a strivit mucul țigării în scrumieră și și-a îndesat mâinile în buzunare.

— Nu mă simt în stare să-mi fac spectacolul diseară.

— Ai sărit peste prea multe luna asta, Johnny.

El i-a aruncat o privire ascuțită, făcând-o să tacă. A deschis gura să spună ceva. Ea s-a pregătit să-i răspundă cu o glumă, dar tocmai atunci a intrat doctorul.

— Doamnă și domnule Morrison, copilul dumneavoastră s-ar putea să se facă bine. Are o excrescență care îl blochează esofagul. O putem ține sub control. Starea lui este stabilă. Puteți merge acasă, vă sunăm noi dacă intervine vreo schimbare.

Billy a supraviețuit. În primul an de viață a fost internat de mai multe ori în spitalul din Miami. Când Dorothy și Johnny plecau împreună din oraș pentru spectacole, Billy și Jimbo rămâneau cu Mimi sau la un centru de îngrijire pentru copii.

Dorothy a rămas gravidă a treia oară la un an după nașterea lui Billy. Johnny i-a propus să facă un abort în Cuba. Ea a refuzat, aşa cum le-a spus mai târziu copiilor, pentru că avortul era un păcat de moarte. Kathy Joe s-a născut în ajunul Anului Nou, pe 31 decembrie 1956. Johnny n-a făcut față cheltuielilor medicale. A împrumutat mai mult, a pariat mai mult, a băut mai mult, iar Dorothy a aflat că datora șase mii de dolari cămătarilor. S-a certat cu el. El a bătut-o.

În toamna anului 1956, Johnny a fost spitalizat pentru alcoolism acut și depresie. I s-a dat voie să plece acasă pe 19 octombrie, ca să participe la aniversarea de cinci ani a lui Jimbo din ziua următoare. Când Dorothy s-a întors în aceeași seară târziu de la lucru, l-a găsit prăbușit peste masă, cu jumătate de sticlă de whisky și o cutie goală de somnifere căzută pe jos.

(2)

Profesorul își amintea că primul prieten imaginar al lui Billy nu avea un nume. Într-o zi, cu patru luni înainte să fi împlinit 4 ani, Jimbo nu voia să se joace cu el, Kathy era încă prea mică, iar tata prea ocupat să citească o carte. Billy stătea singur în camera lui, printre jucării, și se simțea singur și plăcăsă. Pe urmă a văzut un băiețel cu părul și ochii negri care stătea în fața lui și se holba. Billy a împins spre el un soldat de jucărie. Băiatul l-a luat, l-a pus într-un camion și a început să-l miște înainte și înapoi. N-au vorbit, dar chiar și fără vorbe, era mai bine decât să fie singur.

În aceeași seară, Billy și băiețelul fără nume l-au văzut pe tată ducându-se la dulăpiorul cu medicamente și luând un flacon cu pastile. Oglinda reflecta fața tatei în timp ce el a răsturnat în palmă pastilele galbene și apoi le-a înghițit. Pe urmă, tati s-a așezat la masă, Billy s-a culcat în pătuț iar băiețelul fără nume a dispărut. În mijlocul nopții, mama a țipat tare și Billy s-a trezit. A văzut-o repezindu-se la telefon ca să sune la poliție. Cu Jimbo lângă el la fereastră, s-au uitat cum au scos targa din casă și-au văzut mașinile cu girofar ducându-l pe tata de departe.

În zilele următoare, tata nu s-a mai întors să se joace cu el, mama era prea supărată și ocupată, Jimbo nu era prin preajmă iar Kathy era prea mică. Billy voia să se joace cu Kathy și să vorbească cu ea, dar mama i-a spus că

era o fetiță micuță și trebuie să fie foarte, foarte grijuliu. Așa că, atunci când s-a simțit din nou singur și plăcăt, a închis ochii și a adormit.

„Christene“ a deschis ochii și s-a dus la pătuțul lui Kathy. Când Kathy plângea, Christene știa după expresia de pe față ei exact ce voia. S-a dus să-i spună doamnei aceleia frumoase că lui Kathy îi era foame.

— Mulțumesc, Billy, a zis Dorothy. Ești un băiat bun. Ai grija de surioara ta cât îi pregătesc eu mâncarea. Pe urmă vin să-ți citesc o poveste, înainte să mă duc la lucru.

Christene nu știa cine era Billy sau de ce i se spunea așa, dar era bucuroasă că putea să se joace cu Kathy. A luat un creion roșu, s-a apropiat de peretele de lângă pătuț și s-a apucat să-i deseneze lui Kathy o păpușă.

— Asta-i un lucru rău! Ești rău! Rău! a strigat Dorothy.

Christine a închis ochii și s-a retras.

Billy a deschis ochii și a văzut că mama lui era furioasă. L-a prins și a început să-l scuture, iar el s-a speriat și s-a pus pe plâns. Nu știa de ce era pedepsit. Pe urmă a văzut desenul de pe perete și s-a întrebat cine făcuse o asemenea poznă.

— Eu nu rău! s-a smiorcăit Billy.

— Tu ai desenat asta pe perete, a strigat Dorothy.

Băiatul a clătinat din cap.

— Nu Billy. Kathy a desenat, a zis, arătând spre pătuț.

— Să nu mă minți! a zis Dorothy, împungându-l cu degetul arătător în piept. Să minți... este... rău! O să ajungi în iad, dacă spui minciuni. Du-te-n camera ta!

Jimbo n-a vrut să vorbească cu el. Billy s-a întrebat dacă nu cumva Jimbo făcuse desenul de pe perete. A plâns îndelung, apoi a închis ochii și a adormit...

Christene a deschis ochii și a văzut un băiat mai mare adormit în celălalt capăt al camerei. S-a uitat în jur după

o păpușă cu care să se joace, dar n-a văzut decât soldați și camioane. Nu voia jucării din astea. Voia jucării moi, sticluțe cu biberoane și o păpușă mare din cărpe, ca a lui Kathy.

S-a strecurat afară din cameră și a căutat camera lui Kathy. A tras cu ochiul în alte trei încăperi înainte s-o găsească. Kathy dormea. Christene a luat păpușa din cărpe și s-a întors la ea în pat.

Dimineață, Billy a fost pedepsit pentru că a luat păpușa lui Kathy. Dorothy o găsise la el în pat și îl scuturase de umeri îndelung, până când simțise că o să-i cadă capul.

— Să nu mai faci asta niciodată! i-a spus ea. Este păpușa lui Kathy.

Christene a învățat că trebuia să aibă grijă cum se juca cu Kathy când se afla mama lui Billy prin preajmă. La început crezuse că Billy era băiatul din celălalt pat, dar lui îi spunea toată lumea Jimbo, aşa că și-a dat seama că el era fratele mai mare. Pe ea o chema Christene, dar din moment ce toată lumea îi spunea Billy, se obișnuise să răspundă la acel nume. O iubea foarte mult pe Kathy. Pe măsură ce treceau lunile, s-a jucat cu ea, a învățat-o cuvinte, a urmărit-o cum învăța să meargă. Știa când îi era foame și ce-i plăcea să mănânce. Știa când ceva o deranja pe Kathy și îi spunea lui Dorothy dacă era ceva-n neregulă.

Se jucau împreună, iar când mama lui Kathy nu era acasă, le plăcea să se îmbrace cu hainele ei. Își puneau rochiile, pantofii și pălăriile ei și se prefăceau că erau cântărețe într-un club de noapte. Lui Christene îi plăcea cel mai mult să deseneze pentru Kathy, dar n-a mai făcut-o niciodată pe pereți. Dorothy îi aducea mereu hârtie și creioane colorate și toată lumea vorbea despre cât de bine desena Billy.

Când Johnny a ieșit din spital, Dorothy a fost îngrijorată. Bărbatul părea să se simtă mai bine atunci când se juca cu copiii sau când încerca melodii noi ori bancuri

pentru spectacolul lui, dar imediat ce ea îi întorcea spatele, vorbea mereu cu agenții de pariuri. Dorothy a încercat să-l opreasă, dar s-a întors împotriva ei, a înjurat-o și a lovit-o. Morrison s-a mutat apoi la motelul Midget Mansion și n-a făcut Crăciunul împreună cu copiii, nici n-a venit la aniversarea de 3 ani a lui Kathy, în ajunul Anului Nou.

Pe 18 ianuarie, pe Dorothy a trezit-o un telefon de la poliție. Johnny fusese găsit mort în mașina lui, parcată lângă motel. Mașina era pornită, cu un furtun tras din țeava de eșapament și băgat pe fereastra din spate. Bărbațul lăsase un bilet sinucigaș de opt pagini în care o ataca pe Dorothy și îi dădea indicații să-i plătească din banii de asigurare mai multe datorii personale.

Dorothy le-a spus copiilor că tata s-a dus în rai, iar Jimbo și Billy s-au uitat pe fereastră la cer.

În următoarele săptămâni, cămătarii i-au spus de mai multe ori să plătească cei șase mii de dolari datorați de Johnny, dacă nu voia ca ea sau copiii să pătească ceva. Dorothy și-a luat copiii și a fugit, mai întâi la sora ei Jo Ann Bussy în Key Largo, apoi din nou în Circleville, Ohio. Acolo a dat iarăși peste Dick Jonas, fostul ei soț. După câteva întâlniri și tot atâtea promisiuni din partea lui că se va schimba, s-a măritat din nou cu el.

(3)

Când avea aproape 5 ani, Billy s-a dus într-o dimineată în bucătărie și s-a ridicat pe vârfuri ca să ia șerbetul de vase de pe masă. Brusc borcanul cu fursecuri pus deasupra lui a căzut și s-a spart. A încercat să adune cioburile laolaltă, dar nu s-au lipit. A auzit pe cineva venind și a început să tremure. Nu voia să fie pedepsit. Nu voia să sufere.

Știa că a făcut ceva rău, dar nu voia să afle ce urma să se întâmple mai departe, nu voia s-o audă pe mama tipând la el. A închis ochii și a adormit...

„Shawn“ a deschis ochii și s-a uitat în jur. A zărit borcanul spart pe pardoseală și a rămas cu privirea pironită asupra lui. Ce era obiectul acela? De ce era spart? De ce se afla el acolo?

În încăpere a intrat o doamnă drăguță. L-a privit și a început să miște buzele, dar el nu auzea niciun sunet. L-a luat de umeri și l-a zgâlțât zdravăn de mai multe ori, i-a înfăpt degetul arătător în piept, roșie la față, cu gura mișcându-i-se în continuare. Băiatul nu înțelegea de ce se înfuriase pe el. Femeia l-a tras după ea spre o cameră, l-a împins înăuntru și a închis ușa. A rămas acolo, într-o liniște de mormânt, întrebându-se ce urma să se întâmple mai departe. Apoi a adormit.

Billy a deschis ochii și s-a chircit, așteptându-se să fie lovit pentru că spărsese borcanul de prăjituri, dar lovitura n-a venit. Cum de ajunsese din nou la el în cameră? De fapt, se obișnuise deja să fie într-un loc, să închidă ochii și pe urmă, când ii deschidea, să se trezească în altă parte și în alt timp. Credea că aşa li se întâmplă tuturor oamenilor. Până acum se trezise de mai multe ori că era făcut minciinos și pedepsit apoi pentru fapte pe care nu le făcuse. Acum era prima dată când chiar făcuse o boacănă și nu pățise nimic. S-a întrebat când urma să-l pedepsească mama pentru borcanul spart. Asta l-a umplut de îngrijorare. A petrecut restul zilei singur, în camera lui. Își dorea să se întoarcă Jimbo de la școală sau să-l vadă pe băiatul brunet cu care obișnuia să se joace cu soldații și camioanele. A strâns ochii tare, sperând că băiețelul va fi acolo. Degeaba.

Totul i s-a părut ciudat. Nu se mai simțiase niciodată singur până atunci. Când începea să se simtă singur, plăcăt sau trist, nu trebuia decât să închidă ochii. Pe urmă, când ii deschidea din nou, se afla în altă parte și totul

era schimbat. Uneori închidea ochii când afară strălucea soarele, iar când îi deschidea din nou, era noapte. Alteori se întâmpla invers. Câteodată se juca împreună cu Kathy sau cu Jimbo, iar când clipea se trezea singur pe covor. Uneori se trezea cu urme roșii pe braț și îl dorea când se așeza undeva, ca și cum ar fi fost bătut la fund. Dar nu-l mai bătea și nu-l mai zgâlțâia nimeni de multă vreme.

Era bucuros că nu-l mai pedepsea nimeni.

(4)

Dorothy a rămas cu Dick Jonas un an. Pe urmă situația a devenit insuportabilă pentru ea și l-a părăsit a doua oară. Ca să se întrețină pe ea și pe copii s-a angajat chelneriță la Lancaster Country Club și a cântat în barurile Continental sau Top Hat. Și-a dat copiii la școala St. Joseph din Circleville, Ohio.

Billy s-a descurcat bine în clasa întâi. Călugărițele îl lăudau pentru priceperea lui la desen. Schița rapid și folosea lumina și umbrele neobișnuit de abil pentru un copil de 6 ani. În clasa a doua, însă, sora Jane Stevens l-a obligat să deseneze numai cu mâna dreaptă.

— În mâna ta stângă se ascunde diavolul, William. Trebuie să-l alungăm de acolo.

A văzut-o ridicând rigla și a închis ochii...

Shawn s-a uitat în jur și a văzut-o pe doamna cu rochie neagră și cu pieptar alb apretat venind spre el cu rigla în mână. Știa că se afla acolo ca să fie pedepsit pentru ceva. Pentru ce, oare? Femeia mișca buzele, dar el nu putea auzi ce spune. S-a făcut mic, uitându-se la fața ei roșie, furioasă. Ea l-a apucat de mâna stângă, a ridicat rigla și l-a lovit cu ea peste palmă, în tăcere, iar și iar.

Lui Shawn au început să i se rostogolească lacrimi pe obraz și s-a întrebat din nou de ce era pedepsit pentru ceva ce nu făcuse. Nu i se părea corect.

Când Shawn a plecat, Billy a deschis ochii și a văzut-o pe sora Stephens îndepărțându-se de el. S-a uitat la palma stângă și-a văzut dungile roșii care parcă-l frigeau. A simțit ceva pe față. Și-a atins obrazul cu mâna dreaptă. Lacrimi?

Jimbo n-a uitat niciodată că, deși era cu un an și patru luni mai mare decât fratele lui, Billy a fost cel care, în vara când împlinise 7 ani, i-a propus să fugă de acasă. Urmau să ia mâncare cu ei, a spus Billy, un cuțit și niște haine, și să plece în căutare de aventuri. Aveau să se întoarcă mai târziu, bogăți și faimoși. Impresionat de planul și de hotărârea fratelui mai mic, Jimbo s-a declarat de acord.

S-au strecurat de-acasă cu boccelele lor și au mers până la periferia orașului, dincolo de zona construită, spre câmpurile întinse pline de trifoi. Billy i-a arătat un pâlc de cinci sau șase meri din mijlocul unui câmp și i-a spus că acolo se vor opri să mănânce. Jimbo l-a urmat.

S-au aşezat rezemați de copaci, au mâncat mere și au vorbit despre aventurile care îi așteptau. Jimbo a simțit că se întețea vântul. Merele au început să cadă din copaci în jurul lor.

— Hei, a zis Jimbo, vine furtuna!

Billy a privit în jur.

— Ia uite ce de albine! a zis el.

Jimbo a văzut că tot câmpul părea plin de albine agitate, care bâzâiau.

— Sunt peste tot! O să ne întepe până murim. Suntem prinși în capcană. Ajutor! Ajutor! a strigat el. Să ne ajute cineva!

Billy a strâns repede bagajele.

— Nu ne-au întepat când am venit încoaace, a zis el. Așa că ar fi bine să luăm pe unde am venit, dar să fugim. Hai acum!

Jimbo s-a oprit din plâns și l-a urmat.

Au traversat câmpul în goană și au reușit să iasă înapoi în drum fără să fie întepăti.

— Ai judecat repede, i-a spus Jimbo.

Billy s-a uitat la cerul care se întuneca.

— Arată tot mai rău. Ne-au ieșit piedici în cale. Eu zic să renunțăm de data asta. Ne întoarcem acasă și nu spunem nimic. Vom fugi altădată.

Jimbo s-a întrebat tot drumul până acasă de ce se lăsa-se condus de fratele lui mai mic.

În aceeași vară, cei doi frați au mers să exploreze pădurile de lângă Circleville. Când au ajuns la pârâul Hargis, au văzut atârnând deasupra apei o frângie legată de o creangă.

— Ne facem vânt cu frângia și putem traversa pârâul, a zis Billy.

— Încerc eu, a zis Jimbo. Sunt cel mai mare, trec eu primul. Pe urmă, dacă ține, poți trece și tu.

Jimbo a tras de frângie, s-a dat cățiva pași în spate să-și ia avânt și a sărit. La trei sferturi din distanță, a scăpat frângia și a căzut în noroi, care a început să-l tragă repede la fund.

— Nisipuri mișcătoare! a strigat Jimbo.

Billy a reacționat imediat. A găsit un băt lung și i l-a aruncat. Pe urmă s-a cățărat în copac, a coborât pe frângie și l-a tras afară pe fratele lui. Când au ajuns amândoi pe mal, Jimbo s-a întins pe spate și s-a uitat la el. Billy n-a zis nimic, dar Jimbo l-a luat pe după umeri pe fratele lui mai mic.

— Mi-ai salvat viața, Bill. Îți rămân dator.

Spre deosebire de Billy și Jimbo, lui Kathy i-a plăcut la școala catolică. Le admira pe călugărițe. Era hotărâtă să devină și ea una, când creștea mare. Venera amintirea

tatălui ei și încerca să afle cât mai multe despre el. Mama le spusesese copiilor că tatăl lor se îmbolnăvise, fusese dus la spital și apoi murise. Acum, la 5 ani, indiferent ce ar fi făcut, Kathy se întreba mai întâi: „Așa ar fi vrut tata Johnny să procedez?“ A continuat să se întrebe același lucru și după ce a devenit adultă.

Cu banii strânși din cântat, Dorothy a cumpărat o parte din barul Top Hat. A cunoscut pe urmă un Tânăr arătos și convingător căruia i-a venit ideea fantastică să deschidă amândoi un super-club în Florida. I-a explicat că trebuiau să se mute cât mai repede. Ea urma să se ducă în Florida împreună cu copiii și să caute câteva locuri potrivite. El mai rămânea în Circleville cât să vândă partea ei de bar și venea imediat după aceea. Nu mai rămânea decât ca Dorothy să-i facă lui acte pentru proprietate.

Ea a procedat așa cum i-a sugerat. Și-a luat copiii, s-a dus la sora ei în Florida, a căutat câteva cluburi de vânzare și a așteptat o lună. El n-a mai apărut niciodată. Dându-și seama că dăduse peste un escroc, Dorothy s-a întors la Circleville. Acum era falită.

În 1962, în timp ce cânta în barul unui club de bowling, Dorothy l-a cunoscut pe Chalmer Milligan, văduv. Locuia împreună cu fiica lui Challie, de aceeași vîrstă cu Billy, și mai avea o fată mai mare, asistentă medicală. A început să se vadă cu Dorothy și i-a făcut rost de o slujbă la firma la care lucra și el – supraveghează o presă care făcea componentă pentru telefoane.

Lui Billy, Chalmer nu i-a plăcut de la început.

— Nu am încredere în el, i-a spus lui Jimbo.

Festivalul Dovleciilor din Circleville, faimos în toate statele din vestul mijlociu al Americii, era evenimentul anual cel mai important din oraș. Pe lângă paradă și care alegorice, străzile se transformau într-un adevărat târg de produse specifice. Se vindeau la tarabe gogoși din dovleac, bomboane din dovleac și chiar burgeri din dovleac. Orașul se transforma într-un tărâm al dovleciilor plin de lumini, de serpentine din hârtie și distracții de bâlci.

Festivalul Dovleciilor din octombrie 1963 a fost un moment fericit. Dorothy simțea că viața ei se schimba în bine. Întâlnise un bărbat cu o slujbă stabilă, care putea să aibă grija de ea și spunea că îi va adopta cei trei copii. Ei i se părea că urma să fie un tată bun, iar ea intenționa să fie o mamă bună pentru Challa. Pe 27 octombrie 1963, Dorothy s-a căsătorit cu Chalmer Milligan.

La trei săptămâni după nuntă, într-o duminică de la mijlocul lui noiembrie, Milligan i-a dus pe toți în vizită la mica fermă a tatălui său din Bremen, Ohio. Se afla la numai un sfert de oră de oraș. Pentru copii a fost interesant să umble prin casa albă de la fermă, să se legene în balansoarul de pe verandă, să cotrobăiască prin magazia din spatele casei și prin hambarul de la poalele dealului. Băieții urmau să vină aici în weekenduri și să dea o mână de ajutor, a spus Chalmer. Pământul trebuia pregătit pentru plantat legume și era mult de lucru.

Billy s-a uitat la dovlecii care putrezeau pe câmp, apoi și-a fixat în minte hambarul și peisajul din jurul lui. Avea de gând, când ajungea acasă, să deseneze un tablou cu ferma și să i-l dăruiască nouului tată Chal.

În vinerea următoare, maica superioară și părintele Mason au venit în sala clasei a treia și au vorbit în șoaptă cu sora Jane Stephens.

— Copii, ridicați-vă în picioare și plecați capetele, a zis sora Stephens, cu lacrimi pe obraji.

Copiii, nedumeriți de gravitatea din vocea părintelui Mason, l-au ascultat spunându-le cu glas tremurat:

— Copii, s-ar putea să nu înțelegeți acum ce se petrece în lume. Nici nu mă aștept la asta. Dar sunt dator să vă spun că președintele țării noastre, John F. Kennedy, a fost asasinat în această dimineață. Vom spune acum cu toți o rugăciune.

După rugăciune, copiii au fost trimiși afară să aștepte autobuzele care îi duceau acasă. Simțind nemaipomenita tristețe a celor mari, cei mici au stat și au așteptat în liniește.

În același weekend, în timp ce familia urmărea la televizor procesiunea funerară, Billy a văzut că mama lui plângea. L-a trecut un fior de durere. Nu suportă să-o vadă plângând sau să-o audă suspinând, așa că a închis ochii...

Shawn a apărut și a început să se uite la imaginile mute de la televizor și la ceilalți care le priveau. S-a apropiat de ecran și și-a lipit obrazul de el, simțind vibrația. Challa l-a împins deoparte. Shawn s-a dus în camera lui și s-a așezat pe pat. A descoperit că, dacă lăsa aerul să iasă încet, ținând dinții strânși, putea simți în cap aceeași vibrație caraghioasă – un fel de zzzzzzz... A rămas singur în cameră și a făcut asta îndelung. Zzzzzzzzz...

Chalmer i-a retras pe cei trei copiii de la școala St. Joseph și i-a înscris în sistemul de învățământ public din Circleville. El era irlandez protestant și nimici din familia lui nu fusese vreodată la o școală catolică. Urmau să frecventeze toți biserică metodistă.

Copiii s-au văzut nevoiți să schimbe Ave Maria și Crezul – rugăciuni de adulți cu care se obișnuiseră până atunci – cu rugăciunile copilărești pe care le spunea Challa, mai ales „Înger, îngerașul meu“.

Devenind profesorul

Billy s-a gândit că, dacă trebuia să-și schimbe religia, ar fi preferat să fie ca adevăratul lui tată, Johnny Morrison – adică evreu.

Capitolul opt

(1)

Curând după căsătorie, când s-au mutat cu toții în orașul vecin, Lancaster, Dorothy a descoperit că Chalmer era neobișnuit de strict cu cei patru copii. Nu aveau voie să vorbească la masă. Nu aveau voie să râdă. Sarea trebuia trecută de la unul la altul în sensul acelor de ceasornic. Dacă veneau musafiri, copiii erau obligați să stea cu spatele drept, cu tălpile lipite de podea și cu palmele pe genunchi.

Kathy nu avea voie să stea în brațele mamei ei.

— Ești prea mare pentru asta, i-a spus Chalmer când avea 7 ani.

La un moment dat, Jimbo i-a cerut lui Billy să-i dea sarea, dar Billy a ajuns cu greu la solniță și a răsturnat-o. Chalmer a strigat la el:

— Nu poți face nimic ca lumea! Ai 9 ani și te porți ca un copil.

Au început să le fie frică de tata Chal. După ce bea bere, devinea și mai rău.

Billy se temea să-și arate furia și s-a retras în el însuși. Nu înțelegea de ce merita atâtă severitate, atâtă ostilitate și atâtea pedepse. La un moment dat, când Chalmer a țipat la el, Billy l-a privit fix în față. Tonul lui Chalmer a devenit un șuierat înghețat.

— Pleacă ochii când vorbesc cu tine...

Vocea lui l-a făcut pe Billy să se chircească și să se uite în jos.

De cele mai multe ori când Shawn deschidea ochii și privea în jur, cineva se uita la el mișcând din buze, cu o figură furioasă. Uneori era doamna cea drăguță. Alteori era una dintre fete sau băiatul celălalt, puțin mai mare decât el, cel care-l împingea și-i lua jucările. Când îi vedea mișcând buzele, le mișca și el pe ale lui, scoțând bâzâitul acela printre dinți. Pe urmă ei începeau să râdă. Nu și bărbatul cel mare și furios. Bărbatul îl fulgera cu privirea. Pe urmă Shawn începea să plângă, iar plânsul îi dădea și el o senzație ciudată în cap, până când Shawn închidea ochii și se făcea nevăzut.

Kathy și-a adus aminte mai târziu de jocul favorit din copilărie al lui Billy.

— Fă ca albina, Billy, a zis Kathy. Arată-i Challei.

Billy le-a privit nedumerit.

— Ce albină?

— Chestia aia pe care o făceai tu. Mai ții minte... Zzzzzzz!

Nedumerit, Billy a imitat o albină.

— Ești nostim, a zis Kathy.

— De ce bâzâi aşa și noaptea? l-a întrebat mai târziu Jimbo, în camera lor.

Dormea împreună într-un pat dublu vechi, de lemn, iar pe Jimbo îl trezise de câteva ori zgometul vibrant, ca un zumzăit. Stânjenit că Jimbo, la fel cum făcuseră fetele mai devreme, pomenea de un bâzâit despre care el nu știa nimic, Billy a fost nevoit să gândească repede.

— Este un joc pe care l-am inventat eu, a zis.

— Ce fel de joc?

— Se cheamă „albinuță“. Ți-l arăt. A vârât amândouă mâinile sub pătură și a început să le miște în cerc. Zzzzzzzz. Vezi? E o întreagă familie de albine acolo.

Lui Jimbo i s-a părut că bâzâitul *chiar* venea de sub pătură. Billy a scos o mână afară, cu pumnul strâns, iar

acum bâzâitul părea să vină din mâna lui. Pe urmă a mișcat „albina“ cu degetele în sus și în jos pe pernă și pe pătură. A făcut asta de mai multe ori, cu albine diferite, iar la un moment dat Jimbo a simțit o ciupitură zdravănă de braț.

— Au! De ce-ai făcut asta?

— Te-a ciupit una dintre albine. Acum trebuie să-o prinzi. Strivește-o sau dă-o jos cu mâna.

Jimbo a strivit sau a prins mai multe albine care l-au întepat. La un moment dat, bâzâitul a umplut toată cameră, a devenit mai puternic și mai furios, iar mâna fratelui său l-a ciupit tot mai des și mai tare.

— Au! Au! Hei, mă doare!

— Nu sunt eu de vină, a zis Billy. Ai prins-o pe albinuță. Tăticul și fratele ei mai mare au venit bâzâind să se răzbune pe tine.

Jimbo i-a dat drumul albinuței, iar Billy a adus toată familia de albine să zboare deasupra ei, care stătea pe pernă.

— Îmi place jocul ăsta, a zis Jimbo. Hai să-l jucăm și mâine seară.

Billy a rămas treaz pe întuneric și s-a gândit, înainte să adoarmă, că asta era, probabil, adevărata explicație a bâzâitului. Pesemne că inventase un joc în capul lui și bâzâia fără să-și dea seama că îl puteau auzi și ceilalți din casă. Bănuia că o mulțime de lume făcea la fel. Tot aşa cum era și cu pierdutul timpului, salturile acelea dintr-un moment în altul. Bănuia că toată lumea pierdea timp. O auzea des pe mama lui sau pe vreo vecină spunând: „Doamne, nici nu știu unde s-a dus timpul!“, sau „Chiar s-a făcut aşa Tânziu?“, sau „Când a mai trecut și ziua asta?“.

(2)

Profesorul își amintea bine o anumită zi de duminică. Era la o săptămână după 1 aprilie, ziua păcălelilor. Billy, care împlinise 9 ani cu șapte săptămâni înainte, a băgat de seamă că tata Chal îl urmărea tot timpul. Băiatul a luat o revistă și a răsfoit-o, dar când a ridicat ochii, a văzut că Chalmer se uita la el, cu un chip fără expresie și cu bărbia în palmă, urmărind cu ochii lui albaștri-verzui absolut tot ce făcea. Billy s-a ridicat, a aranjat revista pe masă cu grijă și s-a aşezat pe canapea aşa cum fusese învățat, cu tălpile lipite de podea și cu palmele pe genunchi. Dar Chalmer continua să se uite la el, aşa că băiatul a ieșit pe veranda din spate. Neștiind ce să facă, s-a gândit să se joace cu Blackjack. Toată lumea spunea că Blackjack era un câine rău, dar Billy se înțelegea cu el. Când a ridicat ochii, a văzut că Chalmer se uita țintă la el prin geamul de la baie.

Speriat de-acum și dornic să scape de privirea lui Chalmer, a înconjurat casa până în curtea din față și a rămas acolo tremurând, deși era o seară caldă. Băiatul cu ziarele i-a aruncat exemplarul lor din *Gazette*, iar el l-a luat și s-a întors să-l ducă în casă, dar acolo era Chalmer, care îl urmărea pe fereastra din față.

În tot restul acelei seri de duminică Billy a simțit că Chalmer nu l-a slăbit din ochi. A început să tremure; nu știa ce avea tatăl lui vitreg de gând. Chalmer nu spunea nimic, nu vorbea, dar îi urmărea orice mișcare.

Familia s-a uitat apoi la *Minunata lume a lui Disney*, iar Billy s-a întins pe covor. Din când în când se întorcea și zărea aceeași privire înghețată și lipsită de expresie a lui Chalmer. Când s-a ridicat și s-a dus să se aşeze lângă mama lui pe canapea, Chalmer a plecat din încăpere.

Billy n-a dormit prea mult în noaptea aceea.

În dimineața următoare, chiar înainte de micuțul dejun, Chalmer a venit în bucătărie, arătând ca și cum nici el n-ar fi dormit, și a anunțat că va pleca împreună cu Billy la fermă. Aveau o grămadă de treabă.

Chalmer a condus tot drumul până la fermă fără să scoată un cuvânt. A deschis garajul și a tras tractorul în hambar. Atunci, Billy a închis ochii. A simțit durere...

Raportul întocmit de doctorul George Harding pentru tribunal a recapitulat aceste evenimente: „Pacientul relatează... că a suferit un abuz sexual sadic, inclusiv prin penetrare anală, din partea domnului Milligan. După spusele lui, abuzul a continuat timp de un an, pe când avea 8 sau 9 ani, în general la o fermă unde rămânea singur cu tatăl său vitreg. Pacientul indică în prezent că se temea foarte tare că tatăl vitreg îl va omorî, întrucât îl amenințase că «îl va îngropa în hambar și îi va spune mamei lui că a fugit de acasă».”

În acel moment, mintea lui, sentimentele și sufletul își au rupt în douăzeci și patru de bucăți.

(3)

Kathy, Jimbo și Challa au confirmat ulterior ce își aminteau Profesorul despre primele bătăi îndurate de mama lor. După spusele lui Dorothy, Chalmer s-a înfuriat odată după ce a văzut-o la serviciu stând de vorbă cu un coleg de culoare. Ea lucra la o mașină automată de găurit și a remarcat că bărbatul de la banda de asamblare începuse să moțăie. S-a dus, l-a scuturat ușor și i-a spus că era foarte periculos să nu fie atent. El i-a zâmbit și i-a mulțumit.

Când s-a întors la masa ei de lucru, l-a văzut pe Chalmer privind-o urât. Tot drumul spre casă n-a scos o vorbă, îmbufnat. Când a ajuns acasă, ea i-a spus:

— Ce s-a întâmplat? Nu vrei să stăm de vorbă?

— Tu și negroteiul ăla, a zis Chalmer. Ce-i între voi?

— Ce să fie între noi? Ce Dumnezeu vrei să spui?

El a lovit-o. Cei trei copii s-au uitat din living cum o bătea. Billy, îngrozit, ar fi vrut să-o ajute, ar fi vrut să-l opreasă pe Chalmer să-i mai facă rău mamei lui. Dar l-a simțit miroșind a băutură și s-a temut că îl va omori, îl va îngropa și apoi îi va spune mamei că a fugit.

Billy a dat fuga la el în cameră, a închis ușa și s-a proptit cu spatele în ea, acoperindu-și urechile cu palmele. Nu putea acoperi țipetele mamei. S-a lăsat plângând să alunece în jos până când a ajuns pe covor. A închis bine ochii, iar în surzenia lui Shawn totul a amuțit.

Așa a început prima perioadă de confuzie, își amintea Profesorul. Viața lui Billy a devenit încâlcită și fără rost. Pierdea enorm de mult timp, nu știa în ce zi, în ce săptămână sau în ce lună era. Profesorii de la clasa a patra au remarcat comportamentul lui ciudat, iar când una dintre personalități, fără să știe ce se petrecea în jurul ei, spunea ceva sau se ridică și o pornea aiurea prin clasă, îl trimiteau să stea la colț. Cea care rămânea acolo cu fața la perete era Christene, fetița de 3 ani.

Putea să stea așa timp îndelungat, fără să zică nimic, și astfel îl ferea pe Billy de necazuri. Mark, care nu se putea concentra decât la activitățile manuale, ar fi început să umble iar prin clasă. Tommy s-ar fi revoltat. David ar fi suferit. Jason, supapa de presiune, ar fi țipat. Bobby s-ar fi pierdut în fantezii. Samuel, evreu ca Johnny Morrison, s-ar fi rugat. Oricare dintre aceștia ar fi procedat cumva greșit și l-ar fi băgat pe Billy într-o belea și mai mare. Numai Christene, care nu creștea și nu trecuse de 3 ani, putea sta acolo răbdătoare și tăcută.

Christene era copilul trimis la colț.

Ea a fost și prima care l-a auzit pe unul dintre ceilalți. Mergea într-o dimineață spre școală și s-a oprit să adune

niște flori de câmp. A găsit sumac și mure și a încercat să facă din ele un buchețel. Dacă i le ducea profesoarei ei din clasa a patra, doamna Roth, poate că n-o m-ai trimitea la colț așa de des. A trecut pe lângă un măr și s-a gândit atunci că mai bine îi duce fructe. A aruncat floricelele și a încercat să ajungă la crengile cu mere, dar erau prea sus. S-a întristat și a început să plângă.

— Ce s-a întâmplat, fetițo? De ce plângi?

Christene s-a uitat în jur, dar n-a văzut pe nimeni.

— Mărul nu mă lasă să iau mere, a zis ea.

— Nu plânge. Le ia Ragen.

Ragen s-a urcat în copac, și-a adunat toate puterile, a rupt o creangă groasă și a adus-o jos.

— Poftim, a zis el. Uite multe mere de la mine!

I-a încărcat brațele cu fructe și a condus-o pe Christene spre școală.

Când Ragen a plecat și Christene a rămas singură, a scăpat merele în mijlocul străzii. O mașină venea în viteză spre mărul cel mai mare și mai strălucitor, exact cel pe care voia să i-l dea doamnei Roth. S-a întins după el, dar Ragen i-a dat un brânci zdravăn și a salvat-o de la a fi lovită de mașină. Fetița a văzut mărul cel frumos strivit sub o roată și a țipat, dar Ragen a adunat de pe jos un altul, nici pe departe la fel de frumos, l-a șters și i l-a dat să-l ducă la școală.

Când a pus mărul pe catedră, doamna Roth a spus:

— Vai, mulțumesc frumos, Billy.

Asta a supărat-o pe Christene, pentru că ea îi adusese mărul. S-a dus înspre spatele clasei, întrebându-se unde să se așeze. A găsit un pupitru în partea stângă, dar peste câteva minute, un băiat mare și voinic s-a răstit la ea:

— Dă-te de pe locul meu!

Nu i-a plăcut, dar l-a simțit pe Ragen venind să-l bată pe băiat și s-a mutat în alt scaun.

— Hei, acela-i scaunul meu! a zis o fată de lângă tablă.
Billy s-a aşezat pe locul meu.

— Nu ştii unde să stai? a întrebat doamna Roth.
Christine a clătinat din cap.

Doamna Roth i-a arătat un loc gol din dreapta clasei.

— Locul tău e acolo, Billy. Du-te imediat și aşază-te pe el!

Christene nu ştia de ce se înfuriase doamna Roth. Se străduia mult să se facă plăcută de profesoara ei. L-a văzut printre lacrimi pe Ragen – venea să-i facă ceva rău profesoarei. A închis ochii, a bătut din picioare și l-a făcut pe Ragen să se opreasă. Pe urmă a plecat și ea.

Billy a deschis ochii și s-a uitat nedumerit în jur. A descoperit că era în clasă. Cum naiba ajunsese acolo? De ce se uitau ceilalți la el? De ce chicoteau?

L-a sfărşitul orei, înainte să plece, doamna Roth i-a spus:

— Mulțumesc pentru măr, Billy. A fost foarte frumos din partea ta. Îmi pare rău că a trebuit să mă răstesc la tine.

El a urmărit-o ieșind pe corridor și s-a întrebat despre ce vorbea.

(4)

Când au auzit prima dată accentul britanic, Kathy și Jimbo au crezut că Billy se prostea. El și cu Jimbo sortau împreună rufele de dat la spălat. Kathy a venit la ușă să vadă dacă era gata să meargă la școală cu ea și cu Challa.

— Ce-ai pățit, Billy? l-a întrebat ea, văzând că părea nedumerit.

El a privit-o, apoi s-a uitat la celălalt băiat, care îl privea și el curios. Habar nu avea cine erau cei doi sau ce căuta el acolo. Nu cunoștea pe nimeni numit Billy. Nu știa decât că îl chema Arthur și era din Londra.

S-a uitat în jos și a văzut că purta un ciorap negru și unul mov.

— Oh, a zis el, ăştia sigur nu se potrivesc.

Fata a chicotit imediat, pe urmă și băiatul.

— Ce caraghios ești, Billy! Nemaipomenit! Vorbește ca dr. Watson din filmele cu Sherlock Holmes la care se uită mereu, nu-i aşa, Jimbo?

Pe urmă fata a plecat, iar Jimbo a luat-o și el la fugă.

— Mai bine grăbește-te, să nu întârzii!

De ce oare îi spuneau Billy, dacă pe el îl chema Arthur? s-a întrebat.

Să fi fost un impostor? Venise oare în această casă, printre oamenii aceștia, ca să-i spioneze? Era detectiv? Avea nevoie de logică, dacă voia să pună laolaltă piesele acestei enigme. De ce purta șosete de culori diferite? Cine îl încălțase cu ele? Ce se petreceau?

— Vii, Billy? Știi ce-ți face tata Chal dacă întârzii iar.

Dacă era un impostor, s-a gândit Arthur, putea foarte bine să meargă până la capăt. A plecat împreună cu Challă și cu Kathy până la școala de pe Nicholas Drive, dar n-a scos nicio vorbă pe drum. La un moment dat au trecut de o ușă, iar Kathy a spus:

— Unde te duci, Billy? Rămâi la tine în clasă!

A așteptat până când și-a dat seama – mai rămăsesese un singur scaun gol – unde trebuia să stea. S-a dus acolo fără să se uite nici în stânga, nici în dreapta, cu capul sus, dar neîndrăznind să vorbească. Își închipuia că restul copiilor ar fi râs, pentru că vorbea altfel decât ei.

Profesoara le-a împărțit foile unui test de aritmetică.

— Când terminați, lăsați lucrarea în manual și puteți pleca în recreație, a zis ea. După ce vă întoarceți, mai verificați o dată rezolvările. Pe urmă o să strâng lucrările să le corectez.

Arthur s-a uitat la exercițiile de înmulțire și de împărțire cu mai multe numere. A luat un creion și a completat repede testul; rezolva problemele în minte și scria direct

rezultatul. Când a terminat, a pus foaia în carte, a încrucișat brațele și s-a uitat în gol.

Fusese un extemporal extrem de ușor.

Copiii gălăgioși din curtea școlii îl scoteau din sărite, aşa că a închis ochii...

După recreație, profesoara a spus:

— Vă rog să scoateți lucrările din manuale.

Billy s-a uitat la ea uimit.

Ce căuta în clasă? Cum ajunsese acolo? Își amintea că se trezise de dimineață, dar nu și că s-ar fi îmbrăcat și ar fi plecat la școală. Habar n-avea ce se întâmplase de când se trezise și până acum.

— Puteți verifica rezultatele înainte să predăți lucrarea la matematică, a spus profesoara.

Ce lucrare la matematică?

Nu înțelegea ce se petrece, dar dacă profesoara îl întreba de ce nu avea lucrarea, era hotărât să spună că a uitat-o sau să se uite în altă parte. A deschis cartea și a rămas cu gura căscată. Lucrarea se afla acolo, cu toate cele cincisprezece probleme rezolvate. A observat că scrisul de mâna nu-i aparținea – semăna cu al lui, dar ca și cum ar fi fost scris mult mai repede. Găsea mereu hârtii despre care presupunea că îi aparțineau. Acum își dădea seama, însă, că ar fi fost cu neputință pentru cineva atât de nepriceput ca el la matematică să fi rezolvat toate problemele aceleia. A tras cu ochiul la pupitru de lângă el și a văzut o fată care se ocupa de aceeași lucrare. A ridicat din umeri și și-a scris numele în partea de sus a paginii: *Billy Milligan*. Nu intenționa cătuși de puțin să o verifice. De unde ar fi știut ce era bine și ce nu, din moment ce nu se pricepea să facă acele exerciții?

— Ai terminat deja?

Billy a ridicat privirea și a văzut-o pe profesoară lângă el.

— Da.

— Nu mai verifici încă o dată rezultatele?

— Nu.

— Chiar ești atât de încrezător că o să treci testul?

— Nu știu, a zis Billy. N-o să afli decât după ce îl corectați.

Profesoara a luat foaia de hârtie, s-a dus la catedră, iar el a văzut-o peste puțină vreme că s-a încruntat. Pe urmă s-a întors la banca lui.

— Arată-mi cartea, Billy!

I-a întins-o, iar ea a scuturat foile.

— Arată-mi și palmele.

El i-a arătat palmele. Pe urmă profesoara i-a verificat manșetele cămășii, buzunarele și pupitrul.

— Nu înțeleg, a zis ea în cele din urmă. Nu aveai de unde să știi problemele. Am multiplicat testul abia azi dimineață, iar soluțiile sunt numai la mine în geantă.

— Am trecut testul? a întrebat Billy.

Profesoara i-a dat înapoi lucrarea, îndoită.

— Cu nota maximă, a zis ea.

Profesorii spuneau despre Billy că era chiulangiu, scandalagiu și mincinos. Din clasa a patra până într-a opta a fost de nenumărate ori chemat la diriginte, la director sau la cabinetul psihologului. Maturizarea lui a însemnat un efort permanent de a inventa povești, de a înfrumu-seța adevărul, de a jongla cu explicațiile și de a evita să recunoască faptul că în majoritatea timpului nu știa ce i se întâmplase cu câteva zile, câteva ore sau chiar câteva minute în urmă. Toată lumea observase transele lui. Toată lumea spunea că era un ciudat.

Când a ajuns să înțeleagă că era diferit de restul oamenilor, că nu toată lumea pierdea timp, că toți cei din jurul lui susțineau că făcuse sau spusesese lucruri pe care doar el nu și le amintea, a presupus că era nebun. A încercat să ascundă acest lucru.

A reușit să facă în aşa fel încât a păstrat secretul.

Profesorul își amintea că în primăvara anului 1969, când Billy avea 14 ani și era în clasa a opta, Chalmer l-a luat cu el la fermă, l-a dus dincolo de lanul de porumb, i-a dat o lopată și l-a pus să sape...

Dr. Stella Karolin a descris ulterior acest presupus eveniment în declarația ei, care s-a consemnat la tribunal: „[Tatăl vitreg] l-a agresat sexual pe Billy și l-a amenințat că îl îngroapă de viu dacă îi spune mamei. Chiar l-a îngropat pe copil, lăsându-i doar o țeavă prin care să respire... Înainte să-l dezgroeape, a urnat prin acea țeavă pe fața copilului.“ (*Newsweek*, 18 decembrie 1978.)

Din acea zi, Danny a început să se teamă de pământ. Nu s-a mai întins niciodată în iarba, nu a mai atins solul și nu a mai pictat peisaje.

(5)

Câteva zile mai târziu, Billy s-a dus la el în cameră și s-a întins să aprindă veioza de lângă pat. Nu s-a întâmplat nimic. A apăsat pe buton de mai multe ori. Tot nimic. S-a dus în bucătărie, a luat un bec și apoi s-a întors să-l schimbe pe cel vechi, aşa cum o văzuse procedând pe mama lui. A simțit un şoc care l-a izbit de perete.

Tommy a deschis ochii și s-a uitat în jur, neștiind la ce să se aștepte. A văzut becul pe pat, l-a luat, s-a uitat sub abajur și a început să-l înșurubeze. Când a atins dulia, s-a curentat zdravăn. La dracu'! Ce însemna asta? A scos abajurul și s-a uitat la piesa metalică. A atins-o și a simțit şocul din nou. A rămas pe loc încercând să-și explice misterul. De ce naiba se întâmpla asta? A urmărit firul electric până la perete. L-a scos din priză și a atins iar dulia. Nimic. Așadar, şocul ăla blestemat venea din perete. S-a uitat în cele două găuri ale prizei, apoi a țășnit în jos pe scări. A urmărit firele până în pivniță, la tabloul de

siguranțe, apoi le-a urmărit de la tablou afară, oprindu-se uimit să vadă cablurile atârnând de stâlpi de-a lungul străzii. Așadar, la asta foloseau drăciile alea!

Tommy a urmărit stâlpii, curios să vadă unde duc. Era aproape întuneric afară când a ajuns la o clădire înconjurată cu gard de sârmă, cu însemnul STAȚIA ELECTRICĂ OHIO. Bun, s-a gândit el, dar de unde iau *ei* chestia aia care face becurile să lumineze și te poate izbi de pereți?

Întors acasă, a luat cartea de telefon, a căutat Stația Electrică Ohio și și-a notat adresa. Acum se întunecase deja, dar a doua zi dimineață avea de gând să se ducă acolo și să vadă de unde venea puterea din cabluri.

A doua zi, Tommy s-a dus la compania de electricitate. A intrat în clădire și a rămas nedumerit. Nu a văzut decât niște oameni care stăteau la birouri, răspundeau la telefon sau scriau la mașină. Un sediu de firmă! La naiba, trebuia să mai caute! A pornit la întâmplare pe strada principală, încercând să-și dea seama cum putea afla de unde venea drăcia de electricitate, și a văzut la un moment dat firma bibliotecii din clădirea municipalității.

Bine, s-a gândit, o să caute în cărți. A urcat la etajul doi și a căutat în fișier la cuvântul „electricitate“. A ales cărțile și a început să citească. A aflat cu uimire despre baraje, despre energia hidroelectrică și despre arderea cărbunelui și a altor combustibili pentru a produce puterea care punea în mișcare o grămadă de dispozitive și făcea să se aprindă lumina.

A citit până când s-a întunecat. Pe urmă a hoinărit pe străzile din Lancaster, uitându-se la toate becurile aprinse, încântat că acum știa de unde venea energia care le alimenta. Intenționa să învețe totul despre mașinăriile acelea și despre orice avea legătură cu electricitatea. S-a oprit în fața unei vitrine și s-a uitat la aparatura electronică.

În fața televizoarelor se adunase lume care urmărea un bărbat în costum de cosmonaut coborând pe o scară.

— Îți vine să crezi că putem vedea aşa ceva de pe Lună? a întrebat cineva.

„...un pas uriaș pentru umanitate“, spunea vocea de la televizor.

Tommy s-a uitat în sus la Lună, apoi din nou la ecran. Încă ceva despre care trebuia să se documenteze. Pe urmă a văzut în vitrină silueta reflectată a unei femei.

— Billy, ai face bine să vii acasă, a zis ea.

S-a uitat în sus la mama cea drăguță a lui Billy și a dat să-i spună că pe el îl chema Tommy, dar ea i-a pus o mână pe umăr și l-a condus spre mașină.

— Trebuie să încetezi să mai hoinărești aiurea prin oraș, Billy. E obligatoriu să fii acasă înainte să vină Chal de la serviciu, altfel știi ce se întâmplă.

Tot drumul spre casă, în mașină, Dorothy s-a tot uitat pieziș la el, ca și cum l-ar fi analizat, dar băiatul a rămas tacut. Acasă i-a dat ceva să mănânce, apoi i-a spus:

— De ce nu te duci să pictezi puțin, Billy? Știi că asta te liniștește. Pari tare încordat.

A ridicat din umeri și s-a dus în camera unde erau ustensilele de desen. A schițat cu mișcări rapide un peisaj nocturn cu un drum și niște stâlpi de telegraf. Când a terminat, s-a dat înapoi și s-a uitat la tablou. Era bun de tot, pentru un începător. În dimineața următoare a pictat un peisaj în care se vedea Luna, chiar dacă era ziua.

(6)

Billy iubea florile și poezia și o ajuta cu placere pe mama lui la treburile casei, dar știa că Chalmer îl numea „fătălău“ și „pui de poponar“. A încetat să-și mai ajute mama și să mai scrie poezii. A apărut „Adalana“ ca să facă lucrurile astea în locul lui, în taină.

Într-o seară, Chalmer a urmărit la televizor un film despre Al Doilea Război Mondial în care un anchetator își bătea victimele cu un furtun. Când filmul s-a terminat, Chalmer a ieșit în curte și a tăiat o bucată lungă de peste un metru din furtunul cu care uda grădina. L-a îndoit și a înfășurat capetele tăiate cu bandă adezivă neagră, făcându-i un mâner.

Când s-a întors în casă, l-a găsit pe Billy spălând vasele.

Înainte să-și dea seama ce se petrece, Adalana a simțit o lovitură pe spate care a trântit-o la podea.

Chalmer a agățat furtunul de partea îndoită la el în dormitor și s-a culcat.

Adalana a aflat astfel că bărbații erau violenți, plini de ură și că nu puteai avea niciodată încredere în ei. Și-ar fi dorit ca Dorothy sau una dintre fete – Kathy sau Challie – să ia în brațe, să-si sărute și să facă să-i dispară frica și sentimentele neplăcute. Știa, însă, că asta ar fi stârnit probleme, aşa că s-a băgat în pat și a plâns de una singură până a adormit.

Chalmer a folosit des acel furtun, mai ales pe spinarea lui Billy. Dorothy și-a amintit că agăța halatul sau cămașa de noapte deasupra lui în cuiul de pe spatele ușii, sperând că, dacă n-o să-l vadă, nici n-o să-l folosească. Pe urmă, într-o zi, după ce Chalmer chiar nu-l mai întrebuițase de multă vreme, l-a aruncat. Bărbatul n-a aflat niciodată ce s-a întâmplat cu furtunul.

Pe lângă că se juca în secret cu motoare și echipamente electrice, Tommy a început să studieze și metode de a scăpa din legături. A citit despre Houdini și Sylvester, marii maeștri ai evadărilor, și a descoperit cu dezamăgire că unele dintre marile lor „eliberări“ fuseseră şmecherii.

Mai târziu, Jimbo și-a amintit că fratele lui îl ruga să-i lege mâinile strâns cu o frângchie și apoi să plece. Când era

singur, Tommy studia nodurile și încerca să-și imagineze modul cel mai simplu în care să-și răsucească încheieturile ca să le poată mișca și să facă frânghia să alunece de pe ele. Se antrena legându-și o mână și apoi dezlegând-o în timp ce o ținea la spate.

După ce a citit apoi despre capcanele africane pentru maimuțe – folosite pentru a prinde animale în locurile înguste în care se întindeau după mâncare, nemulțămându-le să-și elibereze pumnii din strânsoarea lor –, Tommy a început să se gândească la structura mâinii omenești. A studiat fotografiile oaselor din enciclopedie și și-a dat seama că, dacă putea strânge mâna astfel încât să devină mai mică decât încheietura, s-ar fi putut elibera oricând. Și-a măsurat palma și încheietura proprie și a început o serie de exerciții în care își strâangea și își rearanja oasele și articulațiile. Când a ajuns până la urmă în punctul în care putea să-și comprime palmele până ajungeau mai mici decât încheieturile, a știut că nimic nu-l va mai putea ține vreodată legat sau înlănțuit.

Tommy a decis că avea nevoie să știe și cum să iasă din încăperi încuiate. Când mama lui Billy pleca de acasă și rămânea singur, lua șurubelnița și desfăcea părțile laterale ale broaștelor de la uși, studiind felul în care funcționa mecanismul. A desenat un astfel de mecanism și l-a memorat. De fiecare dată când vedea o încuietoare nouă, o desfăcea, o studia, apoi o punea la loc.

Într-o zi, a intrat în magazinul unui lăcătuș. Bătrânul l-a lăsat să se uite la tot felul de modele de încuietori, iar el a memorat modul lor de funcționare. I-a împrumutat lui Tommy și o carte despre încuietorile acționate magnetic, cele cu cifru și diverse tipuri de seifuri. Tommy a studiat din greu și s-a pus mereu la încercare. La magazinul de articole sportive a văzut cătușe. S-a hotărât imediat să-și

cumpere o pereche când va avea bani și să învețe cum să le deschidă și pe ele.

Într-o seară, Chalmer s-a purtat la cină mai rău decât de obicei. Tommy s-a gândit cum i-ar putea face rău fără să fie prins. I-a venit o idee. A luat o pilă din cutia de scule, a desfăcut aparatul electric de ras al bărbatului și i-a tocit cu grijă toate cele trei lame rotative. Pe urmă l-a strâns la loc și a plecat.

A doua zi dimineață a așteptat în fața băii să se bărbierească Chalmer. A auzit aparatul de ras pornind și apoi strigătul de durere al bărbatului, atunci când lamele tocite au început să smulgă firele din barbă, în loc să le taie.

Chalmer s-a năpustit afară din baie.

— La ce caști gura, ticălosule? Nu sta aici ca un cretin!

Tommy și-a înfundat mâinile în buzunare și a plecat, întorcând capul pentru ca Chalmer să nu-i vadă zâmbetul.

„Allen“ a ieșit prima dată la lumină în momentul în care niște băieți duri din cartier voiau să-l arunce în groapa săpată pentru fundația unei construcții. S-a contrat cu ei, folosindu-și toată puterea de convingere și priceperea de manipulator, dar fără succes. L-au împins oricum în groapă și au început să arunce cu pietre în el. S-a gândit imediat că nu avea rost să mai piardă vremea pe-acolo...

Danny a auzit pocnetul pietrei care a lovit pământul din fața lui. A urmat alta, apoi încă una. S-a uitat în jur și a văzut o gașcă de băieți stând pe marginea gropii excavate și aruncând cu pietre în el. Una l-a lovit în picior, alta în coaste. Danny a fugit spre capătul îndepărtat al gropii, apoi s-a învârtit în cerc, căutând o cale de scăpare. Până la urmă și-a dat seama că pereții de pământ erau prea abrupti ca să se poată cățăra afară. S-a așezat în praf și și-a încrucișat picioarele...

Tommy s-a uitat în sus, lovit de o piatră. A evaluat rapid situația și a înțeles că avea nevoie de o cale de scăpare. Se antrenase să deschidă încuietori și să desfacă noduri, dar aici era vorba despre altceva. Trebuia să fie puternic...

Ragen s-a ridicat în picioare, a scos briceagul și s-a repetit în sus pe malul de pământ, spre băieți, cu lama desfăcută, uitându-se de la un agresor la altul, controlând și furia și așteptând să vadă cine se va năpusti asupra lui. N-ar fi stat pe gânduri să-l înjunghie pe oricare dintre ei. Se luaseră de cineva cu un cap mai mic, dar nu se așteptau ca victimă să riposteze. Băieții s-au împrăștiat, iar Ragen s-a dus acasă.

Jimbo și-a adus aminte mai târziu că părinții băieților s-au plâns că Billy le-a amenințat copiii cu cuțitul. Chalmer a crezut varianta lor, apoi l-a dus pe Billy în spate și l-a bătut.

(7)

Dorothy și-a dat seama că băiatul ei cel mic se schimbase și se purta ciudat.

„Billy nu era Billy, uneori“, și-a amintit ea ulterior. „Era plin de toane, închis în el însuși. Vorbeam cu el și nu-mi răspundea, de parcă ar fi fost cu mintea undeva departe, și se uita în gol. Se ducea și hoinărea prin oraș ca un somnambul. Pleca de la școală. Uneori reușeau să-l prindă înainte s-o șteargă, îl rețineau și mă sunau pe mine să mă duc să-l iau. Alteori pur și simplu pleca, și mă sunau. Mă duceam să-l caut peste tot. Îl găseam umblând prin oraș, îl aduceam acasă și îi spuneam: «Hai, Billy, du-te să te întinzi puțin», iar băiatul nici măcar nu știa unde era camera lui. Îl duceam eu acolo și mă gândeam ce Dumnezeu se întâmpla. «Cum te simți?» îl întrebam când se trezea. El se uita la mine profund nedumerit și mă întreba: «Am stat acasă azi?» Eu îi spuneam: «Nu, Billy,

n-ai stat acasă. Nu-ți aduci aminte că am venit eu după tine? Erai la școală și m-a sunat domnul Young și am venit eu după tine. Nu-ți aduci aminte că ai venit acasă împreună cu mine?» El părea nedumerit și nu-și aducea aminte. «Cred că nu m-am simțit bine azi», zicea. Au încercat să-mi spună că pățea asta din cauza drogurilor, spunea Dorothy, dar eu știam că nu-i adevărat. Băiatul ăsta n-a luat droguri niciodată. Nu voia să ia nici măcar o aspirină. Trebuia să mă lupt cu el ca să ia medicamente. Uneori venea acasă singur, confuz și ca în transă. Nu vorbea cu mine până nu trăgea un pui de somn. Pe urmă se trezea și era din nou *Billy al meu*. I-am spus. Le-am spus tuturor: *Băiatul ăsta are nevoie de ajutor.*“

(8)

Arthur apărea la școală ocasional ca să corecteze profesorul la lecțiile de istorie universală, mai ales când se vorbea despre Anglia și Colonii. Petreceea majoritatea timpului la Biblioteca Publică din Lancaster, citind. Putea învăța mai multe din cărți și din experiența directă, decât de la profesorii mărginiți și provinciali.

Felul în care predase profesorul evenimentul numit „Ceaiul de la Boston“ l-a scos din sărite pe Arthur. El citise ce se întâmplase atunci într-o carte canadiană numită *Adevărul faptelor*, care demasca povestea aceea patriotică și falsă și susținea că nu participaseră la eveniment decât un grup de marinari beți. Dar când Arthur le-a spus asta, toți ceilalți au râs, iar el a părăsit clasa, lăsând chicotelile în urma lui. S-a dus din nou la bibliotecă, unde știa că bibliotecara cea drăguță nu râdea niciodată de accentul lui.

Arthur și-a dat seama că mai existau și alții. A început să verifice datele din calendar și ceva nu i s-a părut în regulă.

Conform tuturor celor citite și observate, restul oamenilor nu dormeau atât de mult pe cât părea să doarmă el.

A început să pună întrebări.

— Ce-am făcut eu ieri? îi întreba pe Kathy, pe Jim, pe Challie sau pe Dorothy.

Felul în care îi descriau comportamentul i se părea absolut straniu. S-a văzut nevoit să-și dea seama ce se petreceea prin deducții logice.

Într-o zi, când era gata să adoarmă, a simțit prezența altcuiva în mintea lui și s-a străduit să rămână treaz.

— Cine ești tu? a întrebat. Te somez să-mi spui cine ești!

A auzit o voce care i-a răspuns:

— Cine naiba ești tu?

— Mă numesc Arthur. Dar tu?

— Tommy.

— Și ce faci aici, Tommy?

— Ce faci *tu* aici?

Discuția a continuat în minte.

— Cum ai ajuns aici? a întrebat Arthur.

— Habar n-am. Tu știi?

— Nu, dar trebuie neapărat să aflu.

— În ce fel?

— Trebuie să abordăm problema logic. Am o idee. Hai să ținem amândoi evidența timpului cât suntem treji, să vedem dacă asta acoperă toate orele dintr-o zi.

— Grozavă idee!

— Fă un semn pe partea dinăuntru a ușii șifonierului pentru fiecare oră de care știi, a zis Arthur. Eu o să fac la fel. Pe urmă le adunăm și verificăm pe calendar să vedem dacă acoperim tot intervalul.

Nu-l acopereau.

Însemna că mai existau și alții.

Arthur și-a petrecut fiecare clipă conștientă încercând să descopere misterul timpului pierdut și să-i găsească pe

ceilalți oameni cu care părea să împartă corpul și mintea. După ce l-a cunoscut pe Tommy, i-a aflat unul câte unul pe toți ceilalți, în total douăzeci și trei, cu tot cu el însuși și cu cel pe care restul îl numeau Billy sau Bill. A descoperit prin deducții logice cine erau, cum se comportau și ce lucruri făceau.

Numai fetița numită Christene părea să fi știut înaintea lui Arthur de existența celorlalți. Arthur și-a dat seama că ea reușea să simtă ce se petrecea în mintile lor atunci când erau conștienți. S-a întrebat dacă era o calitate care putea fi deprinsă.

A adus în discuție subiectul cu cel numit Allen, manipulatorul care venea mereu să scape cu vorba din situațiile tensionate.

— Allen, data viitoare când controlezi tu conștiința, vreau să te concentrezi intens și să-mi spui tot ce se petrece în jurul tău.

Allen a fost de acord să încerce. Când a ieșit la lumină, i-a spus lui Arthur tot ce vedea. Arthur a încercat să vizualizeze și, cu un efort uriaș, a reușit să vadă prin ochii lui Allen. A descoperit că putea face asta numai cu foarte multă atenție și atunci când era treaz, chiar dacă nu ieșea el la lumină. Era prima lui realizare intelectuală, primul triumf al minții asupra materiei.

Arthur și-a dat seama că descoperirile lui îl făceau responsabil pentru o familie mare și diversă. Toți foloseau același trup. Trebuia făcut ceva și pusă ordine în această situație care dădea semne că duce la haos. Întrucât era singurul capabil să abordeze lucrurile fără sentimentalisme inutile, avea de gând să-și pună mintea la treabă și să vină cu o soluție corectă, realizabilă și – mai presus de orice – logică.

(9)

Copiii de la școală îl necăjeau pe Billy când umbla pe holuri cu mintea dusă. Îl vedea vorbind singur, uneori purtându-se ca o fetiță, și se luau de el. Într-o după-amiază friguroasă, în timpul pauzei, câțiva băieți au început să-și bată joc de el în curtea școlii.

Cineva a aruncat cu o piatră în el și l-a lovit în coaste. La început nu și-a dat seama ce s-a întâmplat, dar știa că nu avea voie să reacționeze furios, pentru că Chalmer l-ar fi pedepsit.

Ragen s-a întors și i-a fixat cu privirea pe băieții care râdeau. Alt băiat a aruncat cu piatra în el, dar Ragen a prins-o și a zvârlit-o imediat înapoi, nimerindu-l în cap.

Uluiți, băieții s-au tras înapoi, când au văzut că Ragen se aprobia de ei cu briceagul în mână, apoi s-au împrăștiat iute. Ragen a rămas pe loc, uitându-se în jur, încercând să priceapă unde se afla și de ce era acolo. A închis briceagul, l-a băgat în buzunar și a plecat. Nu înțelegea deloc ce se petrecea.

Arthur l-a observat bine, i-a văzut viteza de reacție, mânia și a înțeles care era rolul lui. Și-a dat seama că izbucnirile lui subite trebuiau gestionate cumva. Dar Arthur avea nevoie să-l mai studieze și să-l înțeleagă mai bine, înainte să i se prezinte. Cel mai tare l-a surprins accentul slav cu care vorbea Ragen. Arthur ii considera pe slavi primii dintre barbari. Să aibă de-a face cu Ragen însemna să aibă de-a face cu un barbar. Putea fi riscant, dar era genul de persoană necesară în momente periculoase, o forță care trebuia valorificată. Arthur s-a hotărât să aștepte și să-l abordeze la momentul potrivit.

Câteva săptămâni mai târziu, „Kevin“ s-a alăturat unor băieți care se băteau cu noroi cu o gașcă din alt

cartier. Câmpul de bătălie era un morman de pământ din spatele unei excavații făcute pentru o casă în construcție. Kevin se simțea dur și puternic, făcea bulgări de noroi și îi arunca, râzând atunci când nu nimarea ținta și așteptând să-i vadă explodând ca pe niște mici bombe.

La un moment dat, o voce ciudată de undeva de alături i-a zis:

— Mai jos! Dă mai jos cu ei!

Kevin s-a oprit și s-a uitat în jur, dar nu era nimeni. Pe urmă iar a auzit vocea:

— Mai jos... mai jos... Aruncă mai pă jos.

Vocea semăna cu a unui soldat din Brooklyn pe care îl văzuse într-un film de la televizor.

— Jos, bă, trebe să-arunci bulgăroaiele mai pă jos!

Kevin era nedumerit. S-a oprit din aruncat și s-a așezat pe grămadă de pământ, încercând să-și dea seama cine vorbea cu el.

— Unde ești? a întrebat Kevin.

— Unde ești *tu*? i-a răspuns vocea.

— Stau pe o grămadă de pământ din spatele gropii.

— Zău? Și io.

— Cum te cheamă? a zis Kevin?

— Philip. Da' pe tine?

— Kevin.

— E un nume dat dracu'!

— Da? Ți-aș trage una, dacă te-aș vedea.

— Unde stai? a întrebat Philip.

— Pe Spring Street. Tu de unde ești?

— Io-s din Brooklyn, Niuiork, da' acu' stau și eu pe Spring Street.

— Eu stau la numărul 933. E o casă albă. E-a unuia pe care-l cheamă Chalmer Milligan, a zis Kevin. El mă strigă Billy.

— I-auzi! Acolo stau și eu! Îl știu pe tipu' ăla! Tot Billy mă strigă și pă mine. Da' nu te-am zărit p-acolo.

— Nici eu nu te-am văzut pe tine, a zis Kevin.

— Nasoală treabă, meștere! a zis Philip. Hai să zdrăngănim fo doo geamuri de la școală.

— Marfă! a zis Kevin și au alergat amândoi la școală, unde s-au pus pe spart mai bine de zece geamuri.

Arthur i-a ascultat, i-a urmărit și a decis că ăștia doi erau clar genul scandalagiu și infractor; se puteau dovedi o problemă extrem de serioasă.

Ragen îi cunoștea pe câțiva dintre cei cu care împărțea trupul. Îl știa pe Billy, pe care îl remarcase încă de când se trezise el însuși la viață; pe David, care accepta durerea; pe Danny, cel mereu speriat; pe Christene, fetița aceea adorabilă de 3 ani. Știa că existau și alții – mulți alții, neîntâlniți încă. Vocile auzite și lucrurile care se întâmplatu nu puteau fi explicate doar prin prezența celor cinci.

Ragen știa că îl chema Vadascovinici, că se născuse în Iugoslavia și că rolul lui era să supraviețuiască și să-i protejeze prin toate mijloacele pe ceilalți – mai ales pe copii. Era conștient de forța lui impresionantă și de capacitatea de a percepe pericolul, aşa cum simte păianjenul vibrația unei prezențe străine în plasa lui. Putea absorbi spația tuturor celorlalți, pe care o transforma apoi în acțiune. Jurase să se antreneze, să-și perfecționeze corpul, să studieze artele martiale. Într-o lume atât de ostilă, însă, nu era de ajuns.

S-a dus aşadar la magazinul de articole sportive din oraș și și-a cumpărat un briceag. Pe urmă s-a dus în pădure și a învățat să-l scoată rapid din gheata și să-l arunce într-un copac. Când s-a intunecat prea tare, a plecat acasă. De-atunci înainte, a hotărât el, strecurând cuțitul la loc în gheata, nu avea să mai umble neînarmat.

Pe drumul spre casă a auzit o voce ciudată, cu accent britanic. S-a întors rapid, aplecându-se să scoată briceagul, dar n-a văzut pe nimeni.

— Sunt în capul tău, Ragen Vadascovinici. Împărțim același trup.

Arthur i-a vorbit în timp ce mergeau, explicându-i ce aflase despre celelalte persoane dinăuntru.

— Chiar ești la mine în cap? a întrebat Ragen.

— Exact.

— Și știi ce fac?

— Te-am observat în ultima vreme. Mânuiești cuțitul foarte bine, dar cred că nu ar trebui să te limitezi la o singură armă. Pe lângă arte martiale, ar merita să înveți totul despre arme de foc și bombe.

— Nu sunt bun la explozibili. Nu înțeleg toate firele și legăturile alea.

— Se poate specializa Tommy în treaba asta. El se prițepe la chestiunile electrice și mecanice.

— Cine-i Tommy?

— O să vă fac cunoștință în zilele următoare. Dacă vrem să supraviețuim în această lume, trebuie să facem puțină ordine în tot haosul ăsta.

— Ce vrei să spui prin „haos“?

— Billy umblă aiurea și apar mereu alte persoane în fața lumii, încep lucruri pe care nu le duc la capăt și intră în încurcături din care alții trebuie să-și bată mintea ca să scape. Asta numesc eu haos. Trebuie să găsim o modalitate să controlăm lucrurile.

— Eu nu mă dau în vînt după control, a zis Ragen.

— Cel mai important este să învățăm să controlăm evenimentele și oamenii astfel încât să putem supraviețui, a zis Arthur. Mi se pare prima prioritate.

— Și a doua care ar fi?

— Autoperfecționarea.

— Sunt de acord, a zis Ragen.

— Dă-mi voie să-ți povestesc ce am citit într-o carte despre cum își poate controla cineva adrenalina ca să obțină o forță maximă.

Ragen l-a ascultat pe Arthur relatându-i ce aflase studiind biologia. L-a interesat mai ales ideea că frica putea fi canalizată și transformată în energie prin intermediul adrenalinei și al hormonilor tiroidieni. Îl cam scotea din sărite cât de superior se considera celălalt, dar nu putea să nege că englezul știa o mulțime de lucruri despre care el nu auzise vreodată.

— Joci șah? l-a întrebat Arthur.

— Sigur că da, a zis Ragen.

— Bun! Atunci, mut pionul din fața regelui.

Ragen s-a gândit o clipă, apoi a răspuns:

— Calul din dreptul reginei în fața nebunului.

Arthur a vizualizat tabla de joc.

— Aha, apărarea indiană, a zis el. Foarte bine!

Arthur a câștigat partida și toate partidele jucate după aceea. Ragen s-a văzut nevoit să accepte că în materie de concentrare mentală, celălalt îi era superior. S-a consolat cu gândul că Arthur nu s-ar fi putut bate ca să-și apere viața, dacă ar fi fost cazul.

— Vom avea nevoie de tine ca să ne aperi, a spus Arthur.

— Cum de poți să-mi citești gândurile?

— E simplu. O să reușești și tu, la un moment dat.

— Billy știe de noi?

— Nu. Aude uneori voci și are vedenii, dar nu are nici cea mai vagă idee că existăm.

— N-ar trebui să-i spunem?

— Nu cred. Cred că asta l-ar înnebuni.

Capitolul nouă

(1)

În martie 1970, Robert Martin, psihologul școlar de la Liceul Stanbery a scris următorul raport:

În diferite ocazii, Bill nu și-a putut aminti unde se afla, nu și-a amintit unde îi erau lucrurile și nu a putut merge decât ajutat. În aceste momente avea pupilele de mărimea unei gămălii de ac. În ultimul timp, Bill s-a certat frecvent cu profesorii și cu colegii, fapt care a dus la plecarea lui din clasă. În timpul acestor episoade este deprimat, plânge și devine necomunicativ. Într-unul dintre ultimele astfel de episoade a fost văzut încercând să păsească în fața unei mașini aflate în mișcare. Din cauza acestui comportament, a fost dus la un consult medical. Diagnosticul înregistrat a fost: „stări de transă“.

În timpul evaluării mele, Bill mi s-a părut deprimat, dar în stare să-și controleze comportamentul. Evaluarea a scos la iveală o puternică antipatie pentru tatăl lui vitreg și o puternică aversiune față de casa în care locuiește, tocmai din acest motiv. Bill își consideră tatăl vitreg o persoană extrem de rigidă și de tiranică, în stare de foarte puține sentimente față de alți oameni. Această impresie a fost confirmată de discuția pe care am avut-o cu mama lui Bill. Ea a relatat faptul că tatăl natural al lui Bill s-a sinucis și că tatăl vitreg îl compară deseori pe Bill cu tatăl lui biologic. De asemenea, tatăl vitreg afirmează frecvent că Bill și mama lui au fost vinovați de sinuciderea tatălui natural (conform declarăției mamei).

(2)

John W. Young, directorul Liceului Stanbery, a descoperit că Billy Milligan pleca frecvent de la ore și se așeza pe treptele de lângă biroul lui sau în spatele amfiteatrului. Young se oprea mereu să se așeze lângă băiat și să stea de vorbă cu el.

Uneori, Billy vorbea despre tatăl lui mort și spunea că i-ar plăcea să se facă actor, la fel ca el. Povestea cât de rău mergeau lucrurile acasă. Cel mai adesea, însă, Young își dădea seama că băiatul era în transă. Îl conducea la mașina lui și îl ducea acasă. După multe astfel de episoade, directorul Young l-a trimis la Clinica de Îndrumare și Sănătate Mintală din Fairfield County.

Dr. Harold T. Brown, psihiatru și director al clinicii, l-a văzut prima dată pe Billy Milligan pe 6 martie 1970. Brown, un omuleț cu favoriți cărunți și bărbie retrasă, l-a analizat prin lentilele ochelarilor lui cu rame negre. A observat un băiat subțire de 15 ani, aparent sănătos, care stătea pasiv, nici încordat, nici neliniștit, dar evitând să-l privească în ochi.

„Vorbește încet, cu modulații puține ale vocii, aproape ca în transă“, a notat dr. Brown în însemnările lui.

Billy a ridicat privirea și s-a uitat la el.

— Ce fel de sentimente te încearcă? l-a întrebat Brown.

— Mă simt ca într-un vis care apare și dispare. Tata mă urăște. Îl aud tipând. Am o lumină roșie în cameră. Văd o grădină și un drum – flori, apă, copaci și nimici care să strige la mine. Văd o mulțime de lucruri care nu sunt reale. O ușă cu tot felul de încuietori pe care cineva o împinge ca să iasă afară. Văd o femeie care cade, apoi se transformă într-un morman de metal și n-o pot atinge. Sunt singurul copil care poate să aibă un trip fără să ia LSD.

— Ce simți în legătură cu părinții tăi? a întrebat Brown.

— Mă tem că el o va omori pe mama. Din cauza mea. Se ceartă din cauza mea, pentru că el mă urăște atât de mult. Am coșmaruri pe care nu le pot descrie. Uneori îmi simt corpul ciudat, ca și cum aş fi ușor și volatil. Alteori mi se pare că pot să zbor.

În primul lui raport, Brown a scris: „În ciuda experiențelor relatate, pare să distingă realitatea și nu manifestă ideea psihotică explicită. Are o capacitate rezonabilă de a se concentra și de a-și păstra atenția. Este bine orientat. Are memorie bună. Puterea de judecată îi este slăbită serios de ideea descrisă, și de aparenta sa nevoie de a fi dramatic. Capacitatea de a înțelege nu reușește să-i modifice comportamentul. *Diagnostic prezumтив*: Nevroză isterică severă cu reacții psihosomatice – Cod AAP¹ 300.18.“

Conform Profesorului, care avea să evoce mult mai târziu această întâlnire, dr. Brown nu stătuse de vorbă cu Billy, ci cu Allen, care i-a descris gândurile și fantasmele lui David.

Cinci zile mai târziu, Milligan s-a dus la clinică fără programare, dar dr. Brown, văzându-l în transă, a acceptat să-l primească. A observat că băiatul părea să știe unde se afla și că reacționa la îndrumările primite.

— Va trebui să îi telefonăm mamei tale și să-i spunem că ești la clinică, a zis Brown.

— Bine, a zis David, apoi s-a ridicat și a ieșit în anticameră.

Peste câteva minute a apărut Allen, care a așteptat să fie invitat în cabinet. Brown l-a urmărit așezându-se tăcut și uitându-se în gol.

— Ce s-a întâmplat azi? a întrebat Brown.

— M-am dus la școală, a spus Allen. Pe la unsprezece și jumătate am început să visez. Când m-am trezit, eram pe clădirea Hickle și mă uitam în jos, ca și cum m-aș fi pregătit

---

¹ Asociația Americană de Psihiatrie.

să sar. Am coborât de pe clădire, m-am dus la poliție și i-am rugat pe cei de-acolo să telefoneze la școală și să-i anunțe să nu-și facă griji pentru mine. Pe urmă am venit aici.

Brown l-a studiat îndelung, mânghindu-și perciunii cărunți.

— Billy, iei vreun fel de droguri?

Allen a cătinat din cap.

— Acum, chiar în clipa asta, te uiți în gol. Ce vezi?

— Chipuri de oameni, dar numai ochii, nasurile și niște culori ciudate. Văd lucruri rele care li se întâmplă unora. Cad în fața mașinilor, cad în prăpăstii, se îneacă.

Dr. Brown a observat că Milligan stătea nemîscat, ca și cum ar fi urmărit un ecran interior.

— Povestește-mi cum e acasă, Billy. Vorbește-mi despre familia ta.

— Lui Chalmer îi place Jim. Pe mine mă urăște. Tipă la mine tot timpul. Ne face viața un iad. Eu mi-am pierdut slujba de la băcănie. Am vrut să mă dea afară ca să pot sta cu mama. M-am prefăcut că am furat o sticlă de vin și m-au concediat.

Pe 19 martie, Brown a observat că pacientul purta o bluză la baza gâtului și o jachetă care îi dădeau un aer aproape efeminat. „După părerea mea“, a scris el după ședința de terapie, „pacientul nu mai poate fi tratat ambulatoriu și ar trebui să primească îngrijiri la secția pentru adolescenți. Am făcut cu dr. Raulj toate aranjamentele necesare pentru primirea lui. Diagnosticul final este nevroză isterică cu multiple trăsături pasiv-agresive.“

La cinci săptămâni după ce împlinise 15 ani, Billy Milligan a fost încredințat de către Dorothy și Chalmer secției de pediatrie a Spitalului de Stat din Columbus, ca pacient „internat voluntar“. Billy a considerat că, din cauza tuturor lamentațiilor și a purtării lui rele, mama a ales să-l păstreze pe Chalmer și să îl înlăture pe el.

(3)

Spitalul de Stat din Columbus – raport confidențial.

24 martie, ora 16.00. Pacientul s-a rănit în timp ce se bătea cu un alt pacient, Daniel M. Rana constă într-o tăietură sub ochiul drept. Rana a apărut ca urmare a unui conflict izbucnit în afara dormitoarelor, pe holul de la etajul trei, în jurul orei 16.00. Se pare că William și Daniel se jucau. William s-a infuriat și l-a lovit pe Daniel, care a ripostat. Pacienții au fost despărțiti.

25 martie. Pacientul a fost găsit având un cuțit asupra lui. S-a mai găsit în salon o mică pilă pe care o luase din atelierul de tâmplărie. Dr. Raulj a stat de vorbă cu pacientul, care a afirmat că voia să se sinucidă. Pacientul a fost dus la izolare și s-au luat măsuri de precauție privind o eventuală tentativă de sinucidere.

26 martie. Pacientul a fost deosebit de cooperant. Se plânge că are periodic viziuni ciudate. Nu participă la activitățile recreative. Stă singur majoritatea timpului.

1 aprilie. Pacientul a tipat că se strâng pereții în jurul lui și că nu vrea să moară. Dr. Raulj l-a trimis la izolare și i-a atras atenția să nu aibă asupra lui țigări și chibrituri.

12 aprilie. În ultimele seri, pacientul a început să facă scene înainte de ora stingerii. Ne întreabă dacă se află în transă. În această seară a vrut medicație suplimentară. I-am explicat pacientului că trebuie să se culce. A devenit ostil și beligerant.

(4)

Cel pe care îl apucau năbădăile era „Jason“. El reprezenta supapa de suprapresiune prin care tensiunea se elibera cu țipete și urlete. Rămânea introvertit până în momentul când trebuia să răbufnească. Pe Jason cei de la Spitalul de Stat din Columbus îl trimiteau la izolare în „camera mută“.

Jason fusese creat la vîrstă de 8 ani, gata să explodeze de trăiri intense, dar nu i se permitea niciodată să iasă la lumină – dacă o făcea, Billy se trezea pedepsit. Aici, la spital,

când frica și tensiunea deveneau prea puternice, Jason avea voie să plângă, să țipe și să-și exteriorizeze emoțiile.

A făcut-o când a auzit la televizor despre uciderea celor patru studenți de la Universitatea Kent¹. Supraveghetorii l-au închis într-o cameră.

Când Arthur a descoperit că Jason era dus la izolare după fiecare izbucnire, a decis să ia măsuri. La spital nu era altfel decât acasă. Nu aveau voie să aibă ieșiri furioase; dacă vreunul dintre ei se comporta astfel, erau pedepsiți toți. Așa că Arthur l-a scos pe Jason din scenă, l-a declarat „îndezirabil” și l-a informat că nu va mai ajunge să contraleze conștiientul. Urma să nu mai iasă la lumină niciodată.

Ceilalți își umpleau timpul cu terapia prin artă. Când nu descuia uși, Tommy picta peisaje. Danny picta naturi moarte. Allen picta portrete. Până și Ragen și-a încercat mâna, dar s-a limitat la schițe în creion sau cărbune. Atunci și-a dat seama Arthur că Ragen nu distingea culorile. Și-a amintit de șosetele desperecheate și a dedus că Ragen fusese cel care se încălțase în acea zi. Christene desena fluturi și flori pentru fratele ei, Christopher.

Supraveghetorii raportau că Billy Milligan părea mai calm și mai cooperant. A început să capete diverse libertăți, iar când s-a încălzit, i s-a dat voie să iasă afară ca să deseneze în aer liber.

Unii dintre ceilalți au ieșit la lumină, s-au uitat în jur, nu le-a plăcut ce-au văzut și au plecat. Ragen, impresionat de numele și de accentul slav al doctorului Raulj, a luat Thorazine și i-a respectat instrucțiunile. Danny și David, copii ascultători, au luat și ei medicamentele antipsihotice,

¹ Pe 4 mai 1970, Garda Națională din Ohio a tras în studenții care manifestau împotriva războiului din Vietnam la Universitatea de Stat din Kent, Ohio. Intervenția înarmată s-a soldat cu patru morți și nouă răniți.

dar Tommy le ținea în gură și apoi le scuipa; Arthur și ceilalți făceau la fel.

Danny s-a împrietenit cu un băiețel negru și se jucau împreună. Stăteau până târziu și vorbeau despre ce ar fi vrut să facă când vor crește mari. Danny a râs atunci pentru prima oară.

Într-o zi, dr. Raulj l-a mutat pe Danny din secția trei în secția patru, unde toți băieții erau mai mari decât el. Nu cunoștea pe nimeni și nu avea cu cine să vorbească, aşa că s-a dus la el în cameră și a plâns de singurătate. Apoi a auzit o voce:

— De ce plângi?

— Du-te de-aici și lasă-mă în pace! a zis Danny.

— Unde să mă duc?

Danny s-a uitat repede în jur și n-a văzut pe nimeni în cameră.

— Cine a spus asta? a întrebat el.

— Eu. Mă cheamă David.

— Unde ești?

— Nu știu. Cred că exact acolo unde ești și tu.

Danny s-a uitat sub pat și în dulap, dar nu l-a găsit pe cel care vorbise.

— Îți aud vocea, dar unde ești? a întrebat el din nou.

— Sunt chiar aici.

— Nu te văd. Unde anume?

— Închide ochii, a zis David. Acum te pot vedea.

Au vorbit ore în sir despre lucruri petrecute în trecut, cunoscându-se unul pe celălalt, fără să-și dea seama că Arthur i-a ascultat tot timpul.

Philip a făcut cunoștință cu o pacientă blondă de 14 ani căreia toată lumea îi admira frumusețea. Voia să se plimbe și să stea de vorbă cu el, încerca să-l stârnească sexual, deși el nu-i făcuse avansuri niciodată. Îl urmărea stând

cu un caiet de schițe în brațe la masa de picnic de lângă iaz. De obicei nu era nimeni prin preajmă.

Într-o zi caldă de iunie s-a așezat lângă el și s-a uitat la desenul lui cu flori.

— Hei, arată grozav, Billy.

— Nu-i mare lucru.

— Ești un adevărat artist.

— Hai, lasă...

— Vorbesc serios. Ești altfel decât ceilalți copii de pe-aici.

Îmi plac băieții care nu se gândesc numai la lucrul ăla...

Fata i-a pus mâna pe picior. Philip a tresărit și s-a îndepărtat.

— De ce naiba faci asta?

— Nu-ți plac fetele, Billy?

— Sigur că-mi plac. Nu-s poponar. Numai că... Eu nu...

Eu...

— Te-ai supărat rău, Billy. Ce s-a întâmplat?

Philip s-a așezat din nou lângă ea.

— Io nu mă dau aşa de tare în vînt după treaba asta cu sexu'.

— Cum aşa?

— Păi... Știi, când eram mic, m-a violat un bărbat.

Ea l-a privit șocată.

— Credeam că numai fetele pot fi violate.

Philip a clătinat din cap.

— Acu' ai aflat că nu-i aşa. M-a bătut și m-a violat. Și mi s-a ntâmplat ceva în cap atunci, știi sigur. Visez mereu la treaba asta. O parte din mine visează. Și de-asta toată viața m-am gândit că sexu' e ceva care te doare și-i murdar.

— Vrei să spui că n-ai făcut niciodată sex normal cu o fată?

— N-am făcut niciodată sex normal cu nimeni.

— Nu doare, Billy.

El s-a înroșit și s-a tras într-o parte.

— Hai să înotăm, a zis ea.

— Da, grozavă idee, a zis el, sărind în picioare și alergând să plonjeze în iaz.

Când a ieșit la suprafață, împrăștiind stropi, a văzut că fata își lăsase rochia pe mal și înainta spre el în pielea goală.

— Drace! a zis el și s-a scufundat până la fund.

Când a ieșit din nou, ea s-a întins și l-a luat în brațe. El i-a simțit picioarele cuprinzându-l prin apă, i-a simțit sânii frecându-se de pieptul lui și mâna coborând să-l atingă.

— N-o să te doară, Billy, îți promit!

Înotând cu o mâină, fata l-a condus într-un golfuleț, spre o stâncă mare, plată, ieșită pieziș din apă. S-a cățărat pe piatră după ea, iar fata i-a dat jos șortul. El și-a dat seama că o atingea cu multă stângăcie și s-a temut că dacă închide ochii avea să dispară totul. Era atât de frumoasă, iar el nu-și mai dorea acum să fie în altă parte și să nu-și mai amintească ce s-a întâmplat. De data asta voia să țină minte. Se simțea bine. Fata l-a îmbrățișat și l-a tras în ea, iar când a terminat, lui i-a venit să sară în sus și să strige de bucurie. Când s-a dat de pe ea, și-a pierdut echilibrul și a alunecat pe stâncă udă până a căzut din nou în apă.

Fata a râs. El s-a simțit caraghios, dar fericit. Nu mai era virgin și nici nu era poponar. Era bărbat.

(6)

Pe 19 iunie, la cererea mamei, dr. Raulj l-a externat din spital pe Billy Milligan. Asistentul social a consegnat următoarele:

Înaintea externării, Billy era manipulativ cu personalul și cu ceilalți pacienți. Mințea intenționat ca să scape de probleme și era gata să afecteze reputația oricui fără să simtă remușcări. Relațiile cu cei din grupul lui erau superficiale, iar colegii nu aveau incredere în el din cauza minciunilor repetate.

RECOMANDĂRI: pacientul a devenit cu timpul tot mai refractar la programul de secție. Prin urmare, pacientul este externat cu recomandarea de a urma un tratament ambulatoriu. Se recomandă și consilierea părinților.

Medicație la momentul externării: Thorazine 25 mg de trei ori pe zi.

Acasă, aflat într-o depresie profundă, Danny a pictat o natură moartă de 22 cm x 30 cm – o floare albă veștejtită într-un pahar de apă crăpat, pe un fond negru și albastru închis. A dus tabloul sus, ca să-i arate mamei lui Billy ce făcuse, dar a rămas înmărmurit. Chalmer era și el acolo. I-a luat tabloul, s-a uitat la el și l-a aruncat pe podea.

— Ești un mincinos, a zis el. N-ai făcut tu asta.

Danny a luat pictura de jos și a fugit pe scări, plângând, până în camera unde desena. Acolo, pentru prima dată și-a semnat o lucrare: „Danny '70.“ Pe spatele pânzei a scris următoarele informații:

ARTIST: Danny

SUBIECT: Murind singur

DATA: 1970

Din acel moment, spre deosebire de Tommy și de Allen, care au continuat să caute apreciere pentru picturile lor, Danny nu s-a mai oferit niciodată să-și arate naturile moarte de bunăvoie.

În toamna anului 1970, Billy s-a înscris la Liceul Lancaster, un complex tentacular de clădiri din beton și sticlă situat în partea nordică a orașului. Nu se descurca bine la învățătură. Își ura profesorii și ura școala.

Arthur renunța la multe dintre orele de curs ca să citească la bibliotecă tratate de medicină și a devenit fascinat de studiul hematologiei.

Tommy își petreceea timpul liber reparând aparatură electrică și perfecționându-și procedeele de evadare. Din acel moment, nicio frângie nu-l mai putea ține legat. Mâinile lui dezlegau orice nod și se eliberau din orice strânsoare. Și-a cumpărat o pereche de cătușe și exersa cum să scape din ele cu ajutorul unui capac de pix spart în două. Și-a propus să țină minte că era bine să aibă mereu asupra lui două chei pentru cătușe – una în buzunarul din față, alta în spate – ca să poată ajunge la ele indiferent cum ar fi fost încătușat.

În ianuarie 1971, Billy s-a angajat curier cu jumătate de normă la un supermarket. S-a hotărât să folosească o parte din primul lui salariu ca să-i cumpere lui Chalmer o friptură. În perioada Crăciunului se înțelese că destul de bine. Se gădea să-i arate tatălui vitreg că ținea la el, poate că aşa Chalmer nu l-ar mai fi certat atât.

A ajuns la treptele intrării din spate și a văzut că ușa de la bucătărie era scoasă din balamale. Bunica și bunicul Milligan erau și ei acolo, împreună cu Kathy, Challa și Jim. Mama ținea pe cap un prosop însângerat. Avea față plină de vânătăi.

— Chalmer a izbit-o de ușă, a zis Jim.

— Și i-a smuls părul din cap, a zis Kathy.

Billy n-a spus nimic. S-a uitat la mama, a trântit friptura pe masă, s-a dus în camera lui și a încuiat ușa. A stat multă vreme pe întuneric, cu ochii închiși, încercând să înțeleagă de ce există atâta suferință și atâta violență în familia lui. Dacă Chalmer ar fi murit, s-ar fi rezolvat toate problemele.

L-a cuprins o senzație de neputință...

Ragen a deschis ochii, plin de o furie pe care nu o mai putea înăbuși. După câte le făcuse Chalmer lui Danny, lui Billy și acum mamei lui Billy, bărbatul acela trebuia să moară.

S-a ridicat încet și s-a dus în bucătărie, ascultând vocile scăzute din living. A deschis sertarul cu tacâmuri și a ales un cuțit cu lama de cincisprezece centimetri. L-a strecurat sub cămașă și s-a întors în camera lui. A pus cuțitul sub pernă și s-a întins, așteptând. După ce adormeașă toti, avea de gând să se ducă și să-l înjunghie pe Chalmer în inimă. Sau, poate să-i taie gâtul... A rămas acolo, imaginându-și cum urma să procedez și așteptând să se facă liniste în casă. Dar la miezul nopții, ceilalți încă erau treji, stăteau de vorbă.

Lumina dimineții l-a trezit pe Allen, iar el a sărit imediat din pat, neștiind sigur unde se afla și ce anume se întâmpla în jur. S-a dus repede la baie, apoi Ragen i-a spus ce pusese la cale. Când s-a întors, a găsit-o pe Dorothy la el în cameră. Începuse să-i facă patul și îl aștepta cu cuțitul în mână.

— Ce-i asta, Billy?

Allen a privit-o calm și i-a răspuns cu voce monotonă:

— Am vrut să-l omor.

Femeia s-a uitat la el, surprinsă de tonul fără emoție al vocii. Allen nu și-a luat privirea de la ea.

— Soțul tău trebuia să fie mort în dimineața asta.

Femeia a pălit și și-a dus mâna la gât.

— Doamne, Billy, ce spui tu acolo?

L-a apucat de brațe și l-a scuturat, vorbind în șoaptă, să n-o audă nimeni:

— Să nu mai spui asta! Să nu te mai gândești la asta! Gândește-te ce-ai păti! Ce s-ar alege de tine?

Allen a privit-o fix și i-a răspuns calm:

— Uită-te ce-ai pătit tu!

Pe urmă s-a întors și a plecat.

În clasă, Billy încerca să nu bage în seamă înțepăturile și bătaia de joc a celorlalți copii. Se dusese vorba că făcea

tratament ambulatoriu la clinica de psihiatrie. Râdeau când trecea pe lângă ei și-și duceau degetul la tâmplă. Fetele scoteau limba la el.

La un moment dat, într-o pauză, câteva colegi s-au adunat în jurul lui pe hol, aproape de toaleta fetelor.

— Vino-ncoa', Billy! Vrem să-ți arătăm ceva.

Știa că își băteau joc de el, dar era prea sfios ca să refuze niște fete. Ele l-au împins în toaletă și i-au blocat calea de ieșire, știind că n-ar fi îndrăznit să le atingă.

— E adevărat că ești virgin, Billy?

Băiatul a roșit.

— N-ai făcut-o niciodată cu o fată?

Neștiind de experiență lui Philip cu fata de la spital, Billy a dat din cap că nu.

— Probabil că a făcut-o cu animalele de la fermă.

— Te joci cu animalele de la ferma din Bremen, Billy?

Înainte să-și dea seama ce făceau, ele l-au împins cu spatele la perete, încercând să-i dea jos pantalonii. A alunecat și a căzut, luptându-se să-și țină pantalonii cu o mână, dar fetele au reușit să-i tragă de pe el și au fugit, lăsându-l în chiloți pe gresia din toaleta fetelor. Billy a început să plângă.

A intrat una dintre profesoare. L-a văzut, a plecat și apoi s-a întors cu pantalonii lui.

— Fetele astea ar merita bătute, Billy, a zis ea.

— Cred că băieții le-au pus, a zis Billy.

— Ești un băiat mare și puternic. Cum de le-ai lăsat să-ți facă una ca asta?

— Nu pot să dau într-o fată, a ridicat el din umeri.

Pe urmă s-a strecurat afară, știind că n-ar fi îndrăznit să dea ochii din nou cu fetele din clasa lui. A hoinărit pe holuri. Nu avea niciun sens să mai trăiască. S-a uitat în sus și a remarcat că muncitorii lăsaseră deschis culoarul de trecere spre acoperiș. Și atunci a știut. A mers încet pe

holul pustiu, a urcat scara și a ieșit pe terasă. Era frig. S-a așezat și a scris un bilet pe coperta interioară a unei cărți: „La revedere, îmi pare rău, dar nu mai suport.“

A lăsat cartea pe bordură și apoi s-a dat înapoi ca să-și ia avânt. S-a pregătit, a respirat adânc și a luat-o la fugă.

Până să ajungă la marginea acoperișului, Ragen l-a pus jos.

— A fost gata-gata, aş zice, a șoptit Arthur.

— Ce facem cu el? a întrebat Arthur. E periculos să-l lăsăm să umble de capul lui.

— Reprezintă un pericol pentru noi toți. E deprimat, s-ar putea să reușească să se sinucidă.

— Ce soluție avem?

— Să-l ținem adormit.

— Cum?

— Din acest moment, Billy nu va mai controla conștiința.

— Și cine o s-o controleze?

— Tu sau eu. Vom împărți responsabilitatea. Îi voi anunța pe toți ceilalți că Billy nu trebuie să devină conștient în nicio împrejurare. Când lucrurile merg normal și situația este cât de cât sigură, eu dețin controlul. Când suntem într-un mediu periculos, îl preiei tu. Vom stabili împreună cine are voie să iasă la lumină și cine nu.

— De acord, a zis Ragen.

S-a uitat la pagina de carte pe care-și scrisese Billy biletul de sinucigaș. A rupt-o, a făcut-o bucățele și a aruncat-o în vînt.

— Eu voi fi protectorul, a zis el. N-a fost corect din partea lui Billy să pună în pericol viețile copiilor.

Pe urmă Ragen s-a gândit la ceva.

— Cine va vorbi? Oamenii râd de accentul meu. Și de al tău, de fapt.

Arthur a încuviințat.

— M-am gândit și la asta. Allen „a sărutat piatra de la Blarney”¹, cum zic irlandezii. Poate vorbi el pentru toți. Atâta timp cât reușim să controlăm lucrurile și păstrăm secretul existenței noastre față de restul lumii, cred că vom supraviețui.

Arthur i-a explicat totul lui Allen. Pe urmă le-a vorbit copiilor, încercând să le explice ce se petreceai.

— Gândiți-vă că noi toți, a zis el, mulți oameni, printre care unii pe care nici nu i-ați cunoscut, stăm într-o cameră întunecoasă. În mijlocul ei este un cerc de lumină. Cine pășește în acest cerc de lumină ieșe în lumea reală și controlează starea conștientă. Pe acea persoană o văd și o aud restul oamenilor, la ea reacționează. Restul ne putem vedea de treburile noastre obișnuite, să studiem, să dormim, să vorbim, să ne jucăm. Cine este afară, însă, trebuie să fie foarte atent să nu dea în valeag existența celorlalți. Este secretul nostru de familie.

Copiii au înțeles.

— Bine, a zis Arthur. Allen, întoarce-te în clasă!

Allen a pășit în lumină, și-a strâns cărțile și a coborât de pe acoperiș.

— Dar unde-i Billy? a întrebat Christene.

Ceilalți așteptau și ei nerăbdători răspunsul.

Arthur a clătinat grav din cap, a dus degetul arătător la buze și a șoptit:

— Nu trebuie să-l trezim. Billy doarme.

---

¹ Un bloc de gresie încorporat în zidul Castelului Blarney din Irlanda care, conform tradiției, îi conferă celui care o sărută darul elocinței.

Capitolul zece

(1)

Allen și-a găsit de lucru la o florărie din Lancaster și lucrurile au început bine. „Timothy“, căruia îi plăcea florile, făcea aproape toată treaba, deși Adalana ieșea la lumină din când în când ca să se ocupe de aranjamente. Allen l-a convins pe proprietar că n-ar fi rău să pună câteva tablouri de-ale lui în vitrină. Dacă se vindea vreunul, prima și proprietarul comision. Ideea de a câștiga bani din lucrările lui i-a plăcut și lui Tommy, iar după câteva tablouri vândute, Tommy s-a apucat să picteze mai abitir ca niciodată și chiar a investit în culori și în pensule. A produs zeci de peisaje, care se vindeau mult mai repede decât portretele lui Allen sau naturile moarte ale lui Danny.

Într-o seară de vineri din luna iunie, după ce a închis florăria, proprietarul, un bărbat de vîrstă mijlocie, l-a chemat pe Timothy în biroul lui și i-a făcut avansuri. Spețiat, Timothy a ieșit din lumină și s-a retras în lumea lui. A apărut Danny și a înteles imediat ce încerca bărbatul să facă. Și-a amintit ce pățise la fermă, a tipat și a fugit.

Când Tommy a venit la lucru luni, nerăbdător să vadă dacă vânduse vreun tablou, a găsit magazinul gol. Proprietarul se mutase fără să lase o adresă și luase cu el toate picturile.

— Ticălos blestemat! a strigat Tommy spre vitrina goală.
Te găsesc eu, nemernicule!

A aruncat cu o piatră în vitrina goală și s-a simțit mai bine.

— Putredul sistem capitalist este de vină, a zis Ragen.

— Nu văd nicio logică în ce spui, a zis Arthur. Se vede cât se poate de limpede că omului i-a fost frică să nu se afle că este homosexual. Ce are de-a face necinstea unui bărbat speriat cu sistemul economic?

— Dorința de profit a dus la asta. Contaminează mintile unor tineri ca Tommy.

— N-am știut că ești un blestemat de comunist, ce să zic...

— Într-o bună zi, toate societățile capitaliste vor fi distruse, a zis Ragen. Știu că tu ești capitalist, Arthur, dar te avertizez: puterea aparține poporului.

— Fie cum spui tu, a zis plăcăsărit Arthur, dar florăria nu mai există și cineva trebuie să găsească altă slujbă.

Allen s-a angajat ca infirmier de noapte la azilul Homestead din estul Lancasterului, o clădire joasă din cărămidă, modernă, cu un hol vitrat plin mereu de bătrâni cu bavetele „parcați“ în cărucioare. Era o muncă mai degradată de servitor, iar „Mark“ o făcea fără să se plângă; curăța, spăla pe jos, schimba așternuturi și golea ploști.

Pe Arthur îl interesau mai ales aspectele medicale ale acestei activități. Când asistentele sau supraveghetorii nu-și vedea de treabă, jucau cărți, citeau sau moțiau, Arthur făcea el însuși rondul prin saloane și se ocupa de cei bolnavi sau muribunzi. Le asculta plângerile, le curăța escarele infectate și se devota profesiei pentru care se credea destinat.

Într-o noapte, Arthur l-a privit pe Mark, în genunchi, frecând podeaua într-o cameră din care fusese scos cineva și a clătinat din cap.

— Așa o să-ți petreci toată viața, muncind cu mâinile. Muncă de sclav, pe care ar putea-o face și un zombi.

Mark a privit cărpa din mâna lui, apoi pe Arthur și a ridicat din umeri.

— E nevoie de o minte de maestru ca să-ți dirijezi destinul. Dar trebuie să fii nebun să crezi că-ți poți pune planurile în aplicare.

Arthur a ridicat din sprâncene. Nu-l crezuse pe Mark în stare de cugetări atât de profunde. Dar era și mai rău să vezi o minte cu o scânteie de inteligență risipindu-se în munci unde nu era deloc nevoie de ea.

Arthur a clătinat din cap și a plecat să-și vadă pacienții. Știa că domnul Torvald trăgea să moară. A intrat în camera bătrânului și s-a așezat lângă patul lui, cum făcuse în fiecare noapte din acea săptămână. Domnul Torvald i-a povestit despre tinerețea petrecută în țara lui natală, despre cum venise apoi în America și se stabilise în Ohio. Pe urmă a clipit din ochii lăcrămoși și a zis cu voce slabă:

— Sunt un om bătrân. Vorbesc prea mult.

— Cătuși de puțin, domnule, a zis Arthur. Am considerat întotdeauna că persoanele în vîrstă, mai înțelepte și cu mai multă experiență, merită ascultate. Ceea ce știți dumneavoastră nu poate fi găsit în cărți și trebuie transmis tinerilor.

Domnul Torvald a zâmbit.

— Ești un băiat de treabă.

— Vă doare tare?

— Nu-mi place să mă plâng. Am avut o viață bună.

Acum sunt gata să mor.

Arthur i-a pus mâna pe brațul emaciat.

— Muriți cu foarte multă eleganță, domnule, cu mare demnitate, a zis el. Aș fi fost mândru să fiți tatăl meu.

Domnul Torvald a tușit și i-a arătat cana de apă goală. Arthur s-a dus s-o umple, iar când s-a întors, l-a găsit uitându-se în sus cu privirea goală. Arthur a stat o clipă

tăcut și s-a uitat la fața lui liniștită, apoi i-a dat părul de pe frunte deoparte și i-a închis ochii.

— Allen, a șoptit el, cheamă asistentele. Spune-le că domnul Torvald a decedat.

Allen a ieșit la lumină și a apăsat pe butonul de deasupra patului.

— Asta-i procedura corectă, a zis Arthur și s-a retras.

Lui Allen i s-a părut că Arthur avea vocea încărcată de emoție. Nu-i venea să creadă că ar putea fi adevărat! Dar Arthur a dispărut înainte să apuce să-l întrebe.

Munca la Homestead a durat trei săptămâni. Administrația a descoperit că Milligan avea doar 16 ani. L-au informat că era prea Tânăr ca să poată lucra schimburi de noapte și l-au concediat.

La câteva săptămâni după ce a început trimestrul de toamnă, Chalmer i-a spus lui Billy să vină într-o sămbătă cu el la fermă ca să-l ajute să tundă iarba. Tommy l-a urmărit pe Chalmer urcând noul lui tractorăș cu cositoare în remorca unei camionete, pe două scânduri.

— De ce mai ai nevoie și de mine? a întrebat Tommy.

— Nu pune întrebări prostești. Vii și gata! Dacă vrei să mănânci, trebuie să muncești. Am nevoie să adune cineva iarba tăiată. Oricum nu ești bun de altceva.

Tommy l-a urmărit pe Chalmer asigurând tractorul în lada mașinii. A pus schimbătorul în marșarier și l-a fixat cu o furcă de metal.

— Pune mâna și urcă scândurile în camion!

„Căcat, n-ai decât să ţi le urci singur“, s-a gândit Tommy și a șters-o din lumină. A apărut Danny, întrebându-se de ce-l privea Chalmer fix.

— Hai, urcă scândurile, prostule!

Danny s-a luptat cu cele două scânduri uriașe, prea mari și prea grele pentru un băiat de 14 ani.

— Ești un papă-lapte blestemat! a zis Chalmer, împingându-l într-o parte și ridicând el însuși scândurile în lada mașinii. Urcă înainte să-ți tăbăcesc fundul!

Danny s-a strecut pe banchetă și a rămas uitându-se fix înainte. L-a auzit însă pe Chalmer desfăcând o cutie de bere, i-a simțit miroslul și l-a cuprins frica. Când au ajuns la fermă, Danny a răsuflat ușurat să vadă că a fost pus imediat să adune iarba. Chalmer o tundea, iar Danny se speria când tractorul ajungea prea aproape de el. Se simțise dintotdeauna terorizat de tractoare, iar cel nou și galben al lui Chalmer îl îngrozea. L-a înlocuit David, apoi Shawn, schimbându-se între ei până s-a terminat treaba, iar Chalmer a strigat:

— Dă jos scândurile alea din camion. Plecăm!

Danny s-a apropiat cu grijă, încă însăramântat de tractor și a tras de scânduri din toate puterile. După ce le-a pus la locul lor, Chalmer a urcat din nou tractorul în lada mașinii. După ce a ridicat și scândurile, Danny a așteptat până când Chalmer a mai deschis o bere și a golit-o înainte să pornească la drum.

Tommy, care văzuse tot ce se întâmplase, a ieșit din nou la lumină. Nenorocitul ăla de tractor îl speria rău pe Danny. Trebuia să dispară. Când Chalmer se uita în altă parte, Tommy a urcat iute în ladă, a scos piedica și a mutat schimbătorul de viteze în punctul mort. În timp ce Chalmer se ducea spre locul șoferului, băiatul a aruncat furca de metal în tufișuri. Pe urmă s-a urcat și el în față și a așteptat cu privirea ațintită înainte. Știa că la un moment dat Chalmer avea să pornească în trombă, după obiceiul lui, și atunci tractorul urma s-o ia din loc.

Chalmer a demarat încet și a mers prin Bremen fără să se opreasca. Nu s-a întâmplat nimic. Tommy s-a gândit că se va întâmpla după ce s-au oprit în fața fabricii General

Mills, dar Chalmer iarași a pornit ușor și au mers aşa până în Lancaster. „Bun, atunci o să cadă când ne oprim la primul semafor“, și-a zis Tommy.

Într-adevăr, s-a întâmplat în Lancaster. Când semaforul s-a făcut verde, Chalmer a demarat cu scrâșnet de cauciucuri, iar Tommy a știut că se terminase cu tractorul. A încercat să-și păstreze fața imobilă, dar nu a reușit. A întors capul și s-a uitat pe fereastră, pentru ca bărbatul să nu-i poată vedea rânjetul. A tras cu ochiul în spate și a zărit tractorașul galben rostogolindu-se dintr-o parte în alta a străzii. Pe urmă l-a văzut pe Chalmer uitându-se în oglinda retrovizoare, cu gura căscată. A călcat zdravăn frâna, a opriț camionul, a sărit afară și a luat-o la fugă în spate, adunând de pe jos bucățile de metal împrăștiate pe stradă.

Tommy a izbucnit în hohote de râs.

— Să dea dracii în tine! a zis el. Tractorul ăla n-o să-i mai sperie niciodată pe Danny și pe David.

Se răzbunase de două ori dintr-o singură lovitură. Scăpase de tractor și, în același timp, își bătuse joc de Chalmer.

Majoritatea notelor lui Billy erau de șapte, șase și cinci. În toți anii de școală luase zece o singură dată: în primul trimestru din clasa a zecea, la biologie. Pe Arthur l-a interesat subiectul, aşa că a început să fie atent la oră și să-și facă temele.

Știa că toată lumea ar fi râs dacă i-ar fi auzit accentul, aşa că l-a trimis pe Allen în locul lui. L-a uimit pe profesor prin schimbarea bruscă, prin cât era de intelligent. Arthur nu și-a pierdut niciodată interesul pentru biologie, dar acasă lucrurile mergeau foarte prost și ei se schimbau mereu. Spre regretul profesorului, sclipirea a murit și

următoarele două trimestre au fost un dezastru. Arthur s-a retras să studieze pe cont propriu, iar media finală a lui Billy a fost un şase chinuit.

Arthur a avut mare bătaie de cap în acea vreme cu intratul și ieșitul din lumină tot mai rapid și mai frecvent al celorlați. A denumit acest interval de instabilitate mintală „perioada confuziei”.

La un moment dat, școala a trebuit să fie evacuată ca urmare a unei amenințări cu bombă. Toată lumea l-a considerat vinovat pe Billy Milligan, deși nu s-a putut dovedi nimic. Tommy a negat că ar fi făcut el bomba. Nici măcar nu fusese una adevărată, dar ar fi putut fi, dacă în sticla găsită ar fi fost nitroglicerină în loc de apă. Tommy nu a mințit în legătură cu faptul că n-o făcuse el. N-ar fi mințit niciodată. Deși îi arătase altui băiat cum s-o facă, ba chiar îi desenase o schiță, nu o atinsese niciodată. Nu era atât de prost.

Lui Tommy i-au plăcut mult îngrijorarea și jalea pe care le-a citit pe chipul directorului. Directorul Moore arăta ca un om plin de probleme, ca unul incapabil să rezolve tot ce îi dădea bătăi de cap. Problema asta a rezolvat-o însă, exmatriculându-l pe scandalagiul de Billy Milligan.

În consecință, la cinci săptămâni după ce Billy Milligan a împlinit 17 ani – cu o săptămână înainte ca Jim să intre în aviația militară –, Tommy și Allen s-au înrolat în marină.

Capitolul unsprezece

(1)

Pe 23 martie 1972, Allen s-a dus împreună cu Dorothy la centrul de recrutare, unde el și Tommy au semnat cererea de înrolare. Dorothy nu era tocmai convinsă că făcea bine lăsându-și mezinul să intre în marina militară, dar știa cât de mult conta ca băiatul să plece de acasă, departe de Chalmer. Exmatricularea de la școală înrăutățise lucrurile și mai mult.

Ofițerul recrutor a verificat actele și a pus rapid întrebările necesare. La majoritatea dintre ele a răspuns Dorothy.

— Ai fost internat vreodată într-o clinică de psihiatrie sau ai fost diagnosticat cu vreo boală mintală?

— Eu, nu, a zis Tommy.

— Stai puțin, a zis Dorothy. Ai stat trei luni în Spitalul de Stat din Columbus. Doctorul Brown a spus că suferi de nevroză isterică.

Ofițerul recrutor a ridicat privirea, cu stiloul în aer.

— Ei, nu trebuie să scriem asta, a zis el. Toată lumea e puțin nevrotică.

Tommy a privit-o triumfător pe Dorothy.

Când a venit momentul să completeze testul de cunoștințe generale, Tommy și Allen s-au uitat amândoi peste el. Întrebările nu aveau nicio legătură cu lucrurile la care se pricepea Tommy, aşa că l-a lăsat pe Allen să le rezolve.

Dar pe urmă a apărut Danny, care s-a uitat nedumerit la hârtie, neștiind ce să facă.

Supraveghetorul i-a observat confuzia.

— Dă-i drumul, trebuie doar să bifezi răspunsurile dintre liniile punctate.

Danny a ridicat din umeri. Fără să citească vreo întrebare, a bifat coloana cu răspunsuri.

A trecut testul.

Peste o săptămână, Allen s-a dus la Centrul de Instruire al Marinei din Great Lakes, Illinois. A fost repartizat să-și înceapă pregătirea de bază la compania 109, batalionul 21.

În timpul liceului, Milligan făcuse parte din Patrula Civilă de Aviație; a fost desemnat înlocuitorul șefului de companie și a preluat comanda celorlalți 160 de recruți. Era foarte strict cu disciplina.

Allen a aflat la un moment dat că acea companie care reușea să termine prima cele șaisprezece puncte obligatorii din activitatea de dimineață urma să primească o distincție. El și Tommy s-au pus pe treabă, încercând să vadă cum ar putea termina mai repede programul.

— Renunțăm la dușuri, a zis Tommy.

— Nu ne permite regulamentul, a zis Allen. „Soldații trebuie să facă duș, chiar dacă nu folosesc săpun.“

Tommy s-a gândit și a inventat un sistem mai eficient de a face duș. A doua zi, Allen și-a instruit oamenii.

— Faceți prosopul sul și îl țineți în mâna stângă. Luați săpunul cu mâna dreaptă. Sunt șaisprezece dușuri pe o parte, douăsprezece în capăt și șaisprezece pe partea cealaltă. Toate au aceeași temperatură a apei, aşa că n-o să vă opăriți, nici n-o să înghețați. Intrați la primul duș și mergeți mai departe, spălându-vă pe partea stângă a corpului. Când ajungeți la capăt, mutați săpunul în mâna cealaltă și mergeți în continuare, spălându-vă pe partea dreaptă

și pe cap. În momentul în care veți ajunge la ultimul duș, veți fi clătiți, gata să vă ștergeți.

Recruții l-au urmărit uimiți trecând pe sub dușuri îmbrăcat în uniformă, cu ceasul în mână.

— În felul acesta, fiecare are nevoie de numai patruzeci și cinci de secunde ca să facă duș. Toți o sută șaizeci veți face duș și vă veți îmbrăca în mai puțin de zece minute. Vom fi compania câștigătoare.

A doua zi, compania lui Milligan a ajuns prima pe terenul de adunare. Allen a fost încântat, iar Tommy i-a spus că mai lucra la niște metode de economisit timp. I s-a conferit o medalie pentru bună purtare.

Două săptămâni mai târziu, lucrurile au început să meargă prost. Allen a sunat acasă și aflat că Chalmer o bătea din nou pe Dorothy. Ragen s-a înfuriat. Lui Arthur, ca de obicei, nu i-a păsat prea tare. Pe Tommy, Danny și Allen, însă, i-a deranjat foarte mult. Au devenit deprimați și asta a provocat o nouă perioadă de confuzie.

Shawn a început să-și încalțe pantofii greșit și să nu se mai lege la șireturi. David a devenit murdar. Philip a aflat unde era și nu i-a păsat deloc. Recruții din compania 109 și-au dat seama repede că ceva nu era în regulă cu șeful lor. Într-o zi se purta ca un lider sever, în ziua următoare stătea degeaba la palavre și nu se atingea de rapoartele pe care trebuia să le facă.

Au observat și că începuse să umble în somn. Cineva i-a spus, iar Tommy a început să se lege de pat când se culca. Până la urmă, a fost înlocuit din funcție. Tommy a devenit și el deprimat, iar Danny se ducea la infirmerie ori de câte ori avea ocazia. Acolo, Arthur a devenit interesat de laboratorul de hematologie.

Marina americană a trimis într-o zi un inspector să-l verifice pe Milligan. Inspectorul l-a găsit pe Philip întins

pe pat în uniformă, într-o rână, cu șapca albă pe picioare, făcând o pasență.

— Ce se petrece aici? a întrebat căpitanul Simons.

— În picioare, soldat! a strigat ajutorul lui.

— Cărați-vă, a zis Philip.

— Cum îndrăznești? Sunt căpitan...

— Poți să fii și Iisus Cristos, mă doare-n cot! Cară-te!
Ești piază rea, mă faci să pierd.

Când s-a apropiat Rankin, comandantul companiei, Philip i-a spus același lucru.

Pe 12 aprilie 1972, la două săptămâni și patru zile după ce Tommy intrase în Marină, Philip a fost trimis la comisia de evaluare a recruiților.

Raportul comandantului de companie a consemnat:

„Acest om a fost inițial locuitorul meu la comandă, dar după o vreme a început să nu mai facă nimic altceva decât să facă pe șeful în fața tuturor. După ce l-am schimbat din funcție, a pretins că e bolnav. Situația s-a înrăutățit de la o zi la alta și găsea pretexts să plece de la toate cursurile de instruire. A rămas mult în urmă față de restul celorlalți colegi și se descurcă din ce în ce mai greu. Trebuie ținut sub observație.”

Un psihiatru a stat de vorbă cu David, care nu a înțeles deloc ce se petreceau. După verificarea dosarului său din Ohio, responsabilitii din Marina militară au descoperit că fusese internat într-un spital de psihiatrie și că mințise la recrutare. În raportul psychiatric s-a scris: „Îi lipsește maturitatea și stabilitatea necesare pentru a îndeplini îndatoririle din Marină. Se recomandă lăsarea lui la vatră pe motiv de temperament neadecvat, care face imposibilă pregătirea lui în continuare.”

A fost plătit pentru perioada petrecută în Marină și i s-a dat un bilet de avion până la Columbus. Pe drum de la Great Lakes până la aeroportul O'Hare din Chicago, Philip a aflat că alți doi recruți lăsați la vatră se duceau spre New York. Nu și-a folosit biletul de avion și s-a urcat în autobuz împreună cu ei. S-a dus să vadă New York-ul. Știa că era locul lui de baștină, dar nu-l văzuse niciodată.

(2)

La autogara din New York, Philip și-a luat rămas bun de la tovarășii lui de călătorie, și-a săltat sacul pe umăr și a pornit-o pe jos. A luat de la un birou de informații mai multe hărți și broșuri și s-a îndreptat spre Times Square. Se simțea acasă. Străzile și vocile îi erau familiare și îl asigurau că ajunsese în locul de unde se trăgea.

Philip a petrecut două zile explorând orașul. S-a dus cu feribotul în Staten Island și la Statuia Libertății. Pe urmă, pornind din cartierul Battery, a hoinărit pe străduțele înguste de lângă Wall Street și s-a plimbat prin Greenwich Village. A mâncat la un restaurant grecesc și a dormit la un hotel ieftin. În ziua următoare s-a dus pe Fifth Avenue și pe 34 Street ca să admire Empire State Building. A urcat până în vârf și a studiat orașul de sus.

— În ce parte este Brooklyn-ul? a întrebat-o el pe ghidă.

— Încolo, i-a arătat ea. Unde se văd cele trei poduri – Williamsburg, Manhattan și Brooklyn.

— Acolo mă duc.

A coborât cu liftul și a oprit un taxi.

— Du-mă la Podul Brooklyn.

— La Podul Brooklyn?

Philip și-a tras sacul în mașină.

— Exact aşa am spus.

— Vrei să te arunci de pe el, sau să-l cumperi? l-a întrebat șoferul.

— Ia mai dă-te-n mă-ta, deșteptule! Vezi-ți de condus și ține-ți glumele de şmecher pentru turiști.

Şoferul l-a lăsat lângă pod și Philip a început să-l traverseze pe jos. Bătea un vânticel răcoros și se simțea bine. Când a ajuns la jumătate, s-a oprit și s-a uitat în jos. Ce de apă! Doamne, cât era de frumos! S-a simțit brusc foarte deprimat. Nu știa de ce, dar n-a putut merge mai departe de mijlocul aceluia pod superb. Și-a săltat sacul pe umăr și s-a întors în Manhattan.

Deprimarea lui s-a accentuat și mai mult. Iată, ajunsese în New York, dar nu se simțea bine. Trebuia să vadă un loc anume, să găsească ceva, dar nu știa ce și unde să caute. S-a urcat într-un autobuz, a mers cu el până la capăt, apoi s-a mutat în altul, și apoi în altul, uitându-se la case și la oameni fără să știe încotro mergea sau ce anume căuta.

A coborât la un mall și a început să umble aiurea. În mijlocul mallului era o fântână a dorințelor. A aruncat două monede. Când se pregătea s-o arunce și pe a treia, s-a simțit tras de mâncă. Un băiețel negru îl privea cu ochi rugători.

— Căcat, a zis Philip și i-a dat lui sfertul de dolar.

Băiatul a râs și a luat-o la fugă.

Philip și-a ridicat din nou sacul. Începuse să simtă depresia până în măruntaie și îl dorea. A mai rămas acolo câteva clipe, l-a apucat tremuratul și a ieșit din lumină.

David s-a îndoit sub greutatea sacului și l-a scăpat. Era prea greu pentru un băiat de 8, aproape 9 ani. L-a tras târâș după el, uitându-se la vitrinele magazinelor, întrebându-se unde se afla și cum ajunsese acolo. S-a așezat pe o bancă și s-a uitat în jur, observând niște copii care se jucau. I-ar fi plăcut să se joace și el cu ei. Pe urmă s-a ridicat și a început să tragă din nou de sac. Tare greu mai era; l-a lăsat pur și simplu acolo și a început să hoinărească.

A intrat într-un magazin al armatei și s-a uitat la articolele militare expuse acolo și la sirene de mașini. A luat un

„borcan“ mare de plastic și a apăsat pe întrerupător. Sirena a început să urle și lumina roșie dinăuntru să se aprindă intermitent. Îngrozit, David i-a dat drumul din mâna și a fugit, ciocnindu-se de bicicleta unui vânzător de înghețată și zgâriindu-se la cot. Nu s-a oprit din alergat.

Când a văzut că nu venea nimeni după el, David s-a oprit și a pornit-o la întâmplare pe străzi, întrebându-se dacă o să mai ajungă vreodată acasă. Probabil că Dorothy era îngrijorată din cauza lui. I s-a făcut foame. Ar fi mâncat o înghețată. Dacă ar fi văzut vreun polițist, l-ar fi întrebat cum putea ajunge acasă. Arthur îi spunea mereu că, dacă se pierde, să roage un agent de stradă să-l ajute...

Allen a clipit de mai multe ori.

A cumpărat o înghețată pe băț de la un vânzător ambulant și a început să-o desfacă, dar imediat a văzut o fetiță murdară pe față privindu-l cu atenție.

— Doamne sfinte... a zis el și i-a dat înghețata.

Nu le putea rezista copiilor, mai ales celor cu ochi mari și flămânci.

S-a întors la vânzător.

— Mai dă-mi una.

— Dar știu că ți-e foame, băiete!

— Taci și dă-mi înghețata.

În timp ce mergea mâncând înghețata, a început să-și spună că trebuia să facă ceva în legătură cu sensibilitatea lui față de copii. Ce fel de escroc manipulator era dacă se înmuia una-două în fața lor?

A hoinărit o vreme, uitându-se la clădirile înalte pe care le credea din Chicago, apoi a luat un autobuz spre centru. Era prea târziu să mai ajungă în seara aceea la aeroportul O'Hare. Trebuia să petreacă noaptea în Chicago și să ia avionul spre Columbus a doua zi. A văzut brusc un panou luminos de pe o clădire, pe care scria: 5 mai, temperatură: 20 grade. *5 mai?* A scos portofelul și s-a uitat înăuntru.

Avea aproape cinci sute de dolari din banii de lichidare. Documentele de lăsare la vatră aveau data de 1 mai. Biletul de avion de la Chicago spre Columbus era și el pentru 1 mai. Ce naiba? Pierduse vremea prin Chicago fără să știe patru zile. Unde îi era sacul? A simțit un gol în stomac. S-a uitat la uniforma albastră pe care o purta. Era jigoasă și ruptă în coate. Avea o zgârietură pe brațul stâng.

Bun. Avea de gând să mănânce, să doarmă undeva peste noapte și să zboare a doua zi spre Columbus. A cumpărat doi hamburgeri, a găsit un hotel ieftin și a plătit nouă dolari pentru o cameră.

În dimineața următoare a oprit un taxi și i-a cerut șoferului să-l ducă la aeroport.

— La Guardia?

A cătinat din cap. Nu știa să fi fost un La Guardia în Chicago.

— Nu, la celălalt, cel mare.

În timpul drumului până la aeroport a încercat să înțeleagă ce se întâmplase. A închis ochii și a încercat să dea de Arthur. Nimic. Ragen? Nu era nicăieri. Iar începuse o perioadă de confuzie.

La aeroport s-a dus la ghișeul celor de la United Airlines și i-a dat biletul funcționarei.

— Când pot să plec de-aici? a întrebat-o.

Ea s-a uitat la bilet, apoi la el.

— Biletul este valabil pentru un zbor de la Chicago la Columbus. Nu te poți îmbarca de aici spre Ohio.

— Cum adică?

— De la Chicago, a zis ea.

— Da, și?

A venit și un șef de tură să examineze biletul. Allen nu înțelegea care era problema.

— Te simți bine, soldat? l-a întrebat bărbatul. Nu poți zbura cu ăsta de la New York la Columbus.

Allen și-a frecat obrajii nebărbieriți.

— New York?

— Exact, ești pe aeroportul Kennedy.

— Doamne...

Allen a respirat adânc și a început să vorbească repede:

— Uite care-i treaba, cineva a făcut o greșală. Am fost lăsat la vatră, a arătat el hârtiile. M-am urcat în avionul greșit, trebuia să ajung la Columbus. Probabil că mi-a pus cineva ceva în cafea, pentru că mi-am pierdut cunoștința, iar când m-am trezit, eram în New York. Mi-am lăsat bagajul și restul în avion. Trebuie să rezolvați cumva chestia asta. Este greșeala companiei aeriene.

— Dacă vrei să schimbi biletul, ești obligat să plătești o suprataxă.

— Bun, atunci sunați la Marina militară din Great Lakes. E treaba lor să mă trimită la Columbus. Îi puneți pe ei să plătească. Un militar care se duce acasă beneficiază de transport fără să-și bată el capul. Puneți mâna pe telefon și sunați Marina.

Bărbatul s-a uitat la el și a spus:

— Bine, aşteptă un pic să văd ce pot face.

— Unde este toaleta bărbăților? a întrebat Allen.

Femeia de la ghișeu i-a arătat și el să-a dus imediat acolo.

Înăuntru, văzând că nu mai era nimeni, a înșfăcat un sul de hârtie igienică și l-a întins prin toată încăperea.

— La naiba! La naiba! La naiba! a strigat el. Fir-ar a dracului de treabă, nu mai suport rahatul ăsta!

După ce s-a liniștit, s-a spălat pe față, s-a pieptănat, și-a pus cascheta albă șmechereste și s-a dus să dea ochii din nou cu cei de la ghișeu.

— Gata, a zis femeia, s-a rezolvat. Îți completez un bilet nou. Ai un loc rezervat în următorul avion. Pleacă peste două ore.

În timpul zborului spre Columbus, Allen s-a gândit plin de nemulțumire că fusese la New York și nu văzuse nimic altceva decât interiorul unui taxi și aeroportul Kennedy. Nu avea nici cea mai vagă idee cum ajunse acolo, cine fi „furase“ timpul sau ce anume se petrecuse. În autobuzul de Lancaster, în timp ce se aranja în scaun să tragă un pui de somn, a murmurat:

— Cineva a dat-o în bară rău de tot.

Speră să-l audă Arthur sau Ragen.

(3)

Allen a început să vândă aspiratoare și compactoare de gunoi din ușă-n ușă, pentru compania Interstate Engineering. Era bun de gură și timp de o lună s-a descurcat bine. A observat că Sam Garrison, colegul lui, își dădea întâlnire cu chelnerițele, cu secretarele și cu multe dintre cliente. Îi admira priceperea.

Pe 4 iulie 1972, în timp ce stăteau la o taclă, Garrison l-a întrebat:

— Tu cum de nu ieși cu niciuna dintre puicuțele astea?

— N-am timp, a răspuns Allen, foindu-se. Nu se simțea niciodată în largul lui când discuția ajungea la sex. Si nu mă prea interesează.

— Nu ești poponar, nu?

— Pe dracu'! Sigur că nu.

— La 17 ani nu te interesează fetele?

— Uite care-i treaba, a zis Allen, eu am alte chestii în cap.

— Pentru numele lui Dumnezeu, a zis Garrison, nu ţi-ai tras-o niciodată?

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

Allen nu știa nimic despre experiența lui Philip de la spitalul de psihiatrie. S-a înroșit și s-a uitat în altă parte.

— Doar nu vrei să zici că ești virgin.

Allen n-a spus nimic.

— Ehei, băiete, păi trebuie să ne ocupăm de treaba asta! a zis Garrison. Las' pe Sam! Te iau de-acasă diseară la șapte.

Seară, Allen a făcut duș, s-a îmbrăcat îngrijit și s-a dat cu colonia fratelui lui Billy. Jim se înrolase în aviație, n-avea să-i simtă lipsa.

Garrison a sosit la timp și l-a luat cu mașina în oraș. Au oprit pe Broad Street, în fața barului Hot Spot.

— Așteaptă în mașină. Mă întorc imediat cu o bucătică.

Allen a tresărit când l-a văzut peste câteva minute cu două fete tinere, cu fețe plăcute.

— Bună, scumpule, a zis cea blondă, aplecându-se peste geamul mașinii. Eu sunt Trina, iar ea e Dolly. Ești un băiat frumos.

Dolly și-a fluturat pletele lungi și negre și a intrat cu Sam pe scaunele din față. Trina s-a dus lângă Allen pe bancheta din spate.

Au mers cu mașina afară din oraș, pălăvrăgind și chicotind tot timpul. Trina își tot lăsa mâna pe pantalonii lui Allen și se juca cu fermoarul. Au ajuns într-un loc pustiu, iar Garrison a oprit.

— Hai, Billy, a zis el. Am pături în portbagaj. Ajută-mă să le scot.

În timp ce se duceau în spatele mașinii, Garrison i-a dat două pachetele învelite în staniol.

— Știi să le folosești, da?

— Da, a zis Allen. Dar nu trebuie să le pun pe amândouă, nu?

Garrison i-a dat un pumn ușor peste braț.

— Mare figură ești! Unul e pentru Trina, iar celălalt, pentru Dolly. Le-am spus că facem schimb. Le-o tragem pe rând.

Allen s-a uitat în portbagaj și a văzut o pușcă de vânătoare. A ridicat imediat privirea, iar Sam i-a dat o pătură, a luat una pentru el și a închis portbagajul.

— Hai, mai bine ne-am pune pe treabă, a zis Trina, desfăcând cureaua lui Allen.

— Hei, nu-i nevoie să faci asta, a zis Allen.

— Scumpule, dacă nu te interesează...

Peste puțină vreme, Sam a strigat-o pe Trina, iar Dolly a venit la el.

— Ei? a zis Dolly.

— Ei, ce?

— Mai poți o dată?

— Uite, aşa cum i-am spus prietenei tale, nu-i nevoie să faci nimic ca să rămânem prieteni, a zis Allen.

Când a terminat, Sam s-a dus la mașină, a scos din frigider două beri și i-a întins una lui Allen.

— Cum ți-au plăcut fetele? a întrebat el.

— N-am făcut nimic, Sam.

— Tu n-ai făcut nimic, sau *ele* n-au făcut nimic?

— Le-am spus că nu-i nevoie. Când o să fiu pregătit, o să mă-nsor.

— Căcat!

— Hei, nu-i nicio problemă, stai ușor! a zis Allen. Totul e în regulă.

— În regulă, pe dracu'! S-a năpustit asupra fetelor. V-am zis că tipul ăsta e virgin. Era treaba voastră să i-o sculați!

Dolly s-a dus în spatele mașinii, unde stătea Garrison, și a văzut pușca din portbagaj.

— Ai dat de dracu', frate! a zis ea.

— Treceți în mașină, a zis Garrison. Vă ducem de unde v-am luat.

— Eu nu urc în mașina ta!

— Atunci, dă-te-n mă-ta!

Garrison a trântit ușa portbagajului și a sărit în spatele volanului.

— Hai sus, Billy. Curvele n-au decât să se întoarcă pe jos.

— De ce nu urcați? le-a întrebat Billy. Doar n-o să rămâneți singure aici.

— Ne descurcăm noi, a zis Trina. Dar voi, bulangiilor, o să plătiți pentru asta.

Garrison a pornit motorul și Billy s-a urcat în mașină.

— N-ar trebui să le lăsăm aici.

— Nu-s decât niște ștoarfe ordinare.

— N-au fost ele de vină. Eu n-am vrut.

— Lasă, măcar nu ne-au costat nimic.

Peste patru zile, pe 8 iulie 1972, Sam Garrison și Allen au fost chemați la biroul șerifului din Circleville ca să răspundă la câteva întrebări. Au fost arestați imediat amândoi pentru răpire, viol și atac armat.

La audierea preliminară, judecătorul din Pickaway County a ascultat faptele, a respins acuzația de răpire și a stabilit o cauțiune de două mii de dolari. Dorothy a plătit garanția de două sute de dolari și și-a luat fiul acasă.

Chalmer a insistat că vrea să-l vadă în pușcărie, dar Dorothy a aranjat cu sora ei să-l ia pe Billy la ea acasă, în Miami, până în octombrie, când urma să fie audierea de la Tribunalul pentru Minorii din Pickaway County.

Cu Billy și Jim departe, fetele au început să-o preseze pe Dorothy. Kathy și Challa i-au dat un ultimatum: dacă nu se despărțea de Chalmer și nu începea procedura de divorț, urmău să plece amândouă de acasă. Dorothy a fost până la urmă de acord că mai bine pleca Chalmer.

În Florida, Allen a reluat școala și s-a descurcat bine. Și-a găsit o slujbă la un magazin de vopseluri și l-a impresionat

pe proprietar cu priceperea lui organizatorică. „Samuel“, evreul religios, aflat că tatăl lui Billy fusese și el evreu. Împreună cu alții locuitori din Miami s-a simțit profund jignit de uciderea a unsprezece sportivi israelieni în Satul Olimpic de la München. Samuel s-a dus la slujba de vineri seara să se roage pentru sufletele lor și pentru sufletul tatălui lui Billy. L-a rugat pe Dumnezeu să-l ajute pe Allen să iasă nevinovat la tribunal.

Milligan s-a întors în Pickaway County pe 20 octombrie. A fost evaluat de Comisia pentru Minori a Statului Ohio. A rămas în Închisoarea Districtuală Pickaway din noiembrie 1972 până pe 16 februarie 1973. A ieșit la două zile după ce a împlinit 18 ani. În ciuda acestui fapt, judecătorul a acceptat să fie judecat ca minor. George Kellner, avocatul angajat de mama lui Billy, i-a spus judecătorului că, indiferent de decizia curții, era absolut obligatoriu, după părerea lui, ca Tânărul să nu mai fie trimis înapoi în mediul distructiv al căminului său.

Judecătorul l-a declarat vinovat pe William S. Milligan și l-a trimis la o instituție corecțională pentru minori pe termen neprecizat. Pe 12 martie, în aceeași zi în care Allen era dus la Tabăra de Corecție din Zanesville, Ohio, s-a pronunțat definitiv divorțul dintre Dorothy și Chalmer Milligan.

Capitolul doisprezece

(1)

Arthur a hotărât ca la Tabăra de Corecție Zanesville să iasă la lumină cei mai tineri. Li se ofereau, până la urmă, experiențele pe care ar fi trebuit să le trăiască orice copil: drumeții, înnot, călărie, mers cu cortul, sporturi.

L-a acceptat pe Dean Hughes, directorul pentru activități recreative, un negru înalt, tuns militarește și cu cioc. Părea un Tânăr simpatic și de încredere. Una peste alta, nu păreau să existe pericole în acel loc.

Ragen s-a declarat și el de acord.

Dar Tommy s-a plâns de regulile pe care trebuia să le respecte. Nu-i plăcea să fie tuns și să poarte uniformă. Nu-i plăcea să fie aici împreună cu încă treizeci de delicivenți minori.

Charlie Jones, asistentul social, le-a explicat noilor veniți cum să treabă acolo. Tabăra era structurată în patru zone organizate ierarhic și se aștepta de la ei să evolueze într-o zonă superioară în fiecare lună. Zonele 1 și 2 aveau dormitoarele în aripa stângă a clădirii în formă de T. Zonele 3 și 4 erau repartizate în aripa dreaptă.

Zona 1, a recunoscut asistentul social, era cea mai rea, i se spunea „groapa“. Acolo nu însemnai nimic și trebuia să fii tuns foarte scurt. În zona 2, băieții aveau voie să poarte părul mai lung. În zona 3, se puteau îmbrăca în propriile lor haine și nu mai erau nevoiți să poarte uniformă la

activitățile zilnice. În zona 4, aveau propriul lor separeu în dormitorul comun. Băieții din zona 4 nu erau obligați să participe permanent la activități. Mulți dintre ei ajungeau monitori și nici măcar nu-i obliga nimeni să se ducă la dans în tabăra fetelor din Scioto Village. Băieții au râs, când au auzit asta.

Mutările dintr-o zonă în alta, le-a explicat Jones, se făceau conform unui sistem de merit. Fiecare dintre ei începea luna cu 120 de puncte. Ca să treacă în zona următoare, trebuiau să adune 140. Un băiat putea aduna puncte pentru bună purtare sau activități speciale și le putea pierde din cauza nesupunerii sau a comportamentului antisocial. Punctele erau contorizate de angajații taberei sau de monitorii proveniți din zona 4.

Dacă unul dintre ei striga la tine „Hei!“, pierdeai un punct. Dacă îți spunea: „Hei, potolește-te!“, asta te costa două puncte. Cine auzea „Hei, potolește-te, la pat!“ pe lângă cele două pierdute, trebuia să stea în pat două ore. Dacă pleca din pat și cineva îi spunea: „Hei, potolește-te, la pat! Hei, potolește-te!“, mai pierdea trei puncte. Iar dacă îți striga vreunul: „Hei, potolește-te, la pat! Hei, potolește-te, infractorule!“, asta însemna patru puncte. Iar „infractor“ însemna că băiatul urma să se „potolească“ în închisoarea districtuală.

Tommy a simțit că-i venea să vomite.

Erau o mulțime de lucruri de făcut pe-acolo, le-a spus Charlie Jones. Se aștepta ca băieții să profite de timpul petrecut în acel loc și să se poarte frumos.

— Dacă vreunul dintre voi se crede prea bun sau prea deștept ca să stea aici, statul Ohio are alte locuri pentru el. Școala de Corecție Central Ohio, de exemplu, SCCO, pe scurt. Iar dacă veți ajunge la SCCO, îmi bag mâna-n foc că o să vă doriți din suflet să fi rămas aici. Bun, acum

luăți-vă așternuturile de la magazie și pe urmă mergeți în sala de mese.

În seara aceea, Tommy a stat pe patul lui și s-a întrebat cine îl băgase în treaba asta și cum ajunsese acolo. Nu dădea o ceapă degerată pe puncte de merit, reguli și zone. Avea de gând să-o șteargă cu prima ocazie. Nu fusese el la lumină când venise încoace, aşa că nu știa drumul, dar nu văzuse sărmă ghimpată sau garduri în jurul taberei, doar pădure. Nu putea fi aşa de greu să evadezi.

Trecând pe lângă sala de mese, a simțit miros de mâncare bună. La naiba, n-avea niciun rost să se arunce în foc până nu știa ce-i în tigaie.

Unul dintre băieții noi din zona 1 era un copilaș cu ochelari care nu putea avea mai mult de 14-15 ani. Tommy l-a remarcat la coadă, îl cam sufla vântul. Se lupta cu greutatea saltelei și a așternutului, iar un băiat înalt, cu păr lung și mușchi lucrați, i-a pus piedică. Copilul s-a adunat de pe jos și l-a lovit cu capul în stomac, trântindu-l la pământ.

Musculosul l-a privit surprins pe puștiul care stătea deasupra lui cu pumnii înclestați.

— Bine, jigodie mică ce ești, a zis el. Hei!

— Bagă-ți-l în cur! a răspuns noul venit.

— Hei, potolește-te! a zis voinicul, ridicându-se și scuturându-se.

Pipernicitul avea lacrimi în ochi.

— Hai, luptă-te, găligan ticălos!

— Hei, potolește-te, la pat!

Alt băiat costeliv, dar mai înalt și mai mare cu doi-trei ani, l-a tras deoparte pe măruntele.

— Oprește-te, Tony! Ai pierdut deja două puncte și mai trebuie să stai și în pat două ceasuri.

Tony s-a calmat și și-a adunat saltea de pe jos.

— La naiba, Gordy, oricum nu-mi era foame!

În sala de mese, Tommy a mâncat în tăcere. Mâncarea nu era deloc rea, dar locul începuse să-l îngrijoreze. Dacă îi lăsau pe băieții mai mari să se ia de tine și să-ți fure punctele, trebuia să fie foarte atent să-și țină firea în frâu. Întors în dormitor, a observat că băiatul costeliv pe nume Gordy avea patul lângă al lui și îi adusese o bună parte din mâncarea lui celuil mic. Stăteau amândoi de vorbă.

Tommy s-a așezat în pat și i-a urmărit. Știa că regulamentul interzicea mâncatul în dormitor. L-a văzut cu coada ochiului pe musculos intrând pe ușă.

— Fiți atenți! a spus el în șoaptă. Vine găliganul!

Băiatul pe nume Tony a ascuns farfuria sub pat și s-a întins la loc. Musculosul l-a verificat și a plecat, satisfăcut că îl găsise culcat.

— Mulțumesc, a zis puștiul. Eu sunt Tony Vito. Pe tine cum te cheamă?

Tommy l-a privit în ochi.

— Mi se spune Billy Milligan.

— El este Gordy Kane, a zis Tony, arătându-i-l pe costeliv. A ajuns aici pentru că a vândut iarba. Pe tine de ce te-au băgat aici?

— Viol, a zis Tommy, dar n-am fost de vină.

Și-a dat seama din zâmbetele lor că nu-l credeau. Ei bine, puțin îi păsa!

— Cine-i bizonul? a întrebat el.

— Jordan, din zona 4.

— Ne răzbunăm noi pe ticălos, a zis Tommy.

Tommy a rămas la lumină în majoritatea timpului și a vorbit cu mama lui Billy când l-a vizitat. Îi plăcea femeia și îi părea rău pentru ea. S-a bucurat să afle că divorțase de Chalmer.

— Și pe mine m-a bătut, a zis Tommy.

— Știu. Mereu a avut un dintre împotriva ta, Billy. Dar ce puteam să fac? Aveam nevoie de un acoperiș deasupra capului. Eram singură cu trei copii, iar Challa e ca și fiica mea. Dar acum, Chalmer a plecat. Fii băiat cuminte și fă ce ți se spune, ca să te întorci acasă curând.

Tommy a urmărit-o plecând și s-a gândit că era cea mai frumoasă mamă pe care o văzuse. Ar fi vrut să fi fost a lui. Se întreba cine era mama lui și cum arăta.

(2)

Dean Hughes, Tânărul director pentru activități recreative, a băgat de seamă că Milligan zăcea în majoritatea timpului, citind sau uitându-se în gol, ca în transă. Într-o după-amiază l-a abordat direct.

— Fiindcă tot ești aici, i-a spus Hughes, ar trebui să profiți. Fii vesel! Implică-te în ceva! Ce-ți place să faci?

— Îmi place să pictez, a zis Allen.

În săptămâna următoare, Dean Hughes i-a cumpărat lui Milligan din banii lui culori, pensule și pânze.

— Vrei să-ți fac un tablou? a întrebat Allen, pregătindu-și o pânză pe masă. Ce-ai vrea să-ți pictez?

— Fă-mi un hambar vechi, a zis Hughes. Cu ferestrele sparte. Cu un cauciuc atârnând de un copac bătrân. Lângă un drum de țară părăsit. Și să arate ca și cum tocmai ar fi plouat.

Allen a lucrat toată ziua și toată noaptea și a terminat pictura. În dimineața următoare i-a dat-o lui Dean Hughes.

— Oho, e bun! a zis Hughes. Ai putea câștiga bani frumoși din pictură.

— Mi-ar plăcea, a zis Allen. Ador să pictez.

Hughes și-a dat seama că trebuia să facă eforturi să-l scoată pe Milligan din starea lui de transă. Într-o sămbătă

dimineață l-a dus în parcul Blue Rock. L-a lăsat să picteze și l-a supravegheat. Lumea venea să se uite ce făcea, iar Hughes le-a vândut câteva desene. Hughes l-a scos din nou pe Milligan și a doua zi, iar până duminică seara strânseseră deja patru sute de dolari din vânzarea lucrărilor.

Luni, directorul l-a chemat pe Hughes în biroul lui și l-a informat că, încrucită Milligan se afla în custodia statului, era împotriva regulamentului să vândă tablouri. Trebuia să-i caute pe cumpărători, să le returneze banii și să ia lucrările înapoi.

Hughes nu știuse de această clauză din regulament. A fost de acord să returneze banii. În drum spre ieșire, a întrebat:

— Cum ai aflat despre vânzări?

— Ne-a sunat lumea, a zis directorul. Oamenii vor mai multe tablouri de-ale lui Milligan.

Luna aprilie a trecut repede. Când vremea s-a încălzit, Christene a început să se joace în grădină. David vâna fluturi. Ragen lucra în sala de fortă. Danny încă se temea că afară ar putea fi îngropat de viu și stătea înăuntru ca să deseneze naturi moarte. Christopher, care avea 13 ani, mergea la orele de călărie. Arthur își petrecea majoritatea timpului la bibliotecă, unde citea Codul Penal Revizuit. Spunea că s-ar urca în şaua unui cal doar ca să joace polo. Au fost toți bucuroși să se mute în zona 2.

Milligan și Gordy Kane au fost trimiși să lucreze la spălătorie, unde Tommy se bucura să șurubărească la vechea mașină de spălat și la uscătorul cu gaz. Abia aștepta să ajungă în zona 3 și să se poată îmbrăca seara cu hainele lui.

Într-o după-amiază, Frank Jordan, bătăușul musculos, a venit cu un vraf de rufe.

— Vreau să mi le speli imediat, a zis el. Mâine am musafiri.

— Grozav! a zis Tommy, continuând să-și vadă de ale lui.

— Hai, dă-i drumul și spală-le! a zis Jordan.

Tommy nu l-a băgat în seamă.

— Sunt monitor din zona 4, gânganie. Pot să te las fără puncte cât ai clipi. N-o să mai ajungi niciodată în zona 3.

— Ascultă, poți să fii și din zona crepusculară, a zis Tommy. Nu-s obligat să-ți spăl hainele personale.

— Hei!

Tommy s-a uitat la el furios. Ce drept avea hoțul ăsta mărunt să-i ia punctele?

— Cară-te de-aici!

— Hei, liniștește-te!

Tommy a strâns pumnii, iar Jordan s-a dus la supra-veghetorul de serviciu să-i spună că îi dăduse lui Milligan un „Hei, liniștește-te!”

Când s-a întors în dormitor, aflat că Jordan le dăduse aceeași sanctiune și lui Kane și Vito, din cauză că toți trei erau prieteni.

— Trebuie să facem ceva cu chestia asta, a zis Kane.

— Mă ocup eu, a zis Tommy.

— Ce-ai de gând? l-a întrebat Vito.

— Nu-ți bate capul, a zis Tommy. Găsesc eu ceva.

Tommy s-a întins pe pat gândindu-se la cele întâmplate. Cu cât se gândeau mai mult, cu atât devinea mai furios. În cele din urmă s-a ridicat, s-a dus în spate, a găsit un retevei și a pornit spre zona 4.

Arthur i-a explicat lui Allen ce se petreceau și i-a spus că ar fi bine să iasă la lumină înainte ca Tommy să dea de belea.

— Nu face asta, Tommy, a zis Allen.

— Căcat, n-o să-l las pe găliganul ăsta nemernic să-mi ia mie punctele și să mă împiedice să ajung în zona 3.

- Te priești aiurea.
- Nu-mi pasă, mă duc să-i sparg capul.
- Hei, Tommy, liniștește-te!
- Nu-mi spune mie vorbele astea! a strigat Tommy.
- Iartă-mă, dar abordezi problema greșit. Lasă-mă pe mine să mă ocup.
- Căcat, a zis Tommy, aruncând reteveiul. Tu nu te poți ocupa nici de fundu' tău.
- Mereu ai fost spurcat la gură, a zis Allen. Hai, dispari! Tommy a ieșit din lumină. Allen s-a întors în dormitorul lor din zona 2 și s-a așezat din nou lângă Kane și Vito.
- Uite cum o să facem... a zis el.
- M-am gândit și eu, a zis Kane. Aruncăm în aer biroul sefilor.
- Nu, a zis Allen. Adunăm fapte și probe și mergem mâine în biroul domnului Jones ca să-i spunem cât de nedrept e să ne judece unii de-a noștri, copii care nu-s altceva decât niște infractori și ei, cu nimic mai buni decât noi.
- Kane și Vito s-au uitat la Allen cu gura căscată. Nu-l mai auziseră vorbind atât de cursiv și cu atâta viclenie.
- Dați-mi hârtie și creion și hai să facem treaba ca lumea, a zis Allen.
- În dimineața următoare, toți trei, cu Allen în frunte, pe post de purtător de cuvânt, s-au dus la Charlie Jones, asistentul social.
- Domnule Jones, ne-ați spus că vă putem vorbi fără să ne temem că vom da de belea, a zis Allen.
- Așa este.
- Am venit să ne plângem de faptul că unii asemenea nouă ne pot pedepsi luându-ne punctele. Dacă vă veți uita la acest tabel, veți vedea cât este de nedrept.
- Allen i-a arătat de câte ori îi strigase Frank Jordan „Hei, liniștește-te!“, descriind fiecare caz în parte și cum

se ajunsese acolo ca urmare a refuzului de a-i îndeplini toanele sau de a-i face treburile personale.

— Folosim sistemul ăsta de multă vreme, Billy, a zis Jones.

— Asta nu înseamnă că e bun. Un loc ca acesta ar trebui să ne pregătească să ne integrăm în societate. Cum ar putea s-o facă dacă ne arată că societatea este nedreaptă? Cum e posibil ca băieți de felul lui Vito să fie lăsați la mâna unui bătăuș ca Frank Jordan?

Jones îl asculta, trăgându-se ușor de o ureche. Allen a continuat să insiste că sistemul era nedrept, în timp ce Kane și Vito n-au scos o vorbă, impresionați de fluentă discursului purtătorului lor de cuvânt.

— Uite care-i treaba, Billy, a zis Jones. Lasă-mă să mă gândesc la ce mi-ai spus. Vino la mine luni și te voi anunța atunci ce-am hotărât.

Duminică seara, Kane și Vito jucau cărți pe patul lui Kane. Tommy se uita la ei, încercând să-și dea seama ce se petrecuse în biroul domnului Jones din ce discutau Kane și Vito.

Frank Jordan s-a apropiat de Vito și a trântit peste cărți o pereche de pantofi plini de noroi.

— Vreau pantofii ăștia lună!

— Păi, n-ai decât să ți-i cureți, a zis Vito. Nu ți-i lustruiesc eu, să știi!

Frank l-a pocnit peste o ureche și l-a aruncat jos din pat. Vito a început să plângă. Frank s-a întors să plece, iar Tommy a acționat rapid. La jumătatea culoarului, l-a bătut pe Frank pe umăr. Când s-a întors, i-a tras un pumn în nas și l-a izbit de perete.

— Te trimit la pușcărie, jegosule! a urlat Frank.

Kane, care se apropiase și el, i-a secerat picioarele, făcându-l să cadă grămadă între două paturi. Tommy și Kane s-au năpustit apoi să-i care pumni.

Ragen l-a urmărit pe Tommy bătându-se ca să fie sigur că nu se afla în pericol. Dacă îl păștea vreo amenințare reală, urma să intervină. El nu acționa aiurea și la mână, cum făcea Tommy. El plănuia unde să lovească și ce oase să rupă. Acum nu era treaba lui și nu avea de ce să se amestece.

În dimineața următoare, Allen și-a zis că mai bine îi povestea ei domnului Jones ce se petrecuse, înainte să vină Frank Jordan cu o versiune mai dăunătoare.

— Uitați-vă la capul lui Vito, s-a umflat acolo unde l-a pocnit Frank fără niciun motiv, i-a zis Allen asistentului social. A profitat că sistemul îi conferă autoritate în fața unui puști ca el. Așa cum v-am mai spus, este greșit și chiar periculos ca niște infractori să aibă atâtă putere.

Miercuri, domnul Jones a anunțat că, din acel moment, meritele puteau fi apreciate doar de către personalul taberei. Punctele pe care Frank Jordan le luase pe nedrept altora urmău să fie restituite chiar din „contul“ lui. Jordan a fost retrogradat din nou în zona 1. Vito, Kane și Milligan au primit înapoi suficiente puncte cât să treacă în zona 3.

(3)

Unul dintre privilegiile zonei 4 era dreptul de a merge în vizită acasă. Tommy abia aștepta să-i vină rândul la permisie. În ziua cu pricina, și-a făcut bagajul și a așteptat să vină Dorothy să-l ia. Cu cât se gândeau mai mult la plecare, cu atât se simțea mai confuz. Îi plăcea tabăra, dar își dorea să se întoarcă acasă în Spring Street, mai ales acum, când știa că Chalmer nu mai apărea pe acolo. Ar fi fost doar el, Challa și Kathy și lucrurile nu puteau decât să se schimbe în bine.

Dorothy l-a luat cu mașina și au mers spre Lancaster fără să vorbească mare lucru pe drum. La câteva minute după ce a ajuns acasă, a fost surprins să vadă venind în

vizită un bărbat pe care nu-l mai întâlnise niciodată. Era voinic, roșu la față și cu pieptul lat. Fuma țigară de la țigară.

— Billy, el este Del Moore, a zis Dorothy, proprietarul salonului de bowling în care am cântat la Circleville. Rămâne cu noi la cină.

Din felul în care se priveau, Tommy și-a dat seama că era ceva între ei. La naiba! Chalmer abia dacă plecase de-acasă de două luni, și apăruse deja alt tip în paisaj.

În seara aceea, Tommy a anunțat în timpul mesei:

— Nu mă mai întorc la Zanesville.

— Ce spui tu acolo? a zis Dorothy.

— Nu mai suport locul ăla.

— Nu cred că-i bine, Billy, a zis Del Moore. Mama ta mi-a spus că nu mai ai de stat decât o lună.

— Asta-i treaba mea.

— Billy! a zis Dorothy.

— Păi, acum sunt un prieten de familie, a zis el. Nu-i frumos să-i faci atâtea necazuri mamei tale. Nu mai ai mult de stat acolo. Dacă nu-ți vezi de treabă, o să ai de-a face cu mine.

Tommy s-a uitat în farfurie și a continuat să mănânce în tăcere.

— Cine-i ăsta? a întrebat-o el mai târziu pe Kathy.

— Noul iubit al mamei.

— Ce dracu', se poartă ca și cum ar crede că poate să-mi spună mie ce să fac! Vine des pe-aici?

— Și-a luat o cameră în oraș, aşa că nu poate spune nimeni că trăiesc împreună. Dar știu eu ce știu, a zis Kathy.

În timpul următoarei permisiilor, Tommy l-a cunoscut pe Stuart, fiul lui Del Moore. I-a plăcut imediat. Avea cam vârsta lui Billy, juca fotbal și era mare sportiv. Lui Tommy îi

plăcea cel mai mult cum mergea pe motocicletă. Putea face cu ea șmecherii pe care Tommy nu le mai văzuse niciodată.

Și lui Allen îi plăcea Stuart, iar Ragen îl respecta pentru calitățile sportive și pentru curaj. A fost un weekend foarte interesant și toți s-au trezit că abia așteptau să petreacă mai mult timp cu noul lor prieten, care îi acceptase fără să-i întrebe de ce se comportau atât de ciudat. Nu-i spusese niciunui că era dus cu pluta sau că mințea. Tommy s-a gândit că voia să ajungă ca Stuart, într-o bună zi.

Tommy i-a spus lui Stuart că, după ce scăpa din tabără, nu prea-i mai venea să locuiască acasă. Nu i se părea potrivit, cu Del care petreceea acolo atâta vreme. Stuart i-a răspuns că ar fi putut împărți amândoi un apartament.

— Vorbești pe bune? l-a întrebat Tommy.

— I-am spus și lui Del și i s-a părut o idee excelentă, a zis Stuart. Cred că o să ne purtăm de grija unul altuia.

Dar, cu câteva săptămâni înainte să se elibereze de la Zanesville, Tommy a aflat că Dorothy urma să nu vină în vizita ei obișnuită.

Pe 5 august 1973, Stuart Moore, mergând cu motocicleta în Circleville, luase un viraj prea strâns și se ciocnise de o barcă aflată pe trailer. Ca urmare a impactului, motocicleta și barca izbucniseră amândouă în flăcări. Stuart murise pe loc.

Tommy a fost șocat la auzul veștii. Stuart, prietenul lui curajos și vesel, cel cu care urma să cucerească lumea, fusese înghițit de flăcări! Nu mai suporta. Nu mai putea rămâne acolo! A apărut David să simtă agonia lui Stuart și să verse lacrimile lui Tommy...

Capitolul treisprezece

(1)

Billy Milligan a fost eliberat din tabăra Zanesville la o lună după moartea lui Stuart. La câteva zile după întoarcerea acasă, Allen citea în camera lui. Del Moore a venit și l-a întrebat dacă nu vrea să meargă la pescuit. Allen știa că Del voia o impresioneze pe Dorothy – Kathy spunea că probabil se vor căsători.

— Sigur, a zis el. Îmi place să pescuiesc.

Del s-a pregătit, și-a luat liber a doua zi și a venit să-l ia pe Billy. Tommy s-a uitat la el plin de dispreț.

— La pescuit? Ce căcat! Nu vreau să merg la pescuit.

Când a ieșit de la el din cameră, Dorothy i-a reproșat că s-a purtat nepoliticos. Mai întâi îi promisese lui Del că vor pescui împreună, apoi se răzgândise. Tommy a privit-o uimit.

— Iisuse, da' nu m-a întrebat niciodată dacă vreau să merg la pescuit!

Del a plecat în culmea furiei, jurând că nu cunoscuse o persoană mai ipocrită decât Billy.

— Nu mai suport, i-a spus Allen lui Arthur, atunci când a rămas singur în cameră. Trebuie să plecăm de aici. Mă simt absolut în plus, cu Del care se fățăie tot timpul pe la noi prin casă.

— Și eu la fel, a zis Tommy. Dorothy mi-a fost ca o mamă, dar dacă vrea să se mărite cu Del, eu mă car.

— Bine, a zis Arthur. Hai să găsim de lucru, să punem niște bani deoparte și să închiriem un apartament.

Toți ceilalți au fost încântați.

Pe 11 septembrie 1973, Allen s-a angajat la Lancaster Electro-Plating. Slujba era murdară și prost plătită, în niciun caz pe măsura aspirațiilor lui Arthur.

Tommy se ocupa de baia de zincare, trăgând o cușcă atârnată cu lanțuri de un pod din tavan și coborând-o în cada cu acid ca să placheze obiectele din ea. O muta dintr-o cadă pătrată în alta; căzile erau aliniate pe lungimea unei piste de bowling. Tommy cobora cușca, aștepta, o ridica, o muta, o cobora, aștepta.

Arthur disprețuia profund genul acesta de lucruri manuale. Și-a îndreptat atunci atenția spre alte probleme. Trebuia să-și pregătească oamenii să se mute singuri.

În perioada petrecută la Zanesville studiase comportamentul celor care aveau voie să iasă la lumină și începuse să înțeleagă că secretul supraviețuirii în societate era autocontrolul. În absența regulilor, domnea un haos care îi punea în pericol pe toți. Observase că regulamentul din tabără avusese un efect salutar. Spaima permanentă că puteau regresa iarăși în zona 2 sau chiar în zona 1 îi determinase pe toți băieții nedisciplinați să se stăpânească. Aveau nevoie de un regulament intern și în restul timpului.

Arthur i-a explicat lui Ragen necesitatea unui cod de bună-purtare.

— Când unul dintre noi s-a încurcat cu o femeie de moravuri ușoare, ca în cazul Pickaway County, am fost acuzați de viol cu toții, a zis Arthur. A fost un delict pe

care nu l-am comis, dar am ajuns toți la închisoare. Nu trebuie să se mai întâmple.

— Și cum poți preveni aşa ceva?

— De obicei, pot împiedica pe cineva să iasă la lumină, a zis Arthur, plimbându-se de colo până colo. Și am observat că tu poți da ușor afară pe cineva, imediat după momentul vulnerabil când ne schimbăm între noi. Ar trebui să controlăm împreună conștiința. Am decis ca anumite persoane indezirabile să nu mai iasă la lumină niciodată. Ceilalți vom trăi conform unui cod clar de conduită. Suntem ca o familie. Trebuie să fim severi. La prima abatere, vinovatul va fi clasificat drept indezirabil.

Cu acordul lui Ragen, Arthur le-a comunicat regulile tuturor celorlalți:

UNU: *Nu mințim niciodată.* Fuseseră acuzați de minciună toată viață pentru că nu știuseră lucruri făcute de alții.

DOI: *Ne purtăm frumos cu femeile și cu copiii.* Această regulă includea evitarea limbajului nepotrivit și abordarea anumitor reguli de politețe, precum deschisul ușii. Copiii urmau să stea la masă cu spatele drept și cu șervetele în poală. Femeile și copiii trebuiau protejați întotdeauna și toți erau obligați să le ia apărarea. Când vreunul băga de seamă că o femeie sau un copil erau agresați de către un bărbat, trebuia să iasă imediat din lumină și să îl lase pe Ragen să se ocupe de situația respectivă. (În cazul în care se afla în pericol chiar unul dintre ei, nu se mai punea problema, întrucât Ragen ieșea la lumină în mod automat.)

TREI: *Respectăm regula celibatului.* Bărbații nu puteau risca să mai ajungă vreodată în situația de a fi acuzați de viol.

PATRU: *Ne folosim timpul liber pentru autoperfecționare.* Nimeni nu avea voie să piardă vremea uitându-se la televizor sau citind benzi desenate. Fiecare trebuia să-și aprofundeze propria specializare.

CINCI: *Respectăm proprietatea privată a fiecărui membru al familiei.* Era o regulă care viza mai ales vânzarea de tablouri. Oricine avea voie să vândă o lucrare semnată „Billy“ sau „Milligan“, dar cele semnate de Tommy, Allen sau Danny

erau personale. Nu le puteau vinde ceilalți, întrucât nu le aparțineau.

Oricine încălca aceste reguli pierdea pentru totdeauna dreptul de a ieși la lumină și urma să rămână exclusiv în umbră, laolaltă cu restul indezirabililor.

— Cine sunt ceilalți – cum le-ai spus? – indezirabili? a întrebat Ragen, după ce s-a gândit o vreme.

— Philip și Kevin. Amândoi sunt nepermis de antisociali, au comportament de tip infracțional, și le este interzis să iasă la lumină.

— Ce spui de Tommy? Și el este uneori antisocial.

— Da, a fost de acord Arthur, dar avem nevoie de nesupunerea lui Tommy. Unii dintre cei tineri sunt atât de supuși, încât ar fi în stare să-și facă rău și lor, dacă le-ar cere-o un străin. Tommy va putea ieși la lumină atâta vreme cât nu încalcă restul regulilor și nu își folosește principerea de a evada în scopuri criminale. L-aș mai avertiza, totuși, din când în când, ca să știe că suntem cu ochii pe el.

— Și eu? a întrebat Ragen. Sunt genul delicvent. Sunt violent și antisocial.

— Nu trebuie să încălcăm legea sau să comitem infracții sub niciun motiv, nici măcar genul acela de infracții numit „fără victime“, a zis Arthur.

— Cred că îți dai seama că s-ar putea să fiu pus în situația în care voi fi nevoit să încalc legea, dacă vreau să ne apărăm și să supraviețuim, a zis Ragen. Nevoia nu se supune legii.

Arthur și-a lipit vârfurile degetelor între ele și s-a gândit o vreme la argumentul lui Ragen. Pe urmă a dat din cap și a zis:

— Tu vei fi excepția de la regulă. Datorită forței tale uriașe, ești singurul care vei avea voie să-i rănești pe alții, dar numai în cazuri de autoapărare sau ca să protejezi

femeile și copiii. Ca protector al familiei, doar tu ai permisiunea să comiți delicte fără victime, sau infracțiuni necesare pentru a supraviețui.

— Atunci accept ideea cu regulile, a zis Ragen încet. Numai că sistemul n-o să funcționeze fără greș. În perioadele de confuzie, unii fură timp. În acele situații, nu vom ști niciunul ce se petrece – nici tu, nici eu, nici Allen.

— Așa este, a încuviințat Arthur, dar trebuie să ne străduim și să ne descurcăm cu ce avem. Una dintre provocări va fi tocmai să păstrăm familia unită și să prevenim aceste perioade de confuzie.

— Al nabii de greu! a zis Ragen. Va trebui să le comunici și celorlalți aceste hotărâri. Eu nu cunosc încă... Nu știu cum să zic... Toată familia. Uneori nu-s sigur dacă văd pe cineva din afară sau pe unul dintre ai noștri.

— E normal. S-a întâmplat la spital și chiar în tabără. Câte cineva află numele unora din jur și devine conștient că mai există și alții. Voi lua legătura cu toți ai noștri și le voi spune ce trebuie să știe.

Ragen a rămas pe gânduri.

— Eu sunt puternic, dar ce știi tu te face mai puternic.

Arthur a încuviințat.

— Tocmai de-aia te bat mereu la șah.

Arthur a luat legătura pe rând cu toți ceilalți și i-a spus fiecărui ce se aștepta de la el. Pe lângă codul de conduită, cei care ieșeau la lumină mai aveau și alte responsabilități.

Christene rămăsese în continuare la vîrstă de 3 ani și asta îi stânjenea pe toți. Dar Ragen a insistat și ceilalți i-au dat dreptate că, întrucât fusese prima și rămăsese „copilașul“ familiei, nu avea să ajungă niciodată în rândul indezirabililor. Putea să se dovedească utilă când era

necesar să iasă la lumină cineva care nu comunica și nu înțelegea ce anume se petrecea. Dar se așteptau ca și ea să se perfecționeze. Cu ajutorul lui Arthur, urma să învețe să scrie, să citească și să-și depășească dislexia.

Tommy urma să-și perfecționeze talentul în materie de electricitate și de mecanică. Chiar dacă știa să desfăcă lacăte și să spargă seifuri, avea voie să-și folosească cunoștințele într-un singur scop: să scape, dar niciodată să intre undeva. Nu avea voie să ajute pe cineva să fure. Nu avea voie să devină hoț. În timpul liber trebuia să exerseze la saxofon și să se perfecționeze în arta peisajelor. Era obligat să-și controleze atitudinea conflictuală și să folosească doar cu oameni străini și numai atunci când se dovedea necesar.

Ragen urma să ia lecții de karate și de judo, să alerge și să-și păstreze condiția fizică. Cu ajutorul lui Arthur, avea de gând să învețe cum să-și controleze secreția de adrenalină și cum să-și concentreze toate energiile în momentele tensionate și periculoase. O parte din următorul salariu urma să fie folosit pentru cumpărarea unui pistol cu care să se antreneze trăgând la țintă.

Allen urma să-și perfecționeze calitățile de orator și să se concentreze asupra pictării portretelor. Își putea descărca tensiunea în exces cântând la tobe. Urma să iasă în față când era nevoie să-i manipuleze pe străini. Întrucât era cel mai sociabil, era important să iasă în lume și să cunoască oameni noi.

Adalana urma să continue să scrie poezii și să-și perfecționeze talentul de bucătar, talent folositor atunci când se vor muta pe cont propriu.

Danny trebuia să se specializeze în naturi moarte și să învețe să picteze cu spray-ul. Întrucât era adolescent, lui îi revinea sarcina de a sta cu copiii mai mici.

Arthur urma să se concentreze asupra studiului științific, mai ales al medicinii. Comandase deja prin poștă

un curs despre bazele hematologiei clinice. Trebuia, de asemenea, să-și folosească logica și gândirea rațională ca să învețe dreptul.

Tuturor celorlalți li s-a atras atenția că era necesar să-și folosească orice clipă liberă ca să se autoperfecționeze și să-și dezvolte cunoștințele. Arthur i-a avertizat să nu lânțezească, să nu piardă vremea și să nu permită propriilor minți să stagneze. Fiecare membru al familiei era obligat să-și ducă la îndeplinire sarcinile și în același timp să se educate și să se cultive. Trebuiau să se gândească la toate astea inclusiv când nu erau ei la lumină și să le pună în practică intensiv atunci când controlau conștiințul.

Cei tineri nu aveau voie să șofeze. Dacă ieșeau la iveau și se trezeau la volanul unei mașini, erau obligați să treacă pe locul pasagerului și să aștepte până venea cineva mai matur să conducă mașina.

Toată lumea a fost de acord că Arthur se gândise la tot și că le expusese situația logic.

„Samuel“ citea Vechiul Testament, mâncă numai cușer și îi plăcea să sculpteze în piatră sau să cioplească lemnul. A ieșit la lumină pe 27 septembrie de Roș Hașana, anul nou evreiesc, și a spus o rugăciune în memoria tatălui evreu al lui Billy.

Samuel știa regula strictă instituită de Arthur cu privire la vânzarea tablourilor, dar într-o zi s-a trezit că nu avea bani și că nu era nimeni prin preajmă să-l sfătuiască ce avea de făcut, aşa că a vândut un nud semnat de Allen. Nudurile îi răneau sensibilitatea religioasă și nu voia să le vadă. I-a spus vânzătorului că nu pictase el tabloul, dar că îl cunoștea pe autor.

Pe urmă a vândut tabloul lui Tommy cu hambarul, o imagine care îl umplea de frică.

Arthur a aflat ce a făcut Samuel și s-a înfuriat teribil. Samuel ar fi trebuit să-și dea seama că vindea tablouri foarte dragi autorilor lor și care nu însemnau nimic în ochii unor străini. I-a cerut lui Tommy să găsească sculptura favorită a lui Samuel – o Venus drapată din ipsos, înconjurate de Cupidoni.

— Distruge-o! a zis Arthur.

Tommy a zdrobit-o cu un ciocan.

— Pentru greșeala grosolană de a fi vândut tablourile altora, Samuel devine de acum înainte indezirabil. Ca urmare, nu va mai avea voie să iasă la lumină.

Samuel și-a pledat cauza. A susținut în fața lui Arthur că n-ar fi trebuit să fie alungat, atâta vreme cât era singurul care credea în Dumnezeu.

— Pe Dumnezeu l-au inventat cei cărora le este frică de necunoscut, a zis Arthur. Oamenii venerează personaje de genul lui Isus numai pentru că le este frică de ce se va întâmpla cu ei după moarte.

— Exact, a zis Samuel. Dar nu-i o idee proastă să te asiguri într-un fel. Dacă după moarte vom afla că există Dumnezeu? Ar fi rău ca măcar unul dintre noi să credă în El? Așa, măcar unul am ajunge cu sufletul în Rai.

— Dacă există suflet, a zis Arthur.

— De ce te grăbești să bagi mâna în foc? Ce te costă să-mi mai dai o sansă?

— Eu am făcut regulamentul și îmi mențin decizia, a zis Arthur. Pe 6 octombrie e sărbătoarea Yom Kippur. Poți ieși la lumină pentru Ziua Ispășirii, dar pe urmă ești pedepsit.

Ulterior, Arthur a recunoscut față de Tommy că a luat decizia la nervi și că a greșit. Cum nu putea ști sigur dacă exista sau nu Dumnezeu, n-ar fi trebuit să se priească și să-l dea la o parte pe singurul credincios.

— Poți să te răzgândești și să-l lași pe Samuel să mai iasă din când în când la lumină, a zis Tommy.

— Nu atâtă timp cât eu dețin controlul, a zis Arthur. Recunosc că am greșit și că sentimentele mi-au întunecat judecata, dar, din moment ce-am luat o hotărâre, nu voi da înapoi.

Lui Tommy nu-i plăcea să se gândească la rai și la iad, dar îi veneau în minte tot mai des și a început să se întrebe dacă există vreo cale de evadare, în caz că ajungea în iad.

(2)

Câteva zile mai târziu, Allen s-a întâlnit în oraș cu un cunoscut din școală. Își amintea vag că Barry Hart era prietenului cuiva pe care îl știa. Acum avea plete și arăta ca un hippy. Hart l-a invitat la el acasă, să bea o bere și să stea de vorbă.

Locuia într-un apartament mare și neîngrijit. Cât timp Allen a stat de vorbă cu Hart în bucătărie, a tot venit și plecat lume, iar lui Allen i s-a părut că acolo se învârteau droguri la greu. Când s-a ridicat să plece, Hart i-a spus că sămbătă urma să dea o petrecere la care veneau mulți prieteni și l-a invitat și pe el.

A acceptat. Era cel mai bun mod de a respecta instrucțiunile lui Arthur și de a socializa.

Sâmbătă seara, însă, când a ajuns, lui Allen nu i-a plăcut ce a văzut. Era o adunătură de drogați, oamenii beau, fumau „iarbă” și luau pastile. Mulți dintre ei se făceau de râs, i s-a părut lui. Avea de gând să stea doar cât să bea o bere, dar după câteva minute nu s-a simțit deloc în largul lui și a ieșit din lumină.

Arthur s-a uitat în jur, dezgustat de ce vedea, dar a hotărât să rămână și să observe acest tip de depravare. Era interesant cum se prosteau oamenii sub acțiunea

diferitelor droguri: deveneau agresivi din cauza alcoolului, chicoteau după marijuana, erau ca în transă de la amfetamine și pluteau în alte lumi după LSD. Parcă s-ar fi aflat într-un laborator de studiu al abuzului de droguri, și-a spus Arthur.

A remarcat o pereche care se ținea deoparte, la fel ca el. Fata, înaltă și subțire, cu plete lungi și negre, buze pline și ochii fardați se uita mereu în direcția lui. Părea gata să-i vorbească. Perspectiva asta îl deranja pe Arthur.

Primul i s-a adresat partenerul fetei.

— Vii des la petrecerile lui Hart? a întrebat Tânărul.

Arthur l-a lăsat pe Allen să-i ia locul la lumină. El s-a uitat în jur nedumerit.

— Ce-ai spus?

— Prietena mea are impresia că te-a mai văzut la o petrecere pe-aici, a zis Tânărul. Am senzația că și eu te-am mai întâlnit. Cum te cheamă?

— Mi se spune Billy Milligan.

— Fratele Challei? Hei, eu sunt Walt Stanley. Am cunoscut-o pe sora ta.

Tânărul s-a apropiat și ea.

— Marlene, el e Billy Milligan, a zis Stanley.

Pe urmă Stanley a plecat, dar Marlene și Allen au stat de vorbă vreo oră, comentând ce vedea la ceilalți oameni din apartament. Lui Allen, fata i s-a părut amuzantă și caldă. Își dădea seama că era atrăsă de el. Ochii ei negri ca de pisică îl făceau să se simtă ciudat. și el se simțea atrăs de ea, dar știa că, din cauza regulilor stabilite de Arthur, nu se putea întâmpla nimic între ei.

— Hei, Marlene! a strigat-o Stanley din cealaltă parte a camerei. Vrei să ne despărțim?

Ea nu l-a băgat în seamă.

— Te strigă iubitul tău, a zis Allen.

— O, nu-i iubitul meu, i-a răspuns fata.

Îl făcea pe Allen să se simtă agitat. Abia ieșise de la Zanesville după ce fusese acuzat degeaba de viol, iar fata asta îi făcea avansuri.

— Iartă-mă, Marlene, trebuie să plec, a zis el.

Ea a părut surprinsă.

— Poate mai dăm unul de altul, cândva.

Allen a șters-o rapid.

Duminica următoare, Allen și-a spus că era o zi perfectă de toamnă pentru o partidă de golf. Și-a pus crosele în mașină, s-a dus la Lancaster Country Club și a închiriat o mașinuță electrică. A jucat câteva găuri, dar s-a descurcat prost. La un moment dat a trimis a treia mingă într-o groapă cu nisip, s-a supărat rău pe el însuși și a ieșit din lumină.

„Martin“ a deschis ochii și s-a trezit surprins cu o crosă în mână. A lovit mingea și a terminat gaura. Neștiind de câte lovitură era nevoie, a socotit că a câștigat un punct.

La următoarea gaură a observat nemulțumit că era multă lume și s-a plâns în gura mare că jucătorii lenți le stricau jocul celor mai buni, aşa, ca el.

— Eu sunt din New York, i-a spus el unui bărbat de vîrstă mijlocie, aflat într-un grup de patru jucători care erau la rând înaintea lui. Sunt obișnuit cu cluburi private mult mai exclusiviste decât asta și mai ales cu genul de oameni care au privilegiul să joace acolo.

Bărbatul l-a privit cu gura căscată, iar Martin a trecut în fața lui.

— Nu te deranjează dacă joc primul, da?

N-a mai așteptat răspunsul. Și-a potrivit suportul, a lovit mingea cu forță și a plecat imediat cu mașinuța lui. A trecut în același fel și de următorul grup de trei jucători, dar apoi a trimis mingea într-o groapă cu apă.

A parcat mașinuța lângă apă, încercând să vadă dacă o putea recupera. N-a reușit să-o găsească, aşa că a lovit altă minge peste apă, apoi s-a întors la mașinuță, dar s-a lovit la genunchi când urca în ea.

David a venit să preia durerea, întrebându-se unde era și ce căuta în mașinuța aia. După ce durerea a trecut, David a început să se joace cu volanul, scoțând din buze zgromot de motor și lovind pedalele cu picioarele. Frâna a scăpat și mașinuța a pornit la vale, oprindu-se cu roțile din față în iaz. Speriat, David a plecat și a reapărut Martin, întrebându-se ce se întâmplat. I-a luat aproape jumătate de oră să scoată roțile din mâl, împingând mașina înainte și înapoi, furios că ceilalți jucători i-o luau înainte.

Când mașinuța a ajuns din nou pe uscat, a ieșit la lumină Arthur și i-a spus lui Ragen că îl alunga pe Martin în grupul indezirabilor.

— E o pedeapsă cam severă pentru o mașină de golf ajunsă în apă, a zis Ragen.

— Nu-i ăsta motivul, a zis Arthur. Martin este un lăudăros care nu face doi bani. Încă de la Zanesville nu se gândește decât să se împoțoneze cu haine spilcuite și să conducă mașini puternice. Își dă aere. Nu încearcă deloc să se perfecționeze sau să fie creativ. E un escroc și un prefăcut. În plus, mai e și snob.

Ragen a zâmbit.

— Nu știam că a fi snob e un motiv să devii indezirabil.

— Amice, a zis Arthur cu răceală, înțelegând la ce făcea aluzie Ragen, nimeni nu are voie să fie snob decât dacă este foarte intelligent. Eu am acest drept. Martin nu.

Arthur a terminat ultimele patru găuri de golf cu numărul exact de lovitură.

Pe 27 octombrie 1973, la aproape zece ani de la nunta cu Chalmer Milligan, Dorothy s-a măritat cu cel de-al patrulea soț al ei – Delmos A. Moore.

Del încerca să se poarte ca un tată cu Billy și cu fetele, dar copiii nu-l agreau. Când a început să le impună reguli, Arthur nu l-a luat în seamă.

Dorothy îi interzisește mezinului ei să meargă cu motocicleta. Tommy știa că Stuart era cauza, dar nu i se părea corect să fie privat de acest drept din cauza celor pățite de altcineva.

Într-o zi a împrumutat o Yamaha 350 de la un prieten și a trecut cu ea pe lângă casă. Când se întorcea pe Spring Street, Tommy s-a uitat în jos și a văzut că țeava de eșapament se desprinsese. Dacă atingea pământul...

Ragen s-a aruncat de pe motocicletă.

S-a adunat de pe jos, și-a scuturat blugii și a dus motorul de ghidon în curtea din spate. Pe urmă a intrat în casă să-și spele sângele de pe frunte.

Când a ieșit din baie, Dorothy a început să țipe la el.

— Ti-am spus că nu vreau să te văd pe motocicletă! Faci asta ca să mă chinui pe mine!

Del a venit din curte și a început să țipe și el.

— Ai făcut-o intenționat! Știi ce părere am eu despre motociclete, de când...

Ragen a clătinat din cap și a ieșit din lumină. L-a lăsat pe Tommy să explice povestea cu țeava de eșapament.

Tommy s-a uitat în sus și i-a văzut pe Dorothy și pe Del fulgerându-l din priviri.

— A fost intenționat, nu-i aşa? a zis Del.

— Ce prostie, a zis Tommy, verificându-și vânătăile. S-a desprins țeava de eșapament și pe urmă...

— Altă minciună! a zis Del. Am fost afară, am văzut motocicleta. Țeava de eșapament nu se putea desprinde

ca să te facă să derapezi fără să se îndoie. Iar țeava nu e îndoită.

— Să nu mă faci niciodată mincinos! a strigat Tommy.

— Ești un mincinos nenorocit! a strigat Del la rândul lui.

Tommy s-a năpustit afară din cameră. Ce rost avea să le spună că țeava nu se îndoiese pentru că Ragen văzuse ce urma să se întâmple și se aruncase de pe motocicletă înainte să pățească ceva mai rău? Indiferent cum le-ar fi explicat, ar fi continuat să susțină că mințea.

Simțindu-se cuprins de o mânie prea mare ca să-i poată face față, Tommy a ieșit din lumină...

Dorothy a simțit furia fiului ei și s-a dus după el în garaj. A rămas afară și l-a urmărit nevăzută pe fereastră. Cu o expresie criminală pe chip, băiatul s-a îndreptat spre o grămadă de scânduri, a luat una și a rupt-o în două. Pe urmă a mai rupt una, încă una, și încă una, vărsându-și pe ele furia profundă și violentă.

Arthur a hotărât că venise timpul să se mute.

Peste câteva zile, Allen a găsit un apartament ieftin cu două dormitoare într-o casă albă aflată pe Broad Street, la numărul 808. Până acasă la Dorothy era doar un drum scurt cu mașina. Apartamentul arăta rău, dar avea frigidер și plită. Allen a adus o saltea, o masă și două scaune. Dorothy i-a dat voie să cumpere un Pontiac Grand Prix pe numele ei, cu condiția să plătească el ratele.

Ragen a cumpărat o carabină calibrul 30 cu încărcător și o armă semiautomată calibrul 25.

La început, libertatea oferită de propriul apartament a fost amuzantă. Putea picta când voia și nu-l bătea nimeni la cap.

Arthur a avut grija ca aspirina și restul medicamentelor să fie cumpărate în flacoane cu sistem de închidere

sigur pentru copii, astfel încât cei mici să nu poată avea acces la ele. A insistat chiar ca Ragen să-și adapteze un capac asemănător și la sticla de vodcă și i-a amintit să țină mereu armele sub cheie.

În bucătărie a început să se nască o rivalitate între Adalana și „April“. Deși Arthur și-a dat seama că de-aici se puteau ivi probleme, a decis să nu țină partea nimăului. Oricum avea prea puțin timp pentru studiu, cercetare și planificarea viitorului, așa că încerca să nu bage în seamă gâlcevile și vorbăria femeilor pe care le auzea mereu undeva în spatele minții. Când bătaia de cap a ajuns prea mare, a propus ca Adalana să se ocupe de gătit, iar April să coasă și să spele, apoi le-a lăsat în pace.

Când o descoperise prima dată printre ceilalți, Arthur fusese cucerit de April cea zveltă, brunetă și cu ochi căprui. Era mult mai atrăgătoare decât banala și casnica Adalana și, în mod cert, mai inteligentă. Era aproape la fel de deșteaptă ca Allen sau Tommy, ba chiar ca Arthur însuși. Accentul ei de Boston l-a intrigat, dar și-a pierdut interesul atunci când a devenit conștient de gândurile ei. Pe April o obseda cum l-ar fi putut tortura și ucide pe Chalmer.

Crea planuri în mintea ei. Dacă l-ar fi putut ademeni pe Chalmer în apartament, l-ar fi legat de scaun și l-ar fi ars bucătică cu bucătică cu lampa de benzină. L-ar fi ținut treaz administrându-i amfetamine, iar lampa i-ar fi distrus rând pe rând degetele de la mâini și de la picioare, cauterizând în același timp rănilor, ca să nu curgă sânge. Voia să-l vadă suferind aici, înainte să ajungă în iad.

April a încercat să-l convingă și pe Ragen.

— Trebuie să-l omori pe Chalmer. Să iei una dintre armele tale și să-l împuști.

— Nu sunt criminal.

— N-ar fi o crimă. Ar însemna să plătească pentru ce-a făcut.

— Nu sunt eu cel care să-l judece. Dreptatea se face la tribunal. Eu îmi folosesc forța numai ca să apăr femeile și copiii.

— Și eu sunt femeie.

— Una nebună.

— Nu trebuie decât să iei o pușcă și să te ascunzi pe dealul de peste drum de casa unde locuiește cu noua lui soție. Îi faci felul și nimeni n-o să știe cine a fost făptașul.

— Nu am lunetă la carabină. Ar fi prea departe și nu avem bani să cumpărăm lunetă.

— Tu ești ingenios, Ragen, i-a șoptit ea. Avem o lunetă obișnuită, poți să-i faci tu firele reticulare. O poți adapta pentru armă.

Ragen a clătinat din cap, dar April a insistat în continuare, înșirându-i toate retelele făcute de Chalmer, mai ales asupra copiilor. Știind cât de mult ținea el la Christene, îi amintea mereu cât avusese de îndurat fetița.

— Bine, fac cum spui tu, a zis Ragen.

Și-a smuls două fire de păr și le-a aranjat cu grijă în vizorul lunetei. Pe urmă a urcat pe acoperiș și a țintit prin ea un punct negru de jos. Când a fost sigur că aranjase firele cu precizia dorită, le-a lipit, a montat luneta pe carabină și s-a dus s-o testeze în pădure. Putea acum să-l nimerească pe Chalmer de pe dâmbul din fața casei lui.

În dimineața următoare, cu un ceas înainte de momentul în care Chalmer pleca de obicei la slujba lui de maistru din Columbus, Ragen s-a dus cu mașina la el în cartier, a parcat și s-a strecurat în zona împădurită din jurul noii lui case. S-a poziționat cu grijă între copaci, așteptându-l pe Chalmer să iasă. Urmarea prin lunetă ușa pe unde știa că se va duce la mașină.

- Nu face asta, a zis Arthur cu voce tare.
- Trebuie să moară, a răspuns Ragen.
- Nu este ceva necesar pentru supraviețuirea noastră.
- Este ceva care are de-a face cu apărarea femeilor și a copiilor. Le-a făcut rău copiilor. Trebuie să plătească.

Arthur și-a dat seama că discuția nu ducea nicăieri și a adus-o pe Christene la marginea luminii, arătându-i ce făcea Ragen. Ea a plâns, a bătut din picior și l-a implorat să nu facă fapte rele.

Ragen și-a încleștat maxilarele. Chalmer tocmai ieșea pe ușă. Ragen a întins mâna și a scos încărcătorul puștii. Cu arma descărcată, l-a luat pe Chalmer în cătare și a apăsat încet pe trăgaci. Pe urmă a pus pușca pe umăr, s-a dus la mașină și s-a întors în noul apartament.

— April e nebună, reprezentă o amenințare pentru noi toți, a spus Arthur în aceeași zi și i-a interzis să mai iasă la lumină.

(3)

„Kevin“ era singur acasă. A sunat soneria. Când a deschis ușa, a văzut o Tânără frumoasă, care îi zâmbea.

— L-am sunat pe Barry Hart, a zis Marlene. Mi-a spus că te-ai mutat singur. Mi-a plăcut cum am stat de vorbă atunci, la petrecere, și m-am gândit să trec să văd ce mai faci.

Kevin habar n-avea la ce se referea fata, dar i-a făcut semn să intre.

— Eram destul de trist, până să deschid ușa, a zis el.

Marlene și-a petrecut seara cu el, uitându-se la ce picta și vorbind despre cunoștințe comune. Se bucura că făcuse ea prima mișcare și că venise să-l vadă. O făcea să se simtă foarte apropiată de el.

Când a dat să plece, Kevin a întrebat-o dacă avea de gând să mai vină. A spus că ei i-ar fi plăcut, dacă voia și el.

Pe 16 noiembrie 1973, în ziua în care a fost scos în mod oficial de sub custodia Comisiei pentru Minori a Statului Ohio, Kevin stătea într-un bar din vecinătate. Și-a adus aminte ce-i spusesese Gordy Kane când plecase din tabăra de la Zanesville: „Dacă vreodată ai nevoie de legături în lumea furnizorilor de droguri, caută-mă!“ Ei bine, exact asta intenționa să facă.

În aceeași după-amiază s-a dus cu mașina până în cartierul Reynoldsburg din estul orașului Columbus. La adresa pe care i-o dăduse Kane a văzut o casă mare și scumpă, pe un teren dintr-un colț de stradă. Gordy Kane și mama lui s-au bucurat să-l revadă. Julia Kane i-a spus, cu vocea ei răgușită și sexy, că era oricând binevenit.

În timp ce Julia își făcea un ceai, Kevin l-a întrebat pe Gordy dacă îi putea împrumuta niște bani cât să cumpere droguri și să înceapă să facă trafic pe cont propriu. Era lefter acum, dar promitea să înapoieze împrumutul. Kane l-a dus într-o casă din vecini unde o cunoștință i-a dat „iarbă“ în valoare de 350 de dolari.

— Ar trebui să scoți o mie pe marfa asta, a zis Kane. Îmi dai banii înapoi după ce o vinzi.

Lui Kane îi tremurau mâinile și părea cu mintea dusă.

— Tu ce iei? l-a întrebat Kevin.

— Morfină, când fac rost.

În aceeași săptămână, Kevin a vândut marfa unor prieteni de-ai lui Hart din Lancaster și a scos un profit de șapte sute de dolari. S-a întors în apartament, și-a aprins un joint și a sunat-o pe Marlene. Ea a venit și i-a spus că o îngrijora faptul că auzise de la Barry că vindea „iarbă“.

— Știu ce fac, a zis el.

A sărutat-o, a stins luminile și a tras-o pe saltea. Imediat ce trupurile li s-au atins, Adalana l-a scos pe Kevin afară din lumină. Ea era cea care avea nevoie de tandrețe și voia să fie ținută în brațe.

Adalana înțelesese regula celibatului instituită de Arthur. Îl auzise spunându-le băieților că la prima abatere deve-neau indezirabili. Dar, ca un adevărat gentleman britanic, lui Arthur nu-i trecuse niciodată prin cap să vorbească despre sex și cu ea. Ea nu acceptase niciodată regulile lui puritane, iar el probabil că nu bănuia cătuși de puțin.

Allen s-a trezit a doua zi dimineață fără să știe nimic din ce se petrecuse. A văzut banii în sertar și s-a îngrijorat, dar n-a dat de Tommy, de Ragen sau Arthur, ca să-i explice vreunul despre ce era vorba.

Câțiva dintre prietenii lui Barry Hart au trecut în aceeași după-amiază să cumpere droguri, dar Allen nu a înțeles despre ce vorbeau. Unii dintre ei au devenit agresivi și i-au aruncat banii în față, iar Allen a început să se întrebe dacă nu cumva vreun membru al familiei începuse să facă trafic.

Data viitoare când a ajuns el acasă la Hart, cineva i-a arătat un pistol Smith and Wesson calibrul 38. Allen n-a știut de ce, dar și l-a dorit și i-a oferit omului cincizeci de dolari, pe care celălalt i-a acceptat, dându-i și niște gloanțe. Allen a dus pistolul în mașină și l-a ascuns sub scaun...

Ragen s-a întins și a luat pistolul. El dorise ca Allen să-l cumpere. Nu era arma lui favorită, ar fi preferat unul de 9 mm, dar era o achiziție bună pentru colecția lui.

Allen a hotărât să se mute din apartamentul său mizerabil. S-a uitat peste anunțurile imobiliare din *Lancaster Eagle-Gazette* și a dat peste un număr de telefon cunoscut. A căutat în agendă până a găsit numele potrivit. Era telefonul lui George Kellner, avocatul care negociase trimiterea lui la Zanesville. Allen a rugat-o pe Dorothy să-l întrebe dacă era de acord să-i închirieze apartamentul fiului ei. Kellner a acceptat, pentru optzeci de dolari pe lună.

Apartamentul de la numărul 803 ½ de pe Roosevelt Avenue avea un dormitor, era curat și se afla la etajul doi al unei case albe, retrasă de la stradă în spatele altei clădiri. Allen s-a mutat o săptămână mai târziu și s-a aranjat confortabil. „Fără povești cu droguri“, a decis el. „Trebue să ne ținem departe de astfel de oameni.“

A fost uimitor când Marlene, pe care n-o mai văzuse din seara petrecerii de la Barry Hart, a venit într-o zi în vizită și s-a purtat ca la ea acasă. Nu știa cu care dintre ceilalți se întâlnea, dar nu era genul lui și nu voia să aibă de-a face cu ea. Numai că ea venea în fiecare zi după serviciu, îi pregătea cina, petreceea împreună cu el o parte din seară, apoi se ducea acasă la părinți. Practic, locuia acolo, iar asta complica lucrurile mai mult decât i-ar fi plăcut lui Allen.

De fiecare dată când începea să devină afectuoasă, el ieșea din lumină. Nu știa cine apărea în locul lui și nici nu-i păsa.

Lui Marlene apartamentul i s-a părut grozav. La început, momentele când Billy începea să vorbească urât și exploziile lui de furie o șocaseră, dar se obișnuise cu schimbările lui de dispoziție – acum se purta tandru și afectuos, în minutul următor devinea furios, tuna și fulgera, pe urmă redevenea iarăși amuzant, isteș și bun de gură. Uneori, ca din senin, se comporta stângaci și neajutorat, ca un băiețel care nu știa în ce picior să încalțe un pantof. Marlene era sigură că avea nevoie de cineva care să aibă grija de el. Probabil că toate astea se întâmplau din cauza drogurilor și a anturajului. Dacă ar fi reușit să-l convingă că prietenii lui Barry Hart nu făceau altceva decât să se folosească de el, poate l-ar fi făcut să înțeleagă că nu avea nevoie deloc de ei.

Uneori, purtarea lui o speria. Spunea că e îngrijorat că ar putea apărea alții care să-i facă necazuri, dacă o găseau

aici. Pomenise despre „familie“, iar ea își imaginase că el făcea pe mahărul și se lăuda că lucra cu Mafia. Pe urmă îl văzuse cât își bătea capul să lase semnale și începuse să credă că era *cu adevărat* vorba despre Mafie. De fiecare dată când era Marlene în apartament, Billy punea un tablou în fereastră. Åsta, spunea el, reprezenta un mesaj pentru „ceilalți“ că ea era aici, iar ei trebuiau să se țină deoparte.

Când făceau dragoste, începea de obicei prin a vorbi murdar și termina întotdeauna cu mângâieri tandre și blânde. Dar ceva din felul în care făcea el dragoste o neliniștea. Deși se purta puternic și viril, avea sentimentul că pasiunea lui era prefăcută, pentru că niciodată nu ajungea cu adevărat la orgasm. Marlene nu înțelegea prea bine ce se petreceea, dar știa că îl iubește; a hotărât că Billy avea nevoie doar de timp și înțelegere.

Într-o seară, Adalana a plecat pe furîș și s-a trezit David în lumină, speriat și suspinând.

— N-am mai văzut niciodată un bărbat plângând, a șoptit Marlene. Ce s-a întâmplat?

David s-a încolăcit ca un copil, cu lacrimile curgându-i pe obraji. Marlene se simțea emoționată și foarte apropiată de el, când devinea aşa de vulnerabil. L-a luat în brațe.

— Trebuie să-mi spui, Billy, a zis ea. Nu pot să te ajut dacă nu-mi spui despre ce-i vorba.

Neștiind ce să-i spună, David a ieșit din lumină. Tommy s-a trezit în brațele unei femei frumoase. S-a smucit și s-a tras deoparte.

— Dacă te porți aşa, mai bine mă duc acasă, a zis Marlene, furioasă că încerca să-și bată joc de ea.

Tommy a urmărit-o ducându-se la baie.

— Fir-ar al naibii! a șoptit el, uitându-se speriat în jur. Mă omoară Arthur!

A sărit din pat, și-a tras blugii și a început să se plimbe încolo și-ncoace, încercând să-și dea seama ce se întâmpla.

— Cine naiba e fata?

I-a văzut poșeta pe scaunul din sufragerie și s-a dus iute într-acolo. A găsit permisul de conducere, a văzut că o chema *Marlene* și l-a pus la loc.

— Arthur? a șoptit el. Dacă mă auzi, să știi că n-am nimic de-a face cu treaba asta. Nici nu m-am atins de ea, crede-mă! Nu-s eu ăla care încalcă regulile.

S-a dus la șevalet, a luat o pensulă și s-a apucat să lucreze la un tabloul început. Așa putea să vadă și Arthur că făcea cum i se spusesese: încerca să se autoperfecționeze.

— Îți pasă mai mult de tablourile tale decât de mine!

Tommy s-a întors și a văzut că *Marlene* se îmbrăcase și se pieptăna. N-a spus nimic, a continuat să picteze.

— Pictezi, pictezi, nu te gândești decât la blestemata ta de pictură. Vorbește cu mine, Billy!

Tommy și-a adus aminte de regula lui Arthur cum că trebuia să se poarte frumos cu femeile. A lăsat pensula jos și s-a așezat pe un scaun în fața ei. Era frumoasă. Se îmbrăcase complet, dar el își aducea aminte corpul ei mlădiu, fiecare curbă, fiecare volum... Nu mai desenase niciodată un nud, dar i-ar fi plăcut să-o deseneze pe ea. Știa că n-ar fi trebuit. Allen era cel care picta oameni.

A stat o vreme de vorbă cu fata, fascinat de ochii ei negri, de buzele pline și cumva bosumflate, de gâtul ei lung. Și-a dat seama că indiferent cine o fi fost și cine o adusese aici, era nebun după ea.

(4)

Nimeni nu a înțeles de ce începuse *Billy Milligan* să lipsească de la serviciu și de ce se purta așa de neîndemnatic și de prosteste. La un moment dat se urcase să repare

lanțul cuștii de deasupra bazinelor și căzuse într-o soluție acidă. Au fost nevoiți să-l trimită acasă. Pe 21 decembrie 1973, a fost dat afară de la Lancaster Electro-Plating. A stat câteva zile acasă, singur, și a pictat. Pe urmă, într-o bună zi, Ragen și-a luat armele și s-a dus să tragă la țintă în pădure.

Ragen își îmbogățise deja considerabil colecția de arme. Pe lângă carabina calibrul 35, pușca semiautomată calibrul 25 și pistolul Smith and Wesson calibrul 38, mai avea un Magnum 375, un Magnum 44, o pușcă M-14 și una M-16. Mai avea un pistol-mitralieră Thompson calibrul 45, pe care îl considera o adevărată piesă de colecție.

În momentul perioadei de maximă confuzie, Kevin l-a rugat pe Gordy Kane să-l prezinte furnizorilor lui. Era gata să se ocupe permanent de traficul de droguri. Kane l-a sunat o oră mai târziu și i-a spus să se ducă într-un loc din Blacklick Woods, lângă Reynoldsburg.

— I-am povestit tipului despre tine. Vrea să te duci singur, ca să te poată evalua. Dacă îi placi, bateți palma. Se prezintă cu numele Brian Foley.

Kevin s-a dus acolo cu mașina și a urmat instrucțiunile cu grijă. Nu mai fusese în cartier și a ajuns la locul de întâlnire, stabilit lângă un canal de drenaj, cu zece minute mai devreme. A parcat și a așteptat. Peste aproape jumătate de oră, s-a apropiat un Mercedes din care au coborât doi bărbați. Unul era înalt, cu fața ciupită de vârsat, și purta o geacă neagră de piele. Celălalt era de statură mijlocie, avea barbă și era îmbrăcat în costum cu dungi. Cineva supraveghează totul de pe bancheta din spate a mașinii. Lui Kevin nu i-a plăcut deloc ce vedea. A rămas în mașină,

fleașcă de transpirație, întrebându-se în ce se băgase și dacă nu trebuia s-o șteargă de-acolo imediat.

Cel înalt și ciupit de vârsat s-a apropiat și s-a uitat la el. Prin haina de piele strâmtă se vedea umflătura pistolului de la subraț.

— Tu ești Milligan?

Kevin a încuvînțat.

— Domnul Foley vrea să stea de vorbă cu tine.

Kevin s-a strecut afară din mașină. Când s-a întors, a văzut că Foley se dăduse jos din Mercedes și se sprijinea de portieră. Nu părea mai mare decât el, avea tot vreo 18 ani. Părul blond îi ajungea până la umeri și se împletea în gulerul hainei din păr de cămilă și în fularul asortat, înnodat la gât. Kevin a dat să pornească spre el, dar s-a trezit întors și lipit de propria lui mașină. Bărbatul înalt i-a pus la ceafă o armă automată, în timp ce bărbosul se pregătea să-l percheziționeze. În clipa acea, Kevin a dispărut...

Ragen l-a apucat de braț pe bărbos, l-a răsucit și l-a aruncat în bărbatul înalt și înarmat. I-a luat pistolul și l-a folosit pe tip drept scut, amenințându-l apoi cu arma pe Foley, care nu se dezlipise de Mercedes.

— Mai bine nu te miști, a zis Ragen. Îți vâr trei gloanțe în cap înainte să faci vreun pas.

Foley a ridicat mâinile.

— Tu scoatearma de sub haină cu două degete și las-o jos, i-a zis Ragen bărbosului.

— Fă cum îți spune, i-a ordonat Foley.

Bărbatul se mișcă încet.

— Fă-o imediat, altfel o să-mi zâmbești prin mâne că! a zis Ragen.

Bărbatul și-a descheiat haina, a scos pistolul și l-a pus jos.

— Împinge-l ușor cu piciorul spre mine, a zis Ragen din nou.

Bărbatul s-a conformat. Ragen a eliberat ostaticul și a cules de pe jos a doua armă, amenințându-i între timp pe toți ceilalți.

— Nu aşa se poartă lumea cu un musafir! a zis el.

A scos încărcătoarele ambelor pistoale, după care le-a expediat înapoi proprietarilor lor. Apoi le-a întors spatele și s-a dus la Foley.

— Ti-ar trebui niște bodyguarzi mai de Doamne-ajută, i-a spus.

— Lăsați armele și duceți-vă lângă mașina domnului Milligan, a zis Foley. Vreau să stau de vorbă cu el.

I-a făcut semn din cap lui Ragen să intre în spatele limuzinei și s-a strecurat lângă el.

— Ce bei?

— Vodcă.

— Mă așteptam, după accent. Așadar, nu ești irlandez, cum s-ar putea înțelege din nume...

— Sunt iugoslav. Numele nu înseamnă nimic.

— Te descurci cu pistolul la fel de bine cum te descurci cu mâinile?

— Ai vreun pistol cu care să-ți demonstrezi?

Foley a întins mâna și a scos de sub banchetă un 45.

— E o armă bună, a zis Ragen, verificând cătarea pistolului și cântărindu-l în mână. Eu îl prefer pe cel de nouă milimetri. Alege ținta!

Foley a apăsat pe un buton și a coborât geamul.

— Cutia aia de pe partea cealaltă a drumului, cea de lângă...

Ragen a tras înainte să termine el de vorbit. Cutia s-a cătinat. A mai tras o dată și a răsturnat-o de tot. Foley a zâmbit.

— Mi-ar fi de folos un om ca tine, domnule Milligan, indiferent cum te cheamă.

— Am nevoie de bani, a zis Ragen. Dacă ai o treabă, o fac.

— Te deranjează să încalci legea?

Ragen a clătinat din cap în semn că nu.

— Cu niște excepții, a zis el. Nu atac decât când mi-e viața în pericol și nu le fac rău femeilor niciodată.

— Mi se pare corect. Du-te în mașina ta și vino după noi. Mergem la mine acasă și discutăm afaceri.

Ragen i-a dat deoparte pe bodyguarzi de lângă mașina lui, iar ei l-au privit urât.

— Dacă mai încerci să faci asta vreodată, te omor, a zis cel înalt.

Ragen l-a prins, l-a întors, l-a lipit de mașină, i-a răsucit brațul și i-a dat drumul cu o clipă înainte să i-l rupă.

— Ar trebui să fii mai rapid și mai deștept decât ești, dacă vrei să reușești. Ai grija, sunt un om periculos!

— Murray, pleacă de-acolo! i-a strigat Foley din mașină omului lui. Dă-i pace lui Milligan. Lucrează pentru mine, acum!

După ce s-au urcat cu toții în mașină, Ragen a demarat în urma lor și i-a urmărit, întrebându-se ce se întâmplase și cum de ajunsese într-o astfel de situație. Spre surprinderea lui, limuzina a tras în fața unei reședințe luxoase din apropiere de Reynoldsburg. Era înconjurată de un gard înalt, iar în spatele gardului patrulau trei dobermani.

Au intrat într-o vilă victoriană uriașă, doldora de co-voare, dar decorată modern și simplu, plină mai ales cu picturi și cu obiecte de artă. Foley i-a prezentat casa lui Ragen, mândru de posesiunile lui. Pe urmă l-a condus la bar și i-a turnat o vodcă.

— Domnule Milligan... a început el.

— Lumea îmi spune Billy, a zis Ragen. Nu-mi place numele Milligan.

— Înțeleg. Îmi închipui că nu-i numele tău adevărat. Bine, Billy... Am nevoie de un om ca tine – iute, intelligent,

puternic și foarte priceput la mânuirea armelor de foc. Îmi trebuie un „însoțitor“ care să lucreze pentru mine.

— Ce înseamnă „însoțitor“?

— Mă ocup de transport, iar șoferii mei au nevoie de protecție.

Ragen a încuviațat, simțind căldura vodcii în piept.

— Eu sunt protector, a zis el.

— Bine. Am nevoie de un număr de telefon unde te pot găsi. Cu o zi sau două înainte de fiecare livrare vei dormi aici. Avem camere din belșug. Nu vei ști ce transportăm sau unde decât când pleacă transportul. Așa scade riscul scurgerii informațiilor.

— Sună foarte bine, a zis Ragen căscând.

Pe drumul de întoarcere spre Lancaster, Ragen a dormit și a apărut Allen la volan. Se întreba unde fusese și ce făcuse acolo.

În săptămânilor următoare, Ragen a însotit înarmat mai multe transporturi de droguri către dealeri sau către clienți, în Columbus și în împrejurimi. A descoperit amuzat că se livra marijuana și cocaină unor oameni de vază, ale căror nume le vedea mereu în ziare.

A însotit și un transport de carabine M1 pentru un grup de bărbați negri din Virginia de Vest și s-a întrebat de ce le trebuiau.

Ragen a încercat de mai multe ori să dea de Arthur, dar ori Arthur era încăpățanat și nu voia să aibă nimic de-a face cu el, ori era iarăși o perioadă de maximă confuzie. Își dădea seama că Philip și Kevin îi furau timp uneori, pentru că găsea în apartament cutii deschise de amfetamine și de barbiturice. La un moment dat a descoperit o armă de foc lăsată pe măsuța de toaletă. S-a înfuriat, pentru că o astfel de neglijență îi putea pune în pericol pe copii.

S-a hotărât să fie pe fază data viitoare când mai apărea la lumină vreunul dintre indezirabili și să-l izbească de perete ca să-i dea o lecție. Drogurile erau foarte dăunătoare pentru organism. Vodca și marijuana conțineau ingrediente naturale; consumate cu moderație, nu erau nocive. El personal nu voia să aibă de-a face cu drogurile, dar bănuia că Philip și Kevin încercaseră LSD.

Peste o săptămână, când se întorcea de la o livrare de marijuana pentru un dealer de mașini din Indiana, Ragen s-a oprit să mănânce în Columbus. A coborât din mașină și a văzut un bărbat și o femeie mai în vîrstă distribuind fluturași de propagandă pentru Partidul Comunist. În jurul lor se adunaseră niște gură-cască agresivi, iar Ragen i-a întrebat pe cei doi dacă îi putea ajuta cumva.

— Ești un simpatizant al cauzei noastre? l-a întrebat femeia.

— Da, a zis Ragen. Sunt comunist. Am văzut cum muncesc oamenii ca sclavii în fabrici și în ateliere.

Bărbatul i-a dat un teanc de fluturași care descriau ideologia Partidului Comunist și atacau Statele Unite pentru că susțineau dicturile. Ragen s-a plimbat cu foile de hârtie în sus și în jos pe Broad Street, îndesându-le în mâinile trecătorilor.

Când a ajuns la ultimul fluturaș, s-a gândit să-l păstreze pentru sine. S-a uitat în jur după perechea în vîrstă. Nu mai era acolo. I-a căutat pe cei doi câteva cvartale. Voia să afle unde se țineau întrunirile și să se înscrie în partid. Văzuse în ce condiții lucraseră Tommy și Allen la Lancaster Electro-Plating. Știa că soarta maselor oropsite nu se putea îmbunătăți decât prin revoluție populară.

Ajuns la mașină, a văzut un abțibild: „Proletari din toate țările, uniți-vă!“ Probabil că îl lipiseră acolo cei doi.

S-a lăsat în genunchi și a văzut în colțul abțibildului sigla unei firme de grafică publicitară din Columbus. S-a gândit că poate știau cei de acolo unde se țineau întrunirile Partidului Comunist.

A verificat în cartea de telefon și a descoperit că firma de grafică nu era departe. S-a dus acolo cu mașina și a stat o vreme să observe prăvălia. Pe urmă s-a dus la cabina telefonică din susul străzii și a tăiat cablurile cu cuterul. A procedat la fel și în următoarea cabină, apoi s-a întors la firma de grafică.

Proprietarul, un om de vreo 60 de ani, cu ochelari cu lentile groase și părul alb, a negat că ar fi conceput el abțibildurile pentru Partidul Comunist.

— Mi le-a comandat o imprimerie din nordul orașului Columbus, a zis el.

Ragen a bătut cu pumnul în biroul lui.

— Dă-mi adresa!

Bărbatul a ezitat, temător.

— Ai vreo legitimație?

— Nu! a zis Ragen.

— De unde știu eu că nu ești de la FBI?

Ragen l-a apucat de pieptul cămașii și l-a tras mai aproape.

— Moșule, vreau să știu unde ai trimis abțibildurile!

— De ce?

Ragen a scos pistolul.

— Îi cauți pe cei la fel ca mine și nu reușesc să-i găsesc.
Dă-mi adresa, sau te găuresc!

Bărbatul l-a privit speriat peste ochelari.

— Bine.

A luat un creion și a scris o adresă.

— Vreau să văd registrul de comenzi, ca să fiu sigur,
a zis Ragen.

Bărbatul i l-a arătat pe birou.

— Ăla e registrul, dar... dar...

— Știu. Nu păstrezi acolo adresa unui client comunist. Deschide seiful! a zis Ragen, amenințându-l din nou cu pistolul.

— Vrei să mă jefuieste?

— Vreau doar informația corectă.

Bărbatul a deschis seiful, a scos o foaie de hârtie și a pus-o pe birou. Ragen a verificat-o. Bucuros că avea adresa corectă, a smuls cablul telefonic din perete.

— Dacă vrei să-i suni înainte să ajung acolo, folosește telefonul public din susul străzii.

Ragen s-a întors la mașină. După aprecierea lui, imprimeria se afla la vreo șase kilometri distanță. Avea destul timp să ajungă acolo înainte ca bărbatul să găsească un telefon funcțional.

Adresa era a unei locuințe cu o firmă mică într-o fereastră de la parter, pe care scria: IMPRIMERIE. Înăuntru, Ragen și-a dat seama că afacerea se derula în livingul din față, unde erau o mică presă de tipărit și un şapirograf. A fost surprins că nu vedea afișe cu secera și ciocanul. Părea o activitate banală, dar vibrația de sub tălpi i-a dat de înțeles că la subsol funcționa o tipografie mai mare.

A venit să-l întâmpine un bărbat voinic de vreo 45 de ani, cu cioc îngrijit.

— Sunt Karl Bottorf. Cu ce te pot ajuta?

— Vreau să mă alătur revoluției.

— De ce?

— Pentru că eu consider guvernul Statelor Unite sinonim cu Mafia. Îi exploatează pe oamenii muncitori și folosește banii ca să susțină dictatori din alte părți. Eu cred în egalitate.

— Intră, tinere! Hai să stăm puțin de vorbă.

Ragen l-a urmat în bucătărie și s-au așezat la masă.

— De unde ești? l-a întrebat Bottorf.

— Iugoslavia.

— Am știut eu că ești slav. Va trebui să te verificăm, evident, dar nu văd niciun motiv pentru care nu te-ai putea alătura cauzei noastre.

— Aș vrea să ajung cândva în Cuba, a zis Ragen. Îl admir enorm pe doctorul Castro. A luat o bandă de muncitori răzvrătiți de pe plantațiile de trestie de zahăr și a făcut o revoluție. Acum, toți oamenii din Cuba sunt egali.

Au discutat o vreme, apoi Bottorf l-a invitat să participe la ședința celulei locale de partid din acea după-amiază.

— Aici? a întrebat Ragen.

— Nu. Lângă Westerville. Poți veni după mine cu mașina.

Ragen l-a urmat pe Karl Bottorf și au ajuns într-un cartier care părea de oameni bogăți. A fost dezamăgit. Se așteptase la o mahala.

A fost prezentat drept „iugoslavul“ unor persoane care nu și-au spus numele și s-a așezat în spate să asiste la ședință. Vorbitořii au ținut discursuri lungi pline de abstracțiuni și de lozinci, iar mintea lui Ragen a început să umble aiurea. S-a străduit o vreme să rămână treaz, dar până la urmă s-a dat bătut. Avea nevoie doar de un pui mic de somn ca să-și redobândească energia. Găsise oamenii pe care îi căuta. Mereu își dorise să participe la lupta poporului împotriva sistemului capitalist opresiv. Capul i-a căzut în piept...

Arthur și-a îndreptat spatele, atent. Asistase doar la ultima parte a călătoriei lui Ragen și rămăsese fascinat să remарce că mergea în spatele altei mașini. Acum era de-a dreptul uimิต să vadă că un tip atât de deștept se putea amesteca în aşa ceva. Era vorba despre comunism! Arthur intenționa să le spună tuturor acestor roboți fără minte că Uniunea Sovietică nu însemna decât o uriașă dictatură

și că nu dăduse niciodată puterea poporului. Capitalismul reprezenta sistemul care le adusese oamenilor libertatea de conștiință și le oferise ocazii nesperate, într-un fel la care comunismul nici nu putea visa! Sărmanul iugoslav era atât de inconsecvent! Jefuia bănci și trăia de pe urma traficului de droguri, dar încerca să se convingă că luptă pentru eliberarea oamenilor.

Arthur s-a ridicat în picioare, a aruncat o privire uci-gătoare întregii adunări și a rostit cu voce egală, lipsită de orice emoție:

— Baliverne!

Cealalți s-au întors spre el și l-au privit uimiți cum se întoarce pe călcâie și părăsește încăperea.

Arthur a găsit mașina și a rămas o vreme lângă ea. Detesta să conducă pe partea dreaptă a drumului. S-a străduit, dar n-a reușit să dea de nimeni dintre ceilalți care să șofeze în locul lui.

— Fir-ar ale naibii de perioadele naibii de confuzie! a zis el supărat.

S-a strecurat ușor în spatele volanului și a întins lung gâtul, ca să poată vedea linia din mijlocul drumului. S-a desprins de lângă trotuar și a intrat tensionat în trafic, cu treizeci de kilometri pe oră.

Uitându-se la panourile de avertizare, Arthur și-a dat seama că Sunbury Road părea să fi fost în zona Barajului Hoover. A tras pe dreapta, a scos harta și a evaluat coordinatele. Se afla, într-adevăr, foarte aproape de barajul pe care intenționa să-l viziteze de multă vreme.

Arthur aflase că, de când Corpul de Ingineri al Armatei terminase de construit barajul, lângă el se adunase o cantitate considerabilă de mân. Se întreba dacă zona aceea colmatată, unde exista o mare varietate de viață

microscopică, nu se putea transforma într-un mediu propice înmulțirii Tânărilor. Dacă ar fi descoperit că regiunea era într-adevăr infestată, intenționa să avertizeze autoritățile să ia măsuri. Dar mai întâi era indispensabil pentru el să ia câteva eșantioane de mâl și să le examineze la microscopul de acasă. Proiectul nu părea de mare anvergură, își dădea și el seama, dar trebuia să facă cineva și treaba asta.

Adâncit în gânduri, Arthur conducea încet și grijuliu. La un moment dat, un camion care îl depășise și revinea pe bandă a lovit mașina din fața lui și și-a văzut mai departe de drum. Mașina s-a izbit de balustrada laterală, a ajuns în șanț și s-a rostogolit. Arthur a oprit repede pe banda de urgență. S-a dat jos calm din mașină și a coborât taluzul. O femeie încerca să se târască afară din mașina răsturnată.

— Nu te mișca, a zis Arthur. Dă-mi voie să te ajut.

Văzând că femeia săngera, a apăsat direct pe rană ca să oprească hemoragia. Ea a început să se sufoce – avea câțiva dinți scoși și se îneca. Arthur a respins gândul că i-ar fi putut face traheotomie, dar și-a dat imediat seama că femeia avea nevoie să respire pe undeva. S-a căutat prin buzunare și a dat peste un pix de plastic. L-a desfăcut, i-a scos mina și, cu ajutorul futacului, i-a netezit marginile și l-a îndoit. Pe urmă i l-a strecurat femeii în gât ca să-o ajute să poată trage aer în piept și i-a întors capul pe o parte, pentru ca săngele să se poată scurge din gură.

După o examinare succintă, a văzut că victima avea maxilarul rupt; la fel și încheietura unei mâini. Era zdrobită rău pe o parte și Arthur bănuia că își rupsese coastele. Probabil că șocul o proiectase în volan.

Când a sosit ambulanța, Arthur i-a spus repede șoferului ce se întâmplase și ce măsuri luase el, apoi s-a dus și s-a amestecat în mulțimea care începuse să se adune.

Devenind profesorul

A renunțat la ideea să mai meargă la Barajul Hoover. Se făcuse târziu și trebuia neapărat să ajungă acasă înainte să se întunece. Nu-i plăcea gândul că ar fi fost nevoie să conducă noaptea pe partea greșită a drumului.

Capitolul paisprezece

(1)

Arthur a început să devină tot mai iritat de felul cum decurgeau lucrurile. Allen fusese dat afară de la ultima slujbă – să completeze facturi și să încarce camioane la centrul de distribuție de la J. C. Penney – pentru că David ieșise la lumină pe neașteptate și se izbise cu motostivuitorul de un stâlp de oțel. Tommy umbla prin Lancaster și prin Columbus căutând fără succes un nou loc de muncă. Ragen lucra regulat pentru Foley – păzea transporturi de arme și de droguri, bea prea multă vodcă și fuma prea multă marijuana. După ce a petrecut patru zile în Indianapolis urmărind un transport confiscat de arme, a ajuns la Dayton. Cineva a luat prea multe tranchilizante și Tommy s-a trezit pe autostrada 70 amețit și cu grețuri. L-a lăsat „în față“ pe David, care a fost arestat ca urmare a plângerii unui proprietar de motel. La spital i-au făcut spălături stomacale și l-au tratat pentru supradoză, dar poliția i-a dat drumul pentru că omul de la motel a hotărât să nu facă o plângere oficială. Allen s-a întors la Lancaster și Marlene a stat cu el. Pe urmă, unul dintre indezirabili – Philip, după accentul de Brooklyn – a luat o supradoză de euforizante. Marlene a sunat la Urgențe și s-a dus cu el la spital. După ce i-au curățat și lui stomacul, a rămas la el ca să-l îngrijască.

I-a spus că știa că se încurcase cu niște oameni răi și că se temea să nu intre în vreun bucluc mai mare, dar avea de gând să rămână alături de el chiar și în aceste condiții. Pe Arthur, ideea l-a deranjat. Și-a dat seama că Marlene dăduse peste unul dintre ei când era mai vulnerabil și mai neajutorat și că asta îi stârnise instinctul matern. Nu putea tolera aşa ceva.

Marlene a început să petreacă tot mai mult timp în apartament, făcându-le viața foarte grea. Arthur urmărea cu mare vigilență ca nu cumva femeia să le descopere secretul. Există din ce în ce mai mult timp pierdut pe care nu îl putea pune în seama nimănui. Nu avea nicio îndoială că unul dintre ei vindea droguri – găsise într-un buzunar chitanța unei garanții pentru eliberarea condiționată și aflase astfel că cineva fusese arestat pentru folosire de rețete false. Era foarte sigur și că măcar unul dintre ei făcea sex cu Marlene.

După ce a analizat situația, Arthur a decis că ar fi fost bine să plece o vreme departe de Ohio. Era momentul să folosească unul dintre pașapoartele procurate de Ragen grație relațiilor lui din lumea interlopă.

A examinat cele două pașapoarte aduse de la Foley. Unul era pe numele Ragen Vadascovinici, celălalt pe numele Arthur Smith. Fie fuseseră furate și modificate, fie erau niște falsuri grozave. Rezistau fără discuție la orice examinare amănunțită.

Arthur a sunat la linile aeriene Pan American, a rezervat un bilet numai dus spre Londra, a luat toți banii pe care i-a găsit prin sertare, dulapuri sau cărți, apoi și-a făcut bagajele. Se ducea acasă!

Zborul până pe aeroportul Kennedy și traversarea Atlanticului au decurs fără evenimente. Când și-a dat bagajul la verificat pe aeroportul Heathrow, vameșul i-a făcut semn să meargă mai departe.

La Londra, Arthur s-a cazat într-un mic hotel aflat deasupra unui pub din Hopewell Place, gândindu-se că locul avea, poate, un nume profetic¹. A mâncat singur la un restaurant mic, dar select, apoi a luat un taxi spre Palatul Buckingham. Ratase schimbarea gărzii, însă intenționa s-o vadă în altă zi. S-a simțit în largul lui hoinăring pe străzi și salutând trecătorii cu expresii gen „Grozavă să-ți fie ziua!“ sau „După-amiază faină!“. S-a hotărât ca în ziua următoare să-și cumpere melon și umbrelă.

Pentru prima dată, oamenii din jurul lui vorbeau la fel ca el. Traficul se desfășura pe partea corectă a străzii, iar polițiștii în uniformă îl făceau să se simtă în siguranță.

A vizitat Turnul Londrei și Muzeul Britanic, iar la cină a mâncat pește cu cartofi prăjiți și a băut bere englezescă încălzită. Când s-a dus seara în camera lui, și-a amintit de filmele preferate cu Sherlock Holmes și și-a propus să se ducă la doua zi să viziteze casa de la numărul 221B de pe Baker Street². Voia să se asigure că locul era păstrat aşa cum se cuvine, în amintirea marelui detectiv. Simțea că, în sfârșit, ajunsese acasă.

În dimineața următoare, primul lucru pe care l-a auzit Allen a fost ticăitul sonor al pendulei de pe perete. A deschis ochii și s-a uitat în jur, apoi a sărit din pat. Se afla într-un hotel de modă veche, cu pat de fier, tapet cu model geometric și un covor jerpelit pe jos. Sigur nu era Holiday Inn! S-a uitat după baie, dar n-a văzut niciuna. Și-a tras pantalonii și a ieșit pe hol.

Unde naiba se afla? S-a întors în cameră, s-a îmbrăcat și a pornit în jos pe scări încercând să vadă dacă putea recunoaște împrejurimile. S-a intersectat cu un bărbat care urca ducând o tavă în brațe.

¹ Hopewell înseamnă, în traducere literală, „Izvorul Speranței“.

² Adresa din Londra a personajului de ficțiune Sherlock Holmes.

— Nu mănânci de dimineață, șefule? l-a întrebat bărbatul. Grozavă să-ți fie ziua!

Allen a alergat pe scări, a ieșit în stradă și s-a uitat în jur. A văzut taxiurile negre cu numere de înregistrare mari, firma pubului și traficul pe o parte greșită a drumului.

— Fir-ar a dracului de treabă! Ce naiba se petrece? Ce dracu' e cu mine?

A început să alerge de colo-colo, strigând, îngrozit și furios în același timp. Lumea intorcea capul după el, dar lui nu-i păsa. Se ura pentru că se trezea mereu în altă parte, pentru că nu era în stare să-și controleze viața. Nu mai putea suporta. Voia să moară. A căzut în genunchi și a început să dea cu pumnii în trotuar, cu obrajii plini de lacrimi.

Și-a dat seama apoi că putea oricând să apară un polițist care l-ar fi dus direct la casa de nebuni. A sărit în picioare. S-a întors în grabă în camera lui și a găsit în valiză un pașaport pe numele Arthur Smith. Înăuntru era un bilet de avion spre Londra, doar dus. Allen s-a lăsat să cadă pe pat. Ce naiba o fi fost în mintea lui Arthur? Ticălosul!

S-a scormonit prin buzunare și a găsit șaptezeci și cinci de dolari. De unde putea face rost de bani ca să se întoarcă acasă? Biletul de întoarcere costa, probabil, vreo trei-patru sute de dolari.

— La naiba! Doamne sfinte! Ce dracu'!

A început să împacheteze hainele lui Arthur ca să plece, apoi s-a oprit.

— Să le ia toți draci! O să-i dau o lecție!

A lăsat acolo valiza și hainele. A luat doar pașaportul, a plecat din hotel fără să plătească și a oprit un taxi.

— Du-mă la aeroportul internațional!

— Heathrow sau Gatwick?

Allen a răsfoit pașaportul și s-a uitat la biletul de venire.

— Heathrow, a zis el.

În drum spre aeroport, s-a gândit cum să facă să se descurce. Cu șaptezeci și cinci de dolari, nu putea ajunge prea departe, dar dacă își folosea inteligența și tupeul, găsea el o cale să se urce într-un avion care să-l ducă acasă! Când a ajuns, i-a plătit șoferului cursa și a dat fuga la terminal.

— Doamne sfinte! a început el să strige. Nu știu ce s-a întâmplat! M-am dat jos din avion unde nu trebuia! Am fost drogat! Mi-am lăsat acolo biletul, bagajul, totul a rămas în avion! Nu mi-a spus nimeni că n-ar fi trebuit să cobor. Cred că mi s-a pus ceva în mâncare sau în băutură. Am adormit, i-ar când m-am trezit, am coborât să-mi dezmorțesc picioarele. Nu mi-a spus nimeni că n-ar fi trebuit! Biletele, securile de călătorie, am pierdut tot!

Un gardian a încercat să-l liniștească și l-a condus la ghișeul de control al pașapoartelor.

— M-am dat jos din avion când nu trebuia! a strigat el. Eram în tranzit, voi am să ajung la Paris, dar am coborât aiurea! Eram amețit. Mi s-a pus ceva în băutură. E vina companiei aeriene! Toate lucrurile mele au rămas în avion, n-am la mine decât câțiva dolari. Cum o să mă întorc în Statele Unite? Doamne, sunt la pământ! Nu-mi pot permite un bilet până acasă. Nu vreau să vă trag pe sfoară. N-aș fi inventat aşa ceva ca să vin și să petrec o zi la Londra. Trebuie să mă ajutați să ajung acasă!

O Tânără l-a ascultat plină de înțelegere și i-a spus că va încerca să-l ajute. El a rămas în sala de așteptare, umblând încolo și încocace și fumând țigară de la țigară, în timp ce ea a dat câteva telefoane.

— Iată ce putem face, a zis Tânără. Vă punem pe lista de așteptare pentru un zbor spre Statele Unite. Când ajungeți acasă, plătiți acolo biletul de întoarcere.

— Sigur că da! a zis Allen. Nu încerc să vă trag pe sfoară. Acasă am bani. Nu vreau decât să mă întorc și când ajung, plătesc imediat.

A continuat să dea din gură și să se plângă oricui voia să-l asculte și în curând și-a dat seama că toți își doreau cu disperare să scape de el. Exact pe asta conta. În cele din urmă, l-au imbarcat într-un Boeing 747 care zbura spre America.

— Slavă domnului! a șoptit el după ce s-a așezat în scaun și și-a strâns centura de siguranță.

Nu avea încredere să se lasă pradă somnului, aşa că a rămas treaz citind toate revistele de la bord. După ce au aterizat la Columbus, un oficial l-a însoțit până la Lancaster. Allen a găsit banii de pe urma tablourilor vândute exact acolo unde-i ascunsese – sub o scândură detașabilă din debaraua pentru mături – și a plătit zborul de întoarcere.

— Vreau să vă mulțumesc, i-a zis el celui care îl însoțise. Compania Pan Am a dat dovardă de foarte multă înțelegere. Imediat ce voi avea ocazia, o să-i scriu un mesaj de mulțumire președintelui consiliului de administrație și o să vă laud pentru felul minunat în care v-ați făcut meseria.

După ce a rămas singur în apartament, Allen a devenit foarte deprimat. A încercat să ia legătura cu Arthur. A durat mult timp, dar în cele din urmă Arthur a ieșit la lumină și s-a uitat în jur. Când a văzut că nu se mai afla la Londra, a refuzat să mai aibă de-a face cu oricare dintre ceilalți.

— Nu sunteți decât o șleahtă de inutili, a mormăit el. Pe urmă s-a întors cu spatele și a plecat bosumflat.

(2)

La sfârșitul lui septembrie, Allen s-a angajat la uriașa fabrică de sticlă Anchor Hocking, unde lucrase cândva și Kathy, sora lui Billy. Treaba lui era să ambaleze sticlăria pe care o scoteau muncitoarele de pe bandă. Uneori lucra și la controlul de calitate, examina produsele chiar pe banda rulantă. Era o muncă chinuitoare să apuce sticlăria

caldă încă – în zgomotul asurzitor al suflaiurilor și al flăcărilor –, să o examineze dacă nu avea defecte și să-o pună pe tăvile de pe care o luau apoi ambalatorii. Tommy, Allen, Philip și Kevin se schimbau mereu între ei.

Cu încuviințarea lui Arthur, Allen a închiriat un apartament duplex cu trei dormitoare în partea de nord-est a Lancasterului – pe Sheridan Drive, la numărul 1270K. Locul le-a plăcut tuturor. Lui Allen îi plăcea gardul cenușiu și vechi care ascundea vederii parcarea și autostrada. Tommy avea o cameră pentru el și echipamentele lui electronice. Există o încăpere separată pentru atelierul de pictură. Ragen avea într-unul dintre dormitoarele de la etaj o debara care se putea încuia. Acolo își ținea toate armele, cu excepția pistolului automat de 9 mm, păstrat pe frigider, în spate, unde niciunul dintre copii nu-l putea vedea sau ajunge.

Marlene venea în apartament în fiecare seară după ce termina lucrul la magazinul Hecks. Când el muncea în schimbul doi, îl aștepta să ajungă acasă în jur de miezul nopții și rămânea o bună parte din noapte. Înainte de ivirea zorilor, se întorcea întotdeauna acasă la părinții ei.

Lui Marlene, Billy i se părea mai schimbător și mai imprevizibil ca oricând. Uneori dădea iama prin apartament și spărgea tot ce-i cădea în mâna. Se uita ca în transă la pereți sau se ducea la șevalet și picta dezlănțuit. Ca întotdeauna, era un iubit bland și atent.

Tommy nu i-a spus că se simțea tot mai slăbit. Nu mai mergea la lucru și tot mai des îi lipsea timp. Lucrurile păreau să se îndrepte iar spre o nouă perioadă de confuzie. Arthur ar fi trebuit să se ocupe de problema asta, dar, din cine știe ce motiv, își pierdea dominea. Nu mai erau, practic, în grija nimănui.

Arthur a pus confuzia pe seama lui Marlene și a insistat ca relația cu ea să se încheie imediat. Lui Tommy i-a sărit inima din piept. Ar fi vrut să protesteze, dar se temea că Arthur îl va acuza că se îndrăgostise de Marlene. Știa că încălcase regulile de suficient de multe ori cât să riște să fie considerat indezirabil. A auzit apoi vocea Adalanei:

— Nu-i corect, a zis ea.

— Eu sunt corect întotdeauna, a răspuns Arthur.

— Nu-i corect să faci reguli care să rupă toate legăturile noastre afective cu oamenii din afară.

„Are dreptate“, s-a gândit Tommy, dar n-a scos o vorbă.

— Marlene ne diminuează tuturor calitățile și priceperea, a zis Arthur. Ne aduce acuzații, pierde vremea în certuri inutile și ne împiedică să ne dezvoltăm.

— Nu mi se pare corect s-o alungi, a insistat Adalana.

E o persoană care ține la noi.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a zis Arthur. Tommy și Allen continuă să lucreze într-o blestemată de *fabrică*! Mă așteptam să rămână acolo doar câteva luni, ca punct de plecare pentru o slujbă decentă, strategică sau tehnică, unde să-și folosească și să-și dezvolte calitățile. În clipa asta nu se mai ocupă nimeni de autoperfecționare.

— Ce este mai important – să ne dezvoltăm mintea sau să ne exprimăm sentimentele? Poate că nu e întrebarea potrivită pentru tine, atâta timp cât tu *nu ai* sentimente. S-ar putea să devii un om foarte productiv și de valoare dacă îți reprimi sentimentele și trăiești numai cu logica, dar vei fi foarte singur și nu vei însemna nimic, pentru nimeni.

— Marlene pleacă, a decis ferm Arthur, gândindu-se că ajungea de câtă vreme se desconsidera pe sine discutând cu Adalana. Nu-mi pasă cine se ocupă de despărțire, dar relația asta va înceta.

Marlene a povestit mai târziu evenimentele petrecute în seara dinaintea primei despărțiri. S-au certat. Billy se purta ciudat, iar ea a crezut că se drogase. Zăcea întins pe podea, foarte supărat pe ea dintr-un motiv pe care fata nu-l știa deloc. Ținea în mână un pistol pe care îl învârtea pe deget și îl ducea la tâmplă.

N-a îndreptat niciodată pistolul către ea, aşa că nu se temea pentru sine. L-a văzut uitându-se la veioza pe care o adusese acasă într-o seară. A sărit în picioare, a tras și veioza a explodat. În perete a rămas o gaură.

Pe urmă a pus pistolul pe bar, iar când s-a întors cu spatele, ea l-a luat și a fugit din apartament. A coborât scările și s-a urcat în mașină înainte s-o poată ajunge el. Când demara de lângă trotuar, el a sărit pe capotă și a privit-o prin parbriz cu ochi plini de furie. Avea în mână ceva ca o șurubelnită și izbea cu ea în geam. Marlene a oprit mașina, a coborât și i-a dat pistolul înapoi. El l-a luat și s-a întors în casă fără să spună un cuvânt.

Ea s-a dus apoi la părinții ei, convinsă că totul se terminase între ei.

În aceeași seară, mai târziu, Allen s-a dus la Grilli și a comandat un sendviș Stromboli Hero la pachet – salam italician, brânză provolone și sos de roșii din belșug. L-a urmărit pe bărbatul de la tejghea cum i l-a învelit, fierbinte, în folie de aluminiu și apoi l-a pus într-o pungă albă de hârtie.

Întors în apartament, a lăsat punga de hârtie pe masă și s-a dus în dormitor să se schimbe. Simțea că avea chef să picteze. Și-a scos pantofii și a intrat în debara, unde s-a aplecat să-și caute papucii. Când s-a ridicat, s-a lovit cu capul de un raft și a căzut, furios și amețit. Ușa debaralei s-a închis în urma lui. A încercat s-o deschidă, dar se blocase.

— Fir-ar să fie, a mormăit el, iar când a dat să se ridice, s-a lovit iar la cap...

Ragen s-a trezit ținându-se de cap și zăcând pe podea, în mijlocul unui maldăr de pantofi. S-a ridicat, a izbit ușa și a deschis-o, apoi s-a uitat în jur, nemulțumit. Perioadele astea de confuzie devineau pe zi ce trece tot mai supărătoare și mai greu de suportat. Bine că ar că se descotoirosise de femeia aia.

S-a plimbat prin apartament, încercând să-și dea seamă în ce situație se afla. Dacă ar fi reușit să dea de Arthur, cărăcar ar fi știut ce se petrece. A simțit nevoia să bea ceva. S-a dus în bucătărie și a observat punga albă de pe masă. Nu-și amintea s-o mai fi văzut. S-a uitat la ea bănuitor și a scos de sub bar o sticlă de vodcă. În timp ce își turna băutura peste gheață, a auzit din pungă un zgromot ciudat. S-a dat înapoi și a văzut punga mișcându-se într-o parte.

Când punga s-a mișcat din nou, Ragen a expirat încet, retrăgându-se. Și-a amintit de o cobră fără colți pusă într-o pungă de hârtie în semn de avertisment la ușa unui proprietar de case dintr-o mahala. Poate că asta nu era fără colți... A dus mâna spre frigider și a pipăit după pistol. L-a luat încet, a țintit și a tras.

Punga de hârtie a zburat de pe masă și s-a izbit de perete. Ragen s-a ghemuit în spatele mesei și s-a uitat la ea atent, țintind-o cu pistolul. Zacea pe jos. S-a apropiat cu grijă și a ridicat cu țeava pistolului o margine a pungii. A văzut sânge dedesubt, a sărit înapoi și a mai tras o dată.

— Te împușc, ticăloaso! a strigat.

A lovit punga de câteva ori cu piciorul și, când nu s-a mai mișcat, a deschis-o și s-a uitat înăuntru, nevenindu-i să credă că avea în fața ochilor doar un sendviș cu o gaură mare în mijloc.

A izbucnit în râs. Și-a dat seama că temperatura mare din interiorul foliei de aluminiu făcuse punga să se miște. Se simțea ca un prost că irosise două gloanțe pe un sendviș.

A pus punga înapoi pe masă și pistolul pe frigider și și-a terminat vodca. Și-a mai turnat un pahar, s-a dus în living și a deschis televizorul. Era vremea știrilor și s-a gândit că poate descoperea măcar în ce zi se afla. Înainte ca jurnalul să se termine, a adormit...

Allen s-a trezit, întrebându-se cum ieșise din debara. Și-a pipăit capul. Avea un mic cucui. Nu-l împiedica să se ducă să picteze portretul lui Kathy, sora lui Billy, aşa cum avusesese de gând. A pornit spre atelier, apoi și-a amintit că nu mâncase.

Și-a turnat un pahar de cola și a căutat sendvișul. Era sigur că îl lăsase pe masă. Pe urmă l-a zărit lângă chiuvetă. Punga părea făcută ferfeniță. Ce naiba? Sendvișul arăta oribil, cu folia de aluminiu ruptă și sos de roșii peste tot. Ce fel de Stromboli mai era și asta?

A ridicat receptorul și a sunat la Grilli. L-a cerut pe șeful restaurantului și a început să i se plângă.

— Am cumpărat un sendviș. E un dezastru. Parcă ar fi fost făcut în blender.

— Îmi pare rău, domnule. Dacă veniți înapoi cu el, vă facem altul...

— Nu, mulțumesc. Am vrut doar să știți că ați pierdut un client.

A trântit telefonul și s-a întors în bucătărie să-și facă niște ochiuri. Nu avea de gând să mai calce vreodată la Grilli.

Peste două săptămâni, Tommy a profitat de perioada de confuzie și a sunat-o pe Marlene. Mai rămăseseră în apartament lucruri de-ale ei, i-a spus. Ar fi fost bine să vină să le ia. Ea a venit după serviciu și au stat de vorbă toată seara. A început din nou să treacă regulat pe acolo.

Lucrurile au redevenit ca înainte, iar Ragen a dat vina pe nepriceperea lui Arthur de a controla familia.

Capitolul cincisprezece

(1)

„Walter“ s-a trezit în apartament în după-amiaza zilei de 8 decembrie, nerăbdător să meargă la vânătoare, Tân-jind după fiorul de a urmări prada. Îi plăcea să fie singur în pădure, cu o pușcă.

Walter nu apărea la lumină prea des și știa că ajungea să fie „convocat“ doar atunci când era nevoie de neobișnuitul lui simț de orientare – calitate pe care o dobândise vânând în Australia lui natală. Ultima dată apăruse cu ani în urmă, când Billy și fratele lui, Jim, se duseseră într-o tabără de vară organizată de Patrula Civilă de Aviație. Datorită priceperii lui de a găsi urmele, Walter fusese desemnat cercetaș.

Nu mai vânase de foarte multă vreme.

În după-amiaza aceea, a împrumutat cu de la sine putere pistolul lui Ragen de pe frigider. Nu putea înlocui o pușcă, dar tot era mai bine decât nimic. A ascultat prognoza vremii; a auzit că era frig și a decis să-și ia un hanorac gros și mănuși. N-a reușit să-și găsească pălăria australiană cu boruri largi și a optat pentru o căciulă de schi. Și-a pregătit un pachet cu mâncare și a pornit spre sud pe Șoseaua 664. Știa instinctiv în ce direcție să se îndrepte. Mergând spre sud urma să ajungă la zone împădurite unde putea vâna după pofta inimii. A ieșit

de pe șoseaua principală și a urmat indicatoarele spre Parcul Statal Hocking, întrebându-se ce vânat urma să găsească acolo.

A intrat în pădure, a parcat și a pornit mai departe pe jos. Pe măsură ce înainta în pădure, acele de pin devineau alunecoase. A respirat adânc. Îi plăcea să fie la lumină și să se miște prin liniștea sălbăticiei.

A mers aproape o oră. După o țășnire ocasională care i-a dat de știre că acolo existau veverițe, n-a mai văzut alte urme de vânat. Aproape apunea soarele. A zărit o cioară grasă pe o creangă de brad și a devenit nerăbdător. A ținut iute și a tras. Pasarea a căzut. Pe el l-a apucat brusc amețeala și a ieșit din lumină...

— Barbar, a zis cu răceală Arthur. Să omori animale e împotriva regulilor.

— De ce mi-a luat pistolul? a întrebat Ragen.

— Pentru că l-ai lăsat aiurea, a zis Arthur. Și asta este împotriva regulilor.

— Nu-i adevărat. Am hotărât că o armă trebuie să fie la îndemână, în caz că apare vreun intrus, cu condiția să nu poată da copiii de ea. Walter nu avea dreptul s-o ia.

Arthur a ofstat.

— Mie chiar îmi place flăcăul ăsta. E energetic și de nădejde. Se orientează bine. Citește mereu despre Australia, care, la urma urmei, face parte din Imperiul Britanic. Mi-a sugerat odată să cercetez evoluția cangurilor. Mă tem că acum a devenit indezirabil.

— E o pedeapsă cam severă pentru o simplă cioară, a zis Ragen.

Arthur i-a aruncat o privire ucigătoare.

— S-ar putea vreodată să ajungi să omori un om în legitimă apărare, dar uciderea inutilă a unui animal nătâng n-o pot tolera.

Arthur a îngropat cioara și s-a întors la mașină. Allen, care auzise ultima parte a conversației, s-a urcat la volan și a pornit spre acasă.

— Omoară o cioară nătângă și se crede mare vânător. Ce cretin!

(2)

În timp ce conducea spre Lancaster, Allen a simțit că-l ia amețeala. A lăsat sticla de Pepsi de un litru din care bea și, când a văzut la lumina farurilor un spațiu de refugiu, s-a gândit că mai bine s-ar opri o vreme. A parcat lângă toaleta bărbaților, a clătinat din cap și a închis ochii...

Danny s-a uitat în jur și s-a întrebat ce căuta la volan. Și-a amintit regulile stabilite de Arthur, s-a strecurat pe locul din dreapta și a așteptat să apară altcineva care să conducă. Pe urmă și-a dat seama că se afla într-un refugiu de lângă șosea unde folosise baia de mai multe ori. În jur mai erau încă două mașini cu oameni în ele. În una sedea o femeie cu o pălărie cu boruri largi, iar în cealaltă, un bărbat. Pur și simplu stăteau acolo. Poate că și ei tocmai apăruseră la lumină și așteptau să vină cineva să-i ducă acasă.

Băiatul aștepta cu nerăbdare să apară cineva. Era obosit și avea nevoie la toaletă. A coborât și a pornit într-acolo, observând că femeia cobora și ea din mașină.

Danny s-a așezat în fața pisoarului scund pentru băieți, și-a deschis fermoarul și s-a înfiorat de aerul rece de decembrie. A auzit pași și scârțâitul unei clanțe. A intrat femeia. Asta l-a surprins. A roșit și s-a întors, să nu-l vadă urinând.

— Hei, scumpule, ești gay? a întrebat doamna.

Nu avea voce de femeie. Era un bărbat îmbrăcat ca o doamnă. Purta pălăria aceea cu boruri largi, era rujat și

machiat abundant și cu o aluniță neagră pe obraz. Semăna cu Mae West din filme.

— Hei, flăcăule, a zis doamna-bărbat, lasă-mă să-ți sug puțulica.

Danny a clătinat din cap și a încercat să treacă pe lângă el, dar în toaletă a mai intrat un bărbat.

— E frumușel, a zis noul venit. Punem de-o petrecere!

Bărbatul l-a apucat de guler și l-a lipit de perete. Cel îmbrăcat ca o femeie i-a ridicat poalele hainei și a întins mâna spre fermoar. Danny s-a simțit paralizat de o frică teribilă și a închis ochii...

Ragen s-a însfipt în mâna bărbatului, a răsucit-o și l-a împins în perete. În timp ce cădea, l-a lovit cu genunchiul în piept și cu latul palmei în gât, ca la karate. S-a întors, a văzut femeia și s-a oprit. N-ar fi putut lovi niciodată o femeie. Pe urmă a auzit-o spunând:

— Ce naiba, ticălosule...

Și-a dat seama că era de fapt un bărbat îmbrăcat în haine de femeie. L-a apucat și l-a lipit și pe el de perete, împingându-l cu cotul și uitându-se dacă celălalt începuse să se adune de pe jos.

— La podea, lângă prietenul tău! i-a ordonat el travestitului, lovindu-l tare în stomac.

Bărbatul s-a îndoit de mijloc și a căzut. Ragen le-a luat portofelele, dar când a dat să plece cu actele lor, travestitul a sărit și l-a apucat de curea.

— Dă-mi-le înapoi, nenorocitule! a strigat el.

Ragen s-a întors și l-a lovit cu piciorul în vîntre. Când a căzut, i-a spart fața cu celălalt picior. Travestitului i-a țășnit sângele pe nas și a bolborosit ceva printre dinții scoși.

— O să trăiești, i-a spus calm Ragen. Sunt foarte atent ce oase rup.

S-a uitat la celălalt bărbat de pe jos. Deși pe el nu-l lovise în față, îi curgea sânge din gură. Probabil că, atunci

când îl lovise în plexul solar, asta pusese presiune pe epiglotă și se spărseseră câteva vase de sânge. Avea să trăiască și el, și-a spus Ragen și i-a luat ceasul Seiko de la mână.

Afară, Ragen a observat două mașini goale. A luat o piatră și le-a spart farurile. Nu-l puteau urmări pe autostradă, fără lumini.

Ragen a condus până acasă, a intrat în apartament, s-a uitat în jur să se asigure că totul era în ordine și a ieșit din lumină...

Allen a deschis ochii, întrebându-se dacă merita să-și mai bată capul să se ducă la toaletă. A văzut că era acasă și a scuturat din cap. Nu-i mai venea să urineze și avea pumnii vineți. Ce naiba mai era și chestia aia de pe pantoful drept? A atins pata și a examinat-o.

— Doamne sfinte! a strigat el. Al cui e sângele ăsta? Cine naiba s-a bătut? Vreau să știu imediat! Am dreptul să aflu ce se petrece!

— Ragen a fost nevoie să-l apere pe Danny, a zis Arthur.

— Ce s-a întâmplat?

Arthur le-a explicat tuturor.

— Este foarte important să afle și cei tineri că toaletele de pe marginea drumului sunt periculoase noaptea. Se știe prea bine că, după ce se întunecă, devin locuri frecventate de homosexuali. Ragen a trebuit să-l scape pe Danny dintr-o situație foarte periculoasă în care a ajuns din cauza lui Allen.

— Fir-ar să fie, n-a fost vina mea! Eu n-am cerut să ies din lumină și nici să vină Danny în locul meu. Cine naiba mai știe care vine și care pleacă și ce face toată lumea, în perioadele de confuzie?

— Io ar fi trebuit să fiu acolo, a zis Philip. Mi-ar fi plăcut să le-arăt io poponorilor...

— Te-ar fi omorât, a zis Allen.

— Sau ai fi făcut o prostie și ai fi omorât tu pe vreunul dintre ei, a zis Arthur. Ne mai trezeam și acuzați de crimă.

— Ahhh...

— În plus, tu nu ai voie să ieși la lumină, a adăugat ferm Arthur.

— Io știu, da' tot mi-ar fi plăcut să fiu acolo!

— Încep să bănuiesc că tu furi timp și profiți de perioadele de confuzie ca să-ți vezi de treburile tale antisociale.

— Cine, io? Nee...

— Știu că ai ieșit des. Ești dependent de droguri și îți bați joc de corpul și de mintea ta.

— Mă faci mincinos?

— Printre altele. Ești un android defect. Te asigur că, în măsura în care îmi stă în putere, voi avea grijă să nu mai primești niciodată controlul conștiinței.

Philip s-a retras din nou la întuneric, întrebându-se ce-o fi ăla „android“. Nu intenționa să-l roage pe Arthur să-i explice. Nu avea de gând să-i dea ocazia nesuferitului de englez să se mai ia de el. Era convins că o să iasă la lumină ori de câte ori avea ocazia! Dominația lui Arthur slăbise încă de la Zanesville. Câtă vreme se ivea prilej de iarbă, speed sau chiar LSD, intenționa să se strecoare afară și să-l lase pe Arthur cu buza umflată.

În următoarea săptămână, Philip a ieșit la iveală și i-a povestit lui Wayne Luft, unul dintre cumpărătorii lui de droguri, ce se petrecuse în toaleta de pe marginea autostrăzii spre Lancaster.

— Ce naiba, tu nu știai că refugiile astea colcăie de poponari? a zis Luft.

— M-au luat prin surprindere, a zis Philip. Poponarii dreacu' stăteau la pândă. Nu po' să-i sufăr!

— D-apoi eu!

— Ce-ar fi să ardem câțiva? a zis Philip?

— Cum?

— Păi, știm că trag mereu noaptea pe lângă toaletele astea. Mergem acolo și-i luăm la omor. Curățăm locu'.

— Putem să-i și jefuim, a zis Luft. Facem rost de bani pentru Crăciun și mai scăpăm și de homalăi. Facem locul lună pentru oamenii de treabă.

— Da, a râs Philip. Oameni ca noi.

Luft a scos harta autostrăzilor și a însemnat refugiile din districtele Fairfield și Hocking.

— Luăm mașina mea, a zis Philip. E mai rapidă.

Philip a luat cu el și o sabie lungă, decorativă, pe care o găsise în apartament.

În locul de refugiu de lângă Rockbridge, în Hocking County, au observat un Volkswagen broscuță cu doi pasageri care parcase în fața toaletei bărbaților. Philip a oprit pe partea cealaltă a șoselei, în sensul opus de mers. A înghițit două pastile de Preludin pe care i le-a dat Luft. Pe urmă au stat o jumătate de oră și au supravegheat toaleta. Nu a venit și nu a plecat nimeni.

— Cre' că-s o pereche, a zis Luft. Cine altcineva ar sta în parcare în fața budei, la două dimineață?

— Io mă duc acolo, a zis Philip. Cu sabia. Dacă se bagă după mine, vii tu din spate cu pistolu'.

Philip a traversat vesel, cu sabia ascunsă sub haină și s-a dus la toaletă. Așa cum se aștepta, cei doi bărbați l-au urmat.

Când s-au apropiat, a simțit că i se strânge pielea. Nu era sigur dacă din cauza lor sau a drogului. A scos sabia și l-a apucat pe unul dintre ei. Însotitorul lui era un grăsan stângaci. Luft a apărut și i-a înfipțat pistolul în spate, iar poponarul a început să tremure ca un munte de piftie.

— Așa, homalăii dracu'! a strigat Luft. Jos, cu fața la podea!

Philip i-a luat grasului portofelul, un inel și ceasul. Luft l-a jefuit pe celălalt.

Pe urmă, Philip i-a somat să urce în mașină.

— Unde ne duceți? a întrebat grasul printre suspine.

— Facem o plimbărică prin pădure.

Au ieșit de pe autostradă pe un drum pustiu de țară, unde s-au descotorosit de cei doi.

— A fost ușor, a zis Luft.

— Floare la ureche, a zis Philip. I-o lovitură perfectă!

— Cât am scos?

— O grămadă. Erau bazați. Plus cărți de credit.

— La naiba, omule! a zis Luft. Renunț la slujbă și mă ocup de asta.

— Păi, ie serviciu public, a râs Philip.

Întors acasă, Philip i-a povestit lui Kevin despre lovitura perfectă. Știa că drogurile luate erau pe punctul să-l scoată temporar din uz. A mai luat câteva calmante, ca să „aterizeze“ mai ușor...

(3)

Tommy a împodobit pomul de Crăciun, a întins ghirlandele luminoase și a pregătit cadourile pe care le alese pentru Marlene și pentru familia lui. Abia aștepta să se ducă mai târziu pe Spring Street ca să se întâlnească cu mama, cu Del, cu Kathy și cu Rob, iubitul ei.

Seara petrecută cu ei a decurs bine, până când au apărut Kathie și Rob, și Kevin a ieșit la lumină.

— Frumoasă geacă de piele ți-ai luat, a zis Rob. Am remarcat că ai și un Seiko nou.

Kevin a ridicat mâna, să-i poată vedea ceasul mai bine.

— E cel mai bun, a zis el.

— Chiar m-am întrebat, Billy, a zis Kathy. Tu nu câștigi atât de mult la Anchor Hocking. De unde ai atâta bănet?

Kevin a zâmbit.

— Am descoperit lovitura perfectă.

Kathy i-a aruncat o privire fulgerătoare. Iar simțea ceva diferit, o atitudine sfidătoare și nepăsătoare.

— Ce vrei să spui?

— Am jefuit niște poponari în toaletele de pe șosea. N-o să afle niciodată cine-a fost. N-am lăsat amprente, nimic. Iar ăia nici n-ar îndrăzni să se plângă la poliție. Le-am luat banii și cardurile de credit.

A ridicat ceasul din nou. Lui Kathy nu-i venea să credă. Billy nu vorbea niciodată în halul ăsta.

— Glumești, nu-i aşa?

— Poate că da, poate că nu.

Curând li s-au alăturat Del și Dorothy. Kathy s-a scuzat și s-a dus la debaraua din hol. N-a găsit nimic în buzunarele hainei noi de piele, aşa că a căutat în mașină. În torpedou a văzut cât se poate de clar un portofel. Conținea cărți de credit, un carnet de șofer și o legitimație de asistent medical. Deci Billy nu glumise cătuși de puțin! Kathy a rămas o vreme în mașină, întrebându-se ce-ar fi trebuit să facă. A băgat portofelul în poșetă și s-a gândit că ar fi fost bine să vorbească și cu altcineva.

După ce Billy a plecat, Kathy le-a arătat mamei ei și lui Del ce descoperise.

— Dumnezeule mare! a zis Dorothy. Nu-mi vine să cred!

Del s-a uitat la portofel.

— De ce nu? Eu cred. Acum știm cum poate să-și cumpere toate lucrurile alea.

— Trebuie să vorbești cu Jim, a zis Kathy. Să vină acasă și să încerce să-l aducă pe Billy pe drumul cel drept. Am niște bani puși deoparte. Îi plătesc eu biletul de avion.

Dorothy a sunat interurban și l-a implorat pe Jim să-și ia urgent permisie și să vină acasă.

— Fratele tău are probleme. S-a băgat în ceva nasol. Dacă nu se îndreaptă, mă tem că va trebui să mergem la poliție.

Jim a cerut o permisie de urgență de la Aviația militară și a venit acasă cu două zile înainte de Crăciun. Del și Dorothy i-au arătat portofelul și niște articole decupate din *Lancaster Eagle-Gazette* despre jafurile din refugiile de lângă autostradă.

— Vezi dacă poți face ceva, a zis Del. Dumnezeu mi-e martor că am încercat să-i fiu ca un tată. După ce s-a întors de la Zanesville, m-am gândit o vreme că Billy l-ar putea înlocui în sufletul meu pe propriul meu băiat — Dumnezeu să-l odihnească —, dar Billy nu acceptă să-i spună nimeni nimic.

Jim s-a uitat prin portofel, apoi s-a dus la telefon și a format numărul de pe legitimație. Trebuia să verifice el însuși. I-a răspuns o voce de bărbat.

— Nu mă cunoști, a zis Jim, dar s-ar putea să am ceva important pentru tine. Dă-mi voie să-ți pun o întrebare ipotetică. Dacă cineva ți-ar spune că are o legitimație care confirmă că ești asistent medical, ce i-ai spune?

— I-aș spune acelei persoane că este în posesia portofelului meu, a zis vocea după o vreme.

— Bine, a zis Jim. Poți să-mi descrii cum arată portofelul și ce mai aveai în el?

Bărbatul a descris portofelul și conținutul lui.

— Cum l-ai pierdut?

— Eram într-un refugiu de lângă autostradă cu un prieten, undeva între Athens și Lancaster. Au intrat doi tipi în toaletă, unul înarmat cu pistol, celălalt, cu o sabie. Ne-au luat portofelele, ceasurile și inelele, apoi ne-au dus în pădure și ne-au abandonat.

— Cu ce fel de mașină erau?

— Cel cu sabia conducea un Pontiac Grand Prix.

I-a spus apoi lui Jim numărul de înmatriculare al mașinii.

— Cum de știi atât de bine numărul și mașina?

— Am văzut din nou mașina alătăieri, în fața unui magazin din centru. Am stat la nici cinci metri distanță de tipul cu sabia și l-am urmărit în parcare. S-a urcat în aceeași mașină.

— Cum de nu l-ai reclamat?

— Pentru că sunt pe punctul să obțin un serviciu nou și important și sunt homosexual. Dacă fac reclamație, mă expun nu numai pe mine, ci și pe câțiva dintre prietenii mei.

— Bine, a zis Jim. Dacă nu vrei să faci reclamație ca să vă expuneți, tu și prietenii tăi, voi încerca să-ți fac să-ți parvină portofelul și lucrurile personale. O să-mi păstreze anonimatul. Îți le trimit prin poștă.

Jim a închis telefonul, și-a îndreptat spatele și a respirat adânc. S-a uitat la mama lui, la Del și la Kathy.

— Billy e în pericol, a zis el, apoi a ridicat din nou receptorul.

— Pe cine mai suni acum? a întrebat Kathy.

— Vreau să-i spun lui Billy că mi-ar plăcea să trec mâine pe la el, să-i vadă apartamentul.

— Vin și eu, a zis Kathy.

În seara următoare, în ajunul Crăciunului, Tommy i-a întâmpinat desculț la ușă pe Jim și pe Kathy. În spatele lui, într-un colț, se vedea pomul împodobit cu lumini și înconjurat de cadouri. Pe perete exista o panoplie cu două săbii decorative.

În timp ce Jim și Tommy sporovăiau, Kathy s-a dus la etaj. Voia să vadă dacă mai dădea și peste alte dovezi care să ateste noile apucături ale fratelui ei.

— Am și eu o întrebare, a zis Jim când au rămas singuri. Cum faci rost de „mălai“ pentru toate aceea – apartamentul cu etaj, cadourile, hainele, ceasul?

— Prietena mea lucrează, a zis Tommy.

— Plătește Marlene chestiile astea?

— Ei, multe sunt achitate cu carduri de credit.

— Ai grijă, cardurile alea te pot îngropa, dacă nu ești atent. Sper că nu te îndatorezi prea mult.

Jim tocmai făcuse la Aviația militară un curs de tehnică interogatoriului. S-a hotărât să-și folosească noile cunoștințe pentru a-și ajuta fratele. Dacă îl putea face să vorbească despre ce făcea și să-și recunoască greșeala, poate că există o cale să nu ajungă la închisoare.

— Vezi că-i periculos să umbli cu carduri de credit la tine, a zis Jim. Poate să îți le fure cineva și să te îndatoreze serios, iar pe urmă tu plătești.

— Am limită de credit de cincizeci de dolari. Ce-i în plus, plătește banca. N-au decât, își pot permite.

— Am citit în ziare despre bărbății ăia jefuiți în refugiile de lângă șosea. Le-au furat și cardurile de credit. Se poate întâmpla oricui.

Jim a văzut o expresie stranie în ochii lui Billy, un nor opac, parcă ar fi intrat în transă. Și-a amintit că aşa arăta și Chalmer Milligan, înainte să-l apuce vreuna dintre furiile lui.

— Hei, te simți bine? a zis el.

Kevin a ridicat privirea și s-a întrebat ce căuta Jim în apartament și de când era acolo. S-a uitat rapid la noul lui ceas. Zece fără un sfert.

— Poftim?

— Te-am întrebat dacă te simți bine.

— Sigur. De ce nu m-aș simți?

— Îți spuneam să fii atent cu cărțile asta de credit. Știi, cu jafurile de la refugii și chestii dintr-astea.

- Da, am citit despre ele.
- Am auzit că unii dintre cei atacați erau homosexuali.
- Da. Au meritat-o.
- Cum adică?
- De ce să aibă numai poponarii bani și lucruri?
- Oricine i-a atacat, ar trebui să fie atent. Faptele astea se pedepsesc zdravăn cu închisoare.
- Mai întâi ar trebui să-i prindă pe făptași, a ridicat din umeri Kevin. Și să aibă dovezi împotriva lor.
- Păi, de exemplu, tu ai pe perete o sabie exact ca aia descrisă de victime.
- Nu se poate face nicio legătură între sabia mea și cea de acolo.
- Poate că nu, dar la jafuri s-a folosit și un pistol.
- Eu n-am armă. Nu mă pot da în gât.
- Poate că îl găsesc pe celălalt făptăș, și atunci o pățește și cine a fost cu el.
- Nu pot să facă nicio legătură între fapte și mine, a insistat Kevin. Nu-i genul de treabă pentru care poponarii să depună plângere. Și nu există amprente sau chestii dintr-astea.

Kathy a coborât de la etaj și au stat de vorbă împreună câteva minute. Când Billy s-a dus la baie, fata i-a dat lui Jim ce găsise sus.

— Doamne sfinte! a murmurat Jim. Ce de cărți de credit pe nume diferite! Cum naiba o să-l scoatem din povestea asta?

Kevin s-a întors, iar Jim i-a arătat cardurile.

— Despre asta vorbesc, Billy. Există dovezi la tine în apartament că ai participat la jafurile aceleia.

Kevin s-a înfuriat și a început să țipe:

— Nu aveți niciun drept să veniți la mine acasă și să-mi umblați prin lucruri!

— Billy, încercăm să te ajutăm, a zis Kathy.

— Sunteți pe proprietatea mea! Ați venit să mă percheziționați fără mandat!

— Sunt fratele tău, Billy, iar Kathy e sora ta. Încercăm doar...

— Probele obținute în absență unui mandat de percheziție nu sunt admise la tribunal.

Jim i-a spus lui Kathy să-l aștepte în mașină. Se temea să nu se ajungă la bătaie. Când Jim l-a abordat din nou, Kevin a început să se plimbe prin bucătărie.

— Billy, cumperi lucruri cu cardurile astea de credit. Poliția o să-ți dea de urmă.

— N-o să afle niciodată, a insistat Kevin. Cumpăr un obiect sau două și pe urmă arunc cardul. Nu atac decât poponari și oameni care fac rău altora.

— E tot o infracțiune, Billy.

— E treaba mea.

— Te bagi în belele.

— Ascultă, n-ai niciun drept să vii aici din Spokane și să te iei de ce fac eu. Mă privește numai pe mine. Sunt destul de mare. Am plecat de-acasă. Treaba mea ce fac. În plus, tu ai părăsit familia asta acum multă vreme.

— E adevărat, dar ne pasă de tine.

— Nu te-am rugat eu să vii aici. Vreau să pleci naibii chiar acum!

— Billy, nu plec până nu rezolvăm problema asta.

Kevin și-a însfăcat haina de piele.

— Să te ia dracu'! Dacă nu pleci tu, plec eu.

Jim fusese mereu mai puternic decât fratele lui, iar în aviație învățase arte marțiale. S-a așezat între Billy și ușă. S-a încăierat cu el și l-a împins. Jim nu intenționase să folosească atât de multă forță, dar Kevin a căzut peste bradul de Crăciun, răsturnându-l peste perete și cadouri. Cutiile s-au zdrobit. Beculețele s-au spart. Firul a fost tras din priză și luminile s-au stins.

Kevin s-a ridicat și a pornit din nou spre ușă. Nu era luptător și nu intenționa să se bată cu Jim, dar voia să plece. Jim l-a apucat de cămașă și l-a izbit de masă.

Kevin a ieșit din lumină...

Când s-a izbit de masă, Ragen a văzut imediat cine îl ataca, deși habar n-avea de ce. Nu-i plăcuse niciodată Jim. Nu-l iertase că plecase de acasă și lăsase femeile și pe Billy să se descurce singuri cu Chalmer. Observând că Jim îi bara ușa, Ragen s-a întins după un cuțit și l-a aruncat cu forță. Cuțitul s-a înfipt în perete lângă capul fratelui lui Billy.

Jim a înghețat. Nu văzuse niciodată atâtă furie rece pe chipul lui Billy și nici nu-l văzuse vreodată reacționând atât de violent. S-a uitat la cuțitul care încă mai tremura, înfipt la câteva degete de capul lui. Și-a dat seama că fratele lui îl ura destul de mult încât să-l ucidă. S-a dat deoparte, iar Ragen a ieșit pe lângă el, desculț în zăpadă...

Danny s-a trezit afară, întrebându-se ce căuta în zăpadă într-o cămașă ruptă, fără pantofi și mănuși. S-a întors în casă, uimit să-l vadă pe Jim în ușă, privindu-l ca și cum ar fi fost nebun. Danny a trecut pe lângă el și a observat bradul de Crăciun răsturnat și cadourile distruse. L-a cuprins brusc frica.

— N-am vrut să-ți stric bradul, a zis Jim, uimit din nou de schimbarea incredibilă de pe chipul fratelui său. Furia rece dispăruse fără urmă, iar Billy arăta acum însăspimântat și tremura.

— Mi-ai distrus bradul, a suspinat Danny.

— Îmi pare rău.

— Sper să ai un Crăciun foarte fericit, pentru că pe al meu l-am stricat, s-a văicărit Danny.

Kathy, care până atunci așteptase în mașină, a apărut în fugă, palidă la față.

— Vine poliția!

Peste câteva secunde, cineva a bătut la ușă. Kathy s-a uitat la Jim și apoi la Billy, care plânghea ca un băiețel.

— Ce ne facem? a zis ea. Dacă...

— Mai bine le deschid, a zis Jim.

A deschis ușa și a lăsat să intre doi polițiști.

— Am primit o reclamație pentru tulburarea liniștii, a zis unul dintre ei, uitându-se peste Jim în living.

— Vecinii au făcut plângere, a zis celălalt.

— Îmi pare rău, domnule polițist.

— Este seara de Ajun, a zis primul. Oamenii o petrec împreună cu copiii. Ce se întâmplă aici?

— A fost o simplă ceartă de familie, a zis Jim. S-a terminat. N-am știut că s-a auzit atât de tare.

Polițistul și-a notat ceva în carnet.

— Bine, oameni buni, calmați-vă! Păstrați liniștea, a zis el.

După ce polițiștii au plecat, Jim și-a luat haina.

— Gata, Billy, a zis el. Cred că trebuie să ne luăm rămas-bun. Mai stau în Lancaster doar două zile, pe urmă mă întorc la bază.

Când Jim și Kathy au plecat, fratele lor încă mai plângea.

Ușa s-a închis și Tommy s-a uitat uimite în jur. Îi săngeră o mâna. Și-a scos cioburile din palmă și s-a spălat, întrebându-se unde plecaseră oare Kathy și Jim și de ce locul arăta devastat. Se străduise din răsputeri să aranjeze bradul și uite cum arăta acum! Toate cadourile erau făcute de mâna lui, nu cumpărate. Avea sus un tablou pentru Jim – un peisaj marin pe gustul lui – pe care intenționase să i-l dea.

A ridicat bradul prăbușit și a încercat să-l dreagă cât de cât, dar majoritatea ornamentelor erau distruse. Un

brad aşa frumos! A avut timp doar să aranjeze cadoul pentru Marlene înainte să vină ea ca să-și petreacă Ajunul împreună.

Marlene a rămas şocată să vadă cum arăta apartamentul.

— Ce s-a întâmplat aici?

— Sincer să fiu, nu ştiu, a zis Tommy. Şi nici nu-mi pasă. Ştiu doar că te iubesc.

A sărutat-o și a condus-o în dormitor. Marlene se obișnuise să vadă că în astfel de momente, când totul părea să fi confuz în mintea lui, devinea cel mai vulnerabil și avea cea mai mare nevoie de ea.

Tommy s-a îmbujorat și a închis ochii. S-a întrebat, în timp ce o urma, cum de nu reușea niciodată să rămână în lumină măcar până trecea de pragul dormitorului.

În ziua de Crăciun, Allen, care habar n-avea ce se petrecuse cu o seară înainte, a renunțat să-și mai bată capul cine făcuse harababura din living. A întrebat mai întâi în capul lui, dar nu i-a răspuns nimeni. Doamne, ce mai ura perioadele astea de confuzie! A încercat să recupereze ce se mai putea din cadouri, refăcând pachetele distruse, și le-a dus pe toate în mașină, împreună cu tabloul pe care îl făcuse Tommy pentru Jim.

A ajuns în Spring Street și a pus repede cap la cap întâmplările din ajun. Jim era supărat ca naiba pentru un cuțit aruncat spre el, iar Kathy, Del și mama s-au năpustit asupra lui să-i ceară socoteală pentru niște jafuri.

— Tu ești autorul atacurilor din zonele de refugiu, a strigat Del, și ai folosit o mașină înmatriculată pe numele mamei tale!

— Nu știu despre ce vorbești! a strigat și Allen.

A dat dezgustat din mâini și a urcat la etaj. Del s-a dus la haina lui și a căutat cheile mașinii. Pe urmă a ieșit afară

împreună cu Kathy, cu Jim și cu Dorothy și au verificat portbagajul. Au găsit carduri de credit, permise de conducere și o hartă a autostrăzilor pe care erau marcate toate spațiile de refugiu de pe Șoseaua 33.

Când s-au întors în casă, l-au găsit urmăriindu-i din ușa bucătăriei.

— Tu ești făptașul, a zis Del, fluturându-i dovezile în față.

— Nu vă faceți griji, a răspuns Kevin. N-o să fiu prins niciodată! Sunt crime perfecte! N-am lăsat amprente sau altceva, iar poponarii n-o să le reclame la poliție.

— Ce prost ești! a strigat Del. Jim l-a sunat pe un tip căruia i-a furat portofelul. Te-a văzut în oraș. Ai tras după tine toată familia în aceste „crime perfecte“.

L-au văzut schimbându-se la față, iar calmul lui a fost repede înlocuit de panică.

Au hotărât să-l ajute să se descotorosească de probe. Jim urma să ia mașina cu el în Spokane și să-i plătească ratele în continuare. Billy trebuia să se mute din Somerford Square într-un apartament mai mic din Maywood Avenue.

Danny i-a ascultat tot timpul întrebându-se despre ce naiba vorbeau și când urma să înceapă lumea să deschidă cadourile.

Capitolul șaisprezece

(1)

Miercuri, pe 8 ianuarie, când lua prânzul împreună cu Marlene la Memorial Plaza Shopping Centre, Tommy a văzut o furgonetă de livrări trăgând în fața farmaciei Gray.

— Livrare de narcotice. Farmacistul va fi ocupat până târziu.

Marlene l-a privit curioasă. El nu-a știut de ce spusese asta.

Kevin pusese la cale să jefuiască farmacia. Se înțelesese cu Wayne Luft și cu alt prieten, Rob Bailey, și plănuise operațiunea. Aveau de gând să împartă banii și drogurile. Pentru plan, Kevin primea douăzeci la sută din pradă fără să participe la jaf.

În aceeași noapte, urmând instrucțiunile lui, ceilalți doi au așteptat până la ora unu și jumătate, l-au amenințat cu arma pe farmacist când pleca și l-au silit să se întoarcă, apoi au jefuit seiful cu bani și dulapul cu narcotice.

Respectând planul, s-au dus în pădure, au vopsit în negru cu sprayul mașina Dodge și s-au dus să-l ia pe Kevin. Acasă la Bailey, Kevin le-a evaluat medicamentele furate: Ritalin, Preludin, Demerol, Seconal, Quaalude, Delaudid și altele.

A estimat că drogurile, vândute pe stradă, ar fi putut aduce treizeci-treizeci și cinci de mii de dolari și a văzut expresia de pe chipul celorlalți schimbându-se din

curiozitate în lăcomie. Până la sfârșitul nopții, s-au drogat cu toții și fiecare dintre cei doi l-a abordat în taină pe Kevin, sugerându-i să se descotorosească de al treilea partener. Dimineața, când Bailey și Luft erau aproape inconștienți, Kevin a încărcat banii și drogurile în două valize și a plecat singur la Columbus. Știa că niciunul n-ar fi avut curajul să se ridice împotriva lui. Le inspira frică. Vorbiseră în repetate rânduri despre cât de nebun era, cum trecuse cu pumnul printr-o ușă și cum amenințase un tip dintr-o mașină că îl omoară cu o mitralieră Thompson.

Probabil că urmau să „ciripească“ la poliție. Se aștepta la asta. Dar, după ce scăpa de droguri, nu-i mai puteau face nimic. Farmacistul văzuse fețele celorlalți, nu și pe a lui. Nu exista nimic care să dovedească în vreun fel că participase la jaf.

A doua zi, Marlene a citit în *Lancaster Eagle-Gazette* despre jaful de la farmacia Gray și a simțit că se îneacă. Peste câteva zile, Tommy a venit să o scoată la prânz. Fata a descoperit cu surprindere că își vopsise mașina în negru, într-un mod extrem de neglijent.

- Tu ai făcut-o, aşa-i? a șoptit ea.
- Ce anume? Să vopsesc mașina? a întrebat el nevinovat.
- Tu ai jefuit farmacia Gray.
- Hei, ce naiba! Acum mă faci și infractor? Marlene, nu știu nimic despre asta, îți jur!

Ea a rămas nedumerită. Ceva îi spunea că el era vinovat, dar părea cu adevărat supărat că îl acuza de acele fapte. Dacă nu cumva se dovedea cel mai bun actor din lume, negarea lui părea sinceră.

- Sper din tot sufletul să nu fii implicat, a zis ea.
- După ce s-au despărțit, pe Allen au început să-l neliniștească tot mai mult acuzațiile lui Marlene. Simțea că ceva nu era în regulă. Întorcându-se la lucru, a hotărât că avea nevoie de ajutor.

- Veniți încoaace, băieți! a zis el tare. Avem probleme.
- Sunt aici, Allen, a zis Arthur. Continuă să conduce.
- Nu vrei tu să ieși în față?
- Prefer să nu conduc. Nu mă simt niciodată confortabil pe șoselele americane. Mergi înainte.
- Ai vreo idee ce se petrece? a întrebat Allen.
- În perioada asta de confuzie m-am ocupat mai ales de cercetările mele, aşa că nu ştiu exact, dar presupun că unul dintre indezirabili a furat timp și a comis fapte penale.
- Asta încercam să-ți spun.
- Cred că avem mare nevoie de Ragen, a zis Arthur.
Poți să dai de el?
- Am încercat. Nu-i niciodată pe-aproape, când îl cauți.
- Lasă-mă și pe mine să încerc. Tu fii atent și concentrez-te la condus.

Arthur a căutat prin mintea lui, uitându-se în întunericul din spatele spotului de lumină. A văzut imaginile celorlalți – unii dormeau în paturile lor, alții stăteau în penumbră. Indezirabili au refuzat să-l privească. Întrucât le interzise să mai iasă la lumină, nu mai avea vreun control asupra lor. În cele din urmă l-a găsit pe Ragen jucându-se cu Christene.

- Avem nevoie de tine, Ragen. Cred că cineva a comis un delict sau mai multe și acum suntem toți în pericol.
- Nu-i treaba mea, a zis Ragen. N-am comis eu acele fapte.
- Sunt sigur că spui adevărul, dar vreau să-ți reamintesc că, dacă unul dintre noi este trimis la închisoare, copiii ajung și ei acolo. Imaginează-ți-o pe Christene în mediul acela, o fetiță drăguță închisă printre maniaci sexuali și perversi.
- Bine, a zis Ragen. Știi cum să mă iezi.
- Trebuie să ne dăm seama exact ce anume se petrece.

Arthur a început o anchetă generală. A stat de vorbă, unul după altul, cu mai mulți dintre oamenii dinăuntru. Nu știa dacă unii dintre indezirabili nu-l mințeau, dar a început să-și facă o imagine. Tommy i-a spus că Marlene îl acuzase că ar fi fost implicat în jaful farmaciei Gray și că mai devreme în ziua aceea văzuse o livrare de medicamente.

Walter a negat că s-ar mai fi atins de vreuna dintre armele lui Ragen de când fusese declarat indezirabil pentru că omorâse o cioară, dar își amintea că auzise o voce cu accent de Brooklyn vorbind despre „lovitura perfectă“ de la spațiile de refugiu de lângă autostradă. Philip a recunoscut în cele din urmă că fusese implicat în acele atacuri, dar a negat că ar fi avut de-a face cu jaful de la farmacia Gray.

Kevin a mărturisit apoi că el îl plănuise.

— Dar eu n-am fost de față, a adăugat. Doar l-am pus la cale și pe urmă am furat marfa și banii de la cei doi făptași. A fost o cacealma. Poate că și doi s-ar fi dus la poliție, dar eu sunt curat. Nu au cum să facă vreo legătură între mine și jaf.

Arthur le-a spus ce aflase lui Allen și lui Ragen.

— Acum, gândiți-vă și voi dacă mai există fapte care ne-ar putea incrimina și pentru care să fim închiși.

Din căte știau cei doi, nu mai exista nimic.

Câteva zile mai târziu, Billy Milligan a fost turnat de un traficant intermediar din Columbus care îi era dator unui polițist de la Narcotice. Intermediarul a anunțat că Milligan îi vânduse droguri care semăneau, cantitativ și calitativ, cu cele raportate că s-au furat de la farmacia Gray. Vestea a ajuns la poliția din Lancaster. Pe numele lui Billy s-a emis un mandat de arestare.

(2)

Luni, când Marlene a venit în apartament după serviciu, Tommy i-a oferit un inel de logodnă.

— Vreau să-l primești, Marvene, a zis, adresându-i-se pe numele de alint inventat de el. Dacă mi se întâmplă ceva, vreau să știi că te voi iubi mereu.

Ea l-a urmărit neîncrezătoare cum i l-a pus pe deget. Visase multă vreme acest moment, dar acum o făcea să sufere. Oare el se dusese să cumpere inelul pentru că se aștepta să i se întâpte ceva? A simțit că ochii i se umpleau de lacrimi, dar a încercat să nu-și trădeze sentimentele. Indiferent ce făcuse el sau indiferent ce îi făcuse lui altcineva, ea avea de gând să-i rămână alături.

Pe 20 ianuarie 1975, a notat în jurnal: „M-am logodit. M-a surprins de moarte.“

În ziua următoare, l-au arestat pe Danny.

L-au împins în dubă și l-au dus la Închisoarea Districtuală Fairfield. L-au citit drepturile și au început să-l interogheze. Danny habar n-avea despre ce vorbeau.

Interrogatoriul a durat ore în sir. Din cele spuse de detectivi, Danny a început să-și facă o imagine. Wayne Luft fusese prins băut la volan și, în timpul interrogatoriu-lui, afirmase că Milligan și Roy Bailey jefuisează farmacia Gray.

Danny s-a uitat nedumerit l-a anchetatori. L-au cerut să dea o declarație. În timp ce îi puneau întrebări, a auzit în cap vocea lui Allen, care i-a spus exact ce să răspundă. Când interrogatoriul s-a terminat, Danny a trebuit să semneze declarația. Cu limba între dinți, a scris migălos, apăsând tare cu stiloul: William Stanley Milligan.

— Acum pot să mă duc acasă? a întrebat el.

— Doar dacă ai zece mii de dolari pentru cauțiune.

Danny a clătinat din cap, complet confuz față de tot ce se petreceea și a fost dus înapoi în celulă.

În aceeași zi, mai târziu, Marlene a apelat la un garant care a plătit cauțiunea. Tommy s-a dus acasă la Dorothy și la Del. Ei l-au căutat pe George Kellner, avocatul care îl reprezentase cu doi ani înainte în cazul de viol din Pickaway County.

În așteptarea procesului, Arthur a aflat și celealte acuzații aduse lui Milligan. Două victime îl identificaseră ca fiind unul dintre atacatorii care le tâlhărise într-o zonă de refugiu de lângă autostradă. Pe 27 ianuarie 1975, poliția autostrăzii l-a pus sub acuzare și pentru jafurile asupra automobilistilor din refugiile rutiere aflate în districtele Fairfield și Hocking.

Milligan a fost dus din nou la Închisoarea Districtuală Fairfield, la exact doi ani de când fusese trimis la Tabăra Corecțională Zanesville.

(3)

Allen voia să depună mărturie în propria lui apărare. Arthur se gândeau să documenteze el însuși cazul și să dovedească faptul că nu se apropiase de farmacia Gray în noaptea jafului.

- Cum rămâne cu atacurile din toalete? a întrebat Allen.
- Ragen a fost atunci, dar a acționat în legitimă apărare.
- Procurorii spun că au fost și alte atacuri, cu tâlhării.
- Asta nu-i adevărat, a intervenit Ragen. Eu n-am jefuit alte victime în zonele de refugiu.
- Cineva a făcut-o, totuși, a insistat Allen.
- Au dovezi? a întrebat Ragen.
- De unde naiba să știu? a zis Allen. Eu nu le-am văzut.

— Ce facem? a zis Ragen.

— E o treabă grea, a zis Arthur. Putem avea încredere în avocat? Acum doi ani nu a reușit să împiedice trimiterea noastră la Tabăra Corecțională Zanesville.

— Spune că de data asta putem face o înțelegere, a zis Allen. Din câte am pricoput, dacă pledez vinovat pentru jaful de la farmacia Gray, mă vor condamna cu posibilitate de eliberare condiționată „subită”, așa că s-ar putea să nu stăm deloc la pușcărie.

— Ce însemnă eliberare condiționată „subită”? a întrebat Ragen.

— Te condamnă fără să știi când poți fi eliberat condiționat și pe urmă îți dau drumul pe neașteptate, ca să fii recunosător și să nu te mai bagi în belele.

— În cazul acesta, poate că merită să urmăm sfatul avocatului, a zis Arthur. La urma-urmei, de aia îl plătim.

— Bine, atunci aşa rămâne, a zis Allen. Pledez vinovat în schimbul eliberării condiționate.

Pe 27 martie 1975, William Stanley Milligan a pledat vinovat și a fost condamnat pentru jaf și tâlhărie. Două luni mai târziu, Allen a aflat că primise eliberarea condiționată numai pentru atacurile din refugii, nu și pentru cealaltă acuzație. Urma să execute o pedeapsă cu închisoarea între doi și cinci ani pentru jaful de la farmacia Gray. Toți au fost șocați.

Pe 9 iunie, după patruzeci și cinci de zile petrecute în Centrul Corecțional Mansfield, Allen a fost urcat într-un autobuz albastru al Direcției Corecționale de Stat din Ohio, împreună cu alți cincizeci și nouă de deținuți încătuși căte doi, pentru a fi transportat la Penitenciarul Lebanon.

A încercat să evite privirea gardianului înarmat care stătea după gratiile din fața autobuzului. Cum avea să supraviețuiască doi ani? Când a văzut penitenciarul, gardurile cu sărmă ghimpată și turnurile de pază din jurul zidurilor închisorii, frica s-a împrăștiat peste tot înăuntrul lui. Prizonierii au fost debarcați din autobuz și conduși la intrarea pentru deținuți.

Prima dintre ușile cu telecomandă a scos un fel de șuierat, s-a deschis, apoi s-a închis în spatele lui. Asta i-a adus aminte de șuieratul lui Chalmer și groaza i-a explodat în stomac. N-a mai ajuns la a doua ușă...

Ragen a auzit un fâșâit și s-a deschis a doua ușă. A dat din cap și s-a uitat la celulele aliniate în fața prizonierilor încătușați. Acum nu mai era Arthur la putere. Aici, Ragen avea ultimul cuvânt. El și numai el putea hotărî cine ieșea la lumină în următorii „între doi și cinci ani”. Ragen Vadascovinici a auzit ușa de metal închizându-se în spatele lui cu un țăcănit puternic.

Capitolul șaptesprezece

(1)

Penitenciarul Lebanon i s-a părut lui Ragen un pas înainte față de Centrul Corecțional Mansfield. Era mai nou, mai curat și mai luminos. La ședința de instruire din prima zi li s-au citit regulile și procedurile și li s-au descris cursurile de instruire și locurile de muncă din închisoare.

Pe urmă s-a sculat în picioare un uriaș cu fălcii zdravene și gât de fundaș. A început să se plimbe printre ei, cu brațele încruciașate.

— Fiți atenți, a zis el. Eu-s căpitanu' Leach. Vă credeți mari și tari? De-acu, ai mei sunteți! V-ați făcut de cap pe stradă, da' ați ajuns la mâna mea. Eu vă rup capu'! S-au dus dracu' drepturile civile, drepturile omului și toate drepturile! Aicișa sunteți numa' niște bucăți de carne. Cum călcați strâmb, cum vă calc în picioare...

S-a răstit violent la ei un sfert de oră. Ragen și-a dat seama că omul încerca să-i biciuiască de-a dreptul cu vorbele și cu aerul fierbinte cu care le șuiera. A observat apoi că și psihologul, un bărbat cărunt, slab și cu ochelari, a adoptat aceeași tactică.

— Nu însemnați nimic, acum! le-a zis el. Sunteți doar niște numere. Nu mai aveți identitate. Nimănui nu-i pasă cine sunteți sau că vă aflați aici. Ați devenit doar infractori și pușcăriași.

În timp ce omulețul îi insultă, câțiva dintre prizonierii nou-veniți s-au enervat și au început să-i răspundă.

- Da' tu cine dracu' te crezi, să ne vorbești aşa?
- Ce căcat mai e și asta?
- Eu nu-s un număr!
- Ești nebun, tataie!
- Să ți-o trag, meștere!

Ragen s-a uitat atent cum reacționau deținuții la atacurile verbale. Bănuia că psihologul îi provocase intenționat.

— Vedeți? a zis psihologul, arătându-i cu degetul. Iată ce s-a întâmplat. Nu vă puteți integra în societate pentru că nu știți să vă controlați într-o situație tensionată. Reacționați la niște afirmații verbale cu ostilitate pură și cu violență. Poate că vă dați seama acum de ce societatea vrea să vă închidă într-o cușcă până când învățați să vă adaptați.

Deținuții și-au dat seama că li se dăduse o lecție și s-au așezat la loc pe scaune, rânjind timid unii la alții. Pe corridorul principal i-au urmărit ieșind din sala de clasă niște pușcăriași veterani, care au început să-și bată joc de ei.

- Ia te uită! Carne proaspătă!
- Ne vedem mai târziu, fetelor.
- Ală de colo e frumușel. E al meu, să știți!
- Pe dracu', eu l-am văzut primul. E fetița mea!

Ragen și-a dat seama că arătau spre el și le-a aruncat o privire de gheăță. La el în celulă, seara târziu, a discutat despre asta cu Arthur.

— Tu ești șeful aici, a zis Arthur, dar vreau să subliniez că mare parte din hărțuiala și din glumele astea nu-s decât un mod prin care prizonierii își mai descarcă presiunea. Trebuie să iei totul mai ușor. Așa o să-ți poți da seama ce deținuți fac circ și cine e cu adevărat periculos.

- Exact aşa m-am gândit și eu, a încuviințat Ragen.
- Mai am o sugestie.

Ragen l-a ascultat cu un început de zâmbet. Îl amuză să audă că Arthur făcea sugestii, în loc să dea dispoziții.

— Am observat că deținuții îmbrăcați în uniforma verde a spitalului sunt singurii – cu excepția gardienilor – care au voie să meargă pe centrul coridoarelor. Când va fi cazul să ceri un loc de muncă, poate că ar fi bine să-l lași pe Allen să solicite să lucreze la spitalul închisorii.

— Din ce motiv?

— Munca acolo îți conferă o anumită marjă de siguranță – mai ales pentru copii. Comunitatea deținuților tratează personalul medical cu oarecare respect, pentru că toți știu că vor avea nevoie într-o bună zi de tratament de urgență. Voi face eu ce-i de făcut în spital și îl voi folosi pe Allen pentru comunicare.

Ragen a fost de acord. Era o idee bună.

În ziua următoare, când gardienii i-au întrebat pe noi veniți unde mai lucraseră și la ce se pricepeau, Allen a spus că i-ar fi plăcut să lucreze la spitalul închisorii.

— Ai vreo pregătire? l-a întrebat căpitanul Leach.

Allen a răspuns aşa cum îl învățase Arthur.

— Când am fost în marină, la baza militară de la Great Lakes era o școală de laboranți medicali. Am lucrat și acolo în spital.

Nu era între totul o minciună. Arthur studiase astfel de lucruri pe cont propriu și nu spusese că s-ar fi specializat undeva în probleme de asistență medicală.

În săptămâna următoare, Milligan a fost anunțat că voia să-l vadă dr. Harris Steinberg, directorul medical al spitalului închisorii. Mergând pe holurile largi, Allen a remarcat că Penitenciarul Lebanon era construit ca un fel de crab uriaș cu nouă picioare. Pe corridorul central se înșirau birouri, dar la intervale regulate se deschideau în toate direcțiile holuri cu celule. La spital, Allen a așteptat

în spațiul exterior, despărțit de biroul doctorului printr-un geam incasabil. Doctorul Steinberg era un om în vîrstă, cu părul alb, cu față blândă și roșcovană și un zâmbet de treabă. Allen a remarcat că avea tablouri pe perete.

În cele din urmă, dr. Steinberg i-a făcut semn să intre în birou.

— Înțeleg că ai experiență de laborator, a zis el.

— Mi-am dorit toată viața să devin doctor, a zis Allen. Mă gândesc că într-o încisoare atât de populată v-ar folosi cineva care să știe să facă teste de sânge și de urină.

— Ai mai făcut aşa ceva?

Allen a dat din cap că da.

— Sigur, a fost acum multă vreme și probabil că am uitat destule, dar învăț repede. Și, aşa cum v-am mai spus, nutresc ambiția să lucrez în acest domeniu, după ce ies de aici. Am acasă tratate de medicină și am studiat singur. Mă interesează hematologia în mod special. V-aș fi recunoscător dacă mi-ați da o sansă.

Și-a dat seama că pe Steinberg nu-l impresiona prea tare vorbăria lui și a încercat să-i stârnească interesul altfel.

— Aveți niște tablouri fascinante, a zis Allen, uitându-se iute pe perete. Eu prefer uleiul în locul culorilor acrilice, dar cine le-a pictat are ochi bun pentru detaliu.

A văzut că dr. Steinberg devinea interesat.

— Pictați? l-a întrebat el.

— De când mă știu. Am optat pentru cariera medicală, dar lumea mi-a spus că sunt talentat la pictură de mic. Poate că într-o zi o să-mi permiteți să vă fac portretul. Aveți un chip puternic.

— Sunt colecționar de artă, a zis dr. Steinberg. Și mai pictez eu însuși, uneori.

— Mereu am crezut că arta și medicina se completează reciproc.

— Ai vândut vreodată vreun tablou?

— Am vândut destule. Peisaje, naturi moarte, portrete... Sper să am ocazia să pictez și cât stau aici.

— Bine, Milligan, a zis dr. Steinberg, jucându-se cu stiloul. Îți dau șansa să muncești în laborator. Vei începe prin a spăla pe jos și pe urmă o să faci ordine. Lucrezi cu Stormy, asistentul de serviciu. O să-ți arate el cum stă treaba pe-aici.

(2)

Arthur a fost încântat. Nu-l deranja cătuși de puțin să se trezească mai devreme decât ceilalți prizonieri și să facă teste de sânge. Exasperat de fișele medicale existente – completate aiurea, după părerea lui –, a început să țină o evidență personală a celor paisprezece diabetici, pe care a ajuns să-i considere curând pacienți proprii. Petrecea aproape întreaga zi în laborator, lucrând la microscop și pregătind lame. Se întorcea în celula lui la trei și jumătate după-amiaza, obosit dar mulțumit, și nu-i dădea atenție mai deloc noului său coleg de celulă, un bărbat măruntel și taciturn.

Adalana a decorat celula goală asternând pe jos și atârnând pe pereți prosoape cu model. Allen a început curând să se țină de coțcării – schimba un prosop cu flori pe un cartuș de țigări, pe care le împrumuta la rata de o țigară pentru două, ajungând la sfârșit de săptămână să aibă două cartușe. A construit un model piramidal de schimb. Pe lângă ce prima de la Marlene și de la mama lui, putea să-și cumpere mâncare și de la magazinul închisorii și astfel să nu mai fie nevoie să se ducă seara la masă. Cu ajutorul unui dop de cauciuc luat de la laborator, umplea chiuveta cu apă fierbinte și încălzea acolo conservele de pui cu găluște, de supă sau de tocană de vită, până când devineau plăcute la gust.

Își purta cu mândrie uniforma verde, încântat de privilegiul de a merge sau chiar de a fugi pe mijlocul coridorului principal, în loc să se miște lipit de pereți, ca un gândac. Îi plăcea că lumea începuse să-i spună „Doc“ și i-a trimis lui Marlene titlurile câtorva cărți de medicină pe care să i le cumpere. Arthur era foarte serios când venea vorba de studiu.

Tommy a aflat că mulți prizonieri își trecuseră pe listă iubitele pe post de concubine oficiale, ca să-i poată vizita. I-a spus lui Ragen că și el voia să-o declare pe Marlene soția lui. Arthur s-a opus la început, dar decizia a luat-o Ragen. Ca soție a lui Milligan, Marlene ar fi putut aduce lucruri la închisoare.

— Scrie-i să aducă portocale, a zis Ragen. Dar mai întâi să le umple cu vodcă, cu o seringă și un ac hipodermic. Sunt delicioase.

„Lee“ a apărut prima dată la lumină în Penitenciarul Lebanon. Cabotin, istet, amator de farse, a exemplificat teoria lui Arthur că râsul era o supapă de presiune apreciată de majoritatea deținuților. Lee practica acum aceeași bătaie de joc care îl speriașe la început pe Danny și îl înfuriase apoi pe Ragen. Ragen auzise de tatăl lui Billy, actor de comedie și maestru de ceremonii care se prezenta pe sine drept „jumătate muzică, jumătate minte vie“. Ragen a decis că Lee avea de jucat un rol, cât timp stăteau la pușcărie.

Dar Lee depășea limita glumelor. A băgat în țigările lui Allen capete de bețe de chibrit pe care lipise cu apă cu zahăr fosforul de la mai multe chibrituri. Punea vreo două astfel de țigări în pachete și, dacă un alt deținut îi cerea o țigară, îl servea cu una „aranjată“. În timp ce el se

îndepărta pe corridor sau pleca din cantină, auzea strigătul de furie al victimei căreia îi exploda țigara. Câteva i-au explodat în față chiar lui Allen.

Într-o dimineață, după ce a terminat analizele de sânge, Arthur, preocupat de incidentă tot mai mare a cazurilor de anemie cu celule-seceră în rândul prizonierilor de culoare, a ieșit din lumină. Neavând de lucru, Lee s-a gândit să facă o trăsnaie. A deschis un borcănaș cu extract din ulei de ceapă, a înmuiat un bețișor cu vată și a uns cu el marginile vizoarelor microscopului.

— Hei, Stormy, a zis el, întinzându-i asistentului o lămă pentru analize, doctorul Steinberg vrea să știe repede numărul de celule albe. Ai face bine să treci la microscop.

Stormy a potrivit lama și a reglat obiectivele. Imediat după aceea a tras capul înapoi, cu ochii în lacrimi.

— Care-i treaba? a întrebat Lee cu un aer nevinovat. E chiar aşa de grav?

Nemaiputând să se abțină, Stormy a izbucnit în râs printre lacrimi.

— Să dea dracii în tine de ticălos! Ești deștept și smecher, nu-i aşa?

S-a dus la chiuvetă și s-a spălat pe ochi. Peste puțină vreme, Lee a văzut un prizonier venind și dându-i lui Stormy cinci dolari. Stormy a luat un balon de sticlă de pe un raft, i-a scos dopul și i l-a dat bărbatului, care a luat o înghițitură zdravănă.

— Ce-i acolo? a întrebat Lee după ce a plecat prizonierul.

— Alcool distilat. Îl fac chiar eu și îl vând cu cinci dolari înghițitura. Dacă nu-s aici și vine vreun client, ai grija de el în locul meu și îți dau un dolar.

Lee s-a declarat bucuros să-l ajute.

— Dr. Steinberg vrea să facem ordine în dulapul de prim-ajutor. Te ocupi tu? Eu mai am niște treabă.

În timp ce Lee făcea ordine, Stormy a luat balonul de pe raft, a golit alcoolul într-un pahar gradat și a umplut la loc balonul cu apă. Pe urmă a presărat sare amară pe buza lui.

— Trebuie să discut o chestie cu dr. Steinberg, i-a spus el lui Lee. Ai tu grija de prăvălie în locul meu, da?

Peste zece minute, în laborator a intrat un deținut negru uriaș.

— Dă-mi marfă de băut, a zis el. I-am dat lui Stormy zece dolari pentru două duște. A zis că știi tu unde-i.

Lee i-a dat omului balonul, care l-a dus imediat la gură și a sorbit din el. A făcut brusc ochii mari, a început să scuipe și să tușească.

— Fir-ai al dracu' de ticălos și de măgar! Ce căcat mi-ai dat să înghit?

A continuat să scuipe și să se șteargă la gură, parcă încercând să alunge gustul rău cu mânecca de la cămașă. A apucat balonul de gât, l-a izbit de masă, spărgându-i fundul și stropind cu lichid toate plantele lui Lee din laborator, pe urmă a fluturat marginea colțuroasă de sticlă spre el.

— Te tai în bucăți, borfașule!

Lee s-a tras cu spatele spre ușă.

— Ragen! a șoptit el. Hei, Ragen!

Cuprins de groază, Lee aștepta nerăbdător să-i sară Ragen în ajutor. N-a apărut nimeni. A zbughit-o la fugă pe corridor, cu negrul pe urmele lui.

Ragen a dat să iasă la lumină, dar Arthur l-a oprit.

— Lee trebuie să primească o lecție.

— Nu pot lăsa să fie tăiat, a zis Ragen.

— Dacă nu învață să se controleze, a zis Arthur, va ajunge altă dată într-un pericol și mai mare.

Ragen l-a ascultat și nu a intervenit, lăsându-l pe Lee să fugă îngrozit pe culoar, strigând:

— Unde naiba ești, Ragen?

Când a simțit că Lee îndurase destul și că situația devenise prea periculoasă, Ragen l-a scos pe Lee din lumină și a intervenit. Negrul ajunsese în dreptul unui pat pentru transportat bolnavii, iar Ragen l-a tras chiar în fața lui. Uriașul a căzut cu pat cu tot, peste balonul spart, și s-a tăiat la braț.

— *Gata!* a urlat Ragen.

Negrul a sărit în picioare, tremurând de mânie. Ragen l-a apucat, l-a tras în sala de radiografii și l-a izbit de perete.

— Gata, am spus!, a zis din nou Ragen. Dacă nu încezezi, te distrug!

Bărbatul a făcut ochii mari, uimit de schimbarea atât de bruscă. În locul unui băiat alb speriat îl înghesuia acum în colț un nebun cu accent rusesc și cu o privire sălbatică. În spate nu putea face nicio mișcare, iar brațul lui Ragen îi strivea gâtul.

— *Ne oprim în clipa asta!* i-a șoptit Ragen la ureche. Trebuie să facem ordine după noi...

— Da, omule, sigur, cum spui tu...

Ragen i-a dat drumul din strânsoare. Bărbatul a început să se tragă înapoi.

— Eu plec acum, a zis el. Nu-ți port pică, să știi. Totul e ca lumea...

Apoi a plecat de acolo, iuțind pasul.

— Ai rezolvat situația într-un mod barbar, a zis Arthur.

— Tu cum ai fi acționat? l-a întrebat Ragen.

Arthur a ridicat din umeri.

— Dacă aveam calitățile tale fizice, probabil că la fel, a zis el.

Ragen a aprobat din cap.

— Cum rămâne cu Lee? a întrebat Arthur. Tu hotărăști.

— E indezirabil.

— Da. La ce folosește un om a cărui viață se reduce la a face farse? Nu-i decât un android inutil.

Lee a fost pedepsit. Decât să-și ducă zilele în spațiul fără speranță din jurul spotului luminos, incapabil să suporte o viață fără farse și fără veselie, a preferat să dispară de tot.

Multă vreme nu a mai râs nimeni.

(3)

Scrisorile lui Tommy au început să dea dovadă de schimbări imprevizibile de dispoziție. I-a scris lui Marlene: „Am încheieturile degetelor umflate“ și i-a descris cum s-a bătut cu niște deținuți care îi furaseră timbrele poștale. Pe 6 august, a jurat că se va sinucide. Cinci zile mai târziu i-a cerut culori acrilice, ca să se poată apuca din nou de pictat.

Arthur a prins patru șoareci pe care i-a păstrat drept animale de companie. Le studia comportamentul și a început să scrie o lucrare lungă despre posibilitatea de a face grefe din piele de șoarece pe oamenii suferind de arsuri. Într-o după-amiază era în laborator făcând niște însemnări, când au intrat trei deținuți. Unul a rămas de pază, iar ceilalți doi s-au apropiat agresiv de el.

— Dă-mi pachetul, a zis unul dintre ei. Știm că îl ai. Scoate-l!

Arthur a clătinat din cap și a continuat să scrie. Cei doi au trecut în spatele biroului și l-au înșfäcat...

Ragen i-a doborât, lovindu-l mai întâi pe unul, apoi pe celălalt. Când cel rămas de pază a intrat în laborator fluturând un cuțit, Ragen i-a rupt încheietura mâinii. Cei trei au luat-o la fugă, dar unul i-a strigat:

— Ești un om mort, Milligan! Pun o recompensă pe capul tău.

Ragen l-a întrebat pe Arthur dacă știa despre ce era vorba.

— Un pachet... a zis el. După cum s-au purtat, îmi imaginez că o fi vorba despre droguri.

A cercetat laboratorul și dispensarul. În cele din urmă, în spatele unor cărți și al unui teanc de hârtii de pe raftul de sus, a găsit o pungă cu pulbere albă.

— Heroină? a întrebat Allen.

— Trebuie să fac niște analize dacă vreau să fiu sigur, a zis Arthur, cântărind punga. E jumătate de kilogram aici.

A descoperit că era cocaină.

— Ce-ai de gând să faci cu ea?

Arthur a rupt punga și a aruncat conținutul la toaletă.

— Cineva o să se supere urât de tot, a zis Allen.

Dar Arthur se gândeau deja la proiectul lui de grefă de piele.

Arthur auzise despre „depresia din penitenciare“. În timp ce erau instituționalizați, mulți prizonieri treceau printr-o perioadă de anxietate. Deținuții se confruntau cu pierderea identității și a libertății și erau siliți să accepte o mulțime de interdicții. Asta provoca des depresii și căderi emoționale. În cazul lui Milligan, a provocat o perioadă de confuzie.

Scrisorile către Marlene s-au schimbat. Philip și Kevin au încetat să mai scrie obscenități și să-i mai trimită dese-ne pornografice. Scrisorile de acum dezvăluiau frica de a nu înnebuni. Tommy scria că avea halucinații ciudate. Tot el spunea că studia zi și noapte tratate de medicină. Când urma să fie eliberat condiționat, susținea el, intenționa să studieze medicina, „chiar dacă asta mi-ar lua cincisprezece ani“. Îi promitea că se vor căsători, că vor avea o casă, că el va face cercetări și se va specializa. „Cum ţi se pare că sună asta, doamnă doctor Milligan?“, întreba el.

Pe 4 octombrie, ca urmare a episodului cu cocaina, Milligan a fost transferat în aripa C și ținut la izolare

pentru propria lui protecție. I-au fost luate cărțile de medicină și televizorul portabil. Ragen a smuls grilajul de fier al patului din perete și a blocat ușa cu el. Ca să-l scoată din celulă, au fost chemați muncitori care au desfăcut ușa din zid.

Avea probleme cu somnul și se plânghea frecvent de senzație de vomă și de vedere încețoșată. Dr. Steinberg îl vizita din când în când și i-a prescris sedative ușoare și antispastice. Deși intuia că problemele lui Milligan erau în mod esențial de ordin psihologic, pe 13 octombrie a ordonat să fie mutat la Spitalul Penitenciar Central din Columbus pentru tratament.

Din spital, Allen a scris Uniunii Americane pentru Drepuri Civile și a cerut ajutor, dar n-a primit niciun răspuns. După zece zile petrecute la Columbus, a fost diagnosticat cu ulcer peptic. A fost trecut pe o dietă specifică fără niciun gust și trimis înapoi la izolare preventivă în Penitenciarul Lebanon. A aflat că nu era eligibil pentru eliberare condiționată până în aprilie 1977 – adică abia peste un an și jumătate.

(4)

Crăciunul și Anul Nou au venit și au trecut, iar pe 27 ianuarie 1976, Allen a participat alături de ceilalți deținuți la o grevă a foamei. I-a scris fratrei său:

Dragă Jim,

În timp ce zac în celula mea, mă gândesc la tine și la mine când eram copii. Pe măsură ce trece timpul, sufletul meu începe să urască viața. Îmi pare rău că din vina mea și s-a destrămat familia, care însemna atât de mult pentru tine. Ai în față ta o viață grozavă, cu multe lucruri de îndeplinit. Nu-ți bate joc de ea, aşa cum am făcut eu. Dacă mă urăști pentru asta, îmi pare rău. Eu te respect în continuare la fel cum respect vântul și soarele. Jim, jur – și Dumnezeu

mi-e martor – că n-am comis faptele de care sunt acuzat. Dumnezeu știe că toți avem un loc și un destin. Cred că asta este destinul meu. Îmi pare rău de rușinea pe care v-am provocat-o, atât ție, cât și tuturor celor din jurul meu.

Bill

Tommy i-a scris lui Marlene:

Pentru Marvene a mea.

Ok, Marvene, aici facem greva foamei și s-a pornit o mare revoltă. Îți scriu acum, în caz că deținuții preiau controlul. Dacă se întâmplă asta, nu va mai pleca nicio scrisoare. Urletele și zgomotul de sticlă spartă s-au întreținut. M-ar omori, dacă aş încerca să mănânc pe furiiș.

Cineva a stârnit un incendiu, dar l-au stins. Gardienii trag afară oameni în stânga și în dreapta. Revolta se mișcă încet, dar deținuții probabil că vor prelua controlul până la mijlocul săptămânii viitoare. Îți-am spus eu că aşa se va întâmpla!!! Ceilalți stau afară cu mitraliere, dar asta n-o să-i opreasă pe prizonieri. Mi-e dor de tine, Marvene! Aș vrea să mor. Lucrurile devin tot mai rele. În următoarele zile, povestea asta va ajunge la știrile de la ora șase. Acum nu se vorbește despre ea decât la Radio Cinci. Dacă ia amploare, nu veni pe-aici. Vor fi mii de oameni afară, sunt sigur, n-ai reuși nici măcar să ajungi la poartă. Te iubesc, Marvene, și mi-e dor de tine. Fă-mi o favoare. Camarazii mei îmi spun să trimiti misiva asta la radioul de la noi din oraș. Au nevoie de sprijin public ca să obțină ce vor. Trimite scrisoarea la W.H.O.K. Îți mulțumesc din partea tuturor băieților.

Merv, te iubesc foarte foarte mult, ai grija de tine.

Cu dragoste, Bill.

Dacă lucrurile merg bine, adu-mi cacao.

„Bobby“ și-a scrijelit numele în suportul de metal al patului din celula de la izolare. Aici se putea lăsa în voia fantaziei. S-a văzut pe el însuși actor de cinema sau de televiziune, călătorind în locuri îndepărtate și având aventuri eroice.

Ura când ceilalți îi spuneau Robert și insista în fața tuturor: „Mă cheamă *Bobby!*“

Avea un complex de inferioritate, nu nutrea nicio ambienție proprie și trăia ca un burete, absorbind ideile și gândurile altora, pe care le plasa apoi drept ale lui. Când îi sugera cineva să facă ceva, spunea de fiecare dată: „Nu pot.“ Îi lipsea încrederea în forțele proprii și capacitatea de a face un plan.

Când a auzit prima oară de greva foamei, Bobby s-a imaginat conducând-o, dând un exemplu pentru ceilalți prizonieri. La fel ca Mahatma Gandhi din India, urma să îngenuncheze autoritățile represive prin rezistență lui. Peste o săptămână greva s-a încheiat, dar Bobby s-a hotărât să nu renunțe. Slăbise foarte mult. Într-o seară, când gardianul a deschis ușa celulei ca să-i dea tava cu mâncare, Bobby a împins-o și i-a aruncat fieritura în față.

Arthur și Ragen au fost de acord că, deși fanteziile lui Bobby îi ajutau să supraviețuiască în lunile lungi de închisoare, faptul că se infometă le slăbea trupul. Ragen l-a declarat indezirabil.

Tommy a ieșit într-o după-amiază de la vorbitor, după ce îl vizitase mama lui Billy ca să sărbătorească aniversarea de 21 de ani a fiului ei. S-a uitat în spate prin fereastră și a remarcat ceva ce nu observase până atunci. În diferite locuri ale încăperii, deținuții stăteau lângă femeile lor, cu mâinile ascunse sub măsuțele pătrate, fără să-și vorbească și fără măcar să se uite unii la alții. Se uitau toti înainte, nonșalanți, cu priviri sticloase.

I-a spus asta lui Jonsie, un prizonier din celula vecină. Jonsie a râs.

— Omule, păi, chiar nu știi nimic? La dracu', e Ziua Îndrăgostiților. Se fut cu mâna.

— Nu te cred.

— Când ai o femeie gata să facă orice pentru tine, vine încoace cu o fustă scurtă și fără chiloți. Data viitoare când mergem la vorbitor în același timp, îți arăt curu' puicuței mele.

Săptămâna următoare, când se ducea din nou s-o vadă pe mama lui Billy, Jonsie și frumusețea lui de iubită cu părul roșu se pregăteau de plecare. Jonsie i-a făcut cu ochiul și a ridicat la spate fusta fetei, dezvelindu-i fundul gol.

Tommy a roșit și s-a întors.

În seara aceea, în mijlocul scrisorii lui Tommy către Marlene, scrisul s-a schimbat. „Dacă mă iubești, data viitoare când vii să porți fustă, dar să nu-ți iezi chiloți“, a scris Philip.

(5)

În martie 1976, Allen a început să speră că audierea pentru eliberarea condiționată o să aibă loc în iunie, dar când comisia a amânat-o cu două luni, a început să se îngrijoreze. Auzise zvonuri printre pușcăriași că singurul mod de a ajunge la audiere era să-l mituiești pe funcționarul care completa cererile la biroul central. Allen a făcut tot felul de combinații; a desenat schițe în creion și în carbune și pe urmă le-a vândut celorlalți deținuți sau gardienilor în schimbul unor produse care puteau fi stocate și vândute. I-a scris lui Marlene, implorând-o din nou să-i aducă portocale injectate cu vodcă. Una o primea Ragen, celealte erau de vânzare.

Pe 21 iunie, la opt luni după ce fusese dus prima dată la izolare, i-a scris lui Marlene că nu se îndoia cătuși de puțin că amânarea audierii pentru eliberarea condiționată

era un fel de test psihologic, „sau altfel sunt nebun de legat și nu știu ce naiba fac da-da-da.“ Tot izolat, a fost mutat în „sectorul psihiatric“ al blocului C, un grup de zece celule destinate deținuților cu probleme psihice. Danny s-a înjunghiat curând după aceea și, pentru că a refuzat tratamentul, a fost dus iarăși la Spitalul Penitenciar Central din Columbus. După o scurtă ședere acolo, a fost retrimis la Lebanon.

În timpul șederii în blocul C, Allen i-a tot trimis mesaje directorului Dallman, scrisori oficiale în care protesta împotrivă izolării lui pe motive de protecție personală, măsură despre care i se spusese că ar fi trebuit luată doar la cererea lui. Scria că îi fuseseră încălcate drepturile constituționale și amenința să-i dea în judecată pe toți. După câteva săptămâni, Arthur a propus o schimbare de tactică: tăcerea. Să nu vorbească absolut cu nimeni, nici măcar cu ceilalți deținuți sau cu gardienii. Știa că asta îi va îngrijora. Iar copiii au refuzat să mănânce.

În august, după unsprezece luni petrecute la izolare „pentru propria protecție“, mutat de mai multe ori în sectorul psihiatric și înapoi, i s-a spus că se putea întoarce în închisoarea obișnuită.

— Te vom pune să lucrezi într-un loc nepericulos, i-a spus directorul Dallman. Am auzit despre talentul tău artistic, a continuat el, arătând schițele în creion de pe pereții celulei. Ce-ar fi să lucrezi în clasa de artă a domnului Reinert?

Allen a încuvînțat plin de fericire.

În ziua următoare, Tommy s-a dus în încăperea unde se țineau cursurile de artă grafică. Era un loc aglomerat, plin de oameni care pregăteau sitele de mătase pentru serigrafie, potriveau litere sau foloseau presa. Domnul Reinert era un bărbat mic și vânos. În primele zile l-a urmărit pe

Tommy cu coada ochiului, pentru că el se aşeza deoparte și nu părea interesat de nimic din ce se petreceau acolo.

— Ce ți-ar plăcea să faci? l-a întrebat el mai târziu.

— Să pictez. Mă pricepe la uleiuri.

Reinert a ciulit urechile și s-a uitat bine la el.

— Niciunul dintre prizonieri nu pictează în ulei.

Tommy a ridicat din umeri.

— Eu la asta mă pricep.

— Bine, Milligan. Hai cu mine! Cred că știu unde să-ți găsesc materiale.

Tommy a avut noroc. Cursul de artă grafică de la Scoala de Corecție Chillicothe se închise de curând și toate culorile în ulei, pânzele și șasiurile fuseseră trimise la Lebanon. Reiner l-a ajutat să-și instaleze un șevalet și i-a spus să-i dea drumul și să picteze.

După jumătate de oră, Tommy i-a adus un peisaj. Reinert a rămas uimit.

— Milligan, n-am mai cunoscut pe nimeni care să picteze atât de repede. Iar lucrarea e bună.

— Am fost silit să învăț să pictez repede, dacă voi am să termin ceva, a mărturisit Tommy.

Deși pictura în ulei nu făcea parte din program și nu se practica în mod obișnuit la cursurile de artă grafică, Reinert și-a dat seama că Milligan se simțea mult mai în largul lui cu o pensulă în mâna. De luni până vineri îi permitea să picteze orice dorea. Prizonierii, gardienii și chiar o parte din personalul administrativ admirau peisajele lui Tommy. Picta pe furiș și lucrări cu care să facă troc, iar pe acestea le semna Milligan. Altele le picta pentru plăcerea lui și avea voie să le trimită afară din închisoare, atunci când îl vizita Marlene sau mama lui.

Dr. Steinberg a început să treacă din când în când prin sala de artă grafică și să-i ceară părerea lui Milligan despre propriile lui picturi. Tommy i-a arătat cum să folosească

perspectiva și cum să picteze stâncile ca să pară că erau sub apă. Steinberg venea în închisoare chiar și în timpul liber din weekend și îl scotea pe Milligan din celulă ca să poată picta împreună. Știind că nu-i plăcea mâncarea de la închisoare, doctorul îi aducea sendvișuri și covrigi cu cremă de brânză și somon.

— Aș vrea să pot picta la mine în celulă, i-a spus Tommy lui Reinert într-un weekend.

Reinert a clătinat din cap.

— Nu se poate, dacă sunt doi prizonieri în celulă. Este împotriva regulamentului.

Dar regula nu s-a aplicat multă vreme. Peste câteva seri, doi gardieni au venit și au percheziționat celula lui Milligan. Au găsit marijuna.

— Nu-i a mea, a zis Tommy, speriat că nu-l vor crede și o să-l trimítă la carceră, o celulă izolată de pe deapsă, complet goală.

Luat la întrebări, Tânărul său coleg de celulă a recunoscut că marijuna era a lui. Fuma de supărare că îl părăsea nevasta. A fost trimis la carceră, iar Milligan a rămas o vreme singur în celulă.

Reinert a stat de vorbă cu locotenentul Moreno, cel care răspunde de blocul respectiv, și i-a propus să-l lase pe Milligan să picteze în celulă până când avea să-i fie adus un alt coleg. În felul acesta, după ce atelierul de artă grafică se închidea la ora trei și jumătate, Milligan putea să picteze la el în celulă până când se dădea stingerea. Zilele treceau astfel mai repede și îi era mai ușor să suporte detenția.

Într-o zi, un gardian i-a spus că urma să fie coleg cu un deținut nou. Allen s-a dus la biroul locotenentului Moreno.

— Domnule Moreno, dacă îmi aduceți pe altcineva în celulă, n-o să mai pot picta.

— În cazul asta, vei picta în altă parte.

— Pot să vă explic ceva?

— Vino mai târziu și vorbim atunci!

După masa de prânz, Allen s-a întors din atelierul de artă grafică aducând un tablou pe care Tommy tocmai îl terminase. Moreno s-a uitat la el.

— Tu l-ai făcut? l-a întrebat.

Locotenentul a luat pictura și s-a uitat la peisajul verde adânc, cu un râu albastru și zglobiu în depărtare.

— Mi-ar plăcea și mie aşa un tablou, a zis el.

— Vă pot picta orice vreți, a zis Allen. Doar că nu mai am voie să lucrez în celulă.

— Ia stai o clipă... Ai face un tablou pentru mine?

— Absolut pe gratis.

Moreno și-a chemat locuitorul.

— Casey, șterge numele noului venit din dreptul celulei lui Milligan. Lasă locul gol acolo și trece deasupra un X. Nu-ți mai face griji, i-a spus el apoi lui Allen. Mai ai nouă luni până ajungi la comisie? N-o să-ți mai vină nimeni în celulă.

Allen a fost încântat. El, Tommy și Danny au început să picteze în orice clipă liberă, atenți să nu termine definitiv nicio lucrare.

— Trebuie să fim cu grijă, a insistat Arthur. Dacă Moreno își primește tabloul, s-ar putea să uite ce a promis.

Allen l-a amânat pe Moreno vreo două săptămâni, apoi s-a dus la el în birou cu o pictură reprezentând un cheu cu bârci legate de el. Moreno a fost deosebit de încântat.

— Sunteți sigur că asta mă va ajuta să rămân singur în celulă? l-a întrebat Allen.

— Am notat asta clar pe panou. Du-te și uită-te!

Allen a intrat în camera gardienilor. Sub numele lui scria: „Nu aduceți pe nimeni în camera lui Milligan!“ Scrișul era acoperit cu bandă adezivă transparentă și părea permanent.

Milligan a început să picteze frenetic. Făcea tablouri pentru gardieni, pentru personalul administrativ, pentru

mama lui și pentru Marlene, care le luau acasă și le vin-deau. Într-o zi i s-a cerut să facă o lucrare pentru holul principal, iar Tommy a pictat o pânză uriașă care urma să fie atârnată în spatele birourilor administrative. A făcut greșeala să-o semneze cu propriul său nume, dar Allen și-a dat seama, a înnegrit semnătura și a scris în loc „Milligan“.

Multe dintre aceste lucrări nu-l mulțumeau. Erau pentru trocuri sau pentru a fi vândute repede. Într-o zi s-a apucat de o pictură foarte importantă pentru el, o adaptare a unui tablou văzut într-un album de artă.

Allen, Tommy și Danny au lucrat cu rândul la *Grația lui Cathleen*. La început au vrut să fie o aristocrată din secolul al XVII-lea cu o mandolină în mâna. Allen lucra la chip și la mâini. Tommy lucra la fundal. Danny picta detaliile. Când a venit momentul să-i potrivească mandolina, Danny și-a dat seama că nu știa cum să-o picteze, aşa că a făcut în schimb o foaie cu note muzicale. Au lucrat patruzeci și opt de ore fără întrerupere, schimbându-se între ei. Când tabloul a fost gata, Milligan s-a prăbușit în pat și a adormit.

„Steve“ nu petrecuse prea mult timp la lumină înainte de Lebanon. Șofer priceput și îndrăznet, fusese de câteva ori la volan când era mai Tânăr și se lăuda că ar fi fost cel mai bun șofer din lume. Ragen i-a dat voie să iasă la iveală în Lebanon după pedepsirea lui Lee, pentru că Steve se pricepea și el să facă oamenii să râdă. De altfel, se lăuda și că era unul dintre cei mai buni imitatori din lume. Putea imita pe oricine și îi facea pe ceilalți deținuți să râdă în hohote de nestăvilit. Imitarea reprezenta modul lui de a-și bate joc de oameni. Steve era pușlamaua, eternul impostor.

Pe Ragen îl scotea din sărite imitându-i accentul iugoslav, pe Arthur îl înfuria vorbindu-i cu accent britanic din clasa de jos.

— Eu nu vorbesc aşa, insista Arthur. Nici gând să am accent *cockney*¹.

— O să ne bage în belele, a zis Allen.

Într-o după amiază, Steve stătea în spatele căpitanului Leach, cu brațele încrucișate, imitând felul lui de a se legăna în față și în spate pe călcâie. Leach s-a întors și l-a prins.

— Bravo, Milligan, poți să te perfecționezi la carceră. Zece zile la izolare o să te învețe minte.

— Allen ne-a avertizat că se va întâmpla aşa ceva, i-a spus Arthur lui Ragen. Steve este inutil. Nu are ambiții, nu are niciun talent. Nu știe decât să râdă de oameni, iar dacă spectatorilor le place să se uite la el, cel de care își bate joc devine imediat dușmanul nostru. Tu conduci acum, dar îți atrag atenția că nu avem nevoie câtuși de puțin de mai mulți dușmani.

Ragen a fost de acord că Steve era indezirabil și l-a pădesit. Steve a refuzat să iasă din lumină și i-a răspuns lui Ragen, imitându-i accentul:

— Ce spui? Tu nici măcar nu există. Niciunul dintre voi nu existați. Sunteți doar plăsmuirii ale imaginației mele. Eu sunt singurul de-aici. Sunt singura persoană reală. Restul nu sunteți decât niște halucinații.

Ragen l-a izbit de perete și i-a umplut fruntea de sânge. Abia atunci a ieșit Steve din lumină.

La insistențele lui Arthur, Allen s-a înscris la cursurile ținute în închisoare de către profesorii colegiului public din Shaker Valley. A optat pentru engleză, proiectare industrială, matematică elementară și publicitate industrială.

¹ Mod de a vorbi folosit inițial de muncitorii și săracii londonezi, mai ales cei din estul Londrei. Între timp, accentul descrie mai degrabă vorbirea londoneză și a unei părți din Anglia și nu mai are legătură directă cu clasa socială a vorbitorilor.

A luat nota zece la orele de artă și nouă la engleză și matematică. În ce privește arta grafică, a primit calificative maxime: „exceptional“, „foarte productiv“, „învață repe-de“, „întreține relații excelente“, „foarte motivat“.

Pe 5 aprilie 1977, Allen a apărut în fața comisiei pentru eliberări condiționate și i s-a spus că urma să fie eliberat peste trei săptămâni.

Când a primit în sfârșit scrisoarea oficială cu privire la eliberare, Allen a fost atât de bucuros, încât nu mai putea să stea locului. S-a plimbat prin celulă în sus și în jos. În cele din urmă, a luat scrisoarea și a făcut din ea un avion de hârtie. Cu o zi înainte de data eliberării, a trecut prin fața biroului căpitanului Leach și a fluierat. Leach a ridicat privirea, iar Allen a aruncat spre el avionul de hârtie și s-a îndepărtat zâmbind.

25 aprilie, ultima zi petrecută la Lebanon, a durat o veșnicie. Allen rămăsese treaz până la ora trei în noaptea precedentă, plimbându-se prin celulă. I-a spus lui Arthur că ar fi vrut și el să aibă drept de decizie în legătură cu cine ieșea sau nu la lumină, după ce se elibera.

— Pentru că eu sunt cel care trebuie să stea de vorbă cu lumea din jur și să rezolve o mulțime de situații, a argumentat Allen.

— Lui Ragen îi va fi greu să renunțe la dominație, după doi ani de control absolut, a zis Arthur. Nu va accepta ușor ideea unui triumvirat. Cred că el se gândește că va detine supremăția și pe mai departe.

— După ce ieșim pe poarta închisorii, tu redevii șeful. Iar eu sunt cel care va trebui să caute de lucru și să se reintegreze în societate. Vreau să am un cuvânt mai greu de spus.

Arthur a țuguiat buzele.

— Nu este o cerere neîntemeiată, Allen. Nu pot vorbi în numele lui Ragen, dar vei avea sprijinul meu.

La parter, gardianul i-a dat un costum nou, iar Allen a rămas uimit de calitatea lui și de cât de bine îi venea.

— L-a trimis mama ta, a zis gardianul. Este unul dintre costumele tale.

— Așa e, da, a zis Allen, prefăcându-se că își amintea.

Un alt gardian i-a adus o chitanță la semnat. Nu putea să plece decât după ce plătea treizeci de cenți pentru o cană de plastic găsită lipsă la inventar.

— Mi-au luat-o când m-au mutat de la izolare și nu mi-au mai dat-o înapoi, a zis Allen.

— Nu mă interesează asta pe mine. Trebuie să plătești.

— Să știi că pot juca și eu așa, a strigat Allen. Uite că nu plătesc!

L-au dus la biroul domnului Dunn, iar administratorul l-a întrebat ce probleme mai avea acum, în ultima zi.

— Vor să-mi impute o cană de plastic pe care tot ei mi-au luat-o. N-am nicio legătură cu dispariția ei.

— E vorba doar de treizeci de cenți, a insistat Dunn.

— Al naibii să fiu dacă vi-i dau!

— Altfel nu poți pleca.

— Nu-i nimic, dorm chiar aici, a zis Allen, așezându-se pe jos. Nu plătesc pentru ceva ce n-am făcut. Este principiul după care mă conduc.

Dunn l-a lăsat până la urmă să plece. În timp ce se ducea spre încăperea de unde urmau să-l ia mama lui, Marlene și Kathy, Arthur l-a întrebat:

— Chiar era nevoie de toată mascarada asta?

— Așa cum i-am spus lui Dunn, este vorba de principiu.

Rob Reinert a venit să-l vadă plecând. La fel și dr. Steinberg, care i-a strecurat niște bani ca plată pentru unul dintre tablourile lui. Allen murea de nerăbdare să iasă pe ușă, iar mama lui Billy pierdea vremea stând de vorbă cu Steinberg.

— Haide, i-a zis el lui Dorothy. Hai să mergem.

— Stai o clipă, Billy. Vorbesc cu cineva.

A rămas foindu-se tot timpul, uitându-se la ei cum discutau.

— Acum putem pleca?

— Hai, liniștește-te puțin...

A început să se plimbe de colo până colo, mormăind, în timp ce mama lui Billy își continua conversația. În cele din urmă, a început să strige:

— Mamă, eu plec! Dacă tu vrei să mai stai, n-ai decât.

— La revedere, domnule doctor, vă mulțumesc pentru tot ce ați făcut pentru băiatul meu, a zis Dorothy.

El s-a îndreptat spre ușă și ea l-a urmat. Ușa de oțel a șuierat în urma lor și Allen și-a dat seama că la intrare n-o mai auzise închizându-se.

Kathy s-a dus să aducă mașina, iar el a rămas în continuare furios. Când ieșe un om din închisoare, se gândeau el, nu trebuie decât să deschizi ușa și să-l lași să ia la fugă. Nu-l ții înăuntru și stai la palavre. Oricum era o mare pacoste că legea te putea ține închis acolo, dar să te mai întârzie și vorbăria propriei mame – asta era deja prea mult. S-a urcat îmbufnat în mașină.

— Oprește la o bancă din Lebanon, a zis în cele din urmă Allen. Vreau să-mi încasez aici cecul primit de la închisoare. N-are rost să fac în Lancaster și să afle toată lumea că tocmai am ieșit de la bulău.

A intrat în bancă, a semnat cecul și l-a pus pe ghișeu. Funcționarul i-a dat cincizeci de dolari, iar el i-a vărât în portofel alături de banii primiți de la dr. Steinberg. Era în continuare furios și se înfuria și mai rău exact din cauza asta. Allen a decis că nu mai voia să aibă de-a face cu treaba asta...

Tommy s-a uitat în jur și s-a întrebat ce naiba căuta într-o bancă. Tocmai intrase, sau ieșea? A deschis portofelul,

a văzut că avea aproape două sute de dolari și l-a băgat la loc în buzunar. Și-a imaginat că pleca. Prin geamul mare a băncii a văzut că mama și Marlene îl așteptau în mașină, cu Kathy la volan, și și-a dat seama ce zi trebuia să fi fost. A verificat uitându-se la calendarul de la ghișeu. Era ziua eliberării lui. A ieșit în fugă pe ușa băncii, prefăcându-se că ținea ceva în mâini.

— Repede, hai s-o ștergem! Ascundeți-mă! Ascundeți-mă!

A strâns-o de mână pe Marlene și a izbucnit vesel în râs.

— Doamne, Billy, ai rămas la fel de schimbător ca întotdeauna...

Au încercat să-l pună la curent cu toate lucrurile petrecute în Lancaster în ultimii doi ani, dar lui nu-i păsa câtuși de puțin. Abia aștepta să petreacă ceva timp împreună cu Marlene. După toate întâlnirile acelea de la vorbitor, Tânjea să fie singur cu ea.

Ajunsî în Lancaster, Marlene i-a spus lui Kathy:

— Lasă-mă la Plaza Shopping Center. Trebuie să mă întorc la lucru.

Tommy a privit-o fix.

— La lucru?

— Da. Mi-am luat liber numai dimineață, trebuie să mă duc înapoi.

Tommy s-a simțit uluit și rănit. Crezuse că va dori să-și petreacă împreună cu el prima lui zi de libertate. N-a spus nimic, înghițindu-și lacrimile, dar golul din suflet nu l-a putut ostoi și a ieșit din lumină...

Când a ajuns la el în cameră, Allen a zis tare:

— Am știut întotdeauna că nu era bună pentru el. Dacă îi păsa cu adevărat de Tommy, și-ar fi luat liber toată ziua. Aș zice să nu mai avem nimic de împărțit cu ea.

— Eu am susținut asta de la început, a zis Arthur.

Capitolul optsprezece

(1)

Cu câteva săptămâni înainte ca Billy să fie eliberat condiționat, Kathy se mutase înapoi în Lancaster și reîncepuse să lucreze la Anchor Hocking. Singurul lucru care o ajuta să reziste la munca aceea era Bev Thomas, nouă ei prietenă. Lucraseră împreună în secția de verificare și ambalare, controlând sticlăria transportată pe banda rulantă. Reușiseră să stea de vorbă peste zgomotul foalelor și al suflaiurilor. Atunci când Kathy părăsise fabrica și începuse facultatea la Universitatea Ohio din Athens, fetele rămăseseră prietene.

Bev era o Tânără divorțată atrăgătoare, cam de vîrstă lui Billy, cu păr blond-castaniu și ochi verzi. Lui Kathy i se părea independentă, înțeleagă și directă. O interesa psihologia, spunea că voia să înțeleagă răutatea oamenilor și ce anume din trecutul lor îi determina să se poarte așa cum o făceau.

Kathy i-a povestit cum toți cei din familia ei, în special Billy, avuseseră de suferit din cauza violenței lui Chalmer. A invitat-o acasă la mama ei, i-a arătat picturile lui Billy și i-a spus pentru ce fapte ajunsese în închisoare. Bev a declarat că i-ar fi plăcut să-l cunoască.

Kathy a aranjat ca Billy să iasă împreună cu ele la o plimbare cu mașina, curând după întoarcerea lui acasă.

Într-o după-amiază, Bev a oprit mașina ei albă Mercury Montego în fața casei de pe Spring Street, iar Kathy l-a strigat pe Billy, care își făcea de lucru pe lângă Volkswagenul lui. Le-a făcut cunoștință, dar Billy s-a întors imediat la treabă.

— Hei, Billy, ai promis că vii cu noi la plimbare, a zis Kathy.

El s-a uitat la Bev, apoi la mașina lui și a dat din cap.

— Încă n-am încredere să mă urc la volan. Nu atât de devreme.

Kathy a izbucnit în râs.

— E în faza lui „britanică”, i-a spus ea lui Bev. Îmi dau seama după cum vorbește.

El le-a aruncat o privire superioară, iar Kathy s-a simțit stânjenită. Nu voia ca Bev să credă că fratele ei era un prefăcut.

— Haide, a insistat Kathy. Nu poți face pe nebunul numai ca să nu te ții de promisiune. Doi ani fără să conduci nu înseamnă mare lucru. O să-ți aduci aminte imediat. Dacă ți-e frică, trec eu la volan.

— Putem lua mașina mea, a propus Bev.

— Lăsați, conduc eu, a zis el în cele din urmă și s-a dus în dreapta Volkswagenului ca să le deschidă fetelor portierele.

— Măcar nu ți-ai uitat bunele maniere cât ai stat în inchisoare, a zis Kathy.

Kathy s-a urcat pe bancheta din spate, iar Bev, în față. Billy a dat drumul ambreiajului prea repede. Mașina a țâșnit de pe loc și a ajuns imediat pe contrasens.

— Mai bine conduc eu, a zis Kathy.

Billy n-a zis nimic. S-a cocoșat deasupra volanului, a revenit pe banda din dreapta și a început să înainteze foarte încet. După câteva minute de condus în tăcere, a intrat la o benzinărie.

— Cred că aş avea nevoie de nişte combustibil, i-a zis el omului de la pompă.

— Se simte bine? a întrebat Bev în şoaptă.

— O să-şi revină curând, a zis Kathy. Din când în când se poartă mai ciudat.

În timp ce aşteptau, buzele lui Billy au început să se mişte încet. Pe urmă s-a uitat în jur, evaluând rapid imprejurimile. A văzut-o pe Kathy în spatele mașinii, a dat din cap și i-a făcut cu mâna.

— Salut, a zis el. Frumoasă zi pentru o plimbare cu mașina.

— Unde mergem? l-a întrebat Kathy, după ce mașina a pornit iar el a început să conducă brusc cu mare siguranță.

— Aş vrea să ajung la Clear Creek, a răspuns. Am visat de o mulțime de ori să merg acolo în ultimii doi ani cât am... când...

— Bev știe, a zis Kathy. I-am explicat tot ce ai făcut.

Billy a privit-o gânditor pe Bev.

— N-ar ieși toată lumea la plimbare cu un pușcăriAŞ abia eliberat condiţionat, a zis.

Kathy a văzut-o pe Bev privindu-l direct în ochi.

— Eu nu judec oamenii în felul acesta, pentru că n-ăş vrea să fiu nici eu judecată astfel, a răspuns Bev.

Kathy l-a văzut în oglinda retrovizoare pe Billy ridicând din sprâncene și țuguind buzele. Și-a dat seama că remarca lui Bev îl impresionase.

Au mers la Clear Creek, unde el obișnuia să se ducă des cu cortul, iar Billy s-a uitat în jur de parcă vedea locul pentru prima oară. Kathy s-a uitat la apa care clipocea în lumina soarelui printre copaci și a înțeles de ce îi plăcea lui acel loc.

— Trebuie să pictez din nou peisajul acesta. Dar de data asta voi proceda altfel. Vreau să văd toate locurile pe care le cunosc și pe urmă să le pictez iarăși.

— Nu s-au schimbat, a zis Bev.

— Da, dar m-am schimbat eu.

După ce au umblat prin împrejurimi vreo două ceasuri, Bev i-a invitat mai târziu la cină în rulota ei. S-au întors în Spring Street să-și ia mașina și i-a învățat cum să ajungă în parcul de rulote Morrison.

Kathy a remarcat încântată că el s-a îmbrăcat pentru vizită cu costumul cel nou cu dungulițe. Era arătos și avea prestanță atunci când se gătea, își tundeau mustața și se pieptăna cu părul pe spate. La rulotă, Bev l-a prezentat pe Billy copiilor ei: Brian, de 5 ani, și Michelle, de 6. El le-a dat atenție imediat; i-a ridicat pe amândoi pe câte un genunchi, a început să le spună glume și s-a copilărit el însuși.

După ce le-a dat copiilor să mănânce și i-a băgat în pat, Bev i-a spus:

— Te descurci excelent cu copiii. Brian și Michelle s-au lipit de tine imediat.

— Îmi plac copiii, iar ai tăi sunt deosebit de încântători, a răspuns el.

Kathy a zâmbit, bucuroasă să-l vadă pe Billy în dispoziția lui fermecătoare.

— Am mai invitat un prieten la cină, pe Steve Love. Locuiește tot în parcul de rulote, dar s-a despărțit de soție. Suntem cei mai buni prieteni. M-am gândit că v-ar plăcea să-l cunoașteți. Este cu doi ani mai mic decât Billy, are pe jumătate sânge de indian Cherokee și e un băiat foarte de treabă.

Steve Love a apărut peste puțină vreme. Kathy a fost izbită de frumusețea tenului încis la culoare, a părului negru și bogat, a mustății lui și a celor mai albaștri ochi pe care îi văzuse vreodată. Steve era mai înalt decât Billy.

În timpul cinei, Kathy a simțit că lui Billy îi plăceau și Bev, și Steve. Bev l-a întrebat despre viața dusă la

Lebanon, iar el a povestit despre dr. Steinberg, despre domnul Reinert și despre cum posibilitatea de a picta îi făcuse suportabilă ultima parte a detenției. După cină, le-a povestit câteva dintre faptele care îl băgaseră în belea, iar Kathy a avut impresia că se lăuda. Pe urmă, brusc, Billy a sărit în picioare.

- Hai să dăm o raită cu mașina, a zis el.
- La ora asta? s-a mirat Kathy. E trecut de miezul noptii.
- Grozavă idee! a zis Steve.
- O rog pe nepoata vecinului meu să stea cu copiii, a zis Bev. Vine la orice oră o chem.
- Unde mergem? a întrebat Kathy.
- Hai să căutăm un teren de joacă, a zis Billy. Îmi vine să mă dau în leagăn.

După ce a venit fata care urma să aibă grija de copii, s-au înghesuit toți în Volkswagen, Kathy și Steve Love în spate, iar Bev în față, lângă Billy.

Au mers până lângă curtea unei școli. La două dimineața, au jucat leapșă și s-au dat în scrânciob. Kathy era fericită că Billy se simțea atât de bine. Ar fi fost nemaipomenit să-și facă prieteni noi și să nu se mai înhăiteze cu vechiul anturaj de dinainte de închisoare. Era unul dintre lucrurile pe care agentul lui de eliberare condiționată încercase să-l transmită insistent familiei.

La patru dimineața, după ce i-au lăsat pe Bev și pe Steve în parcul de rulote, Kathy l-a întrebat pe Billy cum i se păruse seara.

— Sunt oameni de treabă, a zis Billy. Simt că mi-am făcut prieteni noi.

Ea l-a strâns de braț.

- Iar copiii sunt adorabili, îi iubesc, a adăugat el.
- Într-o zi vei fi un tată bun, Billy.
- El a clătinat din cap.
- Asta-i fizic imposibil.

Marlene a simțit că Billy se schimbase. Era alt om, cu o atitudine mult mai aspră. Părea să se îndepărteze de ea, ca și cum ar fi încercat să-o evite. Astă durea. Cât timp fusese închis la Lebanon, ea nu ieșise niciodată cu altcineva, îi rămăsesese credincioasă.

Într-o seară, la o săptămână după eliberare, el a venit să-o ia de la serviciu. Părea din nou el însuși, vorbea bland și curtenitor, aşa cum îi plăcea ei. A fost bucuroasă. S-au dus cu mașina la Clear Creek, unul dintre locurile lor preferate, apoi s-au întors în Spring Street. Dorothy și Del nu erau acasă și au urcat în camera lui. De când se întorsese, erau prima oară singuri cu adevărat și nu se certau, prima dată când aveau ocazia să se țină în brațe. Trecuse multă vreme și ei îi era puțin frică.

Probabil că el i-a simțit frica și de aceea a împins-o într-o parte.

- Ce se întâmplă, Billy?
- Ce se întâmplă *cu tine*?
- Mi-e frică, a zis ea. Atâtă tot.
- De ce ți-e frică?
- Sunt doi ani de când n-am mai fost împreună. El s-a dat jos din pat și s-a îmbrăcat.
- Ei bine, să știi că asta mi-a tăiat tot cheful, a mormăit supărat.

Ruptura a survenit brusc.

Într-o după-amiază, Billy a venit neanunțat la Marlene la magazin, cerându-i să meargă cu el la Athens și să petreacă noaptea împreună acolo. Urmau să ia pe Kathy de la școală în dimineața următoare și să se întoarcă la Lancaster. Marlene a spus că nu avea chef să meargă.

- Te sun mai târziu să văd dacă te-ai răzgândit, a zis el.

Dar n-a sunat, iar Marlene a aflat peste câteva zile că o luase cu el pe Bev Thomas. I-a telefonat furioasă și i-a spus că nu avea de gând să continue aşa.

— Putem la fel de bine să ne despărțim, a zis ea. Și aşa n-a mai rămas nimic între noi.

El a fost de acord.

— Ar putea să se întâmple oricând ceva, a zis. Mă tem să nu te fac să suferi. Nu vreau să te rănesc din nou.

Marlene și-a dat seama că de data asta vorbea serios și a simțit imediat durerea despărțirii de un om pe care îl așteptase mai mult de doi ani.

— Bine. Atunci, hai să-i punem capăt, a zis ea.

Pe Del Moore îl deranja cel mai tare că Billy mințea. Băiatul făcea prostii sau lucruri nebunești, după care mințea ca să evite consecințele. Dr. Steinberg îi spusesese să nu-l mai lase pe Billy să scape cu minciuna.

— Nu-i prost, i-a zis Del lui Dorothy. E prea deștept ca să facă asemenea gogomănnii.

Dar Dorothy i-a dat același răspuns ca de obicei.

— Asta nu-i Billy al meu. Asta-i celălalt Billy.

Lui Del i se părea că Billy nu se pricepea la nimic altceva în afară de pictură. Nu accepta niciodată sfaturi și nu îi urma instrucțiunile.

— Billy este gata să plece urechea la orice străin înainte să asculte pe cineva care chiar îi vrea binele, zicea Del.

Când Del îl întreba cine i-a dat anumite informații sau sfaturi, Billy răspundea de fiecare dată:

— Niște băieți pe care-i cunosc.

Niciodată nu pomenea vreun nume și nici nu explica „cine“ erau băieții șiia sau unde îi cunoscuse.

Pe Del îl irita și faptul că deseori Billy nici măcar nu se obosea să răspundă la întrebările cele mai simple,

preferând să plece fără o vorbă sau să-i întoarcă spatele. Spaimele și fobiile lui Billy îl înfuriau pe Del tot mai tare. Aflase, de exemplu, că îl îngrozeau armele, deși băiatul nu știa nimic despre ele. Din câte își dădea seama Del, Billy nu știa nimic despre nimic.

Exista însă un lucru pe care Del nu-l putea explica. Nu avea nicio îndoială că era mai puternic decât Billy. Făcuseră skandenberg de mai multe ori și se văzuse limpede că băiatul nu-i putea ține piept. Într-o seară, însă, Del l-a provocat din nou și Billy l-a învins.

— Hai încă o dată, a insistat Del. Cu mâna dreaptă, de data asta.

Billy l-a învins din nou, fără să scoată o vorbă, apoi s-a ridicat să plece.

— Băieții puternici ca tine ar trebui să muncească, a zis Del. Când ai de gând să-ți iezi o slujbă?

Billy s-a uitat încurcat la el și i-a spus că deja căutase de lucru.

— Minți, a strigat Del. Dacă ai fi căutat serios, ai fi găsit până acum.

S-au certat mai mult de o oră. În cele din urmă, Billy și-a adunat hainele și majoritatea lucrurilor și a ieșit din casă ca o furtună.

(2)

Bev Thomas locuia acum împreună cu Steve Love, care fusese evacuat din rulota lui. Când a auzit de certurile lui Billy de-acasă, l-a invitat să se mute cu ei. Billy a discutat cu supraveghetorul eliberării lui condiționate și a primit aprobarea acestuia.

Lui Bev îi plăcea să locuiască împreună cu doi bărbați. N-ar fi crezut nimeni că nu exista niciun fel de implicare sexuală acolo. Erau doar trei buni prieteni, care mergeau peste tot împreună, făceau împreună totul și se distrau

împreună mult mai bine decât se distrase ea vreodată când locuia singură.

Billy era nemaipomenit cu Michelle și cu Brian. Îi ducea să înoate, le cumpăra înghețată, mergeau la grădina zoologică. Ținea la copii de parcă erau ai lui. Pe Bev o impresiona să vină acasă de la serviciu și să vadă că făcuse curățenie peste tot, cu excepția vaselor murdare. Billy nu spăla niciodată vasele.

Uneori se purta foarte feminin, iar ea și Steve se întrebau dacă nu cumva era homosexual. Bev și Billy dormeau deseori în același pat, dar el nu se atingea de ea niciodată. Când l-a întrebat într-o bună zi, i-a spus că era impotent.

Pentru ea nu a contat. Ținea la el. Îi plăceau toate acele lucruri pe care le făceau împreună. Se duceau, de exemplu, trei zile cu cortul la Burr Oak Lodge și cheltuiau cincizeci de dolari pe junk-food. Sau urcau prin pădure până la Clear Creek în mijlocul nopții, cu Billy ținând singura lanternă și prefăcându-se că era James Bond sau încercând să găsească ascunzători secrete de marijuana. Era nostim când vorbea cu accent englezesc și însira numele latinești ale tuturor plantelor. Toate lucrurile pe care le făceau împreună păreau nebunești, dar Bev se simțea liberă și fericită pentru prima dată după multă vreme, împreună cu cei doi băieți minunați.

Într-o zi, Bev s-a întors acasă și a descoperit că Billy își vopsise Volkswagenul verde într-o culoare neagră plină de modele argintii trăsnite.

— Niciun Volkswagen din lume nu mai seamănă acum cu al meu, a zis el.

— De ce ai făcut asta, Billy? l-au întrebat deopotrivă Bev și Steve.

— Șeriful oricum stă mereu cu ochii pe mine. Am vrut să-i ușurez treaba.

Nu le-a spus, însă, că Allen se săturase să se mai spearie ori de câte ori nu-și amintea unde parcaseră ceilalți mașina. Modelul distinctiv negru cu argintiu urma s-o facă mai ușor de găsit.

Dar peste câteva zile, Billy l-a cunoscut pe Bill Love, frațele lui Steve, și i-a dat Volkswagenul în schimbul dubitei lui. Pe urmă a schimbat dubita pe motocicleta unui prieten de-al lui Steve, care nici măcar nu mergea. Noroc că Steve avea și el motocicletă și i-a reparat-o cu multă pricepere.

Steve a descoperit că Billy conducea uneori motocicleta ca un adevărat diavol, în timp ce alteori îi era frică să se urce pe ea. Într-o după-amiază, când se plimbau la țară, au ajuns la un dâmb abrupt din argilă și roci colțuroase. Steve l-a ocolit și a mers mai departe, dar apoi a auzit huruitul unei motociclete deasupra lui. S-a uitat în sus și l-a văzut pe Billy în vârful acelui dâmb.

— Cum ai ajuns acolo? a strigat Steven.

— Călare! i-a răspuns Billy.

— Imposibil! a strigat din nou Steven.

Peste câteva secunde a văzut că Billy se schimbase la față și încerca acum să se dea jos, purtându-se ca și cum n-ar mai fi călărit niciodată o motocicletă. De câteva ori motorul a luat-o într-o parte, iar el în cealaltă. În cele din urmă, Steve și-a lăsat propria motocicletă la poalele dâmbului, s-a cățărat pe panta abruptă și l-a ajutat pe Billy să coboare.

— Nu-mi vine să cred că ai urcat cu motorul până acolo sus, a zis Steve, uitându-se înapoi, dar nu aveai cum să ajungi altfel.

Billy l-a privit ca și cum n-ar fi avut habar despre ce vorbea.

Altă dată când Steve era singur cu Billy, au pornit pe jos prin pădure. După două ore de urcat pe dealuri, au

ajuns în fața unei culmi mai abrupte. Steve știa că era mai puternic și mai atletic decât Billy, dar nici el nu se simțea în stare să-o escaladeze.

— N-o să reușim, Billy. Hai să ne odihnim și încercăm mai târziu.

S-a așezat epuizat și s-a rezemnat cu spatele de un copac, dar când a ridicat privirea, l-a văzut pe Billy alergând cu toată viteza pe panta abruptă, spre culmea dealului. Steve n-a vrut să rămână mai prejos și a pornit după el. Billy era deja sus, în vârf, cu brațele întinse, scuturând mâinile și degetele în timp ce se uita la peisajul din vale. Vorbea într-o limbă ciudată, pe care Steve n-o înțelegea.

Când Steve a ajuns și el în vârf, Billy s-a întors, l-a privit ca pe un străin și a luat-o la fugă pe partea cealaltă a dealului, spre iazul de la poalele lui.

— Doamne, Billy, de unde ai atâtă energie? a exclamat Steve.

Billy a continuat să alerge, strigând ceva în limba aceea străină. A sărit complet îmbrăcat în iaz și l-a traversat înotând cu viteză.

În cele din urmă, Steve a ajuns și el la Billy, care acum sedea pe o piatră de pe mal și scutura din cap ca și cum voia să-și scoată apa din urechi. L-a privit pe Steve apropiindu-se și i-a spus acuzator:

— De ce m-ai aruncat în apă?

— Despre ce vorbești? a întrebat Steve, uitându-se fără să-i vină la crede.

Billy i-a arătat hainele care șiroiau.

— Nu trebuia să mă împingi.

Steve l-a privit fix și a clătinat din cap. Nu se simțea în stare să-l contrazică. După ce s-au întors la motociclete și Billy a început din nou să meargă ca un începător, Steve și-a spus că trebuia să stea cu ochii pe el, pentru că în mod cert era nebun.

— Știi ce mi-ar plăcea să fac într-o zi? a întrebat Billy, când au ajuns din nou la drumul dintre coline și iaz. Mi-ar plăcea să întind o pânză de-a curmezișul drumului, între acești doi ulmi, destul de sus încât să poată trece mașinile. Aș picta pe ea un munte cu copaci și verdeață, iar chiar la mijloc, un tunel.

— Billy, ai niște idei foarte stranii.

— Știu, a zis Billy. Dar chiar mi-ar plăcea să fac asta.

Bev a observat că banii ei se topeau pe mâncare și pe reparatul motocicletelor și al mașinilor (Billy își cumpărase un Ford Galaxy vechi.) A început să le sugereze lui Steve și lui Billy să înceapă să-și caute de lucru. Au încercat la mai multe fabrici din Lancaster, iar în a treia săptămână din luna mai, Billy a reușit să-i convingă cu vorba lui dulce pe cei de la Reichold Chemical să-i angajeze pe amândoi.

Era o muncă grea. Fibrele de sticlă ieșeau din cuvă și erau rulate în suluri plate. Treaba lor era să le taie atunci când sulurile ajungeau la anumite dimensiuni. Pe urmă ridicau rulourile acelea de cincizeci de kilograme, le puneau în cărucioare și începeau unele noi.

Într-o zi, în drum spre casă, Billy s-a oprit să ia un autostopist cu un aparat de fotografiat ieftin atârnat de gât. După un timp, Billy i-a oferit trei pastile de speed în schimbul aparatului. Steve l-a văzut pe Billy căutându-se în buzunar și scoțând trei pastile învelite într-o punguță de plastic.

— Nu iau speed, a zis autostopistul.

— Poți să le vinzi cu opt dolari bucata și câștigi bani rapid.

Autostopistul a făcut repede un calcul în minte și i-a dat aparatul în schimbul punguței de plastic. După ce l-au lăsat în Lancaster, Steve s-a întors spre Billy:

— Nu știam că iei droguri chimice.

— Nici nu iau.

— De unde ai avut speed?

— Erau aspirine, a râs Billy.

Steve s-a lovit peste coapse și a izbucnit în râs.

— N-am mai văzut un om ca tine, a zis el.

— Am vândut odată o valiză întreagă plină cu pastile false, a zis Billy. Cred că ar merita să încerc din nou. Hai să contrafacem niște LSD.

A opriț la o farmacie și au cumpărat gelatină și alte câteva ingrediente. Pe urmă s-au întors la rulotă și Billy a topit gelatina într-o cratiță de-a lui Bev până a făcut o pastă groasă de un milimetru și jumătate. Când s-a întărât și s-a uscat, a tăiat-o în pătrate de șase milimetri pe care le-a înșirat pe bandă adezivă.

— LSD-ul se vinde cu câțiva dolari bucata.

— Ce efecte ar trebui să aibă?

— Te umple de energie și îți provoacă halucinații. Partea cea mai mișto e că, dacă te prind vânzând chestii dintr-astea false, nu te pot acuza că faci trafic de droguri. Iar fraierii care le cumpără crezi că o să se ducă la poliție?

Billy a plecat a doua zi la Columbus. Când s-a întors, avea valiza goală. Vânduse un întreg transport de aspirină și de „LSD“ din gelatină și flutura un teanc de bani. Dar Steve a remarcat că părea speriat.

În ziua următoare, în timp ce Billy și Steve lucrau la motocicleta lui Billy, o vecină, Mary Slater, le-a strigat să nu mai facă atâta gălăgie. Billy a aruncat șurubelnița în peretele rulotei ei. Când s-a izbit de metal, a răsunat ca un foc de armă. Mary Slater a chemat poliția, care l-a arestat pe Billy pentru încălcarea proprietății femeii. Del i-a plătit cauțiunea. Deși acuzația a fost respinsă, supraveghetorul eliberării condiționate i-a cerut lui Billy să se mute înapoi acasă.

— O să-mi fie dor de voi, le-a spus el lui Bev și lui Steve, în timp ce împacheta. Și mai dor o să-mi fie de copii.

— Cred că nici noi n-o să mai stăm aici multă vreme, a zis Steve. Am auzit că proprietarul parcului vrea să ne evacueze pe toți.

— Și ce-o să faceți? a întrebat Billy.

— Ne căutăm o casă în oraș și vindem rulota, a zis Bev. Ai putea veni și tu să locuiești cu noi acolo.

Billy a clătinat din cap.

— N-aveți voi nevoie de mine prin preajmă.

— Nu-i adevărat, Billy, a zis femeia. Știi că noi suntem cei trei muschetari.

— O să mai vedem. Până una-alta, trebuie să mă mut înapoi acasă.

Când a plecat, copiii lui Bev au plâns.

(3)

Allen se săturase de munca la Reichold Chemical, mai ales că Steve Love demisionase. Maistrul îl scotea din sărițe plângându-se mereu că într-o zi făcea treabă bună, iar în următoarea nu se descurca deloc. Arthur nu înceta să-i atragă atenția că își luase din nou o slujbă care presupunea doar muncă brută și era sub demnitatea lor.

La mijlocul lui iunie a cerut să fie disponibilizat și a plecat din fabrică.

Del s-a prins că Billy își pierduse slujba de la Reichold Chemical și a telefonat la companie ca să i se confirme bănuiala. Urmând sfatul doctorului Steinberg de a-l confrunta pe Billy cu minciunile lui, l-a întrebat:

— Ti-ai pierdut slujba, nu-i aşa?

— Mă privește, a zis Tommy.

— Mă privește și pe mine, din moment ce locuiești sub acoperișul meu și eu plătesc facturile. Pentru tine, banii cresc în copaci. Nu ești în stare să păstrezi nicio nenorocită de slujbă. Și mai și minți. Nu poți să faci nimic ca lumea.

S-au certat aproape o oră. Tommy l-a auzit pe Del însirând aceleași fraze umilitoare pe care obișnuia să i le spună Chalmer. S-a uitat să vadă dacă mama lui Billy nu avea de gând să sară în apărarea lui, dar ea n-a scos o vorbă. Și-a dat seama că nu mai putea locui acolo.

Tommy s-a dus în camera lui, și-a strâns lucrurile și a dus bagajele în mașină. Pe urmă a rămas în Ford, așteptând să vină cineva și să conducă departe de locul acela blestemat. În cele din urmă a apărut Allen, l-a văzut pe Tommy supărat și și-a dat seama ce se petrecuse.

— Nu-i nimic, a zis Allen. E vremea să ne cărăm din Lancaster.

Au hălăduit prin Ohio șase zile, căutând de lucru și trăgând noaptea mașina în pădure, unde dormeau. Ragen a insistat să țină un pistol sub scaun și încă unul în torpedou, pentru protecție.

Într-o seară, Arthur a propus ca Allen să-și ia o slujbă de tehnician de întreținere. Era genul de muncă pe care Tommy o putea face ușor: să repare dispozitive electrice, echipamente mecanice, centrale termice sau instalații sanitare. După știința lui Arthur, acest gen de angajament venea laolaltă cu un apartament fără chirie și cu utilitățile plătite. I-a sugerat lui Allen să ia legătura cu un fost deținut de la Lebanon pe care îl ajutase cândva și care acum lucra ca tehnician de întreținere în Little Turtle, o suburbie a orașului Columbus.

— Poate că știe vreun post liber, a zis Arthur. Sună-l. Spune-i că ești în oraș și vrei să treci pe la el.

Allen a bombănit, dar a făcut aşa cum l-a învățat Arthur.

Ned Berger a fost bucuros să-l audă și l-a invitat la el acasă. Nu se făceau angajări la Little Turtle, dar Billy Milligan era binevenit să rămână la el câteva nopți. Allen s-a dus și au petrecut împreună, depărând povești despre viața din închisoare.

În dimineața celei de-a treia zile, Berger a venit cu veste că Channingway Apartments căutau pe cineva care să se ocupe de întreținerea exterioară.

— Sună-i, a zis Berger, dar nu le spune de unde știi că angajează.

John Wymer, Tânărul șef de personal de la compania Lemmon Management a fost impresionat de Billy Milligan. Dintre toți cei care se prezentaseră pentru post, Milligan i s-a părut cel mai calificat și mai prezentabil. În timpul primului interviu desfășurat pe 15 august 1977, Milligan l-a asigurat că se pricepea să aibă grija de teren, de tâmplărie, de echipamentul electric și de instalațiile sanitare.

— Pot să repar orice funcționează electric sau pe bază de combustie, i-a spus el lui Wymer. Dacă nu știu cum, îmi dau seama repede.

Wymer i-a spus că îl va contacta după ce o să discute și cu ceilalți candidați la post. În aceeași zi, i-a verificat referințele și l-a sunat pe Del Moore, pe care Milligan îl trecuse pe listă drept ultimul lui angajator. Moore i-a dat referințe strălucite – era un muncitor priceput și un om de încredere. Plecase de la ultimul loc de muncă pentru că să taie carne nu era chiar vocația lui. Dar, l-a asigurat Del Moore pe Wymer, era un tehnician de întreținere excelent.

Nereușind să verifice și celealte două referințe personale – de la dr. Steinberg și de la domnul Reinert – pentru că Milligan neglijase să le treacă datele de contact, Wymer a renunțat. Întrucât activitatea viza doar întreținerea

exterioară, se putea baza numai pe recomandarea excelentă a ultimului angajator. I-a cerut însă secretarei să facă verificarea standard la poliție cerută în cazul tuturor noilor angajați.

La al doilea interviu, Milligan i-a confirmat lui Wymer prima impresie. L-a angajat ca tehnician de întreținere pentru exterior la Williamsburg Square Apartments, un complex adiacent lui Channingway Apartments și administrat tot de Kelly și Lemmon. Putea începe treaba imediat.

După ce Milligan a plecat, Wymer i-a dat secretarei cererea de angajare și formularul W-2. Nu a băgat de seamă că pe amândouă Billy scrisese ziua și anul – 15-77 și 18-77, dar omisese să treacă luna august.

John Wymer îl angajase, dar șefa directă a lui Milligan era Sharon Roth, o Tânără palidă cu păr lung și negru. Noul venit i s-a părut un băiat inteligent și arătos. L-a prezentat celoralte fete care se ocupau de administrarea complexului și i-a explicat procedura de lucru. Trebuia să se prezinte în fiecare zi la biroul din Williamsburg Square și să ia de la ea, de la Carol sau de la Cathy ordinele de serviciu pregătite pentru el. Când termina treaba, Milligan urma să semneze ordinele și să i le dea înapoi lui Sharon.

Milligan a lucrat cu spor în prima săptămână. A pus obloane, a reparat garduri și alei și s-a ocupat de peluze. Toată lumea a căzut de acord că era muncitor și ambicioz. A dormit în Williams Square, în apartamentul lui Ned Adkins, alt Tânăr tehnician de întreținere.

Într-o dimineață din a doua săptămână, Milligan a trecut pe la departamentul responsabil de personal să discute cu John Wymer posibilitatea de a închiria un apartament. Wymer s-a gândit și, amintindu-și experiența și priceperea

lui la reparații electrice și de instalații, a decis să îl facă tehnician de întreținere pentru interior, disponibil ori când, zi și noapte, prin apel telefonic. În această poziție beneficia și de un apartament fără chirie.

— Poți lua de la Sharon sau de la Carol o cheie universală pentru toate apartamentele, a zis Wymer.

Noul lui apartament era frumos. Avea șemineu în living, un dormitor, un spațiu de servit masa, bucătărie și dădea într-un patio. Tommy și-a adjudecat una dintre debaralele disponibile pentru echipamentele lui electrice și a încuiat-o ca să nu poată intra copiii. Allen a improvizat un atelier de pictură în micul spațiu de lăsat masa. Adalana se ocupa de curățenie și gătea. Ragen alerga prin cartier ca să se mențină în formă. Viața în apartament și la lucru era foarte bine organizată.

Lui Arthur situația i-a plăcut. Era încântat că până la urmă se stabiliseră undeva. Acum putea reveni din nou la cărțile și cercetările lui medicale.

Din cauza neglijenței cuiva, Billy Milligan n-a mai fost verificat la poliție.

(4)

La două săptămâni după mutarea în Channingway, Ragen alerga printr-un cartier sărac din vecinătate, când a văzut doi copii negri desculți jucându-se pe trotuar. A observat un bărbat alb îmbrăcat tipător ieșind dintr-o casă și îndreptându-se spre un Cadillac alb. A tras concluzia că bărbatul trebuie să fi fost proxenet.

S-a mișcat iute și l-a lipit de mașină.

— Ce naiba-i cu tine, ești nebun?

Ragen a scos pistolul de la cingătoare.

— Dă-mi portofelul!

Bărbatul i-a întins portofelul. Ragen l-a golit și i-l-a aruncat înapoi.

— Hai, acum șterge-o!

După ce mașina a plecat, Ragen le-a dat celor doi copii peste două sute de dolari.

— Poftim. Cumpărați-vă încălțări și de mâncare pentru familiile voastre.

I-a urmărit zâmbind pe copii cum au rupt-o la fugă.

Mai târziu, Arthur i-a reproșat lui Ragen că s-a purtat nepotrivit.

— Nu poți să dai iama prin Columbus și să te porți ca Robin Hood, luând de la bogați ca să dai copiilor săraci.

— Îmi place să fac asta.

— Știi bine că portul de armă încalcă regulile eliberării condiționate.

Ragen a ridicat din umeri.

— Nu-i mult mai bine aici decât la pușcărie.

— Ce prostii spui! Aici suntem liberi.

— Și ce facem cu libertatea?

Arthur a început să credă că bănuiala lui Allen era corectă. Ragen prefera orice mediu – până și închisoarea – în care putea avea controlul.

Cu cât Ragen frecventa mai des zona muncitorească din estul orașului Columbus, cu atât îl înfuria mai tare faptul că oamenii erau nevoiți să se lupte pentru supraviețuire la umbra clădirilor din sticla și oțel ale corporațiilor bogate.

Într-o după-amiază a trecut pe lângă o casă dărăpănătă, cu veranda abia mai ținându-se, și a văzut o fetiță blondă superbă, cu ochi mari albaștri, într-un coș de rufe, cu picioarele emaciiate îndoite în unghiuri ciudate. O bătrâna a apărut în cadrul ușii și a ieșit pe verandă.

— De ce nu are fetița proteze, sau un scaun cu rotile? a întrebat-o Ragen.

Femeia s-a uitat lung la el.

— Domnule, păi știți cât costă lucrurile astea? Mă rog de asistență socială de doi ani, dar n-am reușit cu niciun chip să obțin aşa ceva pentru Nancy.

Ragen și-a văzut de drum, adâncit în gânduri.

În aceeași seară i-a cerut lui Arthur să afle ce distribuitor de tehnică medicală avea scaune cu rotile și proteze de susținere pentru copii. Deși iritat de tonul lui Ragen și de faptul că fusese deranjat din lectură, Arthur i-a făcut pe plac și a sunat la mai mulți distribuitori. A descoperit la o firmă din Kentucky mărimea pe care o ceruse Ragen. I-a spus numărul modelului și adresa furnizorului.

— De ce ai nevoie de informația asta? l-a întrebat el apoi, dar Ragen nu s-a mai obosit să-i răspundă.

În aceeași noapte, Ragen și-a luat uneltele și o frângie de nailon și s-a dus cu mașina la Louisville. A găsit depozitul firmei de echipament medical și a așteptat până când a fost sigur că plecase toată lumea. Nu era greu de pătruns înăuntru, nici măcar nu avea nevoie de ajutorul lui Tommy. Ragen a tăiat gardul de sârmă și a trecut de el, apoi s-a strecurat într-o parte a clădirii, ca să nu fie văzut din stradă, și a început să examineze peretele de cărămidă din zona burlanului de scurgere a apei.

În filmele pe care le văzuse la televizor, spărgătorii aduceau mereu cu ei o ancoră pe care o aruncau pe acoperiș, ca să se poată cățăra pe frângie. Ragen disprețuia astfel de dispozitive. A pescuit din geantă o limbă de pantofi și și-a scos șiretul de la adidasul stâng. A legat limba cu șiretul astfel încât capătul ei curbat să iasă puțin în fața vârfului de la pantof, făcând un cărlig care funcționa pe post de crampon. S-a cățărat până pe acoperiș, a tăiat o gaură în luminator, s-a întins și l-a deschis, apoi a coborât în hală pe frângie legată de o grindă. Asta i-a amintit cum se ducea cu ani în urmă să facă expediții montane cu Jim.

Ragen a cercetat depozitul cam o oră după codul de produs furnizat de Arthur, până a găsit ce căuta: o pereche de proteze de susținere pentru picioarele unui copil de 4 ani și un mic scaun cu rotile pliant. A deschis o fereastră, a dat drumul obiectelor afară, apoi a ieșit și el. A pus totul în mașină și s-a întors la Columbus. Dimineață a tras mașina în fața casei lui Nancy și a bătut la ușă.

— Am ceva pentru Nancy, i-a spus el bătrânei care a apărut la fereastră.

A scos căruciorul din mașină, l-a desfăcut și i-a arătat cum funcționa. Pe urmă a învățat-o cum să-i pună protezele lui Nancy.

— Va dura mult până când va învăța să le folosească, a zis el, dar este important să meargă.

Bătrâna a început să plângă.

— N-o să am niciodată bani ca să-ți plătesc lucrurile astea, a zis ea.

— Nu-i nevoie să le plătești. Sunt din partea unei companii bogate de aparatură medicală pentru un copil nevoiasă.

— Pot să-ți pregătesc micul dejun?

— Aș bea o cafea.

— Cum te cheamă? l-a întrebat Nancy, când bunica ei s-a dus în bucătărie.

— Spune-mi unchiul Ragen.

Fetița l-a îmbrățișat. Bătrâna s-a întors cu cafea și cu cea mai bună plăcintă pe care o gustase el vreodată. Ragen a mâncat-o pe toată.

Seara, Ragen stătea în pat și a auzit voci necunoscute – una cu accent de Brooklyn, cealaltă plină de măscări. Vorbeau ceva despre împărțirea banilor obținuți din urma jefuirii unei bănci. S-a dat jos din pat, a luat pistolul și a

deschis ușile fiecărei încăperi și ale fiecărei debarale. Și-a lipit urechea de perete, dar cearta se auzea de undeva din apartament. S-a răsucit și a zis:

— Nu mișcați! Vă omor pe amândoi!

Vocile s-au oprit, apoi Ragen a auzit pe cineva vorbind în capul lui.

— Da' cine ești tu, bă, să-mi spui mie să tac?

— Dacă nu te arăți la față, trag!

— În ce tragi?

— Unde ești?

— Păi, nu m-ai crede, de ți-aș spune...

— Ce înseamnă asta?

— Nu po' să-mi dau seama unde-s. N-am nici cea mai mică idee.

— Și cu cine vorbeai?

— Mă certam cu Kevin.

— Cine-i Kevin?

— Ăl' la care strigam.

Ragen s-a gândit o clipă.

— Descrie-mi puțin lucrurile din jurul tău. Ce vezi?

— O lampă galbenă. Un fotoliu roșu lângă ușă. Un televizor pornit.

— Cum arată televizorul? Ce se vede la el?

— Un televizor color mare pe o masă albă. E serialul *Totul în familie*.

Ragen s-a uitat la televizor și și-a dat seama că străinii erau aici, cu el în cameră, nevăzuți. A verificat din nou apartamentul.

— M-am uitat peste tot. Unde ești?

— Chiar aici, cu tine, a zis Philip.

— Cum adică?

— Sunt aici tot timpul, mereu am fost..

Ragen a scuturat din cap.

— Bine, gata. Nu mai vorbim.

S-a aşezat în balansoar și s-a legănat toată noaptea, încercând să-și dea seama cum stătea treaba și uluit că existau alții de care nu știuse.

În ziua următoare, Arthur i-a vorbit despre Kevin și Philip.

— Cred că sunt produsele minții *tale*, a zis el.

— Cum așa?

— O să-ți vorbesc mai întâi despre aspectul logic al lucrurilor. Ca păstrător al urii, știi ce forță periculoasă deții. Deși ura poate cuceri multe prin violență, rămâne greu de administrat. În cazul în care cineva vrea să păstreze forță fizică dată de ură, dar să eliminate partea ei negativă, tot va fi detestat pentru anumite trăsături rele. Mintea noastră vrea să controleze violența ta, să facă furia selectivă și administrabilă. Ca să scapi de ce e rău în tine, așa încât să poți rămâne puternic fără să fii violent, a fost nevoie să elimini anumite trăsături negative și asta a dus la apariția lui Philip și a lui Kevin.

— Ei sunt la fel ca mine?

— Ei sunt infractori. Dacă ar avea armele tale, nu ar ezita să bage frica în oameni ca să-și atingă scopurile. Dar numai cu ajutorul armelor. Ei simt că puterea lor se bazează pe arme. Doar așa li se pare că ajung la nivelul tău. Sunt oameni foarte răzbunători și cu siguranță atentează la proprietatea altora. I-am declarat indezirabili după Zanesville, pentru că au comis delicte inutile. Dar știi cum se întâmplă în perioadele de confuzie... Ragen, deși tu dai dovedă de bunătate, continuă să ai în firea ta o latură negativă. Nu există nicio cale să te poți curăța complet de ură. Acesta este prețul plătit ca să-ți păstrezi forța și agresivitatea.

— N-ar exista perioade de confuzie dacă tu ai controla cum trebuie ieșitul la lumină, a zis Ragen. În închisoare a fost mai bine.

— Au fost perioade de confuzie și în închisoare, chiar când erai tu personalitatea dominantă, numai că cel mai adesea ți-ai dat seama de ele abia mai târziu. Philip, Kevin și alții indezirabili au furat timp, în închisoare. Acum ar fi foarte important ca ei să nu mai poată lua legătura cu vechii lor prieteni infractori din Columbus sau din Lancaster. Ar încălca regulile eliberării condiționate.

— De acord.

— Trebuie să ne facem noi prieteni și să începem o viață nouă. Slujba de aici, din Channingway, e o ocazie splendidă. Pentru început, am face bine să aranjăm cum trebuie apartamentul, a zis Arthur uitându-se în jur.

În septembrie, a cumpărat mobilă. Factura s-a ridicat la 1.562,21 dolari și prima rată trebuia plătită în luna următoare.

La început, lucrurile au părut să meargă bine, deși Allen avea probleme cu Sharon Roth. Nu știa de ce, dar femeia îl bătea mereu la cap. Semăna foarte mult cu Marlene și era la fel de dominatoare și de atotștiutoare. Simțea că nu-l place.

La mijlocul lui septembrie a început o perioadă de confuzie care a dat peste cap pe toată lumea. Allen se ducea la birou, lua ordinul de serviciu, conducea până la adresa potrivită și îl aștepta pe Tommy în apartament să vină și să facă treaba. Dar, din ce în ce mai des, Tommy nu mai apărea. Nu dădea nimeni de el și nici nu exista altcineva care să știe să facă treaba în locul lui. Allen n-ar fi reușit niciodată să repare instalațiile sau sistemul de încălzire. Și se temea că, dacă atingea vreun obiect electric, risca să se electrocuteze.

Allen aștepta cât putea de mult apariția lui Tommy. Când nu venea, pleca și semna ordinul de serviciu ca și

cum ar fi rezolvat problema sau scria că apartamentul avea încuietoarea „moartă“, ceea ce însemna că nu putuse intra. Dar unii dintre chiriași sunau și de trei-patru ori ca să se plângă că reparația nu se fusese făcută. La un moment dat, după patru astfel de telefoane, Sharon s-a decis să-l însoțească și ea pe Billy la apartament, să vadă despre ce era vorba.

— La naiba, Bill, a zis ea, uitându-se la mașina de spălat vase care nu se umplea cu apă. Până și eu știu să rezolv așa ceva. Ești tehnician de întreținere, se presupune că te pricepi să repari aparatura casnică.

— Am făcut-o. I-am reparat scurgerea.

— Păi, asta înseamnă că problema nu-i acolo.

Când a dus-o înapoi la birou, Allen a știut că femeia era furioasă pe el. Bănuia că intenționa să-l dea afară.

Allen i-a spus lui Tommy că era important pentru el să aibă la mână ceva cu care să-i poată împiedica pe John Wymer și pe Sharon Roth să-l concedieze. Tommy s-a gândit imediat să adapteze o derivație de telefon pentru mașina lui John Wymer și să-i planteze un microfon.

— E simplu, i-a spus Allen lui Wymer. Așa ai avea telefon în mașină și l-ai putea folosi fără să mai ai treabă cu telefonul companiei.

— N-ar fi ilegal? a întrebat Wymer.

— Cătuși de puțin. Undele radio sunt libere.

— Și ești în stare să-l faci tu?

— Poți să te convingi într-un singur fel. Plătești pentru materiale și mă lași pe mine să rezolv partea tehnică.

Wymer i-a pus mai multe întrebări, surprins de cât de bine se pricepea Milligan la electronică.

— Mă mai gândesc, dar sună interesant, a zis Wymer.

Câteva zile mai târziu, în timp ce cumpăra piese pentru propriul lui telefon, Tommy a descoperit un microfon cu înregistrare care se putea ascunde în telefon și se activa când începea soneria să sune. Nu trebuia decât să formeze numărul și apoi să pretindă că greșise, iar mașinaria se activa. Înregistrând discuțiile din biroul lui Wymer sau al lui Roth, putea afla dacă făceau ceva ilegal și să-i amenințe că îi va da în vîleag, în caz că încercau să-l concedieze.

Tommy a cumpărat microfoanele laolaltă cu celelalte piese electronice, pe factura companiei Kelly and Lemmon.

În aceeași noapte s-a strecut în clădirea administrativă și a pus un microfon în telefonul lui Roth. A procedat la fel și în biroul lui Wymer. Pe urmă a ieșit la lumină Allen și a început să scormonească prin dulapurile cu dosare, încercând să dea de informații utile. Un dosar anume i-a atras atenția în mod deosebit – era o listă cu ceea ce administrația numea „investitorii“, adică deținătorii de acțiuni în complexele de locuințe Channingway și Williamsburg Square, nume în mod normal considerate secrete. Ei erau cei care angajaseră firma Kelly și Lemmon să administreze apartamentele. Allen a copiat toate acele nume.

Cu microfoanele în telefoane și cu lista în buzunar, simțea că de-acum slujba lui era sigură, indiferent ce s-ar fi întâmplat.

Harry Coder l-a întâlnit prima dată pe Billy Milligan când acesta a venit să înlocuiască niște obloane rupte de la apartamentul lui.

— Ti-ar prinde bine un boiler nou, i-a spus Milligan. Îți pot face eu rost de unul.

— Cât m-ar costa? a întrebat Coder.

— Nu te-ar costa nimic. Kelly și Lemmon n-o să-și dea seama niciodată că le lipsește unul.

Coder s-a uitat la el, întrebându-se cum de îndrăznea Milligan să-i propună aşa ceva, știind că era polițist în Columbus și lucra cu jumătate de normă la serviciul de pază din Channingway.

— Mă mai gândesc, a zis Coder.

— Anunță-mă dacă te hotărăști. Îți instalez bucuros, fără niciun ban.

După ce Milligan a plecat, Coder s-a hotărât să stea cu ochii pe el. În apartamentele din Channingway și Williamsburg Square se înregistra un număr tot mai mare de furturi. După toate semnele, cine le comitea avea chei potrivite.

John Wymer a primit un telefon de la un alt tehnician de întreținere angajat cam în același timp cu Milligan. L-a anunțat că voia să-i spună ceva despre acesta. Wymer l-a chemat la el în birou.

— Îmi pare rău că sunt nevoit să fac asta, a zis bărbatul, dar băiatul e dus rău cu mintea.

— Ce vrei să spui?

— S-a pus pe capul fetelor de la birou.

— Adică le face necazuri, sau...

— Adică le-a pus microfoane.

— Ei, hai!

— Vorbesc serios.

— Ai vreo dovadă?

Bărbatul s-a uitat nervos în jur.

— Mi-a spus chiar Milligan. Și mi-a reprosus aproape cuvânt cu cuvânt o discuție pe care am avut-o în birou cu Carol și cu Sharon. Eram numai noi trei și am vorbit despre cum în liceu toată lumea lua droguri. Chestii din astea. Și mi-a spus că atunci când sunt singure, fetele vorbesc mai porcos decât băieții la vestiare.

Wymer bătea gânditor cu degetele în birou.

— De ce să facă Billy aşa ceva?

— El zice că are acum destule dovezi împotriva lui Carol și a lui Sharon, și dacă ar vrea să-l dea afară, le trage după el. Dacă e să piardă, trage după el chiar și firma Kelly și Lemmon.

— Ce prostie! Cum ar putea să facă asta?

— Mi-a spus că s-a oferit să vă instaleze o derivație de telefon pe mașină, gratuit.

— Este adevărat, dar eu l-am refuzat.

— Păi, mi-a spus că avea de gând să planteze un microfon și acolo, ca să vă înregistreze și pe dumneavoastră.

După ce bărbatul a plecat, Wymer a sunat-o pe Sharon.

— Cred că ai avut dreptate în privința lui Milligan, a zis el. Mai bine îl dai afară.

În aceeași după-amiază, Sharon l-a chemat pe Billy la ea în birou și l-a anunțat că era concediat.

— Dacă plec, pleci și tu, a zis el. Nu cred că o să mai lucrezi multă vreme aici.

Acasă, mai târziu, Sharon a răspuns la sonerie și a rămas surprinsă să-l vadă pe Milligan îmbrăcat într-un costum albastru elegant, cu vestă. Arăta a director.

— Am trecut să-ți spun că mâine la ora unu ești așteptată la procuratură, a zis el. L-am anunțat și pe John Wymer. Dacă nu poți ajunge singură acolo, vor trimite o mașină după tine.

Pe urmă s-a întors și a plecat.

Sharon și-a dat seama că era absurd, dar s-a speriat. Habar nu avea despre ce vorbea Milligan și de ce ar fi vrut procuratura să stea de vorbă cu ea. Ce legătură avea el cu toate acestea? Cine era și ce urmărea? De un singur lucru nu se mai îndoia: Milligan nu era un tehnician de întreținere obișnuit.

Tommy s-a dus direct la biroul şefelor de la întreţinere la ora cinci şi jumătate, când era închis, a intrat şi a scos microfonul din telefon. Înainte să plece, s-a hotărât să-i lase lui Carol un bilet. Cu informaţiile pe care urma să îl furnizeze el lui Wymer, ştia că urma să fie şi ea concediată. La biroul celor două femei, a deschis agenda la următoarea zi lucrătoare, luni, 27 septembrie 1977. Sub dată a scris următorul mesaj:

E O NOUĂ ZI!
Bucură-te de ea cât mai POTI!

Pe urmă s-a întors la pagina de vineri.

După ce John Wymer a plecat şi el de la birou, Tommy s-a strecurat înăuntru şi a scos microfonul şi din telefonul lui. Când pleca, a dat nas în nas cu Terry Turnock, supraveghetorul regional de la Kelly şi Lemmon.

— Ce faci aici, Milligan? l-a întrebat Turnock. Credeam că ai fost concediat.

— Am venit să vorbesc cu John Wymer. Se petrec în această companie anumite fapte pe care intenţionez să le fac publice. Vreau să-i dau lui John posibilitatea să îndreppte lucrurile înainte să notific eu autorităţile şi investitorii.

— Despre ce vorbeşti?

— Întrucât sunteţi şeful lui John, poate ar fi bine să le aflaţi dumneavoastră primul.

Nici nu ajunsese bine John Wymer acasă şi se pregătea pentru cină, când a primit un telefon de la Terry Turnock care i-a cerut să se întoarcă imediat la birou.

— Se petrece ceva ciudat. Milligan e aici şi cred că ar trebui să auzi ce are de spus.

Când a ajuns Wymer, Turnock i-a spus că Milligan se duse până la el în apartament, dar că urma să revină în câteva minute ca să stea de vorbă cu amândoi.

— Ce are de spus? a întrebat Wymer.

— Aduce niște acuzații. Mai bine îl las pe el să-ți spună.

— Am un sentimentizar în legătură cu băiatul ăsta, a zis Wymer, deschizând sertarul biroului. O să înregistrez toată discuția.

A pus o casetă nouă într-un reportofon mic și a lăsat sertarul întredeschis. Când Milligan a intrat pe ușă, Wymer a rămas uluit. Până în acel moment nu-l văzuse decât în haine de lucru. Acum purta costum din trei piese și cravată și arăta foarte stăpân pe el.

Milligan s-a aşezat și și-a prins degetele mari în răscroiala vestei.

— În compania asta se petrec anumite lucruri pe care ar trebui să le știi, a zis el.

— De pildă? a întrebat Turnock.

— O mulțime de ilegalități. Vreau să vă dau ocazia să rezolvați problemele înainte să mă adresez eu procuraturii.

— La ce anume te referi, Bill? a întrebat Wymer.

Timp de o oră și jumătate, Allen le-a descris cum erau manipulate înregistrările închirierilor și cum ajungeau să fie fraudați investitorii din complexele de locuințe Channing-way și Williamsburg Square. Apartamente declarate neînchiriate erau de fapt ocupate de prieteni ai anumitor angajați, care le luau chirie, dar o băgau în propriul buzunar. Susținea, de asemenea, că putea demonstra că cei de la Kelly și Lemmon se branșau ilegal la rețeaua de curent și fraudau compania de electricitate.

I-a asigurat că nu-l considera pe Wymer implicat cu bună știință în aceste matrapazlăcuri, dar că aproape tot restul angajaților erau amestecați, mai ales anumite persoane care se ocupau de închirieri și le permiteau prietenilor lor să ocupe apartamentele.

— Intenționez să-ți las timp să anchetezi acuzațiile, John, și să ii aduci pe cei vinovați în fața justiției. Dacă nu

poți sau nu vrei să faci, voi face publice toate aceste probleme discutându-le cu reporterii de la *Columbus Dispatch*.

Wymer s-a arătat îngrijorat. Există întotdeauna posibilitatea ca unii angajați necinstituți să facă lucruri în stare să provoace un scandal. Din felul în care vorbea Milligan, sugeră clar că o consideră pe Sharon Roth în spatele majorității faptelor incriminate.

Wymer s-a aplecat în față.

— Cine ești tu de fapt, Bill?

— Doar o parte interesată de problemă.

— Ești detectiv particular? a întrebat Turnock.

— Nu văd niciun motiv să-mi dezvăluți identitatea completă în acest moment. Să zicem că lucrez în interesul unor anumiți acționari.

— Mereu mi s-a părut că nu erai un simplu tehnician de întreținere, a zis Wymer. Te-am considerat tot timpul prea strălucit pentru o astfel de muncă. Așadar, lucrezi pentru investitori. Te-ar deranja să precizezi pentru care anume?

Milligan a țuguiat buzele și a ridicat bărbia.

— N-am spus niciodată explicit că ar fi vorba despre investitori de aici.

— Dacă nu, a zis Turnock, înseamnă că te-a trimis o firmă concurentă să distrugi credibilitatea celor de la Kelly și Lemmon.

— Da? a zis Milligan, lipindu-și vârfurile degetelor de la amândouă palmele. Ce te face să crezi asta?

— Vrei să ne spui pentru *cine* lucrezi? a întrebat Wymer.

— Acum nu vă pot spune decât că ar trebui să-o cheamați încoace pe Sharon Roth și să-o întrebați despre faptele relatate.

— Fii convins că intenționez să verific acuzațiile pe care le aduci, Bill, și sunt bucuros că m-ai înștiințat pe

mine primul. Te asigur că vom lua măsuri, în caz că există angajați necinștiți la Kelly și Lemmon.

Milligan a întins brațul stâng ca să le arate lui Wymer și Turnock un microfon minuscul agățat de manșetă.

— Vreau să subliniez că această discuție a fost înregistrată. Acesta este receptorul, iar undeva, departe de acest loc, cineva păstrează totul pe bandă.

— Bravo tîie! a izbucnit în râs Wymer, arătându-i apoi sertarul întredeschis al biroului. Pentru că și eu înregistrez.

Milligan a râs și el.

— Bine, John. Ai trei zile, începând de luni, să lămu-rești situația și să-i concediezi pe vinovați. Altminteri, fac publică întreaga informație.

La scurtă vreme după ce Milligan a plecat, Wymer a sunat-o pe Sharon Roth acasă și i-a spus ce acuzații i se aduceau. Ea a protestat, spunând că erau doar minciuni și a jurat că nimeni din biroul ei nu aducea prejudicii companiei.

Îngrijorată de-acum că Milligan îi pusese microfoane în birou, Sharon s-a dus duminică să verifice. N-a găsit nimic. Fie se strecurase el și le luase, fie nu fusese decât o păcăleală. S-a uitat la agenda de pe birou și a întors automat pagina de la ziua de vineri la cea de luni. A văzut acolo un mesaj scris cu litere de tipar:

E O NOUĂ ZI!
Bucură-te de ea cât mai POTI!

„Doamne, vrea să mă omoare pentru că l-am concediat!“ – s-a gândit ea. L-a sunat îngrozită pe Terry Turnock și i-a dus biletul. L-au comparat cu scrisul de mâna al lui Milligan de pe alte hârtii: se potrivea.

Luni, la ora două și jumătate după-amiaza, Milligan a sunat-o pe Sharon și i-a spus că trebuia să se prezinte la procuratura din Franklin County joi la ora 13.30. Dacă nu

respecta intrucțiunile, i-a spus, urma să vină după ea cu poliția. Asta n-ar fi arătat prea bine, i-a atras el atenția.

În aceeași seară, Harry Coder l-a sunat pe Milligan în apartament și i-a spus să le lase în pace pe fetele de la biroul de închirieri.

— Cum adică „să le las în pace“? Eu nu le fac nimic.

— Ascultă, Billy, dacă fetele chiar trebuiau să se prezinte la procuratură, primeau o citație, a zis Coder.

— Și ce legătură are asta cu tine? a întrebat Milligan.

— Fetele știu că sunt polițist. M-au rugat pe mine să mă interesez.

— Le este frică, Harry?

— Nu, Bill. Nu le este frică. Pur și simplu nu vor să fie hărțuite.

Allen a decis să se lase păgubaș deocamdată, dar să provoace cumva condescerea lui Sharon Roth, mai devreme sau mai târziu. Continua să beneficieze de apartament, dar era nevoie să înceapă să-și caute alt loc de muncă.

În următoarele două săptămâni, Allen a căutat de lucru peste tot, dar i-a fost imposibil să găsească ceva decent. A descoperit că e singur, fără nimeni cu care să stea de vorbă. Continua să „piardă“ timp, iar depresia i s-a accentuat.

Pe 13 octombrie 1977 a primit de la John Wymer notificarea de evacuare a apartamentului. Unde avea să se ducă? Ce urma să facă?

A început să se plimbe încolo și-ncoace prin apartament și a observat pistolul de 9 mm al lui Ragen lăsat la vedere pe poliță căminului. De ce rămăsese pistolul acolo? Ce naiba era în mintea lui Ragen? Arma asta și revolverul italienesc de 25 mm din debara erau de ajuns să-l trimită din nou la pușcărie pentru încălcarea regulilor eliberării condiționate.

Allen s-a oprit din mers și a respirat adânc. Poate că în adâncul sufletului, fără să știe nici măcar el, Ragen voia să se întoarcă la închisoare. Era un loc periculos, unde ar fi preluat din nou controlul!

— Eu nu mă mai descurc cu treaba asta, Arthur, a zis tare Allen. E prea mult pentru mine.

A închis ochii și a plecat...

Ragen a ridicat capul și s-a uitat iute în jur, să vadă dacă era singur. A observat un teanc de facturi de pe masă și și-a dat seama că, fără loc de muncă și fără salariu, se aflau într-o dificultate majoră.

— Bine, a zis el tare. Celor mici le trebuie mâncare și haine pentru iarna care bate la ușă. O să comit un jaf.

Vineri, 14 octombrie, dis-de-dimineață, Ragen a strecut pistolul Smith and Wesson într-un toc de umăr și s-a îmbrăcat cu un tricou gros maro, cu adidași albi, o bluză de trening tot maro, blugi și un hanorac de vânt. A luat trei pastile de Biphetamine 20 de mg, a băut niște vodcă și a plecat înainte de ivirea zorilor, alergând spre vest, către campusul Universității de Stat Ohio.

Capitolul nouăsprezece

(1)

Ragen a alergat opt sprezece kilometri prin Columbus și vineri dimineață la ora 07:30 era în parcarea East Belmont a Universității de Stat Ohio. Nu avea niciun plan. Se gândeau doar să găsească pe cineva bun de jefuit. De pe trotuarul dintre parcare și Facultatea de Medicină a văzut o femeie Tânără parcând o Toyota aurie. Când a coborât din mașină a remarcat că purta un costum cafeniu cu pantalon pe sub o haină deschisă din piele de căprioară. S-a întors să se uite după altcineva; nu intenționa să jefuiască o femeie.

Dar Adalana, care îl urmărise, știa de ce venise Ragen aici. Mai știa și că era obosit după ce traversase orașul în fugă, plus că amfetaminele și vodca își făceau efectul. S-a concentrat și l-a scos pe Ragen din lumină...

Adalana s-a apropiat de femeie și a văzut-o aplecată să ia niște cărți și niște hârtii de pe locul din dreapta. A scos pistolul lui Ragen din toc și i l-a lipit apăsat de braț. Femeia a început să râdă și a vorbit fără să se întoarcă:

— Hai, băieți, nu mai faceți bancuri...

— Intră în mașină, te rog, a zis Adalana. Mergem să dăm o raită.

Carrie Dryer s-a întors și a văzut că în spate nu era unul dintre prietenii ei, ci un bărbat pe care nu-l cunoștea. A văzut și pistolul pe care îl ținea cu mâna înmănușată și și-a dat seama că nu glumea. I-a făcut semn să treacă pe locul din dreapta, iar ea s-a strecurat cu greu pe lângă schimbătorul de viteză. El i-a luat cheile mașinii și s-a așezat la volan. La început i-a fost greu să dea drumul frânei de mâină, dar în cele din urmă a ieșit din parcare.

Carrie Dryer s-a uitat atentă cum arăta: avea păr castaniu roșcat, mustață dreaptă și îngrijită și o aluniță pe obrazul drept. Era arătos și bine făcut, în jur de 1,78 m și vreo 82 de kilograme.

— Unde mergem? a întrebat ea.

— La o plimbare, a zis el bland. Nu știu foarte bine imprejurimile orașului Columbus.

— Uite, nu știu ce vrei de la mine, a zis Carrie, dar azi am examen la optometrie.

El a intrat cu mașina în parcarea unei fabrici și a oprit. Carrie a observat că ochii îi fugeau dintr-o parte în alta, ca și cum ar fi suferit de nistagmus. Era o observație pe care trebuia să țină minte și să o declare pe urmă la poliție.

Bărbatul a început să-i umble prin poșetă și a scos carnetul de conducere și alte legitimații.

— Dacă te duci la poliție, a spus el răgușit, o să am grijă de cei din familia ta!

A scos o pereche de cătușe și i-a prins mâna dreaptă de mânerul portierei.

— Zici că ai examen, a murmurat. Dacă vrei să înveți cât timp conduc eu, dă-i drumul!

Au pornit din campus spre nord. După o vreme, el a oprit chiar pe şinele unei treceri de cale ferată. Un tren se apropiă încet. Bărbatul a sărit din mașină și s-a dus la portbagaj. Îngrozită, Carrie s-a temut că va pleca și o va

lăsa acolo, legată de mașină, cu trenul venind spre ea. S-a întrebat dacă nu cumva era nebun.

Lângă mașină, Kevin, care îi luase locul Adalanei și ieșise la lumină atunci când auzise pneurile scoțând un zgomot ciudat, se duse să le verifice și descoperise că nu se întâmplase nimic. Dacă ar fi văzut că se dezumflau, ar fi șters-o, dar aşa, s-a urcat înapoi în mașină și a condus mai departe.

— Scoate-ți pantalonii, a zis Kevin.

— Poftim?!

— Scoate-ți dracu' pantalonii! a strigat el.

Ea s-a supus, însămicănată de brusca lui schimbare de dispoziție. S-a gândit că îi cere asta ca să nu poată fugi. Avea dreptate. Chiar și fără cătușe, n-ar fi fugit niciodată dezbrăcată.

În timpul mersului, a încercat să-și țină ochii numai în cartea de optometrie, ca să nu-l supere. A observat însă că a virat spre vest pe King Avenue și pe urmă a tăiat-o spre nord pe Olentangy River Road. O ducea undeva la țară și vorbea tot timpul de unul singur:

— Abia am scăpat azi dimineață... L-am bătut cu o bâtă de baseball...

Au trecut pe lângă un lan de porumb, apoi de o barieră de pe drum. Mașina a luat-o într-o zonă împădurită și pe lângă un cimitir de mașini.

Carrie a observat un foarfece ascuțit între scaunul soferului și schimbătorul de viteze. S-a gândit să-l apuce cumva și să îl înjunghie. El i-a remarcat direcția privirii.

— Nu încerca prostii, a zis el, și a scos un briceag.

A parcat mașina, i-a desfăcut cătușele și le-a lăsat să-i atârne de încheietura mâinii drepte, apoi a întins haina ei de piele pe pământul noroios.

— Scoate-ți chiloții și întinde-te, a șoptit el.

Carrie Dryer i-a văzut din nou ochii alunecând de la stânga la dreapta...

Adalana s-a întins lângă ea, privind în sus la copaci. Nu înțelegea de ce Philip și Kevin o tot scoteau din lumină. De două ori se trezise afară, deși era la volan și continua tot timpul să-i dea deoparte. Toată lumea resimțea confuzia.

— Tu știi cum e să fii singur? a întrebat-o pe femeia întinsă alături. Să nu te țină nimeni în brațe, oricât timp ar trece? Să nu simți ce înseamnă dragostea?

Carrie Dryer n-a răspuns, iar Adalana a îmbrățișat-o ca pe Marlene.

Dar Tânăra femeie era foarte strâmtă și se mai întâmpla ceva ciudat cu ea. Oricât încerca Adalana, de fiecare dată când voia să-o pătrundă, mușchii lui Carrie se încordau în spasme și o respingeau, o împingeau afară. Era un lucru straniu și însăpicător. Nedumerită, Adalana a ieșit din lumină...

Carrie i-a explicat cu ochii în lacrimi că avea o problemă medicală, că mergea la un ginecolog. Oricând încerca să se culce cu cineva, o apucau aceste spasme. A remarcat din nou alunecarea ochilor, iar bărbatul a devenit dintr-o dată furios și rău.

— Dintre toate blestematele de fete din Columbus, a trebuit să dau exact peste aia căreia nu-i pot face nimic! a mărătit el.

A lăsat-o să-și îmbrace pantalonii și i-a spus să urce din nou în mașină. Carrie a observat că se schimbase din nou. S-a întins și i-a oferit un șervețel.

— Poftim, șterge-ți nasul, i-a zis cu blândețe.

Adalana era neliniștită. Își amintise de ce Ragen făcuse tot acest drum și își dăduse seama că ar fi devenit bănuitor dacă se întorcea cu mâna goală. Carrie a remarcat îngrijorarea pe chipul violatorului, preocuparea sinceră care i se citea pe față.

— Îmi trebuie niște bani, i-a spus el, altminteri cineva o să se înfurie foarte tare.

— N-am niciun ban la mine, a zis Carrie și a început să plângă iar.

— Nu te speria atât de rău, a zis el, întinzându-i din nou un șervețel. Dacă faci ce-ți spun eu, n-o să pățești nimic.

— Fă ce vrei cu mine, dar nu te atinge de familia mea, a zis Carrie. Ia-mi toți banii și lasă-i pe ei în pace.

Bărbatul a parcat mașina și i-a scormonit din nou prin poșetă până a găsit carnetul de cecuri. Mai avea patru sute șaizeci de dolari.

— Cât crezi că-ți trebuie ca să trăiești o săptămână?

Carrie și-a tras nasul printre lacrimi.

— Vreo cincizeci sau șaizeci de dolari.

— Bine. Lasă șaizeci de dolari și scrie un cec pentru restul de patru sute.

Carrie a fost plăcut surprinsă, chiar dacă știa că nu avea de unde să pună la loc banii pentru cărți și pentru taxele școlare.

— Mergem să jefuim o bancă, a zis el brusc. Vii cu mine!

— Nu vin! a zis ea cu tărie. N-ai decât să-mi faci ce vrei, dar n-o să te ajut să jefuiești o bancă!

— Mergem la bancă și încasăm cecul tău, a zis el, apoi s-a gândit mai bine. Dacă plângi, își vor da seama că ceva nu-i în regulă. Nu ești destul de stabilă psihic ca să te duci și să ridici banii. O să strici totul.

— Nu cred că e ceva în neregulă cu mine, a zis Carrie, plângând în continuare. Cred că mă descurg destul de bine pentru cineva amenințat tot timpul cu pistolul.

El doar a mormătit ceva.

Au găsit o sucursală drive-in a Băncii Naționale din Ohio pe West Broad Street, la numărul 770. Au oprit mașina în fața ghișeului iar el a continuat să-o amenințe cu

pistolul în timp ce ea scotea documentele. Când a întors cecul să-l semneze, Carrie s-a gândit să scrie „Ajutor!“, dar el a intervenit imediat, ca și cum i-ar fi citit gândurile.

— Nu cumva să încerci să scrii ceva pe spate!

Bărbatul a întins el casierului cecul și actul de identitate al lui Carrie și a luat banii.

— Poți să faci plângere la poliție că ai fost jefuită și să blochezi cecul, a zis el după ce au plecat. Le spui că ai fost silită să-l încasezi și nu-l mai plătești. În felul acesta, banca va fi păgubașul.

Au ajuns apoi din nou în centru, în zona străzilor Broad și Height, iar mașina a fost prinsă în traficul aglomerat.

— Treci tu la volan, i-a spus el. Dacă te duci la poliție, nu le da semnalamentele mele. Dacă văd ceva în ziare, n-o să vin eu, dar o să se îngrijească altcineva de familia ta și de tine.

Pe urmă a deschis portiera și a coborât iute, pierzându-se imediat în aglomerație.

Ragen s-a uitat în jur. Se aștepta să fie în parcarea universității, dar s-a trezit în toiul după-amiezii, mergând pe lângă magazinul universal Lazarus. Unde se dusese timpul? A băgat mâna în buzunar și a găsit un sul de bani. Până la urmă, se părea că-și făcuse treaba. Jefuise pe cineva și nu-și mai aducea aminte.

A luat un autobuz spre Reynoldsburg. Când a ajuns la Channingway, a pus banii și cardul pe o poliță din dressing și s-a culcat.

Jumătate de oră mai târziu, Arthur s-a trezit și s-a întrebat de ce dormise atât de târziu. A făcut un duș și, când și-a schimbat lenjeria, a remarcat banii din dressing. De unde Dumnezeu apăruseră? Cineva avusese treabă. În fine,

dacă tot erau acolo, putea să facă aprovisionarea și să mai plătească din facturi. Rata la mașină era prioritată.

Arthur a dat deoparte ordinul de evacuare. Întrucât băieții fuseseră condeiați, John Wymer le cerea acum chirie pe apartament. Ei bine, chiria putea să aștepte. Se hotărâse cum să-i trateze pe domnii Kelly și Lemmon. N-aveau decât să-i tot trimită ordine de evacuare. Dacă ajungeau la tribunal, Allen urma să-i spună judecătorului că firma lor îl determinase să-și părăsească fosta slujbă, să se mute în apartamentul lor ca o cerință a activității de tehnician de întreținere și că, imediat după ce se aranjase și își cumpărase mobilă, îl dăduseră afară iar acum încercau să-l arunce în stradă.

Judecătorul urma să le acorde nouăzeci de zile ca să se mute, Arthur știa legea. Chiar și după ordinul de evacuare final, tot îi mai rămâneau trei zile la dispoziție. Între timp, Allen avea răgaz să-și găsească o nouă slujbă, să pună deoparte câțiva dolari și să închirieze un nou apartament.

În noaptea aceea, Adalana și-a ras mustața. Urâse din totdeauna să aibă păr pe față.

Tommy îi promisese surorii lui Billy că va petrece sămbăta, ultima zi a târgului din Fairfield, împreună cu ea, în Lancaster.

Dorothy și Del luaseră concesiunea unui restaurant și aveau nevoie de ajutor ca să închidă taraba. Tommy a luat banii pe care i-a văzut în dulap – nu erau mulți – și i-a spus lui Allen să-l ducă cu mașina în Lancaster. A petrecut cu Kathy o zi minunată în târg – s-au dat în toți călușeii, au jucat la tarabe, au mâncat hotdogi și au băut bere de rădăcini. Au vorbit despre vremurile de odinioară, imaginându-și ce făcea Challa cu noua ei trupă de rock în

vestul Canadei și cum se descurca Jim în Aviația militară. Kathy i-a spus că se bucura că și răsese mustața.

Când s-au întors la ospătărie, unde Dorothy lucra aplecată deasupra grătarului, Tommy s-a strecurat prin spațele ei și a prins-o cu cătușele de țeava de gaz.

— Dacă tot muncești ziua întreagă ca o sclavă deasupra unei plite încinse, meriți să fii legată în lanțuri de ea, a zis el.

Dorothy a râs. Tommy a rămas la târg cu Kathy până s-a închis; pe urmă Allen a condus înapoi în Channingway.

Arthur a petrecut o duminică liniștită citind tratate de medicină, iar luni dimineață Allen a început să caute din nou de lucru. A dat telefoane și a completat formulare tot restul săptămânii, dar nu l-a angajat nimeni.

(2)

Vineri seara, Ragen a sărit din pat, ca și cum abia ar fi adormit. S-a dus în dressing. Banii – banii pe care nici măcar nu-și amintea cum îi furase – dispăruseră. A dat fuga în debara, a înșfăcat arma semiautomată calibrul 25 și a verificat întregul apartament, lovind ușile cu piciorul și căutându-l pe tâlharul care intrase în casă în timp ce dormea. Dar apartamentul era gol. A încercat să dea de Arthur. Cum n-a primit niciun răspuns, a spart furios pușculița, a luat doisprezece dolari și s-a dus să-și cumpere o sticlă de vodcă. S-a întors acasă, a băut și a fumat un joint. Îngrijorat în continuare de facturile neplătite, și-a dat seama că, indiferent ce-o fi făcut ca să obțină banii aceia, trebuia să facă din nou.

Ragen a înghițit câteva amfetamine, și-a legat tocul cu pistolul, și-a tras peste o bluză de trening și hanoracul. A alergat din nou spre vest prin Columbus și a ajuns în parcarea Wiseman a Universității de Stat Ohio în jur de 07:30 dimineața. A recunoscut în depărtare forma de

potcoavă a stadionului celor de la Buckeyes. În spate a observat firma unei clădiri moderne din beton și sticlă, aflată dincolo de parcare: UPHAM HALL.

O asistentă medicală scundă și dolofană a ieșit pe ușă. Avea ten măsliniu, pomeți înalți și părul lung și negru impletit într-o coadă lăsată pe spate. A văzut-o îndrepătându-se spre un Datsun alb și a avut impresia că o recunoaște. Cineva – Allen, probabil – o cunoscuse într-un loc frecventat de studenți care se numea The Castle.

Ragen s-a întors, dar înainte să apuce să plece, Adalana l-a scos din lumină...

Donna West se simțea istovită după schimbul de noapte lucrat la secția de psihiatrie a spitalului universitar. Îi spusese logodnicului că îl va suna de la spital, ca să se întâlnească la micul dejun, dar noaptea fusese oribilă și dimineață se întinsese cu treaba mai târziu, aşa că nu voia decât să plece cât mai repede de acolo. Intenționa să-i telefoneze lui Sidney după ce ajungea acasă. În timp ce mergea spre parcare, s-a intersectat cu o prietenă, s-au salutat și și-au făcut din mâna. Donna s-a îndreptat spre mașina ei, parcată întotdeauna cu grijă în primul rând din față de la Upham Hall.

— Hei, stai o clipă! a strigat-o cineva.

S-a uitat și a văzut un Tânăr în blugi, bluză de trening și hanorac făcându-i cu mâna din cealaltă parte a parcării. I s-a părut drăguț, semăna cu un actor al cărui nume nu-i venea în minte. Purta ochelari cu lentile maro. L-a așteptat să se apropie, iar el a întrebat cum putea ajunge în parcarea principală.

— Ascultă, e greu de explicat, a zis Donna. Eu tot într-acolo merg. Urcă în mașină și te duc eu.

El s-a așezat pe locul din dreapta. În timp ce Donna ieșea cu spatele din parcare, bărbatul a scos un pistol de sub haină.

— Condu mai departe, a zis el. Trebuie să mă ajuți. Peste câteva secunde a adăugat: Dacă faci ce-ți spun, n-o să pățești nimic, dar, crede-mă, sunt gata să te omor.

„S-a terminat!“, s-a gândit Donna. „O să mor.“ A simțit că îi ia fața foc, că i se strâng vasele de sânge și că i se face rău. Doamne, oare de ce nu-l sunase pe Sidney înainte să plece? Bine măcar că el se aștepta să-l sune. Poate că aşa anunța poliția.

Răpitorul s-a întins în spatele scaunului și i-a luat poșeta. A scos din ea portofelul și s-a uitat la permisul de conducere.

— Donna, ia-o pe autostrada 71, a zis el.

A scos cei zece dolari pe care îi avea în portofel. Femeia a avut impresia că făcea mare spectacol din treaba asta, pentru că i-a împăturit cu emfază și i-a strecurat în buzunarul bluzei. Pe urmă a luat o țigără din pachetul ei și i-a întins-o spre buze.

— Pun pariu că vrei să fumezi, a zis el și i-a aprins țigara cu bricheta de la mașină.

Donna a remarcat că mâinile bărbatului erau pătate peste tot și că avea unghiile murdare. Nu era jeg sau pete grase, ci altceva. Ostentativ, el a mânăgaiat bricheta încinsă cu buricele degetelor. Asta a îngrozit-o pe Donna – însemnă că o fi fost infractor profesionist, cu cazier la poliție. El i-a remarcat tresărirea.

— Sunt membru al unui grup, a zis. Unii dintre noi ne implicăm în activități militante.

Prima ei impresie a fost că se referea la Weathermen, deși el nu menționase explicit acest nume. Întrucât o pusese să meargă pe autostrada 71 spre nord, a presupus că voia să scape fugind în Cleveland. A tras concluzia că făcea parte din activiștii de gherilă urbană.

A fost surprinsă când i-a spus să iasă de pe autostradă în Delaware County și s-o ia pe un drum lăturalnic. L-a văzut relaxându-se, ca și cum ar fi cunoscut zona, iar când au ajuns departe de orice trafic, i-a cerut să opreasă.

Donna West a văzut locul pustiu și și-a dat seama că răpirea ei nu avea nicio legătură cu vreo acțiune militantă. Urma să fie violată ori ucisă, sau amândouă. S-a rezemnat de spătarul scaunului, conștientă că avea să i se întâmple ceva îngrozitor.

— Vreau să stau o clipă și să mă adun, a zis el.

Donna a rămas cu mâinile pe volan, uitându-se drept înainte, cu gândul la Sidney și la toată viața ei, întrebându-se ce urma să pătească. Lacrimile au început să i se rostogolească pe obraji.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat bărbatul. Te temi că o să te violez?

Vorbele și tonul lui sarcastic au tăiat în ea ca în carne vie.

— Da, a răspuns, privindu-l. Mă tem.

— Păi, ești a naibii de proastă, a zis el. Îți faci griji pentru fundul tău, când ar trebui să-ți faci griji pentru viața ta.

Era o remarcă tăioasă și şocantă. Donna s-a oprit imediat din plâns.

— La naiba, a zis ea, ai perfectă dreptate. Chiar *mă tem* pentru viața mea.

Nu-i vedea ochii prea bine prin ochelari, dar vocea bărbatului s-a îmblânzit.

— Despletește-ți părul.

Femeia a rămas cu mâinile strânse pe volan.

— *Am zis să-ți desfaci părul!*

Donna a întins mâna și a desfăcut legătura care ținea coada. Pe urmă el a despletit-o și i-a netezit părul, spunându-i cât era de frumoasă. Apoi s-a schimbat din nou, a început să fie guraliv și zeflemitor.

— Ce proastă ești! Uită-te la tine în ce situație te-ai băgat!

— Cum m-am băgat eu în situația asta?

— Uită-te la rochia ta! Uită-te la păr! Trebuia să știi că lucrurile asta pot să-l stârnească pe unul ca mine! Ce căutai în parcare la șapte jumătate dimineață? Ești proastă de puți!

Donna s-a gândit că, într-un fel, avea dreptate. Ea greșise, când se oferise să-l ia în mașină. Numai ea era de vină pentru ce urma să se întâmpile. Pe urmă și-a dat seama că el încerca intenționat să facă să se simtă vinovată. Auzise că aşa fac violatorii și se pricepea prea bine la treaba asta ca să cadă în capcană. Și totuși, s-a gândit, când ești lipsit de apărare și speriat de moarte, era ușor pentru bărbatul cu pistol de alături să te facă să te simți vinovată.

A renunțat să se mai gândească la ce urma să i se întâmpile. La urma-urmei, violul nu era cel mai grav lucru care o putea aștepta.

— Apropo, a zis el, smulgând-o din gânduri, mă cheamă Phil.

Ea a continuat să se uite direct înainte, fără să se întoarcă să-i vadă fața.

— Am zis că mă cheamă Phil! a strigat el.

Donna a clătinat din cap.

— Nu-mi prea pasă cum te cheamă. Nu cred că vreau să știu.

El i-a cerut să coboare din mașină, apoi a căutat-o prin buzunare.

— Ești asistentă medicală, bag mâna-n foc că poți face rost de o grămadă de speed.

Ea n-a răspuns.

— Intră pe bancheta din spate! i-a ordonat el.

Donna a început să vorbească repede, în timp ce urca înapoi în mașină, sperând să-l atragă într-o conversație.

— Îți place arta? l-a întrebat. Mie îmi place mult. În timpul liber fac ceramică. Modelez lut.

A continuat să vorbească isticic, dar el nu părea să audă ce îi spunea. I-a cerut să-și dea jos dresul alb, iar ea a fost aproape recunoscătoare că nu o umilise și mai tare punând-o să se dezbrace de tot.

— Nu am nicio boală, a zis el, în timp ce își desfăcea fermoarul.

Donna a rămas uimită că se gândise să-i spună așa ceva. Ea ar fi vrut să-i strige: „*Eu am toate bolile!*“ dar își dăduse deja seama până acum că era bolnav mintal și se temea să nu-l agite și mai tare. Oricum, bolile erau ultimul lucru de care îi păsa acum. Voia doar să se sfărșească odată totul.

A rămas surprinsă cât de repede a terminat el.

— Ești fantastică, a zis bărbatul. Mă exciți.

A coborât din mașină, s-a uitat în jur și i-a spus să treacă din nou la volan.

— Este prima dată în viața mea când am violat pe cineva. Acum nu sunt doar luptător de gherilă, sunt și violator!

După puțin timp, Donna a zis:

— Pot să cobor din mașină? Trebuie să fac pipi.

El a încuvînțat.

— Nu pot, dacă se uită cineva la mine, a zis ea. Vrei să te duci mai departe?

El s-a supus, iar când s-a întors, femeia a remarcat că purtarea i se schimbase. Era relaxat și glumea. Pe urmă, s-a schimbat iarăși, brusc, revenind la tonul autoritar și la atitudinea dinaintea violului, sperînd-o cu limbajul violent și murdar.

— Urcă în mașină! i-a comandat el. Întoarce-te pe autostradă și ia-o spre nord. Vreau să încasezi niște cecuri și să-mi dai banii.

Donna s-a gândit iute ce putea face și și-a dorit cu disperare să se întoarcă pe un teritoriu cunoscut.

— Uite, a zis, dacă vrei bani, mai bine ne întoarcem la Columbus. E sămbătă, n-o să poți încasa cecuri decât în oraș.

A așteptat să vadă cum reacționa. Dacă insista să meargă spre nord, însemna că se îndreptau spre Cleveland. În cazul asta, s-a hotărât ea, nu-i rămânea decât să se izbească cu mașina de ceva și să moară amândoi. Îl ura pentru cum o tratase și voia să fie sigură că n-o să profite de banii ei.

— Bine, a zis el. Ia-o spre sud.

Donna a sperat că bărbatul nu-i va observa ușurarea și a decis să-și mai încerce norocul o dată.

— De ce să n-o luăm pe șoseaua 23? Sunt o mulțime de bănci pe marginea ei, am putea ajunge înainte de prânz, când se închid.

El a acceptat și această propunere, iar ea, încă temându-se că viața îi era în pericol, a început să spere că, dacă îi vorbea și nu-l scotea din sările, poate că scăpa vie.

— Ești măritată? a întrebat-o el brusc.

Ea a încuvînțat, considerând că ar fi fost important să știe că o aștepta cineva, că îi păsa cuiva că nu apăruse.

— Soțul meu e doctor.

— Și cum e?

— Este intern.

— Nu asta am vrut să spun.

— Dar ce anume?

— Cum este comparativ cu mine?

Donna a dat să-l descrie pe Sidney, dar a înțeles rapid că el voia să afle cât de priceput era soțul ei din punct de vedere sexual.

— Tu ești mult mai bun ca el, a zis ea, dându-și seama că, dacă îl flata, exista o sansă să se poarte mai frumos.

Știi, cred că soțul meu are o problemă. Îi ia o grămadă de timp. A fost grozav cât de rapid te-ai descurcat tu.

Și-a dat seama că lui i-a plăcut mult să audă asta. Era mai sigură ca oricând că Tânărul suferea de schizofrenie și nu distingea realitatea. Dacă reușea să-i facă mai departe pe plac, avea o șansă să scape.

El i-a cotrobăit din nou prin geantă și a scos de acolo cardul de credit, legitimația de la spital și carnetul de cecuri.

— Îmi trebuie două sute de dolari, a zis. Cineva are nevoie de banii ăștia. Scrie un cec și mergem la banca ta din Westerville. Intrăm împreună, dar dacă încerci ceva, vreo schemă, să știi că stau cu pistolul în spatele tău și te împușc.

Donna a intrat în bancă tremurând. I-a fost greu să credă că bărbății de la ghișee n-au observat nimic, pentru că ea se strâmba și dădea ochii peste cap, încercând să atragă atenția. Nimeni n-a remarcat nimic. Donna a făcut două retrageri de câte cincizeci de dolari de pe card, până când automatul a atenționat-o că a atins limita permisă.

Din nou pe drum, bărbatul a rupt mărunt chitanțele de retragere și a aruncat bucățile pe geam. Donna s-a uitat în oglinda retrovizoare și aproape că s-a înecat – o patrulă de poliție din Westerville venea chiar în urma lor. „Doamne“, s-a gândit, ducând un pumn la tâmplă, „acum ne vor opri pentru că facem gunoi!“

El i-a remarcat agitația, s-a întors și a văzut mașina de poliție.

— Ah, să dea dracii! Lasă-i pe sticleți să se apropie și le fac felul! Îmi pare rău că o să vezi măcelul, dar aşa merge treaba. Îi fac bucăți, iar dacă încerci ceva, urmezi tu!

Femeia a sperat că polițiștii nu văzuseră hârtiuțele aruncate din mașină. Era sigură că el s-ar fi băgat imediat într-un schimb de focuri. Dar patrula i-a ignorat, iar Donna s-a lipit de spătar, tremurând.

— Hai să căutăm altă bancă, a zis el.

Au încercat la câteva bănci, apoi la magazinele Kroger și Big Bear, fără succes. Donna a remarcat că bărbatul devinea agitat și agresiv înainte să intre undeva, dar că odată intrat, începea să fie bine dispus, de parcă era un joc. La magazinul Kroger din Raintree Center, a luat-o de după umeri, prefăcându-se soțul ei.

— Avem mare nevoie de bani, i-a spus el funcționarului. Plecăm din oraș.

Până la urmă, Donna a reușit să mai scoată o sută de dolari de la un automat care accepta cecuri.

— Mă întreb dacă toate computerele băncilor sunt conectate între ele, a zis bărbatul.

Ea i-a spus că părea să știe foarte multe despre modul în care funcționau băncile și automatele lor.

— Știu toate aceste informații pentru că sunt prețioase în grupul meu, a zis el. Ne împărtăşim cunoștințele. Fiecare aduce ceva nou în grup.

Ea a presupus din nou că vorbea despre Weathermen sau altă organizație radicală și a decis să-i distragă atenția discutând despre politică și probleme de actualitate. L-a văzut răsfoind un exemplar din revista *Time* rămas în mașină și l-a întrebat ce părere avea despre votul în cazul Canalului Panama. El a părut confuz și neliniștit, iar ea și-a dat seama în câteva secunde că răpitorul nu era la curent cu știrile din presă sau de la televizor. Nu era activist politic, aşa cum încercase s-o facă să credă. Știa foarte puțin despre ce se petreceea în lume.

— Să nu faci plângere la poliție, a zis el brusc. Eu sau altcineva vom fi cu ochii în patru și vom afla. Eu s-ar putea să plec în Algeria, dar o să aibă grija alții. Așa acționăm noi. Ne purtăm de grija reciproc. Frăția din care fac parte o să pună mâna pe tine.

Donna ar fi vrut să-l provoace să vorbească, să-l țină ocupat, dar era mai bine să se ferească de politică.

— Crezi în Dumnezeu? l-a întrebat ea, gândindu-se că părea un subiect despre care se putea vorbi ore în sir.

— Păi, *tu* crezi că există Dumnezeu? a strigat el, ținându-i fața cu pistolul. Te ajută Dumnezeu acum?

— Nu, a oftat ea. Ai dreptate. Dumnezeu nu mă ajută acum.

Bărbatul s-a calmat brusc și s-a uitat pe fereastră.

— Cred că sunt destul de încurcat în ce privește religia. N-o să-ți vină să crezi, dar sunt evreu.

— Nu mai spune, asta chiar că-i nostrim! a zis ea fără să se gândească. Nu arăți deloc a evreu.

— Tata a fost evreu.

A mai bătut câmpii o vreme, fără să mai pară la fel de supărat, dar în cele din urmă a spus:

— Toate religiile sunt un rahat.

Donna n-a comentat nimic. Religia nu se dovedise deloc un subiect potrivit.

— Știi, mie chiar îmi placi, Donna, a zis el bland. Păcat că ne-am cunoscut în astfel de împrejurări.

Donna a ajuns la concluzia că nu mai intenționa s-o omoare și a început să se gândească în ce fel putea ajuta poliția să-l prindă.

— Ar fi minunat să ne mai putem întâlni, a zis ea. Dă-mi un telefon... Scrie-mi... Trimită-mi măcar o vedere. Dacă nu vrei s-o semnezi cu numele tău, pune un G, de la gherilă.

— Și soțul tău?

S-a gândit că o prinsease. Încercase să-l manipuleze, iar el își dăduse seama.

— Nu-ți bate capul cu soțul meu, a zis ea. Mă ocup eu de el. Scrie-mi. Sună-mă. Aș vrea să mai vorbim.

El i-a arătat că aproape rămăsese fără benzină și i-a propus să se opreasă să alimenteze.

— Nu, nu-i nicio problemă. Am destulă.

Speră să se golească rezervorul și el să fie astfel silit să plece pe jos.

— Cât de aproape suntem de locul de unde te-am luat dimineață?

— Nu-i prea departe.

— Ce-ar fi să mă duci acolo?

Donna a încuviașat, gândindu-se cât de potrivit era să se întoarcă acolo de unde începuse totul. Când au ajuns lângă Facultatea de Stomatologie, el i-a cerut să opreasă. A insistat să-i lase cinci dolari pentru benzină. Ea nu i-a atins, aşa că el i-a strecurat sub parasolar, iar pe urmă a primit-o tandru.

— Îmi pare rău că a trebuit să ne cunoaștem în astfel de împrejurări, a repetat. Chiar te iubesc, să știi.

A îmbrățișat-o strâns și s-a îndepărtat în fugă de mașină.

Ragen a ajuns înapoi la Channingway Apartments sămbătă la ora unu după-amiază, tot fără să-și amintească nimic despre jaf. A pus banii sub pernă și pistolul pe noptiera de lângă el.

— Banii ăștia rămân ai mei, a zis, apoi a adormit.

Allen s-a trezit după-amiază mai târziu, a găsit două sute de dolari sub pernă și s-a întrebat de unde naiba apăruseră. A văzut apoi pistolul lui Ragen și și-a imaginat.

— Păi, aş putea să mă distrez puțin, a zis.

A făcut duș, și-a ras barba de trei zile, s-a îmbrăcat și s-a dus să mănânce în oraș.

(3)

Ragen s-a trezit marți seara, crezând că dormise numai câteva ore. A băgat repede mâna sub pernă și a descoperit că banii dispăruseră din nou. Nu mai erau! Iar el încă nu plătise facturile și nu-și cumpărase nimic. Din nou a pus întrebări celor dinăuntru. De data asta a dat de Allen și de Tommy.

— Da, a zis Allen, am găsit banii acolo. N-am știut că nu trebuia să-i cheltuiesc.

— Am cumpărat materiale de pictură, a zis Tommy. Aveam nevoie.

— Sunteți nebuni! a strigat Ragen. Am furat banii ca să plătim facturile! Rata la mașină! Să cumpărăm mâncare!

— Păi, unde-i Arthur? a întrebat Allen. Ar fi trebuit să ne spună.

— Nu reușesc să dau de Arthur. Umblă pe undeva cu studiile lui științifice, în loc să controleze cine ieșe la lumină. Iar eu sunt cel care trebuie să fac rost de bani și să plătesc cheltuielile.

— Și cum vrei să procedezi? l-a întrebat Tommy.

— Mai dau un jaf. E ultima oară. Nu trebuie să se atingă nimeni de bani!

— Doamne, urăsc perioadele astea de confuzie! a zis Allen.

Miercuri, 26 octombrie, înainte să se facă dimineață, Ragen și-a luat haina de piele și a traversat pentru a treia oară orașul Columbus până la Universitatea de Stat Ohio. Avea nevoie de bani. Trebuia să jefuiască pe cineva. Pe origine. Pe la 07:30 s-a oprit într-o intersecție unde opriose și o mașină de poliție. Ragen a pus mâna pe pistol. Probabil că polițiștii aveau ceva bani. S-a îndreptat spre ei, dar lumina semaforului s-a schimbat și mașina a plecat.

Pe Woodruff Avenue a văzut o blondă atrăgătoare intrând cu o mașină Corvette albastră pe aleea unui bloc de cărămidă. Pe placă de pe clădire scria GEMINI. A urmărit-o pe alei până la parcarea din spate, ferindu-se să fie văzut. Nu se gândise niciodată să jefuiască o femeie, dar acum era disperat. O făcea pentru copii.

— Intră în mașină!

Femeia s-a întors și a tresărit.

— Poftim?

— Am pistol. Vreau să mă duci până undeva.

Înspăimântată, ea a făcut cum îi cerea. Ragen s-a urcat pe locul din dreapta și a scos două pistoale. Pe urmă, Adalana l-a scos din lumină pentru a treia oară...

Adalana începuse să se îngrijoreze că Arthur putea descoperi că fura timp de la Ragen. Dar, s-a gândit ea, dacă Ragen ar fi fost prins, el ar fi fost acuzat de toate faptele. Întrucât venise înarmat și cu intenția clară de a comite jafuri, toată lumea presupune că el fusese tot timpul în lumină. Dacă nu-și amintea ce se întâmplase, s-ar fi crezut că era din cauza băuturii și a drogurilor.

Îl admira pe Ragen. Îi admira agresivitatea, dar și duioșia față de Christene. Ragen avea calități pe care Adalana și le dorea și ea. A început să-i vorbească femeii de la volanul mașinii ca și cum chiar *ar fi fost* Ragen.

— Vreau să oprești la clădirea aceea de birouri, a zis. Trebuie să fie o limuzină parcată în spate.

Când au văzut limuzina, Adalana a țintit un pistol spre ea.

— O să-l omor pe proprietarul acelei mașini. Dacă ar fi fost aici, era deja mort. Este traficant de droguri și știu din întâmplare că a ucis o fetiță dându-i cocaină. Mereu droghează copii. De asta o să-l omor.

Adalana a simțit ceva în buzunarul hainei. A găsit cătușele lui Tommy și le-a întins pe podeaua mașinii.

— Cum te cheamă? a întrebat Adalana.

— Polly Newton.

— Polly, văd că nu mai ai benzină. Intră în prima stație.

Adalana a plătit pentru douăzeci de litri de benzină, apoi i-a spus lui Polly să ia spre nord pe autostrada 71. Au condus până au ajuns în Worthington, unde Adalana a insistat să se opreasca la un magazin de înghețată să cumpere două Coca-Cola.

După aceea, mergând mai departe, Adalana a observat un râu pe partea dreaptă a drumului, traversat de mai multe poduri cu o singură bandă de circulație. Și-a dat seama că Polly Newton îi cerceta fața cu atenție, probabil ca să o poată descrie ulterior poliției. A continuat să vorbească prefăcându-se Ragen și inventând povești. Asta urma să-i încurce pe Arthur și pe restul și să-i acopere urmele. Nimeni nu va ști că ea fusese în lumină.

— Am omorât trei oameni, dar în timpul războiului am ucis și mai mulți. Fac parte din grupul terorist The Weathermen și am venit astă-noapte la Columbus cu o misiune. Trebuia să fac să dispară un bărbat care ar urma să depună mărturie la tribunal împotriva grupului nostru. Mi-am îndeplinit misiunea, dă-mi voie să-ți spun.

Polly Newton asculta în tăcere, dând când și când din cap.

— Mai am și altă identitate, s-a lăudat Adalana. Sunt om de afaceri, mă îmbrac elegant și conduc un Maserati.

Au ajuns la un drum de țară pustiu. Adalana i-a cerut lui Polly să traverseze un șanț adânc și să meargă prin bălării spre un mic iaz. Au coborât împreună din mașină. Adalana s-a uitat la apă și la împrejurimi, s-a întors și s-a aşezat pe capota mașinii.

— Trebuie să aștept douăzeci de minute înainte să mă duci unde am treabă. Și vreau să fac sex cu tine, a adăugat ea.

Polly a început să plângă.

— Nu am de gând să-ți fac rău. Nu sunt genul care bate femeile și se descotorosește de ele. Nici măcar nu-mi place să aud că li se poate face așa ceva. Nu trebuie să tipi și să te zbați, atunci când ești violată, pentru că asta îl înfurie și mai tare pe violator și îl face să devină violent. Cel mai bine e să te întinzi pe spate și să zici „Dă-i drumul“, iar așa violatorul n-o să-ți facă rău. Mă impresionează lacrimile, dar nu te ajută cu nimic, a adăugat Adalana. O s-o fac oricum.

A luat două prosoape din mașină și le-a întins pe jos, împreună cu haina de piele.

— Așază-te pe astea, întinde brațele, uită-te la cer și încearcă să te relaxezi.

Polly a făcut cum i s-a spus. Adalana s-a întins peste ea, i-a desfăcut bluza și sutienul și a sărutat-o.

— Nu trebuie să-ți faci griji că o să rămâi gravidă sau ceva, a zis. Am Boala Huntington¹ și am făcut vasectomie. Uite!

Și-a dat jos pantalonii până la genunchi și i-a arătat lui Polly o cicatrice în partea de jos a abdomenului, chiar deasupra penisului. Nu era câtuși de puțin cicatricea unei vasectomii. Era o cicatrice de hernie.

Adalana s-a întins din nou deasupra lui Polly, iar ea a început să plângă și să se văicărească.

— Nu mă viola, te rog!

Cuvântul „viol“ rostit de Tânără a răsunat adânc în mintea Adalanei. Și-a amintit ce pățiseră David, Danny și Billy. Doamne, ce viol oribil fusese acela! S-a oprit, s-a rostogolit pe spate și s-a uitat la cer cu ochii în lacrimi.

— Bill, a zis ea tare, ce se întâmplă cu tine? Adună-ți mințile!

---

¹ Boală neurodegenerativă care se transmite ereditar.

S-a ridicat și a pus din nou prosoapele în mașină, apoi a luat de pe scaun arma cea mai mare. A aruncat o sticlă de bere în iaz, dar prima dată pistolul s-a blocat. A tras încă de două ori în sticlă și n-a nimerit-o niciodată. Nu țintea nici pe departe ca Ragen.

— Mai bine am pleca, a zis Adalana.

Pe drum, Adalana a coborât geamul și a tras de două ori într-un stâlp de telegraf. Pe urmă a cotrobăit în geanta tinerei.

— Am nevoie de bani pentru cineva. Vreo două sute de dolari. Mergem la Kroger și încasăm un cec, a zis ea, ridicând carnetul de cecuri al femeii.

La Kroger, Polly a reușit să încaseze un cec de o sută cincizeci de dolari. Pe urmă s-au dus la Casa de Economii de pe North High Street, care a refuzat plata. Mai târziu, după câteva încercări ratate la ghișeele drive-in, Adalana i-a propus să încaseze un cec folosind ca garanție cardul de credit al tatălui ei. Magazinul Union de la Graceland Shopping Center le-a decontat astfel un cec de cincizeci de dolari.

— Mai putem încasa unul și să păstrezi banii pentru tine, i-a sugerat lui Polly.

Într-o schimbare bruscă de dispoziție, Adalana a rupt o filă din carnetul de cecuri al lui Polly și i-a scris pe spatele ei o poezie. Când a terminat, însă, i-a spus:

— Nu pot să ţi-o dau, pentru că poliția ar încerca să mă identifice după scrisul de mâna.

A făcut cecul bucățele, apoi a rupt o pagină din agenda cu adrese a lui Polly.

— O să păstrez pagina asta, a zis Adalana. Dacă anunți poliția și le dai semnalamentele mele corecte, le trimit pagina celor de la The Weathermen, iar ei vor veni la Columbus să-ți omoare familia.

Chiar în clipa aceea, Adalana a observat că prin stânga lor trecea o mașină a poliției. A tresărit și a șters-o...

Philip s-a trezit uitându-se pe geamul unei mașini în mișcare. S-a întors și a văzut la volan o blondă Tânără, străină.

— Ce căcat caut eu aici? a zis el? Unde dracu' ești, Phil?

— Te cheamă Bill?

— Neah. Phil. S-a uitat în jur. Ce dracu se-ntâmplă? Iisuse, acu o clipă eream...

Pe urmă a apărut Tommy și s-a uitat la femeie, întrebându-se ce căuta acolo. Poate că avea vreunul o întâlnire. A verificat ceasul. Era ora prânzului.

— Nu ți-e foame? a întrebat Tommy.

Femeia a încuviințat.

— E un Wendy mai încolo. Hai să luăm niște hamburgeri cu cartofi prăjiți.

Tânără a plasat comanda, iar Tommy a plătit mâncarea. I-a povestit ceva despre ea însăși, în timp ce mâncau, dar el n-a ascultat-o cu atenție. Nu era partenera *lui*. Trebuia doar să aștepte până apărea cine-o fi invitat-o ca să o ducă unde trebuiau să meargă.

— Vrei să te las într-un loc anume? a întrebat femeia.

El s-a uitat la ea.

— În campusul universității e bine, a zis.

Oricui i-o fi fost parteneră, tocmai îi dăduse papucii. S-au întors la mașină, iar Tommy a închis ochii...

Allen a ridicat iute privirea, a văzut-o pe femeia de la volan, a simțit în buzunar arma și sulul de bani. Of, doamne, nu...

— Uite, a zis el, indiferent ce-am făcut, îmi cer iertare. Îmi pare sincer rău. Nu te-am rănit, nu? Nu le spune polițiștilor semnalamentele mele, vrei?

Ea s-a uitat fix la el, iar Allen și-a dat seama că trebuia să încurce urmele, în caz că femeia se ducea la poliție.

— Spune-le polițiștilor că sunt Carlos Șacalul din Venezuela.

— Cine-i Carlos Șacalul?

— Carlos Șacalul a murit, dar poliția încă nu știe. Dacă le spui că sunt Carlos Șacalul, s-ar putea să te credă.

A sărit din mașină și s-a îndepărtat repede.

Ajuns acasă, Ragen a numărat banii și a făcut un anunț:

— Nimeni nu se atinge de banii ăștia. I-am furat ca să plătesc facturile.

— Stai o clipă, a zis Arthur. Am plătit eu facturile, cu banii găsiți în dressing.

— Poftim? De ce nu mi-ai spus? De ce mă lași să jefuiesc lumea aiurea?

— Am crezut că îți dai seama singur când vezi că lipsesc banii.

— Cum aşa? Și banii din cel de-al doilea jaf? Au dispărut și ei, și nu pe facturi.

— Băieții și-au explicat deja.

Ragen s-a simțit ca și cum ceilalți și-ar fi bătut joc de el și l-au apucat pandaliile. Voia să știe cine îi fura timp.

Arthur i-a întrebat pe Tommy, pe Kevin și pe Philip, dar au negat toți trei că ar fi furat timp de la Ragen. Philip a descris-o pe blonda lângă care se trezise în mașină.

— Părea genul majoretă.

— Tu nu ai voie să ieși la lumină, a zis Arthur.

— Păi, dracu' să mă ia, nici n-am vrut! M-am trezit lângă curvă în mașina aia blestemată fără să știu de ce. Am șters-o cum m-am prins că se petreceau ceva.

Tommy a povestit că i-a cumpărat aceleiași fete un hamburger la Wendy, închipuindu-și că venise la întâlnire cu altcineva.

— A durat numai vreo douăzeci de minute, a zis el, și aveam deja banii în buzunar.

— Toată lumea stă în casă câteva zile, a zis Arthur. Trebuie să ne dăm seama ce se petrece. Nimeni nu pleacă până nu aflăm cine i-a furat timp lui Ragen.

— Mâine e a patra aniversare a căsătoriei lui Dorothy cu Del, a zis Tommy. M-a sunat Kathy ca să-mi aducă aminte. Am promis că mă întâlnesc cu ea în Lancaster, să mă ajute să aleg un cadou.

Arthur a încuviințat.

— Bine. Sun-o și stabilește cum vă întâlniți, dar nu lua cu tine prea mulți bani. Doar strictul necesar. Și întoarce-te cât mai repede cu putință.

În ziua următoare, Tommy s-a dus cu Kathy la cumpărături în Lancaster. Au ales drept cadou o cuvertură de pat dintr-o țesătură minunată. Kathy și-a amintit că exact în urmă cu paisprezece ani, mama lor devenise doamna Chalmer Milligan.

După masa luată împreună cu Dorothy și Del și o vizită liniștită și plăcută la Kathy, Tommy s-a urcat în mașină și a așteptat să vină Allen și să-l ducă înapoi la Channingway.

Imediat ce s-a întors în apartament, Allen s-a băgat în pat...

David s-a trezit. Nu știa de ce se simțea atât de rău. Se petrecea ceva aiurea aici, dar nu-și dădea seama ce. S-a învărtit prin apartament și a încercat să dea de Arthur, de Allen, sau de Ragen, dar n-a apărut niciunul. Toată lumea era supărată pe toată lumea. Pe urmă a văzut gloanțele pistolului lui Ragen într-o pungă de plastic sub canapea și pistolul sub fotoliul roșu... Și-a dat seama că se întâmpla ceva foarte rău, pentru că Ragen își ținea mereu armele încuiate.

Și-a adus aminte ce îi spusese Arthur cândva: „Dacă te simți vreodată în pericol sau cineva face ceva rău și nu-i nimeni lângă tine să te ajute, apelează la sticleți.“ Știa că aşa le spunea Arthur polițiștilor, pentru că notase numărul de la poliție pe o hârtie de lângă telefon. A ridicat receptorul și a format numărul. I-a răspuns un bărbat.

— Cineva face lucruri rele pe aici. Se petrece ceva. Totul e aiurea.

— Unde ești?

— Channingway Apartments, pe Old Livingston Avenue. Ceva e cumplit de rău. Să nu spui la nimeni că am sunat.

Pe urmă a închis și s-a uitat pe geam. Era o ceată însăjimantătoare.

După o vreme, a ieșit din lumină. A venit Danny și a început să picteze, deși se făcuse Tânziu. Apoi s-a așezat în living să se uite la televizor.

A fost surprins să audă bătăi în ușă. A văzut prin vizor un bărbat cu o cutie de pizza în mâna. A deschis ușa.

— N-am comandat pizza, a zis el.

În timp ce Danny încerca să-l ajute pe bărbatul care îl căuta pe Billy, acesta l-a lipit de perete și i-a pus un pistol la cap. Pe ușă au intrat polițiști cu pistoale, iar o doamnă drăguță i-a spus că avea dreptul să nu spună nimic, aşa că a tăcut. Doi bărbăți l-au urcat într-o mașină și au condus foarte încet prin ceața densă până la secția de poliție.

Danny habar nu avea de ce fusese arestat sau ce se petreceea, dar a rămas în celulă până când a apărut David să examineze gândacii care se plimbau în cercuri. Arthur sau Ragen sau Allen urmau să apară curând și să-l scoată de acolo. David știa că nu fusese băiat obraznic. Nu făcuse nimic rău.

CARTEA A TREIA

Dincolo de nebunie

Capitolul douăzeci

(1)

În primele săptămâni din 1979, scriitorul l-a vizitat de pe Billy Milligan la Centrul de Sănătate Mintală Athens. Cât timp Profesorul i-a povestit despre trecut, descriindu-i ce văzuseră, ce gândiseră și ce făcuseră ceilalți încă de la început, l-au ascultat cu toții – cu excepția lui Shawn cel surd – și aşa au aflat povestea lor.

Profesorul era cel care răspundeau acum la numele de Billy și devinea tot mai încrezător. Deși încă se mai schimba uneori când nu vorbea cu scriitorul, Billy simțea că, dacă rămânea cât mai multă vreme fuzionat, eliberat de frica și de ostilitatea care provoca perioadele confuze, avea să ajungă mai repede în stare să se țină în frâu și să înceapă o viață nouă. Banii din vânzarea tablourilor i-ar fi permis un nou început, după ce se vindeca.

Billy citea, studia cărți de medicină, făcea sport la sală, alerga în jurul spitalului și picta. A schițat un portret al lui Arthur și i-a pictat pe Danny, pe Shawn, pe Adalana și pe April. A cumpărat modele moleculare de la librăria universității și a studiat de unul singur chimie, fizică și biologie. A cumpărat un radioemitter și a început să emită noaptea din camera lui de spital și să discute cu alții radioamatori despre combaterea abuzurilor asupra copiilor.

După ce a citit în ziarul local că My Sister's Place, organizația din Athens care se ocupa de femeile bătute, avea greutăți în a-și plăti facturile și risca să se desființeze, a donat o sută de dolari. Când cei de acolo au descoperit, însă, de la cine provineau donația, au refuzat-o.

Pe 10 ianuarie, la ceva mai mult de o lună de când fusese transferat în Athens, Billy a deschis un cont bancar în numele Fundației Împotriva Abuzurilor Asupra Copiilor și a depus în el o mie de dolari. Era o parte din suma de cinci cifre primită de la o femeie din Columbus care intenționa să deschidă o galerie de artă și venise la Centrul de Sănătate Mentală Athens ca să cumpere tabloul doamnei cu partitura în mână, intitulat *Grația lui Cathleen*.

Pe urmă a imprimat un autocolant, cu litere negre pe fond galben:

ÎMBRĂȚIȘEAZĂ-ȚI AZI COPILUL
NU DOARE
AJUTAȚI LA OPRIREA ABUZURILOR
ASUPRA COPIILOR – BILLY

Billy stătea des de vorbă cu tinerele paciente. Asistentele medicale și supraveghetorii știau că tinerele încercau să dea cât mai bine în fața lui, întrecându-se să-i cucerească atenția. Asistentă Pat Perry a remarcat că Mary, o fostă studentă la antropologie, nu mai era deprimată când Billy se afla prin preajmă și vorbea cu ea. Billy admira inteligența lui Mary și deseori îi cerea sfatul, iar ea proceda la fel. A suferit când fata s-a externat în ianuarie, dar ea a promis că va veni să-l viziteze.

Când nu vorbea cu Mary, cu dr. Caul sau cu scriitorul, Profesorul se descoperea plăcuit și iritat de lipsa libertății și redevenea Danny, David sau Billy cel de dinaintea fuziunii. Îi venea mai ușor să interacționeze în acest fel

cu ceilalți pacienți. O parte din personal care se apropiase mai mult de el remarcase că atunci când era Danny sau David avea o empatie specială față de ceilalți pacienți. Le simțea supărarea, durerea sau frica. Când vreo Tânără pleca din salonul de zi într-o stare de panică sau de isterie, Billy le putea spune de cele mai multe ori supraveghetorilor unde s-o găsească.

„David și Danny sunt părțile mele empatice“, i-a expliat Profesorul scriitorului. „Ei simt de unde vine durerea. Există un fel de rază spre cei care pleacă supărați, iar Danny și David doar indică direcția corectă.“

Într-o seară, după cină, David sedea în salonul de zi și a avut viziunea uneia dintre paciente năpustindu-se spre balustrada casei scărilor de lângă camera supraveghetorilor, dincolo de care urma o cădere în gol de trei etaje. Ragen, care îl considerase întotdeauna ciudat pe David pentru că se gândeau la astfel de lucruri, și-a dat seama că de data asta probabil că vedea ceva ce chiar se întâmpla. A ieșit la lumină, a alergat pe corridor și a urcat treptele, a izbit ușa de perete și a ieșit în holul mare.

Supraveghetoarea Katherine Gillott a sărit din biroul ei de lângă ieșire și a fugit după el. A ajuns exact la timp ca să-l vadă apucând-o pe fată, care deja trecuse dincolo de balustradă. A ținut-o bine și a tras-o înapoi. După ce Gillott a readus-o în salon, Ragen s-a retras...

David a simțit durerea din brațe.

Pe lângă terapia generală pe care Billy o făcea de la început ca să-și întărească mai bine controlul asupra conștiinței, dr. Caul a mai folosit hipnoterapia și și-a învățat pacientul tehnici de autosugestie menite să-l ajute să se destindă în momentele de tensiune. Ședințe săptămânale

de terapie de grup cu alți doi pacienți cu personalitate multiplă l-au făcut pe Billy să înțeleagă mai multe despre afecțiunea lui văzând ce efecte avea asupra altor persoane. Transformările lui deveniseră tot mai puțin frecvente, iar doctorul Caul simțea că starea pacientului se ameliorea.

Cum Billy și Profesorul începuseră să-l bată la cap în legătură cu restricțiile impuse, dr. Caul i-a acordat sistematic mai multe privilegii și libertăți, permitându-i mai întâi să iasă din clădire însorit de un infirmier, pe urmă acordându-i, la cerere, bilete de voie pentru scurte plimbări – la fel ca și altor pacienți –, dar numai pe terenul spitalului. Billy a folosit această perioadă ca să măsoare nivelul poluării în diferite puncte ale râului Hocking. Plănuia să se înscrive în primăvara anului 1979 la cursurile Universității Ohio ca să studieze fizica, biologia și artele. A început să țină un grafic al stărilor lui de spirit.

La mijlocul lui ianuarie, Billy a insistat pe lângă dr. Caul să-i acorde o libertate de care beneficiau mulți pacienți, adică dreptul de a merge în oraș. Avea nevoie să se tundă, să se ducă la bancă sau la avocat, să-și cumpere materiale pentru pictură și cărți.

La început, i s-a permis să părăsească teritoriul spitalului doar însorit de doi membri ai personalului. Lucrurile au decurs bine și, curând, dr. Caul a decis să-l lase să iasă cu un singur însoritor. Nu păreau să existe probleme. Cățiva studenți l-au recunoscut după fotografiile din ziare sau imaginile de la televizor și i-au făcut cu mâna. Asta l-a destins. Poate că nu toată lumea îl ura pentru ce făcuse. Poate că, la urma-urmei, societatea nu îl respingea în totalitate.

În cele din urmă, Billy a cerut să treacă în etapa următoare a terapiei. Se dovedise un pacient bun, susținea el. Învățase să aibă încredere în cei din jur. Doctorul trebuia

să îi arate acum că și ceilalți aveau încredere în el. Alți pacienți, unii cu boli psihice mai grave decât a lui, aveau voie să meargă în oraș neînsoțiti. Voia să se bucure de același privilegiu.

Dr. Caul a fost de acord că Billy era pregătit pentru asta.

Ca să evite orice fel de probleme posibile, Caul a discutat cu directoarea Sue Foster și cu reprezentanții legali ai autorităților. S-a stabilit următoarea condiție: spitalul era obligat să notifice poliția din Athens și Autoritatea de Supraveghere a Eliberărilor Condiționate din Lancaster de fiecare dată când Milligan părăsea spitalul neînsoțit și de fiecare dată când se întorcea. Billy a fost de acord să se supună acestei reguli.

— Trebuie să ne facem un plan, Billy, i-a spus dr. Caul. Trebuie să ne gândim la anumite lucruri cu care te-ai putea confrunta când circuli singur pe stradă.

— La ce te referi?

— Să ne gândim ce s-ar putea întâmpla și cum s-ar putea să reacționezi. Să zicem că mergi pe Court Street, te vede o femeie, vine la tine și te pălmuieste fără niciun avertisment. Înțelegi că există această posibilitate? Lumea știe cine ești. Ce-ai face?

Billy și-a dus mâna la obraz.

— M-aș da la o parte și aş trece pe lângă ea.

— Bine. Să zicem că vine la tine un bărbat și începe să te insulte în toate felurile, îți spune că ești violator, apoi îți dă un pumn și te trântește la pământ. Cum ai reacționa?

— Dr. Caul, a zis Billy, aş prefera să rămân lat acolo, decât să mă întorc la închisoare. Aș rămâne întins pe jos, sperând că o să plece și o să mă lase în pace.

— Poate că ai învățat câte ceva, a zâmbit dr. Caul. Cred că o să-ți dăm ocazia să ne dovedești că aşa stau lucrurile.

Prima dată când a ieșit singur în oraș, Billy a simțit un amestec de euforie și frică. Traversa străzile cu grijă pe la colțuri, să nu-l poată acuza nimeni că punea în pericol circulația. Era conștient de fiecare persoană care trecea pe lângă el și se ruga în gând să nu-l atace nimeni. Dacă cineva ar fi încercat, n-ar fi reacționat în niciun fel. Ar fi procedat exact aşa cum îi spusese doctorului Caul.

Și-a cumpărat materiale de pictură și s-a dus la frizeria Your Father's Mustache. Norma Dishong telefonase deja acolo și anunțase administratorul și angajații că Billy Milligan urma să vină să se tundă. Ce-i de la frizerie l-au întâmpinat salutându-l prietenos:

- Bună, Billy!
- Ce mai faci, Billy?
- Arăți strașnic, Billy!

Bobbie, Tânără care l-a tuns și i-a aranjat părul, i-a vorbit cu simpatie și a refuzat să-i ia bani. Putea veni oricând, fără programare, iar ea îl tundea cu plăcere fără plată, aşa i-a spus.

Pe stradă, câțiva studenți l-au recunoscut, i-au zâmbit și i-au făcut cu mâna. S-a întors la spital simțindu-se fantastic. Nu se întâmplase niciunul dintre lucrurile groaznice pentru care îl pregătise dr. Caul. Totul urma să fie bine.

Pe 19 februarie, Dorothy și-a vizitat fiul singură. Billy a înregistrat discuția lor. Voia să afle mai multe despre copilărie și să înțeleagă de ce s-a sinucis Johnny Morrison, tatăl lui.

— Ți-ai construit o imagine subiectivă despre tatăl tău, i-a spus Dorothy. Uneori îmi puneai întrebări, iar eu nu ți-am dat mereu cele mai potrivite răspunsuri, dar nu l-am terfelit niciodată. Nu v-am povestit lucrurile triste. De

ce să fi suferit și voi, copiii? Tu și-ai construit o imagine despre el și imaginea aceea a fost tatăl tău.

— Povestește-mi din nou, a zis Billy. Vorbește-mi despre perioada din Florida când i-ai dat toți banii să plece în turneu și ai rămas acasă doar cu o conservă de ton și cu o cutie de macaroane. S-a întors cu bani, atunci?

— Nu. S-a dus în „Alpii evreiești“. Nu ștui ce s-a întâmplat acolo. A venit cu...

— Alpii evreiești? Ce înseamnă asta?

— Așa li se spunea stațiunilor din partea evreiască a Munților Catskill. S-a dus acolo să-și facă treaba, să dea spectacole. Atunci am primit scrisoarea aceea de la agentul lui, în care spunea: „N-am crezut niciodată că o să faci una ca asta, Johnny.“ Nu ștui ce s-a petrecut. Când s-a întors, era mai deprimat ca niciodată și a ținut-o tot aşa.

— Ai citit biletul pe care l-a lăsat când s-a sinucis? Am auzit de la Gary Schweickart că erau pe el o mulțime de nume...

— Erau numele unor oameni cărora le datora bani. N-a spus că ar fi fost cămătari, dar eu am știut. Mă duceam cu el când trebuia să-și plătească datoriile – stăteam în mașină – și mergeam de fiecare dată în alt loc. Avea de plătit datorii de la pariuri și jocuri de noroc. La început m-am gândit că datoriile alea rămăseseră în spinarea mea, dar n-aveam de gând să le plătesc. Nu le făcusem eu. Pe el l-am ajutat cât am putut, dar nu puteam să iau acum de la gura voastră, a copiilor.

— Păi, noi oricum aveam o conservă de ton și o cutie de macaroane, a chicotit Billy.

— M-am întors la lucru, a continuat Dorothy, și pe urmă am avut ceva mai mult. Am făcut aprovisionarea și am continuat să muncesc și să țin casa. Atunci am încetat să-i mai dau lui salariul meu. Îi dădeam bani să plătească chiria, iar el plătea numai jumătate.

— Restul îi paria?

— Ori îi paria, ori îi plătea pe cămătari. Nu știu ce făcea cu ei. Când îl întrebam, nu-mi spunea niciodată tot adevărul. Într-o zi, a venit cineva să ne ia mobila, pentru că nu plătisem ratele. „Ia-o, n-ai decât!“ – i-am zis. Dar tipul nu s-a îndurat s-o ia, pentru că plângeam și eram gravidă cu Kathy.

— Nu s-a purtat prea frumos, Johnny...

— Ei, a zis Dorothy, asta a fost.

După două luni și jumătate petrecute la Centrul de Sănătate Mintală Athens, Billy pierdea timp din ce în ce mai rar. I-a cerut doctorului Caul să mai facă încă un pas în terapie și să-i dea o învoire mai lungă. Alți pacienți, dintre care mulți arătau progrese nesemnificative față de ale lui, aveau voie să petreacă sfârșitul de săptămână acasă, cu familia. Dr. Caul a fost de acord că întregul lui comportament, felul în care se înțelegea și se evalua, lunga perioadă de stabilitate indicau faptul că era pregătit pentru asta. I-a permis lui Billy să petreacă o serie de weekenduri acasă la Kathy, în Logan, la patruzeci de kilometri nord-vest de Athens. El a fost deosebit de încântat.

În una dintre aceste zile, Billy a insistat pe lângă Kathy să-i arate o copie a scrisorii de sinucigaș lăsate de Johnny Morrison. Știa că o luase de la Biroul Apărătorului Public. Ea se împotriva până acum să-l lase s-o vadă, de frică să nu se supere, dar l-a auzit pe Billy vorbind despre cât de mult suferise Dorothy și ce tată jalnic fusese Morrison și a cuprins-o exasperarea. Toată viața ei, Kathy venerase amintirea lui Johnny Morrison. Era momentul să afle și Billy adevărul.

— Poftim, a spus.

I-a pus alături pe măsuța de cafea un plic dolofan și l-a lăsat singur.

Plicul conținea o scrisoare de la Gary Schweickart către Institutul Medico-Legal din Dade County, Florida și alte câteva documente: patru pagini separate de instrucțiuni adresate către patru persoane diferite, o scrisoare de opt pagini destinată domnului Herb Rau, reporter la *Miami News* și încă o scrisoare de două pagini găsită ruptă, dar reconstituită de poliție. Părea să fie adresată tot lui Rau, dar nu fusese terminată niciodată.

Instrucțiunile se refereau la plățile unor datorii considerabile, cea mai mică de douăzeci și șapte de dolari, cea mai mare de o sută optzeci de dolari. Nota adresată unei anume „Louise“ se termina astfel: „O ultimă glumă: Băiețelul: mamă, ce-i un vârcolac? Mama: taci și piaptă-nă-te pe față!“

Instrucțiunile adresate „domnișoarei Dorothy Vincent“ începeau cu specificarea că datoriile se vor plăti din asigurarea lui de viață și se termina astfel: „Ultima mea dorință este să fiu incinerat – n-aș suporta să-mi dansezi pe mormânt.“

Copia scrisorii către domnul Herb Rau de la *Miami News* era ilizibilă în unele locuri, care fuseseră marcate cu asteriscuri:

Domnului Herb Rau,
Miami News

Stimate domn,

Nu mi-e ușor să scriu această scrisoare. S-ar putea să vi se pară o ieșire lașă, dar cum toată viața mea s-a prăbușit, nu-mi rămâne altă cale. Singura speranță într-o siguranță temporară pentru cei 3 copiii pe care îi am, James, William și Kathy Jo, este să încaseze ei asigurarea mea de viață. Dacă este posibil, vă rog să vă îngrijiți să nu cumva să ajungă

să pună mâna pe ea mama lor, Dorothy Vincent. Ea este încurcată cu o lume pestriță care își face veacul în locul unde muncește, Place Pigalle din Miami Beach. Sunt oameni dornici să se înfrunte și ei din bani: proxeneți, cămătari etc. Pentru acești oameni, ea și-a distrus căminul, și credeți-mă că eu am făcut tot ce mi-a stat în puteri să păstreze stabilitatea casei.

Povestea este destul de sordidă. Îmi iubesc copiii din totă inima, dar s-au născut în afara unei căsătorii legitime, iar ea vrea să folosească acum acest lucru ca pe un şiretlic cu care să-şi facă publicitate, sperând că asta o va ajuta în carieră. Încă de când s-a născut primul nostru copil am încercat de mai multe ori să-o conving să se mărite cu mine (asta după ce m-a acuzat că am lăsat-o gravidă la prima noastră întâlnire), dar mereu a găsit scuză după scuză ca să evite acest lucru. (Toate aceste afirmații și următoarele pot fi probate printr-o depoziție dată avocatului meu, M.H. Rosenhaus din Miami.) Am prezentat-o familiei mele drept soția mea și când a venit copilul pe lume m-am gândit să mă duc într-un orășel oarecare, să ne căsătorim și să legitimăm pruncul. Eram deja peste măsură de îndrăgostit de micuț***

A găsit din nou scuză după scuză – „Dacă citește rubrica de anunțuri despre căsătorii cineva care ne cunoaște?“ etc. În cele din urmă a venit pe lume al doilea băiat & pentru 1 sau 2 săptămâni nu s-a știut bine dacă va trăi sau nu, dar Dumnezeu a fost alături de noi & acum este bine și sănătos. Ca și cum boala lui ar fi fost un avertisment, i-am cerut din nou să ne căsătorim. Și de data asta, alte scuze, și a început să-o ia razna de tot. Bea încontinuu, dispărea din club & când era în această stare copiii nu se aflau în siguranță cu ea. De multe ori îi bătea rău de tot, nu le dădea doar o palmă – a trebuit să-o ameninț și eu cu bătaia ca să fac să înceteze. Credeți-mă, viața mea era un adevarat infern. Asta a început să se reflecte în munca mea – am început să regresez rapid – și știam că dacă va continua așa, în cele din urmă nu-mi rămânea decât să omor. Am vrut să*** dar m-a implorat să am răbdare. Am dus copiii la un centru minunat de îngrijire din Tampa, Florida și am plecat din nou în turneu. Alături de mine a reușit să lucreze în cluburi de noapte și în teatre decente. Pe urmă a rămas însărcinată cu fetița.

Ne-am întors la Miami și după ce s-a născut al treilea copil a angajat o femeie să aibă grija de cei mici și s-a jurat că n-o să se mai încurce cu clienți. Am lăsat-o să se întoarcă să cânte la Place Pigalle – n-a durat aproape deloc până când a ajuns ca mai înainte, bea și se certa și îi era rău până când a leșinat și a fost trimisă la spital cu hepatită. Abia a scăpat și cu mare greutate – a fost sub îngrijirea permanentă a doctorilor mai multe săptămâni după ce a ieșit din spital și doctorul a zis pe urmă (Saphire de la N.M.B.) că ar fi mai bine pentru ea să se întoarcă la lucru ca să mai scape de griji că aveam cheltuielile tot mai mari și un cocteil când-cum n-o să-i facă rău! Eu am fost împotrivă iar ea a semnat un contract fără știrea mea și s-a întors la Pigalle. Cu munca la hoteluri s-a cam terminat pe urmă și am stat de vorbă & eu am hotărât să mă duc în Munți (New York) câteva săptămâni și să muncesc acolo! Nu mai fusesem despărțită până atunci & sigur că la acel moment nu știam cu ce fel de oameni își facea veacul – pești, lesbiene, cămătari etc. Ei i se părea asta un simbol al vieții „la modă“. Când am venit acasă & am văzut ce fel de haine și-a cumpărat – cămași bărbătești – costume clasice – un gen de pantaloni ca de toreador care sunt un fel de semnal între femei de felul acesta – păi, mi-a sărit țandăra! De-atunci încolo, viața a fost un iad.

Băutul încontinuu a băgat-o din nou în spital pentru o operație de hemoroizi & pentru că ficatul ei era deja atunci irecuperabil n-au putut-o opera – a stat acolo cu săptămâni-le – iar eu am condus 250 kilometri într-o noapte numai ca să pot fi cu ea ziua următoare în orele de vizită și am zugrăvit acasă etc. Ea plănuia încă de-atunci să ne despărțim ca să-și poată vedea de noul ei mod de viață. În ziua operației, când s-a trezit din anestezie, m-a confundat cu altcineva. Presupunerea ei mi-a făcut rău, parcă aş fi decăzut în categoria necunoscuților – am încercat s-o opresc spunându-i cine sunt (era deja în salon) dar din nou n-a ajuns gândul până la ea și a început să se laude cum m-a jucat pe mine pe degete ca pe un „fraier“ toți anii ăia – nu i-am spus asta niciodată mai târziu din cauza copiilor, și am implorat***

Pe urmă, când a început să se simtă mai bine, i-am vorbit din nou despre căsătorie, iar ea a zis că a vorbit cu un preot și el i-a zis „nu trebuie să-ți faci griji din cauza asta“, cei mici sunt „copiii Domnului“ – asta mie nu mi-a sunat plauzibil,

dar cum am menționat mai sus, ea voia să-i folosească pe copii ca pe un şiretlic. A mers până acolo încât m-a dat în judecată ca să ne separăm și să aibă acte pentru asta & m-am trezit fără niciun avertisment cu un ordin de restricție pe care s-a dat peste cap să-l primesc în ziua de Crăciun, ca să nu pot fi cu copiii – iar în ajun de Anul Nou fetița mea a împlinit 2 ani și a refuzat să mă lase s-o văd & pe urmă mi-a dat telefon să-mi spună ce minunat s-au simțit la petrecerea de aniversare...

Domnule Rau, puteți să-i întrebați pe oamenii din lumea spectacolului din Miami Beach despre sinceritatea & loialitatea mea față de această femeie, dar este mai mult decât pot îndura – Știți că afacerile cu cluburi de noapte din zonă sunt o lume a femeilor și ea a tras sfuri ca să mă facă să pierd 2 slujbe... Cred că vă dați seama cum, și m-a amenințat că dacă mă lupt pentru copii, poate să mă dea afară din Miami. A dispărut câte 1-3 zile odată – iar eu sunt într-un moment când nu fac față vieții & gândului ce se va întâmpla cu copiii aceștia. Am mai încercat asta o dată & am dat greș, dar de data asta sper să fie un succes. Ca să-mi protejez copiii, mai bine aş fi terminat-o cu ea și mi-aș fi plătit păcatele în fața Atotputernicului, decât să trec prin toate astea. Ca ultimă dorință, vă rog să le arătați scrisoarea mea oricărora agenții care mi-ar putea proteja copiii.

Dumnezeu să aibă milă de sufletul meu.

Johnny Morrison

Billy a fost uluit de ce scrisese tatăl lui înainte să se sinucidă. A citit scrisoarea de nenumărate ori, încercând să-și păstreze scepticismul față de ea, dar cu cât citea, cu atât mai mult voia să afle adevărul.

Înainte să plece de la sora lui din Logan, a telefonat la Asociația Barurilor din Florida și a încercat să dea de urma avocatului lui Johnny Morrison, dar a aflat că avocatul decedase. A sunat la starea civilă și a aflat că nu exista niciun certificat de căsătorie pe numele Johnny Morrison sau Johnny Sohraner.

A continuat să dea telefoane până a ajuns la fostul proprietar al unuia dintre localurile unde lucrase Johnny.

Omul se pensionase, dar acum avea o barcă în Key Biscayne și încă mai aprovisiona clubul cu fructe de mare. I-a spus că se aștepta să-l caute într-o bună zi unul dintre copiii lui Johnny ca să întrebe de tatăl lor. I-a spus că el o dăduse afară pe mama lui Billy din clubul de noapte, din cauza genului de oameni pe care îi aducea acolo. Johnny încercase să-țină departe de lumea aceea cu care se înălitase, dar se dovedise imposibil. A spus că nu mai văzuse niciodată o femeie care să-și bată joc în halul acela de un bărbat.

Billy a povestit mai târziu că mai găsise pe cineva – un bărbat care lucrase la Midget Motel și îl cunoscuse pe tatăl lui. Bărbatul și-a amintit că într-o vacanță de Crăciun, Johnny promise mai multe telefoane care îl deprimaseră. Păreau să se potrivească cu afirmația din scrisoare referitoare la telefoanele răutăcioase primite de la Dorothy.

După ce s-a întors la spital, Billy a început din nou să piardă timp. Luni dimineață l-a sunat pe scriitor și i-a cerut să amâne întâlnirea lor obișnuită.

Scriitorul a venit miercuri și și-a dat seama imediat că Profesorul dispăruse. Îl avea în față pe Billy cel de dinaintea fuziunii. Au stat de vorbă o vreme, iar scriitorul, sperând să capteze din nou interesul Profesorului, l-a rugat pe Billy să-i explice radio-telefonul la care lucra. Billy mai întâi a găsit greu cuvintele, dar încet, aproape imperceptibil, vocea a devenit mai puternică, limbajul a devenit mai articulat, iar discuția, mult mai tehnică. Profesorul se întorsese.

— De ce ești atât de supărat și de deprimat? l-a întrebat scriitorul.

— Sunt obosit. Nu reușesc să dorm deloc.

Scriitorul a arătat spre radio și spre manualul pentru radioamatori.

- Cine lucrează la echipamentul acela?
- Tommy a fost aici aproape toată ziua. El a construit ceea ce vezi.
- Tu, cel de acum, cine eşti?
- Profesorul, dar extrem de deprimat.
- De ce ai plecat? De ce a venit Tommy?
- Din cauza mamei, a soțului ei și a trecutul ei. Sunt într-un punct în care prea puține lucruri mai contează pentru mine. Mă simt extrem de încordat. Ieri am luat un Valium și am dormit toată ziua. Pe urmă am stat treaz toată noaptea, până la șase dimineață... Am vrut să scap... Sunt supărat și pe Comisia pentru Eliberări Condiționate. Vor să mă trimîtă înapoi la Lebanon. Uneori mă gândesc să-i las să facă ce vor și să se termine odată, dacă altfel nu mă lasă în pace.
- Billy, să devii din nou o personalitate disociată nu este o soluție.
- Știu. M-am văzut luptându-mă zi de zi, străduindu-mă să progresez tot mai mult și mai mult. Încerc să fac toate acele lucruri la care se pricepeau personalitățile mele și este extrem de obositor. Acum pictez, pe urmă mă spăl pe mâini și iau o carte, îmi întorc scaunul ca să iau notițe, citesc câteva ore. Apoi mă opresc și încep să lucrez la radiotelefon...
- Te forțezi prea tare. Nu-i nevoie să le faci pe toate dintr-o dată și imediat.
- Am simțit o mare pornire s-o fac. Am avut atâția ani aiurea, iar acum mi-a rămas puțin timp. Simt că trebuie să forțez.
- S-a ridicat și s-a uitat pe fereastră.
- Încă ceva: până la urmă va trebui să stau de vorbă cu mama și să-i cer să-mi spună adevarul. Nu știu exact ce o să-i spun. Nu mă mai pot purta ca înainte. Totul s-a

Dincolo de nebunie

schimbat. Aveam Comisia pentru Eliberări, audierea la Comisia de Sănătate Mintală care bate la ușă, iar acum a mai apărut și ultima scrisoare a tatălui meu. Mi-e foarte greu să rămân unul. Mă simt rupt în bucăți.

Pe 28 februarie, Billy și-a sunat avocatul și i-a spus că nu voia ca mama lui să fie prezentă la evaluarea situației lui care urma să aibă loc în dimineața următoare.

Capitolul douăzeci și unu

(1)

După evaluarea din 1 martie 1979, Billy Milligan a fost încredințat pentru încă șase luni Centrului de Sănătate Mintală Athens. Toți cei care lucrau cu el știau prea bine ce amenințare plană asupra lui. Imediat ce se vindeca și era externat, urma să fie arestat de Autoritatea de Supraveghere a Eliberărilor Condiționate din Fairfield County pentru violarea regulilor eliberării și dus înapoi în închisoare, unde trebuia să execute cei trei ani de pedeapsă rămasi din condamnarea pentru jaful de la farmacia Gray. Putea fi declarat vinovat de nerespectarea regulilor eliberării condiționate și în cazurile atacurilor din spațiile de refugiu, situație în care risca o pedeapsă între șase și douăzeci și cinci de ani.

L. Alan Goldsberry și Steve Thompson, avocații lui din Athens, au depus cereri la Tribunalul din Fairfield pentru retragerea condamnărilor anterioare. Au argumentat că în 1975 curtea nu știa că suferea de personalitate multiplă, iar el nu fusese în stare să colaboreze la propria lui apărare, ceea ce condusese la o eroare judiciară.

Goldsberry și Thompson nutreau speranță că, dacă judecătorul din Lancaster revoca cele două condamnări, Billy putea fi liber după ce se vindeca.

Trăia și el cu aceeași speranță.

Aproximativ în același timp, Billy a aflat cu bucurie că sora lui, Kathy, și Rob Baumgardt, iubitul ei de multă vreme, se hotărâseră să se căsătorească în toamnă. Îi plăcea Rob și a început să-și facă planuri pentru nuntă.

Când se plimba prin curtea spitalului și vedea primele semne de primăvară, începea să simtă că vremurile grele trecuseră. Se făcea bine. La învoirea din weekend a început o pictură murală acasă la Kathy.

Dorothy Moore a negat acuzațiile care i se aduceau în scrisoarea de sinucigaș a lui Johnny Morrison și a fost de acord cu publicarea ei. Susținea că Johnny era bolnav mintal, înainte să moară. Se încurcase cu altă femeie – o stripperă – și probabil că o confundase pe Dorothy cu ea, atunci când vorbea despre oamenii de joasă speță din anturajul ei.

Billy s-a împăcat cu mama lui.

Pe 30 martie, într-o vineri după-amiază, când s-a întors în secție, Billy a remarcat schimburi neobișnuite de priviri între ceilalți, șușoteli și un sentiment general de stânjeneală.

— Ai văzut ziaru' de azi? l-a întrebat o pacientă, întinzându-i-l. Iar apari la știri!

Billy s-a uitat la titlul mare de pe pagina întâi a ziarului *Columbus Dispatch*.

UN DOCTOR DECLARĂ CĂ VIOLATORUL ARE VOIE SĂ IASĂ DIN OSPICIU

Ziarul nostru a aflat că William Milligan, violatorul cu personalitate multiplă care a fost trimis în decembrie trecut la Centrul de Sănătate Mintală Athens, are voie să iasă liber și neînsoțit din spital în fiecare zi...

David Caul, doctorul lui Milligan, a declarat pentru *Dispatch* că pacientul are permisiunea să iasă de pe teritoriul spitalului și să umble prin Athens, ba chiar primește învoiri să-și viziteze rudele la sfârșit de săptămână...

Ted Jones, șeful poliției din Athens, era citat spunând că primise numeroase semne de îngrijorare din partea comunității și că era el însuși „îngrijorat de faptul că un pacient suferind de o tulburare mintală umblă după bunul lui plac în zona universitară.“ Reporterul îl cita și pe judecătorul Flowers, cel care îl considerase nevinovat pe Milligan, spunând că nu era „în favoarea lui să circule după bunul plac.“ Articolul se termina reamintind faptul că Billy era „bărbatul care a împrăștiat groaza printre femeile de la Universitatea de Stat Ohio la sfârșitul anului 1977.“

Columbus Dispatch a început apoi o serie de articole aproape zilnice pe acest subiect, deplângând faptul că Milligan avea dreptul să „umble liber“. Un editorial din 5 aprilie pe acest subiect a avut următorul titlu: ESTE NEVOIE DE O LEGISLAȚIE CARE SĂ PROTEJEZE SOCIETATEA.

Cititori înpăimântați din Columbus și părinți îngrijorați ai unor studenți din Athens au început să-i dea telefoane lui Charles Ping, președintele Universității, care a sunat la spital și a cerut clarificări.

Doi legiuitori din Camera Reprezentanților Statului Ohio, Claire „Buzz“ Ball Jr. din Athens și Mike Stinziano din Columbus, au criticat spitalul și pe doctorul Caul și au început să ceară audieri care să reconsideră statutul în baza căruia Milligan ajunsese să fie trimis la Athens. Solicitau, de asemenea, schimbarea reglementărilor categoriei „nevinovat pe motiv de incapacitate mintală“.

Unii dintre dușmanii lui Milligan din rândul angajaților spitalului, ranchiunoși pentru faptul că Billy câștiga mai mult decât ei din vânzarea tablourilor, au început să strecoare ziarelor *Columbus Dispatch*, *Columbus Citizen-Journal* și *Dayton Daily News* informații despre

sumele mari de bani de care dispunea pacientul. Când Billy a folosit o parte din suma încasată pentru *Grația lui Cathleen* ca să-și cumpere o mașină Mazda necesară la transportul tablourilor, evenimentul a devenit titlu de primă pagină.

Stinziano și Ball au insistat să se deschidă o anchetă la Centrul de Sănătate Mintală Athens. Întețirea atacurilor și a criticilor provocate de articolele aproape zilnice i-au silit pe dr. Caul și pe directoarea Sue Foster să-i ceară lui Milligan să renunțe la învoiri și la dreptul de a părăsi spitalul neînsoțit, până când vâlva avea să se mai potolească.

Billy nu era pregătit pentru asta. Respectase regulile centrului, se ținuse întotdeauna de cuvânt și nu încălcase nicio lege, de când boala lui fusese diagnosticată și tratată. Și cu toate acestea, iată că i se luau drepturile obținute.

Întristat, Profesorul s-a dat bătut și a ieșit din lumină.

La ora 23:00, Mike Rupe a intrat în tură și l-a văzut pe Milligan cuibărit într-un fotoliu maro de vinilin, frecându-și mâinile ca și cum ar fi fost însășimântat. Mike s-a întrebat dacă ar fi trebuit să se ducă la el. Fusese avertizat că se temea de bărbați, știa despre existența lui Ragen și văzuse filmele de instruire ale doctorului Caul cu privire la tulburarea de personalitate multiplă. Până acum nu făcuse decât să-și vadă de treabă și să-l lase în pace pe pacient. Spre deosebire de alții angajați, care considerau că Milligan se prefăcea, Mike Rupe credea în diagnostic. După ce citise istoricul bolii și însemnările personalului medical, nu-și putea imagina că toți acei psihologi și psihiatri profesioniști ar fi putut fi duși de nas de un Tânăr care nici măcar nu terminase liceul.

Milligan i se păruse stabil înainte și nu-l interesa mai mult de atât. Dar începând de săptămâna trecută, după apariția titlurilor din *Dispatch*, devenise tot mai deprimat. Lui Rupe îi părea rău de articolele alea de doi lei și de faptul că politicianii se foloseau de Milligan.

Mike a ieșit din spatele biroului și s-a așezat pe un scaun, aproape de băiatul însărimântat. Nu știa cătuși de puțin cum va reacționa Milligan, trebuia să-l ia cu binișorul și să fie cât mai delicat.

— Cum te simți? l-a întrebat. Te pot ajuta cu ceva?

Milligan l-a privit cu ochi speriați.

— Văd că ești supărat. Dacă vrei să vorbești cu cineva despre asta, eu sunt gata să te ascult.

— Mi-e frică.

— Se vede. Vrei să-mi spui de ce?

— Din cauza celor mici. Ei nu înțeleg ce se petrece. Și lor le este frică.

— Pe tine cum te cheamă? a întrebat Rupe.

— Danny.

— Mă cunoști?

Danny a clătinat din cap.

— Sunt Mike Rupe, supraveghetorul din schimbul de noapte. Sunt aici ca să te ajut, dacă ai nevoie.

Danny continua să-și frece încheieturile mâinilor și să se uite în jur. Pe urmă s-a oprit, a ascultat un fel de voce interioară și a încuviințat.

— Arthur spune că pot să am încredere în tine.

— Am auzit de Arthur, a zis Rupe. Transmite-i că îi mulțumesc. Eu sigur n-o să-ți fac niciun rău.

Danny i-a spus că Ragen era extrem de furios din cauza povestii cu ziarele și tot restul și voia să pună capăt acestor discuții sinucigându-se. Asta îi speria pe cei mici. Rupe și-a dat seama din zbaterea pleoapelor și din felul cum îi fugeau ochii că Milligan s-a transformat din nou.

A părut imediat un băiețel îngrozit; hohotea și arăta că și cum l-ar fi durut ceva.

Schimbările s-au tot repetat și au stat de vorbă până la două noaptea, când Rupe l-a condus pe Danny înapoi în camera lui.

Din acel moment, între Rupe și mai multe personalități ale lui Milligan s-a creat o legătură. Regulamentul stingerii era destul de strict (ora 23:00 în timpul săptămânii, ora 02:00 în weekend), dar Rupe știa că Milligan dormea foarte puțin și petrecea ore lungi din noapte stând de vorbă cu el. Era încântat că Danny și Billy cel dinainte de fuziune îl căutau să i se destăinuiască, iar Rupe a început să înțeleagă de ce era atât de greu de lucrat cu Milligan. Billy, și-a dat seama el, simțea din nou că era pedepsit pentru faptele rele ale altcuiva.

Joi, 5 aprilie, la ora 15:30, Danny s-a trezit plimbându-se prin curtea spitalului. S-a uitat în jur, încercând să-și dea seama unde se afla și de ce. În spatele lui a văzut o clădire victoriană din cărămidă, cu coloane, iar în față – un râu și orașul. Pășind prin iarbă, și-a amintit că înainte să-l fi ajutat Rosalie Drake de la Spitalul Harding, nu putea umbla aşa pe-afară, fără să fie îngrozit.

A observat brusc niște floricele albe. A cules câteva, dar a văzut că pe deal erau mai mari. Urcând dealul după flori și ocolind poarta, a descoperit un mic cimitir. Pietrele funerare nu aveau nume, doar numere. S-a întrebat de ce. Și-a amintit cum fusese îngropat de viu la 9 ani, a început să tremure și s-a tras înapoi. Pe mormântul *lui*, n-ar fi fost atunci nici nume, nici numere.

În vârful dealului erau cele mai mari flori. Danny a continuat să urce, până a ajuns sus de tot. Pe partea cealaltă a dealului se vedea o râpă abruptă. S-a dus până pe

buza ei și s-a ținut de un copac, uitându-se la șoseaua de dedesubt, la râu și la case.

A auzit scrâșnetul roțiilor mașinilor și a văzut fulgerările farurilor în curbă. Când se uita în jos amețea. Amețea rău. A început să se aplece în față, dar a auzit o voce în spatele lui.

— Billy, hai să mergem jos.

S-a uitat în jur. De ce îl înconjura atâtă lume? De ce nu erau aici Arthur sau Ragen, ca să-l protejeze? I-a alunecat piciorul și în râpă s-a prăvălit o ploaie de pietricele. Bărbatul din spatele lui i-a întins mâna. Danny s-a agățat de ea și bărbatul l-a tras înapoi, în siguranță. Pe urmă, bărbatul cel de treabă l-a condus în clădirea mare cu coloane.

— Aveai de gând să sari, Billy? l-a întrebat cineva.

A văzut o doamnă străină. Arthur îi spuse că nu vorbească niciodată cu străinii. Și-a dat seama că în secție era multă agitație, oamenii se uitau la el și vorbeau despre el. A decis să adoarmă și să lase pe altcineva să iasă la lumină...

Allen a intrat în seara aceea în secție întrebându-se ce se întâmplase. Ceasul lui electronic indică ora 22:45. Nu mai ieșise de multă vreme la lumină, mulțumit să asculte împreună cu ceilalți povestea vieții lor istorisită de Profesor. Parcă fiecare dintre ei ar fi avut doar câteva piese din acel puzzle uriaș al conștiinței, iar acum Profesorul, încercând să-l facă pe scriitor să vadă lucrurile clar și coerent, îi făcuse conștienți pe toți ce viață trăiseră. Încă mai existau lacune, pentru că Profesorul nu spusese *totul*, rememorase doar acele lucruri care răspundeau la întrebările scriitorului.

Dar acum, Profesorul dispăruse, iar liniile de comunicație între Profesor și scriitor, precum și cele dintre el și ceilalți se rupseseră. Allen se simțea confuz și singur.

— Ce s-a întâmplat, Billy? l-a întrebat una dintre paciente.

— Mă simt amețit, i-a răspuns el, privind-o. Cred că am luat prea multe pastile. O să mă duc la culcare mai devreme.

Câteva minute mai târziu, Danny s-a trezit că niște bărbăți intrau la el în cameră și îl trăgeau jos din pat.

— Ce-am făcut? s-a vaicărît el.

Cineva a ridicat un tub gol de pastile. Câteva erau împrăștiate pe jos.

— N-am luat niciuna, a zis Danny.

— Mergem l-a spital, a auzit el, apoi altcineva a cerut o targă cu rotile pentru Milligan.

Danny a plecat și a apărut David...

Rupe Mike s-a apropiat de el. Ragen a crezut că voia să-i facă ceva rău lui David și a ieșit el la lumină. Când Rupe a încercat să-l ridice în picioare, Ragen l-a înșfăcat și au căzut amândoi pe pat.

— Îți rup gâtul! a urlat Ragen.

— Nici nu te gândi! a zis Rupe.

S-au rostogolit înclestați pe podea.

— Dă-mi drumul! Îți rup oasele!

— Atunci fii sigur că nu-ți dau drumul!

— Dacă nu mă lași, o să suferi!

— Nu te las, dacă mai spui chestii dintr-astea! a zis Rupe.

S-au luptat fără ca unul să-l poată dovedi pe celălalt. În cele din urmă, Rupe a zis:

— Îți dau drumul, dacă îmi dai și tu drumul și îmi promiți că nu-mi rupi oasele.

Văzându-se în impas, Ragen a acceptat.

— Îți dau drumul, dacă te dai înapoi.

— Ne dăm drumul amândoi în același timp și totul e în regulă, a zis Rupe.

S-au privit în ochi, apoi fiecare și-a luat mâinile de pe celălalt și s-au retras.

Dr. Caul, care apăruse în pragul ușii, le-a cerut celorlalți supraveghetori să intre cu targa.

— Nu-i nevoie, a zis Ragen. Nimeni n-a luat nicio supradoză.

— Mergi la control la spital, a zis dr. Caul. Nu avem de unde ști căte dintre pastilele lipsă le-a pus deoparte Billy. I-a spus cuiva că a luat prea multe medicamente. Vrem să fim siguri.

Caul a vorbit cu Ragen până când cel din urmă s-a retras. Pe urmă lui Danny i s-au tăiat genunchii, a dat ochii peste cap, iar Rupe l-a prins și l-a întins pe targă.

Au ieșit să aștepte ambulanța. Când a venit, Rupe s-a urcat și el în spate cu Milligan și au plecat la O'Bleness Memorial Hospital.

Rupe și-a dat seama că medicului din secția de urgențe nu-i plăcea prea tare ideea că trebuia să-l trateze pe Milligan. A încercat să-i explice, cât de bine a putut, că Milligan trebuia abordat cu mare grijă.

— Dacă începe să vorbească cu accent slav, dă-te deoarce și lasă o femeie să se ocupe de el.

Doctorul nu l-a băgat în seamă. L-a văzut pe Danny dând ochii peste cap. Rupe și-a dat seama că plecase David și reapăruse Danny.

— Se preface, a zis doctorul.

— Tocmai s-a schimbat și...

— Ascultă, Milligan, o să-ți fac o spălătură stomacală. Îți bag niște tuburi pe nas și scoatem afară ce ai în stomac.

— Nu... a gemut Danny. Nu vreau tuburi... nu vreau furtun...

Rupe și-a dat seama la ce se gândeau Danny. Îi povestise cum i se băgase cândva un furtun în fund.

— O s-o fac oricum, fie că îți place, fie că nu, a zis doctorul.

Rupe a văzut schimbarea.

Ragen s-a ridicat iute și alert.

— Ascultă, a zis el, nu-i dau voie unui doctor de doi bani care nici n-a terminat școala să facă practică pe mine.

Doctorul s-a tras repede înapoi, pălind brusc. S-a întors și a ieșit din rezervă.

— Să dea dracii! a zis el. Puțin îmi pasă dacă ticălosul ăsta moare sau nu.

Rupe l-a auzit câteva minute mai târziu telefonându-i doctorului Caul și explicându-i ce se întâmplase. Pe urmă s-a întors, mai puțin urâios și rău de gură, și i-a cerut unei asistente să-i aducă o doză dublă de Ipecac ca să-l facă pe Milligan să vomite. Ragen a plecat și a reapărut Danny.

După ce a vărsat, doctorul a verificat voma. Nici urmă de medicamente.

Rupe s-a întors cu Danny cu ambulanța. Se făcuse două noaptea. Danny era tăcut și confuz. Nu voia decât să doarmă.

În ziua următoare, echipa terapeutică l-a informat pe Billy că se luase hotărârea să fie mutat în secția 5 – o secție numai de bărbați, încuiată. El n-a înțeles de ce. Nu știa nimic despre presupusa supradoză și despre drumul cu Mike Rupe la spital. Cățiva supraveghetori au intrat pe ușa camerei lui. Ragen a sărit pe pat, a spart un pahar de apă izbindu-l de perete și i-a amenințat cu bucate ciobită din mâna lui.

— Nu vă apropiați! i-a avertizat el.

Norma Dishong a dat fuga la telefon și a cerut ajutor. Peste câteva minute, la stația de amplificare s-a anunțat tare „cod verde“.

Dr. Caul a apărut în pragul ușii, a văzut expresia încordată și a auzit vocea furioasă a lui Ragen.

— N-am mai rupt de mult niște oase. Intră, doctore Caul. O să fii primul.

— De ce faci asta, Ragen?

— L-ai trădat pe Billy. Toți cei de-aici l-ați trădat!

— Nu-i adevărat. Știi foarte bine că problemele au început de la articolele din *Dispatch*.

— Nu merg în secția 5!

— Va trebui să mergi, Ragen. Nu mai depinde de mine. A devenit o chestiune de securitate.

Dr. Caul a clătinat trist din cap și a plecat.

Trei paznici, ținând o saltea în fața lor, s-au năpustit asupra lui Ragen și l-au lipit de perete. Alți trei l-au împins cu fața în jos pe pat, imobilizându-i mâinile și picioarele. Arthur l-a scos pe Ragen de acolo.

Pat Perry l-a auzit pe Danny tipând:

— Nu mă violați!

Arthur a văzut altă asistentă cu o seringă.

— O doză de Thorazine o să-l liniștească.

— Nu Thorazine! a strigat Arthur, dar era prea târziu.

O auzise pe dr. Wilbur spunând că medicația antipsihotică era nepotrivită în cazurile de personalitate multiplă și ducea la o disociere și mai mare. A încercat să-și înceclinească fluxul sangvin, ca să nu ajungă medicamentul la creier. Pe urmă s-a simțit ridicat de șase perechi de mâini și scos afară din camera lui. L-au coborât cu liftul la etajul doi, unde se afla secția 5. A văzut fețe curioase uitându-se la el. Cineva a scos limba. Alt cineva vorbea cu un perete. Pe jos se vedea o baltă de urină. Mirosea insuportabil a fecale și a vomă.

L-au dus într-o cămăruță goală, doar cu o saltea acoperită cu plastic pusă direct pe podea, și l-au încuiat acolo. Ragen a auzit ușa trântindu-se și a dat să se ducă s-o rupă, dar Arthur l-a făcut să încremenească. La lumină a ieșit Samuel, care a căzut în genunchi și a început să jelească:

— Vai, nefericitul de mine! Doamne, de ce m-ai părăsit?

Philip a înjurat și s-a trântit pe jos; David a simțit dureea. Christene plângea, întinsă pe saltea. Adalana și-a

simțit față scăldată într-o baltă de lacrimi; Christopher s-a ridicat în fund și a început să se joace cu pantofii. Tommy a sărit imediat să verifice dacă nu putea desculia ușa, dar Arthur l-a alungat din lumină. Allen a început să strige că voia să-și vadă avocatul. Kevin a înjurat. Steve și-a bătut joc de el. Lee a râs. Bobby și-a imaginat că ar putea zbură afară pe fereastră. Pe Jason l-au apucat dracii. Mark, Walter, Martin și Timothy au delirat intens în cămăruță încuiată. Shawn a scos un sunet ca un bâzâit. Arthur și-a pierdut controlul asupra indezirabililor.

Tinerii supraveghetori din secția 5 l-au urmărit prin vizetă pe Milligan izbindu-se de pereți, învârtindu-se ca în cușcă, vorbind cu diferite voci și accente, râzând, plân-gând, trântindu-se pe jos și apoi ridicându-se. Au fost de acord cu toții că era nebun de legat.

Dr. Caul a venit a doua zi și i-a făcut lui Milligan o injecție cu Amytal, singurul medicament cu efect sedativ care avea și efect asociativ. Billy a simțit că ajungea din nou la o oarecare fuziune, dar lipsea ceva. Arthur și Ragen se țineau deoparte, la fel ca înainte de proces, iar fără ei, Billy nu putea fi întreg. Se simțea golit, însăramântat și pierdut.

— Dă-mi voie să mă mut din nou la tine în secție, doctore Caul, l-a implorat Billy.

— Personalul din secția deschisă se teme acum de tine, Billy.

— N-o să fac rău nimănui.

— Ragen aproape că a reușit. A spart un pahar. A vrut să-i taie pe paznici. A vrut să-mi rupă mie oasele. Personalul spitalului a amenințat că intră în grevă, dacă te întorci într-o secție deschisă. Se vorbește despre trimiterea ta departe de Athens.

— Unde?
— La Lima.

Numele l-a umplut pe Billy de spaimă. Auzise în închi-soare povești despre locul acela. Și-a adus aminte cât se luptaseră Schweickart și Stevenson să nu fie trimis în acel infern.

— Nu mă alunga de aici, doctore Caul. O să fiu cuminte. O să fac tot ce mi se spune.

Caul a clătinat gânditor din cap.
— Să vedem dacă reușesc.

(2)

Articolele din presă au continuat, alimentate din interior de cineva de la Centrul de Sănătate Mintală Athens. Pe 7 aprilie, *Columbus Dispatch* titra triumfător: MILLIGAN ÎNTR-O SECTIE ÎNCHISĂ CA URMARE A SIMULĂRII UNEI SUPRADOZE.

Atacurile ziarului se îndreptau acum și asupra doctorului Caul și a Centrului. Caul a început să primească telefoane de intimidare și amenințări. Un apelant a strigat la el: „Cum îndrăznești să ții partea unui violator, impostor ticălos și bun de nimic, îndopat cu droguri? O să te omor!“ Din acel moment, dr. Caul a început să se uite cu grijă în jur înainte să se urce în mașină și dormea cu un revolver încărcat pe noptieră.

În următoarea săptămână, *Dispatch* a relatat protestul lui Stinziano față de încercarea Centrului de Sănătate Mintală Athens și a directoarei Sue Foster de a găsi un nou spital pentru Milligan:

**STINZIANO ARE ÎNDOIELI CĂ ATHENS AR TREBUI
SĂ-L AJUTE PE MILLIGAN SĂ FIE TRANSFERAT**

Mike Stinziano, membru în Camera Reprezentanților statului Ohio, este sceptic cu privire la eforturile oficialilor

Centrului de Sănătate Mintală Athens de a-l transfera pe Milligan în altă parte și le descurajează demersurile.

Democratul din Columbus consideră că articolele apărute în ultima vreme în presă au reușit să-i împiedice pe oficiali să-l transfere discret pe bolnavul psihic de 24 de ani, violator și tâlhar.

„Cred sincer că fără această publicitate, [Milligan] ar fi fost transferat departe de statul nostru și de Lima [Spitalul Psihiatric de Stat pentru Infractori]“, a afirmat Stinziano.

În timpul conferinței de presă desfășurată miercuri la Centrul de Sănătate Mintală Athens, directoarea Foster a spus: „Tratamentul lui Billy Milligan a fost compromis de presă și de reacția lui față de cele publicate.“

Directoarea a făcut referire la numeroasele articole apărute ca urmare a dezvăluirii făcute de ziarul nostru că Milligan obținuse permisiunea de a pleca nesupraveghet din spital.

Comentariul doamnei Foster a provocat o nouă răbufnire a lui Stinziano: „Este irresponsabil să dai vina pe presă pentru că relatează fapte adevărate“, a declarat el...

Stinziano și Ball au cerut Centrului de Sănătate Mintală Athens să chemă experți externi care să evalueze tratamentul lui Milligan. Dr. Cornelia Wilbur a acceptat să vină la Athens. Raportul ei a lăudat programul terapeutic adoptat de dr. Caul. Astfel de căderi, a explicat ea, intervineau dese în cazurile de personalitate multiplă.

Pe 28 aprilie 1979, *Columbus Dispatch* a publicat următoarele:

PSIHIATRUL LUI SYBIL APROBĂ DREPTUL LUI MILLIGAN DE A CIRCULA LIBER CA PARTE A TERAPIEI

de Melissa Widner

Psihiatru chemat de către Departamentul pentru Sănătate Mintală din Ohio să evalueze situația pacientului William Milligan a recomandat să nu se aducă schimbări majore în tratamentul aplicat până acum.

În raportul către Departament făcut public vineri, dr. Cornelia Wilbur susține terapia stabilită pentru Milligan, care până de curând a inclus dese învoiri acordate de către Centrul de Sănătate Mintală Athens, unde se află pacientul... Dr. Wilbur afirmă că, după 13 luni de tratament în spitale private sau de stat, Milligan nu mai este periculos. Propune ca spitalul din Athens să continue cu aceeași abordare.

Dr. Wilbur susține că plecările lui fără însotitor au fost bine concepute și pregătite, iar publicitatea făcută cu privire la ele a avut un efect negativ...

Pe 3 mai 1979, în *Columbus Citizen-Journal* a apărut următorul articol:

OBIECTIVITATEA MEDICULUI LUI MILLIGAN ESTE PUSĂ LA ÎNDOIALĂ

Mike Stinziano, membru în Camera Reprezentanților statului Ohio, pune sub semnul întrebării obiectivitatea psihiatrului care i-a recomandat tratamentul lui William Milligan... Într-o scrisoare adresată lui Myers Kurtz (*sic*), director intermar al Departamentului pentru Sănătate Mintală din Ohio, Stinziano susține că dr. Cornelia Wilbur nu poate evalua felul în care este tratat Milligan, deoarece „ea este persoana responsabilă pentru plasarea lui la Centrul Athens“.

Stinziano spune că alegerea ei ca evaluator extern și imparțial „are tot atâta valoare cât ar avea părerea mamei președintelui Jimmy Carter despre cum se descurcă fiul ei la Casa Albă.“

Filiala din Columbus a Organizației Naționale a Femeilor i-a scris pe 11 mai o scrisoare de trei pagini doctorului Caul, trimițând copii ale ei și următorilor: Meyers Kurtz, Mike Stinziano, Phil Donahue, Dinah Shore, Johnny Carson, dr. Cornelia Wilbur și ziarului *Columbus Dispatch*. Scrisoarea începea astfel:

Doctore Caul,

Programul terapeutic recomandat de dumneata lui William Milligan, care conține, conform relatărilor presei, plecări

nesupravegheate, folosirea fără restricții a automobilului și asistență în aranjamentele financiare privitoare la vânzarea drepturilor pentru cărți și filme, demonstrează o flagrantă și deliberată lipsă de considerație față de siguranța femeilor din comunitățile noastre. Acest fapt nu poate fi tolerat sub nici o formă...

Scrisoarea continua afirmând că programul stabilit de dr. Caul nu îl învăța pe Milligan că violența și violul erau niște acte absolut abominabile; mai mult chiar, părea să îi legitimeze „actele reprobabile“. Cu sprijinul doctorului Caul, susțineau semnatarele, Milligan își însușea „mesajul subliminal al zilelor noastre, anume că violența asupra femeilor este un fapt acceptat, o banalitate comercială cu tentă erotică...“

Scrisoarea susținea că „incompetența profesională a doctorului Caul este, pe cât de misogynă, pe atât de previzibilă. Afirmația că personalitatea care a comis violul a fost o lesbiană este doar un şir etlic transparent menit să camuflze o cultură patriarhală... Lesbiană este un ţap ispășitor șablon, convenabil dar fals, un personaj de ficțiune care să fie blamat în locul lui Milligan pentru sexualitatea sa violent-agresivă (sic). Bărbatul este, din nou, despovărat de responsabilitatea faptelor lui, iar femeia este victimizată.“

Ca urmare a recomandării doctorului Wilbur, s-a luat decizia ca Billy să rămână la Athens.

Personalul secției SPTI, deranjat de publicitatea făcută și de reacția lui Billy, a solicitat schimbări în planul de tratament, altfel amenință cu greva. Unii dintre angajați considerau că dr. Caul petrecea prea mult timp cu Billy și au insistat ca pacientul să intre în grija echipelor zilnice de tratament, iar doctorul să se implice doar ca terapeut și consultant medical. Caul a acceptat fără plăcere, doar ca să împiedice trimiterea lui Billy la Lima.

Asistenta socială Donna Hudnell a schițat un „contract” prin care Billy se angaja cu semnătură să respecte o serie de condiții. Prima dintre ele era că nu vor exista „amenințări de modificare sau deteriorare a dispozițiiei sau a poziției față de orice membru al personalului.” Pedeapsa pentru prima încălcare a acestei condiții urma să fie interdicția de a se întâlni cu scriitorul.

Milligan nu avea voie să țină la el în cameră obiecte ascuțite sau din sticlă. Nu beneficia de niciun fel de privilegiu fără consumămantul echipei de tratament din dimineața respectivă. Nu avea voie să primească telefoane. Avea voie să dea un singur telefon pe săptămână avocatului său și încă două, mamei sau surorii lui. Putea primi vizite numai de la sora lui și logodnicul acesteia, de la mama lui, de la avocat și de la scriitor. I se interzicea „să dea sfaturi de orice natură – medicală, socială, legală, economică sau psihologică – oricărui alt pacient.” Nu avea voie să retragă din cont mai mult de 8,75 dolari pe săptămână și nu i se permitea să dețină în niciun moment o sumă mai mare decât aceasta. Urma să primească materiale de pictură în cantități limitate și trebuia supravegheat când picta. Tablourile terminate urmău să-i fie luate săptămânal. Dacă se supunea întocmai acestor reguli timp de două săptămâni, urma să-și redobândească treptat libertățile.

Billy a fost de acord cu termenii contractului.

Billy cel de dinainte de fuziune a respectat regulile, dar simțea că personalul transformase spitalul în închisoare. Simțea din nou că era pedepsit pentru ceva ce nu făcuse. Arthur și Ragen încă nu erau de găsit. Billy cel nefuzionat își petrecea majoritatea timpului în fața televizorului, împreună cu ceilalți pacienți.

După două săptămâni i-a fost acordat primul drept: să fie vizitat de scriitor.

Profesorul nu mai reapăruse de la începutul atacurilor din *Dispatch*. Billy se simțea stânjenit. Ca să evite orice confuzie, el și scriitorul au convenit să se refere la Billy cel nefuzionat cu numele de Billy-N, ori de câte ori îl întreba scriitorul cu cine stătea de vorbă.

— O să mă descurc, i-a spus Billy-N scriitorului. Îmi pare rău că nu-ți pot fi de mai mare ajutor. Dar voi fi bine, atunci când se vor întoarce Arthur al meu și Ragen.

(3)

Scriitorul a revenit pe 22 mai, în următoarea vineri. L-a întâlnit tot pe Billy-N. Discursul lui întrerupt, privirea distrată și aerul general de deprimare l-au întristat.

— Cu cine stau de vorbă, ca să consemnez?

— Tot cu mine, Billy-N. Tot nefuzionat. Îmi pare rău, dar Arthur și Ragen lipsesc în continuare.

— Nu-i nevoie să-ți ceri scuze, Billy.

— N-o să-ți pot fi de mare ajutor.

— Nu-i nimic. Stăm de vorbă.

Billy a încuvînțat, dar părea apatic și istovit.

După o vreme, scriitorul i-a propus să întrebe dacă puteau ieși la o plimbare. Au găsit-o pe Norma Dishong și ea a fost de acord, cu condiția să nu iasă din curtea spitalului.

Era o după-amiază însorită. Au mers o vreme la întâmplare, apoi scriitorul i-a cerut lui Billy să ia pe unde mergeșe Danny atunci când ajunsese pe marginea râpei.

Billy nu era sigur de traseu, dar intuia direcția; a încercat să reconstituie ce se întâmplatase în ziua aceea, însă fără folos. Amintirile lui se dovedeau prea vagi.

— Există un loc unde îmi place să mă duc când vreau să fiu singur, a zis el. Hai acolo!

S-au întrebat spre locul propus de Billy, iar pe drum, scriitorul l-a întrebat:

— Ce se întâmplă cu celealte persoane din capul tău când ești fuzionat doar parțial? Ce simți?

— Nu-i la fel ca înainte, a zis Billy. Cred că se petrece ceea ce numesc ei co-conștiință. Este ca și cum mi-aș controla conștiul împreună cu alții, în diferite grade. Nu oricine poate fi co-conștient cu oricine. Din când în când, doar cineva anume și altcineva știu ce se petrece cu ei doi, fără ca eu să-mi dau seama de ce și cum. Săptămâna trecută, de exemplu, a fost o dispută puternică la una dintre întâlnirile din secție între dr. Caul, alt psihiatru și reprezentantul drepturilor pacienților. Era acolo Allen, care participa la discuții. La un moment dat, s-a ridicat și a spus: „Să vă ia dracu' pe toți! Ne vedem la Lima!“ Pe urmă a plecat. Eu eram în salonul comun, într-un fotoliu, și am auzit brusc tot ce spuse. Am strigat imediat: „Poftim? Stai o clipă! Cum adică, Lima?!“ M-am tras pe marginea fotoliului, mort de frică, pentru că auzisem exact replica din urmă cu câteva secunde, ca și cum s-ar fi dat în reluare și ar fi spus-o altcineva, nu eu. L-am văzut venind pe celălalt psihiatru, care ieșise din sala de discuții și i-am spus: „Vă rog, trebuie să mă ajutați!“ El a zis: „Cum adică?“ Am început să tremur și i-am spus ce auzisem în capul meu. L-am întrebat dacă era adevărat: „Tocmai am spus să mă trimiteți la Lima?“ El a zis că da, iar pe mine m-a bușit plânsul și l-am rugat: „Nu mă ascultați! Nu băgați în seamă ce vorbesc...“

— Este o nouă evoluție a bolii? a întrebat scriitorul.

Billy l-a privit gânditor.

— Cred că este primul semn de co-conștiință fără fusio-

ne totală.

— Mi se pare foarte important.

— O fi, dar e însământător. Am plâns și am țipat.

Toată lumea din încăpere s-a întors să se uite la mine. Eu iar nu știam ce tocmai spusesem și m-am întrebat „De ce se uită toată lumea la mine?“ Pe urmă mi-am auzit din nou vorbele repetându-se în minte.

— Ești în continuare nefuzionat?

— Da, sunt Billy-N.

— Ești singurul care are parte de astfel de reluări?

— Da, a încuviințat el. Din cauză că eu sunt gazda, miezul, sunt singurul care dezvoltă co-conștiința.

— Și cum ti se pare?

— Este un semn că mă fac bine, dar mă sperie. Uneori mă întreb dacă doresc cu adevărat să mă fac bine. Merită, oare, toată frica asta, toată porcăria prin care trec? N-ar trebui să mă îngrop din nou în creierul meu și să uit de toate?

— Și ce părere ai?

— Nu știu.

S-au apropiat de micul cimitir de lângă Școala Beacon pentru copiii cu handicap mintal și Billy a devenit mai tăcut.

— Aici vin uneori și încerc să-mi fac ordine în gânduri, a zis el apoi. Este cel mai trist loc pe care și-l poate imagina cineva.

Scriitorul s-a uitat la micile pietre de mormânt, multe dintre ele răsturnate și acoperite de buruieni.

— Mă întreb de ce au doar numere, a zis el.

— Când nu ai pe lume nici familie și nici măcar un prieten, când nimănuia nu-i pasă de tine și mori aici, toate documentele tale sunt distruse, a zis Billy. Există însă o listă a celor îngropați, în caz că se interesează cineva. Cei mai mulți de-aici au murit în timpul epidemiei de gripă din 1950, cred. Dar sunt și pietre funerare din 1909, sau mai vechi.

Billy a început să se plimbe printre morminte.

— Vin aici și stau pe banca aceea dintre copaci ca să fiu singur. Acest cimitir este deprimant, atunci când știi despre ce e vorba, dar emană un fel de pace. Vezi cum se apleacă peste morminte copacul acela uscat? Există aici un fel de grație și de demnitate.

Scriitorul a încuviințat, nedorind să-l întrerupă.

— La început, cimitirul a fost construit în cerc. Uită-te cum se înșiră mormintele într-un fel de spirală. Pe urmă a venit epidemia și n-au mai avut spațiu destul, aşa că au îngropat morții în șiruri.

— Cimitirul continuă să fie funcțional?

— Sunt înmormântați aici decedații fără familie. E groaznic. Cum ar fi să vii să-ți cauți o rudă și să afli că n-a fost decât numărul 41? Mai sunt și alte pietre funerare lângă bancă, stivuite unele peste altele. Asta este de-a dreptul deprimant. Niciun pic de respect față de morți. Pietrele ca lumea nu sunt puse de stat, ci de oameni care și-au descoperit aici rude. Pietrele acelea au nume scrise pe ele. Unor oameni le place să cerceteze trecutul și să afle de unde se trag. Își găsesc aici strămoși, îngropați sub un număr, și se cam supără. Probabil că spun: „Sunt familia mea, merită puțin respect.“ Nu contează dacă au fost oaia neagră a neamului, dacă au fost bolnavi sau altceva. Păcat că sunt doar câteva pietre funerare îngrijite. Am petrecut multă vreme aici, când aveam voie să umblu singur... Să „umblu“, a chicotit el.

Scriitorul și-a dat seama că se referea la cuvântul des folosit în titlurile din *Dispatch*.

— Mă bucur că poți râde de asta. Sper să nu-i mai lași să te doboare.

— Am trecut peste acel moment. Îmi dau seama că vor mai fi multe, dar cred că nu mă vor mai da peste cap și că le voi face față mai ușor.

Scriitorul și-a dat seama că în timpul discuției remarcase o schimbare abia perceptibilă în expresia lui Billy. Pășea mai vioi și vorbea mai articulat. Iar acum făcuse remarca aceea ironică la adresa titlului...

— Dă-mi voie să te întreb ceva, a zis el. Stând acum de vorbă cu tine, dacă nu mi-ai fi spus că ești Billy-N, m-aș fi putut păcăli. Semeni cu Profesorul.

— Atunci, de ce nu mă mai întrebi o dată? a zis Billy zâmbind, cu ochii strălucitori.

— Cine ești?

— Sunt Profesorul.

— Ticălosule, îți place să mă iei prin surprindere!

— Așa merg lucrurile, a zâmbit el. Când mă relaxez, se întâmplă să mă transform. Am nevoie de o anumită pace interioară. Am descoperit-o aici, vorbind cu tine, revăzând aceste lucruri, retrăindu-le și aducându-mi aminte.

— De ce ai așteptat să te întreb eu? De ce nu mi-ai spus: „Hei, sunt Profesorul“?

El a ridicat din umeri.

— Nu e ca și cum ne-am fi întâlnit din nou. La început a stat de vorbă cu tine Billy-N. Pe urmă, dintr-o dată, s-a alăturat conversației Ragen, apoi și Arthur, pentru că aveau amândoia ceva de adăugat. Mi se pare destul de jenant să zic: „Hei, salut, ce mai faci?“, de parcă n-aș fi stat și eu de vorbă cu tine în tot acest timp.

Au continuat să se plimbe, iar Profesorul a spus:

— Arthur și Ragen vor foarte mult să-l ajut pe Billy să-ți explice tot ce s-a petrecut în ultima perioadă de confuzie.

— Foarte bine, spune-mi, a zis scriitorul.

— Danny nu s-ar fi aruncat niciodată în râpa aceea. Pur și simplu a urcat până acolo mergând după niște flori mai mari.

Profesorul a luat-o înainte și i-a arătat scriitorului poteca pe care o apucase Danny și copacul pe care îl luase

în brațe. Scriitorul s-a uitat în jos. Dacă ar fi sărit de acolo, Danny ar fi murit cu siguranță.

— Iar Ragen n-a intenționat nicio clipă să le facă rău acelor paznici, a spus profesorul. Sticla spartă era pentru el. Știa că Billy a fost trădat și se pregătea să pună capăt lucrurilor.

A ridicat brațul să-i arate scriitorului că gestul care fusese considerat o amenințare nu era decât mișcarea mâinii spre propriul gât.

— Ragen intenționa să-și taie beregata și să termine cu toate.

— Dar de ce i-ai spus doctorului Caul că o să-i rupi oasele?

— Ragen a vrut să zică, de fapt, că doctorul Caul o să vadă niște oase rupte, nu că intenționa să-i facă vreun rău măruntelului.

— Rămâi fuzionat, Billy, a zis scriitorul. Este mare nevoie de Profesor. Avem multă treabă. Povestea ta e foarte importantă.

— Asta vreau și eu acum, a încuvîntat Billy. Să afle lumea.

Terapia a continuat, la fel ca și presiunile asupra conducerii spitalului. Contractul de două săptămâni dintre Billy și personal a fost reînnoit. A început să-și recâști ge drepturile treptat. *Columbus Dispatch* a continuat să publice articole ostile față de Milligan.

Ca reacție la relatările din presă, politicienii au insistat pentru constituirea unei comisii de anchetă. Stinziano și Ball au aflat că se scria o carte despre Milligan și au propus un articol de lege care împiedica toți autorii de infracțiuni – inclusiv pe cei declarați nevinovați pe motiv de incapacitate mintală – să păstreze orice fel de sumă de

bani ar fi obținut de pe urma poveștii vieții lor sau a unor dezvăluiiri legate de delictele comise. Discuțiile referitoare la această prevedere urmău să înceapă peste două luni.

(4)

În iunie, în ciuda atacurilor din ziare și a tulburărilor pe care acestea le-au antrenat în condițiile lui de viață și de tratament, Billy a rămas stabil. I s-a dat voie din nou să alerge prin curtea spitalului (dar nu și să iasă în oraș neînsoțit). Ședințele de terapie cu dr. Caul au continuat. A reînceput să picteze. Dar atât scriitorul, cât și dr. Caul au căzut de acord că Profesorul se schimbase. Memoria lui era mai puțin precisă. Devenise la fel de manipulator ca Allen și la fel de antisocial ca Tommy, Kevin și Philip.

Profesorul i-a spus scriitorului că într-o bună zi, pe când folosea echipamentul radio al lui Tommy, s-a auzit spunând cu voce tare: „Hei, ce fac aici? Este ilegal să transmit prin radio fără să am licență.“ Dar pe urmă, fără să se transforme în Tommy, a zis: „Și ce dracu' îmi pasă mie?“

A fost șocat și îngrijorat de această atitudine. Ajunsese să creadă că personalitățile – Profesorul accepta acum mai degrabă termenul „personalități“ decât „persoane“ – fuseseră părți din el. Acum, pentru prima dată, fără să se schimbe, se simțea *el* aidoma lor. Așadar, asta însemna adevărata fuziune! Devinea numitorul comun al celor douăzeci și patru de personalități, iar asta nu îl transforma în Robin Hood sau în Superman, ci într-un Tânăr foarte obișnuit, antisocial, nerăbdător, manipulator, strălucitor și talentat.

Așa cum sugerase mai înainte doctorul George Harding, Billy Milligan fuzionat avea să fie, probabil, mai puțin decât suma părților lui.

Norma Dishong, cea care se ocupa dimineața de cazul lui Milligan, a ajuns în această perioadă la concluzia că nu mai voia să lucreze cu Billy. Pur și simplu, era prea multă presiune. Dar niciunul dintre ceilalți supraveghetori nu voia cazul. Până la urmă, Wanda Pancake, colegă cu Dishong și nou venită în secție (deși lucra în spital de zece ani) a acceptat să fie supraveghetor principal în cazul Milligan.

Tânără, divorțată, cu fața pătrată, scundă și îndesată, Wanda Pancake s-a apropiat de noul ei pacient cu îngrijorare. „Când am auzit prima dată că vine aici“, a recunoscut ea mai târziu, „mi-am spus că exact asta ne mai lipsea! Mă speria de moarte tot ce citisem în ziare. Era un violator și fusese violent.“

Și-a amintit prima ei întâlnire cu Billy, în decembrie, după ce se transferase în secția SPTI. El picta în sala de activități recreative. Ea s-a dus să-i vorbească și și-a dat seama că tremura într-un hal fără de hal. O clamă de păr îi alunecase pe frunte și o vedea cum vibrează. Wanda făcuse parte dintre cei care nu credeau în diagnosticul de personalitate multiplă. După câteva luni, însă, nu se mai temea de Billy. El o liniștea, tot repetându-i un lucru pe care îl spusesese tuturor femeilor din secție: nu trebuiau să se sperie, în caz că se transforma în Ragen, pentru că Ragen n-ar fi agresat niciodată o femeie sau un copil.

În iunie, Wanda se înțelegea deja bine cu Milligan. Se ducea uneori să-l verifice în camera lui și stătea de vorbă îndelung. Începuse să-i placă Billy, iar acum deja era convinsă că reprezenta un caz tulburător de personalitate multiplă. Ea și asistenta Pat Perry îi luau mereu apărarea în fața angajaților ostili.

Wanda Pancake l-a cunoscut pe Danny atunci când l-a văzut stând pe canapeaua de vinilin și trăgând de butonii ei. L-a întrebat de ce făcea asta.

— Păi, încerc să-i scot, a răspuns el cu voce copilărească.

— Încetează! Cine ești, de fapt?

El a râs și a tras mai tare.

— Sunt Danny.

— Danny, dacă nu încetezi, îți dau peste palme.

El a privit-o și a mai tras de câteva ori, ca să aibă ultimul cuvânt, dar Wanda s-a apropiat și băiatul s-a opriț.

Data următoare când l-a văzut, Danny arunca niște haine și alte lucruri personale la coșul de gunoi.

— Ce faci acolo?

— Arunc lucruri.

— De ce?

— Nu-s ale mele. Nu le vreau.

— Oprește-te! Ia-le din coș și du-le înapoi în camera ta, Danny.

Băiatul s-a îndepărtat, fără să ia lucrurile. Wanda le-a strâns și i le-a dus înapoi în cameră. L-a prins de mai multe ori aruncând haine și țigări. Alteori veneau diversi oameni care aduceau obiecte aruncate pe fereastră. Mai târziu, tot Billy se întreba de ce îi lipsește una sau alta.

Într-o zi, Wanda s-a dus în camera de recreere cu Misty, nepoțica ei de opt-sprezece luni. Billy picta. S-a aplecat deasupra fetiței și i-a zâmbit, dar ea a început să plângă. Billy a privit-o cu tristețe.

— Nu ești prea micuță ca să fi citit ziarele? a zis el.

Wanda s-a uitat la peisajul la care lucra.

— E bun de tot, Billy, a zis ea. Mi-ar plăcea să am și eu unul dintre tablourile tale. Nu-s bogată deloc, dar dacă îmi pictezi un tablou mic cu un cerb, să știi că îl plătesc.

— O să-ți pictez ceva, a zis Billy, dar mai întâi vreau să-i fac portretul lui Misty.

A început s-o picteze pe Misty, încântat că Wandei îi plăcea munca lui. Era o femeie cu picioarele pe pământ și îi venea mai ușor să se înțeleagă cu ea decât cu multă

lume. Știa că divorțase, că nu avea copii și că locuia într-o rulotă aproape de familia ei, în orașelul din Apalași unde se născuse. Era o Tânără dintr-o bucată, făcea gropițe când zâmbea și avea ochi cercetători.

Într-o după-amiază când alerga în jurul clădirii și se gândeau la ea, Billy a văzut-o sosind în camioneta ei nouă cu tracțiune integrală.

— Trebuie să mă lași și pe mine să-o conduc într-o zi, a zis el, alergând pe loc și așteptând-o să coboare din mașină.

— Nici nu mă gândesc!

A văzut pe geamul din spate o antenă de radioamator și un număr de apel.

— Nu știam că ești radioamatoare, a zis Billy.

— Sunt, a răspuns ea sec și a pornit spre spital.

— Ce indicativ ai?

— Ucigașul de cerbi.

— Ciudat indicativ, pentru o femeie! De ce l-ai ales tocmai pe ăsta?

— Pentru că îmi place să vâneze cerbi.

El s-a oprit și s-a uitat fix la ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Tu vânezi cerbi? Ucizi animale?

Wanda l-a privit în ochi.

— Am împușcat primul juncan când aveam 12 ani și de-atunci am vânat în fiecare an. Sezonul trecut n-am prea avut baftă, dar abia aștept să vină toamna. Vânez pentru carne. Mi se pare cinstit. Să nu-ndrăznești să-mi vii cu predici!

Au luat listul împreună. Billy s-a dus la el în cameră și a rupt schițele pe care le făcea pentru mult-iubitul ei cerb pictat.

Pe 7 iulie 1979, *Columbus Dispatch* a publicat pe prima pagină, în chenar roșu, un articol de Robert Ruth cu titlul:

VIOULATORUL MILLIGAN AR PUTEA FI LIBER PESTE CÂTEVA LUNI

Autorul relata că în trei sau patru luni există posibilitatea ca Milligan să fie considerat sănătos și că, în conformitate cu actuala interpretare a legii federale, ar fi urmat să fie eliberat. În concluzie se menționa:

„Mike Stinziano afirmă că viața lui Milligan ar putea fi în pericol, dacă anumiți rezidenți din Columbus îl vor vedea plimbându-se prin oraș.“

După ce a citit articolul, dr. Caul a zis:

— Mă tem că ziarul are de gând să le bage unele idei în cap oamenilor.

Rob Baumgardt, logodnicul lui Kathy, și Boyce, frațele lui, au venit – îmbrăcați în uniformele militare cu care făcuseră figurație în *Brubaker*, un film de Robert Redford – să-l ia pe Billy în weekendul liber. În timp ce cobora treptele plancat de cei doi, Milligan i-a văzut pe polițiștii din biroul pazei uitându-se curioși pe fereastră. A încercat să-și mascheze zâmbetul; probabil că li se părea condus de o escortă militară.

Billy i-a vorbit scriitorului despre schimbările tulburătoare pe care le observase la el însuși. Cu toate că nu se transforma în Tommy, reușea să descuie uși fără să aibă nevoie de chei. Conducea noua motocicletă fără să se transforme în Ragen, dar o făcea în stilul lui Ragen,

escaladând pante abrupte. Simțea adrenalina pulsând la fel cum o simțea Ragen, conștient de fizicul lui, cu fiecare mușchi acționând precis ca să ducă la îndeplinire lucruri pe care descoperea acum că știa să le facă, deși mai înainte nu se urcase niciodată pe motocicletă.

Descoperise că devinea antisocial: ceilalți pacienți îl scoteau din sărite și nu avea răbdare cu personalul. Simțea în mod ciudat că își dorea cu disperare să se ducă la centrala electrică cu o rangă de doi metri. Știa unde era transformatorul. Dacă trăgea de unde trebuie, putea întrerupe curentul.

Își spunea mereu că ar fi fost o greșeală. Dacă se stingea iluminatul stradal, cineva putea avea un accident. Problema era, însă, *de ce își dorea aşa ceva?* Pe urmă și-a amintit de o seară când mama lui se certa cu Chalmer. Incapabil să mai suporte, Tommy plecase cu bicicleta pe Spring Street. Se dusese la centrala electrică, se strecu-rase înăuntru și opri-se curentul. Tommy știa că oamenii se calmau atunci când se stingea lumina. Cearta ar fi trebuit să se opreasă. Rămăseseră în întuneric trei străzi – Hubert Avenue, Methoff Drive și Spring Street. Ajunsese acasă pe întuneric, iar cearta intr-adevăr se opri-se. Dorothy și Chalmer beau cafea în bucătărie la lumina lumânărilor.

Acesta era motivul pentru care voia să întrerupă curentul din nou. Aflase de la Kathy că Dorothy se certa rău acum și cu Del Moore. Billy zâmbise și se uitase la transformator. Era un caz tipic de *déjà-vu* de sociopat.

Un alt motiv să simtă că era ceva în neregulă cu el era faptul că manifesta un interes foarte scăzut pentru sex. Avusese mai multe ocazii. În două rânduri, când toți credeau că plecase la sora lui, se cazase, de fapt, la un motel în Athens cu niște tinere interesate de el. În ambele

cazuri, când văzuse mașinile de poliție de pe șosea, renunțase la idee. Se simțea ca un copil vinovat.

Billy a început să se studieze tot mai intens, urmărind prin ce transformări treceau cei dinăuntrul lui. Și-a dat seama că influența lor devinea tot mai puțin importantă. Într-un weekend și-a cumpărat un set de tobe, după ce cântase la ele în magazin și descoperise cu uimire cât de bine se pricepea. Allen obișnuia să cânte la tobe, dar acest talent trecuse acum la Profesor, ba chiar și la Billy-N. Mai știa să cânte la saxofon tenor și la pian, dar simțea că tobele îi permiteau să se descarce emoțional mai bine decât orice alt instrument și îl umpleau de energie.

În Columbus s-a aflat că Milligan beneficia din nou de învoiri și atacurile la adresa doctorului Caul au reînceput. Comisia de Etică din Ohio i s-a cerut să înceapă o anchetă cu scopul de a-l acuza pe dr. Caul de conduită profesională neadecvată. Se afirma că Milligan primea favoruri speciale pentru că doctorul scria în secret o carte despre el. Întrucât legea preciza că o astfel de anchetă nu putea avea loc decât ca urmare a unei sesizări făcute de cineva, Comisia de Etică i-a cerut unuia dintre avocații săi să facă sesizarea necesară.

Dr. Caul se trezea acum atacat din altă parte. Eforturile de a-și trata pacientul fuseseră compromise, iar acum îi erau amenințate reputația profesională și cariera medicală. În aceste circumstanțe, pe 17 iulie 1979, doctorul a dat următoarea declarație sub jurământ:

Evenimentele din ultimele luni privitoare la cazul Billy Milligan au creat îngrijorări și proteste disproportionate, trecând dincolo, zic eu, de limitele logicii, ale rațiunii și chiar ale legii.

O bună parte din controversă, dacă nu chiar toată, a pornit de la decizia mea clinică despre cum trebuie tratat pacientul. Decizia mea clinică a fost susținută de toți profesioniștii recunoscuți în materie...

Nutresc convingerea că am fost arătat cu degetul și acuzat din motive deosebit de josnice, printre care dorința de publicitate a unui politician și goana după subiecte a unui gen de jurnalism îndoiehnic...

Într-un final, după multe luni de manevre legale complicate și costisitoare care au inclus citații, depoziții și moțiuni depuse la tribunal, orice suspiciune legată de conduită profesională a doctorului Caul a fost eliminată în totalitate. În timpul acelei perioade, însă, Caul a fost nevoit să folosească tot mai mult din timpul și energia lui ca să-și apere reputația și familia. Știa ce dorea toată lumea și ar fi putut pune capăt amenințărilor ținându-l pur și simplu închis pe Milligan, dar a refuzat să cedeze presiunilor emotionale ale politicienilor și ale ziarelor, tratându-l pe Billy aşa cum trebuia, adică la fel cum ar fi tratat orice alt pacient.

(5)

Vineri, 3 iulie, Billy a primit permisiunea să ducă vreo câteva dintre tablourile lui la Banca Națională din Athens, care a acceptat apoi să le expună în hol în luna august. Billy a început să pregătească cu entuziasm noua expoziție. Întindea pânze, picta și înrăma lucrări. Își folosea o parte din timp implicându-se în aranjamentele nunții lui Kathy, programată pentru 28 septembrie. Cu o parte din banii câștigați din vânzarea tablourilor a închiriat o sală pentru petrecere și și-a comandat un smoching. Abia aștepta ceremonia.

Vestea viitoarei expoziții a atras reporteri și camere de televiziune din Columbus. Cu permisiunea avocatului, Billy a acordat interviuri pentru știrile de seară lui Jan Ryan de la WTVN-TV și lui Kevyn Burger de la WBNS-TV.

Cu Jan Ryan a vorbit despre pictura lui și despre cum simțea că îl ajută terapia de la Centrul de Sănătate Mentală Athens.

Întrebat în ce măsură lucrările erau făcute de numeroasele lui personalități, Billy a răspuns: „Sunt o creație a tuturor. Ceilalți fac parte din mine și am învățat să accept asta. Talentele lor sunt și talentele mele. Dar în acest moment eu sunt responsabil de toate acțiunile mele și aş vrea ca lucrurile să rămână așa.“

A declarat că veniturile obținute de pe urma tablourilor urmău să fie folosite pentru plata spitalului, a avocatului și pentru a contribui la lupta contra abuzurilor împotriva copiilor.

A mai spus și că acum simțea că personalitățile lui se adunau într-o singură și că era în stare să-și îndrepte atenția spre activitatea lui viitoare – prevenirea abuzurilor împotriva copiilor. „Aș vrea să văd mai multe familii adoptive verificate așa cum trebuie, ca să fim siguri că pot oferi un mediu adecvat și sigur. Un copil trebuie îngrijit și din punct de vedere afectiv, nu doar tutelar.“

Jan Ryan, care mai filmase un documentar de jumătate de oră cu Billy și în luna decembrie a anului trecut, l-a considerat pe Billy schimbător mai ales în privința atitudinii față de societate. În ciuda abuzului sever suferit în copilărie, Milligan privea acum cu speranță spre viitor.

„Am mai multă încredere în sistemul nostru judiciar“, a zis el. „Nu mi se mai pare că toată lumea este împotriva mea.“

La știrile de la ora șase, Kevyn Burger a subliniat că programul de tratament aplicat lui Milligan la Centrul de

Sănătate Mintală Athens fusese controversat și criticat aspru, dar că Billy simțea acum că aparținea comunității.

„Mă simt mult mai bine printre oamenii din Athens“, a spus Billy. „Nu mai sunt atât de ostili pentru că au ajuns să mă cunoască. Nu se mai tem de mine la fel ca la început. Apele au fost tulburate din alte motive...“

A ținut să sublinieze că aleseșe cu grijă tablourile care urmau să fie expuse public. Pe unele nu voia să le prezinte deoarece se temea că oamenii ar fi putut încerca să-l analizeze prin prisma lucrărilor lui. A recunoscut că îl preocupa felul cum ceilalți urmau să-i judece munca. „Sper că vor veni să-mi vadă lucrările pentru că îi interesază arta și nu pentru că sunt în căutare de senzațional“, a afirmat el.

A spus că voia să meargă la școală, să studieze, să-și îmbunătățească tehnicele, dar simțea că reputația pe care o căpătase avea să-l împiedice să fie acceptat la facultate. Dar poate că lucrurile urmau să se schimbe cândva. El era dispus să aștepte.

„Înfrunt altfel realitatea acum și asta este lucrul cel mai important“, a mai spus Billy.

Lui Billy i s-a părut că angajații spitalului au reacționat bine atunci când a apărut la știri, care îl prezentaseră aranjându-și lucrările în expoziție și vorbind cu ziariștii. Mare parte din personal îl felicitase cu căldură; alții îl criticaseră deschis. Aflat chiar că unii dintre cei ostili au început ulterior să scrie de bine despre el în observațiile zilnice. L-a uimit faptul că existau oameni dispuși să-i spună ce se petrecea la întâlnirile personalului și ce scria în rapoarte. Și-a dat seama că situația progresase mult, față de momentul când se întorsese din secția 5.

Sâmbătă, 4 august, Billy se îndrepta spre ușa secției când a auzit alarma liftului. Ascensorul rămăsese blocat între etajele trei și patru. Înăuntru se afla o fată retardată mintal. Billy a văzut scânteia la panoul electric și a auzit trosnete și părăituri. Și-a dat seama că avusesese loc un scurt-circuit. Cățiva pacienți se adunaseră în hol, iar fata din ascensor țipa și se izbea de pereți. Billy a strigat după ajutor și, împreună cu un muncitor, a reușit să deschidă ușa casei liftului.

Katherine Gillott și Pat Perry au venit să verifice de ce era atâtă tărăboi. L-au văzut pe Billy coborând în cușca liftului și strecurându-se înăuntru prin trapa de deasupra cabinei. S-a apropiat de fată și a început să-i vorbească încercând să-o calmeze. A fost chemat mecanicul de întreținere și, în timp ce așteptau, Billy a început să lucreze la panoul electric din interior.

— Știi poezii? a întrebat-o el pe fată.

— Numai din Biblie.

— Atunci, recită-mi niște psalmi, a zis el.

Au vorbit despre Biblie aproape jumătate de oră.

După ce mecanicul a pus liftul în mișcare și au reușit să ajungă la etajul trei, fata s-a uitat la Billy și l-a întrebat:

— Acum îmi dai o cutie cu suc?

În sămbăta următoare, Billy s-a trezit devreme. Se bucura de expoziția pe care o pregătea, dar se supărăse că articolul de prezentare din *Dispatch* pomenea din nou – ca de obicei – de cele zece personalități ale lui și îl numea „Violatorul cu personalitate multiplă“. Trebuia să se obișnuiască de-acum și cu sentimentele contradictorii. Era o stare nouă pentru el – îl nedumarea, dar i se părea necesară pentru stabilitatea lui psihică.

S-a hotărât ca în dimineața aceea să alerge în jurul hotelului Ohio University Inn, vecin cu spitalul, și să intre să-și cumpere un pachet de țigări. Știa că n-ar fi trebuit să fumeze. Pe vremuri, doar Allen fuma țigări. Dar simțea nevoie. Avea timp destul să renunțe la acest obicei după ce se vindeca.

A coborât treptele spitalului și a văzut doi bărbați într-o mașină parcată în fața intrării. A presupus că vizitau pe cineva. Dar când a traversat, mașina a trecut pe lângă el. A ieșit apoi pe un drum lăturalnic și a văzut-o din nou.

A luat-o pe pajiștea proaspăt tunsă și s-a îndreptat spre puntea care traversa pârâul de lângă spital. A văzut mașina pentru a patra oară – vira să intre pe Dairy Lane, drumul dintre pârâu și hotel pe care urma să meargă el după ce trecea puntea.

Când a pășit pe punte, geamul mașinii s-a deschis. A apucat să vadă o mâna cu un pistol.

— Milligan! a strigat cineva.

Billy a înlemnuit.

S-a disociat.

Glonțul nu l-a nimerit pe Ragen, care s-a răsucit și a sărit în pârâu. L-a ratat și al doilea glonț, apoi încă unul. Ragen a înșfăcat o creangă ruptă din albia pârâului, s-a cățărat pe mal și, folosind-o ca pe o bâtă, a spart cu ea geamul din spate al mașinii, înainte ca aceasta să dispară în viteză.

Ragen a rămas acolo multă vreme, tremurând de furie. Profesorul înlemnise pe punte, slab și nehotărât. Dacă nu ar fi apărut el iute la lumină, ar fi fost cu toții morți.

Ragen s-a întors încet la spital, discutând cu Allen și cu Arthur ce să facă. Doctorul Caul trebuia să afle. În spital reprezentau o țintă ușoară. Puteau fi găsiți și uciși oricând.

Allen i-a povestit doctorului ce se petrecuse. Acum devinea mai important ca oricând să poată pleca din

spital, susținea el, pentru că trebuia să-și găsească un loc sigur unde să stea până la audierea de la tribunalul din Lancaster care îl putea absolvii de acuzațiile vechi. Pe urmă putea aranja să plece din Ohio și să se mute în Kentucky, ca să fie tratat de dr. Cornelia Wilbur.

— Este foarte important să nu se afle o vorbă despre acest atac, i-a spus Arthur lui Allen. Dacă bărbații aceia nu vor citi nimic în presă despre fapta lor, își vor pierde cumpătul. Se vor teme că Billy le pregătește ceva.

— Scriitorului îi spunem? a întrebat Allen.

— Nu trebuie să știe nimeni altcineva în afara de doctorul Caul, a insistat Ragen.

— Scriitorul se întâlnește cu Billy la ora unu, ca de obicei. Va apărea Profesorul atunci?

— Nu știu, a zis Arthur. Profesorul a dispărut. Bănuiesc că i s-a făcut rușine că a încremenit de frică pe punte.

— Și ce să-i spun scriitorului?

— Ești bun de gură, a zis Ragen. Prefă-te că tu ești Profesorul.

— O să-și dea seama.

— Nu și dacă îi spui clar că tu ești Profesorul, a zis Arthur. În felul acesta o să te credă.

— Adică să mint?

— Dacă află că Profesorul s-a disociat și a dispărut, se va supăra, a zis Ragen. Au devenit prieteni. Nu putem risca să punem în pericol apariția cărții. Totul trebuie să se desfășoare ca înaintea acestui atentat la viața lui Billy.

— N-am crezut niciodată că o să mă puneți să mint, a clătinat din cap Allen.

— Dacă o faci pentru o cauză bună, ca să nu rănești cineva, nu se cheamă minciună, a zis Arthur.

În timpul acelei întâlniri, scriitorul nu s-a simțit deloc în largul lui din cauza atitudinii și a comportamentului afișat de Billy. I s-a părut prea arogant, prea manipulator și cu prea multe pretenții. Billy spusese mereu că fusese învățat să se aştepte la ce era mai rău, dar să speră la mai bine. Acum susținea că-și pierduse orice speranță și că era sigur că va fi trimis înapoi la închisoare.

Scriitorul a simțit că nu stătea de vorbă cu Profesorul, dar nu putea fi sigur. La un moment dat a sosit și Alan Goldsberry, avocatul lui Billy, iar scriitorului i s-a părut că îl recunoștea pe Allen în modul în care argumenta de ce dorea să-și facă testamentul și să-i lase totul surorii lui:

— Aveam la școală un coleg bătăuș care mereu se lua de mine. Într-o zi a dat să mă lovească, dar pe urmă s-a răzgândit. Am descoperit mai târziu că sora mea, Kathy, îi dăduse ultimii ei douăzeci și cinci de cenți ca să mă lase în pace. Așa ceva n-o să uit niciodată.

În acel weekend petrecut la Kathy, Danny și Tommy au lucrat la pictura murală, iar Allen și-a făcut griji pentru audierea care urma să aibă loc curând la Lancaster. Dacă rezultatul îi era favorabil și doctorul Caul îl trimitea în Kentucky, nu se îndoia că dr. Wilbur va lucra cu el. Dar dacă judecătorul Jackson îl considera vinovat? Dacă îi era dat să-și petreacă tot restul vieții în spitale de nebuni și închisori? Primea facturi pentru spitalizare cu costuri de o sută de dolari pe zi. Statul voia să-i ia toți banii. Voia să-l falimenteze.

Sâmbătă noaptea nu a putut dormi. Pe la ora 03:00, Ragen a ieșit afară și s-a îndepărtat de casă în liniște, pe lângă motocicletă. Valea era acoperită de ceată. Voia să se plimbe până în zori. A pornit spre Barajul Logan.

Cel mai mult se bucura Ragen de ceață atunci când era noapte. Îi plăcea să umble prin ceață cea mai deasă fie în pădure, fie în mijlocul lacului, acolo unde nu mai vedea nimic în față. Iar trei noaptea era ora lui preferată.

Când s-a apropiat de cota maximă a barajului, îngust doar cât să încapă roțile motocicletei, a stins farul. Lumina se reflecta în ceață și îl orbea. Fără far, vedea două mări de întuneric în stânga și în dreapta și o panglica albicioasă – barajul – între ele. A potrivit roata în mijlocul acelei panglici. Era periculos, dar simțea nevoia de pericol. Ragen avea nevoie să cucerească din nou ceva. Nu trebuia neapărat să facă un lucru ilegal, dar din când în când Tânjea după pericol, voia să simtă adrenalina. Voia să se simtă învingător.

Nu mai mersese niciodată cu motocicleta pe acel baraj. Nu știa cât era de lung. Nu-i vedea capătul, dar știa că îl putea traversa doar cu viteză maximă și cu motorul turat, ca să nu cadă într-o parte sau în alta. Era îngrozit, dar trebuia să o facă.

A pornit și a accelerat pe mijlocul crestei înguste a barajului. După ce a reușit să ajungă la capăt, s-a întors și l-a traversat înapoi. Pe urmă a strigat, a plâns și pe obraji i s-au rostogolit lacrimi mari, înghețate într-o clipă de vântul tăios din față.

Ragen s-a întors acasă epuizat și a visat că fusese împușcat și că murise pe punte, din cauză că Profesorul înlemnise și îi lăsase baltă pe toți.

Capitolul douăzeci și doi

(1)

Luni, 17 septembrie, în ziua audierii, scriitorul s-a dus la spital și l-a găsit pe Billy așteptându-l. Și-a dat seama, din zâmbetul deschis, din privirea limpede și din felul în care l-a salutat dând din cap că era Profesorul. Și-au strâns mâna.

— Mă bucur să te văd, a zis scriitorul. A trecut ceva vreme.

— S-au întâmplat multe.

— Hai să stăm de vorbă înainte să ajungă Goldsberry și Thompson.

Au intrat într-o mică sală de ședințe, iar Profesorul i-a povestit scriitorului despre focurile de armă, despre disociere și despre faptul că Allen închiriașe o mașină sport nouă ca să plece la Lexington și să fie tratat de dr. Wilbur imediat ce judecătorul l-ar fi exonerat de acuzații.

— Cine a stat de vorbă cu mine ultima oară, pretinzând că ești tu?

— Allen. Îmi pare rău. Arthur s-a gândit că ai fi suferit, dacă aflai că m-am disociat din nou. În mod normal, nu i-ar fi păsat de ce simte altcineva. Presupun că a reacționat astfel pentru că șocul împușcăturilor i-a întunecat judecata.

Au stat de vorbă până când au sosit Goldsberry și Thompson, apoi au plecat cu mașina la tribunalul districtului Fairfield din Lancaster.

Goldsberry și Thompson furnizaseră curții depoziții din partea doctorilor George Harding, Cornelia Wilbur, Stella Karolin și David Caul și a psihologului Dorothy Turner. Toți afirmau că aveau „convingerea medicală rezonabilă” că Billy Milligan suferădea de personalitate multiplă în perioada atacurilor din spațiile de refugii de lângă autostradă și a jafului de la farmacia Gray, fapte comise în decembrie 1974 și ianuarie 1975. Considerau că probabil nu fusese în stare să colaboreze cu avocatul George Kellner întru propria lui apărare.

Luse, procurorul din Fairfield County l-a chemat la bară doar pe dr. Harold T. Brown, care a depus mărturie că îl tratase pe Billy la vîrstă de 15 ani și că îl trimisese la Spitalul de Stat Columbus pentru trei luni. În lumina noilor informații, a susținut el, și-ar fi schimbat diagnosticul de nevroză isterică cu multiple trăsături pasiv-agresive în tulburare disociativă, posibil cu personalitate multiplă. Cu toate acestea, Brown a declarat că fusese trimis de către acuzare să stea de vorbă cu Billy la Athens și că în timpul vizitei i se păruse că Billy Milligan era conștient de faptele comise. Asta îl făcea pe Brown să credă că Milligan n-ar fi suferit cu adevărat de personalitate multiplă, întrucât personalitățile multiple nu erau conștiente de obicei de acțiunile alter-egourilor lor.

La plecarea de la tribunal, Goldsberry și Thompson erau optimiști, iar lui Billy îi crescuse moralul. Nu se îndoia că judecătorul Jackson va ține cont mai degrabă de depozițiile a patru psihiatri eminenti și a unui psiholog decât de mărturia doctorului Brown.

Judecătorul a afirmat în fața presei că își va anunța decizia în două săptămâni.

Pe 18 septembrie, după ce văzuse cât de agitat fusese Billy după întoarcerea din Lancaster și cât de mult se temea să nu fie împușcat din nou, dr. Caul i-a acordat o nouă învoie. Billy își dăduse deja seama că și acasă la sora lui era o țintă la fel de ușoară ca la spital. S-a întăles cu doctorul să stea la Hocking Valley Motor Lodge, lângă Nelsonville. Voia să-și ia șevaletul și pânzele și să lucreze nestingherit.

S-a cazat marți sub un nume fals și a încercat să se relaxeze, dar tensiunea îl copleșea. Auzea zgomote în timp ce picta. A cercetat bine camera și holul și a ajuns la concluzia că vocile veneau din capul lui – erau propriile sale voci. A încercat să nu le dea atenție și să se concentreze asupra tușelor penelului, dar vocile au continuat. Nu erau ale lui Ragen sau Arthur, lor le-ar fi recunoscut accentul imediat. Posibil să fi fost ale unor indezirabili. Ce naiba se petrecea cu el? Nu putea lucra, nu putea dormi, și era frică să se ducă acasă la Kathy sau să se întoarcă în Athens.

Miercuri i-a telefonat lui Mike Rupe și l-a rugat să vină la el. Când l-a văzut cât era de nervos, Rupe l-a sunat pe doctorul Caul.

— Oricum ești în schimbul de noapte, a zis Caul. Stai acolo cu el și adu-l mâine înapoi la spital.

Cu Mike Rupe lângă el, Billy s-a relaxat. Au băut ceva la bar și Milligan i-a vorbit despre speranța lui de a fi tratat de medicul lui Sybil.

— O să mă internez într-un spital vreo două săptămâni, până când dr. Wilbur va considera că pot sta singur într-un apartament. Eu cred că pot. Chiar și când am necazuri, tot sunt în stare să mă descurc. Pe urmă voi începe tratamentul și îi voi respecta întru totul sfaturile.

Rupe l-a ascultat vorbind despre planurile pe care și le făcea după ce judecătorul Jackson ar fi urmat să-l absolve

de faptele comise în Lancaster. Au stat la taclale mare parte din noapte, s-au culcat spre dimineață și, după un mic dejun luat târziu, s-au întors joi după-amiază la spital.

Revenit în secție, Billy a stat în salon și s-a gândit că nu mai putea face nimic ca lumea. Se considera un nătâng pentru că pierduse calitățile celorlalte personalități: inteligența lui Arthur, forța lui Ragen, vorba dulce a lui Allen, cunoștințele de electronică ale lui Tommy. Se simțea tot mai prost și mai încordat. Stresul și spaima puseseră stăpânire pe el. Zgomotele i se păreau amplificate, culorile deveniseră insuportabil de intense. Ar fi vrut să se ducă la el în cameră, să trântească ușa și să țipe, să țipe, să țipe...

În ziua următoare, Wanda Pancake își termina prânzul în sala de mese. Un prieten a sărit de pe scaun și a dat fuga la geam. Wanda s-a întors și s-a uitat prin ploaie, încercând să-și dea seama ce văzuse.

— Am zărit pe cineva, a zis el. Un tip într-un trenci cafeniu a traversat în fugă podul de pe Richland Avenue și pe urmă s-a ascuns sub el.

— Unde? a întrebat Wanda.

S-a ridicat pe vârfuri și s-a întins, dar n-a reușit să vadă prin fereastra udă de ploaie decât o mașină oprită pe pod. Șoferul a coborât, s-a uitat peste balustrada podului, s-a dus iar la mașină și pe urmă s-a întors la balustradă, uitându-se în jos ca și cum ar fi urmărit ceva sau pe cineva ascuns dedesubt.

Pe Wanda au trecut-o fiorii.

— Mai bine mă duc să văd unde-i Billy.

L-a căutat prin toată secția, întrebând personalul și pacienții, dar nu-l văzuse nimeni. I-a cercetat camera. Trenciul cafeniu nu era în dulap.

Charlotte Johnson, șefa de secție, a venit în biroul asistentelor și le-a spus că promise un telefon de la un angajat plecat în oraș care îl văzuse pe Billy pe Richland Avenue. Dr. Caul a dat buzna și el afară din birou: cineva îi telefonase că Billy era pe pod.

Toată lumea a început imediat să strige. Nu voiau să trimită paza după el, pentru că uniformele îl scoteau din minți.

— Mă duc eu, a zis Wanda, luându-și haina.

Paznicul Clyde Barnhart a dus-o cu mașina până la pod. Ea s-a uitat dedesubt, apoi a luat-o pe malul râului, cercetând toate împrejurimile. Nimic. Când s-a întors, l-a văzut pe șoferul de pe pod și a rămas surprinsă că încă mai era acolo.

— Ai văzut un tip într-un trenci maro? l-a întrebat ea.

Bărbatul a arătat spre sala polivalentă a universității din apropiere. Wanda s-a urcat din nou în mașina paznicului și el a dus-o până la clădirea modernă din cărămidă și sticlă în formă de tort cu cupolă.

— Uite-l! a zis Barnhart, arătându-i pasarella de beton care încunjoară clădirea la etajul trei.

— Rămâi aici. Mă descurc singură, a zis Wanda.

— Nu intra în clădire și ai grijă să nu rămâi singură cu el, a zis Barnhart.

Ea a început să urce pe una dintre rampe și l-a văzut încercând ușă după ușă ca să intre în clădire.

— Billy! a strigat Wanda, luând-o la fugă pe pasarelă. Așteaptă-mă!

El nu i-a răspuns.

Ea a încercat alte nume:

— Danny! Allen! Tommy!

El n-a băgat-o în seamă. Se mișca iute și încerca pe rând ușile, până când a descoperit una deschisă și a reușit

să intre în clădire. Wanda nu fusese niciodată în sala aceea. Era speriată, nu știa la ce să se aștepte de la Billy și nici ce căuta acolo. A alergat după el și l-a văzut începând să urce o scară abruptă. Ea a rămas la piciorul ei.

— Vino jos, Billy!

— Să te ia dracu'! Eu nu-s Billy!

Nu-l mai văzuse niciodată mestecând gumă. Acum rumega repede și apăsat.

— Cine ești? a întrebat Wanda.

— Steve.

— Ce cauți aici?

— Căcat, ce ți se pare că fac aici? Vreau să ajung în vârfu' clădirii.

— De ce?

— Ca să sar.

— Vino jos, Steve, să stăm de vorbă!

El a refuzat să coboare, deși ea a încercat să-l ia cu binișorul. Fără niciun rezultat. Wandei i s-a părut decis să se sinucidă. A remarcat cât de diferit se purta: era imperinent, vorbea tare și repede, avea o aroganță macho în expresie și în ton.

— Mă duc la budă, a zis Steve și a dispărut în spatele ușii unei toalete.

Wanda a dat fuga afară, pe pasarella circulară, să vadă dacă Clyde și mașina de la pază mai erau acolo. Nu mai erau. Clyde plecase. Când s-a întors, Steve ieșea de la toaletă și a dispărut pe altă ușă. Ea a încercat să meargă după el, dar se încuiase pe dinăuntru.

Wanda a găsit un telefon public pe perete, a sunat la spital și a cerut să vorbească cu doctorul Caul.

— Nu știu ce să fac, a zis. Acum e Steve și spune că se va sinucide.

— Încearcă să-l calmezi, a zis dr. Caul. Spune-i că totul va fi bine. Spune-i că n-o să fie atât de groaznic cum crede el.

Că va reuși să se ducă în Kentucky și să se trateze cu dr. Wilbur. Spune-i să se întoarcă!

Wanda a închis telefonul, s-a dus la ușa încuiată și a bătut în ea:

— Steve! Deschide ușa! Dr. Caul zice că vei reuși să pleci în Kentucky!

Peste câteva secunde a ieșit un student și a lăsat ușa descuiată. Wanda a descoperit că dădea într-un corridor îngust, circular. A luat-o la fugă pe el, vârând capul în birouri și săli, simțindu-se ca într-un coșmar în care trebuie să alergi printr-un labirint. Nu-l găsea, dar trebuia să meargă mai departe și să-l caute peste tot.

A trecut pe lângă doi studenți care stăteau de vorbă.

— N-ați văzut un bărbat trecând pe aici? Are peste 1,80 și poartă un trenci maro, ud...

Unul dintre ei a arătat în față:

— S-a dus încolo...

Wanda a continuat să alerge pe corridorul circular, verificând uneori ușile spre exterior, în caz că Tânărul ieșise din nou afară. În cele din urmă l-a văzut pe pasarelă.

— Steve! a strigat ea. Stai o clipă! Vreau să vorbesc cu tine!

— N-avem ce vorbi!

Ea i-a tăiat calea, așezându-se între el și balustradă ca să-l împiedice să sară.

— Dr. Caul a zis să te întorci.

— Să dea dracii în el de ticălos gras!

— A zis că lucrurile nu stau aşa de rău cum crezi tu.

— Ba, pe dracu'!

Pășea repede într-o parte și într-alta și mesteca furios gumă.

— Dr. Caul zice că o să te poți duce în Kentucky ca să te ajute dr. Wilbur.

— N-am încredere în niciunul dintre ei. Să-i ia naiba de psihiatri, îmi tot bagă căcatu' ăla că am mai multe personalități. Asta-i o tâmpenie! Ei sunt ăia nebuni.

Steve s-a dezbrăcat de treciul ud, l-a lipit de un geam mare și a tras pumnul înapoi să-l facă bucați. Wanda a sărit și s-a agățat de brațul lui, împiedicându-l să-l balanșeze. Știa că voia să spargă geamul ca să se taie, deși sticla era prea groasă ca să cedeze. Probabil că n-ar fi reușit decât să-și rupă pumnul. Dar a rămas agățată de el, iar Tânărul încerca să se scuture de ea.

În timp ce se luptau, Wanda a încercat să-l convingă să se întoarcă, dar el nu părea să asculte nimic. Udă până la piele și înghețată, femeia și-a ieșit din fire.

— Gata, m-am săturat! a zis ea. Ori vii cu mine chiar în clipa asta, ori îți trag una în coaie!

— N-o să îndrăznești, a zis el.

— Ba, cum să nu! a zis ea, încă ținându-l bine de braț. Număr până la trei. Dacă nu te liniștești și nu pornești cu mine chiar acum înapoi spre spital, te troșnesc!

— Eu nu dau în femei, a zis el.

— Unu... Doi...

Wanda a tras genunchiul și s-a pregătit. El a încrucișat picioarele ca să se apere.

— Chiar mi-ai trage una?

— Da!

— Tot o fac, să știi, a zis el. Mă urc și sar.

— Nu te urci nicăieri. Nu te las eu!

El s-a smucit, s-a luptat, a reușit să se elibereze și a dat fuga spre balustrada de beton a pasarelei. Erau trei etaje până jos. Când a ajuns la balustradă, femeia l-a apucat cu un braț de după gât și cu unul de curea și l-a lipit de zid, rupându-i cămașa în timp ce se luptau.

Pe urmă l-a văzut transformându-se. S-a înmuiat și a căzut, cu ochii sticloși. Apăruse altcineva. A început să

plângă în hohote, tremurând. Era speriat, și-a dat seama Wanda. Știa cine ieșise la lumină. L-a luat în brațe și l-a asigurat că nu avea de ce să-și facă griji.

— Totul va fi bine, Danny, a zis ea.

— O să mă bată cu biciul, s-a văicărit el. Am pantofii descheiați și plini de noroi, mi s-au udat pantalonii și părul... Hainele îmi sunt murdare și rupte.

— Vrei să faci o plimbare cu mine?

— Da, a zis el.

Wanda a adunat trenciul de pe jos, i l-a pus în spate și l-a condus pe pasarelă până în fața clădirii. Printre copaci, pe deal, se vedea spitalul. Probabil că el văzuse de multe ori clădirea aceea din curtea Centrului. Mașina celor de la pază se întorsese. Era în parcare, cu ușile deschise, fără nimeni înăuntru.

— Vii cu mine în mașină? Hai să scăpăm de ploaie...

El s-a tras puțin înapoi.

— E în regulă. Asta-i mașina pazei noastre. O conduce Clyde Barnhart. Îl cunoști, vă înțelegeți bine. Îți place de el, nu-i aşa?

Danny a încuvînțat și a dat să se urce pe bancheta din spate, dar a văzut plasa de protecție care transforma locul într-o cusăcă și s-a tras speriat înapoi.

— Nu-i nimic, a zis Wanda, dându-și seama ce îl supăra. Putem sta amândoi în față. Îl așteptăm pe Clyde să vină să ne ducă acasă.

Danny s-a strecut înăuntru și a stat liniștit lângă ea, uitându-se confuz la pantalonii uzi și la pantofii plini de noroi.

Wanda a lăsat ușile deschise, dar s-a întins și a aprins farurile în semn de avertisment. Curând după aceea, de pe pasarelă a apărut Clyde, împreună cu Norma Dishong.

— M-am dus înapoi la spital ca să o aduc și pe ea, i-a explicat Clyde Barnhart. Eram înăuntru, vă căutam.

— El e Danny, a zis Wanda. Acum e totul bine.

(2)

Marți, 25 septembrie, asistenta Pat Perry l-a urmărit pe Billy stând de vorbă în salonul de zi cu Gus Holston. Holston se internase în urmă cu câteva săptămâni; se cunoștea cu Billy de la Lebanon. Li s-au alăturat Lori și Marsha, care au început să flirteze cu ei. Lori nu încercase niciodată să-și ascundă atracția față de Billy; acum se prefăcea interesată de Holston, încercând să-l facă pe Billy gelos. Perry era supraveghetoarea de caz a lui Lori și știa că fata se ținea de Milligan încă din momentul când venise el în Athens. Era o Tânără drăguță și nu prea deșteaptă care îl urmărea peste tot, îi lăsa biletele și le povestea angajaților ce-or să facă ea și Billy într-o bună zi. Împrăștiase chiar zvonul că în cele din urmă se vor căsători.

În ceea ce-l privea pe Billy, el nu-i acordase niciodată prea mare atenție. Făcuse un gest mare și le dăduse câte cincizeci de dolari Marshei și lui Lori la începutul săptămânii, pentru că ele se plângneau că rămăseseră leftele. În schimbul acestor bani, fetele împărțiseră autocolante cu **IMBRĂȚIȘEAZĂ-ȚI COPILUL** în centrul orașului.

Eileen McClellan, supraveghetoarea de după-amiază a lui Milligan, era liberă în ziua aceea și avea grija de el colega ei, Katherine Gillott. Imediat după ce bunicuța Gillott a apărut la datorie, Billy a întrebat-o dacă putea să se ducă la plimbare.

— Trebuie să-l întrebăm pe dr. Caul, a zis ea. Nu vreau să decid singură.

Billy a așteptat în camera cu televizorul până când l-a întrebat ea pe dr. Caul, care a vrut să stea de vorbă cu el.

I-a pus câteva întrebări despre starea în care se afla, apoi i-a dat voie să plece la plimbare împreună cu Gus Holston.

Billy și Gus s-au întors după o jumătate de oră, apoi au ieșit iarăși să se plimbe. Billy s-a întors a doua oară în jurul orei șase după-amiaza. Gillott se ocupa de o internare nouă, dar l-a auzit spunând:

— Fata aceea țipa.

Și-a dat seama că vorbea Billy, dar vocea era a lui David.

— Ce-ai spus? l-a întrebat ea.

— O să pățească ceva.

Gillott l-a urmat în hol.

— Despre ce vorbești?

— Era o fată. Am auzit o fată țipând undeva, cât am fost afară.

— Ce fată?

— Nu știu. Erau două. Una i-a spus lui Gus să mă aducă înapoi pentru că le stăteam în cale.

Gillott l-a mirosit să vadă dacă nu băuse. N-a simțit dampf de alcool. Peste câteva minute a fost sunată de la recepția de jos. S-a dus și a văzut un gardian aducând-o pe Marsha. A luat-o sus și a simțit că mirosea a alcool.

— Unde-i Lori? a întrebat Gillott.

— Nu știu.

— Unde ai fost?

— Nu știu.

— Ai băut, nu-i aşa?

Marshei i-a căzut bărbia în piept. A fost trimisă la secția 1, în saloanele de maximă securitate pentru femei.

Între timp, Billy se schimbase din David în Danny, care a părut neliniștit să vadă pe Marsha singură, fără Lori. A dat fuga afară din clădire să-o caute. Gillott s-a dus pufoind după el. L-a găsit în spatele școlii Beacon în același timp în care gardianul Glenn o aducea înăuntru pe Lori.

Vomitase și o găsise căzută cu fața în iarbă, cu capul în propria vomă.

— S-ar fi putut sufoca, i-a spus Glenn lui Gillott.

Gillott și-a dat seama că Danny era îngrijorat de soarta fetei. A auzit lume pe corridor șoptind cuvântul „viol“, dar ea era de părere că niciunul dintre tineri nu stătuse afară destul încât să le poată face ceva Marshei sau lui Lori. Pur și simplu nu-i venea să credă. Când a ieșit din tură la ora 20:00, totul părea să se fi liniștit. Femeile erau amândouă în secția 1, iar Milligan și Holston dormeau în camerele lor.

Pat Perry a venit la serviciu în dimineața următoare la ora 7:00. Zvonurile se împrăștiaseră în tot spitalul. Cele două femei fuseseră găsite bete și fără cunoștință pe dealul din curtea spitalului. Hainele lui Lori erau rupte. Unii spuneau că ea ar fi afirmat că fusese violată; alții susțineau că nici vorbă să fi pomenit de viol. În aceeași perioadă ieșiseră la plimbare Billy și Gus Holston, iar bănuielile planau asupra lor. Aproape toți cei din secția PTI erau de acord însă că nu se petrecuse niciun viol.

Poliția a fost chemată să investigheze cazul și s-a cerut închiderea temporară a secției, pentru ca polițiștii să le poate pune întrebări tuturor. Dr. Caul a stat de vorbă cu o parte dintre angajați. Billy și Holston încă nu se treziseră. Problema era următoarea: cine să-i spună lui Billy despre acuzațiile care i se aduceau lui și lui Holston. Pat Perry și-a dat seama că doctorul nu voia s-o facă el însuși. Restul au refuzat și ei. Perry nu fusese de serviciu în primăvară, la răbufnirea de furie a lui Ragen, când îi amenințase pe toți cu paharul spart, dar ceilalți se temeau de o reacție la fel de violentă în momentul când Billy ar fi aflat acuzația.

Înainte să stea de vorbă cu tinerii, doctorul Caul a încuiat ușa. Primul s-a trezit Holston, iar doctorul i-a spus ce acuzații i se aduceau. Pe urmă s-a dus în camera lui Billy și a făcut același lucru.

Amândoi tinerii au părut nedumeriți de acuzații la început. Pe parcursul dimineții, însă, au devenit tot mai agitați și mai însăspăimântați. Au început să spună că veniseră unii după ei să-i ia la Lima, că îi căuta FBI-ul, că urmăru să fie trimiși la Lebanon.

De-a lungul zilei, personalul a încercat să-i facă să rămână calmi. Angajații erau și ei furioși. Nu credeau în acuzațiile aduse pacienților. Wanda Pancake și Pat Perry au continuat să-i asigure pe Holston și pe Billy că nu venea nimeni să-i ia de acolo. Știau amândouă însă că nu vorbeau cu Billy. Era unul dintre ceilalți. Wanda nu se îndoia că avea de-a face cu Steve.

Pat Perry i-a administrat lui Billy în ziua aceea o doză mare de Amytal, încercând să-l țină sub control. La un moment dat, Billy a adormit și părea să se simtă bine. Dar, pe la ora 14:00, tinerii erau din nou agitați. Billy s-a transformat din Steve în David și a început să se văicărească și să plângă. Pe urmă a devenit iar dur și a început să se plimbe încolo și încocace împreună cu Holston, nelăsând pe nimeni să se apropie de ei. De fiecare dată când suna telefonul, Billy sărea în picioare și spunea: „Au venit după mine!”

Mai târziu, Billy și Holston s-au retras aproape de ușa încuiată care dădea spre scara de incendiu. Au strâns în jurul lor mese și scaune, formând o baricadă, apoi și-au scos curelele și le-au înfășurat în jurul pumnului.

— Să nu se apropie niciun bărbat de noi, altfel spargem ușa din spate! a zis Steve.

A apucat cu stânga un scaun și îl ținea în fața lui ca un imblânzitor de lei. Membrii personalului și-au dat seama

că situația scăpase total de sub control. Au anunțat cod verde.

Pat Perry a auzit anunțul la difuzor. Se aștepta ca în scurt timp să apară opt-zece gardieni și supraveghetori din alte secții care să vină să dea o mâna de ajutor.

— Doamne! a exclamat ea, când ușa s-a deschis brusc.

Se adunase un puhoi de oameni. Gardieni, supraveghetori, ajutoare, șefi de secție, medici și psihologi care nu aveau ce căuta aici, bărbați de la secția de geriatrie care nu reacționau niciodată la codul verde... Erau cel puțin treizeci. Parcă ar fi încolțit un animal. Parcă n-ar fi așteptat cu toții decât un semn...

Pat și Wanda s-au apropiat de Billy și de Holston, care n-au făcut nicio încercare să le respingă. Pe măsură, însă, ce se apropiau și bărbații, cei doi tineri au început să fluture scaune și să agite pumnii pe care își înfășuraseră curelele.

— Eu nu mă duc la Lima! a strigat Steve. Tocmai când totul mergea mai bine, sunt acuzat de ceva ce n-am făcut! Acum nu mai am nicio șansă! Nu mai am nicio speranță!

— Billy, ascultă-mă, a zis dr. Caul. Nu trebuie să pui problema așa. Ar fi bine să te liniștești.

— Dacă vă aprobiați, spargem ușa, luăm mașina și fugim.

— Greșești, Billy. Comportamentul ăsta nu te va ajuta. Ai fost acuzat de un lucru și asta se poate termina rău. Nu te purta așa. Nu-i vom lăsa să facă ce vor.

Billy a refuzat să-l asculte.

Psihologul Dave Malawista a încercat să-l readucă la rațiune.

— Haide, Billy. Am lăsat noi vreodată să ţi se întâpte ceva? Am investit foarte mult în tine, crezi că vom permite cuiva să te ia de aici? Vrem să te ajutăm, nu să te lăsăm

să înrăutățești lucrurile. Niciunul dintre angajați nu crede zvonurile astea. Am comparat ieșirile voastre cu ieșirile fetelor. Timpul nu coincide. Ancheta se va desfășura în favoarea voastră.

Billy a lăsat scaunul jos și a ieșit din colț. S-a liniștit, iar mulțimea de bărbați a plecat din secție, dar curând a început din nou să plângă și să ofteze. Holston continua să se manifeste dușmănos. Bătea câmpii și striga că va fi luat și dus de acolo, iar asta îl supăra și mai tare pe Billy.

— N-o să avem nicio sansă, a zis Holston. Eu am mai fost acuzat pe nedrept. O să vezi, se vor strecura aici fără să ne dea de știre. O să dispărem și n-o să se mai audă niciodată de noi.

Personalul era și el mai îngrijorat decât văzuse Pat vreodată. Simțea toți că urma să se petreacă ceva.

Tura s-a schimbat la ora 15:00 și tinerele supraveghetoare au fost înlocuite de mai experimentatele Eileen McClellan și Katherine Gillott. Gillott aflase cu surprindere de acuzația de viol. Avertizată de schimbul de dimineață, a încercat să-i țină calmi pe cei doi tineri. În partea a doua a după-amiezii, însă, au început din nou să aibă izbucniri nervoase, să vorbească despre interogatorii și despre faptul că vor fi duși la închisoare, să amenințe că vor smulge firele de telefon, dacă încerca cineva să cheme paza, sau că vor sparge ușa de incendiu, dacă venea cineva după ei.

— Nu vreau să se termine aşa, a zis Billy. Mai bine mor, decât să se termine aşa.

Gillott a încercat să stea de vorbă cu Billy. El i-a cerut la un moment dat niște Amytal. Femeia a fost de acord.

El s-a dus în biroul asistentelor după medicament, iar Gillott și-a îndreptat atenția spre alt pacient. A auzit apoi ușa din spate deschizându-se cu zgomot și i-a văzut pe Gus Holston și pe Billy Milligan luând-o la fugă pe scara de incendiu. Asistenta de serviciu a anunțat al doilea cod verde al zilei.

Peste puțină vreme, Katherine Gillott a primit un telefon. Putea veni la etajul doi? Îl prinse sără pe Billy și el o solicitase pe ea. S-a dus acolo și a văzut că patru bărbați îl imobilizaseră pe Billy pe podea, în fața ascensorului.

— Katherine, ajută-mă! a zis el. Nu-i lăsa să-mi facă rău. Dacă mă leagă, o să vină Chalmer.

— Nu, Danny. Chalmer nu poate să vină la spital. Dar s-ar putea să fii închis singur într-o cameră. Ai părăsit spitalul. Ai spart ușa și ai plecat. Acum asta te așteaptă.

— Poți să le spui să mă lase să mă ridic? a susținut el.

— Dați-i drumul, le-a spus Gillott bărbaților.

Paznicii au ezitat, neștiind la ce se puteau aștepta.

— N-o să facă nimic rău, a zis asistenta. Va veni cu mine. Nu-i aşa, Danny?

— Da.

L-a condus în secția 5, la izolare, și a rămas să-i ia lucrurile personale. El n-a vrut să-i dea colierul cu vârf de săgeată.

— Golește-ți buzunarele și dă-mi portofelul să-l pun bine, a zis ea, observând că avea asupra lui o mulțime de bani.

Unul dintre supraveghetorii de la secția 5, nerăbdător să-l închidă pe Milligan, i-a strigat:

— Ieși odată afară, Katherine, altfel te încui și pe tine cu el!

Gillott și-a dat seama că personalul de aici se temea rău de Tânăr.

La scurt timp după ce s-a întors în secția PTI, o asistentă a sunat să-i spună că se petrece ceva cu Milligan la izolare. Acoperise vizeta cu salteaua, împiedicând personalul să se uite înăuntru, iar ei se temeau să deschidă ușa și să vadă ce făcea. Putea să coboare ea?

Gillott a luat cu ea un supraveghetor bărbat – unul pe care Billy îl cunoștea bine – și a strigat apoi prin ușa izolării:

— Sunt Katherine. O să intru să văd ce faci. Nu te speria!

Au intrat. Billy scotea un fel de gâlgâit și se sufoca. Lanțul colierului zăcea pe jos și vârful de săgeată era de negăsit.

Dr. Sammi Michael a dispus ca Billy să fie dus într-un salon cu pat, dar el s-a luptat cu cei care s-au apropiat de el. A fost nevoie de mai mulți bărbați ca să-l poată transporta.

Gillott a rămas cu el în noul salon. I-a dat mai multe căni cu apă și, peste câteva minute, Billy a scuipat afară vârful de săgeată. Sora i-a făcut o injecție, iar Gillott a mai stat o vreme de vorbă cu el, asigurându-l că se va întoarce curând în camera lui și sfătuindu-l să se odihnească. Pe urmă s-a întors în secția ei, gândindu-se cât de însăpmântat era Tânărul.

Wanda, Pat Perry și Mike Rupe au venit la serviciu în dimineața următoare și au aflat că Billy și Holston fusese să duși în secția 5. Rupe, care acum lucra în schimbul de dimineață, ar fi vrut să-l viziteze pe Billy, dar cei de la secția 5 îi rugaseră pe cei de la SPTI să nu se ducă acolo. Era al lor, acum.

Mai târziu a sunat Kathy. I s-a spus că se iviseră probleme și că fratele ei fusese mutat în secția 5, cea de maximă securitate. Billy nu a avut voie să meargă la doua zi la nunta ei.

Toată povestea s-a scurs în presă, iar pe 3 octombrie 1979 în *Columbus Citizen-Journal* a apărut următorul articol:

**BETIE PE BANII LUI MILLIGAN.
STINZIANO SPUNE CE VA DA ÎN VILEAG POLIȚIA.**

William S. Milligan, violatorul despre care se presupune că ar suferi de personalitate multiplă, a fost unul dintre cei patru pacienți de la Centrul de Sănătate Mintală Athens implicați săptămâna trecută într-o petrecere cu „rom și cola” în curtea spitalului, a afirmat miercuri un membru al camerei reprezentanților.

Mike Stinziano din Columbus spune că o echipă specială a poliției este pe cale să stabilească faptul că Milligan le-a oferit bani unor paciente ca să cumpere rom și că ulterior cele două femei, Milligan și încă un pacient au făcut o petrecere „cu rom și cola”...

Reprezentantul susține că această poveste indică „un control extrem de redus asupra faptelor și activităților din Centru”.

„Din câte am înțeles, raportul nu va fi în stare să dovedească și că cele două femei au fost violate”, a declarat miercuri Stinziano. „Dar va stabili că cele două femei au primit bani de la Milligan ca să cumpere băutură, au ieșit din spital și apoi s-au întors cu rom...“

Vineri, locotenentul Richard Wilcox, șeful polițiștilor care derulează ancheta, a afirmat că testele menite să dovedească dacă femeile au fost violate ori s-au îmbătat sunt deocamdată incomplete și că nu vor fi făcute publice până la sfârșitul anchetei.

Stinziano susține că sursele care i-au relatat despre respectiva petrecere sunt unele de incredere.

În aceeași zi, scriitorul a primit permisiunea să-l viziteze pe Billy la secția 5. Milligan nu l-a recunoscut până când nu i-a spus cine era.

— A, da, a zis el cu o expresie confuză, ești tipul care scrie despre Billy.

— Tu cine ești? a întrebat scriitorul.

— Nu știu.

— Cum te cheamă?

— Nu cred că am vreun nume.

Au stat de vorbă o vreme, deși Milligan nu știa câtuși de puțin ce i se întâmplase. A urmat apoi o lungă tacere. Scriitorul a așteptat să apară cu informații una dintre celelalte personalități.

— N-o să-l mai lase să picteze, de-acum înainte, a zis în cele din urmă cel fără nume. Sunt două tablouri aici pe care le vor distrugе, când le vor găsi. Ar trebui să le iei tu, poate îți folosesc pentru carte.

Milligan a plecat din sala de întâlniri și apoi s-a întors cu două pânze. Una era neterminată, un peisaj nocturn și sumbru, cu siluete negre de copaci pe fundalul unui cer albastru închis, cu un hambar întunecat și un drum șerpuit. Celălalt era un peisaj bogat colorat, semnat „Tommy“.

— Tu ești Tommy? a întrebat scriitorul.

— Nu știu cine sunt.

În dimineața următoare, Alan Goldsberry a fost notificat să se prezinte în fața judecătorului Roger J. Jones de la tribunalul civil din Athens. Procurorul David Belinky depusese o moțiune în numele statului Ohio prin care cerea transferarea lui Milligan la Spitalul Psihiatric de Stat pentru Infractori din Lima. Gus Holston urma să fie trimis înapoi la Închisoarea Lebanon.

Goldsberry i-a cerut judecătorului Jones un răgaz ca să discute cu clientul lui.

— Am convingerea că domnul Milligan are dreptul să fie înștiințat despre această moțiune și, conform paragrafului 5122.20 din Codul Penal, este de datoria mea să-l informez că poate cere imediat o audiere. Întrucât nu a fost înștiințat, vreau să solicit o audiere în prezența lui.

Nu cred că procedurile scrise desfășurate până acum i-au respectat drepturile.

Judecătorul nu a fost de acord cu această solicitare. Belinky l-a citat ca unic martor pe Russell Cremeans, șeful serviciului de pază de la Centrul de Sănătate Mentală Athens.

— Domnule Cremeans, aveți cunoștință ca domnul Milligan să fi agresat fizic vreunul dintre angajații Centrului sau orice alt membru al personalului spitalului în decursul ultimelor evenimente?

— Da. Am primit rapoarte din partea unui anume M. Wilson, infirmier în spital, și din partea ofițerului de serviciu din noaptea respectivă, Clyde Barnhart. Data incidentului a fost 26 septembrie 1979... Nu sunt sigur că îl pot ține în continuare pe domnul Milligan în secția închisă în care se află acum.

— În calitate de gardian și șef al pazei, aveți rezerve serioase că instituția respectivă l-ar putea reține pe domnul Milligan, în caz că ar dori să plece?

— Da, am rezerve serioase că spitalul l-ar putea reține, dacă ar dori să plece.

— Știți din experiență directă ce s-a petrecut în noaptea tentativei de evadare? a întrebat Belinky.

— Da. Domnul Milligan și alt pacient, Gus Holston, au spart ușa secției PTI, acolo unde erau ei internați. Au folosit un scaun ca să spargă ieșirea spre scara de incendiu și au fugit pe acolo, încercând să evadeze... Cei doi, Milligan și Holston, s-au îndreptat spre parcare, unde Milligan avea o mașină. Au descuiat-o și au încercat să intre...

Cremeans a susținut că, împiedicați să intre în mașină, Milligan și Holston au luat-o la fugă pe deal. Trei gardieni au reușit să-l imobilizeze ulterior pe Milligan și să-l ducă în secția 5.

DANIEL KEYES

După audierea şefului Serviciului de Pază, judecătorul Jones a admis cererea procuraturii ca Milligan să fie trimis la Lima.

Pe 4 octombrie 1979, la ora 14:00, Billy a fost încătuşat şi legat cu lanţuri. Fără să aibă timp să-şi ia rămas-bun de la altcineva în afară de doctorul Caul, a fost transportat cu maşina la 290 de kilometri distanţă, la Spitalul Psihiatric de Stat pentru Infraitori din Lima.

Capitolul douăzeci și trei

(1)

Columbus Dispatch, 5 octombrie 1979:

OFICIALI IMPORTANȚI GRĂBESC TRANSFERUL LUI MILLIGAN

de Robert Ruth

Intervenția directă a unor șefi oficiai de stat din domeniul reglementării problemelor legate de sănătatea mintală au determinat joi transferul violatorului cu personalitate multiplă William S. Milligan la Spitalul de Stat pentru Infractori din Lima, o unitate de maximă securitate, ne-a relatait o sursă de încredere.

Ordinul de transfer a venit după ce oficiali de vârf din cadrul Departamentului de Sănătate Mintală din Columbus au dat miercuri câteva telefoane la Centrul de Sănătate Mentală Athens, unde Milligan era internat de zece luni.

Directorul departamentului, Timothy Moritz, a dat personal cel puțin un telefon, precizează sursa citată... Doi membri ai Camerei reprezentanților – Mike Stinziano din Columbus și Claire Ball Jr. din Athens – s-au plâns în mod repetat de ceea ce ei au considerat un comportament deosebit de permisiv față de un violator.

Stinziano și Ball au lăudat joi la unison decizia de a-l transfera pe Milligan la Lima, dar Ball a ținut să adauge: „Mă întreb de ce le-a luat atât de mult.“

Stinziano a afirmat că va continua să urmărească îndeaproape cazul Milligan pentru a fi sigur că infractorul nu va fi eliberat dintr-o instituție de maximă securitate până când nu va mai reprezenta o amenințare pentru societate.

A doua zi după transferul lui Milligan, Judecătorul S. Farrell Jackson din Lancaster și-a anunțat decizia cu privire la cererea de anulare a vinovăției lui Milligan în cazul jafului de la farmacia Gray:

Curtea consideră că argumentele cu privire la incapacitatea mintală a lui William S. Milligan în data de 27 martie 1975 sunt împotriva acuzatului Milligan... După o analiză atentă a probelor, curtea a ajuns la convingerea că nu există dovezi indubitabile că pe 27 martie 1975 William S. Milligan nu ar fi fost în deplinătatea facultăților mintale, că nu ar fi fost capabil să conlucreze întru propria sa apărare cu avocații sau că nu a înțeles pe deplin ce a însemnat să pledeze acuzat pentru faptele comise. În consecință, curtea nu consideră că s-a comis vreo nedreptate în cazul lui William S. Milligan și respinge cererea lui de ridicare a acuzațiilor formulate și acceptate la data respectivă.

Goldsberry a făcut recurs la Curtea de Apel, motivând că judecătorul Jackson nu a cântărit corect greutatea mărturiilor și a ignorat opiniile a patru iluștri psihiatri și a unui psiholog, dând câștig de cauză părerii solitare a doctorului Brown.

Avocatul a depus o plângere și la Lima, la Tribunalul Districtual Allen, acuzând autoritățile că nu i-au dat clientului său posibilitatea să-și consulte avocatul și că a fost transferat într-un spital cu condiții mai restrictive fără o judecată corectă a faptelor lui.

(2)

Peste o săptămână, la Tribunalul Districtual Allen, unde judecătorul urma să audieze cererea lui Goldsberry ca Milligan să fie mutat înapoi la Centrul din Athens, scriitorul l-a văzut pentru prima dată pe Billy cu cătușe la mâini. Era Profesorul și zâmbea rușinat.

Singur într-o cameră cu Goldsberry și cu scriitorul, Profesorul a povestit cum fusese tratat la Lima în decursul

ultimei săptămâni. Dr. Lindner, directorul medical, îi pusese diagnosticul de schizofrenie pseudopsihotică și îi prescrise Stelazine, un produs farmaceutic din aceeași familie cu Thorazine, medicamentul care îl făcea să se disocieze cel mai rău.

Au stat de vorbă până când aprobul i-a anunțat că judecătorul era gata să înceapă. Goldsberry și Billy au cerut ca scriitorul să poată sta la masa lor, vizavi de procurorul Belinky și de martorul lui din partea procuraturii statului Ohio, dr. Lewis Lindner, un bărbat slab, cu fața ciupită și cu cioc, care se uita la Milligan fără să-și ascundă disprețul.

După câteva minute de discuții între avocați și judecător, acesta și-a formulat decizia doar pe baza legii și fără să mai asculte vreo mărturie. Întrucât judecătorul Jones hotărâse că locul potrivit pentru spitalizarea lui Milligan era Spitalul de Stat Lima și ținând cont că la sfârșitul lui noiembrie Milligan urma să aibă dreptul să se prezinte la evaluarea periodică de trei luni, audierea era amânată. Instanța urma să decidă peste șase săptămâni dacă Milligan mai era sau nu bolnav mintal și dacă urma sau nu să rămână la Lima.

Profesorul s-a adresat și el instanței:

— Știu că trebuie să aștept înainte să-mi pot relua tratamentul, dar doctorii care s-au ocupat de mine în ultimii doi ani mi-au spus mereu: „Trebuie să vrei ajutor de la cei care ți-l pot da. Trebuie să fii în stare să ai deplină încredere în medicul tău, în psihiatrul tău, în echipa de tratament.“ Aș dori ca instanța să fie mai promptă și să mă ajute să-mi reiau tratamentul.

— Domnule Milligan, a zis judecătorul, dă-mi voie să fac o afirmație. Cred că presupui în mod incorrect că nu poți beneficia de tratamentul potrivit la Spitalul Lima.

— Ei bine, a zis Billy, uitându-se direct la dr. Lindner, ar fi bine să pot dori acest tratament și să vreau să fiu

ajutat de persoana care mi-l administreză. Ar fi bine să am încredere în persoana respectivă. Nu-i cunosc pe medicii de la spitalul unde mă aflu. Din ce mi-au spus până acum, nu am încredere în ei. Cei care mă tratează acolo au afirmață că nu cred în boala mea și mă sperie să mă întorc într-un loc unde aştept degeaba să fiu tratat. Desigur, primesc un tratament, dar pentru altă tulburare mintală decât cea de care sufăr. Doctorii de la Lima au subliniat clar că nu cred în personalitatea multiplă.

— Aceasta este o chestiune medicală pe care nu suntem pregătiți să-o dezbatem astăzi, a zis judecătorul. Avocatul dumitale poate ridica problema la viitoarea audiere și atunci se va discuta amănunțit dacă Spitalul Lima este sau nu locul potrivit pentru dumneata.

După această audiere, scriitorul și Goldsberry l-au vizitat pe Billy la Lima. Au trecut prin detectoarele de metale, li s-au verificat servietele, au trecut prin mai multe uși cu gratii și au fost escortați de un gardian până la vorbitor. Peste scurt timp a fost adus și Billy. Continua să fie Profesorul. În decursul celor două ore de vizită, i-a povestit scriitorului evenimentele petrecute la Athens care conduceaseră la anchetarea presupusului viol și a descris cum decursește transferul la Lima.

— Cele două fete stăteau într-o seară în salonul public și vorbeau despre cum au rămas fără slujbe și fără bani. Mi-a fost milă de ele. Cred că sunt un fraier. Le-am spus să împartă niște autocolante de-ale mele și le plătesc. Au împărțit jumătate din ele, iar eu le-am dat banii. Peste patru zile, într-o după-amiază, au dispărut. Voiau să se facă pulbere. S-au dus în oraș la un magazin de băuturi și au cumpărat o sticlă de rom. Eu aveam ieșirile din spital restricționate. Puteam pleca doar însoțit de un membru al

personalului sau de un alt pacient, dacă acceptă să îl însoțesc. Guy Holston m-a luat cu el și am ieșit la plimbare. Katherine Gillott a notat ora. A spus că n-am stat afară mai mult de zece-cincisprezece minute. Am dat o tură în jurul clădirii. Eu m-am simțit destul de neînlargul meu afară, pentru că în perioada aceea eram disociat.

— Cine este cel care a ieșit atunci la plimbare?

— Danny. Holston era destul de neliniștit în ceea ce mă privește, nu știa cum să se poarte cu mine. Nu înțelegea prea bine ce problemă aveam. În timp ce ne plimbam în jurul spitalului, am auzit fetele strigându-l pe Gus și pe urmă pe „Billy“. Ne-au ajuns din urmă și erau foarte bete. Una avea o sticlă de Pepsi. Părea mai decolorat ca de obicei, deci probabil că era amestecat. Se simțea de la o poștă mirosul de alcool.

Profesorul a relatat cum una dintre fete și-a dat seama că era Danny și nu Billy, iar pe urmă i-a șoptit lui Gus: „*Du pacostea* de aici și întoarce-te la noi!“

Gus le-a spus că nu se putea, dar înainte ca el și Danny să se poată îndepărta, una dintre fete a vomitat pe cămașa lui Gus și o parte din vomă a ajuns și pe pantalonii lui Danny. Danny a sărit într-o parte, i s-a făcut greață și a dus mâinile la ochi. Gus a strigat la fete și le-a înjurat. S-a îndreptat apoi împreună cu Danny spre intrarea în clădire. Fetele i-au urmat la mică distanță, râzând și înjurându-i la rândul lor, pe urmă au luat-o pe aleea care duce spre cimitir.

Asta era tot ce se se întâmplase, a spus Profesorul. Nu putea fi sigur în privința lui Holston, dar el însuși nu se atinsese de niciuna dintre fete.

Cele opt zile petrecute la Lima până atunci fuseseră un adevărat iad.

— O să scriu la un moment dat tot ce mi s-a întâmplat aici, a zis Profesorul. O să-ți trimit ție textul.

La sfârșitul vizitei, Profesorul a fost trecut și el prin detectorul de metale și verificat dacă nu primise produse de contrabandă sau altceva de la vizitatorii lui. S-a întors spre scriitor și a fluturat din mâna în semn de bun rămas.

— Ne vedem la sfârșitul lui noiembrie, la următoarea mea audiere. Între timp, o să-ți scriu.

Scriitorul a încercat să obțină o întâlnire cu dr. Lindner, dar a primit un răspuns ostil:

— Nu cred că este indicat terapeutic pentru pacient să aibă parte de atâtă publicitate.

— Nu noi suntem cei care dorim publicitate, a zis scriitorul.

— Am spus ce-am avut de spus, a zis Lindner și a închis telefonul.

Scriitorul a cerut să se alăture, cu o zi înainte de audiere, unui grup care vizita Spitalul de Stat Lima. Departamentul de relații publice i-a aprobat inițial cererea, dar în ajunul vizitei l-au anunțat prin telefon că accesul lui fusese interzis de doctorul Lindner și de directorul Hubbard; serviciul de pază primise dispoziție să nu-i permită accesul în spital sub nicio formă.

Scriitorul a cerut explicații. Procurorul David Belinky i-a spus că oficialii spitalului l-au anunțat că îl suspectau pe scriitor că i-ar fi adus droguri lui Milligan. Ulterior, motivul a fost schimbat în „îndezirabil din punct de vedere terapeutic“.

(3)

Pe 30 noiembrie se făcuse frig; se așternuse deja prima zăpadă. Tribunalul Districtual Allen din Lima era o clădire veche. În sala de judecată nr. 3 încăpeau circa cincizeci de persoane, dar majoritatea locurilor erau goale. Audierea lui

Milligan avea loc cu ușile închise, aşa că publicul și presa nu aveau acces. Camerele de televiziune așteptau afară.

Profesorul stătea încătușat între avocații lui. Pe lângă avocați, în sală mai fuseseră admiși ca observatori numai Dorothy, Del Moore și scriitorul. Mai participau la audiere James O'Grady, procuror al districtului Franklin, William Jan Hans de la Autoritatea de Control a Eliberărilor Condiționate și Ann Henkiner, avocat din partea Centrului Comunitar de Sănătate Mintală Southwest din Columbus.

Judecătorul David R. Kinworthy, un Tânăr frumos, proaspăt bărbierit, cu trăsături bine conturate, a reiterat istoricul celorlalte audieri, începând cu cea din 4 decembrie 1978, când Milligan fusese declarat nevinovat pe motiv de incapacitate mintală, și continuând cu restul discuțiilor și analizelor care se petrecuseră de-a lungul anului. Prezenta audiere, a spus Kinworthy, avea loc în conformitate cu Codul Penal Revizuit, paragraful 5122, alineatul 15.

Cererea procurorului Belinky ca martorii să fie audiați separat, fără să își poată auzi reciproc depozițiile, a fost acceptată. Cererea avocatului Steve Thompson ca Billy Milligan să fie transferat înapoi la Athens pe motiv de vicii de procedură legate de mutarea lui la Lima a fost respinsă.

Odată rezolvate aceste moțiuni preliminare, a început audierea propriu-zisă.

Primul martor chemat la bară a fost dr. Frederick Milkie, un psihiatru scund și gras în vîrstă de 65 de ani, îmbrăcat cu niște pantaloni lălăi și cu un pulover lăbărtat. Avea părul gras și lucios și s-a ridicat să meargă în boxă de la masa lui Belinky (căruia, ulterior, urma să-i devină consilier).

Dr. Milkie a declarat că îl văzuse pe Milligan de două ori, prima dată scurt, pe data de 24 octombrie 1979, când pacientul fusese transferat la Lima în grija lui, și încă o

dată pe 30 octombrie, ca să revizuiască planul de tratament. Îl observase apoi jumătate de oră chiar în dimineața audierii, ca să vadă dacă se schimbase în ultima lună. Dr. Milkie îl diagnosticase pe pacient cu tulburări de personalitate care se manifestau printr-o atitudine antisocială și considera că suferea de anxietate psihonevrotică cu elemente depresive și disociative.

David Belinky, un procuror cu față copilăroasă și păr creț, l-a întrebat pe martor:

— Se află și azi în aceeași stare?

— Da, a răspuns Milkie. Este bolnav psihic.

— Ce simptome manifestă?

— Are un comportament inacceptabil, a zis Milkie, uitându-se direct la Milligan. Este un infractor acuzat de viol și de jaf. Nu se integrează în mediu și este genul de persoană care nu își modifică deloc comportamentul ca urmare a unei pedepse.

Milkie a continuat spunând că luase în seamă diagnosticul de personalitate multiplă, dar că nu remarcase niciun simptom al acestei boli. Întrebat de Belinky, a afirmat că îl considera pe Milligan o persoană cu risc mare de sinucidere și un pericol pentru ceilalți.

— În cazul acestui pacient, nu se vede niciun fel de evoluție în bine, a zis Milkie. Este arogant și necooperant. Are un ego uriaș. Refuză să accepte mediul în care se află.

Întrebat de Belinky în ce fel își trata pacientul, Milkie a răspuns:

— Cu indiferență terapeutică.

Milkie a declarat că îi prescrisea pacientului 5 mg de Stelazine. Nu observase efecte secundare, dar întrucât nu observase nici efecte benefice, oprișe administrarea medicamentului. În opinia lui Milkie, Milligan trebuia ținut într-un spital de maximă securitate, iar Lima era singurul loc din Ohio potrivit pentru el.

La întrebările lui Steve Thompson, Tânărul asociat al lui Goldsberry, Milkie a repetat că respinsese diagnosticul de personalitate multiplă pentru că nu văzuse nicio manifestare specifică acestuia. Nu se potrivea cu definiția personalității multiple din DSM-II, a doua ediție a *Manualului de diagnostic și statistică a tulburărilor mintale*.

— Mi-am dat seama că nu suferă de tulburare de personalitate multiplă la fel cum mi-am dat seama că nu suferă de sifilis, atunci când i-am văzut analiza săngelui. Pur și simplu ne se potrivește.

— Ce fel de simptome ați observat? a întrebat Thompson.

— Furie. Panică. Dacă lucrurile nu se petrec cum vrea el, Milligan se înfurie și acționează impulsiv.

— Susțineți, aşadar, că o persoană care se înfurie sau e deprimată este bolnavă psihic? s-a încruntat Thompson.

— Exact.

— Nu avem cu toții perioade de furie sau de deprimare? Milkie s-a uitat în jur și a ridicat din umeri.

— Toată lumea este bolnavă psihic.

Thompson l-a privit insistent și a făcut câteva însemnări.

— Billy are încredere în dumneavoastră? a întrebat el apoi.

— Nu.

— Credeți că ar face progrese mai mari alături de cineva în care are încredere?

— Da.

— Domnule judecător, nu mai am întrebări.

Înainte de pauza de prânz, Alan Goldsberry a depus ca probă o depoziție legală dată de dr. Caul cu trei zile în urmă. Goldsberry voia să fie înregistrată înainte de a chema la bară ceilalți martori, pe dr. George Harding Jr, pe dr. Stella Karolin și pe psihologul Dorothy Turner.

În depoziție, Steve Thompson îi punea întrebări doctorului Caul despre tratamentul potrivit în cazul pacienților cu personalitate multiplă.

„Vă rog să-mi spuneți, domnule doctor, care considerați că sunt cerințele esențiale ale unui program de tratament pentru o persoană diagnosticată cu personalitate multiplă.“

Dr. Caul, citându-și notele, inclusiv o scrisoare trimisă lui Goldsberry pe 19 noiembrie, răspundea pe larg:

Tratamentul oricărui pacient diagnosticat cu personalitate multiplă ar trebui încredințat numai unui profesionist desăvârșit, de preferință unui psihiatru care să îndeplinească următoarele criterii:

Unu – Să accepte existența acestei afecțiuni. Cineva care nu „crede“ în acest fenomen nu-l va putea trata.

Doi – Dacă psihiatrul nu este suficient de experimentat, dar acceptă existența afecțiunii și vrea să o trateze, ar trebui supervizat sau măcar sfătuit de un coleg cu experiență solidă în domeniu.

Trei – Să stăpânească tehnica hipnozei, ca terapie adiacentă în caz de nevoie. Nu este o condiție obligatorie, dar este categoric un avantaj.

Patru – Să fi citit din belșug literatură relevantă pentru această problemă și să se pregătească permanent în legătură cu abordarea ei.

Cinci – Să dea dovadă de o răbdare aproape infinită și de o perseverență pe măsură. Tratamentul acestei afecțiuni necesită o implicare perseverentă într-o terapie în mod cert îndelungată, laborioasă și dificilă.

Câteva principii general acceptate de terapeutii care au tratat până acum cazuri de personalitate multiplă:

Unu – Terapeutul trebuie să identifice și să recunoască toate personalitățile.

Doi – Terapeutul trebuie să stabilească motivul existenței acestor personalități.

Trei – Terapeutul trebuie să fie dispus să trateze toate personalitățile, dacă dorește să obțină o schimbare.

Patru – Terapeutul trebuie să-și concentreze atenția asupra oricărui calitate pozitivă pe care le poate identifica și să încerce să obțină un compromis între personalitățile alternative, mai ales între cele în stare să reprezinte o amenințare pentru ele însеле sau pentru celalalte.

Cinci – Pacientul trebuie să fie pe deplin conștient de natura și de amploarea problemelor lui și trebuie ajutat prin intermediul terapiei să ajungă la o atitudine pozitivă față de ele. Pacientul trebuie să fie conștient de procesul terapeutic și să nu rămână doar un receptor pasiv asupra căruia se aplică un tratament.

Șase – Medicația antipsihotică ar trebui evitată, întrucât a devenit binecunoscut faptul că poate produce o fragmentare a personalității și alte efecte secundare dăunătoare tratamentului.

Acestea nu sunt decât câteva probleme pe care le implică terapia unor astfel de cazuri. În niciun caz expunerea lor nu reprezintă descrierea completă a modului de operare a terapiei în cauză.

În continuare, depoziția se ocupa în profunzime de principiile enunțate.

Când Belinsky a sugerat în interogatoriul lui că doctorul enumerase aceste cerințe ca pe niște condiții optimale, doctorul i-a răspuns tăios: „În niciun caz, domnule. M-ăș referi la ele mai degrabă ca la niște condiții *minimale*. În opinia mea, sunt obligatorii pentru oricine intenționează să trateze un caz de personalitate multiplă. Cine nu le îndeplinește, ar trebui să nu se amestece într-o astfel de terapie.“

După pauza de prânz, Milligan s-a întors de la spital îmbrăcat cu altă cămașă. Scriitorul a bănuit că Profesorul dispăruse.

Goldsberry și Thompson l-au chemat la bară pe dr. George Harding Jr. După ce doctorul Harding a povestit

pe scurt implicarea lui în cazul Milligan, a ținut să-și afirme convingerea că Centrul de Sănătate Mintală Athens era locul potrivit de tratament pentru Billy.

— Dr. Harding, a întrebat Belinky, nu este tulburarea de personalitate multiplă o afecțiune foarte rară?

— Ba da.

— Nu suntem toți mai multe persoane în sinea noastră?

— Diferența o face amnezia, a ținut să puncteze dr. Harding.

— Cum ați putut dovedi amnezia? Nu există posibilitatea să fi fost simulată?

— Am procedat cu multă grijă, a zis dr. Harding. Am făcut investigații repetate. Am abordat acest aspect cu scepticism. Vă asigur că amnezia lui Milligan este cât se poate de reală. Nu o simulează.

— Dr. Harding, a întrebat Goldsberry, ați folosit istoricul altor cazuri și experiența altor spitale ca să vă stabiliți diagnosticul?

— Da. Am folosit toate referințele pe care le-am putut găsi.

— Considerați *necesar* ca un psihiatru să apeleze la alte studii de caz și la opinia altor specialiști pentru a ajunge la un diagnostic corect?

— Mi se pare *absolut obligatoriu*.

Doctorului Harding i-a fost prezentată depoziția în care dr. Caul enumera criteriile necesare pentru tratarea cazurilor de personalitate multiplă. Harding a subliniat în fața curții că i se părea o analiză excelentă și a fost de acord că aceste criterii nu erau decât condiții minime.

Doctorul Harding a fost urmat în boxa martorilor de psihologul Dorothy Turner. Ea a afirmat că l-a văzut pe Billy aproape zilnic în perioada de dinaintea procesului și că a testat inteligența mai multora dintre personalitățile lui.

— Care au fost rezultatele? a întrebat Goldsberry.

— Două personalități aveau coeficientul de inteligență între 68 și 70. Una dintre el, coeficientul mediu. Alta avea un coeficient clar superior – în jur de 130.

— Există vreo posibilitate ca aceste diferențe să fi fost trucate? a întrebat Belinky.

— Categoric, nu! a răspuns Turner, cu mânie în glas. Am certitudinea fermă că nu se pot truca.

Dr. Stella Karolin a depus mărturie despre cum a ajuns, independent de ceilalți, să stabilească același diagnostic ca și Dorothy Turner, dr. Cornelia Wilbur și dr. George Harding. Karolin îl văzuse pe Milligan în lunile aprilie, iunie și iulie ale anului în curs și avea impresia că era încă disociat.

— Dar dacă există și alte probleme? a întrebat Belinky.

— Mai întâi trebuie tratată personalitatea multiplă, a răspuns Karolin. S-ar putea să aibă și alte probleme psihice – personalități diferite pot suferi de afecțiuni diferite –, dar mai întâi trebuie tratată problema întregului.

— Considerați că la Athens a primit tratament corect.

— Categoric.

Goldsberry i-a arătat și ei depoziția lui Caul. Dr. Karolin a fost cu totul de acord că cele stipulate de el erau cerințele minime de bază.

După ce au depus mărturie, Harding, Karolin și Turner au primit permisiunea să rămână în sala de judecată ca observatori.

La ora 15:30, lui Billy Milligan i s-a permis pentru prima dată în viață să depună mărturie în interesul lui.

Încătușat, i-a fost dificil să pună mâna dreaptă pe Biblie și să ridice mâna stângă. S-a aplecat și a zâmbit,

încercând să se descurce cât mai bine. După ce a jurat că va spune adevărul și numai adevărul, s-a așezat și s-a uitat la judecător.

— Domnule Milligan, a zis judecătorul Kinworthy, trebuie să te informez că, deși ai dreptul să participe la această procedură judiciară, nu ești obligat să depui mărturie. Poți să nu spui nimic.

Billy a încuvîntat. Alan Goldsberry a început să-i pună întrebări în maniera lui blandă și precisă.

— Billy, îți aduci aminte că am stat de vorbă în acest tribunal pe data de 12 octombrie?

— Da, îmi amintesc.

— Te rog să ne spui în ce constă tratamentul de care beneficiezi la Spitalul de Stat Lima. Faci hipnoterapie?

— Nu.

— Terapie de grup?

— Nu.

— Meloterapie?

Billy s-a uitat la judecător.

— Ne duc cu cârdul într-o sală unde este un pian și ne spun să stăm acolo. Nu există terapeut. Stăm pur și simplu acolo cu orele.

— Ai cât de cât încredere în doctorul Milkie? a întrebat Goldsberry.

— Nu. Mi-a dat Stelazine. Chestia asta mă dă peste cap.

— Cum ai descrie tratamentul pe care îl primești?

— Când am ajuns la Lima, am fost trimis în salonul 22. Un psiholog s-a purtat foarte urât cu mine. Am adormit.

— Când ai aflat prima dată că suferi de personalitate multiplă?

— La spitalul Harding. Am crezut ce mi-au spus, dar am știut sigur când mi-au arătat înregistrările video, la Centrul de Sănătate Mentală Athens.

— Ce crezi că s-a întâmplat de ai ajuns așa?

— Cred că am ajuns aşa din cauza lucrurilor pe care mi le-a făcut tatăl meu vitreg. N-am mai vrut să fiu eu. N-am mai vrut să fiu Billy Milligan.

— Poți să ne dai un exemplu despre ce se petrece cu tine, când suferi de personalitate multiplă?

— Păi, se întâmplă cam aşa... Stăteam într-o zi în fața oglinzi din baia apartamentului meu și mă bărbieream. Aveam probleme. Tocmai mă mutasem la Columbus și îmi părea rău că am plecat de-acasă certat cu ai mei. Mă bărbieream și dintr-o dată parcă mi s-a stins lumina. S-a făcut liniște deplină. Pe urmă, când am deschis ochii, m-am trezit într-un avion. M-am speriat rău. Habar n-aveam încotro mergeam, până când n-am aterizat și m-am trezit în San Diego.

În sala de judecată se făcuse liniște deplină. Judecătorul asculta cu atenție. Femeia care dactilografia mărturia se uita acum la Billy Milligan cu gura căscată și cu ochii mariți de uimire.

A venit apoi rândul lui Dave Belinky să interogheze martorul.

— Billy, de ce ai încredere în doctorul Caul, dar nu ai încredere în doctorii de la Lima?

— Am avut un sentiment ciudat de încredere în doctorul Caul din prima zi când l-am cunoscut. Polițistul care mă adusese din Columbus îmi pusese cătușele foarte strâns. Billy a ridicat mâinile, ca să arate cât de largi erau acum cătușele. Doctorul Caul a început să-l certe că le-a strâns atât de tare și l-a făcut să-mi dea drumul. Mi-am dat seama imediat că era de partea mea.

— Nu crezi că ți-ar fi mai bine dacă ai coopera cu medicii de la Lima? a întrebat Belinky.

— Nu pot să mă tratez *singur*. Secția A în care stau este condusă ca o turmă – ne mână într-o parte sau în alta. La

Athens, aveam perioade când regresam, dar învățasem să le corectez. Cei de-acolo știau cum să mă trateze – nu mă pedepseau, mă tratau de-adevăratalea, făceam terapie.

În timpul pledoariei finale, Belinky a subliniat că datoria procuraturii era numai să dovedească faptul că pârâtul era bolnav mintal și necesita spitalizare. Diagnosticul nu intra în discuție. Singurele mărturii utile, a subliniat el, erau cele ale doctorului Caul și doctorului Milkie. Dr. Caul subliniase că Billy Milligan era încă bolnav, iar dr. Milkie afirmase că Spitalul Lima era cel mai puțin restrictiv mediu în care putea fi tratat.

— Fac apel curții să îl încredeze Spitalului Lima, a zis Belinky.

Steve Thompson a subliniat, în pledoaria lui, că o pleiadă de psihiatri de vază veniseră să depună mărturie în favoarea clientului său și că toți insistaseră asupra diagnosticului de personalitate multiplă.

— Din moment ce s-a stabilit acest lucru, întrebarea este cum îl tratăm, a zis Thompson. Ținând cont de starea psihică a lui Billy Milligan, acești experți au fost de acord că poate primi tratamentul adecvat la spitalul Athens. Pe 4 octombrie, a fost transferat la Lima și examinat de un medic care afirmă că nu l-a interesat cum a fost tratat înainte și care a tras concluzia că Billy Milligan reprezintă o amenințare pentru el însuși și pentru ceilalți. Cum a ajuns la concluzia că reprezintă o amenințare? Doar pe baza convingerilor sale anterioare, domnule judecător! Pe baza unor afirmații vechi folosite în alte audieri. Dr. Milkie susține că Billy Milligan manifestă un comportament anti-social. Dr. Milkie susține că Milligan nu arată semne de progres. Domnule judecător, este cât se poate de clar că dr. Milkie nu e expert în problema personalității multiple. Adevărații experți sunt cei de partea lui Billy Milligan.

Judecătorul Kinworthy a anunțat că va analiza chestiunea și că își va anunța decizia în cel mult zece zile. Până atunci, Milligan urma să rămână la Lima. Pe 10 decembrie 1979, judecătorul a pronunțat următoarele concluzii:

1. Pârâtul este o persoană cu tulburări psihice, a cărei afecțiune se manifestă printr-o persistentă confuzie în gândire, în dispoziție, în orientare și în memorie, fapt care îi deteriorează accentuat puterea de judecată, comportamentul și capacitatea de a identifica realitatea.

2. Boala mintală de care suferă pârâtul a fost diagnosticată drept tulburare de personalitate multiplă.

3. Pârâtul este un bolnav mintal care a fost spitalizat la intervenția tribunalului, întrucât boala îl face să reprezinte un risc major pentru el însuși, manifestat prin tentative de sinucidere; reprezintă un risc major de violență fizică la adresa celorlalți, fapt dovedit de comportamentul din ultima vreme; are nevoie de tratament psihiatric într-un spital specializat, întrucât există dovezi că purtarea lui afectează în mod evident drepturile celor din jur și chiar ale sale.

4. Pârâtul, din cauza tulburării psihice de care suferă, este un pericol pentru sine și pentru ceilalți și necesită, în consecință, spitalizare într-o instituție de maximă securitate.

5. Întrucât diagnosticul stabilit a fost „tulburare de personalitate multiplă”, pârâtul va primi tratamentul adecvat diagnosticului.

În consecință, tribunalul stabileste ca pârâtul să fie încredințat Spitalului de Stat Lima din Lima, Ohio, pentru tratament corespunzător diagnosticului de personalitate multiplă. Copii ale istoricului bolii și tratamentului său vor fi transmise în condiții de confidențialitate Spitalului de Stat Lima din Lima, Ohio.

David R. Kinworthy, judecător
Tribunalul Civil din Allen County,
Secția eliberări condiționate

(4)

Pe 18 decembrie, Billy l-a sunat pe scriitor din infirmeria Spitalului Lima. Fusese bătut rău de un angajat al spitalului. Un avocat din Lima care îi fusese atribuit din oficiu făcuse fotografii Polaroid cu urmele rămase pe

spatele lui după ce fusese biciuit cu un cablu electric. Avea față și ochii vineți și două coaste rupte.

Administrația spitalului a emis un comunicat de presă în care susținea că, „după o altercație cu un supraveghetor“, Milligan nu avea alte răni decât cele pe care se părea că și le provocase singur.

În ziua următoare, după o vizită făcută de avocatul Steve Thompson, administrația și-a schimbat complet poziția, declarând că Milligan „suferise răni grave“ ca urmare a conflictului menționat anterior. Poliția din Ohio și FBI-ul au început o anchetă care putea conduce la un posibil proces penal.

Thompson a fost scandalizat atât de relatările lui Billy, cât și de cele ale avocatului din oficiu și a făcut o declarație transmisă doar la radio. „Oricine este încarcerat beneficiază în continuare de drepturi civile“, a zis el. „Conform legii din Ohio, pacienții beneficiază de amendamentul privitor la tulburările psihice care le stabilește drepturi civile specifice. Ei sunt, de asemenea, sub protecția drepturilor civile federale. Respectarea celor din urmă poate fi cerută inclusiv la tribunal. Dar este prea devreme să spunem ce se va întâmpla mai departe.“

Pe 2 ianuarie 1980, Spitalul de Stat din Lima a elaborat „Planul de tratament pentru a treia lună“, în care se consemnau următoarele:

Tratamentul pacientului se dovedește valid și potrivit cu afecțiunea de care suferă.

Diagnosticul pacientului este: (1) Schizofrenie pseudopsihotică (DSM-II, 295.5) cu episoade disociative; (2) Personalitate antisocială, subtip ostil (DSM-II, 301.7); (3) Dependență de alcool în istoric (DSM-II 303-2); (4) Dependență de droguri și stimulente în istoric (304.6).

Pacientul a ajuns în urmă cu două săptămâni la secția de Terapie Intensivă ca urmare a unui comportament violent față de un angajat al spitalului.

... Considerăm că pacientul a fost afectat în mod negativ de publicitatea care i s-a făcut în presă; ca urmare a acestui fapt, prezintă un comportament de „vedetă”... Domnul Milligan manifestă caracteristicile tipice ale unui psihopat și din acest motiv este la fel de greu de lucrat cu el ca în cazul oricărui pacient psihopat.

... În plus, pacientul are multe caracteristici de personalitate isterică. Deși afecțiunea se manifestă mai ales în cazul femeilor, există numeroase exemple de isterie masculină. Acest aspect nu trebuie neglijat.

(semnat) Lewis A. Lindner, psihiatru, 4/01/1980

(semnat) dr. J. William McIntosh, psiholog, 4/01/1980

(semnat) John Doran, asistent psiholog, 7/01/1980

Furioși că Spitalul Lima nu urma decizia judecătorului Kinworthy de a-l trata pe Milligan ca pe un caz de personalitate multiplă, Allen Goldsberry și Steve Thompson au făcut plângere la tribunal împotriva conducerii spitalului și a Departamentului de Sănătate Mentală a statului Ohio. Au făcut presiuni la oficialii din instituțiile responsabile cu problemele de sănătate mintală ca Billy Milligan să fie transferat la un spital cu regim mai puțin restrictiv.

(5)

Încuiat în secția pentru infractorii cu tulburări psihice de la Spitalul Lima, Billy Milligan, disociat, a cerut un creion de la unul dintre supraveghetori și i-a scris scriitorului prima dintr-un sir de epistole:

Un supraveghetor a intrat brusc pe ușă și a tunat o comandă pentru pacienții secției 22. „Hai, nenorociții dracului, cărați-vă din sala de zi! Mișcați-vă! ACUM!“ S-a oprit să-și tragă sufletul și să molfăie din chiștocul de trabuc. „Când o fi strânsă sticla, o să vă puteți mișca cururile înapoi, dar până atunci, dispăreți în camere!“

Mica mulțime s-a ridicat de pe scaunele de lemn și s-a îndepărtat ca o armată de zombi pe hol, auzind cum

se închideau cu zgomot ușile de fier. Unii dintre bărbății fără expresie, care aveau prosoape legate de gât pe post de bavetele pentru că le curgeau bale din gură, se mișcau mai încet decât toți, dar supraveghetorii voinici au început să-i zorească ca pe vite, lovindu-i cu curelele lor de piele, fără să le pese nici cât negru sub unghie că-și pierd orice urmă de demnitate. Thorazine, Prolixion, Haldol și toate medicamentele antipsihotice de pe piață ne fac cât se poate de ascultători, aşa că ni le dau ca pe bomboane. Nu există nici urmă de umanitate, dar era să uit: noi nu suntem oameni. *Pam-pam!*

Simt că îmi înțepenește și îmi îngheată fiecare încheietură atunci când intru în camera de doi pe trei și se audă ușa în spatele meu. *Pam-pam!* A devenit un supliciu să stau pe marginea patului, dar mă întind cumva pe saltea de plastic. E un pustiu absolut aici și m-am decis să-mi folosesc imaginația cercetând vopseaua de pe peretele din față. Urmăresc linii și siluete și, ca să mă distrez, încerc să le identific. Azi, numai chipuri urâte, diavolești s-au desprins din zugrăveala clădirii ăsteia bătrâne. Erau însă imântătoare, dar le-am dat voie să apară. Peretele râdea de mine. Urăsc acest perete. Să-l ia naiba! Vrea să vină tot mai aproape de mine și să râdă tot mai tare. Sudoarea îmi picură de pe sprâncene și mă ustură ochii, dar mă străduiesc să-i țin deschiși. Trebuie să păzesc peretele, altfel o să vină peste mine hohotind, o să mă invadze și o să mă zdrobească! Voi rămâne nemîșcat și voi păzi peretele ăsta hohotitor. Sunt 410 bărbăți declarați infractori nebuni care își mișcă umbrele pe holurile nesfârșite ale acestei temnițe uitate de lume. Mă înfurie că autoritățile au avut impertinență să numească locul ăsta spital! Spitalul de Stat Lima. *Pam-pam!*

În secția 22 s-a făcut liniște. Nu se audă decât clinchetul cioburilor măturate: Cineva a spart o fereastră în salonul de zi unde stăteam aliniați la perete pe scaune tari de lemn. Dacă stai jos, ai voie să fumezi. Nu vorbești și ții ambele tălpi lipite de podea, altfel ai o viață grea. Cine a spart fereastra? Supraveghetorii vor fi de-acum prost-dispuși, le-a fost întrerupt jocul de cărți, iar unul dintre ei va trebui să rămână în salon, dacă ne mai dau drumul să ieșim din boxele noastre.

Eu nu aud nimic, în apatia mea ca o transă. Am corpul amortit și fără substanță. Blestematul de perete hohotitor

a încetat să mai râdă. Peretele este doar perete și vopseaua scorojită este doar vopsea scorojită. Am mâinile reci, dar lipicioase și inima îmi bate cu ecou în corpul găunos. Anxietatea începe să mă sufoce, aş vrea să ies din scorbura astă îngustă, dar rămân țeapăn pe pat și mă uit fix la peretele nemîșcat și mut. Eu, un zombi fără însemnatate, într-o celulă fără însemnatate, într-un iad fără însemnatate. Balele care îmi curg pe la colțul buzelor uscate este semnul sigur că medicamentele psihotrope se luptă să-mi controleze mintea, sufletul și trupul. Oare ar trebui să mă împotrivesc, sau să le declar învingătoare? Să mă refugiez într-o a treia lume ca să fug de realitățile tragicе aflate de cealaltă parte a ușii mele de oțel? Oare viața merită trăită în fâlcile gropilor de gunoi pregătite de societate pentru cei cu mințile neadaptate la ea? Cum aş putea să ajut sau să contribui la mersul omenirii din această cutie de oțel și ciment, cu un perete mișcător care râde în hohote? Să renunț? Îmi trec prin minte gânduri tot mai iuți și mai intense, ca un disc înregistrat pe turația 33 care ar fi pus să meargă pe turația 78. Un soc oribil îmi zguduie brusc tot corpul, îmi zgâlțâie umerii și mă face și mai încordat. Realitatea îmi dă o palmă zdravănă peste față, rupe transa în care mă aflu și face să-mi trosnească încheieturile împietrite. Ceva mi se cățără pe spinare. Oare îmi imaginez? Îmi adun cele câteva simțuri care mi-au mai rămas și îmi dau seama că nu. Chiar mi se cățără ceva pe spinare! Îmi smulg cămașa peste cap, uitând că are nasturi. Frica oarbă nu are îndurare față de lucrurile materiale. Trei nasturi sar. Arunc cămașa jos și nu mai simt nimic pe spate. Mă uit la cămașă și văd invadatorul. Un gândac negru de trei centimetri a dansat step pe șalele mele. Insecta scârboasă nu-mi putea face niciun rău, dar m-a speriat. Fâlcile ei au hotărât pentru mine. M-am întors în realitate, dar nu mi-am uitat dilema internă. La satura să-și vadă de drumul ei. Mă simt mulțumit, în taină, pentru faptul că am fost conștient de ce mi se întâmplă, sunt mândru de victoria mea asupra minții și corpului. Nu sunt chiar terminat din punct de vedere psihic. Încă mai am energie să lupt. N-am pierdut, nici nu am câștigat. Am spart un geam și nici măcar nu știu de ce.

Scriitorul a primit ulterior o scrisoare de la alt pacient din Lima, datată 30 ianuarie:

Dragă domnule,

Dă-mi voie să intru direct în subiect. La nici douăzeci și patru de ore de la vizita avocatului său, Billy a fost transferat de la secția de terapie intensivă 5 la secția de terapie intensivă 9. Secția 9 e mai dură decât secția 5.

Transferul a fost decis de „personalul medical“ în ședința de dimineață. Pe Billy l-a șocat și l-a surprins, dar a rezistat bine...

Nu mai pot discuta cu Bill decât la activitățile recreative. Așa am aflat că este supus unor presiuni maxime. Spune că își au interzis vizitele, corespondența și telefoanele până când nu-și va concedia avocații. I s-a cerut să renunțe la cartea despre el și este hărțuit de supraveghetori. (Am fost acuzat eu însuși că îl ajut pe Billy cu cartea și mi-am dat seama că oamenii ăștia nu vor deloc să-o vadă apărută.)

Mi s-a spus că Billy va fi ținut într-o secție foarte dură cât timp va mai avea de stat aici...

[nume șters]

Pe 12 martie, scriitorul a primit o scrisoare în sărbo-croată expediată de la Lima. Scrisul de mâna nu-i era cunoscut.

Subata Mart Osmi 1980

Kako ste? Kazma nadamo. Zaluta Vreme. Ne lečenje Billy je spavanje. On je U redu ne brinite. I dem na pega. Učinicu sve šta mogu za gaš možete ra čunati na mene „Nužda ne poznaje zakona.“

Nemojete se
Ragen

Sâmbătă, 8 martie 1980

Ce mai faci? Sper că splendid. Eu pierd timp. Nu există leac pentru Billy în somn. Este bine, nu-ți face griji. Eu conduc acum. Voi face pentru el tot ce va fi necesar. Poți conta pe mine. „Nevoia nu cunoaște lege.“

Ragen

Epilog

În următoarele luni am ținut legătura cu Billy prin poștă și prin telefon. A continuat să spere că decizia de a fi trimis la Lima va fi revocată de Curtea de Apel și că se va putea întoarce la Athens ca să-și continue tratamentul cu doctorul Caul.

Pe 14 aprilie 1980, la a doua audiere, judecătorul Kinworthy a respins plângerile formulate de avocatul lui Billy împotriva directorului Ronald Hubbard și a directorului medical Lewis Lindner de la Spitalul Lima cu privire la faptul că nu îl tratau pe Billy în conformitate cu diagnosticul de personalitate multiplă. Judecătorul a stabilit că Billy va rămâne la Lima.

În timpul anului 1979, legiuitorii statului Ohio au luat în discuție modificarea legilor existente cu privire la persoanele declarate nevinovate pe motiv de incapacitate mintală. Înainte ca o astfel de persoană să poată fi transferată într-un mediu mai puțin restrictiv (așa cum cerea legea), procurorul districtual avea dreptul să ceară o audiere în jurisdicția unde fusese comisă infracțiunea. Dreptul pacientului de a fi reevaluat la 90 de zile se transforma acum într-un interval de 180 zile și la evaluare puteau participa publicul, presa scrisă și televiziunea. Acest amendament a devenit cunoscut curând sub numele „legea Columbus Dispatch“ sau „legea Milligan“.

Bernie Yavitch, acuzator în cazul Milligan, mi-a spus mai târziu că lucrase în subcomitetul care redactase noul articol de lege. „După părerea mea, grupul s-a constituit ca urmare a protestelor declanșate de situația lui Milligan“, a zis el.

Noua lege cu numărul 297 a fost votată efectiv pe 20 mai 1980. A trecut la vot, mi-a spus judecătorul Flowers, din cauza lui Billy.

Pe 1 iulie am primit o scrisoare expediată de la Lima pe al cărei plic scria URGENT. Când am deschis plicul, am găsit trei pagini scrise cu caractere arabe. Traducătorul mi-a spus că era o arabă perfect fluentă. Iată o selecție:

Uneori nu știu cine sau ce sunt. Uneori nici măcar nu-i cunosc pe oamenii care mă înconjoară. Ecoul vocilor lor îmi stăruie în minte, dar vorbele n-au niciun înțeles pentru mine. Îmi apar în față chipuri ca ieșite din întuneric și mă simt foarte speriat, pentru că mintea mea este absolut divizată.

Familia mea (internă) nu mai este deloc în contact permanent cu mine, și asta de multă vreme... Evenimentele din ultimele săptămâni n-au fost prea bune. Nu sunt eu răspunzător pentru ele. Urăsc tot ce împăraștii în jur, dar nu pot împiedica și nici modifica aceste lucruri...

Scrisoarea era semnată Billy Milligan. Peste câteva zile am primit alta, în care mi se explică cine o scrisese pe prima.

Îmi cer scuze din nou pentru scrisorile care nu sunt în engleză. Sunt foarte stânjenit că fac totul greșit. Arthur știe că nu vorbești araba, și totuși ți-a trimis o asemenea tâmpenie.

Arthur n-a încercat niciodată să impresioneze pe cineva, probabil că a intervenit o perioadă de confuzie și a uitat. L-a învățat arabă și pe Samuel, dar el nu scrie niciodată scrisori. Arthur susține că ar fi rău să se dea mare. Aș fi vrut să fi vorbit cu mine, înainte să-ți scrie. Se petrec lucruri rele și nu știu de ce.

Epilog

Arthur vorbește și swahili. A citit multe cărți în Lebanon (închisoarea) despre fundamentele limbii arabe. Vrea să exploreze piramidele și cultura egipteană. Trebuie să învețe limba ca să înțeleagă ce scrie pe pereții lor. L-am întrebat cândva pe Arthur de ce îl interesează mormanele alea triunghiulare de pietre. Mi-a spus că nu îl interesează ce e în morminte, dar că ar vrea să înțeleagă cum au ajuns mormintele acolo. A zis ceva despre faptul că sfidează legile fizicii și că încearcă să găsească răspunsul. Chiar a construit niște piramide mici din carton, dar le-a strivit David.

[semnat] Billy N.

Conform spuselor lui Billy, în acea perioadă la spital pacienții erau hărțuiți și bătuți de supraveghetori. Pe lângă Ragen, doar Kevin le mai ținea piept. În semn de recunoaștere, Arthur l-a scos de pe lista indezirabililor.

Pe 28 martie 1980, Kevin m-a scris:

S-a întâmplat ceva foarte rău și eu nu-mi dau seama ce. Am știut că era doar o chestiune de timp până când Billy să se disocieze complet și să adoarmă pentru totdeauna. Arthur spune că Billy a gustat doar puțin din viața conștientă și că, din nefericire, a prins doar partea amară. În locul asta devine pe zi ce trece mai slab. Nu înțelege ura și invidia celor care fac legea la spital. Aceștia îi împing pe pacienți să-i facă rău și să-l provoace pe Ragen să sară la bătaie. Billy îl reținea pe Ragen, iar acum nu mai poate. Doctorii spun lucruri rele despre noi și ce doare cel mai tare este că au dreptate.

Noi, eu, suntem niște ciudați, niște neadaptăți, greșeli ale naturii. Urâm cu toții spitalul astă, dar e locul care ni se potrivește. N-am fost prea acceptați de societate, nu-i aşa?

Ragen a pus capăt definitiv mai multor lucruri. A fost nevoit. El spune că dacă nu vorbești, atunci nu faci rău nimănuia, nici dinăuntru, nici dinafară. Nimici nu ne mai poate acuza de nimic. Ragen a terminat cu auzitul. Atenția noastră se îndreaptă numai spre înăuntru și urmărește blocajul complet al informațiilor.

Dacă tăiem legătura cu lumea reală, putem trăi liniștiți în lumea noastră.

Ştim bine că o lume fără durere este o lume fără simţire...
dar o lume fără simţire înseamnă o lume fără durere.

Kevin

În octombrie 1980, Departamentul de Sănătate Mintală a statului Ohio a anunțat că Lima nu va mai fi spital pentru infractorii cu probleme psihice și că se va transforma în închisoare.

Au apărut din nou articole despre locul unde putea fi transferat Milligan. Posibilitatea de a fi transferat înapoi la Athens sau la alt spital de minimă securitate l-a făcut pe procurorul Jim O'Grady să ceară ca, în lumina noilor reglementări legale, Billy să fie trimis la Columbus pentru o nouă evaluare a stării lui de sănătate. Judecătorul Flowers a fost de acord să prezideze audierea.

Stabilită inițial pentru 31 octombrie 1980, respectiva audiere a fost amânată de comun acord până pe 7 noiembrie, a doua zi după alegeri. Era de dorit această amânare tocmai pentru ca politicienii și presa să nu transforme cazul Milligan într-un subiect politic.

Oficialii de la Departamentul de Sănătate Mintală au folosit acest răgaz ca să acționeze pe cont propriu. L-au informat pe procurorul O'Grady că au decis să-l trimită pe Milligan la nou înființatul Centru de Psihiatrie Legală din Dayton, care se deschise în aprilie. Această instituție de maximă securitate era încunjurată de garduri duble, acoperite cu țepușe ascuțite înfășurate în sărmă ghimpătă, și avea un sistem de securitate mai sever decât multe închisori. În aceste condiții, procuratura a renunțat la evaluarea cerută anterior.

Billy Milligan a fost transferat la Centrul de Psihiatrie Legală din Dayton pe 19 noiembrie 1980. Arthur și Ragen

au simțit disperarea lui Billy-N. Speriați că ar putea încerca iar să se sinucidă, l-au adormit din nou.

Când nu stătea în sala de vizite, Billy își petrecea timpul citind, scriind și desenând. Nu i se permitea să picteze. Îl vizita Mary, o Tânără pacientă pe care o cunoscuse în primele luni petrecute la Athens. Mary se mutase în Dayton tocmai ca să-l poată vedea zilnic. Billy se comporta bine și mi-a spus că abia aștepta audierea de 180 de zile, în speranță că judecătorul Flowers avea să decidă că nu era nevoie să fie reținut în condiții de maximă securitate și că se putea întoarce la Athens. Știa că doctorul Caul l-ar fi tratat, l-ar fi ajutat din nou să fuzioneze și l-ar fi adus înapoi pe Profesor. Dacă Billy-N dormea, spunea el, lucrurile stăteau la fel ca înainte să-l fi trezit dr. Cornelia Wilbur.

Eu mi-am dat seama că starea lui se deteriora. În decursul vizitelor mele, mi-a spus de mai multe ori că nu știa cine este. Când se petreceau o fuziune parțială, devinea o persoană fără nume. Mi-a relatat că Ragen uitase să mai vorbească englezesc. Oamenii dinăuntru încetaseră să mai comunice între ei. I-am sugerat să țină un jurnal în care să poată scrie mesaje oricine ieșea la lumină într-un anumit moment. Metoda a funcționat o vreme, dar pe urmă Billy și-a pierdut interesul și însemnările au devenit din ce în ce mai rare.

Billy a avut audierea de 180 de zile pe 3 aprilie 1981. Dintre cei patru psihiatri și doi psihologi care au depus mărturie, doar doctorul Lewis Lindner din Lima, care nu-l mai văzuse de cinci luni, a declarat că Milligan trebuia ținut într-o instituție de maximă securitate.

Procurorul a introdus ca probă o scrisoare. În ea, Milligan îi răspundea aparent altui pacient de la Lima care puse

la cale să-l omoare pe dr. Lindner: „Tactica ta este complet greșită... Te-ai gândit că niciun doctor nu se va mai ocupa de tine, știind că ar putea-o păti dacă spune ceva greșit? Dar dacă tu crezi că Lindner te-a adus într-un hal fără de hal și ţi-a compromis șansele de vindecare, dacă consideri că viața ta s-a terminat pentru că vei rămâne o veșnicie în spatele gratiilor, atunci ai binecuvântarea mea.“

Când a fost chemat să depună mărturie și l-au întrebat cum îl cheamă, Milligan a răspuns „Tommy“. Tommy a explicat că Allen scrisese respectiva scrisoare ca să-l facă pe celălalt pacient să se răzgândească în privința uciderii doctorului Lindner.

— Este greșit să omori pe cineva pentru că a depus mărturie împotriva ta la tribunal. Dr. Lindner a depus astăzi mărturie și împotriva mea, dar cu siguranță nu l-aș împușca pentru asta.

Judecătorul Flowers și-a amânat decizia. Ziarele au publicat articole pe prima pagină și luări de poziție împotriva mutării înapoi la Athens.

În timp ce aștepta să i se hotărască soarta, Allen și-a petrecut vremea la Dayton lucrând la un desen pentru coperta cărții lui. Intenționa să-i trimită editorului mai multe variante, să aibă de unde alege, dar s-a trezit într-o dimineață și a descoperit că unul dintre copii ieșise la lumină în timp ce el dormea și mâzgălise toate schițele cu un creion colorat portocaliu. Aflat în ziua termenului limită, Allen a lucrat cu înverșunare și a terminat la timp pictura în ulei pe care o voia.

Pe 21 aprilie 1981, Curtea de Apel s-a pronunțat în legătură cu trimiterea lui Billy la Lima. A considerat că mutarea lui de la o instituție mai puțin restrictivă la Spitalul de Stat Lima „fără înștiințarea persoanei în cauză sau a familiei lui, fără a-i permite pacientului să fie prezent la

audiere sau să se consulte cu avocatul lui, fără să poată chema martori în interesul propriu și fără să-i fie respectat dreptul la o audiere completă... a reprezentat o gravă violare a legii... care trebuie îndreptată prin modificarea ordinului judecătoresc și aducerea pacientului în situația de dinainte de transferul făcut ilegal.“

Deși Curtea de Apel a considerat că fusese vorba despre o eroare judiciară, a ajuns la concluzia că aceasta nu prejudiciase, totuși, interesele lui Milligan, din moment ce avusese ulterior audierea din Allen County, în care se stabilise că „existau dovezi suficiente și clare că apelantul, din cauza tulburării sale psihice, reprezenta un pericol pentru el însuși și pentru ceilalți...“

În consecință, Curtea de Apel dezavuia acțiunile judecătorului Jones, dar nu dispunea retrimiterea lui Billy la Athens. Goldsberry și Thompson au făcut ulterior recurs la Curtea Supremă a statului Ohio.

Pe 20 mai 1981, la șase săptămâni și jumătate după audierea de 180 de zile, judecătorul Flowers și-a pronunțat hotărârea. Motivarea lui specifică două aspecte. Întâi de toate, „la luarea deciziei a cântărit greu proba nr. 1 a procuraturii [scrisoarea] și coroborarea ei cu mărturia doctorului Lindner. Curtea a ajuns la concluzia convingătoare și clară că în prezent lui William S. Milligan îi lipsesc standardele morale necesare, dovedește familiaritate cu subcultura criminală și manifestă dispreț față de viața omenească.“ În al doilea rând, judecătorul considera că mărturia doctorului Caul, dată sub formă de depozitie, „în care afirma că nu intenționează să accepte limitările impuse de tribunal“ făcea Centrul de Sănătate Mintală Athens o instituție „câtăsi de puțin adecvată“.

Fără să facă vreo referire la ceilalți psihiatri și psihologi care depuseseră mărturie că Milligan *nu era* periculos, judecătorul Flowers a dispus continuarea tratamentului la Centrul de Psihiatrie Legală din Dayton, pe care îl considera „alternativa cea mai puțin restrictivă ținând cont de starea pacientului și de siguranța publică.“ În continuare, Flowers *autoriza* tratarea lui Milligan de către un psiholog de la Dayton (care îl informase anterior pe judecător că nu avea experiență în tratarea cazurilor de personalitate multiplă) „pe propria cheltuială a pacientului“. Această decizie venea la trei ani și jumătate după ce Milligan fusese arestat și adus prima oară în fața judecătorului Flowers și la doi ani și cinci luni după ce același judecător îl declarase nevinovat pe motiv de incompetență mintală.

Alan Goldsberry a făcut imediat recurs, aducând în discuție și aşa numita „lege Milligan“ care nega egalitatea persoanelor în fața legii și era, ca urmare, neconstituitională. Susținea, de asemenea, că aplicarea retroactivă a legii în cazul lui Milligan nu respecta nici ea Constituția Statului Ohio.

Billy nu a părut supărat de interpretarea dată de Curtea de Apel erorii judiciare și nici de decizia judecătorului Flowers împotriva lui. Mi-a lăsat impresia că se săturase de toate.

Billy și cu mine continuăm să vorbim des la telefon și îl vizitez la Dayton din când în când. Uneori e Tommy, alteori e Allen sau Kevin. În multe rânduri este cineva fără nume.

La una dintre vizitele mele, când l-am întrebat cu cine stau de vorbă, mi-a spus:

— Nu știu cine sunt. Mă simt gol pe dinăuntru.

L-am rugat să-mi vorbească despre asta.

— Când nu dorm și când nu sunt la lumină, simt că parcă zac cu fața în jos pe o foaie de sticlă care se întinde la nesfârșit. Pot să văd prin ea. Undeva, departe, sunt stelele din spațiu, dar până la ele este un cerc de lumină. Par că mi-ar ieși mie din ochi, pentru că îl văd mereu înaintea mea. În jurul acestui cerc, unii dintre oamenii mei zac în coșciuge. Coșciugile nu au capace, pentru că oamenii aceia încă n-au murit. Dorm sau așteaptă ceva. Există și câteva sicrije goale, încă nu s-a adunat toată lumea. David și cei mai tineri vor o sansă la viață. Cei mai în vîrstă au renunțat la orice speranță.

— Ce anume reprezintă acest loc? l-am întrebat.

— David i-a dat un nume, pentru că el l-a descoperit. I-a spus „Locul morții“.

Post-scriptum

După apariția acestei cărți, am primit o groază de scriitori de la cititori din toată țara care mă întrebau ce s-a întâmplat cu Billy Milligan după ce judecătorul Flowers i-a respins cererea de a se întoarce la Athens.

Voi rezuma pe scurt.

În notele adresate mie, Allen a descris Spitalul de Stat Lima drept o „cameră a ororilor“. Ulterior s-a referit la Centrul de Psihiatrie Legală din Dayton ca la o „închișoare germană ultra-curată“. Allen Vogel, directorul de la Dayton, era înțelegător cu nevoile lui Milligan, dar a fost mereu stingherit de echipa de securitate. Vogel i-a permis lui Milligan să picteze, iar Tommy și Allen au comandat materialele necesare, dar decizia a fost anulată de șeful pazei pe motiv că substanțele din culori puteau fi periculoase. Toate materialele de pictură au fost scoase din spital.

Din ce în ce mai deprimat, Allen a insistat ca Mary, prietena și vizitatoarea lui regulată, să se întoarcă să termine școala și să-și vadă de viață ei. „Nu pot să-o țin prizonieră alături de mine“, a zis el.

La câteva săptămâni după plecarea lui Mary din Dayton, în viața lui Milligan a apărut altă femeie. Tanda era localnică și își vizita regulat fratele la Centrul de Psihiatrie Legală din Dayton. L-a remarcat pe Milligan în sala de vizite. Fratele ei le-a făcut cunoștință. Curând a început

să facă pentru Billy ce făcuse mai înainte Mary: să bată la mașină, să-i aducă mâncare din exterior, să-i cumpere haine.

Pe 22 iunie 1981, Tanda m-a sunat și mi-a spus că era îngrijorată pentru Billy. Nu-și mai schimba hainele, nu se bărbierea, nu mâncă. Nu mai voia să țină legătura cu nimeni din exterior. Ea simțea că își pierduse interesul pentru viață.

M-am dus și l-am vizitat la spital. Tommy mi-a spus că Arthur nu mai speră să primească tratament și să se vindece, așa că hotărâse să se sinucidă.

Am argumentat că trebuia să existe alternativă la sinucidere, și anume mutarea de la Dayton. Aflasem că dr. Judyth Box, o psihiatră care depusese mărturie în favoarea lui Billy la ultima audiere, fusese numită de curând directoarea nou-deschisului Centru Regional de Psihiatrie Legală din Columbus.

La început, Tommy a refuzat să ia în considerare transferul de la un spital de maximă securitate la altul de același fel. Centrul Regional de Psihiatrie Legală din Columbus făcea parte din Spitalul de Psihiatrie Ohio, unde Milligan petrecuse trei luni pe când avea 15 ani. Dacă nu se putea întoarce la Athens și la dr. Caul, a insistat Tommy, mai bine murea. I-am atras atenția că dr. Box mai tratase mulți pacienți cu personalitate multiplă, se cunoștea foarte bine cu dr. Caul și își manifestase deja interesul pentru cazul lui Billy. Poate că reușea să-l ajute. Tommy a acceptat în cele din urmă să fie transferat.

Departamentul de Sănătate Mintală, procuratura și judecătorul au fost de acord că, întrucât transferul se făcea de la o unitate de maximă securitate la alta de același gen, nu era nevoie de o audiere la tribunal. Dar mecanismul se mișca greu.

Într-o zi, înainte de transfer, am fost sunat de un alt pacient care mi-a spus că Milligan, de frică să nu facă vreo boacănă și să-și pună în pericol transferul la Columbus, se oferise singur să stea la izolare. Patru gardieni îl duseseră în camera de izolare, îl legaseră la mâini și la picioare, apoi se năpustiseră asupra lui și îl bătuseră.

L-am văzut apoi pe Allen pe 27 august. Avea brațul stâng vânăt și umflat și mâna paralizată. Purta un bandaj mare pe piciorul stâng. Pe 22 septembrie 1981 a fost transferat la Centru Regional de Psihiatrie Legală din Columbus într-un cărucior cu rotile.

Curând după mutare, Departamentul de Sănătate Mintală l-a dat în judecată pe Billy Milligan pentru plata a cincizeci de mii de dolari, costul spitalizării sale involuntare la Centrul de Sănătate Mintală Athens, la Lima și la Dayton. Avocații lui Billy au început și ei un proces prin care cereau plata picturilor murale executate de el pe pereții de la Spitalul de Stat Lima și despăgubiri pentru abuzurile fizice și tratamentul aplicat greșit pe care le suferise. Acțiunea lor a fost respinsă. Statul continuă să ceară despăgubiri.

Dornică să fie alături de Billy, Tanda și-a găsit o slujbă în Columbus și s-a mutat la Kathy, sora lui. Susținea că îl iubea și dorea să-l viziteze cât mai des.

Dr. Box a început cu metodele intensive de terapie care reușiseră să producă fuzionarea personalităților la Centrul de Sănătate Mintală Athens. A lucrat cu David, Ragen, Arthur, Allen, Kevin și în cele din urmă a reușit să ajungă la Profesor. De fiecare dată când mergeam în vizită, Allen sau Tommy îmi spuneau că tocmai am ratat prezența Profesorului. În cele din urmă le-am cerut să lase un mesaj în cameră: data viitoare când apărea Profesorul, îl rugam să-mi telefoneze. Peste o săptămână, m-a sunat:

— Bună, a zis. Am auzit că vrei să vorbești cu mine.

Era pentru prima dată când stăteam de vorbă cu Profesorul, după ce parcurseserăm împreună manuscrisul cărții la Lima. Am discutat îndelung, iar el a reușit să umple niște goluri despre care ceilalți nu știau nimic.

Într-o altă zi, Profesorul m-a sunat și mi-a spus:

— Am o veste pentru tine. Sunt îndrăgostit de Tanda, iar ea mă iubește la rândul ei. Vreau să ne căsătorim.

Plănuiau să facă nunta pe 15 decembrie, ca să poată participa și dr. Box înainte să plece într-o vacanță de o lună în Australia ei natală.

Ca parte a planului terapeutic, dr. Box îl mutase pe Milligan într-un salon nou împreună cu alți trei pacienți pe care îi bănuia de personalitate multiplă. Întrucât acest gen de afecțiune cerea tratament și atenție specializate, considera că era bine să-i aibă pe toți la un loc. Dar dr. Box nu era pregătită să suporte criticile politicienilor din Columbus care au urmat imediat, mai ales că până la alegeri mai rămăseseră doar două săptămâni.

Columbus Dispatch a publicat pe 17 octombrie 1981 că deputatul Don Gilmore din Columbus acuza tratamentul preferențial primit în spital de Billy Milligan și reproșa centrului că Milligan avea voie să-și aleagă pacienții cu care împărtea salonul. Administratorii spitalului au negat că Milligan ar fi primit vreun tratament preferențial, dar Gilmore a continuat să facă acuzații.

Pe 19 noiembrie, în *Columbus Dispatch* au apărut următoarele:

GILMORE SOLICITĂ O NOUĂ EXAMINARE A LUI MILLIGAN

În ciuda asigurărilor spitalului că William Milligan nu se bucură de tratament special la Spitalul Central de Psihiatrie din Ohio, un membru al camerei reprezentanților cere o nouă anchetă...

Gilmore vizează, printre altele, un incident petrecut acum câteva săptămâni, când Milligan... a comandat un sendviș la ora două și jumătatea noaptea, iar angajații spitalului au fost nevoiți ulterior să prepare sendvișuri pentru toți cei din pavilionul lui Milligan...

Tanda încerca de mai multe săptămâni să găsească un preot sau un judecător care să oficieze căsătoria. În cele din urmă a reușit să convingă un Tânăr preot metodist, directorul noului adăpost comunitar al orașului Dayton. Gary Witte spera să-și păstreze anonimatul, temându-se că publicitatea în jurul numelui său ar fi dăunat activității sale în cadrul adăpostului, dar un reporter de la *Columbus Dispatch* l-a recunoscut. „Filozofia mea de viață este să mă plasez întotdeauna de partea celui fără multe șanse“, a declarat Tânărul preot. „Am îndeplinit această ceremonie pentru că nimenei altcineva n-a acceptat să-o facă...“

Căsătoria a avut loc pe 22 decembrie 1981. La ea au participat doar preotul, un reprezentant al instanței civile care emisese certificatul de căsătorie și cu mine. Dr. Box plecase deja în Australia. Cel care i-a pus inelul pe deget Tandei și apoi a sărutat-o a fost Profesorul. Întrucât legea din Ohio nu permitea vizite conjugale, tinerii căsătoriți nu se puteau bucura de intimitate decât după transferul lui Milligan la un spital de minimă securitate sau la unul civil.

După nuntă, pe Tanda au așteptat-o zeci de reporteri, fotografi și operatori de televiziune pentru o scurtă conferință de presă. Ea le-a spus că se întâlnise cu majoritatea personalităților lui Billy și că ele o acceptaseră. Era convinsă că va veni ziua în care vor putea trăi o viață normală.

Curând după aceea, Profesorul și Tanda au început să remарce schimbări de rău augur. Profesorului nu i s-au mai dat niciun fel de medicamente. Echipa de pază a început să-i controleze camera și să-l percheziționeze până la

piele înainte și după fiecare vizită. Chiar și Tanda a fost dezbrăcată și controlată ocazional, atunci când venea să-l vadă. Amândoi se simțeau umiliți și aveau convingerea că aceste hărțuieli erau premeditate.

Când s-a întors din Australia, dr. Box a aflat că Departamentul de Sănătate Mintală nu dorea să-i reînnoiască contractul. „Pur și simplu m-au scos din joc“, mi-a spus.

Columbus Dispatch a scris pe marginea acestui subiect pe 17 ianuarie 1982:

PSIHIATRUL LUI MILLIGAN RENUNȚĂ LA FUNCȚIA PUBLICĂ

Dr. Judyth M. Box, psihiatru violatorului condamnat (sic) cu personalitate multiplă William S. Milligan a demisionat din funcția de director al Centrului Regional de Psihiatrie Legală în urma unor dispute cu oficialitățile.

Don E. Gilmore, membru al Camerei Reprezentanților din Ohio, salută această decizie...

Profesorul s-a disociat.

Dr. John („Jay“) Davis, noul terapeut al lui Milligan, un psihiatru Tânăr care lucrașe în Marina militară, a fost sceptic atunci când a preluat cazul, dar până la urmă studiul istoricului lui Billy l-a absorbit total. A reușit să câștige încrederea majorității personalităților și să colaboreze cu ele.

Pe 12 februarie 1982, Kathy a descoperit că toate hainele și obiectele cumnatei ei dispăruseră, împreună cu mașina lui Billy. Tanda a lăsat un bilet destinat lui Billy în care spunea că scosese și toți banii din contul comun, dar că intenționa să-i restituie, într-o bună zi. Mai spunea și că știa prea bine ce faptă urâtă era să furi și să fugi noaptea, dar că nu mai reușise să reziste presiunii pe care o resimțea din toate părțile.

„Eram îndrăgostit și am fost naiv“, mi-a spus Allen. „M-am simțit distrus. O vreme am rămas ca de piatră. Pe urmă mi-am spus că ar fi bine să trec peste asta și să uit ce mi-a făcut. N-am dreptul să judec toate femeile după Tanda, la fel cum n-am dreptul să judec toți bărbații după tata Chal.“

Dr. Jay Davis a fost impresionat de felul în care a administrat vestea pacientului lui. Multe personalități s-au simțit trădate și înșelate, dar una peste alta, s-au comportat bine.

La audierea din 26 martie 1982 s-a dezbatut în fața judecătorului Flowers dacă Milligan era periculos pentru el însuși sau pentru alții și dacă ar fi putut fi transferat la un spital de minimă securitate precum Centrul de Sănătate Mintală Athens. Mărturiile depuse de psihiatri și psihologi s-au dovedit contradictorii.

Poziția procuraturii din Franklin County a fost explicată de procurorul Thomas D. Beal pentru un reporter al ziarului *Columbus Dispatch* și publicată pe 14 ianuarie. „Sper să existe dovezi [că Milligan este violent] și să avem destulă «muniție» ca să-l ținem într-un spital de maximă securitate.“

La audiere, dr. Mijo Zakman, directorul medical al Spitalului Central de Psihiatrie din Ohio, a declarat că îl examinase pe Milligan împreună cu alți doi psihiatri timp de două ore înaintea audierii și că nu văzuseră alte personalități. După părerea lui, Milligan nu suferea de vreotulburare psihică, ci era doar o personalitate antisocială.

Era un început surprinzător și amenințător. Dacă departamentul de Sănătate Mintală reușea să-l convingă pe judecătorul Flowers că Milligan nu era bolnav mintal, putea fi externat din spital și trimis imediat la închisoare pentru că încălcase termenii eliberării condiționate.

Dar dr. Jay Davis a declarat: „Milligan se află la nivel bazic... Este disociat. Pot să vă spun clar că personalitatea

pe care o aveți în față acum nu e Billy.“ A continuat, subliniind de ce spitalul din Columbus nu era potrivit pentru el. „Spitalele de maximă securitate obstrucționează terapia în cazul pacienților cu personalitate multiplă.“ Dacă rămânea la Columbus, a explicat Davis, existau toate premizele ca tratamentul să nu dea rezultate.

Dr. Harry Eisel, psiholog clinic, a declarat că făcuse „Testul mâinii“ mai multora dintre personalitățile agresive ca să vadă în ce măsură reprezentau un pericol. „Testul mâinii“ constă într-o serie de fotografii cu mâini în diverse poziții, pe care pacientul le evalua într-o tehnică proiectivă menită să ofere indicații despre înclinația lui spre un comportament violent. Eisel a afirmat că niciuna dintre personalitățile testate (am aflat mai târziu că fusese vorba despre Philip, Kevin și Ragen) nu reprezenta vreun pericol.

Un asistent social a depus mărturie în favoarea acuzării și a declarat că Milligan îl amenințase, pe el și pe familia lui. La întrebările puse de avocații apărării a recunoscut însă că i se întâmpla frecvent să fie amenințat de pacienții suferinzi mintal, dar că niciuna dintre acele amenințări nu fusese pusă în practică.

Dr. Caul a declarat în fața curții că era dispus să-l accepte pe Milligan din nou la tratament și să se supună oricăror restricții stabilite de tribunal.

Pe 8 aprilie 1982, judecătorul Jay Flowers a hotărât ca Billy Milligan să fie transferat înapoi la Centrul de Sănătate Mintală Athens. A dispus să aibă voie să picteze și să lucreze în lemn, dar a propus supravegherea lui atentă atunci când părăsea secția. Milligan nu putea părăsi teritoriul spitalului fără ca mai întâi să fie notificat tribunalul. „Mai multă lume spune că merită o a doua șansă“, a declarat judecătorul. „Hai să i-o oferim!“

Pe 15 aprilie 1982, la ora 11:00, după doi ani și jumătate petrecuți în trei spitale de maximă securitate din Ohio,

Billy Milligan s-a întors la Centrul de Sănătate Mintală Athens.

L-am vizitat regulat și am stat de vorbă cu Allen sau cu Tommy. Conform declarațiilor acestora, nu mai există de multă vreme co-conștiință. Allen auzea voci diferite în cap – cu accent britanic sau iugoslav – dar nici el, nici Tommy nu puteau lua legătura cu ele sau unul cu celălalt. Nu mai există comunicare interioară. Se pierdea foarte mult timp. Până în momentul când scriu aceste rânduri, Profesorul nu a mai reapărut.

Tommy pictează peisaje. Danny pictează naturi moarte. Allen pictează portrete și face însemnări despre incredibilele experiențe trăite la Lima, la Dayton și la Columbus, precum și despre cum au colaborat „oamenii lui“ ca să supraviețuiască.

Dr. David Caul a început munca dificilă de a trece peste ravagiile ultimilor doi ani și jumătate, încercând să pună la loc fragmente din nou disparate. Nimeni nu știe cât va dura.

Deși întoarcerea lui Billy la Athens a stârnit controverse în Columbus care l-au supărat, a fost încântat să citească un articol publicat într-un ziar al Universității Ohio. În *The Post* apăruse un editorial pe data de 12 aprilie, înaintea transferului său:

...Milligan, care în mod cert n-a avut șanse corecte în viață, va veni să fie tratat de experții din Athens. Această comunitate ar trebui să-i ofere sprijinul de care are nevoie... Nu vă cerem să-l întâmpinați pe Milligan cu brațele deschise. Vă cerem doar să-l înțelegeți. În mod cert, merită măcar acest lucru.

Athens, Ohio,

7 mai 1982

Nota autorului

Printre multele documente pe care le-am cercetat încă înainte să scriu această carte am găsit două electroencefalogramme ale lui Billy care m-au nedumerit. Au fost făcute la interval de două săptămâni în mai 1978, de către medici diferiți, în perioada petrecută – conform ordinului judecătoresc – la Spitalul Harding. Cercetările recente pun aceste electroencefalogramme într-o nouă lumină.

Dr. Frank W. Putnam Jr., psihiatru la Institutul Național de Sănătate Mintală, a descoperit că diferențele personalități ale unui pacient cu personalitate multiplă prezintă diferențe fiziologice măsurabile unele față de altele și în raport cu personalitatea de bază. Ele se manifestă inclusiv prin reacție galvanică diferită a pielii și diferențe la nivelul activității undelor cerebrale.

Am discutat recent cu dr. Putnam într-un interviu telefonic despre cercetarea referitoare la electroencefalogramme prezentată la congresul Asociației Americane de Psihiatrie ținut în mai 1982 la Toronto. Doctorul a făcut o serie de teste controlate asupra a zece pacienți diagnosticăți anterior cu tulburare de personalitate multiplă. În fiecare caz s-a oprit asupra personalității de bază, plus încă alte două-trei personalități adiacente. Ca lot martor a folosit alte zece persoane, potrivite ca vîrstă și sex cu

respectivii pacienți, care au fost sfătuite să-și inventeze după bunul plac alte personalități, cu caracteristici și istorii detaliate, și să încerce să se transpună în pielea acestor personalități.

Testele au fost făcute în ordine aleatorie asupra fiecărei personalități de bază, adiacente sau inventate, în câte cinci zile diferite. Au rezultat în total câte cincisprezece sau douăzeci de teste pentru fiecare subiect. În timp ce între subiecții-martor și personalitățile lor inventate nu existau modificări semnificative la nivelul undelor cerebrale, *electroencefalogramale celor diagnosticați cu personalitate multiplă prezentau diferențe marcante între diversele personalități și personalitatea de bază*.

Conform revistei *Science News* (29 mai 1982), desoperirile doctorului Putnam sunt susținute și de o cercetare efectuată la Institutul Vieții din Hartford, Connecticut, în care psihiatrul Collin Pitblado a obținut rezultate similare în cazul unui pacient cu tulburare de personalitate multiplă care avea patru personalități.

După ce am aflat despre aceste cercetări, m-am întors asupra electroencefalogramelor făcute lui Milligan cu patru ani înainte de prezentarea rezultatelor lui Putnam.

Pe 9 mai 1978, dr. P. R. Hyman a semnalat faptul că electroencefalograma înregistrată în ziua respectivă era „anormală”, datorită faptului că se remarcă prezența undelor theta și delta în spatele emisferei cerebrale drepte. Acestea sunt unde cu frecvență redusă, care nu se observă în activitatea cerebrală a unui adult în stare de veghe, deși sunt prezente în cazul copiilor. Dr. Hyman a notat că anomalia semnalată avea la bază, probabil, o problemă tehnică. „Cu toate acestea”, a adăugat el, „tehnicianul nu a obținut alt rezultat nici atunci când a schimbat electrodul”. Doctorul a recomandat repetarea electroencefalogramei.

Dr. James Parker a consemnat pe 22 mai 1978 că zona de anormalitate prezentă în prima investigație nu mai apărea și în a doua. Această ultimă electroencefalogramă înregistra o activitate intermitentă a undelor alfa. Parker a descris EEG-ul drept având „activitate anormală bilaterală a undelor theta și delta și prezența bilateral-temporală a undelor ascuțite.“ Aceste unde ascuțite puteau fi, în opinia medicului, un semn de epilepsie.

Dr. Frank Putnam mi-a spus că între zece și cincisprezece la sută dintre electroencefalogramale pacienților cu personalitate multiplă pe care le-a investigat prezintă activitate anormală a undelor cerebrale și că acei pacienți au fost în majoritatea lor diagnosticați anterior cu epilepsie. A adăugat că rezultate asemănătoare se obținuseră și la Harvard.

I-am arătat descrierile EEG-urilor lui Milligan unui tehnician specializat și m-a asigurat că par să fie rezultatele a două persoane diferite. În baza cercetărilor ulterioare, cred acum că electroencefalogramale de la Spitalul Harding au fost făcute, probabil, pe două personalități diferite, probabil copii.

Când am discutat despre semnificația noilor descooperiri, dr. Putnam mi-a spus: „Studiul personalității multiple ne poate oferi rezultate importante în ceea ce privește controlul minții și al corpului. Consider cazurile de personalitate multiplă drept unele dintre acele experimente ale naturii menite să ne spună mai multe despre noi însine...“

20 iulie 1982,
Athens, Ohio

Mulțumiri

Pe lângă sutele de întâlniri și discuții cu William Stanley Milligan, această carte se bazează pe interviurile realizate cu alte șaizeci și două de persoane ale căror vieți s-au intersectat cu a lui. Majoritatea acestor persoane se regăsesc cu datele lor reale în cuprinsul cărții. Vreau să-mi exprim recunoștința pentru ajutorul lor.

Doresc, de asemenea, să le mulțumesc individual următoarelor persoane, care au jucat un rol esențial în documentarea mea pe toată durata scrierii acestei cărți, de la început și până la publicarea ei:

Dr. David Caul, director medical la Centrul de Sănătate Mintală Athens; dr. George Harding Jr., director al Spitalului Harding; dr. Cornelia Wilbur; Gary Schweickart și Judy Stevenson, avocați, apărători publici; L. Alan Goldsberry și Steve Thompson, avocați; Dorothy Moore și Del Moore, mama și respectiv tatăl vitreg al lui Billy din momentul scrierii acestei cărți; Kathy Morrison, sora lui Milligan și Mary, prietena lui apropiată.

Le sunt recunoscător următoarelor instituții pentru că au colaborat cu mine: Centrul de Sănătate Mintală Athens, Spitalul Harding (în special lui Ellie Jones de la PR), departamentul de poliție al Universității de Stat Ohio, procuratura din Ohio, poliția din Columbus și poliția din Lancaster.

Le mulțumesc și le aduc omagii celor două victime ale violurilor din campusul Universității de Stat Ohio care s-au oferit să-mi prezinte detaliat relatările faptelor; ele au apărut în carte sub pseudonimele Carrie Dryer și Donna West.

Sunt dator să-i mulțumesc și agentului avocatului meu, Donald Engel, pentru încrederea și sprijinul arătate la lansarea acestui proiect, precum și editorului Peter Gethers, al cărui entuziasm nedezmințit, dublat de un ochi critic pe măsură, m-au ajutat să țin sub control tot acest material.

Deși multă lume a fost dornică să coopereze, au existat persoane care au preferat să nu stea de vorbă cu mine. Vreau să clarific sursele pe care le-am folosit în cazul lor:

Dr. Harold T. Brown de la Spitalul de Psihiatrie Fairfield, care l-a tratat pe Milligan la vîrstă de 15 ani, apare prin intermediul însemnărilor, citatelor și comentariilor făcute la momentul respectiv asupra cazului. Dorothy Turner și dr. Stella Karolin de la Centrul Comunitar de Sănătate Mintală Southwest, care au diagnosticat pentru prima dată tulburarea de personalitate multiplă a lui Milligan, sunt descrise pe baza amintirilor lui despre întâlnirile cu ele, coroborate cu rapoartele scrise, cu mărturiile date sub jurământ la tribunal și cu descrierile furnizate de alți psihiatri și avocați care le-au cunoscut și au discutat cu ele în momentele respective.

Chalmer Milligan, tatăl adoptiv al lui William (prezentat la proces și în presă drept „tatăl vitreg“) a refuzat să discute despre acuzațiile care i s-au adus și a refuzat oferta mea de a relata evenimentele și din punctul lui de vedere. În declarațiile trimise presei de orice fel și în interviurile publicate a negat acuzațiile lui William că „l-ar fi amenințat, bătut și sodomizat“. Faptele atribuite lui de către Milligan derivă din transcrierile proceselor și au fost

susținute de depozițiile ruedelor și ale vecinilor, coroborate cu discuțiile mele înregistrate cu fiica lui, Challa, cu fiica lui adoptivă, Kathy, cu fiul lui adoptiv, Jim, cu fosta lui soție Dorothy și, evident, cu William Milligan.

Vreau să-mi exprim recunoștința și să le mulțumesc în mod special fiicelor mele Hillary și Leslie, pentru că m-au ajutat și m-au înțeles în timpul perioadei dificile de documentare pentru această carte, precum și soției mele Aurea, care, pe lângă observațiile editoriale extrem de utile, a ascultat sute de ore de discuții înregistrate și le-a clasificat într-un sistem din care să-mi pot aduna informațiile cu ușurință. Fără încurajarea și ajutorul ei, mi-ar fi luat ani de zile să scriu cartea aceasta.